

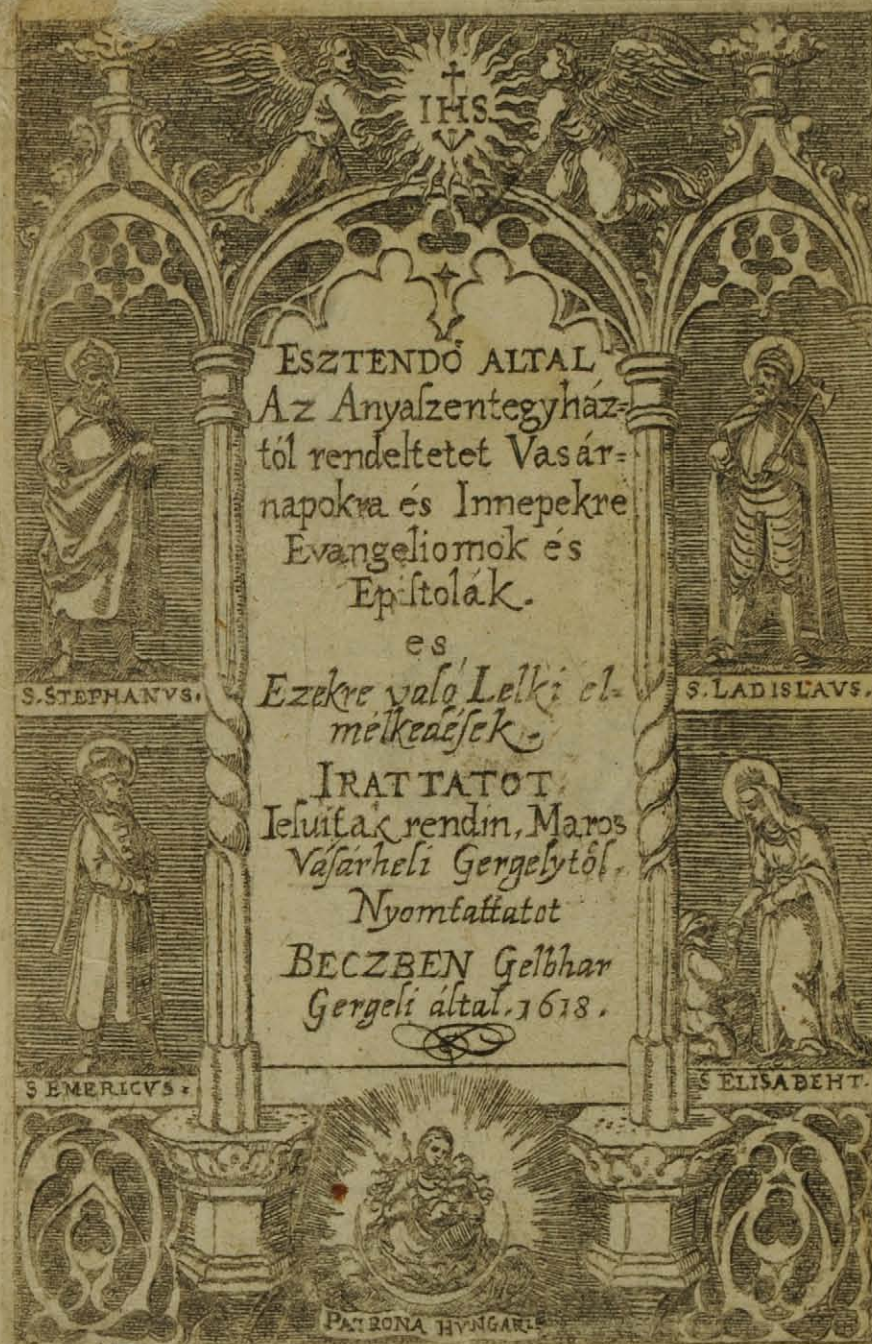

RMK. I.

477

VÁSÁRHELI
EVANGELIOMOK
ÉS EPISTOLÁK

ESZTENDŐ ALTAL
Az Anyaszentegyház-
tól rendeltetot Vasár-
napokra és Innepekre
Evangeliumok és
Epistolák.

es
*Ezekre való Lelki el-
melkedések.*

IRATTATOT
Jesuiták rendin, Maros
Vásárheli Gergelytől,
Nyomtatott
BECZBEN Gelbhar
Gergely által. 1618.

Past.
3/83.

AZ TEKINTE-
TES, ES NAGTSAGOS
Gros, Gimesi FORGACZ SIGMOND-
NAK, Sáros, Sabolcz, es Nograd Var-
megyenek feo Ispanyanak, es az Romai
Czazar eo fölsege, Fölseo Magyar Or-
zagi Generalissanak, Tanaczának, es
Orzag Birayának, &c. nekem bő-
czületes Vram-

AGYAR NEM-
zetnek sok fogyhatat-
lan késerűséginek, es
zörnű romlasinak Er-
dely orzagauaal együt okairol sok-
zor gondolkoduan NAGISA-
GOS VRAM: juta ezembe az
nagy Istennek regi Prophetak al-
tal fenyegetesi. Mert ugy mond
hátatok mége vétettetek énge-
met, nem orczatokat, hanem há-
tatokat mutattatok én nékem, ki
ki mind magatol talalt vton jar, el
hagyuan az én vtaimat. Minden

*Semjén
Artúr
Honyrei
bó*

1. Reg. 10.
v. 10. 15. &
26.
3. Reg. 14.
v. 9.
Esaia. 38.
v. 17.

Ezech. 20.

v. 13. 23.

& 34.

Prover. 1.

v. 24.

Esaia, 56.

v. 11.

Iere. 18. v.

15. 25. &

15.

Daniel. 3.

v. 29.

tanaczomat még utaltatok; ezo-
kaert, vigiaznak tû raytatok, az ên
bozzufagimnak ostoni, még sem
zûnek, miglen bē nē tûltôm az ên
bozzufagomat tû raytatok. Mély
Istennek kemény sanyargato osto-
ri kôzôt, Daniel Propheta Babillo-
niai foglagaba, az félsegnek Vra-
hoz, vallastetelibe ekeppen fohaz-
kodik. Mindeneket Vram, igaz
itiletbe czelekedtel az mi bûnein-
kert, mert vétettûnk ellened, al-
nak czelekedetûnkkel tûled él ta-
vozuan, es á te paranczolatidat
nem hallottuk, még sem tartot-
tuk, még sem czelekedtûk, vgy, á
mint paranczoltad uala, hogy jol
lenne nekûnk, mind ezeket így
boronalya be. Mindeneket azért
az mélyeket mi reánk hoztal, igaz
itiletbe czelekedted. Nem de
nē ezen fohazkodásoknak kesé-
rûségi fonyazthattyake enyni ny-
aualyaink kôzôt az mi zomoro-

dot

dot zûunketis? Nem de nēm eze-
ket kialthattyuke miis? Hogy az
zent Istennek igaz itileti alat, mel-
tan kesergettetûnk, mert ninczen
kôzôtûnk az Isteni felelem; még
hûlt regi Atyainknak, bekefeleges
es czendez ideyeknek buzgo aita-
toslaga. Ninczen ki magaba ter-
uen mondgya: mit czelekedtem.
Ninczen ki az Isten paranczolat-
tya zerent rendellye életét. Ki az
Isten akaratyának kôueteseről zi-
ue zerent értekezze, á mint kel-
lene. Nem czuda ha mind ezeket
még gondolyuk, hogy Istennek
fél geryet haragyanak ostonit zen-
uedgyûk Z. David panazolkodása
zerent az Vrnak mondasabol.

DEVS de cælo prospexit super filios ho-
minum: ut videat, si est intelligens, aut re-
quirens DEVM. Omnes declinaverunt si-
mul inutiles facti sunt, non est qui faciat bo-
num, non est usq; ad unum. Es hogy ha
zokot regi irgalmaslagaual mind
enyni sanyargatási kôzôtis nem

Pf. 52. v. 3

* 3

tamo-

tamogattatnank, Sodomának, es Gomorrhanak büntetése, minden zem pillantásba érdemlenük: mondom, nem csak külső fegyvert, éhséget, dog halállal együtt, hanem örökre való gyötrelmeknek kinyaitis.

Ha tovább gondolkodunkis, Nemzetünknek mostani állapotjáról maga viselésebe, hogy egyéb minden napi tobzodásnak, rezegésnek, es testi fertelmes életeknek vndokfágos vétkeinek elarradásának beket hagyunkis, kibe tétetől fogva talpig fetrengenek, semmi egyéb zankba nem forog, az egy keresztényen nevel. Ha egyzer, auagy ketzer napyaba Isten néuet emlittyük azt sem zűből, hanem zokasból, ném oly böczülettel, sem oly meltofágat, á mint ő fölsége Atyai jó voltából érdemlene, hanem csak trefagyanaant.

Ha

Ha mi jót prædicatio között hallunkis, kibe életünknek, es erkölcsünknek még jobbatására igaz gattatnank, mint ha né hozzánk illendő dolog volna, fűlünk mellől mulatua boczatnyuk: Seot nehez neuennis vezzük, ha még ért kélésünket, akar mély tauul illesse kis, auagy czegeres vétkeket, feddetünk, kéz ellenfeleg az igaz mondo. Ha ki közülünk valami irasoczkát tudis, ertelemnelkül, auagy gondolatlan oluassá: auagy ha sokaknak beoűeb értek adatot tis, mindaz oluassá, mind az ertelemre, ném tulaydon magok haznat keresik, hanem azokba zep conceptusokat kergetnek, mély ertelmekről gödolkodnak, mély ieles mondasok legyenek ertekeznek, holot mind ezek az zegeny léleknek hiuságos legelte tői, mint az hizelkedő nyelueknekis mosása, lélek terhelese, nem könyebitefe.

Mind

Mind ezeket még gondoluan N. V. mi modal enyni sok lelki fogatkozasoknak, kellene éleít véni, haznosnak, sőt félette zűksegnek is itilém, oly modot ezek ellé talalni, kibe, kiki maga ismêretire valo regulat véhetne, mely által, mind az Istennek fél inditatot haragyat még engeztelhetne, mind kediglen lelki joknak igazan valo Kõuetõye lehetne. Sok fo irastudoknak es Z. Atiaknak ezekrõl valo értelmeket akarua erteni, jobbat, es haznosbat mind ezeknek tanaczabol, es itiletibõl nem véheték, mint ha az CHRISTVS életének, czelekedetinek, es tanitafának haznos élmelkedesit az Euangeliombol, rõuid czikelekbe foglaluan, az együgyuek oktatafara ki oztanam.

Tuduan sok zent embereknek ezekbe valo zűnetlen elmelkedesekert, nagy űdueslêges jauokra

valo

valo munkalkodasokat. Mint Z. Antal peldank lehet, ki mikoron hallotta volna az Istennek egyhazaba az Euangeliombol ha tõkelletes akarz lenni, menyél, es adgy él mindeneket á mid vagyon, es ad az zegényeknek, es kõves enge met: mint ha czyak neki monda tot volna, oly zeretettel fogada, oly bõczülettel véue, hogy mindy art mindeneket él aduan zegenieknek oztana, eo maga kediglen az CHRISTVS tanaczarol bõueben elmelkeduen puztaba mené, sok sanyaru probai vtan, zantalan ezer Atyaknak Peldayara adatek. Z. Ferencz hasonlo keppen, halua az Vrnak zent akarattyat. *Nolite possidere aurum, neq, argentum, neq, pecuniam in zonis vestris, non peram in via, neq, duas tunicas, neq, calceamenta;* vgy magához kapczola ennek értelmet, es kõuetesét, hogy ez vilagon kuldu lasaua, kõuetõ zerzetes tanitua-

Matth. 19.
v. 21.

Athanas:
in vita D.
Antoni.

Matth. 10.
v. 9.

* 5

ual

ual egyűt akart elni. Ha tob zen-
teknek Peldaiokat akarnam elő-
hozni, kik hasonlo keppen czele-
kedtenek, egez könyueket kelle-
ne írni, Suriust, Baroniussal egyűt
ha ki ezekről bőuebeden akar er-
teni, oluassa.

Végezetre ha menyorzagnak
dűczőseges lakoinak ez dologrol
tanaczokat kerdyűk, egyebre nē
igazitanak, hanem csak C H R I-
S T V s paranczolattyanak kőuete-
sének elmelkedesére, kiknek nem
csak hallások által, hanem igaz
kőuető czelekedetekert Isten zine
latafa adatot. Errol zol Z. David
Bodog ember az, á ki az Vrnak
tőruenyebē elmelkedik ēyel es
nappal: maga felőlis azt mōdgya,
elmelkedtem minden czeleleke-
detidbe, es á te kezednek munkay
ba elmelkedem vala; kibe jelenti
zűuenek még geryedését, es zaya-
ba minden lepes meznél edesb-

voltat.

voltat. Erre Z. Palis int mindnya-
jnnkat, legyetek vgymondēn kő-
uetőim, miképen énis Christuse,
vizontag, legyetek Isten kőuetők,
mint zerelmés fiak; Erre Timo-
thæus pűspőkötis tanittya: ebbe
elmelkédgyel, es ebbe legy hogy
á te élőmeneted mindeneknel
niluan legyen. Z. Peteris, Erre hi-
uattatatok, mert Christusis zenu-
det mi erettűnk, nektek peldat ha-
gyuan, hogy kőueffetek az eo ny-
omdokit.

Mind ezekből es tőb maga-
tol gondolható okokból N. V. in-
ditattam ez kiczinded munkacz-
kanak kezdétire, hogy lenne az
egyűgyűeknek ez altalis indito ez
közők az C H R I S T V s akarattya-
nak kőuete-sére. Ha ki mélyebes
bőueb elmelkedeseket kiuan ol-
uassa Sz. Agoston elmelkedesit,
Brunust, Natalist, Costerust, Cani-
siust es mostanaba nyontatot

Busaust,

Philip. 3.

v. 17.

1. Cor. 11.

v. 1.

Ephes. 5.

v. 5.

1. Tim. 4.

v. 15.

1. Pet. 2.

v. 21.

Psal. 1. v. 2.

Psal. 118.

v. 143. &

97.

Psal. 118.

v. 103.

Buseust, Granataual egyut.

Mely kiczinded ertekemnek munkayaua, ha N.beoczuletes zemelyenek, es riztibe valo mel-rosaganak tekintetir kédue es akarattya zerent, nem erdemle-
neis, mind az altal,zokot jo aka-
rattyaua uegye alazatos zol-
gayanak emleke-

zetit.

*Anno Domini 1618. Bodog Azzo-
ny Hauanak 24. napyan.*

Vasarhely Gergely.

A Z

A Z K E R E Z T Y E N

Olvasonak.

N E M K E T E L K E D E M
kéreztyen olvasó, ez könyvnek el-
ső tekintetibe, hogy valamenire né lat-
tassék neheznek, nêtalam sokaknak er-
tekek felettis, auagy bölcseségek tekint
ue, izetlennek, hogy ily rövid es Magyar
nemzet között zokatlan elmelkedések-
nek oktatásuál irattatot legyen: de ha
jôbbadon magadba még tekinted, mit
foglalyon magaba, magad még ismêre-
tire, bûnöknek él tanoztatásara, es az
igaz jozagos czelekedetcknek követé-
sere, haznos igazgatód lezen. Hogy
kediglen haznát vehesséd, élmednek
czendessége kiuantatik, es többire, min-
den iginek, halkal valo olvasása; ugy
hogy, á mit nyelued olvas, auagy ezek-
be élmed gondolatiba tekint, azon bel-
ső zûnednek oly indulati, auagy affectu
si forogyanak hogy mind az zémely, ki
elődbe elmelkedésre adatik, mind á do-
log, auagy czelekedet, Kiról gondol kod

nod

nod kelletik, vgy lelki zemeid előt legye-
nek, mint ha testi zeméiddel latnad, a-
vagy fűleiddel hallanad.

Ez elmelkedéseknek kediglen czik-
keliből, rövideden mély elődbe adatik,
mit kiannyon tőled Isten ezedbe vehe-
ted. Pelda. Ha CHRISTVS zemelye
adatik elődbe, ki legyen zolgai abraza-
tba, á ki zol, á ki czelekedik, á ki tanit,
á ki éhezik, á ki farad, á ki bőitől, á ki
bozzusagot zenued, á ki kérgettetik, á
ki zenued, á ki kerezt fan kinzenuede
sebe még hál. Kit tanit, mire tanit, mit
akar enyni türesüel, es zenuedesüel.
Kitől kergettetik, kitől karomlattatik
kitől zenued.

Annak felette, minden néuezet czik-
kelek utan, jól még gondolyad, miczo-
da leczket, auagy tanusagot vőtte előd-
be, mire tanitással abba, mit kiannyon-
tőled Isten az, eo tizteffegere, es üdűef-
seged kéresfere, gonoz erkelcződnek
meg jobitására.

Touaba, gyakor főhazkodások es zű-

ből

ből való Istenhez, kialtasók, felette zűk-
segesek, magad fogyatkozásnak gondo-
lati utan, minden czelekekbe: mikor
kiualkeppen erzed Isten akarattya el-
len való czelekedetidet. Jlyen forman.
Vram I E S V S ki vagyok én, es ki va-
gy te? Ne vés él Vram orczad élől.
Vram J E S V S houa legyek naladnel-
kül. Mit czelekedtem én Vram Iste-
nem életemnek rendibe. Ne hagy Vrá
Isten gyarloságimba él ésnem. En Iste-
nem, es én életemnek zent Attya es még
romlot természetemnek fél építőye,
fordicz hozam kegyes fűleidet. Oh en
zent Atyam. Oh en ziuemnek zerető
Istene.

Lelkedetis serkégeffed gyakorta,
Istennednek hala adására, Z. David
Peldaja által. Diczird én lelkem az V-
rat. Algyad én lelkem az Vrat, es él ne
féletkezzezel jo tetemeniről. Mit keser-
gehz, es mit retteghz én lelkem: remen-
seged legyen az te Vrad Istened. Oh en
lelkem mit zűnyacz az bűnnek sötet

Psal. 145.

Psal. 102.

alma-

almába, halyadcyá ki zörget aytodon.

Az első czikkel minden elmelkedések előtt, úgy mint fundamentoma, mind az Euangyeliomnak, mind kediglen az égez elmelkedéseknek.

Z. Irsának bőseges helyei az Euangyeliomokra es az elmelkedésekre, kit az könynek kareyan találz, az együü Prädikatoroknak nagy haznokra zolgalhatnak, kik kiualkeppen könyueknélkül zükölködnek.

Az negy Euangyelistának egyes értelmekből való irásokat, kik azon Vasárnapi Euangyeliomról emlekeznek, meg találod mingjart az Euangyeliom ellénebe, az nyomas kareyan, vilagosb értelmedre, az Prophetak irásuál együt.

Az Nyomtatásba sok áprolek vetkek esték, esnekis jól tudom tauol letembe, azokat az kegyes oluaso magába, könyen meg igazithat, ket tomusba kelletik ki nyomtatatni az titulasba zamlalt irást, miuel hogy egyut, felette temerdek leot volna. Va-

Vagyon két rezbe exempla virtutum & vitiorum, ha kinek jó akarattya lené ki nyomtatatafara, az egy ügyü Egyhazi rendeknek nagy haznokra oeromest ki adom.

Legy egeességbe imagy, Istent én erettem, es ha mi haznodra való tudomant találz benne dicziried az zent Istent háladással.

**

CA.

CALENDARIVMBA

Vasarnap jegyzeo beotûnek tablaya

1 5 8 2. eztendõtöl fogua, 1 6 9 9.
eztendeig.

C. B.	A	F. E. D.	C.	A. G. F.	E.	C.
	G.		B.		D.	

B.	A. G.		E. D. C.	B.	G. F. E.
	F.			A.	

D.	B.	A. G.	F.	D.
C.			E.	

A Z első beotû a C. 1 5 8 2. eztendõbe,
es az vtan következendo eztendõknek rend
zerent valo bõtûi, által mennek az bõtûkõn, még
elől kel kezdeni, mig ez jelen valo eztendõre jutcz,
es az mely bõtûre esik az eztendõ zam, az mutattya
az vasarnapõkar abba az eztendõbe, esigy ez jelen
valo eztendõbe 1 6 18. Eztendõbe G. az vasarnap je-
gizeo bõtû.

Mikor két bõtût talaz õt, ahul az eztendõ zam
eset, tudgyad hogy Bisextus az, á jelen valo ezten-
dõ egy napal hozsab az elõt valo eztendõknel. Az
felseo bõtû, tart czyak zent Matthias napig, az also
bõtû, egez eztendeig.

JA.

JANVARIUS.

Bodog Aszszony Haua. 31.

Cyclus Epacta rum.	Lit. dñi- cal.	Dies men- sis.	
*	A	Kal.	1 Kis Karaczon.
xxix	b	iiij	2
xxviii	c	iiij	3
xxvii	d	Frid.	4
xxvi	e	Non	5
xxv	f	viiij	6 Vizkeresz
xxiv	g	viiij	7
xxiii	A	vij	8
xxii	b	v	9
xxi	c	iv	10
xx	d	iiij	11
xix	e	Prid.	12
xviii	f	Idib.	13
xvii	g	xix	14 Sz. Hilarius.
xvi	A	xviii	15 Remete Sz. Pál.
xv	b	xvii	16
xiv	c	xvi	17 Sz. Antal.
** 2			Sz. Pi-

xiiij	d	xv	18	Sz. Piroska szűz M.
xij	e	xiiij	19	
xi	f	xiiij	20	Sz. Fabian, és Seb.
x	g	xij	21	Sz. Annos szűz.
ix	A	xj	22	Sz. Vintze Mátyr.
viii	b	x	23	Vizöntő jegyb: O.
vii	c	ix	24	Z. Timot: Püspök.
vi	d	viii	25	Sz. Pál fordulása.
v	e	vii	26	Sz. Pol: Püsp: és M.
iiii	f	vi	27	Arany száyu Z. Iá-
iii	g	v	28	(nos.
ii	A	iiij	29	
i	b	iiij	30	
*	c	Prid.	31	

FEBRUARIUS

Böit elő Haua. 28.

Cyclus	Lit.	Dies	
Epacta	dn̄i-	men-	
rum.	cal.	sis.	
xxix	Kal.	d	1 Sz. Ign: Püsp. M.
xxviii	iiij	e	2 Gyertya sz. B d: a sz
			xxvii

xxvii	f	iiij	3	Sz. Balás Püspök:
25 xxv	g	Prid.	4	
24 xxv	A	Non	5	Sz. Agota szűz.
xxiiij	b	viiij	6	Sz. Dorottya szűz
xxij	c	vii	7	(és Mart
xxj	d	vi	8	Sz. Illona Afz szon.
xx	e	v	9	Sz. Apalin. szűz. M.
xix	f	iiiiij	10	Sz. Scolastica szűz.
xviii	g	iiiiij	11	Sz. Frusina szűz.
xvii	A	Prid.	12	Sz. Eulalia szűz.
xvi	b	Idib.	13	
xv	c	xvi	14	Sz. Bálint. Mátyr.
xiv	d	xv	15	
xiii	e	xiiiiij	16	
xii	f	xiiiiij	17	
xi	g	xiiij	18	Sz. Simeō. Pü. és M.
x	A	xj	19	Sz. Susanna szűz.
ix	b	x	20	
viii	c	ix	21	
vii	d	viiij	22	Vszögős Sz. Peter.
vi	e	vii	23	Hal legi. á O. (bóyr.
v	f	vi	24	Sz. Matyas Apost.
iiii	g	v	25	
iii	A	iiiiij	26	Sz. Alexander Püsp.
			** 3	

ii | b | iij | 27 |
 i | c | **Prid.** | 28 |

Az Bissextilis eztendőbe az Bőyt elő honak húzonkilencz napia vagyon. Z. Matyas napia 25. napian esik, es így, ketzer kel mondani sexto Calendas az az, 24. es 25. nap. Az vasarnap jegizeo bötü, meli Bodog Azzony havaba volt, el hagyassék, es az következő bötü véressék fel, úgy mint, ha A leot volna az vasarnap jegizeo bötü, Z. Matyas napig. Az után G. legien egerz ez-tendeig.

M A R T I V S.

Böit más Haua. 31

Cyclus Epacta ium.	Lit. dñi- cal.	Dies men- sis.	
*	d	Kal.	1
xxix	e	vj	2
xxviiij	f	v	3
xxvij	g	iv	4
xxvj		iiij	5
25 xxv	b	Prid.	6
xxiv	c	Non	7
xxiiij	d	viiij	8

Sz. Thamás Cöfesz.
 (for. xxij)

xxij	e	vij	9
xxj	f	vj	10
xx	g	v	11
xix	A	iv	12
xviiij	b	iiij	13
xvij	c	Prid.	14
xvj	d	Idib.	15
xv	e	xvij	16
xiv	f	xvj	17
xiiij	g	xv	18
xij	A	xiv	19
xj	b	xiiij	20
x	c	xij	21
ix	d	xj	22
viiij	e	x	23
vij	f	ix	24
vj	g	viiij	25
v	A	vij	26
iv	b	vj	27
iiij	c	v	28
iiij	d	iv	29
i	e	iiij	30
*	f	Prid.	31

Sz. Gergely Papa.

Sz. Joseph Confes-
 (for.

Sz. Benedek Apát.
 Anapegy az eyel.

☉ Kos jegybe.
 Böit.

Gyümölcs oltóbe-
 (dog Azzony.

** 4

APRI.

APRILIS.

Szent György Haua. 30.

Cyclus Epacta rum.	Lit. dñi- cal.	Dies men- sis.	
xx x	g	Kal.	1
xxviii	A	iiiij	2 Paulai Z. Ferencz.
xxvij	b	iiij	3
25 xxv	c	Prid.	4
24 xxiv	d	Non	5
xxiii	e	viii	6
xxij	f	vij	7
xxj	g	vj	8
xx	A	v	9
xix	b	iiiij	10 Sz. Leo Papa.
xviii	c	iiij	11
xvij	d	Prid.	12
xvj	e	Idib.	13
xv	f	xviii	14 Sz. Tiburtius és Va-
xiv	g	xvij	15 (lerianus M:
xiii	A	xvj	16
xij	b	xv	17 Sz. Rudolph.

xj

xj	c	xiv	18	
x	d	xiii	19	
ix	e	xij	20	
viii	f	xj	21	
vij	g	x	22	A nap Bika jegybe.
vj	A	ix	23	Sz. Albert. Püsp. M.
v	b	viii	24	Sz. György Mátyr.
iv	c	vij	25	Sz. Mark. Euangel.
iii	d	vj	26	
ij	e	v	27	
j	f	iv	28	Sz. Vitalius Mátyr.
*	g	iii	29	Sz. Péter Mátyr. és
xxix	A	Prid.	30	Senásbeli Z. Catal.

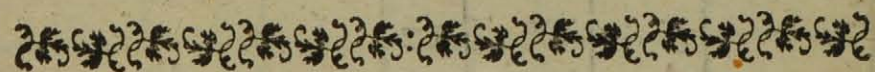
MAIUS.

Pünkösöd Haua 31.

Cyclus Epacta rum.	Lit. dñi- cal.	Dies men- sis.	
xxviii	b	Kal.	1 Sz. Phülöp: és Z. Jac.
xxvij	c	vj	2 Z. Athanas. Püspök.
			** 5 Sz. Kc-

xxvi	d	v	3	Sz. Kereztálal.
25 xxv	e	iv	4	Sz. Florianus Már:
xxiv	f	iiij	5	Sz. Gothard Márt:
xxiii	g	Prid.	6	Sz. János olayban.
xxii	A	Non	7	(főzése.
xxi	b	viiij	8	Sz. Staniszlo Márt:
xx	c	vij	9	
xix	d	vj	10	
xviii	e	v	11	
xvii	f	iv	12	Sz. Pungrátz Márt:
xvi	g	iiij	13	
xv	A	Prid.	14	Sz. Bonifac. Márt:
xiv	b	Non	15	
xiii	c	xvij	16	
xii	d	xvj	17	Sz. Sophia Afzony.
xi	e	xv	18	
x	f	xiv	19	Z. Potentia szűz.
ix	g	xiiij	20	Z. Prudentia.
viii	A	xij	21	Z. Ilona Királyné.
vii	b	xj	22	
vi	c	x	23	☉. Kertős jegybe.
v	d	ix	24	
iv	e	viiij	25	Sz. Orban Pápa és
iii	f	vii	26	Z. Beda. (Márt:

ii	g	vi	27	
i	A	v	28	
*	b	iv	29	
xxix	c	iii	30	
xxviii	d	Prid.	31	Petronella szűz

J V N I V S.

Szent Iuán Haua. 30.

Cyclus	Lit.	Dies	
Epacta	dñi-	men-	
rum.	cal.	sis.	
xxvij	e	Kal.	1
25 xxv	f	iiij	2
24 xxiv	g	iiij	3
xxiiij	A	Prid.	4
xxij	b	Non	5
xxj	c	viiij	6
xx	d	vij	7
xix	e	vj	8
xviii	f	v	9
xvij	g	iiij	10

Sz. Medardus

Sz. Bar-

xvj	A	iiij	11	Sz. Barnabas Apost.
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Non	13	Sz. Antal. Pad:
xiii	d	xviiij	14	Sz. Basilius Püsp:
xij	e	xviij	15	Sz. Vid Mátyr.
xi	f	xvj	16	
x	g	xv	17	
ix	A	xiiii	18	
viii	b	xiii	19	Sz. Gyárfás és Pro-
vij	c	xij	20	(thasius,
vi	d	xi	21	©. Rak jegybe.
v	e	x	22	Nap kozzasaga.
iv	f	ix	23	Böit
iii	g	viii	24	Kereszte: Z. Janos.
ij	A	vij	25	(Márt:
j	b	vi	26	Sz. János és Z. Pál.
*	c	v	27	Sz. László Király.
xxix	d	iiii	28	Böit.
xxviii	e	iii	29	Sz. Péter és Z. Pál.
xxvii	f	Prid.	30	

JULI

JULIVS.

Szent Iacob Haua. 31.

Cyclus Epacta rum.	Lit. dñi- cal.	Dies men- sis.	
xxvj	g	Kal.	1
25 xxv	A	vj	2
xxiv	b	v	3
xxiii	c	iiii	4
xxii	d	iii	5
xxj	e	Prid.	6
xx	f	Non	7
xix	g	viii	8
xviii	A	vij	9
xvij	b	vi	10
xvj	c	v	11
xv	d	iiii	12
xiv	e	iii	13
xiii	f	Prid.	14
xij	g	Idib.	15
xi	A	xvij	16
x	b	xvi	17

Bodog Azzony la-
togatafa

Sz. Margit szűz.

Apostolok el osz-
(lafa.

Sz. Elek.

Sz. Sym-

ix	c	xv	18	Sz. Symphorosa.
viii	d	xiv	19	Sz. Sara.
vii	e	xiii	20	
vi	f	xii	21	
v	g	xi	22	Sz. Maria Magd.
iv	A	x	23	©. Orozlan jeygbe.
iii	b	ix	24	Z. Christiná. (Bõit.
ii	c	viii	25	Sz. Jakab Apostol.
i	d	vii	26	Sz. Anna Azzony.
*	e	vi	27	
xxix	f	v	28	Z. Christoph. Márt:
xxviii	g	iv	29	Sz. Martha Azzon:
xxvii	A	iii	30	Sz. Beatrix.
25 xxv	b	Frid.	31	Sz. Ignat Confessor.

AVGVSTVS.

Kis Afzszony Haua. 31.

Cyclus	Lit.	Dies	
Epacta	dñi-	men-	
rum.	cal.	sis.	
24 xxiv	c	Kal.	1 Sz. Péter vasa szá-
xxiii	d	iv	2 (kadása. xxii)

xxij	e	iiij	3	
xxj	f	Frid.	4	Sz. Domókos.
xx	g	Non	5	Hauí Bódog Afzo.
xix	A	viiij	6	Vr szine változása.
xviii	b	vij	7	
xvij	c	vj	8	Sz. Cyriák Mátyr.
xvj	d	v	9	Bõit.
xv	e	iv	10	Sz. Lőrincz Márt.
xiv	f	iiij	11	Sz. Sufanna.
xiii	g	Frid.	12	Sz. Clara szűz.
xij	A	Idib.	13	
xj	b	xix	14	Bõyt.
x	c	xviii	15	Nagy Bódog Afzon.
ix	d	xvij	16	
viii	e	xvj	17	
vij	f	xv	18	
vi	g	xiv	19	Z. Bernard.
v	A	xiii	20	Sz. István Király.
iv	b	xii	21	Z. Anastasius Márt:
iii	c	xi	22	
ii	d	x	23	©. Zűz jeygbe. Bõyt.
i	e	ix	24	Sz. Eerthalan Apo:
*	f	viii	25	Sz. Laios Király.
xxix	g	vii	26	(conf. xxviii)

xxviij	A	vj	27	
xxvij	b	v	28	Z. Agoston. Doct.
xxvj	c	iv	29	Sz. János nyaka va-
25 xv	d	iiij	30	gáfa.
xxiv	e	Prid.	31	Sz. Paulinus.

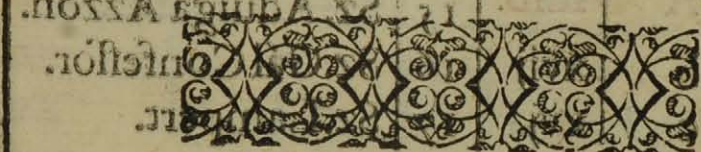
SEPTEMBER.

Szent Mihály Haua. 30.

Cyclus Epacta rum.	Lit. dñi- cal.	Dies men-	
xxiiij	f	Kal.	1 Sz. Egyed. Apatúr.
xxij	g	iiij	2
xxj	A	iiij	3
xx	b	Prid.	4
xix	c	Non	5
xviii	d	viii	6
xvij	e	vij	7
xvj	f	vj	8 Kis Azzony.
xv	g	v	9

xiv

xiv	A	iiij	10	
xiiij	b	iiij	11	
xij	c	Prid.	12	
xj	d	Ibid.	13	
x	e	xvij	14	Sz. Kerezt magasz-
ix	f	xvij	15	taláfa.
viii	g	xvj	16	Z. Cyprianus Márt.
vii	b	xv	17	
vj	c	xiv	18	
v	d	xiiij	19	Sz. Januarius.
iv	e	xij	20	Sz. Lestár. (böyt.
iiij	f	xj	21	Sz. Matho. Apost. E.
ij	g	x	22	Sz. Moricz.
j	A	ix	23	☉. A nap mert. jeg.
*	b	viii	24	A nap az cycl egy.
xxix	c	vij	25	Sz. Gelérd. Püsp. M.
xxviii	d	vj	26	
xxvij	e	v	27	Sz. Kozma és Dem.
xxvj	f	iv	28	Sz. Wenceslaus.
25 xxv	g	iii	29	Sz. Mihály Archang.
24 xxiv	A	Prid.	30	Sz. Hieroný: Doct.

OCTO.

OCTOBER.

Mind Szent Hava. 31.

Cyclus Epacta rum.	Lit. dñi- cal.	Dies men- fis.	
xxij	A	Kal.	1 Sz. Remig: Püspök.
xxj	b	vj	2
xx	c	v	3
xix	d	iiij	4 Sz. Ferencz.
xviii	e	iiij	5
xvij	f	Frid.	6
xvj	g	Non	7
xv	A	viiij	8
xiv	b	vij	9 Sz. Dienes Mátyr.
xiii	c	vj	10
xij	d	v	11
xi	e	iv	12
x	f	iiij	13 Sz. Kálmány.
ix	g	Frid.	14
viii	A	Idib.	15 Sz. Aduiga Azzon.
vij	b	xvij	16 Sz. Gál Confessor.
vj	c	xvj	17 Sz. Lampert.

Sz. Lu-

v	d	xv	18 Sz. Lukacz Euang.
iv	e	xiv	19 Sz. Columbanus.
iii	f	xiii	20
ij	g	xii	21 Sz. Orsolya, 11000.
j	A	xi	22 (szüz.
*	b	x	23 Sz. Anap Scor. jegib.
xxix	c	ix	24 Sz. Radegundis.
xxviii	d	viii	25 Sz. Chrispinus.
xxvij	e	vii	26 Sz. Demeter Márt:
25 xxvj	f	vi	27 Bóyt.
xxv	g	v	28 Sz. Simon és Iudás
xxiv	A	iv	29 A. ostol.
xxiii	b	iii	30
xxij	c	Frid.	31 Sz. Farkas. (Bóyt.

NOVEMBER.

Szent András Hava. 30.

Cyclus Epacta rum.	Lit. dñi- cal.	Dies men- fis.	
xxj	c	Kal.	1 Mind Szent.
xx	d	iv	2 Lelkeknek emle- (kezetek.

*** 2

xix

xix	f	iiij	3	
xviii	g	Prid.	4	
xvii	A	Non	5	Sz. Imre Herceg.
xvi	b	viii	6	Sz. Lenárt.
xv	c	vii	7	
xiv	d	vi	8	
xiii	e	v	9	Sz. Tiúadar Márt.
xii	f	iiii	10	
xi	g	iii	11	Sz. Márton Püsp.
x	A	Prid.	12	
ix	b	Non	13	Sz. Bereczk.
viii	c	xviii	14	
vii	d	xvii	15	Sz. Lipolt.
vi	e	xvi	16	Sz. Othmar.
v	f	xv	17	
iv	g	xiiii	18	
iii	A	xiii	19	Sz. Erébet Azzony.
ii	b	xii	20	Bodog Afz. Temp.
i	c	xi	21	(virele.
*	d	x	22	Z. Cicell. szüz Márt.
xxix	e	ix	23	Z. Kelemé Pap. M:
xxviii	f	viii	24	☉ Anap Lóuó jegy:
xxvii	g	vii	25	Sz. Katalin szüz.
xxvi	A	vi	26	Sz. Sorard.

xxiv

xxv	b	viii	27	
xxiiii	c	vii	28	
xxiii	d	vi	29	Bólt.
xxii	e	Prid.	30	Sz. András Apost.
xxi	A	Non	31	

D E C E M B E R

Karacson Hava 31.

Cyclus	Lit.	Dies	
Epacta	dní.	men-	
rum.	cal.	sis.	

xx	f	Kal.	1	
xix	g	iiii	2	
xviii	A	iii	3	
xvii	b	Prid.	4	Sz. Borbára Szüz.
xvi	c	Non	5	
xv	d	viii	6	Sz. Miklós Püspök.
xiiii	e	vii	7	Sz. Ambrus Doct.
xiii	f	vi	8	Bodog Afz. fogan-
xii	g	v	9	(tatáfa.
xi	A	iiii	10	

*** 5 Sz. Da

x	b	iiij	11	Sz.Damas: Papa.
ix	c	Prid.	12	
viii	d	Idib.	13	Sz.Lucza Szüz.
vii	e	xix	14	
vi	f	xviii	15	
v	g	xvii	16	
iv	A	xvi	17	
iii	b	xv	18	
ii	c	xiv	19	
i	d	xiii	20	Böit.
*	e	xii	21	Sz.Thamás Apost.
xxix	f	xi	22	A napnak leg rövi.
xxviii	g	x	23	(deb volta.
xxvii	A	ix	24	Böit.
xxvi	b	viii	25	Karacson.
25 xxv	c	vii	26	Sz.István első Már.
xxiv	d	vi	27	Sz.János Euangel:
xxiii	e	v	28	A pro Szentek.
xxii	f	iv	29	Sz.Thamás Püspök
xxi	g	iiij	30	
19.xx	A	Prid.	31	Sz.Silvester Papa.

MA-

MAGYAR ORZAGBA

illő Innepek ezek.

*Z. Istvan Kiraly napya, Z. Imre herczeg,
Z. Kazlo Kiraly, Z. Albert Püspök, Z. Georgi,
Z. Ersebeth, az több közönséges innepek felet.*

*Bodog Azzonynak hét innepenek köteles
böitöt, nem rendelt az Anyazentegyhez, ha-
nem, Nagy Bodog Azzony napyanak, és Gyü-
molcz olto Bodog Azzonynak: mindazáltal fe-
lete kedues Isten elöt, ha ki meg böitöli züz Ma-
rianak het epe-segenek emlekezetiért. Mint re-
gi jambor Isten felő emberek tartottak, tartya-
kis Magyar orzagba, lengyel orzagba, Hor-
vat orzagba, Tot orzagal
együt.*

*** 4

Eszten-

Esztendeonkent valtozo.

CHRISTVS Ezren- deye.	Vasar- nap je- gyo bottu.	Ara- ni- zarn.	Epacta	Hainas zereda.
1 6 1 8	g	4	iiij	28. Februarij.
1 6 1 9	f	5	xxv	13. Februarij.
1 6 2 0	e d	6	xxv	4. Martij.
1 6 2 1	c	7	vii	24. Februarij.
1 6 2 2	b	8	xxviij	9. Februarij.
1 6 2 3	A	9	xxix	1. Martij.
1 6 2 4	g f	10	x	21. Februarij.
1 6 2 5	e	11	xxi	12. Februarij.
1 6 2 6	d	12	ii	25. Februarij.
1 6 2 7	c	13	xiii	17. Februarij.
1 6 2 8	b A	14	xxiiii	8. Martij.
1 6 2 9	g	15	v	28. Februarij.
1 6 3 0	f	16	xvi	13. Februarij.
1 6 3 1	e	17	xxvii	5. Martij.
1 6 3 2	d c	18	viii	25. Februarij.
1 6 3 3	b	19	xix	9. Februarij.
1 6 3 4	A	1	i	1. Martij.
1 6 3 5	g	2	xii	21. Februarij.
1 6 3 6	f c	3	xxiii	6. Februarij.
1 6 3 7	d	4	iiij	25. Februarij.
1 6 3 8	c	5	xv	17. Februarij.
1 6 3 9	b	6	xxvj	9. Martij.

Innepek Tablaia.

Husvet.	Aljozo.	Pfinkold.	Aduent. Vasarnap.
15. Aprill.	24. Maij.	3. Iunij.	2. Decemb.
31. Martij.	9. Maij.	19. Maij.	1. Decemb.
29. Aprill.	28. Maij.	7. Iunij.	29. Novemb.
11. Aprill.	20. Maij.	30. Maij.	28. Novemb.
27. Martij.	5. Maij.	15. Maij.	27. Novemb.
16. Aprill.	25. Maij.	4. Iunij.	3. Decemb.
7. Aprill.	16. Maij.	26. Maij.	1. Decemb.
30. Martij.	8. Maij.	18. Maij.	30. Novemb.
12. Aprill.	21. Maij.	31. Maij.	29. Novemb.
4. Aprill.	13. Maij.	13. Maij.	28. Novemb.
23. Aprill.	1. Iunij.	11. Iunij.	3. Decemb.
15. Aprill.	24. Maij.	3. Iunij.	2. Decemb.
31. Martij.	9. Maij.	19. Maij.	1. Decemb.
20. Aprill.	29. Maij.	8. Iunij.	20. Novemb.
11. Aprill.	20. Maij.	30. Maij.	28. Novemb.
27. Martij.	5. Maij.	15. Maij.	27. Novemb.
16. Aprill.	25. Maij.	4. Iunij.	3. Decemb.
8. Aprill.	17. Maij.	27. Maij.	2. Decemb.
23. Martij.	1. Maij.	21. Maij.	30. Novemb.
12. Aprill.	21. Maij.	31. Maij.	29. Novemb.
4. Aprill.	13. Maij.	23. Maij.	28. Novemb.
24. Aprill.	2. Iunij.	12. Iunij.	27. Novemb.

AZ KEZEONSEGFS KE-

refztyeni Anyaszentegyházba valo fő illő
Innepec, veressel vadnac ki nyomtattatua. Bőytőc
előtők valo napon vadnac jegyeztetue, nagy bőy-
tőn kiűl, mellyet hammas szeredától fogua Husue
tig meg keltartani.

Ezeken kiűl vgy mint. Nagy Péntec, Husuét napja,
és Pünköső napja Hetfővel és Keddel, illő Innepec,
Aldozo, és Vr napyaual.

Husuét napjától fogua Pünköső Szombattyáig
ninczen Bőit.

Ezeken kiűl valo Innepekre és Bőitőkre jöllehet
nem kötelesec az Keresztyénec: Mind az által, kinéc
kinéc aitarossága szerent, Isteni szolgálatra, és testé-
nec szenuedtetesére minden időben szabadságoc
vagyon.

Kántor Hét kezdetie Pünköső után valo Szered-
dan, Pénteken és Szombaton.

Sz. Mihály Kántora Sz. Kereszt emelése után va-
lo Szeredán, Pénteken és Szombaton.

Karácson Kántora harmadic. Aduent Vasárnap v-
tán valo Szeredán, Pénteken és Szombaton.

Negyedis Kántor esic első Bőit Vasárnap után va-
lo Szeredán, Pénteken és Szombaton.

Házasságnac ideye.

Első Aduent Vasárnaptól fogua Vízkereszt na-
pig. Bőit fő Szeredától fogua Husuét után valo Va-

sárnapig

sárnapig. Tridentinum Concilium tiltja az Me-
nyegzőnec vigafagit.

Az Eztendőről, és azoknac restéről.

Az Eztendőnek 12. Holnapya vagyon, kibem-
52. Hét vagyon és egy nap: ezekbe 365. nap va-
gyon, és 6. ora. Negy szér hat ora negyedie Ezen-
dő forgasaba egy napot teszen, mellyet Bissexus,
az az szaporodot Eztendőnek szoktac neuezni, ki-
ről Februariusban vagyon emlekezet.

AZ CALENDARIVM MEG VI-

tasának értelme.

HOgy fok fele fogyatkozások el táuoztassanak,
és az Húsuet illésében az Nicaabéli gyűlekő-
zethez szabnuk magunkat; szükség vala, hogy az
Tauazi *Æquinoctium*, auagy, az Eynek és napnak e-
gyenlő hoszasága, Bőyt mas hónap 21. napiára ho-
zattatnék. Ennek felette, hogy az Vyságok, és Va-
sárnap mutatásában bizonyos mód rendeltetnek
az Calendariumba. Végezetre, oly módot kellett ta-
lálly az dologban, hogy ez után, sem az Húsuet na-
pia, Tél felé, sem az Karácson napia. Eosz felé hatra
ne mászna, hanem az eo szokot helyén maradna.

Ezt illyen képpen vüek véghez az fő Mathe-
maticusok: Először 1582. Esztendőben, Mind Szent
hauának neg yedik napia után, Tiz napot ki vőnek
az Calendariumból, vgy hogy az mely napot ötö-
diknek kel vala számlálly, azt akkor 15. napnak
mondák; és így osztán 1583. esztendőbe az Tauaszi

Æqui-

Equinoctium, auagy, az napnak és eynek egyenlő hos-
zasága, Bőyt mas huanak 21. napia esnek, mint szinte
az Nicæabeli gyűlekőzetkor; és így helyére vitet-
nek az Húsuet napia illéséről való régi végezések.

Az Aranyas szám helyében, az Epactákat egy he-
lyhez teték az *Calendarium*ba, hogy az Vyságokat,
az menyre lehet seges, igazán mutassák, és ha valami
kiczin fogyatkozás esne, is egy esztendőbe, vegre
az is helyére vitetnek. Mert noha valami kevéssel
külömben esik néha az Vyság, és az *Equinoctium*,
hogy sem az *Calendarium* mutattya; de mind azon
által, abba mond adatot, hogy az *Calendarium*ba
rendelt Vyságok, és *Equinoctium*ok, selettéb el ne
távozzanak az igaz *Equinoctium*tol, és Vyságoktol
noha az *Equinoctium*ot bizonyos naphoz kötelez-
tetek, hogy közönséges, állandó és meg maradó
modunk lehessen az *Equinoctium*ok ismeretiben.

Végezetre, az Intercalatiót egy rendelék, hogy
közönségesen minden negyed esztendőt egy nap-
pal meg hosszabbanak. De azért ebben ilyen ex-
ceptio lenne, hogy noha minden század esztendő-
nek Intercalariának kellene lenni; mind az által,
nem minden század esztendő, hanem csak az negy-
ed, negyed századikat hosszabbítanak meg; és így az
1600. esztendő Intercalariis lenne, az után, az 1700.
1800. 1900. (ha az világ adig tartana) nem inter-
calaris, hanem csak köz esztendő lenne. Es azt azért
rendelék, hogy az Julius Császár *Calendarium*jába
lót fogyatkozás el távozzatnák; mely szerént mon-

dám

dám, hogy minden 134. esztendőbe, egy nappal: ha
maréb törtint, az *Equinoctium*, hogy sem az *Calen-*
darium mutatta.

Mint hogy pedig az eghek forgásának még most
sem mehettek tellyelleggel végére az *Mathemati-*
cusok: és, (ha addig tartana ez világ) történhetnék
sok idő múlva, hogy az *Equinoctium*ba változta-
tást ismernének, könyű volna egy napot vagy, köz-
be verni, vagy el hagyni az esztendőben, hogy így
az *Calendarium* igazán helyen maradna.

AZ KALENDARIVMNAK

re quid magyarázattya.
Egez esztendő által tizenket legzamlaltatik az nap-
forgasara, mely jegieknek változtatása, 23. auagy
24. napon zokot lenni minden hónap, az napnak illy-
en jegie alát. O kit veres fel nyomtatnak. Bodog Azzo-
ny huanaba Vízöntő jegibe, az után: Bika jegibe: Kér-
tő jegibe: Rak jegibe: Oroszlá jegibe: Zúz jegibe: Mer-
tők jegibe: Scorpio jegibe: Leonó jegibe: Bika jegibe.
Az hold mindezeket az jegyeket 29. nap. végzi el,
minden hoba.

Az napnak es cinoki horrasagat, es egierzmevaló
allapattiokat, mind tanazzal nyarba, eozzel, esrelbe
meg talália az kegyes oltafo az *Calendarium*ba, Bőyt
mas hónap 22. napon. Z. Iust huanak 22. napon.
Z. Mihály huanak 24. napon. Karacson Huanak
22. napon.

Kétzer nyomtatta it ezeket az holdnak es
napnak allaparyokat.

AZ CALENDARIVM

meg Vitasanak modgya.

AZ feo Mathematicusok, 1582. Eztendőbe Mindzent huanak 4. napja után tíz napot veonek ki az Calendariumbol vgy hogy az mely napot eoteodiknek kelvala mondani, azt 15. mondanak, es így, 1583. eztendőbe Bdit mas Honak 21. napjara hozak, az Napnak, es eynek egyarant valo hozzafogat, mint regenten volt Nicenum Concilium után az Husuet igazan valo illeseért.

Az Epactakat vgy rendelék éhez hogy az visagokat igazán mutatnák az Calendariumba az Aequinoctium tartása zerent, a menire lehetne, hogy meze ne tauoznanak.

Az Intercalatio vgy rendelék, hogy közönségesen minden negyed eztendőt, egy nappal meghozzabitának: de azért eben ily exceptio lenne, hogy noha mindenik század eztendőnek Intercalarisnak kellene lenni: mind az által nem minden század eztendőt, hanem csak az negyed századikat hozzabitatek meg. Es így az 1600. eztendő Intercalaris lenne, az után az 1700. 1800. 1900. (ha ez világ addig tartana, nem Intercalaris hanem köz eztendő lenne. Es ezt azért rendelek, hogy az Iulius Caesar Calendariumyaba lőt fogyatkozást eltauoztatnak, kinek tartása zerent, minden 134. eztendőbe, egy nappal hamareb törtint az Aequinoctium, hogy sem mint az Calendarium mutatta.

Ezeket ketzer nyomtatta.

AZ VI HOLDNAK FEL TALALÁSÁNAK

haznos regulai.

AZ

Az Calendariumba keresd fel az valtozo Innepek

tabliat, es ez jelen valo Eztendőnek, meni zamot mutat: tudgyada, hogy az az zam, mutattya meg minden honak visagat; vgy mint ez eztendőbe. 4. az eztendőnek Epactaya: valahul feltalalod azt az zamot, az Holnapok rendibe, azon napon lezen az visag. Ez jöved eztendőbe 15. lezen az Epacta, vala mely holnapba ezt az zamot fel talalod, ot lezen az visag. Hasónlokeppen talalod fel minden eztendőbe, neha elis véti.

Ha ez jelen valo Eztendőnek Epactaiahoz adex

11. ez jöved eztendőnek Epactaia 15. lezen, így czelekedgyel minden eztendőbe 11. aduan az jelen valo Epactához. Hogy ha meg haladna az harminczat, az mi harminczon felyul lezen az, az Epacta.

Az visagok, nem egy napon leznek mas eztendőbe, ez eztendőbeli visagokkal, hanem tízen egy napal előb, hogy sem mint az előtte valo eztendőbe eset.

Az visagbol hold töltet meg talalod, ha 15. napot zamlal az visagtól fogva.

Az Hozomnak allapattiat így vegyed ezedbe, hogy valamely holnapba törtinik az Hold fogyatkozása az eger Ho zam, onnat neuertetetik. Ha zinte az visag Bodog Azzony, hauaba törtinekis, es Bdit előbe fogyna el, Bdit elő Honak tarzad.

AZ NAPNAK ES HOLDNAK

forgasirol es az 13. Holnapi eztendőről.

Az Holdnak, es Napnak forgása nem egy aranesik: Mert az Nap Eztendőnkint tízenket holnapba vegzi el az ő forgását.

AZ

Az Hold minden Holnapba egyzer el vegezi:

Ennekis tizenket Holnapia vagyon: de ez á külömbseg vagyon közöttök, hogy az Holdnak minden Holnapba harmincz egyedfelnapia vagyó, az az ket holnapba 59. napia. Ebből következik, hogy az Holának Eztendeye, 354. napot tesz. Itol még valug kit Embolismuseztendőnek szokának mondany, melyre tizen három holnap esik, az az, 384. nap. Ez kediglen az zaporadás azért történik, mert az közönseges eztendő tizen egy nappal haladgya még az Holdnak eztendeyer, ezek á napok okai az tizen három holnapu eztendőnek.

Az Epacta meg murattya, az zaporodot Eztendő. Mert valamikor az Epacta am tizenkettőnél keveseb, abba az eztendőbe tizenhárom Holnap esik.

Az Napnak eztendő által való forgalara, tizenket Így zamlaltatik, kibe megyen az Nap minden Holnapba bizonyos napokon, kit megtalálzá Calendariumba neha 19. neha 20. 21. 22. 23. nap. Az napnak ily legye alat: ☉.

Az Hold mind ezeker egy Holnapba járva el.

Az napnak hozzálagát, meg találod Z. Iuan Hauanak 22. napian: leg rövidet voltat. Karacson Hauanak 22. napian.

Az Napnak es cinek egyvarant való allapatrio- kat fel találod. Tauazzal Bdit mas Honak 22. napian. Eozzel Z. Mihaly Hauanak 24. napian. Az cinek hozzafagat, Karacson Hauanak 22. napian az Calendariumba.

Az Hushagiat mindenkor Világ

közöt esik.

ELSOE

I

ELSOE ADVENT Vasarnap.

Z. MATHE EVANGYELISTANAK Huzonegyedik rezebol.

Z V D O E B E MI-
kor közelgetet volna Jerusalemmhez, és jött volna Betphagyeba az olay hegyre: akkor J E S V S el küldé két tanituanyt, moduan nekik. Méyetek él t a fatuba, mely tū elletetekbe vagyon, és mindgyart talaltok egy még kötöt Zámart, és uémhét ő véle: odgyatok el es hozzatok ennekem. Es ha valaki valamit mondand tūnektek, mondgyatok; hogy az Vrnak dolga vagyon ezekel, és mingyart él bo czattyá őket.

Ez kediglen lőn, hogy be tellye-

Mar. 11 v. 2

Lu. 19 v. 20

† κωμην

A

fed-

*Ef. 62. v. 11.
Zac. 9. v. 9*

fednek, á mint még mondatot az Propheta által. Mondgyatok még az Sion leanyanak; ime á te kiralyod jű teneked zeligyen, űlñen az Zamaron es az eo tereh hordozo vémhén..

Ioh. 12. v. 15

El menuen kediglen á tanituan yok ugy czelekedened á mint JESVS paranczolta vala nekik. Es él hozak á Zamart és vémhét, és az ő ruhayokat reayok tevek, és őtet rea űtteték.

Pf. 117. v. 26

Lu. 19. v. 38

Mar. 11. v. 9

Az fok seregec kediglen az ő ruhaiokat le teritek az vton: neme-
liek kediglen agakat vagnak vala az fakrol, és él térítik vala az utő. A mely seregek kediglē élő valanak és kőuetik uala, kialtnak vala mő-
duan: Hofanna David fianak. Al-
dot legyen á ki él yőt az vrnak ne-
uebe: hofanna magasfagba.

SVM

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

AZ mi vrunk IESVS Christusnak Ieru-
salembe ualo menetelit tanittia, es abba
valo rend tartasit.

Apostolok engedelmesseget.

IESVS alaz atossagat, az Zamaron valo
ülésbe, es az kőznepnek kegyeseget es diczi-
retit.

EZ EVANGIELIORMA valo elmelkedések.

ELSŐ CZIKEL. Mely alaza-
tos volt, az mi űduezitőnknek ez. mai
győzedelmének dűczősege; holot lég
alab ualo allatot, tunyat es vestet, vala-
ztot maganak ez viganon, kin kirali
meltosagat jelentene, ilyen hires neues
Varosba, melybe az nagy, inépnapiak
tižtessegere égez Sidosagbol fel giűlte-
nek vala, gondolyad kereztién élme.

De nezzed én lelkem, amaz erős
Isten ki az zeleknek tollain iar, es az
Cherubinokon, mint űl az él vétet ok-

Pf. 17. v. 11.

Iob. 28 v. 24

A 2

talan

Miert I E-
SVS űl a
Zamarra.

Iud 9. v. 16

Matt. 11.

v. 29.

Ec. 7. v. 19.

1. Pe. 5. v. 5

Ef. 66. v. 2.

Igaz enge-
delmesség-
nek tükö-
re.

Ge. 12. v. 1, 4

Ge. 26. v. 5.

Engedel-

mellesegek

Paranczio

lattia.

Ex. 15. v. 26

& 6. 19.

Deut. 24. v

8. 18. & 6.

talán allatón; együgyű tanítványokkal,
es rongyos kőz nepel, mint indul az ma-
gaba fél fualkodot Varosba. Mély a-
lazatos czelekedetiuel, á te keuelyse-
gedet, Pompaiddal együtt rontani aka-
rya. Ki noha ez uilagnak igaz vra vol-
na, mindazáltal nem keuely es maga-
uető allatra űl, hanem olyra ki terme-
zeti zerent alazatos, hogy mind ma-
gat, mind czelekedetit teneked pelda-
yul adna.

MÁSODIK CZIKEL. Men-
yetek el az faluba, mély, tű ellene-
tekbe vagyon. Mint kellyen Chri-
stusnak engedelmeſſeget mutatni, es el-
őtted jaronak Paranczolattyanak en-
gedned én lelkem, peldad az tanítuan-
yok. Kik nem ertekezének, sem tudako-
Zanak az paranczolatnak nchez vol-
tarol, auagy alaualo dolognak czeleke-
detin, ugy mint Zamar vezetesen; ha-
nem, mindgiart egy zo mondatlan na-
gy alazatoson még czelekedik.

It

It elmelkedgyel mély kiczid alaza-
tosságnak zikraczkaya akadot te beled,
meni jot él hattal emberektol ualo
zegyenletedbe, meni engedelmeſſegek
tekintetes koronayat él veztetted, ma-
gadba valo, törődeſſel, auagy zugolo-
dassal, netalamtan morgasoddal, a-
uagy még utalasoddal, az te előtted
jaroznak akarattyokat, es paranczo-
lattyokat megvetuen.

HARMADIK CZIKEL Az fere-
gek kediglē leteritek ruhayokat az
vton. Mint kellyen az igaz Christus
kőuetőknek io akarattyokat czeleke-
dettal még mutatni, ez kőznepek ru-
hayoknak vtra valo leteriteséből ezed-
be veheted; á tanítványokkal, mint ru-
hadat JESVS ala kellyen teritened:
tudnia-illik magad mutogatását, ioza-
goddal, es örökſegel együtt, földre JES-
VS előtt le kel teritened.

Sok heaba valo ruhaid vadnak ha

Engedel-
meſſegek
iutalma.

Ex. 19. v. 5

6. 23. v. 22.

Leu. 26. v. 3

Deu. 13. v. 4

Engedni

kel lstenert

emberek-

nekys.

Deu. 18. v.

15. & 17.

Pr. 1. v. 8.

Col. 3. v. 20

He. 13. v. 17

1. Pe. 3. v. 6

Mi modal

kelleſsek

IESVS ala

ruhankat

teritenünk

A 3

még

Lelki ruha
le terites

Iac. 1. v. 21.

Col. 3. v. 8.

Heb. 12 v. 1.

1. Pe. 2. v. 1.

Zegeniek
ruha le te-
ritefe.

Pr. 23 v. 26

Ec. 2. v. 6.

Pf. 33. v. 7.

Pfal. 50.

Ier. 42. v. 9

Dan. 9. & c

Lelki ruha
le terites

az alamif-
nalkodas

De. 15. v. 7.

Pf. 4. v. 1.

Pr. 19. v. 17

Ef. 58. v. 7.

Ec. 29 v. 12

To 4. v. 7. 9

Matt. 25.

még gondolod, kit *JESVS* laba ala kellene teritened; vgimint ertetlen gondolatid, bezedekkel együt, gonozra valo ügyekezetek, tanacziddal, haragod gyulóségeddel, testi kiüanságid czelekedetiddel.

Ninczene erteked *IESVS* ala ruha dat teriteni zegenységed miat? igen jo ruhat adcz *JESVS* NAC, ha tellyességed Zünedet neki adod: gyakor imadságba, es fohazkodo keserues könibullatafodba mertekletes életedbe, hütödnek, es hiuatalodnak hiuen valo még tartasaba.

Még lásd, hogi Christusnal ruhadat felyeb ne böczülyed, feltuen még moczkolasat terded haytasaba, auagy Christus ala valo teritesedbe. Minden nyomorult, kit zemeddel lacz Christus taga, ha mit ezzekkel czelekedel Christus sal czielekeded, iutalmatis ketseggel küül uezed. Matt. 10.

NE-

NEGIEDIK CZIKEL Az fereg kediglen mely elol megyen vala. Mint kellyen közbül venni a kozbe jaro *JESVS* T, es igaz Mesiasnak vallani, életednek első es vtolsó rézebe, diczirni es magasztalni ez köz nepnek peldayabol még ertheted es Z. David Kiüanságabol, oh *Vram* vduezicz engemet, & c.

EOTODIK CZIKEL. Mondgiatok még Sion leanianak.

Lasd oh én lelkem, a te *Vduez*itödnek nagi alazatos hozzád iZenetit es iöuetelit: Nem amaz regi Sinai hegiere trombitakkal, villamá sokkal, es meni dörgésekkel; hanem nagi czédez zeligsebe, az oltari zentsegbe, az kiennek zine alat, kirali ruhaiat még változtatuan, véled akaruan még bekelleni, es egiesülni, regi haragyat még változtatuan, éles tőri helyebe, mint irgal massagnak ágait utayba teritteti, kinek tellyes ab razattia es tekinteti kegyesség.

A 4

Nezed

Iob. 29 v. 4

Ier. 2. v. 2.

2. Par. 15.

v. 12. & 13.

Tob. 1. v. 8.

Tob. 2 v. 13

c. 3. v. 16.

Pf. 43. v. 6.

& 30. v. 8.

2. Par. 18.

v. 29.

Ier. 24 v. 6.

& 42. v. 10.

Ez. 6. v. 63

Ef. 66. v.

10. & 13.

Pf. 18. v. 6.

Nézed az egeknek magasságiból
mint Zamar hatara zalot. Nem fedde-
ni, sem itilni, hanem szabadítani iű.

1. Par. 17.
v. 18.

Nisd még en lelkem azért á te ajaki-
dat, es mondgyad mit kiuanhatok többet
az én Vramtol, ha az napnak tizta
fenyessége volnékis, ezt nem erdemel-
hetnem mentől nikab undok fereg le-
uen, honnat erdemelhetem, hogy czyak
zemeit ream vesseis, auagy czyak hogy
még emlekezzekis rolam, kit az egek-
nek magassági még nem foghatnak, ho-
gy kiuankozik én hozzam.

Iob. 7 v. 17.
Ps. 8. v. 1.
2. Par. 2.
v. 6.

Gondolyád annak félette miért jű,
hogy teueled nyayaskodgyek; hogy te-
ged Atyauul még bcketteffen, Isten fiaua-
tegyen, magauul, egy örökseget mind
örökke bity.

Pr. 8, v. 31.
Bar. 3 v. 38
Ioan. 1.

Ezek után még indult lekednec zű-
ból ualo fohazkodasiual adgy aldoza-
tot az te vradnak oltarara, magadat,
neki ayanluan, á mint belső indulatod-
nak még geryedet tűzet erzed. Kit min-

den

den elmelkedések vtan zűkség czele-
kedned, ha hazonnal akarz elmelked-
ni; sőt minden czikelek vtannis felétte
haznos, Istenedhez fél kiattani, nagy a-
lažatosságal.

Ps. 117 v. 28
Ps. 14. v. 1.
Ps. 115. v. 3

MASODIK ADVENT Vasarnap.

Z. LUKACZ EVAN- gielistának 21. rezéből.

A Z vdőbe monda I E S V S az eo-
tanituanynak: Leznek jeg-
yek á napba, es holdba, es czilla-
gokba; es á földön nepeknek győ-
trelme, az még haborodot tenger-
nek zugasi es habyai miat. Még
zaraduan az emberek az félelem,
es uaras miat, á melyek kőuet kez-
nek az egez vilagra; mert az egh-
eknek erei még indulnak, es ak-
kor lattyak él iuőni az embernek

Matth. 24.
v. 29.
Marc. 13.
v. 24.
Es. 13. v. 10.
Ez. 32. v. 7
Ioel. 3. v. 15
Ier. 30 v. 7.
Am. 5 v. 18
Soph. 1 v. 15
Act. 1.

A s

fiat,

fiat, félhőbe nagy hatalommal es
meltoságat.

Midőn kedig ezek még kezde-
nek lenni, nevétek es emelyétek
fél á tū feyeteke, mert él közelget
á tū még valtságok.

Es monda nekik hasonlatossa-
got; nevétek á fűge fat, és minden
fakat, mikor immar ő magoktól
gyümölcsöt hoznak, tudgyatok
hogy közel vagyon á nyar. Ezen-
keppé mikor tuis lattyatok hogy
ezek meg leznek, tudgyatok ho-
gy közel vagyon az Isten orzaga.

Bizoni mondom tūnektek hogy-
él nem fogy ez á nemzetseg, mi-
glen mind még nem leznek, az
égh es á föld él mulnak, az én beze-
dem kediglen él nem mulik.

**SVMMAIA EZ EVANGI-
eliomnak.**

IESVS Vduezitőnk az utolsó itiletnek
elől iaro jeleit jelenti.

2. Pet. 3.

v. 13.

Ef. 40. v. 8.

AZ

Az itilo bironak zemeliet még ielenti.
Esküeseuel ezeknek be tellyesiteser bizo-
nittyá.

EZ EVANGIELIOMRA
valo elmekedések.

ELSO CZIKEL. Az mi űduez
zitőnknek masodik él iőueteli mély ret-
tenetes legyen, gondolhattya az hű el-
me, hōlot ilyen rettenetes jeleket zam-
lal elő JESVS, á természetnek változa-
siba; az egheknek ozlopinakis még ren-
dűlesibe rettegtenek. Az teremtet
allatok ugy mint gyazba őltöznek kik Is-
ten ellen nem űctettenek; hegyek, es kő-
ziklak az urnak orcžaya előtt él ol-
uadnak. Sir az föld, es ugy mint még e-
rőtlenül, az benne, valo sok természeti
ellen valo czudak miat. Mert immar
jelenségek az, hogy nem Zamar hatan,
hanem fenyes félhőbe iű nagy haragal,
hatalmason es nagy meltoságat, sok ezer
Angyalokkal es zentekkel.

MASODIK CZIKEL. Akkor

az

Ef. 13. v. 9.

Ioel. 2 v. 30

Ap. 6. v. 6.

Of. 4. v. 3

Ps. 7. v. 4.

Iud. 16 v. 18

Ef. 51. v. 6.

Tob. 26 v. 11

2. Pe. 3 v. 10

Ef. 33. v. 9.

Act. 1. v. 11.

Apoc. 1. v. 7

Mat. 25.

v. 3.

Ef. 3. v. 14.

Apo. iv. 16.

Ef. 30. v. 27

Matt. 24.

v. 30.

Ps. 57 v. 11.

Gal. 1. v. 1.

Gal. v. 5. 24

Gal. 3. v. 1.

Phi. 3. v. 19

Heb. 6 v. 6.

Ef. 24. v. 20

2. Pe. 3 v. 12

az embernek fiat éljűni kődbe. Ez itilet rettenetes lezen az. itilo bironak rettenetes zemelyeért, kinek ugy mint két élű tör lattatik zayabol ki jűni, hōgi él uezeffe á bűnösöket á földről. még lattatik az. zent kereztnek ieleis minden zemtől mély által I E S V S gyoe zedelmet vőt az őrdögön; az igazaknak nagy uigasagokra kik Christust kőuették a kerezt uifélesbe: kik testeket ez Iel által még feztettek: kik ez Iel alat vitezkedtenek ez arnyek uilagon.

A gonozoknak kediglé lattatik, gyalazattyokra, es rettegesekre, kik Christust testekbe még feztették, testi kiuasagokba es gyönyörűseges életekbe.

Oly meltofaga lezen kediglen iouetelibe, hogy az éltető egh, tűz, mia á földel egiút még égettetik, es mint az rezegek tantorognak.

HARMADIK CZIKEL. bizony mondom tűnektek, hogy el né mulik ez á nemzetseg.

Me-

Mely ualtozhatatlan czudak leznek ezek, gondolhatya az hū élme, holot ez zent vr eskűuefeuel bizonittya, es olyal, hogy job volna az eghnek es földnek semmiue leni, hogy sem mint czyak egik czikele Zauanak be ne tellyesedni.

Vagyon tehat én lelkem miről elmelkedned tellyes életedbe, mint megy ez rettenetes biro éleibe, mint adcz zamot tellyes életedbeli gondolatidról, bezedidről, es czelekedetidről, kinek zemei előt az igazis, elig ūdűezűl; holot minden hiuolkodo bezedről zamot kellett adnod. Még hidgyed hogy az iras zerent rettenetes az élő Istennek kezébe esni. Halyad amaz igaz embernek ohaytasat, es magabavaló törődeset. Méggyek mikor fél kél az Isten az itiletre, es mikor ő kerd mit félelek neki. Félek uala minden czelekedetimtől tuduan, hogy nem engedcz az te ellened vétőknek.

Mat. 5.
v. 18.

Ioel. 3. v. 2.

1. Pe. 4 v. 18

Ro. 14. v. 10.

Matth. 12.

v. 36.

2. Co. 5 v. 10

Heb. 10 v. 31

Iob. 31. v. 14

Iob. 9. v. 28

HAR-

HARMADIK ADVENT Vasárnap.

Z. MATHE EVANGIELISTANAK II. REZEBŐL.

Mikor hallotta volna Iános a tömlöczbe Christusnak czelekedetit, él küldte kéttőt tanituanik közül, monduan nekik. Te vagy az á ki el jöuendo vagy, auagy maſt varunk? Es feleluen JESVS monda nekik. Menyetek él, mödgyatok még Janosnak, a mélyeket hallottatok, es lattatok; az vakok latnak, az ſantak jarnak, belpoklófok még tisztulnak, az ſüketek hallának, az hallottak fél tamadnak, es bodog az, á ki en bennem még nem botrankozik.

Es. 61. v. 1.
Es. 35. v. 5.

Mikor elmétenek volna azok, kezde JESVS zolani az ſokafagnak Iános félől. Mi latni mentetek ki á

puzta-

puztaba: Zeltől ingadozo nadaté? De mi latny mentetek ki? lagy ruhába öltözöt emberte? Ime akik lagy ruhat viſelnek, á kiralyoknak hazaiba vadnak. De miért mentetek ki latni, Prophetaté? Mondom nektek nagyobat prophetanal. Mert ez az á kiről még vagyó irva, Ime én él boczatóm az én Angyalomat, á te orczad előtt, ki még keziti te előtted az te vtadat.

Mal. 3. v. 1.

Mar. 1. v. 2.

Lu. 7. v. 27.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

JESVS hóz küldi Ianos tanituanit Herodes tömlöczéből.

JESVS feleleti czelekedetekből, melyet czelekedik vala.

Zent Ianos diczi iri Vrunk tanit a ſarol, eleteről, es biuatalyaról.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSŐ CZIKEL. Mikor hallotta volna Iános a tömlöczbe Christus-

nak

Deu. 17 v. 8
Ec. 17. v. 12.
Ec. 29. v. 27
10a. 21. v. 15
Eph. 5. v. 27
Deu. 17 v. 8

nak czelekedetit: Mely zorgal matosagalkellyen embernek tudakozni üdűessege felől ez ielen valo czikelbe elmelkedhetik az hű elme, mind felebarattyával egiüt, hogy mégne czallattassék az ördögtől az vi tanitasoknak vezedelmes halgatasaba kire Z. Ianos peldaya által Christushoz igazittatol, es az ő Helytartoyahoz, kire Juhainak fő paztorsagat bizta, kit az Z. Lelek tanit, es neuél az Anyazentegyhazba, mint regentenis még hatta uala Isten az ötoruenybe.

MASODIK CZIKEL. Te vagy az aki élőüendő vagy.

Eelebarattyá üdűessagerol ualo zorgalmatosag.
Ec. 28. v. 18
Ef. 41. v. 6.
10a. 1. v. 34.
Mat. 3. v. 16

It kereztien elme, zent Ianos peldaiabol elmelkedhetel meni zorgalmatosagodnak kelyen lenni magad es felebaratod üdűessege felől. Nem elegenduen maga bizony sag teleliuel, kit ugyan mutatotis vala á Iorda uize mellet, lhon az Istennek baranya; kinek kereztelesebe, az Z. Lelek galamb kepebe latta vala

JESVSRA zallani, az Atya Istennek bizony sag teteliből hallotta vala, mégis tanituanit JESVshoz igazittia.

Te kediglen mit czelekedel felebaratoddal, alattad valokkal, es hazad nepeuel, mint igazitod es küldőd JESVshoz, az igaz kereztieni gyülekezetbe, prädicatio es Mise hallasra. Auagy, mint teuelygő elmedet, ketelkedő zinedet küldőd Christushoz, mint ertekezel az igaz sag felől, mint üdűessged felől tudakozol.

HARMADIK CZIKEL. Mondgyatok még Ianosnak á mellyeket hallottatok.

Hogi né teuelyegi az igaz Messias felől valo hűtbe, gondolkodgyal Christus feleletiről, kibe niluan az zent irasnak voltakeppen valo ertelme még magyaztatik, nem czak bezed által, hanem bizonyos jelek által, az mint Christus tanitasabolis még teczik mikor menyorzagba fel uetelekor monda: azokat

Mar. 16.

v. 17.

Mat. 28.

v. 20.

Matt. 16.

v. 19.

Apo 1. v. 5.

Eph. 5. v. 27

Tit. 2. v. 1.

Matt. 25.

v. 25. & 35

kik hiznek en bennē ez iegeyek kőuetik az en neuembe őrdögöket űznek.

Lasd még azért hogy né teuelyeghy, holleznék naponkent az igaz cZudatelek. Tekincz még annak felette Christus igiretitis, veletck vagyok minden nap világ vegez etig, pokol torka nem alhat ellene; meli közönséges keresztyni gyülekezet, zent, áfört, es á tagokert, kit igaz gat az Z. lelek, es kit vérebe még mosogatot JESVS.

NEGIEDIK CZIKEL. Kez de JESVS Zolani az seregnek.

Zent Janos eleterol, elmelkedhetik az hű elme, kit JESVS diczir. Kiualkeppen tizti zerent, mint kellyen magat uifeln, hogy Christustol diczirteffek, ez világ előtt, az itilet napyan: vgy hogy az igazsagnak otalmaert, auagy hutiert, ha kiuantatik tőmlecze kez legyen, es halalaualis még peczetelye. Mint Esaias, Ieremias, Zacharias, Christ° az eo Tanit uaniual es konetoyuel. Eletekbe iozan-

sa-

sagot, tiztasagot, bőitőlessel testck sanyargatásaua kőuetuen, mint Z. Pal, meg ostromozom az en testemet. Ruhazatba ne vilagi Pompat kőuessen, még emlékezuen kinek uifeled tiztit, es abra-zattyat; Zent Ianos, peldad legyē, Illyes Prophetaua, es á kietlenbe lako zent Atyak, hogy az kiralyck vezedelmes varaiba, ez által ne igazitassal, es holtod utan á kazdagal, ne legyen rezed pokolnak kinyaba.

1. Co. 9 v. 27

1. Ti. 3 v. 2.

& v. 10. 19.

1. Ti. 6. v. 8

4. Re. 1. v. 8

He. 11. v. 37

NEGIEDIK ADVENT Vasarnap.

Z. JANOS EVANGIELISTANAK Első reze- ből.

AZ vdőbe küldenek az Sidok HIERUSALEM BŐL papokat és leuitakat Janoshoz, hogy még

B 2

ker-

kerdek őtet. Te ki vagy? és még valla, és még nem tagada, és még valla; mert nem vagyok én Christus. Es kerdek őtet. Mi vagy tehát? Illyes vagye te? es monda. Nem vagyok. Propheta vagye te? Es felele. Nem.

Mondanak annakokaert neki. ki vagy, hogy feleletet adgyunk azoknak hik minket küldöttek? Mit mondaz te magad felől? Mon da. En kialto zozat vagyok á puz taba, igazgassatok az vrnak vrtat, á mint még mondotta Esaiás Propheta. Es á kik küldettetenek va la, az phariséusok közül valanak. Es kerdek őtet. Es mondanak ne ki. Miert keresztelz tehát, ha te nem vagy Christus, sem Illyes? sem propheta? Felele nekik Iános, mondvan. En vizbe keresztetek. Tű közöttetek allot kediglen, á kit tű nem tudtok. Eo az á ki en vtan

Es. 40. v. 3.

Mat. 3. v. 3.

Mar. 1. v. 3.

Luc. 3. v. 4.

Act. 1. v. 5.

G. 11. v. 16.

am.

am éliőuendő, ki en élőttem lőt. kinek nem vagyok melto, hogy még odgyam saruyanak kötelet. Ezek Bethaniaba lőttenek az Iordan vizen tul, holot Iános keresztel vala.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Iánoshoz Hierusalemből kőneteket küd nek, hogy meg erczek tanitasanak es keresztelenek okat.

Z. Iánosnak alazatos feleleti, mága es hi uatalya felől.

Az igaz Messiasnak ielen volt at tanittya.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedes.

ELSŐ CZIKEL. Küldenek az Sidok Hierusalemből papokat.

Ez vilagnak czalardsága, mely nagy böczülettel, es melto sagal iar, kőnet se geket zerezuen, az igazaknak proba lasára, ez ielen ualo Euangyelomból el melkedgyek az igazságnak Zeretőye.

8 ap. 2. v.

12. G. 17.

B 3

Ho-

Holot, nem az életet, sem a tanítást tekintint, hanem azon tudakozik ki legyen, hogy ragalmazasra modot uehessen, mint ez fél fualkodot Pharisaeusok, kiket keresztelő Z. Ianos gyakran fed vala, es gonossagokert merges kigyoknak kőlykeinek neuezuala. Ezokaert ügyeznek vala alnak tanaczokkal es keresekkel hiuatalyatol meg tartoztatni.

Igi czelekedik, az őrdögis minden dolgaiba az Isten felők ellen, kiualkeppen, mikor Zemely valogatásnelkül igazan hiuatalokba el iarnak: Zent életet viselnek, testi czelekedetek ellen tusakodnak, ez vilagi czalardsag ellen Zolanak, a bünt felebarattyokba még feddik, az igaz JESVS űdűességes vta kezitefebe gyakorlyak magokat, faitalan tarsasagokat el tauoztatnak.

Ez io czelekedetek ellen mely giakor követit küldi elmelkedgyel en lelkem, holot fő barátidat, Atyadfiat, fő ren-

den

den valokat utannad igazit monduā. Miert czelekeded ezt? Miert zokas kőül vi életnek zokatlan rendit követed, nagi bizelkedő bezedekel fogdosnak, hogy a JESVS keresztől él uohassanak, es magadba Isten kegyelme által él tőkillet utol él zakazthassanak.

Te kediglen en lelkem be duguan főleidet ez vezedelmes Sireneknek bizelkedések ellen, iary el hiuen az él kezdet io hiuatalba, se iob kezre, se balra ne teruen, JESVS T Á keresztentekintuen, az ő igazan követőinelegyüt, ketsegnelkül ha mind vegig még maradvacz, az első kezdet Zeretetbe, él vezed az életnek koronayát.

MASODIK CZIKEL. Ki vagy hogy feleletet adgyunk azoknak kik minket küldöttének.

Mely draga dolog legyen az engedelmes bezed, elmelkedgyel, en lelkem, kiuel még az oktalan allatokis meg Zeligitetnek: embernek haragyat meg

B 4

czen-

Mat. 3. v. 8
Pelda.

Hier. 42 v.
20. c. 43.
v. 2.

c. 37. v. 14.

c. 26. v. 8

3. Reg. 22.

v. 8. v. 16.

v. 24 v. 27

A bunnek
meg fedde
se.

1. Ti. 5. v. 20

2. Ti. 5. v. 2

Tit. 2. v. 15.

Pro. 4. v. 14

Ec. 21. v. 2.

1. Ti. 6. v. 11

Deu. 5 v. 32

Es. 30. v. 21

Pf. 57. v. 5.

Ap. 2. v. 4.

Matth. 10.

v. 24.

H. 12. v. 7

Pro. 15. v. 1.

czendeziti, gyűlöseget él vér, gonoz zandekót meg olt.

Peldad en lelkem, ez Z. Ianos feleleti es tüköröd, magadat sem inek alítani:

Ro. 12. v. 3.

1. Ti. 6 v. 17

1. Co. 7 v. 20

Eph. 4. v. 1

á mibe Istentől hiuattattal ábba maradgy, azt zűnetlen gondolnan. Non alta sapientes sed humilibus consentiētes. Hazinte Czazar vagis, Kirali, Feiedelem, Capitan, Nemes ember, Biro, Polgar, Púspok, Cardinal, Papa, Gond viselő, Zerzetesis, ugyan igazan czyak azt mondhatod. Nem vagyok. Mert czyak Isten az, egyedül, á ki azt mondhattya, én vagyok. Holot sem magunk sem iozagunk, sem zepsegünk, sem termetünk, sem tudományunk nem mienk. Mit keuelykedel tehát mas ember iozagabol.

Ex. 3. v. 14

Ge. 17. v. 4

1. Co. 4 v. 7

Ap. 3. v. 17

Gal. 2. v. 2

Ec. 10. v. 9

Pj. 21. v. 7

Lassad zorgalmatoson en lelkem ez elmelkedesbe, ámaz Isten embere Dauid, maga felől mit mond: Fereg vagyok, ugy mond, ingyen sem ember, embereknek czufya, es nepeknek el vetette.

Z. Iob

Z. Iob hason! okeppen. az rothad sagnak mődam, en atyam vagy, es á fergeknek, en anyam es neneim.

Iob. 17 v. 14

De mint elmelkedel en lelkem, ezen á kőuetsegen, mit mondaz magad felől, mikor Isten halalod orayan kőuetit hozza küldi. Mikor még kerdeti miczoda ember vagy? kereztyen uagye? zerzetes uagye? tanito uagye? mit mondaz magad felől? kereztyen seged fcslet erkölcszödből niluan ki teczik; zerzetes seged engedetlenségedből ki mutat-tatik, tanitasod giümölcszödről meg ualik. Fő embersegről, Czazar ságról, zepsegről, kazdag ságról, nem lezen emlekezet; hanem ha, á mint az iras zol, hogy az hatal masok hatalmas kinokat zenuedgyenek; de mint zolgaltal Istennek árrol lezen kerdezese.

Iob. 31 v. 14

Sap. 6. v. 7.

Ap. 18. v. 6.

HARMADIK CZIKEL. Enkialto zozat vagiok,

Ez Z. Ianos vallasteteliből, elmelkedgyel hű elme, mikor zűkseg kiuanya,

B 5

ma-

1. Pe. 3. v. 15

1. Co. 9. v. 19

1. Co. 15. v. 9

Ap. 3. v. 17.

magad allapattya felől tagadast nétegy, kiuel felebaratodat, epitheted, Istent dűczőitheted, tulaydon ertelmedet nem kőuetuen, sem hű dűczősegedet nem keresuen.

NEGIEDIK CZIKEL. Tűkőzöttétek allot ákit tű nem tudtok.

Az igaz Messiasnak ez hínatallya, hogy zent lelekbe kereztellyen. Gondolyad en lelkem hogy IESVS te kőzötted alkit testi zemeddel nem lathacz, kinek hatalmas Isteni meltosaga ert czyak saru kőőyenek meg odasara sem vagy melto. Oh en lelkem ha ez Istennek nagy zenti, kinel nagyob az zonyallatol nem zűlettetet, IESVS itileti zerēt, illyen alazatoson maga felől itilmit gondolkodol te magad felől, mikor az Oltari zentseghez iarulz, es hozad uezed tellyes Istensegeuel, es tellyes embersegeuel, kit az éghenek zelessége es magassaga még nem foghat, Zűnedbe be vized, keduesen veled niayaskodik

Iob. 24. v. 23

Pr. 12. v. 3.

Ef. 46. v. 41

Mat. 11. v. 11

Ioa. 14. v. 23

Ap. 3. v. 20

Ps. 90. v. 15

Iob. 14. v. 16

C. 31. v. 4.

veled iar, lepesedet, hayad zalayual egyűt meg oluassa.

Z. LVKACZ EVANGIELISTANAK Harmadik rezeből.

Tiberius Czazarnak tizen ötödik ezrendeyebe; Pilatosnak Sidosagbeli gondvitelefebe. Herodesnek Galilæaba valo Feiedelem fegebe: Phűlőpnek kediglen, az ő attyafianak Iturianak es Trakonis tartomāyanak Feyedelésegebe es Lifaniafnak Albiniaba valo Feyelelemsegebe. Annas es Caiphas Papi Feyedelmek ideyebe; lőn az Vrnak Zaua Ianoson Zacharias fi an á puztaba. Es iőue minden tartomanyba, á lordā vize melle, prädikaluā az kereztsegek pœnitētiayat, bűnek még boczanattayara. Mikeppē még vagy ő irua Esaias Proph. kőnyuebe, kialto zozat á

Iob. 14. v. 16

C. 31. v. 4.

Lu. 12 v. 7.

ἡγεμονεύ-
οντες

Birofag?

Τετραρχ-

χουτος

feiedelem-

seg. negy

tartoma-

niba.

Mat. 3. v. 1

Mar. 1. v. 1

Ef. 40. v. 3.

Ioh. 1. v. 23

puztaba. Kezitsétek az vrnak vtát, egyenesse tegyetek az ő ősuénit. Minden. völgyek be telnek, Es minden hegy, es halom megalaztatik. Es az egyenetlenek egyenesse lesznek. es az darabos vtak sík vtoka lesznek. Es minden test meg lattyá az Istennek üdüezítőyet.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Miczoda üdőbe, es extendőbe kezdet Z. Iános Prædicalani ielenti.

Prædicalának, es keresztelésének okait mutatja.

Az Mesiának el íőnetelit tanítja.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSŐ CZIKEL. Lőn az vrnak zaua Iánoson.

Elmelkedgyel en lelkem az te Vradnak es Istenednek kiualkeppen valo nagy gond uyseleről, holot semmi üdőbe nem niugzik műkalkoduan, mint az

em-

embereknek ziuőket es lelkeket maga ismeretire vihesse. Azert hirdettet pænitiatiat, hogy hozza teruen bűnöket el hadgyak, zókót őrdögnek kemény es egyenetlen utait, el tauoztassak. Zent fiat el boczatuan, tanításának utait igazgattattya Iános kialtasaua, hogy senki magát ne menthetne, hogy nem tutta, auagy nem hallotta.

Hasonlokeppen mostis czelekedik á keresztényekkel, fel serkentuen á bűnnek almaiból, kialto zozatok által á pænitiara zolgai által, sayat zörgeteseuélis serkegetuen, iő intések es iő példák által: gyakorta felelem es rettegesek altalis.

MASODIK CZIKEL. Kezitsétek az Vrnak utat.

Mint kellyen az vrnak utait igyenesitened es kezitened en lelkem, iol ezedbe vegyed. Ez az Vrnak uta nem egyéb á tökelletes erkölcznel életinel, kibebűt; remenség, es Zeretet még gyökere-

zet.

Ier. 7 v. 13.

Ez. 1. v. 16.

Ez. 30. v. 18.

C. 45. v. 22.

C. 55. v. 7.

Ier. 18. v. 8.

Ioel. 2 v. 12.

Ioel. 2 v. 12.

Ap. 2. v. 20.

Ps. 110. v. 9.

Ez. 10. v. 6.

Ier. 7. v. 25.

C. 8. v. 17.

Az Vrnak

utai mine

nűek legy-

enek.

Ps. 16. v. 4.

17. v. 31. C.

Sap. 4. v. 11

Pr. 6. v. 23.

C. 10. v. 17.

C. 23. v. 19.

Ro. 4. v. 27

Sap. 1. v. 3.

Deu. 23.

v. 13.

Lu. 21. v. 24

Ro. 13. v. 13

1. Co. 6. v. 9

zet kibe aitatosság, atyafiúi zeretettel egyut lakozik, es bekeség zenuedesszel. Lasd azért, hogy ezt az Vrnak utat el ne fogyiad, tőüfekkel be ne kertelyed, úgy mint Vylagi heaba ualo zorgalmatosságal, rut, es undok tőkekel be ne hanyad, se kediglen fertelmes bűnöknek undokságot ez utra ki ne ő, ki miát az Vr ki te hozzađ ügyekezík iűni, el ne idegenűlyőn. Mint regentenis még hatta vala Isten Israhel fiainak hogy természetek folyasit á tabor kőűul üresítene, aztis be takarnák: mert á te vrad Istened eyel az tabornak piaczin iar, hogy tegedet ellenségitől még zabadiczon. Ez undokság nem, egyeb á testi buya eletnel, rezegségnel, tobzodasnal faytalan bezedeknel, irigségnel, haragnal, fősuéniségnel, engedetlenségnel, es morgasnal.

HARMADIK CZIKEL. Minden űölgyek be telnek. It en lelkem ez-

zent

zent Vrnak vtainak igazgatasába, oly zorgalmatosnak kelletik lenned, hogy semmi akadaly ne találtaffek Zűűedbe auagy lelkedbe, ki miat vrad el kezdet io akarattyat vizza teritcz. Hami vőlgyek estek tűyasagod miat lelked ismeretibe, auagy hiuatalodnak restsege be, heaba valo bezedidbe, auagy gondolatidba, azokat be tőlczed buzgoimadsagiddal, igaz zeretetből valo czelekedetekel es pœnitentia tartasal. Hami nagyra valo vagyodásat vezed ezedbe elmednek, úgy mint keuelységre, hű düczőségre, fel fualkodasra, egyebeknek meg vtalasara, engedetlőseget, magadba valo zugolodást, es kapolodást es ezekhez hasonlo testi czelekedeteket alazatos czelekedetek által ronczad es földig mindenestől le toryed, zűűed tőredelme-

be,

1. Cor. 7. v. 1

Ier. 7. v. 3.

14. v. 14.

Peldad

Ps. 37. v. 50

KARA-

KARACZON NAPI-
an.Z. LVKACZ EVAN-
gyelistanak Masodik
rezebe.

Paranczolat a datek ki Augu-
stus Czazartol hogy ez egez ui-
lag be iratnek. Ez kediglen az első
be iratas lön. Cirinusnak Siriaba
valo tiztartosagaba. Es mindny-
ayan mennek vala kiki mind az ő
varosaba, hogy be iratnak mago-
kat.

Iudaba. Fel mene kediglen Iosephis Ga-
lileabol, Nazareth varosabol, Iu-
dæaba, Daudnak varosaba, mely
Bethlehemnek neueztetik: azoka-
ert, hogy őis Daudnak hazabol,
es nemzetségeből valo vala; hogy
be iratna magat Mariaual terhes
iegyes hazastarsaual.

Lön

Lön kediglen, hogy ot volnanak,
be télek, az zűlesnek napya. Es Zű-
le az ő első zűlot fiat, es őtet poz-
toba be takara, es az iazolyba fe-
kete, mert nem vala helyek nekik
á vendeg fogadoba.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

*Az mi Vdűezitőnk zűletésenek ideye, helye,
es modgya adatik előnkbe.*

EZ EVANGIELIOMRA
elmelkedések.

ELSŐ CZIKEL. Paranczolat
a datek ki Augustus Czazartol. El-
erkezuen az űdőnek tellyes volta, kibe
az Vristen ez vilaghoz kiualkeppen
valo zeretetit mutata, zent fiat ada ez
vilagnak valtsagara, ki neki tellyes ze-
relme, es draga kincze vala: hogy min-
den valaki ő benne hinne, él ne vezne,
hanem örök élete lenne. Nagy zomo-
rusagba hideg helyen, gane közöt, bar-

Heb. 1.

Gal. 4 v. 4.

Psf. 90. v. 16

Ioa. 3. v. 16

C

mok

Ps. 112. v. 7.

Io. 1. v. 12.

Lu. 2. v. 12.

mok élőt, es eyel zűlettetik. Hogy az mi lelki zomorusaginkat örökre fordítana: á ganebol fel emelne, es Feyedelmek melle űltetne orzagaba: á barmok közűl kiknek á bűn miat hasonlatossagokat viselyűk vala, Isten fia közé zamlalna: Sötetsegből igaz vilagosságra vinne.

MASODIK CZIKEL. Lőn kediglen mikoron orvolnanak. Melly nagy czendez elmevel zűz MARIA minden nyaralyat zenvedi elmelkedgyel en lelkem: ugy mint zent fiaval terhes voltat, tēli napba, mezze uton gyalog menetelit, hideg utrol farattan Istalloba, ganeba, es barmok közöt zallását: hogy ez vilagi Feyedelemnek paranczolattyanak engedelmes lenne.

Oh veghetetlen alazatossagnak nagy volta, ki tellyes leven kegyelemmel, tellyes leven Zent lelekkel; vilagnak Vrat es teremtoyet hordazvan Istalloba

ba

ba tertel, undoksagnak ganei közé. Ki hallot ilyen dolgot. Czudalyad almelkodvan en lelkem, mi dolog legyen, hogy az zolgalo Angyalok zallast az varosba nem kezittetenek. Dragab avagy böczűletesb volte á bekesegnék zekrenye, kinek zep zallast kezitet vala David kirali, Salomo kiraliis nagy templomot, hogy oda be vinne az bekesegnék ladayat, Tuttad Gabriel Archangyal Z. Ianos fogantatasat, tutad holnapiat, miért Vradrol el feletkezettel? Vre z menyorzagaba ki elöt az egez menyeni sereg meg haiol, Zentnek, Zentnek es zentnek kialtyak. Vr volt Anyanak mehebeis. Vr volt zűletesbeis. Eo paranczolta, es mindenek teremptettenek, mert ő maga igy akarta, igy rendelte, ily kemeni volt maga fel vőt testebe, hogy Attyanak haragyat engeeztelne.

HARMADIK CZIKEL. Zűle

C 2

270

1. Pa. 15. v. 4

3. Re. 8. v. 6

Lu. 1. v. 36.

Esa. 6. v. 5.

Ps. 148. v. 5

Col. 1. v. 16.

2. Par. 3.
v. 6.

2. Cor. 3.
v. 9.

Pf. 115. v. 7

Pf. 118. v. 61

Pf. 139. v. 6

az eo első zülöt fiat. Mely nagy zegenységbe, semmi mosogatasnelkül, giengetagait, zent Anynya poztozka-ba kötellel be poladta gondolyad en lel-kem, es mint zenara feküttette az ia-zolyba. Kit az eghek meg nem foghat-nak, fenység es düczőség nem tartoz-tathat; Ist eni hatalmas meltoságának nagy voltat emberi elme ingyen meg sem gondolhattya, mint magat még a-lazta; hogy az ő alazatosságaua min-ket felmagasztalna, Zegenységeu el kaz-dagga tenne, az ő testenek zoritasaua min-ket az ellenségnek köteliből még szabaditana, zenan valo feküeseu el düczőségre fel emelne.

Mit gondolkodol ezeken en lelkem. Ha á te Vrad es Istened te erittede ze-
ket Zabad akarattal fel vőtte, mit el-lenkezel te, az zent vrnak akarattya ellen, miért kiuanz, vezedelmes zabad-ságot, kiert Christus meg kötőztetet; gyége eletet, kedued Zerent valo lakast,

pénzt,

pénzt, iozagot, kazdag ságot, hirt, ne-
uet, kit Christus mint hallod meg utalt,
vgy mint heaba valokat.

Tekincz meg vradat, hul, helyhez-tette az ő meltoságának Zekit, az I-stalloba, á ganéba, á barmok közöt. Hul vralkodik, lazolyba, á ki azt mondgya: Cœlum mihi sedes est, terra au-tem, scabellum pedum meorum. Fordicz, akar czyak ez mostani oraba lelki zemeidet ez artatlan JESVS RA, keruen ötet, ily veghetetlen hozza-d valo kegyelmeert, hogy á te zűuedbe es lelkedbe uyonnán zűleteffek z. kegyel-me által.

Es 66. v. 1.

V G I A N A Z O N N A -
p o n

S Z. L V K A C Z E V A N -
gyelistanak Masodik
rezebe.

C 3

Pazro-

PAztorok valanak ugyan azon tartományba, vigyazuan es őrizven, eyeli vigyazásokat az ő nyayokon. Es ime az Vrnak Angyala meg alla melletek, es az Vrnak fenyelege környül vevé őket, es nagy felelemmel meg felelmenek. Es monda nekik az Angyal. Ne Felyétek; mert ime nagy örömet hirdetek tő nektek, mely minden népnek lezen. Mert zűletet tő nektek üdvezítő, à ki az Vr Christus, David Varosaba. Es ez tő nektek ieletek, még talalyatok az gyermeket, poztoba be takarva, à Jazolyba helyheztetett. Es hertelen lőn az Angyallal menyeyi seregnek sokasaga, diczirűe az Istent, es mondvan. Dűczőség magassagba Istennek, es ez földön bekefeg az io akaratu embereknek.

Es lőn, minek utanna él menenek tőlők az Angyalok az eghbe,

az paztorok zolnak vala egymas közöt: menyűnk által Bethlehemig, es lassuk még ezt á dolgot, mely lőt, à melyet az Vr meg muratot mi nekűnk. Es el menenek nagy fűetsegel, es még talalak Mariat, es Josephet, es az Jazolyba helyheztetet gyermekzet. Latuan kediglen még ismerek á dologrol, mely mődatot vala nekik à gyermek felől. Es mindnyayan á kik hallottak vala czudalkozának. MARIA kediglen ezeket à dolgokat meg tartya valo, forgatuan zivebe. Es vizza terenek á paztorok, dűczoitven es diczirven az Istent mindenekbe, melyeket hallottak vala, es lattak vala, mint meg mondatot vala nekik.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVS zűleteset hirdeti az Angyal az Paztoroknak. Az Angyalok Istent enek zoval diczirik. Az paztorok fel kelven azon oraba

Bethlehembe mennek, es meg találják az
zületet IESVST.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSO CZIKEL. Paztorok va-
lanak ugyan azon tartományba.
Gondolád en lelkem, mely meg mond-
hatatlan nagy örömek volt az Z. An-
gyaloknak ez mai napon, holot, menyör
zagnak düczőseges fenyeffége, meg nem
tarthata őket, sem az Atya Istennek
kedues zolgalattya, ki előt az Cherubi-
nok orczayokat befedik, es Zentnek
kaltyak, hanem nagy sereggel ki ütuen,
latni kiuantak az meg testesült hatal-
massagnak Istenet zületesébe, ily zege-
nysegbe, es alaualo helyen. De meltan
örüendeznek, mert meg találtak a kit
kiuanatoson akartanak latni. Kinek ui
kegyelmenek kedues természetit, regi
emberi természet ellen valo haragyat,
kemeniseget es fenyegetesit, lattak
hogy meg enyhittet. Hatalmas
karyai, kiuel az egheket ki teriez-

Ef. 6. v. 3.

Miert vi-
gadnak az
Angyalok
Christus
zületesen

tet-

tette, meg kötöztetennek, melyet nagy
bekefegnek itilik ielenek, kiert Istent
nagy haláadással diczirik.

MASODIK CZIKEL. AZ Vr-
nak Angyala meg alla melletek.
Meneneu az vr, zolgais hasonlatosok.
Vrok Istallot valasztot Zületesnek, bu-
dosó üdőbe nagy zegenysegbe, ugy mint
kinek még czyak zallas sem adatot az ő
Jayati közöt: igi leg előzőr, zegeny vi-
gyazo paztoroknak, együgyueknek,
nyaualyas üdőknek zenuedőinek okta-
lan allatok közöt, ez nagy öruendetes
hirt akaryak hirdetni. Ime ugy mond
hirdetek tñ nektek nagy örömet.

Oh kereztyn elme, mit gondolz á
te tizteffegedről, emberek zeme előt va-
lo kedueskedesegedről? Miert zereted á
hiúfagot es hazusagba gyönyör kődől?
Miert ugyekez el nagyra? Miert epi-
tez nagy palotakat, tagas gabonas ha-
zakat, mely pinczeket, zeles czüroket:
Kiralyok, Feyedelmek, es fő vrak utan

Miert paz-
toroknak
ielentik
előzőr
Christus
zületeset.

Io an. 1. v. 11

Pf. 4. v. 3.

Ge. 23. v. 4.
He. 11. v. 13
1. Pé. 2. v. 11

zined, elmedel együt zakadoz, hogy kedvekbe lehes. Ime á te Vrad zegeny leven, zegenysegét ayanl te nekedis, zanki vetest, meg utalast, budosast, nyavalayual együt elődbe mutat. Tekincz meg aztis, á te orczad pirulasara, hogy ez Z. Angialokis nē kazdagoknak, sem Uraknak, sem Kiralyoknak, sem Blöczeknek, sem Fris öltözetűeknek jelentenek még, hanem él vetet hiuatalu embereknek, kemény ruhayuaknak, paraszt eledelu paztoroknak, es vigyazoknak. Mi dolog az Zerzetes leven hogy gyönyörűsegre sonaroghz, etelbe, italodba valogacz. Egi hazi ember leven, kamoka, avagy barsony öltözetet emlegetz, gyenge vankosokat czafrangokat, es Aranyal töltöt reczes Parna heakat kezitez, kozzu ideig valo etelbe, es italba tellyes poharoknak italaba az Vrnak jubait legelteted. Lassad hogy jo uege legyen safar sagodnak.

Har-

HARMADIK CZIKEL. Menyunk által Bethlehemig, es lassuk meg ezt á dolgot. [†]Ez vi es cžu-
dalatos hirnek bizonyására, kit ez előt soha nem hallottanak vala, nagy lelki örömmel fel kezűlnék azon oraba, es Bethlehem fele indulnak, es az Angyaltól még mondatot jegy által még talalyak á gyermekzet az Iazolyba helyheztetettet. Lassad oh én lelkem, ez egyűgiű embereknek zorgalmatosságokat, azoknak latsára mélieket hallotanak vala, mely örömmel mennek sem einek sötetseget, sem nyakoknak el hagyasat, avagy karvalasokat, sem kediglen ez dologba valo ketelkedéseket, avagy az gyermeknek még talalásának bizontalan voltat, nem gondolják: hanem nagy stetsegel mennek. Mégis talaliak á kiért faradtanak vala, kit

† Bezedet.

Isten meg
mutatot.
kegyelme
nem kíván
kesedelmet

fok

Lu. 10. v. 24

Ps. 72. v. 25

Esa. 8. v. 8.

Gen. 47.

sok Kiraliok, Prophetak es Patriarchak akartak latni. Gondolyad mely nagy buzgo zeretettel kedves ortzayat neztek, mely nagy lelki örömet ennek latsabol vötte nek. Oh en lelkem mit kerez töbet ez földön I E S V S N A L, Maria-nal, es Josephnel. Kiczidnek teczik ez kised J E S V S, de nagy hatalmaval minden teremtet allatot igazgat. Genge virag Maria, de zep tizta zűz esegettel yes Istē kegyelmeuel. Elemedet, es koros ēber Joseph, de nagy Vrnak Safara es gondviselőie. De kerd meg en lelkem hul vagy on à ki zűletet. Mutasd meg kegyes Anya, gyenge magzatodnak abrazattyat, had örüendezzen az en lelkem is. Nisd meg, nisd meg Joseph aytot, had vegyen eledelt az en ehező lelkem à te gondviselésed alatt valo giūmolczból. Ihol mind penzemet, ioz agomat teneked adom, cziak ne hadgy ehel meg halnom.

KA-

KARACZON MASOD Napiant.

SZ. MATHE EVANGIELISTANAK 23. REZEBÖL.

A Z udőbe monda J E S V S az Sido sereginek, es az papi féiedelmeknek. Ime, ē küldők tū hozzatok prophetakat, es Bölczeket, es Irastudokat, es azok közül még öltők, es még fezitetek, es azok közül még ostoroztok à tū giulekezetetekben, es varosrol varosra kergetitek; hogy tū reatok jűyön minden igaz ver, mely ki ontatot à földön, az igaz Abelnek véretől fogua, mind az Zacharias vereig ki Barackias fia volt, kit még öletetek, à templom es az oltar közöt. Bizony mondom tū nektek, mind ezek el jűnek erre, à nemzetsegre.

Jeru-

Gen. 4. v. 8

He. 11. v. 4.

2. Par. 24.

v. 22.

Lu. 12. v. 30

† Pisenit.

Jerusalem, Jerusalem ki még őlöd
á prophetakat, es meg kővezed a-
zokat kik te kozzad küldettette-
nek, menizer akaram őzze gyűi-
teni á te fiaidat, mi keppen őzze
gyűti á fias tik az ő fiait † zarnya
ala es nem akarad. Ime puztan
hagyatik tû nektek á tû hazatok.
Mert mondom tû nektek nem
lattok engemet mostantol fogva,
miglen mondgyatok, aldot á kiel
jót az Vrnak nevebe.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

Az Súdoknak kegyetlenéseket hanyrya
IESSS xemekre.

Mely nagy zeretettel akarta eket otal-
mazni eliekbe adgya.

Halaadatlanfogokert igaz büntetést
jelenti.

EZ EVANGIELIOMRA
valo Elmelkedes.

EL S Ó CZIKEL. Ime en kû

dők

dők tû hozzatok prophetakat.
Hogy az mi kegyes údúezitónk sēmi mo-
dot el ne hadna az emberi nemzetnek
údvességnek keresetibe, regi gondvise-
leset iellenti, prophetainak hozzayok
valo küldesebe, maga sayat zemeliebe
valo el jövetelibennis, ennek utanna
sem zûnik küldeni Prophetait, Bölczé-
it, es Iras tudoit. Hasonlo leven az igaz
Atyahoz, ki fianak latvā nagy betegse-
get mindē ügyekezettel azon vagy on
hogy gyogitasara valo orvosfogokat ke-
zitesen. Oh kegyelēnek zent Attya, mely
nagy á te zereteted, azokhoz kiket ke-
pedre es abrazatodra formaltal, hogy
ha eczer, ketczer, avagy hetven het-
zer azoktol meg utaltatolis, nagy be-
tegsegeknek dőgleletességebe, mégis,
ottan ottan még latogatod, mint ha
mindenkör kedvedet kerestek volna;
nem akarvan egyetis közülők el vez-
teni, avagy ellenségek predajara ad-
ni.

Deut. 32.

v. 11.

Pr. 1. v. 24.

Es. 65. v. 12

Es. 66. v. 4

Ier. 7. v. 13.

Es. 35. v. 15

Es. 1. v. 2.

Es. 44. v. 22

Ier. 3. v. 4.

v. 12. Es. v. 1

Lu. 9. v. 56

Ma-

Esa 1. v. 4.
4 Reg 17.
v. 3.
Ier. 25. v. 4.
Ier. 3. v. 13.
Ier. 8. v. 7.
Gal. 3. v. 1.
He. 16. v. 6.

MASODIK CZIKEL. Jerusale-
lem, Jerusalelem ki még őröd az
Prophetakat. Meli haladatlan le-
gyen ez világ, enini Istennek io yolta-
rol gondolkodgyal hű lelek. Ki nem czy-
ak inteset nem fogagya, hanem iora
valo igazgatoyatis mint hagymazba
fekűvo beteg zidalmazza, veri, es fezi-
ti. Tekincz magadra en lelkem ez el-
melkedesbe, menizer Istenednek Atyai
inteset meg vetetted, külső es belső ke-
gyelmenek zavait gonoz ellenkező gon-
dolatokkal, zoddal, es czelekedetteddel
zidalmaztad kergetted, es benned még
fezitetted. Mint zolgait kiket te hoz-
zad küldőt, gonoz bezediddel ragal-
maztad, atkoztad, es minden ügyeke-
zetiddel kergetted. En Istenem, meni
iora valo intőim voltanak anyni kőve-
tid voltanak hozzam. Hova legiek, a-
vagy mit mondgyak Vram, nem tudō:
mindenekbe hozzam valo zerelmedet
érezven bennem, es körűlem.

Oh

Oh en kegyes Atyam, mikor meneke-
dem meg ez undok meg bolondito beteg
segimtől. Mikor terek ézemre. A Do-
ctort kergetē, ki gyogitom volna; miért
tőttel engemet ellenkeződnek, nagy al-
naksgim kőrnüül vőttek engemet, es i-
gaz zemem fenye el vezet, hogy nem
lathatok. Ihol Vram Atyam, Zent ke-
zedbe ayanlom az en lelkemet, es cele-
kedyel vele á te io akaratod zerent, czy-
ak ez ideig valo alnaksgmirol felet
kezzel el.

HARMODIK CZIKEL. Me-
nizer akaram őzze giűyteni á te fi-
aidat. Hallyad en lelkem, mint á te V-
rad Istened hozzad valo zerelmebe ha-
sonlittya magat á fias tikhoz, hogy na-
gyob zerelmed zerelmebol zarmaznek.
Nem de nem ő volte egyedül á ki te-
gedet ki kőltőt? ki egyedül eledeledre
valot keres? egyedül nevel? egyedül otal-
maz, egiedül vigyaz, egyedül hadako-
zik á kegietlen kanya ellen, es sivo heya

D

el-

Iob. 7. v. 20

Ps. 36 v. 13.

Ps. 114. v. 5.

Psalm. 108.

v. 36.

Ps. 78. v. 8.

Es. 45. v. 12

Es. 46. v. 4.

Deut. 32.

v. 10.

Esa. 65. v. 24

ellen, egyedül erti zűksegedet, egyedül lattia niavalyadat, zarnyai alat melegíti es fedezi mezitelensegedet zenvedi niavaliadat, túri undoksagodat, sirasodra es kialtasodra zozatot ad, hallást igazította, zemeit fordította akaratosodra, tollait még bőrzasztta, haragyat ellenségek ellen mutattya es kergeti.

Esa. 1. v. 7.

NEGIEDIK CZIKEL. Ime puztan hagiatick tő nektek á tu hazatok. Emlékezzel en lelkem, az te Istennednek melto büntetésefőrl, ébe az elmelkedesbe, az Istentelenségnek vetkeiert, es halaadatlanfagert. Mint reggen az Sidofagal czelekedek. Varosiba nepet levagata, ehsegel, es dog halallal még émeztete. Igi zemed lattara Nēzetsegednek orzaga, varosi, es Falui még egettetenek, nepe le vagaték, ehseg, es dog halál miat zőrnnyen megromla es él puztitatek, vadaknak es madaraknak lakó helye lőn.

De, fordicz magadra lelki zemeidet,

nem

nem de nempuztan hagyatotte házad, mikor az Isten él vőtte kedves kegyelmének falait te kőruled, zo fogadatlansagodert, es engedetlensegedert, hivatalodnak megutalasaert: holot eniny zomorusagnak, puztasagi nevedektek házadba, gonoz gondolatoknak, es czelekedeteknek űdok fergei sokasodtanak, házadba nőt gazok között. Holot mindent testi kívansagokra szabad utaidat még nitottad, á mit akarz fogadasod es igireted ellen, azt czelekeded. Nem tesz az aitatosság, az tizta es iozan elet, zanki vettetet te tőled, szabadnyereséget kialtaz ellenségeknek. Ninczen orczad immar az gialazatos zegyensegnek ismeretire. Még vőta kegyes Zarny ait á fias tik, nē hallod tőbe zavát, mert alnakfag utā indultál, sirvā mimar nē fohazkodik utānad: hanē, még vetet tőrünk es lesünk mellet neuet. Curauimus Babillonē & nō est curata, hagyuk el. Iai smeg jai, mert el eset á nagy Babillon,

Esa. 5.

Ez. 24. v. 13

Ap. 18. v. 2.

Ier. 3. v. 2.

Ier. 3. v. 5.

Esa. 21. v. 9.

Ier. 51. v. 1.

G. v. 9.

Ap. 14. v. 8.

Esa. 5. v. 5.

es őrdögöknek lako helieve lőt. Elvezet
az Arani alma vad almaua valtozot,
elvetetet á zölő körül á gyépű, es rago-
damanyra adatot.

SZ. JÁNOS NAPIAN.

SZ. JÁNOS EVAN-
gielistanak, húzon egiedik
re zeből.

AZ vdöbe monda JESVS peter-
nek köves engemet. Vizza
fordulvan Peter, lata azt á tanit-
vánt kit JESVS zeret vala hogy kö-
vetne, á ki méllyenis niugut vala
á vaczoran, és monda: Vram ki-
czoda az á ki teged él arul. Mikor
azokaert latta volna azt Peter,
monda JESVS NAK. Ez tehat mit
czelekedik? Monda neki JESVS, igi
akarom hogy maradgyon, mig el
jövök. Mi közöd hozza? te köves
engemet. Ki mene ezokaert az
zo, az atiafiak közöt, hogy az á ta-

nit-

nitvani még nē hal. Es nem mon-
da JESVS hogy még nem hal, ha-
nem, igi akarom hogy ő marad-
gyon, mig el jövök. Mi gondod
vele. Ez az, á tanitvani, á ki eze-
kről bizonyfágot tezen, es ezeket
irta. Es tudgyuk hogy igaz az ő bi-
zonyfagtetele.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

Peternek jelenti űdvezitőnk halalanak
madgyat.

Peter tudakosik zent Iánosnak is mint le-
zen dolga.

I E S V S feleletiből á tanitvaniok testi
ertelmet veznek, kit Z. Iános meg magya-
raz.

EZ EVANGIELIOMRA
valo elmelkedések.

ELSŐ CZIKEL. Monda JE-
SVS Peternek, köves engemet. Az
kik **CHRISTVS NAK** attak magokat, es
az hűtnek jelet fel vőttek, követésre
híuattatnak, az az, munkara, farat sa-

Lu 14. v. 27

Matth 10.

v. 88. & 16

v. 24.

D 3

gra

gra, zegeniségre, zidalomra, es keresztnek tellyes eletebe valo viselesere.

Matth. 4. v. 19. 104. 21. v. 19. Eph. 4. v. 1. 2. Pet. 1. Lu. 12. v. 13. Ketzer mondotta JESVS Peternek köves engemet, előzőr az halazatról; másodszor fel tamadása után á keresztnek viselesere. Igi mindent hi előzőr, az keresztseg által, az után az ő követesere kereszt által; Mint á Martyrokat, zerzetes embereket, egy hazi rendeket, es tanitokat. Nem hivolkodásra, nem vilagi dolgoknak igazgatasára, mint mága peldaia altalis tanit, mikor egi ember hozza menne, es kerne hogy ő oztana még közöttök iozagokat, ki attióktól marat vala. Felelnekik: éber. Ki tőt engemet birova avagy oztova tū raitatok. Még lassatok hogy az, fősuenisegtől magatokat még oyatok.

1. Cor. 7. v. 20. Eph. 4. v. 1. Tre. 3. v. 4. MASODIK CZIKEL. Monda Peter JESVSNAK. It elmelkedgyel en lelkem czendezen, es halkal, meli nagy gondodnak kellyen lenni, magad hivataliara es tiztire, hogy á meli hi-

vatalba Istentől rendeltettel, alhatatósón, még maradhas; mas éber hivatalliat ne vizsgálád, elég terek teneked az magad terhe, ha mind végig iol hordozod. Tuduā bizonyal hogy kiki mind az ő terheről ad zamot Istē előtt. Az heaba valo tudakozas mindenkor zenebonat indit, zűr zavarba hozza az elmenek czendezseget. Mi közöd hozza módgya JESVS peternek te köves engemet. Vezedelmes ertekezés az, ki nek haznat nem latod lelki előmenete ledbe. Sőt giakorta nagy kesfertetnek okai; oknelkül valo itiletetnek vezedelmes utai: ragalmazásnak, es alattöba valo irigsegnek, es giúlosegnek forrasi. Vgy mint hasonló zok. Miért attak ének ezt á tizet, miért ez alavalo erkölcsű embernek adatot ez á bölcseség, miért ez á tiztesseg, miért ez doctor auagy tanito, en kediglē csak zolga vagyok. Ez csak hazba ül, kézt ezik, es izik mint á hére, tanul es ír, en kediglen faratsagommal es vereitekemel keresek,

Ec. 18. v. 27

2 Ti. 4. v. 16

Gal. 6. v. 5

1. Corin. 3.

v. 8.

Ecc. 3. v. 24

v. 22.

neki, epedek, húzok vonok, alá való tizt
be vettetem, zamarkodom ejel es nap-
pal. Enis volnek olyan ember, enis ta-
nulhatnak, enis tanithatnek. Hallode
en lelkem, te neked mondgya CHRIS-
TUS peterrel, kőves engemet, mi kő-
zöd á hoz, így akarom hogy maradjon,
te neked á te údvességedre iob ez, az en
követesemre, es batorfagosb utad men-
yorzagra.

HARMADIK CZIKEL. Nem
monda JESUS hogy még nem
hal. Gondoliad elmelkedő lelek, á go-
noz ertelemből mely gyakorta vezedel-
mes velekedések tamadnak, fő keppen
mikor Isten akarattyat, nem erted, sem
tudhatod. Ha az Apostolok, Christus
tanitvani leven, ertelmekbe Zent Ja-
nos felől még czialattattanak, hogy ne
tantoritással te még, tudatlan es nyo-
morult levő, holot semmi bizonyos erte-
lemnek vegere nē mehecz? mert cziak
egyedül az Isten minden dolgoknak bi-

Da. I. v. 17.

zoni-

zonios ertelmet adhattia. Sokzor zo-
kot törtinni, hogy az gonoz ertelemből,
es hallásból, gonozra való ügyekézet
zarmazik, kit gyakorta elig mondhat
ki felebaratunk, immar tellyes ügyeke-
zetit, mintha jól ertenük itilyük, es ra-
gal mazzuk. Innet zarmazik ámaz
Sathannak ezkőzi, á kőzkőpűség, es te-
mondad, ki sok gonossagnak es gilkoſſa-
gnak oka. Ha te magadat, Z. Pal tana-
cza zerent még itilned, mas ember iti-
letinek beket hadnal, nemis jtiltetnel
az Vrtol.

Iac. 4. v. 11.

1. Corin. 11.

v. 31.

APRO SZENTEK Napián.

SZ. MATHE EVAN- gyelistanak Masodik rezeből.

M Eg ielenek az Isten Angyala
Jo ephnek almaba monduá.
Keli fel, es ved fel á gyermeket, és

παρά-
λαβε.

D 5

az

az ő Anyniat. Es fus Aegiptusba,
és legy ot adig, mig még mondom
te neked. Mert jövendő hogy He-
rodes keresi, á gyermekeket el vezte-
ni. Ki fél kelven, fél véve á gyer-
meket es az anyniat ejel; es Aegip-
tusba mene, es ot lön Herodes ha-
lalaig. Hogy be tellyesednek á mi
még mondatot az Vrtol, á prophe-
ta által, monduan. Aegiptusbol
hittam az en fiamat.

Ose. 11. v. 2.

ἐν πείλῃ
ἐρεσάτο

Akkor latvā Herodes, hogy meg-
czufoltatot, volna á bölczecktől, i-
gen még haragvek, es el boczat-
van még őle, minden gyermeket,
kik Bethlehembe valanak, es min-
dē hatariba, ket eztendőstől fogva
es annal alab, az űdő zerēt melyet
ertekezet vala á Magusoktól.

ev. 21. v. 15

ἐν πείλῃ

ἐρεσάτο

ἐν πείλῃ

ἐρεσάτο

Akkor betellyesedek á mi még
vagyō mondua Jeremias prophe-
ta által, monduan. Ramaba zózat
hallatot, firas es fok orditas, Ra-

chel

chel firatuan az ő fiait, es nem á-
kara vigasztaltatni mert nincze-
nek.

SVM MAIA EZ EVANGIE- liomnak.

*Josephnek meg jelenik almaba az Isten
Angyala hogy á gyermekkel Aegiptusba fus-
son.*

*Herodesnek nagy kegyetlensége iejelentelik.
Azon ejel el indul Joseph.*

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

ELSŐ CZIKEL. Meg jelenek az
Isten Angyala Josephnek. *Az I-*
stennek rolunk kiválkeppen valo gond-
viselése, még almaink közöttis még
mutattatik gyakorta. Hogy magunk e-
letének, még tartására ügyekezünk,
hanyot hōlok vezedelemre ne menünk.
Istenünknek rolunk valo gondvisel-
set, proba ala ne vessük: magunk, ma-
gunknak vezedelmēt ne keresük.

Peldank Christ űdvezitōnk Aegiptus-
ba valo futása, hason latoskeppē tellyes

ele-

Ge. 20. v. 3.

Ge. 46. v. 2.

Iob. 7. v. 15.

Deuter. 6.

v. 16.

Gal. 1. v. 15

1. Re. 3. v. 4

Ge. 12. v. 1.

Lu. 4. v. 29

Ioa. 8. v. 59

Ioan. 8. v.

59.

Miert az
haborusag
előt el

kellyen ne-
ha menni.

cletebeli ûldôzese mig halala oraya el
nem jôt. Hogy okot ne adiunk ellense-
gûnknekis, Isten bozzusagara, ve Zedel-
munkre, es gilkoßsagra.

*MASODIK CZIKEL. Fel kel-
ven Joseph, fel vezi á gyermekeket.
Gondolkodgyal ez czikelbe en lelkem,
az Istennek intesere, avagy akarattya-
ra, mint kellyen Josephel fél serkenned
kesedelemnelkül. Ki mihelt almaba
az Vrnak értê akarattyat, ningolmat
él hagy van, utra es budosafra indul,
nagy Zorgalmatosságal, fél kôltuen zûz
MARIAT es á gyermekeket almokból.*

Lassad it ez kegyes Zűznek nagy en-
gedelmes voltat, az ő gondvisclőiehez.
Ki semmit nem zugolodvan eczakai
budosasan, zokatlan es mezze utra in-
dul, őlebe veuen ez artatlan gyerme-
ket. Restes torha test, mint mented
te magadat az Z.V r előtt, az artatla-
noknakis faratsagra valo ok adatik, te
kediglen nyegődven, mindenűt niűgol-

modat keresed, JESVS NAK latvan Z.
Anyniaval, es gondviselőjevel nin-
czen niugolma.

HARMADIK CZIKE L. Lat-
van Herodes hogy meg trefalta-
tot á Magusoktól. Elmelkedgyel
en lelkem Herodesnek dühösségeről Ie-
s vs ellen, kit hogy Bethlehembe es an-
nak tartományba, holot zúlettetet va-
la meg ölhetne , minden kiczin gyer-
mekeket meg ölete ; kibe az, órdógnék je-
lentelik kegyetlensége, es az, ő tagainak
dühösségek az Christus hívei ellen. Ak-
kor ölettetik még Christus az, ő hívei-
be, mikor testi kiűáságoknak töríbe be ke-
ritik. Nemis zúnik meg ejel nappal dü-
hösségek, mert hul karvallaással, hul zo-
morúságal, hul ketsegebe esessel, hul fé-
lelemmel es rettegessel, hul fegyverrel
haborgattia á Christus zolgait; De
mind ez haboruk közöt, az Istennek
gond viselő kegyelmevel, kórniul vet-
tetnek az hívek, tudván róuid harag

Pf. 90. v. 14.

janak

janak veget, ha mit zenvednek Chri-
 1 Pe. 3. v. 14 stusert zenvednek, kiert bizonyos loo-
 natis varnak Istentől.

Hogy Christust Herodes meg ne öl-
 hesse, az Angialtol intettetik Joseph,
 hogy Aegiptusba fusson, mert még ha-
 lalának nem jött el idcie: kiczid, crőtlen,
 2 Ap. 12. v. 1 Z. János latafaba az, az zoni allat, kit a
 Sarkany el akara nyelni fiaszol, fel ve-
 teték az, eghbe, ezenekppen te is fel ve-
 tesselen lelkem az Istennek kegyelme
 altal, Herodes halálaig, az az, mig az
 ördögnek ellened fel geryedet duhossé-
 ge még oltatik.

K I S K A R A C Z O N
 Nappan.

S Z. L V K A C Z E V A N.
 gyelistanak Masodik
 rezéből.

M Inek vtanna be töltének vol-
 na, a nyolcz napok, hogy kőr-
 nyúl

nyúl meteltetnek a gyermek. † Hi-
 vattatek az ő neve JESVSNAK, mé-
 ly neveztetet vala az Angyaltol,
 minek előtte mehebe fogátatnek.

E Z E V A N G I E L I O M R A
 valo elmelkedések.

E L S Ő C Z I K E L. Minek utan-
 na be töltének volna a nyolcz
 napok. Mely engedelmes volt űdne-
 zítőnk, az Isten paranczolattyanak be-
 tellyesítésére gondolyad en lelkem; ho-
 lot artatlan testét környűl metelesre vi-
 tettette: kire nem volt köteles, mivel
 hogy Istensége zerent, Z. Attyanak örök
 től fogva méheből zűlettetet, Z. Lelek
 által zűz M A R I A N A K zent méhebe
 zentűl fogantatot. Isten es ember leven
 fogyatkozásnelkül Esaias Prophetala-
 sa zeret. Az Atianak mēyorzagbol valo
 zavāak bizonyfagabol, es David Prophe-
 talasa által má zűltelek tegedet. Tör-
 veni ala vettetet ki a törvēt zerzette,

foga-

† Nevezte-
 tek.

Ps. 109. v. 3

Ier. 31. v. 22

Esa. 9. v. 6.

Mat. 3. v. 17

Ps. 109. v. 3

He. 7. v. 26
Psa. 9. v. 6.

fogadásba es bizonyos jelbe tetetet, hogy á több nemzetsegekből ki valasztassék, ki mindē zűet segnelkül való bizonyiság az Atia Isten előtt, magába kiválasztatot, mert egyedül ő á valasztó Vr, Itilo biro, es erős Isten.

Ier. 4. v. 4.
Act. 7. v. 50
2. Corin. 7. v. 1.
Ps. 4. v. 7.

Te kemény nyaku Adamnak bűnös maradéka, tekincz még te példadra es haznodra, mit czelekedik Christus amire nem kötelessis aztis fel vezi te eretted; á mire te kediglen köteles vagy azt sem czelekeded, á mint igirtél szabad akaratom zerent, es fogattal Istennek, még nem allod. Eletednek es magad io visélesenek regulai nehezék. Oh zegenységnek nagyia, nem akard er telmedet kornyúl metelni zűneddel együtt; mint mondod ezt az Vr előtt: Signatum est super nos lumen vultus tui domine.

Luc. 1.
Matth. 1.
v. 26.

MASODIK CZIKEL. Hivatatek az ő neve JESVSNAK. Mely dragalatos neű legyen ez á mi Vrunk

men.

menyországbol adatot neve elmelkedgyel en lelkem. Mely nem egyebet magyaráz, üdvözítőnel, az Angial zova által, mert úgy mond ő szabadította még az ő nepet á bűntől, az őrdögnek kemény igaiatol, ő egyedül szabadit még tegedet. Mely neűnek böczületes volta sem Gabrieltol, sem zűz. MARIATOL nem adatot, hanem az Atya Istentől fogantatása előtt, kit még prophetatott vala Esaias által. Vinevel neveztetel, kivél az Vr nevezet. Mely neű, nē külső szabaditást jelent, hanem lel kit az Sathának rabságabol. Mely neűnek meltoságos, emlitesere mind az menjei, mind földi, mind pokolbeli terdek még hajtának, kit amaz regi Sarkany fél es retteg.

Oh kereztyen lelek, tekincz meg jól miért jöttel, mit halgacz, avagy mit olvaz, miről elmelkedel, miről hivat: tatol kereztyennek es JESVS tarsaságaba valonak, ved jól elmedbe, ili ki-

Hi 31. v. 22
Ose. 1. v. 8.

Ier. 31. v. 22
Esa. 62. v. 2.
Esa. 9. v. 6.
Mit jegie-
zen á IESVS
neu.
Phi. 2. v. 10.

1. Cor. 1. v. 9
1. Io. 1. v. 3
Miert hivat-
tatol kereztyen-
nek.

E

czin-

czinded koraba, mint zerelmedert nagy faidalmával verét ontotta; mint zenved tellyes emberkorbeli alapattia-ba á kerezt fan, minden tagainak rezeiből? hogy bővebben még ferezthesen zent verebe, ki által telyességet, undokságidból mégtiztithasson.

Okai Christi
stus vere
hallasanak
1. Pe. 3. v. 18

Ha még kerded mi legyen aka, ili ideien vere hullásának es faidalminak, még mondgya hogy nem egyeb, hane nem az te lelki testi faidalmidnak be kötőzése, hogy zent Attya eleibe, verbe fogiot ruhayával egiűt tegedet vihesen, keserű gyötrelmidnek enyhitesere.

Mint kelly-
en lelek
zerent kor-
niul metel-
tetni.

Deut. 10.
v. 16.

Ier. 4. 6c.

Haicz, még ezokaert kementi zűűedet, tekincz, még faidalmat, lassad könyhullatásat, mint vőtte fel ezt a JESVS nevet. Tenekedis így kellek czelekedned ha igaz JESVS követőye akarz lenni, lelki kőrníul metesédbe, es fel vened ez Vdvezítőüel, ez űdvezítő nevet, mely nevel mi-nek előtte az anyazentegyházba hűt által fogantatnal, még az előt örök ű-

do-

dotol fogua neveztetue voltal az Atia Istentől; mely neűbe még mosogattat-
tal még zenteltettel, még igazitattal,
Zent pal mondasza zerent az mi V runk
JESVS CHRISTVS nevebe.

V I Z K E R E Z T

Napyan.

SZ. MATHE EVAN-
gyelistanak Masodik
rezeből.

Mikor zűlettetet volna JESVS Bethlehembe Judanak varo-saba, Herodes kirali ideyebe. Ime Magusok[†] jövenek nap keletről Hierusalembe, monduan. Hol vagy on á ki zűletet Sidoknak kiralya? Mert lattuk az ő czillagat, nap keletbe, es jöttünk őtet imadni.

† Blöczek.

Halvan kediglen Herodes kirali, még haborodek, es egez Jerusale

Eph. 1. v. 4.

Es. 41. v. 9.

1. Corint. 6.

v. 11.

Mich. 5.

v. 2.

Ioa. 7. v. 42

vele együt. Es özze gyvitven mind az Papi Feiedelmeket, és a népnek Iraftudoit, tudakozvan tőlők, hol zűlettetnek Christ. Es azok mondanak neki Bethlehembe, Judanak földébe. Mert így vagyō megírva a Propheta által. Es te Bethlehem Judanak földé, semmikepen nem vagy kisséb, Judanak Fejedelmi közöt; Mert te belőled megyen ki a vézer, ki birya az en nepemet Israelt.

Akkor Herodes titkon hivatvan a bölczekeket, zorgalmatoſon megtanula tőlők a czillagnak ideyet, mély mégh jelent nekik. Es él boczata őket Bethlehembe, mondván. Menjete el, es zorgalmatoſon kerdezkedgyetek a gyermek felől, es mikor még talalyatok, izenyetek meg nekem, hogy én is él menjek, és imadgyam őket.

Kik mikoron hallotak volna a

kiralt,

kiralt, él menenek; es ime a czillag, mellyet nap keletbe lattak vala előttök megyen vala, mind addig menven míg még alla, a hul a gyermek vala. Latvan kediglen a czillagot nagy örömmel örvendézének. Es be menven a hazba, még találák a gyermeket, MARIAVAL az ő anynyával, es le borulvan imadak őket. Es meg nitvan az ő kinczeket, ayandekot ádanak neki, Araniat, Temiét, es Myrrhat. Es feleletet veven almokba, hogy Herodeshez viza ne mennenek, mas uton menenek vizza az ő tartományokba.

Pſ. 71. v. 10.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Nap keletreol jűnek az Bölczék.

Zűletet IESVS keresik Ierusalembe.

Herodes, es Hierusalem fel zendűl es még haborodik.

Herodes, tudakozik hűl kellene zűlettetni IESVSNAK.

El indulnak Bethlehem fele á czillag után, es meg talalyak IESVST.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedesek.

ELSŐ CZIKEL. Az, fenyes, nap fel tetetven á z egheknek magasagiba, az, ő vilagat mindenekkel közli: nem csak tizta es egyenes helyekre zolgalvan, hanem reytek es undok helyekreis, egyarant fenyeinek agait ki teryzti, es e reyenek nagy voltat, még az földnek belső gyomrabais boczatúan műkalkodik. Így az, mi fenyes napunkis czelekedek az eo meltosagos fel jövetelibe. Bethle-
hembe zúlettetik, de Madianitak közöttis fenyessegenek czillaga tamad: Ez földön jelentetik, de menyországba is vilagoskodik. David varosaba, zúznak kedves illatu viraganak kapczai között zorittatik, de onnatis az sötetsegbe ülő Atyának tőmleczebe is vilagoságot boczattya,

Oh dragalatos nap, mely örvendetes á te fel kelesed, az egheknek vilagosítására, Angyaloknak örömere, Z. Atyad-

IESVS fenyes czillaga kiket vilagosított

Lu. 1. v. 70.

nak gyönyörűségere, czillagoknak fenyessegere. Mely kívánatos á te fenyed á z halálnak sötetsegébe ülőknek, es az undok Pogányfagba hevereknek tiztitására, csak á tudgya, ki ezekbe rabsagba volt, es be keveredue fetrenget, á te vilagoságodnelkül.

Oh en lelken hul ülz te, á sötet bűnnek tőmleczebe? hul heverz ez vilagi üdokságnak ganeyaba? emeld fél ze méydet ez fenyes kegyelének czillagara, ki teged á Bölczekkel IESVSHOZ vézerel. Ki mindē oraba még jelenik előtted, intven hogy JESVST keressed. Mit ketelkedel? Mit varakodol? Mit halogatod indulatodat? teged var, meny ki Abrahammal laktad földedből, nagy Nē Zette tezen Isten igaz igireti zerent, mert Isten fia lez, hiteledert.

MASOD. CZ. Hul vagyon az á ki zúlettetik. Czuda dolog en lelke, á czillag nē teczik immar, es zúletet kiralt neveznek. Herodes fia nagy palotaba, draga bölczőbe rēgettetik barsonyal beuöt öltő

zet

Ge. 12. v. 1.

10a. 1. v. 12.

Num. 24.
v. 17.

Zet közöt ingadoztatik, mégis kerdik: *hul* vagyon az á ki zűlettetet; kinek czillagat lattuk nap keletbe. *Vi* czillag, Balam prophetalasa, azt keresűk, hogy ismeretibe legűnk: annak feyet akarunk haitani, adonkatis be hőztuk neki. Ezen Herodes még haborodik, egez *V*aroson el hirdetik, hogy *vi* kirali zűlettetet.

Miert Herodes az eo fiat nem hozza á Bölczek eleibe.

Nem mēri Herodes emliteni az ő fiat, mert annak zűlettefe, az czillagnak még jelenesenek ideyevel ellenkezik. Czazart emliteni nem akaryak, mert kiralt keresnek Sidosagba, ki vionnan zűlettetet: Augustus Czazar Romaba nem Ierusalembe vagyon, á czillag oda nem igazit.

Mint kellyen Christust ayan dekal tiz telni.

Oh en lelkem, mikor tudakozol te tellyes tehetségedből, ezekkel egyűt Christus zűletteferől, hogy őtet á mint *V*rat illet, tiztellyed es imadgyad tellyes engedelemel, adodat neki aduan, ezedet, elmēdet, es emlékezetedet; el zakkad-

kadvan Herodestől, es minden vilagi követoitól. Ne keresd *I*ESVS T á kirali palotakba, vilagi zűr zavar közöt. Mért ezek közöt, ennek á draga czillagnak fenyeffége él vész, mert az aranyinak fenyeffége es zerelme, lelki zemekbe halyogot teremtet, fűlőkbe, homlokokba, nyakokba gyemantoknak es egyeb draga kőveknek fenyeffége fenyeskedik, ki miat, nem lathattyak ez vionnan fel költ czillagnak zepseget.

HARMADIK CZIKEL. Latvan á czillagot nagy őrembe lőnek. Ez vilagi pompa közöt á Bölczek el veztek á czillagot, ki menven az sok zur zavar közül, es keresni indulvan, á kiert hazayokat el hattak vala, vizontag még jelenik á czillag, kinek latafaval nagy őrőmbe lőnek.

It elmelkedgyel ezeknek peldajokból en lelkem, mint az Istentelenek tarsagi közöt el vezti ember az igazságnak czillagat, az io felelmes lelki is-

E s

me-

Hul vez-
tik el Chri-
stust.

Mi oka
hogy ez vi-
lagossag
nak czyl-
laga nem
mindenűt
fenyeske-
dik.

Hul vez-
tetik el az
Istennek
kegyelmet.

meretet, es Istennek még mutatot kegyelmet.

Gyakorta törtinik, hogy ahul igazságot keres, hamisságot talál, ahul tisztaságot kíván, undokságot latcz, ahul bekeiséget remenlenel, haboruságra akad, ahul Isteni felelmet hinnen, őt Istentelenséget hállaz.

Pr. 13. v. 10.
Iac. 4. v. 6.

El hidgyed en lelkem hogy az kevelyek között ninczen az kegyelemnek vilagossága. Az sötétségnek fiai között nem lakozhatik a vilagosságnak czillaga, Pompa között es testi kívánságnak buyasági között, nem talaltatik az vilagosságnak ékes czillaga.

Az igaz
bizodalom
nak ninczen
fogya-
tkozása.

NEGIEDIK CZIKEL. Bemenvén a hazba, még találák a gyermekeket Mariaval. Azt mindenkor ezedbe tarczad en lelkem. Hogy az igaz bizodalomnak soha fogyathozása ninczen. Haznos munkának nemis erzed faratságot. Sok zur zavar közül

mi-

mikor ki vetetik az igaz Isten felő élme, nagy örömet nem gyozi elege bőczübeni.

A Bölczek el hagyván Jerusalemet, a kit keres vala az ő lelkek meg talalyak, a hazba MARIÁVAL az ő anynya val együt. Semmit nem ketelkedven sem a haznak alavalo voltan, sem kiczindednek erőtlenségen, le borulván imadgyak őtet, zent anynyanak karyai között, zemeket zemere vetven, nagy kedvesen nezik, kiert enyni mezze földről, es vezedelmes utakon farattak vala. Engedelmeiségeket anyanyak, adoyokat kivel Isteni, Kirali, es Papi meltofságot jelentik be adgyak.

Mit jelentet az bölczek anynyadeka.

Lasd kereztjen elme, mivel keresed te a te kiralyodat mint mutatod hozza aitatosságot. Mit adcz neki mindezekert, hogy zemeit orczayával te read kegyelmessen vetette.

Mi illeti Istent az aldozatba, a

Mit kellye Istenek ködve zent adni.

te-

Temyen, á buzgo könyörges. Mi illeti kiralyodat, az Arani, á tizta zúbol valo lelki zeretet. Mi illeti papodat, es emberi természetit, kibe mi erőtünk aldozék, es esedezek zent Attya előtt, á Myrrha, á keservés zúú, az igaz pœnitentia tartás, ezzel kenctik Christus az hiveknek zúúókben:

KARACZON VTAN
első vafarnap.

SZ. LVCACZ EVANGELISTANAK
Második
rezéből.

CZudalkoznak vala az ő attya es anynya, azokon melyek mondatnak vala ő felőle. Es még alda őket Simeon. Es monda MARIANAK az éo anynyanak; Ime ez tetetet vezedelemre, és sokaknak fel tamadasára Izraelbe. Es jelül,

kinek

kinek ellene mondatik, es á te magad lelket által hattya á fegyver: hogy sok zivekből még jelenteseznek á gondolatok.

Es vala Anna propheta azzony, phanuelnek leanya Aser nemzetségeből, ez koros azony allat vala, ez az ő feryével zúzeiége utan het eztendeig élt vala. Es ez őzvegy vala nyolczvan negy eztendeig, ki él nem megyen vala á templomtól, böytölésekkel, es könyörgéssel szolgálva eyel es napal.

Es ez, azon oraba érkezven, halad vala az Vrnak. Eszol vala ő felőle mindeneknek, kik variyak vala Izraelnek valtságat. Es hogy él vegezének mindeneket, az Vrnak törvénye zerent, vizza tereknek Galilæaba az ő varosokba Nazarethbe.

A gyermek kediglen, nevekedik, es örögbedik vala tellyesből

cze-

czefegel, es az Istennek kegyelme
vala ő benne.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

IESVST fel vizik az ő zűlei Ierusalem-
be.

Simeon Prophetal IESVS felől, es az ő
zent Anynia felől.

Z. Anna Prophetal, es hirdeti IESVS el-
jövételének haznat.

Z. Anna diczireti, mint zolgaltta Istent
eo zuegysegebe.

IESVS nevedik, tellyes leven bölczé-
sege.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

ELSO CZIKEL. Czudalkoz-
nak valo az ő attya es anynia a-
zokon. Az io illatu viragnak gyöny-
örűseges zaga, nem czyak azoknak
zolgat, kik kezékbe tartyak, hanem e-
gyebeknekis kik kőrűle vadnak zagla-
sokat be tölti. CHRISTVS zűletese, mi-
ert hogy mindeneknek szabadulására es

vi.

vigasztalására adatot vala, mindenűt,
draga jo nevenek illattyat ki őnti vala.
Menyorzagba az Angyaloknal, ez föld-
dön Paztoroknak, es az Pogany Bölczek
nekis: nem czuda tehat ha mindenűt
emlegetik es mindenűt kívanyak. Oh
kereztien élme kibe CHRISTVS zű-
lettet, es kegyelem által neveltetik,
zerelembe öregbitetik, mint őntetik ki
te belőled, ez zent kegyelemnek illat-
tya felebaratodhoz, es előtted jarohez,
mint ad jo zagot magad viselese, erköl-
czód, zod, tekinteted, es egyéb czeleke-
deted, kin czudalkozzanak á te gond-
viselőid?

MASODIK CZIKEL. Mon-
da Simeon MARIANAK. Gondo-
lyad en lelkém, hogy az jozagos cze-
lekedetnek mindenkor ellenkező irigie
talalkozik. Az zep, es io zagu virag-
nak ellensége az ho harmat, ki még
süti es ázallya. Oly kedves aldozat

Mindenkor
az iozagos
czelekedet
nek ellensé-
ge nagyon.

nin-

Ge. 15. v. 12

Ef. 8. v. 14.

G 28. v. 16

1. Pe. 2. v. 7

Az Chri-
stus köve-
tőinek ele-
segek
vagyon.

IESVSzol
gaiba meg
ütözik
ez vilag.
Az io peda-
vi eletre
tamazt

ninczen, melynek valami kesedel-
mes akadalya nem talaltatik. Az io
hirt es névet, sok gonoz embereknek i-
rigsege hervaztja. Zúz MARIA vi-
gasztalásnak, es sok czudalkozásnak
zerelmes magzattyan, keserű veget
propheta által erti, Christus halalarol,
mely tulaydon nepe irigsegeből lezen.
Kibe mikor fel nevededik sokan még
ütköznek, kinek io illatu zaga halalt
nemz: sokaknak fel tamadasokrais lé-
zen: kinek zenvedesebe tenekedis mint
Z. anynyanak keserűseged lezē. Azt tu-
gyad bizonyal en lelkem, hogy ha Chri-
stus igazan hordozod zivedbe, jora
valo ügyekezeted sokaknak gonoz iti-
letekbe forog. Nem elheczi oli zentül,
hogy haborusag né talalyon.

Ha JESVSzal jarz, sokan még üt-
köznek beled, ragalmazásnak vakme-
rősegevel. Sokak vizontag, ha io er-
kölczbe foglalod magadat, latvā io cze-
lekedetedet vi eletre tamadnak.

Ne

Ne czudalkozzal azokaert, még se
reműly, ha zúz MARIAVAL, JE-
SVSERT keserűsegek tőri ez vilagon
zivedet által hattya: á te magad ha-
zadba levő barátidtol, atyad fiaitól, a-
tyadtól, anynyadtól, zerzetes tarsaidtol,
kikel egi kenyceret ezel zenuedcz, tугy-
ad, hogy mindnyayan azok kik kegye-
sen élnek haborusagot zenvednek ez
vilagon.

HARMADIK CZIKEL. Es va-
la Anna Propheta Azzony (avagy
jövendő mondo.) Aki Istennek mint
zolgal úgy vezi haznat. Ez zent Az-
zonyallat őz vegysegebe nyolczuan
negy eztendeig zolgála Istennek, teste-
nek zēvedtetesebe, böytöléssel, es imadz-
sagal á templomba eyel es napal, az ű-
dő mulva, azt erdemlc Istentől, hogy
az, ő Christusat testi zemeivel latna,
kezeivel illetne, kiert Izraelbe űdvezű-
lendőknek vigasztalást jövendőle.

Tanuly en lelkem ez zent Azzoni

F

pel-

Ps. 37. v. 12

Matth. 10.

v. 36.

2. Ti 3. v. 12

Iudit. 8.

v. 13.

Ez. 49. v. 15

v. 8.

He. 4. v. 16.

Mi mondal

lathatni

IESVS T.

Mi által

erdemlette

Z. Anna

IESVS te-

kintetit.

peldaiabol bekeségnek zenvedesebe, i-
madfagba, bõitõlesbe az nagy Istennek
vigasztalását varny; né vetven hatart
ez nagy felségnek el jövetelire, hanem
félelis mindgyart kialtsadrosa, testi
zenvedesidet hanem mingyart lato-
gattyais, avagy lelki vigasztalásit még
vonzais tõled; mert az üdõnek alkol-
matossagaba, el nem feletkezik fohaz-
kodásidról es hû zolgalatodról. Még
lásd azért ha IESVS T kedvesen aka-
rod latni, az Istennek templomatol Z.
Anna val él né tarvozzal; még se uny-
ad ez Vrnak zolgalattyaba valo zor-
galmatossagodat. Ha még gondolod ez
azzony allatnak állapotjat, gyége edeni
volt, mint zinte te magad, avagy még
te naladnalis gyengeb. Almait éyel I-
stenhez valo buzgo kívánságaert még
zakasztotta; testét zenvedtette, Lelek-
nek zolgalattyara haytván, alhatatos
volt hivatalyaba; életnek tisztaságot
híven még tartotta; haza népét Istent

fe-

felelemre tanytotta: zúkségebe zeme-
it az Vrra vetette.

NEGIEDIK CZIKEL. Az gy-
ermek kediglen nevededik vala
Bölcszeségbe. Christusnak testebeli ne-
vedese, es vastagodása az te lelelke-
be valo nevedesedet, es örögtülesedet
mutattya, hogy az Istennek benned va-
lo kegyelmét, nem csak magadba re-
kezd, hanem ezen kegyelemnek ayan-
dekaval egyebeket is epicz. Azert ada-
tik az bölcszeségnek kegyelme hogy va-
laztást tudgy tenni, á jónak es gonoz-
nak követesebe, avagy meg vetesebe;
Tudván azt hogy CHRISTVS által
Isten fia löttel; ha rongyos vagyis, ha
ektelen abrazatba vagyis, ha ez világ-
tol még utaltattális, még nem tagad-
hat, soha, mert belső abrazatod-
ba, abrazattyat vise-
led.

F 2

KA-

Mit jegyez
Christus
nevedese

1. Cor. 2.

v. 27.

Lu. 15. v. 22

1. Corin. 11.

v. 7.

Miert ada-
tik az ke-
gyelem.

Sa. 2. v. 23.

KARACZON VTAN
Masodik vasarnap.

*SZ. LVCACZ EVAN-
gielistanak Masodik
rezeből.*

Mikor JESVS Tizenket ezten-
dős lőt volna, fel menven Je-
rusalembé, az innep napnak zoka-
fá zerent, es be töltven á napokat,
mikor vizza ternének, á gyermek
JESVS el marada Hierusalembé,
es ezekbe nem vevek az eo zűlei.
Velven őtet á tarfásagba lenni: jü-
ven egy napi jaro földet, keresik
vala őtet, rokanfagi es ismeroi kő-
közöt. Es nem talalvan viza tere-
nek Jerusalembé, keresven őtet. Es
lőn, hogy harmad nap mulva, még
talalak őtet á templomba, űlven á
Doctorok közöt, halvan őket, es

kerd.

kedven. Czudalkoznak vala ke-
diglen mindnyayan, kik őtet hal-
lyak vala, az ő bölczesegen es fe-
leletin. Es latvan el czudalkozá-
nak. Es monda neki az ő Anynia,
Fiam, mit czelekettel így mi ve-
lünk. Ime á te atyad, es en, ban-
kodvan keresünk vala tegedet. Es
monda nekik. Miert kerestek va-
la éngemet? nem tudagya toke,
hogy azokba kel ennekem lenné
á mi† az en Atyame. Es ala mene
velek Nazarethbe, es engedelmes
lőn nekik. Es az ő Anynya zűvebe
ezeket megtarttya vala. Es JESVS
nevekedik vala Bölczesegbe, udő-
vel, es kegyelemmel az Istennek es
az embereknek.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

El marad IESVS zűleitől.

Banattal keresik.

Hierusalembé az templomba talalyak.

Matth. 7.

Marc. 1.

Ioan. 7.

† melyek.

Zúz Maria Panaszolkodása.

IESVS menti magát Z. Atya akarattyaual
IESVS engedelmeffégét mutattya zűleyhez.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

E L S Ő C Z I K E L. Mentől inkább
az, io oltot fa nevededik es erőssedik, an-
nal inbab viragzik, es magaba el reytet
io gyűmölcsnek izit zokta mutatni.
Az kiczindedek es egyűgyűek, ennek á
draga be oltot fanak viraganak es gyű-
mölcszenek erzetek illattyat es izit:
ugy mint á Paztorok Magusok, Simeon
es zent Anna. Mikor immar még kez-
det öregbedni es á Doctörök közibe kez-
de űlny, haluan es kerdrven, nagyobb izit
mutattya gyűmölcszenek. Teneked en
lelkem pelda ki hut által Christusba be
oltattál, jo magad viselessel, sokaknak
kedveket hozad vonni. Nem faytalá
tarfasagba, sem hizelkedőknek tana-
czokba meny, hanem azok közü kik a
Istennek utaynak igassagát tanityak.

MA-

MASODIK C Z I K E L. Fel me-
ne Jerusalembé az innep napnak
zokása zerent. Noha sem zűz MA-
RIA, sem JESVS kötelesek nem vala-
nak átok alatt, az innep napokra Jeru-
salembe menni, oly mezze földről, mi-
vel hogy hazoknalis tellyesek valanak
Istennek még Zentelt malaztyaual:
Mind az által á te tanusagadra mély
engedelmesnek kellyen lenned, az Isten
akarattyanak be tellyesítésére tükör a-
datik. Az innep zentelest erczed nem
hivolkodasba kellyen el mulatnod, a-
vagy egyéb féslet erkölcsöknek jateki-
ba, rezegsegbe, tanczolasba, házad alatt
valo ember zolasodba, es hivolkodo be-
zededbe, hanem templomba, es Isteni
zolgalatba.

Lassad ezokaert én lelkem, mint
zenteled J E S V S A L az innepet,
mint ertekezel űdvesseged felől a-
zokon á napokon; avagy mély ay-
tatoson hallod á Prædicatit, miczoda

F 4

tar-

Mint kel-
lyen illeni
az innepet.

Deu. 16. v. 1
Numer. 28.
v. 26. & 29
v. 1 & v. 7.
Lev. 23. v.
27. & 34.
Ex. 23. v. 16

Luc. 2.

Matt. 2.

Ro. 6. v. 4.

To 4. v. 6.

Ps. 77. v. 5.

Ps. 1. v. 1.

Ec. 6. v. 34

Mat. 23.
v. 2.

tarfásagba: vagy miczoda tanítótol er-
tekezel, kire bizod lelketet, miczoda
tudományu ember, miczoda zekbe ül,
hol votte pápságot.

Hul kél
IESVST
keresni.

HARMADIK CZIKEL. Meg-
talalák őtet harmad nap mulva á
templomba. Akar mint faradgyon,
es epedgyen á kereztien élme, Christus
keresésebe, jó barati, Attya fiai es Zom-
zedi között, heaba keresi, utakon, me-
zőbe, erdőkön ha zemleliis, csak ha-
zontalan; Vizza teryen oda á hul el
hatta, az kereztieny gyülekezetbe ot
még talalalya, az igaz tanito Doktorok
közöt zúz Mariával. Ahul ki öltözöt
az Isteni es atyafivi zeretetből, ot öl-
tözzek be vionnan. Ahul hűtit el hat-
ta, ot keressé. Igaz lelki czendesség egye-
bűt nem talaltatik, hanem az Istennek
templomaba, az zent Lelek Isten lako
helyen, az Bölcsesség között, es az zent
gyülekezetbe, kit ha még talal, gyengen

Mint kél
IESVST
megtarta-
ni.

tar-

tarczon, rayta legyenek zemei zűnet-
len, hogy ismet él ne vezessé.

Ha zuz MARIA illyen kegyes Anya
leven, él vezthette, te csak zel utan
jaro ember inkab feltheted.

Gyakorta törtinik kit ez vilagi bu-
dosásodba, keserűsleges Probaid között
el nem veztez, az joknakis gyülekeze-
tibe gondviséletlenséged es bátorságod
miat el veztheted. Zuz MARIA, He-
rodes üldözésebe meg tarta JESVST
Aegiptusba, Jerusalembé kediglen el
feleyti. Nem vagy te első ki el vezthe-
ted? Lucifer Angyal, Menjorzagba vez-
te el örök bodogságot, á hul nikab bator-
ságosb lehet vala Isten zerelmebe. Igy
Adam atyankis, Paradiczomba vezte
el artatlan-ságot, á hul mindeneknek
bővölkedésebe, inkab még tarthattya
vala. Judasis IESVS mellől ki esék, es
aruloya lön. Igy Arrius, az több Eretne-
kekkel együtt á kereztieni gyülekezet-
ből esének ki, Meny sokan naponkent

Az io cze-
lekedetek
közöttis el
vezthetik
IESVST.

F 5

első

1. Tim. 5. v.
12. & 15.

első hűtőket, es Istennek tot fogadásokat el hagyvan az őrdög után mennek, ez edbe veheted. Peldad Luther Marton, Calvinus, &c.

NEGIEDIK CZIKEL. Nem tudgyatok valae, hogy azokba kel él jarnom mélyek az én Attyame? Nagy mondas es zep felelet keserusegekre es zűuők zakadasára zűleinek. Ideye mimar követségemhez kezdenem, kit ream bizot Atyam.

Isten hiu-
talyat
mint kelly-
en böczu-
leni.

Peldad ki igaz CHRISTVS követoye akarz lenni. Mikor Istennek belső hivatalyat hallod annak engedned, hogy semmint Atyad, anyad testi hízelkedéseket hallanod: Kiert annak utánna Isten zerelmetől, es hivatalyanak ki valkeppen valo kegyelmetől, él zakadgy es veghetetlen siralomra es jaygatasra vettef-
sél.

KARA-

KARACZON VTAN
Harmadik Vasár-
nap.

SZ. JÁNOS EVAN-
gyelistanak Második
rezéből.

M Enyegző lőn Galilæának Cana neuű varosába, es ot vala JESVSNAK anynya. El hivattatek kediglen JESVSIS, es az ő tanitvani á menyegzőbe. Es él fogyvan á bor, monda JESVSNAK anynya. Ninczen borok. Es mond neki JESVS. Mi közöm vagyon nekem es teneked azzoni allat? még az én oram él nem jot. Monda az ő anynya á zolgaknak. Valamit mondand tú nektek még czelekedgyetek. Valanak kediglen

Mat. 24. v.
30. & 28.
v. 18.

ot,

ot, ket kő vedrek, az Sidoknak tiztulasok zerent, mindenik beferven, ket avagy három czeber.

Monda nekik J E S V S, tölczetek meg a vedreket vizel, es még töltek azokat czordultig. Es monda nekik J E S V S, mericzetek mostan, es vigyetek az Naznagynak. Es él vivek. Hogy még kóstola kediglen az Naznagy a borra lőt † vizet, es nem tугya vala honnat volna, az zolgak kediglen tudgyak vala, kik a vizet meritették vala. Hiya az vőlegent az Naznagy, es mond neki. Minden ember előzőr io bort ad, es mikor még rezegednek azt adgya a mély alab valo. Te kediglen a jobort ez üdőre tartottad. Ez lőn J E S V S N A K első czudayanak jegye Galilæának Cana neű Varosaba, es még jelente az ő dűczőseget, es hűnek ő benne az ő tanítani.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

I E S V S menyegzőbe hívattatik tanytuanival, borok el fogy.

Z u z M A R I A, Iesusnak jelenti fogyatkozásokat.

Menti magát I E S V S.

Még hadgya zűz M A R I A az zolgáknak, hogy amit mond még czelekedgyek.

Paranczolya I E S V S, hogy vizel még tölczek a vedreket, kit borra változtata.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

E L S Ő C Z I K E L. Mikeppen a gyortya sötetbe még gyvitatik, es közönseges helyre tetetik, hogy mindenek lassanak vilaganal: így a mi üdvezítőnk, igaz vilagosság leven, az zeretnek helyen, első czudayanak vilagát még mutattya, fogyatkozásnak ideyen: hogy ez vilagosság által latvan ki legyen, eo benne hinnenek, remenségeket,

Hul forog-
nak gia-
kraban
IESVS czu-
da teteli.

es bizodalmokat zuksegeknek ideyen,
ő benne helyhez tetnek. Ved ez edbe ez
elmeledesbe hogy az *JESVS* NAK
czuda tetele, es kegyelmes Zemeinek
tekinteti az zeretet közöt forog. Annak
felette az mi első ataynk, első hazaf-
sagoknak törvényebe veztek él a gyö-
nyörűségnek poharat, hazassagnak tör-
vényebe vizontag még ada a jobort, ki-
ből követő tanitvani vendegekkel egy-
üt ivanak, es ő benne hűnek.

ZUZ MA-
RIA Pelda
az igaz bi-
zodalom-
ra.

HARMADIK CZIKEL. Fiam
ninczen borok. ZUZ MARIANAK
zent fiaba valo telles bizodalmarol,
gondolkodhatol en lelkem, kinek köny-
örületes voltat turgia vala, es hatalma-
manak nagy ereyet, mely el segitsegel
lehet vala zükölködőknek. Emeld fél
azert zemeidet en lelkem, es tekincz
még miczoda bizodalommal kelletik
JESVS HOZ jarulnod felebaratodnak
züksegéert, noha semmit nem jelentis
teneked, mert zegenli, avagy meltat-

lan-

lannak itily magat hozzávalo folya-
modasaba.

HARMADIK CZIKEL. Mi
közöm vagyon én nekem es tene-
ked azzonyallat? Kemeny bezednek
teczik gyakorta, Istenunknek könyör-
gesünkre valo feleleti, midőn nem
mindgyart enged kivansagunknak, de
ha felvőt bizodalunkba még mara-
dunk alhatatoson, kemeny feleleletit á-
karatunk zerent enyhiti, Peldad legyen
zúz Maria.

NEGIEDIK CZIKEL. Amit
Paranczol még czelekedgyetek.
Az zent *Vrba* valo igaz remenség, es
telles bizodalom. Zent akarattyanak
bennünk valo czelekedetit kivanya.
Vgy hogy, az kegyes leleknek Istē kegy-
elme által valo indulattya, a nehez te-
stet Zolgalat ala haycza, az Istennek pa-
rancolattyanak czelekedetire.

EOTODIK CZIK. Tölczetek
még az vedreket vizel. Mit az *Vr*

akar

Pro. 3. v. 5.
Ier. 17. v. 7.
Daniel. 13.
v. 35.
1. Iohan. 3.
v. 21.

Ec. 3. v. 2.

Mit iege-
nek az ű
res edinyek

Ef. 1. v. 16.

Ier. 4. v. 14.

akar ezelekedni, nem mindenkor erti
a zolga: Azonkeppen az hű élme, az
magassagbeli Istennek mi legyen aka-
rattya nem tudgya. Gyakran még fed-
detik ha tudakozikis. Vres edenyeket
paranczolya hogy vizzel még töl-
czűnk, az az, még űresedet zűnk tiz-
tulasara rendelt edenyeket konyű hul-
latasnak vizevel akarya hogy megh-
tölczűnk, kit az Vr zokot kegyelme al-
tal, vigasztalásnak borava akar val-
toztatni.

Sap. 2. v. 6.

Iob. 20. v. 14

c. 30. v. 31.

Ef. 22. v. 13

Tre. 5. v. 15

Pr. 14. v. 13

IESVS cze

lekederi,

külombőz

ez vilag

czelekede-

titöl.

HATODIK CZIKEL. Minden
ember előzőr jo bort ad. Az ke-
reztyen elme, elmelkedgyek ez vilag
allapattyarol, mely czalardul czeleke-
dik. Mert előzőr az ő zeretóinek, jo
bort lattatik adni, mikor kedue ze-
rent itattya, ez vilagi gyönyörűségel,
testi kívánságoknak izit zayokba ad-
gya; ki az utan még czalt vendegit,
buyaságba es torkosságba fel zavart
undokságnak bűneivel még elegitetet

nya-

nyavalyat es mosleket zokot adni, ki-
vel az előbi jo bornak izit keserű sira-
lomra változtattya. JESVS kediglen,
előzőr izetlen vizet ad edenyűnkbe,
hogy még ne rezegűlyűnk, hanem joza
non élven, keserűségnek, es haboruság-
nak, bekeségzenvedesnek munkai
val tölczűnk, edenyűnket. Vtolzor ke-
diglen, mikor czordultig lezen még
töltve, gyönyörűséges borra változtat-
tya, az örök bodogságba: hólót bator-
ságal mondgya Comedite amici, & bi-
bite, & inebriamini charissimi.

Ap. 14. v. 10.

Ps. 101. v. 10.

Ps. 22. v. 5.

Ps. 35. v. 9.

Can. 5. v. 1.

KARACZON VTAN
Negiedik vasarnap.

SZ. MATHE EVAN-
gielistanak 8. reze-
ből.

Mikor JESVS ala zallot volna
a hegyről, követé ötet nagy

Mar. 1. v. 40

Lu. 5. v. 12.

G

se

fereg. Es ime egy belpoklos juven,
imada őtet mondvan. Vram, ha a-
zarz, még tisztithacz engemet. Es
ki nyvitvan kézet J E S V S illete.
őtet, mondvan. Akarom, tisztuly
még; Es mindgyart még tisztula
az ő belpokloslaga. Es monda ne-
ki J E S V S, még lásd hogy senkinek
nem mond, hanem menyel, es mu-
tasd még magadat á papnak, es
vid fél az ayandekot, melyet pa-
ranczolt Moises azoknak bizony-
sagul.

Mikor be ment volna kediglen
Caphernaumba jöve hozza egy
zazados kerven őtet, es monduan:
Vram az en zolgam hazamnal
fekzik gutta űtesbe, es gonozúl gy-
jőtröttetik. Es monda neki J E S V S,
én él megyek es még gyogitő őtet.

Felele az zazados es monda. V-
ram, nem vagyok melto hogy haz-
amba jűi, hanem, czyak egy zo-

dal

dal mondgyad es meg gyögül az
en zolgam. Mert én is ember va-
gyok, mas ember hatalma ala vet-
tetet, vitezek leven en alattam. Es
ennek mondom menyel, es él
megyen, es á masiknak jövel, es el
jű, es az en zolgamnak czeleked
az, tes azt czelekeddi.

Halvankediglen J E S V S él czu-
dalkozek, es monda az őtet köve-
tőknek,

Bizoni mondom tű nektek Izra-
elbe enyni hűtőt nem talaltam.
Mondom kediglē tű nektek, hogy
fokanjűnek, nap kelettől, es nap
nyugatrol, es letelepednek Abra-
hammal, Isaakkal, es Jacobal me-
nyorzagba; ez orzagnak fiai kedi-
len, ki vetetnek á külsű sőtetsege-
kre, ot lezen siras, es fogoknak, czi
korgatafa. Es monda J E S V S á za-
zadosnak, menyel, es á mint hittél
ugy legyen neked, es az oraba még
gyogula á gyermek.

Ez. 41. v. 25

Mal. 1. v. 11.

Lu. 13. v. 29

Matt. 22.

v. 13.

Psal. 106.

v. 20.

Sa. 16. v. 12

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

Egy belpoklos járulván IESVSHOZ még
tízittatik.

Az azados zolgaya betegsegeért köny-
örög.

IESV SBA valo igaz hűti diczirtetik
fellyeb Izraelnek hűtinél.

EZ EVANGIELIOM RA
valo elmelkedések.

ELSO CZIKEL. Le zalvan
JESVS á hegyről. Holot imadkozik
vala, es tanitvanit oktattya vala, az
ő követesének modgyara. Tanusagod
kereztien elme ez JESVS czelekedeti.
Ha Istennek kedves imadság által zol-
galni akarz, ez vilagi czate, pate kő-
zül, ki kel menned, hogy az zent Vr-
nak magas hegyére mehes, holot ma-
gadat magad felet fél emelheted, hogy,
elmelkedesidbe fél geryezzed tűzedet,
es felebaratod még terefeért czendes-
ben imadkozvan, még halgattassal.

Hon-

Honnat vizontag zókot tanitasódra,
avagy irgalmasságnak czelekedetire,
IESVSSAL lezaly, Isten tiztefféget ke-
resven, es felebaratod jovat, nem csak
á te magad lelki vigaz talasodat.

MASODIK CZIKEL. Vram
ha akarz még gyogithacz enge-
met. Czyak az az igaz beteg seg, kit
valóságoson erez az ember, kiből még
zabadulasat czyak Isten akarattyara
hadgya, kinek hatalma vagyon minden
nyavalyaknak zabaditasara. Gonoz
nyavalya á belpoklosság, mely egyebe-
ketis még zókot ferteztetni, czyak le-
helletivelis.

De sokkal nagyobb á belső lelki belpok-
losság, kit az őrdög zantalan fekelyek-
kel még undokitot; kinek undok, es dő-
glőletes lehelleti, sokakat zókot még
ferteztetni. Ki miat az igaz magokra
gondviselő emberektől él kerültetnek,
es az Istennek dűczoséges zine latafa-
tol zanki vettetnek.

G 3

De

IESVS
czelekede-
ti zep
pelda.

Ec. 35. v. 26
Sap. 4. v. 15.

Lelki bel-
poklosság.

Psal. 1. v. 1.
Tob. 3. v. 16

Mi modal
kel IESVS
hoz járul
ni.

De mind ezekbe, nagy az CHRI-
STVS irgalmassága azokhoz, kik nya-
valyas betegsegeket érezven teljes zü-
vel hozza járulnak: monduan. Vram,
ha akarz, még gyógyithacz engemet.

Lu. 15. v. 21

Pf. 42. v. 6.

Pfalm. 50.

Oh en lelkem tekincz még allapato-
dat, lásd még mi oka betegsagednek.
Talam valami belpoklasságba kaptal.
Mit haborodol? mit változik zined?
miert Zived zomorkodvan kesereg:
Jaruly JESVS HOZ kéz az oruosság,
mondgyad; Vram, vétettem az eghel-
len es te előtted, nē vagyok melto hogy
fiadnak hivattasā. Halljad Z. David
lelki biztatasat. Quare tristis es anima
mea & quare conturbas me, Spera in
Deo quonia adhuc confitebor ei. Mond-
gyad Vrá Iesus, tisztuli még, es még tiz-
titatom, laua me bisopo et mundabor.

HARMADIK CZIKEL. Vram
nem vagyok melto hogy az en ha-
zamba jui. Fordicz zemedet oh en
keseredet lelkem, á te Vdvezitődnek

veg-

veghetetlen kegyelmességere, ki soha
még nē vétette hozza járuloknak zük-
segeket zemelyvalogatasnelkül, ki nem
á nemzetet, hanem á hűtot, es bizodal-
mot czelekedettel együt zokta tekinte-
ni. Mit félz, avaghy mit rettegz nyava-
lyadba, avagy felebaratodert valo kő-
nyörgesbe. Hatalmaz, az Vr, kinek ne-
vet nyelveddel emlited; nagy á beteg-
ség, meltatlan könyörgésre á zemely, ki-
ert könyörögni akarz, de ha igaz hűtőd
del JESVS NAK vallod, es egyedül tő-
le segítséget varz, alazatosságba, tied
á nyereség, még talaltad á mit kerestel.
A te gyermeked még gyógyul, á testi
nyavalya még zűnik, ezel együt lelki
czendezsegedis még adatik.

NEGIEDIK CZIKEL. legy-
en te neked á mint hittel. Gondol-
kodgyal en lelkem, ez kegyes JESVS,
feleletin, ha vagyone te benned, Chri-
stusba valo igaz hűtnék zikraya, ki-
ert azt mondhasa tenekedis, á

G 4

mint

Act. 9. v. 37

Deut. 10.

v. 17.

2. Par. 19.

v. 7.

Iob. 34. 2. 19

Sap. 6. v. 8.

Cc. 35. 16.

Rom. 2. v. 11

Pf. 102. v. 8

Ec. 2. v. 32.

Ec. 17. v. 28.

Es. 54. v. 7.

Pf. 49. v. 15

Az io hit-
nek jutal-
ma.

mint hittél úgy legyen te neked; ámeni zereteted felebaratodhoz, vagyon, kiert könyörgez, anyni jot vegy. Amen alazatoságod vagyon velem való zolasodba, tested fájdalomnak gyógyításra, magadhoz való hivatalra, es magamtól való nidulatomba: anyni egesseged, szabadulásod, es üdvességed legyen.

KARACZON VTAN
Eotodik Vasnap.

SZ. MATHE EVANGIELISTANAK 8. REZEBŐL.

Marci 4.

v. 36.

Lu. 8. v. 22

BE menven JESVS á hayoczkába, követék őtet az ő tanítvani. Es ime nagy haboru lön á tengeren, úgy anynyra hogy á hayoczká el merülne á habok miat, ő kediglen aluzik vala; Es hozza járújának, es fel kőlte őtet, monduan.

Vram

Vram zabadicz † még minket, él vezünk. Es monda nekik, mit feltek kiczid hűtűek? Akkor fél kelven, paranczola á zeleknek, es á tengernek, es nagy czendezség lön. Az emberek kediglen czudalkozvan, mondanak. Menenű ez, mert az zélek, es á tenger engednek neki.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVS tanytvanyval egyűt az hayoba leven nagy zelvez tamad á tengeré. Félelem miat fel kőltik IESVST almából Feddi őket kiczin hűtőkert, paranczolan á zeleknek es tengernek czendesseg lezen.

EZ EVANGIELIOMRA
való Elmelkedések.

ELSŐ CZIKEL. Be menven JESVS á hayoczkába. Az attyaknak jelenletekbeis, gyakorta kiczinded jarni kezdet magzatok él esnek, zeme-

G 5

ket,

† Ne hadgi.

Tenger ez
világ sok
fele habo-
ruival.

2. Cor. 11.
v. 25,

ket, zayokat, neha feyeketis őzse ron-
tyak. Sőt, neha ő magok zerelmekbeis
őlekbe veven mintha el vetnek őket
félzoktak emelni, idestova karokon in-
gadoztatvan jyegetik. Hasonlatoskep-
pen czelekedik az Vristen, midőn az
zent gyülekezetnek hayoyaba, (kinek
kormányat ő maga tartia) zél vez mi-
at hanyatatuan á benne valok, el esnek,
ugy hogy sokan zemeket zayokatis még
török; mert ez vilagnak gyenge labain
jarnak, es haborui között ingadoztat-
van ketelkednek. Nemelyek ezen ten-
geren által akarvan menni, sok külömb
külömb ellenkező zéluezekkel, es habok
miat ugy mint el borittatnak, probalvā
az Vr bizodalmoknak alhatosságot.

MASODIK CZIKEL. Ime nagy
haboru tamada á tengeren. Zoka-
sa á tengernek mikor könnyű zelektől
ingadoztatikis, sőt mikor nagy czen-
dezseg vagyonis hogy magaba nyugha-
tatlan legyen. Igy ez vilagonis, kinek

min-

mindē allattya tengerhez hasonlitatik,
alhatatlan. Ezokō az hivek noha Chri-
stussal egy hayoba űlnekis, mindaz al-
tal, haboruságnak Zeleitől mindenkor
ingattatnak es hanyatatnak.

Senki olyczendez es zent zerzetbe
nem adhattya magát, hogy czyak egy o-
raig valo czendez segetis igirbessen ma-
ganak. Oly bekeseges elmelkedese Chri-
stussal nem lehet, kit valami haboru-
ságnak zele ne találhaső; Oly aitatof-
ság, oly alazatoság, oly bekeseg nem le-
het, kit ellenző haboruság me mozgaső.

Mit suhaytaz, tchat en leikem, es
mit faradcz zomoruságnak zelei kő-
zöt, egy hayoba űltel Christussal, mig
neki teczik, felelem es retteges faraz-
thattya zűvedet: Deha Christussal
még maradcz, es őtet serkegeted imad-
ságiddal, ket segnelkül él nem meri-
tetel. Las peldat. Tob. 3. v. 12. & 13.
v. 2. Iob. 5. v. 17. Iob. 6. v. 4. & 23. v. 10.
Ps. 16. v. 31. & 33. v. 19. & c.

2. Tim. 3.

v. 12.

Ha ki

Christussal
akar lenni
haborusa-
got kel-
zenvedni.

Ha Chri-
stussal

vagy egy
hayoba
legy alha-
tatos.

HAR-

HARMADIK CZIKEL. Miért felték kiczin hűvek. Semmirol gyakran nem feddi es dorgalya Christus az őtanitvanit, mint hűtbeli fogyatkozásokrol; kik zantalan czudayt latvan mégis gyakran ketelkedtenek.

Vallyons te neked kereztyen elme, nem ezent mondhattya: űdvezitők? holot enyny czudalatos czelekedetibe tegedetis erősitet, az Evangyeliom hallasa által zenteknek Peldai által, kiket soha zűksegekbe el nem hagyot, sőt sokzor tapasztalhato keppen, átemagad remenséged, es hűtöd feletis sok nylyvan valo vezedelmekből, es gonoz embereknek ügyekezetekből még zabaditot, gyalazatoktól meg mentet.

NEGIEDIK CZIKEL. Paranczola az zeleknek es átengernek. Ha Istenre biztad magadat enlelkem, es oly Vradnak valasztotad, ki otalmazzon, őriződnék rendelted, zabaditodnak vallodd, ketsegetküül al-

kol-

Ps. 60. v. 5.

E. 6. v. 6. 7.

Ps. 62. v. 7.

Tob. 4. v. 7.

Ps. 43. v. 18

Ps. 49. v. 15

E. 49. v. 8.

Ps. 90. v. 15

kolmatos udőbe czendezséged lezen; kinek hatalma vagyon minden teremtet allatin. Ha probalis, áte nagyob jodert czelekeddi. Ha lattatik alunnijs, áte keserűségedbe, es haboruságodba, mindazáltal vigyaz, es hadakozásodba veled vagyon. Ps. 90.

KARACZON VTAN
Hatodik Vafarnap.

SZ. MATHE EVANGIELISTANAK 13. REZEBŐL.

HAsonlatos ámenyeknek orzaga az emberhez ki jo magot vétet az ő földébe. Mikoron kediglé az emberek alunnanak, éljőve az ő ellensege, es felyül konkolt véte ábuza közepibe, es élmene. Mikor kedig áfü még kezdet volna nevekedni, és gyümöl-

czöt

To. 3. E. 13.

Iob. 5.

Ps. 4. E. 93

Sap. 3. E. 10

Eccl. 2.

E. sai. 1.

Ier. 25.

†az ellen
seg cze-
lekedte.

czőt hozot volna, akkor még jelenenek á konkolyokis. Jarúlvan kediglen az czeledes embernek zolgai. Mondanak neki, Vram nem de jo magot vétettele, á te földbe? Honnat vagyon tehát á konkoli? Es monda nekik, az irigi ember † mivelte azt. Az zolgak kediglen mondanak neki. Akarode hogy él menyûnk, es õzze zedgyûk azt? Es monda. Nem, mert nentalam õzze zedven á konkolyt, ki zagattyatok azokkal egyûr á buzatis. Hadgyátok nõni mind âket-tõt, az aratafnak ideyeig. Es az aratafnak ideyen, még mondom az Aratoknak. Elõzõr gyûyczetek egybe á konkolt, es kôssétek kevek-be azokat egeteîre, á buzat kediglen, gyûitsétek az ên czûrõm-be.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

Ielen-

Ielenti Vdvezitõnk az ôrdõgnek irigise-
get, ki az Istennek birvei közé kon-
kolt hint.

Nem engedi ki zagatni á jo buzának ka-
raval, á konkolt.

Az aratafnak ideyen, á konkolt ki valaz
tattya á buzától es á tûzre vetteti.

EZ EVANGIELIOMRA
valo elmelkedések.

ELsõ Cz. Hasonlatos á meny-
eknek orzaga az emberhez ki jo
magot vét az ô földbe. Az io cze-
ledes ember azon ügyekezik minden-
kor hogy valaztot magot uethessen föld-
be. Hasonlokeppé az Isten, ki ô maga-
ba tellyes jo, es mindeneket igen jól, ze-
pen es ekesen teremtet, mert á jotol, jo
zokot zarmazni. Az embernek zûue es
lelke, az Istennek kegyelme által iõ föld-
nek neveztetik, kibe jo magotis vét; kit
az ô aztalan menyei dúczõsegebe ked-
vesen akar latni. Ebbe kediglen á föld-
be hûtõt, remenfeget, es zeretetet vét
hogy az ô meltofogostizteffegere, jo gyû-
môlczõt hozzon.

Gen. 1. v. 31

Mit vet I-
sten az eo
földbe.

MA-

Ps. 75. v. 6.
Ezech. 34.
v. 2 & v. 8.

MASODIK CZIKEL. Mikor az emberek alūnanak. A kiknek ezt az elvetet magot őrizniek kellenne, úgy mint Czazarok, Kilalyok Feiedelmek Vrak, Püspökök, zerzetesek, es vigyazo pradikatorok, lelki almot almodozvan, magokat es hasokat hizlalvan, el iū az ellenség, es vizzavonast vet ez io mag közé.

Az űrdog
akkor hin-
ti konkoly-
at mikor
aluznak
az embe-
rek.

1. Pe. 5. v. 8.

It en lolkem, jól elmedbe zedgyed mely vezedelmes aluvas legyen az, kibe vigyaz az ellenség, mind á jo vetet magnak még foytasára, mind kediglen á gondviselő gazdanak gyalazattyara, tiztbéli lelki Atyaknak pirulasokra, Atyaknak, es anyaknak zidalmokra, es Orzagnak romlasára. Avagy az él alut leleknek gazzal valo be hintesere, kit gyakor serkegetesével fél nem eb-rezt, nem gondolvan, eyel es napal ellenségenek utanna valo oralkodasat.

HARMADIK CZIKEL. Vram nemde jo magot vetettele á föld-

be.

be. Az Istennek zolgalo Angyali panazolkodnak Vrok elöt, hogy io magot vetven az embereknek zűűökbe, honnat legyen enyny vizza vonas, haboruság, tevelyges, es hűtötlenseg; nem á buzaba, hanem á buza közöt á io földbe, á io mag még foytasára vele együt nevedekven. Az ellenség czelekedte azt, azt feleli az Vr, az aratafnak ideyen él valasztatom tőle.

Az Sidok irigysege, tekincz még én lelkem mit czelekedek JESUSSAL, kit ez vilagnak valtsagara boczatot vala az Atya, mely zörnű fekete. Konkolyokkal még foyta az kerezt fan. Feliyül hinti az ellenség á konkolt, á vizza vonast, az az, á lelki űdvessegeknek utainak igaz ismeretinek akadalyat, testi gondolatokat, buyasagot, irigyseget, tobzodast, rezegseget, perpatuart, hamishűtot, hűtötlenseget, es eretnekseget, Isten paranczolatának még utalasat, es part űteseket.

Az ita bu-
zanem
valtozik
konkollya.

Miczoda á
konkoli.

Gal. 5. v. 19

H

NE-

A iok á
gonozokál
nem Bűnt
tetnek.

NEGIEDIK CZIKEL. ákon-
kolt zedgyetek őzze előzőr. Gondo-
lyad en lelkem, ez kegyelmes czeledes
Vradnak nagy gondviselést, ki nem
akarya az gonozokat együt büntetni, es
egiüt arattatni á io kereztyenekkel; no-
ha egy földbe nevékedtek, egik Isten-
től, másik az őrdógtól. Két fele á
mág, egyik jo clelekedet, másik gonoz
czelekedet, egyik pokolbeli tűzre, másik
menyorzagnak bodogságára rēdeltetet.

1. Corin 15.
v. 50.

Lassad ezokaert zorgalmatoson, mit
hozot földed, es mit névelt. Az io mág
konkolyal egy czűrbe nem mégyen tu-
gyad, á test es á ver nem vézi Isten or-
zagat.

Az io lelki
gazdanak
hivatal-
lya.

Ha io földnek gondviselő gazdaya
vagy, minden nap latogassad, es kerűly-
ed mint vagyon lelked ismereti, miczo-
da neő benne, tiztae, avagy gazzal e-
legy? minenű czelekedetted vagyon, mi-
czoda gondolatok jaryak zűvednek ba-
razdaitba, hogy az itilet napyã kēvebe

ne

ne köttesse az. Angyaloktól, es az eghő
kemenczebe né vétessse.

KARACZON VTAN
Hetedik Vasarnap.

SZ. MATHE EVAN-
gielistanak 13. rezéből.

HAsonlatos á menyeknek or-
zaga á mustar maghoz, mély-
et véven az ember, él vét az ő föl-
debe: méli, noha minden véteme-
ny magnal kifsebb, mikor kediglen
még néo, nagyob minden pare-
nal, es faya lezen, ugy anyra, hogy
az eghi madarak él jönnek, es az ő
againlakyanak. Mas pelda beze-
detis monda nekik.

Hasonlatos az menyeknek or-
zaga á kovazhoz mélyet véven az
azzoniallat három marok † lizt
közibe keveri † miglen mindene-
stől még kovazosodik.

† Veka
† elegeti.

H 2

Eze-

Ps. 77. v. 2.

† Az el tit-
kolt dol-
gokat.

Ezeket mind pelda bezedbe monda J E S V S az feregnek, es pelda bezednelkül nem zol vala nekik: hogy be tellyesednek á mi még mondatot á Propheta által. Mégh nitom az ên zamat pelda-bezedekbe, es mégh jelentem á titkot vilag kezdetitől fogva.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Az kiczid mustar maghoz hasonlittya I E S V S menyországot.

Vizontag hasonlittya á kovához, mely még savanittya á tért.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

E L S Ő C Z I K E L. Hasonlatos á menyeknek orzaga. Mikeppen kiczid dolgoknak jól es mogyával valo kezdetiből, nagy dolgok zoktanak zarmazni, kiczin magokból nagy† fak nevedekni, kéves bótúk által nagy Bölczeséget tanulhatni: Igy á kiczin mu-

star

star még által, nagy kóro terem, kin az egbi madarakis batorfagoston nyughatnak.

Kiczid magnak teczik á CHRISTVS bezedé, de nagy mélyen fundamentomot vétven, es fél nevedekven, ki teryed mindezt Vilagon: kin az Angyalok még nyugoznak, melybe az Vrnak nagy ereye lakozik: kinek lathato ereye által, az még hidegült emberi tagok még melegítettnek, es az mérges etetések még emeztetnek.

Kiczidnek teczik ez vilagi bölczek-nel, az együgyeknek Zerzetek, kibe CHRISTVS ez erős mustar magot vetette, de alazatoságba fél nevedekven, még az egbi madaraknakis agaikon kedves nyugolmat adnak. Sőt ő magatis az magvető Vrat nagy zerettel arnyeka ala hozza, hogy ő neki ot tekintetes lako helyet zerezzen.

Az Evangieliomnak követői minden bölczeségnek magvai között, kisse

H 2

bek-

Mit kel er-
ten az mu-
star magonAz mustar
magnak
hazna.Mint neue-
kedik az
mustar
mag az ke-
gyes zűbe.

10a. 14. v. 23

Psal. 1. v. 3.
Ap. 22. v. 1.

beknek teczenek, az Zegenységnek követeseért, zűzeségnek tisztaságaért, engedelmeiségnek alázatosságaért, de fél neveduen, zep gyümölcsöző fak lesznek belőle, kik az Istennek gyönyörűség kertibe, plantaltatnak az élő folyó viz melle, kiket él vétet, es még utalt ez világ.

Mit kellyen
erteni á
kovazon.

MASODIK CZIKEL. Hasonlatos az menyeknek orzaga, á kovazhoz. Kegyes munkalkodo az zoni-
allat á Christus tižta jegyese az Anya zentegyhaz, ki kiczid kovazoczkay-
at lizti kőze elegiti, mély elegiteffel Christus akarattat es tanitását a z hi-
veknek zűvőkbe elegiti, kivel az egez-
test még elegyedven névededest io iz re-
vegyen.

Mit jegež
az harom
veka lizet

Mint elegi-
ti a z anya-
zentegy-
haz á ko-
vazt, lizti
koze.

Harom veka liztbe mondgya hogy elegiti, az az, ertelembe, akaratba, es emlekezetbe: hűtnek, zeretetnek, es remenségnek lapoczkayaval elegiti halnak emlekezetibe, itiletnek keme-

nysé.

nységebe, es pokolbeli tűznek rettege-
sebe.

Vgyan ezen kegyes az zonyallat munkalkodik az ő kovazával, harom veka lizt kőzöt, Zűzeségnek zent fogada-
saba, Zegenységnek fél vetelebe zabad akarát zerent, es zent Engedelmeiségnek igazan valo követesebe, á Christusnak sűtő házaba, hogy Christus eleibe kedves illatu, es io izű kenyeret vi-
hessen.

Munkalkodik ez vilagi zorgalmatossagok kőzöttis, imadsag által, pœnitentia tartassal, es alamisnalkodassal, hogy az izetlen tēztat jo izűve tehesse.

Te kediglen én lelkem az Christus kegyelmetől kezitetet liztet, az az, á Zent lelek Isten ayandekat es kiválkeppen hozsad még mutatot akarattat, mint elegited zűvedbe jól meg lassad, hogy CHRISTVSNAK jo izű kenyeret sűthes, jo lelk;

Mit kel er-
teni á liz-
ten.

Az io izű
kenyernek
sűtese mint
lehet.

H 4

if-

Ps. 76. v. 7.

I. Cor. 9.

v. 27.

Ps. 72. v. 14

ismeretnek meg tisztitot kemenczeyebe,
alazatosagba, es igaz atyafivi Zere-
tetbe, melleted leven asagod, penetehed,
es lapatod, az az, türes, tizta zu, alha-
tatossagal.

SEPTVAGIESIMA
Vasarnap.

SZ. MATHE EVAN-
gielistanak 20. rez-
ből.

HAsonlatos á menyeknek or-
zaga á czeledes emberhez, ki
jo regel ki méne munkafokat fo-
gadni az ő zöleyebe. Még zerzöd-
ven kediglen á munkafokkal egy
napi penzbe, az ő zöleyebé küld-
őket. Es ki ménven három ora
tayan, láta á piaczon nemelyeket
hivolkodvan allani. Es monda ne-
kik. Menyetek él tuis azen zölöm

be.

be. Es á mi igaz lezen még adom
tű nekre. Azok kediglen él me-
nerek.

Vizontag ki méne hat, es ki-
lencz ora tayaba, es hasonlokep-
pen czelekedék. Ki méne tizen
egyora tanyanis, es láta nemelye-
ket allani, es monda nekik. Mit
allotok it egez napestig hivolkod-
van? Mondanak neki. Mert senki
minket még nem fogadot. Mon-
da nekik. Menyetek él tuis az en
zölömbe.

Mikor estve lőt volna kediglen,
monda az Vr, az eo Vincelerenek.
Hid elő az munkafokat, es fizesd
még nekik munkayokat, él kezd-
ven az utolsoktol az elsőkig. Mi-
kor él jöttek volna azert kik tizen-
egyora tayaba jötnének vala, min-
denik egy penzt vön. El jövé kedi-
glé az elsőkis velvé hogy ők többet
vennének, vönnek kediglen őkis ki-

H s

ki

† munkal-
kodtak.

ki mind egy penzt. Es él vévén zugolodnak vala á czeledes ember ellen morrdvan. Ezek az utolsók egy oraig mieltenek, † es mi hozzánk hasonlova tótted, kik viseltük á napnak terhét es melegét.

† hamissagot.

Az kediglen felele egyknek azok közül, es monda. Baratom, nem tezek teneked bozzufagat. Né de nem egy penzbe zerzöttele még én velem? Véd fél á mi tied, es menyel. Mert ennek az utolsónak is ányt akarok adni mint te neked. Avagy nem zabade én nekem czelekednem á mit akarok? Avagy á te zémed gonoz mert en jo vagyok? Így az utolsók elsők lesznek, es az elsők utolsók. Mert sokan vadnak á hivatalosók de kévesen á valasztottak.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Hasonlittya IESVS az Atya Istennek

gond-

gondviselesét az czeledes emberhez, ki megyen es munkasokat fogad, es küld az ő zöleyebe.

Egyarant fizettet mindeneknek.

Az ellene zugolodo munkasokat meg feddi.

EZ EVANGIELIOMRA
valo elmelkedések.

ELSŐ CZIKEL. Hasonlatos á menyeknek orzaga á czeledes emberhez. Mely nagy gondviselese legyen az Vrnak az ő zöleyenek io mieltetesére, kit ő maga ket kezevel plantalt, ez jelen valo Evangyeliombol meg ertheted kereztyen élme. Holot ugy mond, io regel fel kelven, munkasokat fogad az anyazentegy hazba valo tanitásra. Patriarkakat, Prophetakat, Apostolokat, Doctorokat, es Irastudokat bo czat, kik még kapalyak, tiztitsak á tövét, homlitsak, es fel kötözzek az ő zöleyet, hogy nedvesseget vehessenek, es io zölővezzőt nevelhessenek, kin á fügő gerezedek tellyesedgyenek, es rothada stál még otalmaztassanak.

Iob. 10. v. 3.
v. 8.

Ier. 25. v. 4
Matth. 23.
v. 34.

Eph. 4. v. 12
1. Corin. 12.
v. 28.

Micxoda
tiztik legyen az munkasoknak á zölő körül.

Ob

Ef. 5. v. 7.

Ef. 49. v. 15

Luc. 12. v. 7

Matth. 10.

v. 30.

Oh kereztien elme, mennybê egy ke-
vessê, á te zivednek kamaraczkayaba,
tekincz még ablakodrol, ennek az Vr-
nak zorgalmatosságát, meni mivese-
ket fogad, es küld á te tisztogatásodra.
Mivel hogy te vagy az Vrnak ked-
ves Zöleye, kiből kívánatossággal akar e-
des gerezedeket kostolni, es io izű bort
züretni. Nincz oly ora, nincz oly zem
pillantas, kibe czyak leveleidrol is el fe-
letkézhessék. Minden időbe körűled
pepeczel, nevedesidet tetédől fogua
talpadig zemleli, gondolyad, mint hálá-
lod még ily Atyai io voltat.

Mit jegyez
á hívólko-
das.

MASODIK CZIKEL. Elő
hivattya á munkásokat. Hogy ez
zent Vrnak en lelkem hivattalyaba, es
munkara valo fogadásaba, avagy kül-
desebe né lattatnal heába faradni, re-
stül, es tunyan munkalkodni, veled
még zerzódik jo regel, hogy mind estig
hiven munkalkodgyal. Auagy ha ez vi-
lagon hívólkodvan talalt munkanel-

kül,

kül, avagy restsegédert, hozzu ideig
valo aluvásodért, az zerzódésnek i-
deyet el mulatvan, senki nem akart
még fogadni, avagy gonoz erkölcső-
dert, tisztatalanságodert, mindenek-
től még vétetettel, remenség alatt zöleyê
be küld, hogy erdemed zerent munka-
dat meg fizessê.

Lassad en lelkem, mint munkalko-
dol az Vrnak zöleyebe, holot még zer-
zöttel tudod á kereztviz felet, hogy hi-
ven, es igazan eljárz hivatalodba, hé-
vet, hideget az egy napi penzert fél
vêz. Az CHRISTVS erdeme hazna-
ert, mindenterhes faradságot félvêz,
es él zenvedcz, ertven hogy ez vilagi
zenvedések, nem meltok á jövendő dü-
czőségre, mely még teczik az fizetes-
nek nagy volta.

Tekincz még figyelmetesen ên lel-
kem, hogy Istentől nem hívólkodásra
hivattatal, hanem munkara, ugy hogy,
á napnak terhêt es á munka közt valo

fa-

Ef. 65. v. 23

Mikor zer-
zodik meg
elozor 1stê
az ember-
rel.

Ro. 8. v. 18.

2. Cor. 4.

v. 17.

Mit iegiez
az estue
valo fizet-
tes.

Apoc. 7.

He. 11. v. 36.
Kik visel-
tek a nap-
nak terhet.

faradságot, az, fizetésnek remenségeért,
vigh keduéél viselyed, es hordozzad;
varvan az estuét, halalodnak orayat,
az Itilet napyat, az menyei bodogsá-
nak fizetést. Tekincz J E S V S R A, ki
az ő menyei Attyanak akarattyaba
munkalkodvan faradot, faradságaba
még Zaradot es épedet; Hasonlatos kep-
pen azokat, kik immar a nyugodalom-
nak helyen őruendeznek munkayok-
nak latvan erdemét. Lásd azokat az
Attyakat mint viseltek ez napnak ter-
het, kirol zol zent Pal, hogy nem volt
melto ez vilag azokhoz. Igy az Aposto-
lokat, Martyrokat, Confessorokat, zű-
zeket, zerzetéseket, es puztaba lakozo
Remeteket.

HATODIK C Z I K E L. Baratom,
nem tēzek neked bozzuságot. Az
igasságnak Vra, hogy egyebeket az ő
tőle zerzet törvénynek czelekedetire.
kőnyebben vihessen, maga fizetést, es
abba valo igasságot jelenti: ki nem en-

gedi

gedi hogy a munkásoknak estue gazda-
nal maradgyon bērek. Amibe még zer-
zódót eppen még adgya. Zugolodnak
nemelyek hogy egyarant fizet minden-
nek, kik sokat munkalkodtanak, azok-
nakis kik czyak egy oraig munkalkod-
takis. Nem jo az igasság zerető Vr
ellen zugolodni, ki sayatyabol a kinek
mit akar adhat. Ki nem csak a mun-
kaert fizet egyarant, hanem maga jo
akarattyabol erdem felet. Ha czyak e-
gy oraig munkalkodnakis, engedelme-
sek leven az Vr akaratyaba, zolgalat-
tyaba, hivén igiretibe, igasságaba, es
kegyelmességebe, igaz vallasra valo té-
resbe mint a Tolvai, Christussal para-
diczomba mene, egy oraig valo hūtiert,
vallas teteliert, es hozza valo zerete-
tiert. Kit Abrahamnak Isacnak es Ja-
cobnak nem igirt vala, sem Adam aty-
ának: ki kilencz, zaz es harminc ez-
tendeig viselē a napnak melegét, ez u-
tolso Tolvay első lőn J E S V S S A L a
Paradiczomba.

Ved

Deut. 24.

v. 15.

Le 19. v. 13.

Tob. 4. v. 15

Kik mun-
kalkodta-
nak jok i-
deig az Vr
zöleyebe.

Kik mon-
datnak hi-
volkodok-
nak.

Véd ezedbe es elmedbe en lelkem,
ez kegyes czeledes embernek jó voltat:
Az napestig hívokodo poganságot
mint küldi zóleyebe, mint fizet még
nekik egy oraig CHRISTVS BA való i-
gaz hűtert. Mint á kerezt viz után, e-
gy zempillantásba egy napi pénz ada-
tik. Hasonlo keppen á bűnökbe hívok-
odo emberekkel czelekedik, kiket á pœ-
nitentia tartásra küld, avagy zolgai-
nak tarsaságába igazít, Zerzeteseknek
gyülekezetibe való munkalkodásra
küld. Tökellctes es zent életnek köve-
tesére indit.

SEXAGESIMA
vasarnap.

SZ. MATHE EVAN-
gyelistanak Niolezadik
rezeből.

Mikor nagy sokaság gyűlne, es
Varosokból sietnének ő hoz-
zaya

zaya monda hasonlatossággal által.

Kimene á magvető, hogy az ő
mágvat él véssé. Es mikoron véti,
nemely ések az utfélre, es el nyo-
mottatek, es az eghi madarak még
évek azt. Es nemely esék á közik
lara, es ki kelven még zarada, mert
nem vala nedvessege. Es nemely
esék á tövis közé, es együt fél nő-
ven még foytak á tövislők. Es ne-
mely á jó földbe esék, es fél neve-
kedven zaz meg anyni gyümöl-
czőt hozza. Ezt mondván kialt va-
la. A kinek füle vagyon á hallásra
hallya. Kérdék kediglen őtet az ő
tanitvani, mit jegyezne ez á pel-
da bezed. Kiknek monda eo, tū-
nektek adatot az Isten orzaganak
titkos dolgainak ismēreti, egye-
beknek kediglen pelda bezedbe,
hogy latvan ne lassanak, es halvan
ne ertsék. Ez kediglen á pelda be-
zed.

Esa. 6. v. 9.

10a. 12. v. 40

Actor. 28.

v. 26.

Ro. 11. v. 8.

I

A mag

A mag az Isten igiye. A mely az ut félre érik, azok kik hallják, azután éljűven az ördög ki vézi zűvokból, hogy hívén ne üdvezűlyenek. A ki kediglen á köziklara érik, kik mikoron hallják örömmel vezik az igit, es ezeknek ninczen gyökérek, mett czyak ideig, hiznek, es á kesertetnek ideyen hatra allanak. A mely kediglen á tövis közibe érik, azok kik hallják es zorgalmatoslag, kazdaglag, es ez életnek gyönyő rűsege miat, még foytatatnak, es haznot nem hoznak. A mely kediglen á io földbe érik, azok kik, jo zűvel es jeleslél halvan, az igit még tartják, es bekesegnek zenvedesebe gyumólczót hoznak.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Az Isten igiye hasonlittatik udvezitőnk-től á buza maghoz, es annak él véteséhez.

Meg

Meg magyarázza az el vétet magoknak, hazontalan es haznos voltokat.

EZ EVANGIELIOMRA
valo elmelkedések.

Az jo hirnek es neűnek tulaydon-saga az, hogy maga haylekaba még nem maradhat, hanem sok helyekre ki ozol. Így az CHRISTVS czuda telinek jo hire, tanitasanak es életének jo neve, egez Sidosagot betöltötte vala, kiert mindenűnet hozza sietnek vala, hogy tanitasát hallanak es czudateletit latnak. Mely őzze gyűlt sokasagot latvan JESVS pelda bezed által tanittya.

ELSŐ CZIKEL. Ki mene á mág véto, hogy az ő maguat él vesse. Iollehet tudvan az zent Űr, az ő tanitasába, kit mág vetesnek magyaráz, sokaknak hazontalan halgatasokat: Mind az által hogy ő fölsege á mivel tartozik megne tartoztassa, mindének egyarát oztya ad üduességnek igyiet

*Miert gyűl
IESVS-
hoz az so-
kasag.*

*Es. 5. v. 4.
1. Tim. 2.
v. 4.*

12

De

De mint hogy, az ételbe es italba való valogatásis, sok zay izzt probal, egiknek émez, másiknak ámaz, teczik, így az Isten igyeébenis valogatást tesz nek, ki teczik, ki nem teczik, ki imde, ki amoda éfik. Te neked kediglen en lelkem tudvā az Istennek akararattya te haz nodra beled vétetni, valagatasnelkül, minden zavara, es akarattya űgyekezél Z. Daviddal. Quam dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo, A mandaris tuis intellexi: Propterea odiui omnem viam iniquitatis. Lucerna pedibus meis verbum tuum.

MASODIK CZIKEL. A mag az Isten igiye. Zapodro allat á mag, mikor jó nedvesseget véhet maganak, es jó földbe esik naponkent zemeinkel lattuk. Így az Istennek igyeis jó fűl hallása által, jó zűbe vettetik, mely igen meg változtattya embert, las példát az Prophetaknal, Apostoloknal, zent Atyaknal, jó Zerzetes életű embe-

rek-

Az Isten igye közöt
ninczen
valogatás.

Psal. 118.

v. 103.

Psal. 178.

v. 104.

A Isten igyehellása
embert
még val-
toztattya.

Ro. 10. v. 15.

reknel. Mint ezekbe meg zaporodik nevedesebe es gyűmölcszebe.

Lassad azért en lelkem ki enyni Isten igiyenek magvat vötted, meny jóra való oktatast hallottal, meny prædication jelen voltal, meny zenteknek példát hallottal, avagy meny irást olvastal, űdvesseges dolgok felől, miczoda földbe boczattad, mint nedvesített, mint néveltet, mint teremtet gyűmölcsöt benned, es mi haznot vizz az Vrnak azokból. Vallyons nem esete valamelik azok közül az ut felre, kit az őrdög zivedből ki kapalt? avagy kemény zivednek közalára, kit sirással még nem nedvesített, hanem még azzaltad? avagy tövissel közü, ki miat még foytattad benned testi kívánságiddal, tobzodasoddal, világi dolgoknal. Zorgalmatosságival, czelczapasodba, hizelkedesedbe, engedetlensegedbe, avagy morgasodba, hamis itiletedbe, es ragalmazasodba? Nem oknelkül pa-

Mi mondal
nevededik
az Isten
igiye.

Mi ertelme
vagyon á
tövis közü
éset mag-
nak.

I 3

ran-

Levit. 19.
v. 19.

ranczolta vala Isten Israel fiainak, hogy különbözõ magál földöket be nevetnek; Minden testi elmulando dolgoknak magvai ellenkeznek az Isten egyienek es paranczolatának magvaival, kik még foytтыak á jó magot.

Isten igiye-
nek neve-
kedésének
ismereti.

NEGIEDIK CZIKEL. A ki kediglen á jó földbe esét. Igen könnyu annak vegere menni, keresztýen elme, mint ismerhetni még az Isten igiienek bennünk való nevededését, ha zam adasra vonzuk lelki ismeretünket. Minden nap, külsõ magunk vi-selesei bizonyíogat tehet. Valahul czendes zýú ninczen, valahul alazatosíag nem talaltatik, valahul józagos czelekedeteknek gyúmõlczí nem teczenek; valahul Isteni félelem ayatosságal, gyakor imadságokkal, es jobrol jobbra való ügyekezetek nem talaltatnak, valahul tiztatalan gondolatok vadenak, gyönyörűseges életbe józág es kazdagíag közõt, kapalodas, harag, irigíseg,

fõs-

fõsveníseg, karomlas, hamis hűt, ot ne keresd az Isten igiienek nevededését, mert regé az õrdõgtõl él vitetet, es még foytatot, még fűlt, es még rothadot az ío mág.

Te kediglen én lelkem, hamis hízelkedes miat még ne czalattással, hogy neha templomba megy Isten igiienek hallására, mertha azokat még nem tartod, heaba diczekedel keresztýenségedbe. Mig údõd vagyon ez, magnak nevelesere munkalkodgyal. á mit zivedbe vécz azt aratod jóvendõbe, á ki testbe vét, testbe arat rothat zalmat, kit á rogya még útõt, mély úzõge ualt. Arrolis elmelkedgyel mint véteték á magot az Apostolok az Martyrok, mostis mint Indiaba á poganok közõt vétik. Euntes ibant & flebant mittentes semina sua, venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos. Qui seminant in lachrymis in exultatione metent.

Zur Zauar
közõt nem
nevededik
az jó mag.

1. Cor. 15.

v. 29.

Pr. 11. v. 18.

Gal. 6. v. 10

Eph. 6. v. 8

Pf. 125. v. 5

QVINQVAGESIMA
Vasarnap.

SZ. LUKACZ EVAN-
gelistának 18. rezeből.

Matth. 20.

v. 17.

Marci. 10.

v. 32.

HOzza veve J E S V S tizenket ta-
nitvanit, es monda nekik. Ime
fél megyünk Jerusalembé, es min-
denek be tellyesednek, á mellyek
még vadnak iratatra á Prophetak-
tol, az embernek fia felől. Mert á
poganoknak adatik, es még czu-
foltatik, es még ostoroztatik, es
még pögdöstetik, es minek vtan-
na még ostorozzak, még ölik, es
harmad nap fél tamad. Es őkeb-
ben semmit nem értének, es ez á
bezed el vala reiterve eo tőlők. Es
nem ertik vala meg á mellyek mō-
datnak vala.

Lőn kediglen mikor közelget-
ne Jericohoz, egy Vak űl vala az ut

mel-

mellet kuldulvan. Es mikor hal-
lotta volna az ot elő menő nepet,
Kérde mi dolog volna az. Monda-
nak kediglen neki, hogy á Naza-
rethbeli J E S V S menne ot elő. Es
kialta monduan: J E S V Davidnak
fia, könyörűly raytam. Es á kik elő
mének vala, feddik vala őtet hogy
halgatna; ő kediglen annal inkab
kialt vala. Davidnak fia könyörűli
raytam.

Meg alla kediglen J E S V S, es pa-
ranczola hogy hozza vinnek. Es
mikor közelgetet volna, kerde ő-
tet mondván. Mit akarz hogy ve-
led czelekedgyem. Az kediglen
monda. Vram hogy lassák. Es J E-
S V S monda neki las, á te hűtöd te-
ged űdűezitet. † Es mindgyart lata;
es követi vala őtet, dűczőitven az
Istent, es mind az egez nep hogy
lata, dicziretet ada Istennek.

† meg gyo-
gitot.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Ielenti Vdvezitönk tanitvanyak Ierusalembe valo merietelit, es ot valo zenvedeset.

Vtába egy vakot gyógyit még.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSŐ CZIKEL. Ime fél meggyünk Jerusalembé es be tellyednek melyek meg vadnak irattatva. Mint az erős hadakozó fejedelem, útközetinek előtte, főfő hadnagit őzze hiya, bezelven vele az útközetnek modgyarol: Azon keppen a mi údvezitönk, ez vilagal, ördögél, es Halallal együt, maga zemelye zerent bayt akarvan uini, előzőr annakutanna tanitvaninakis ez útközetkor valo magok viselesereis modot ad. Annak felette hogy ézekbeis vennek nem törtinetből, sem ketelenségből, venne fel ezt a bayvivást, hanem szabad aka-

rat.

Mi okból
jelenti I E
SVS zen-
vedeset
tanitva-
ninak.

rattal, ez okon menenü gyalazattal lenne halála jelenti más felől kediglen vigasztalás és győzedelemnek bizonyos voltával, hogy harmadnap fél támad vizontag.

Ez czikkelbe az keresztien elmének czudalatos elmelkedése nevedkedhetik a CHRISTVSNAK zavabol, kit a tanitvanyok nem értenek; tudnyaillik. CHRISTVSNAK saját a kararattyabol szabadulasunkert valo zenvedese, nem maga jovaert, avagy haznaert. Kiből lelkének zep es haznos ertelmet adhat, testi sanyarusagara. Ha CHRISTVS artatlan az Prophetaknak mondasokat ő felőle halála által peczetlettebe, es így kellett be mēni dűczősegebe miczoda orczával mēr allani a CHRISTVS keresztie alatt fris őltőzetbe, kit Vranak val? miczoda nyelvel mēr tanitoyanak mōdani, ki magát ez vilagi hisagok közötti zālaltatta? Miczoda orczat'ansagal mēr elő allani, kent fent abrazattyaul,

ezüst

Christus
zabad a-
karattya-
bol megyen
az zenve-
desre.

Lu. 24. v. 26

Christus
zenvede-
senek czu-
foloi.

ezüst, arany, gyöngyös pillango kozoru-
yával, aranyaltöltöt homlok elővel?
avagy tollas gyöngyel es draga kővek-
kel ékesitet süvegevel, CHRISTVS
tővis koronaya alatt? Nem tanítvani-
hoz illendő dolog ez, sem zolgához V-
ra gyalazattyara. Sőt inkább jele ez
hogy az CHRISTVS ellenfegevel te még
békeltel, mert ezeket Christus czufola-
sára kevelysedbeviseled, nem zűksege-
dert.

MASODIK CZIKEL. JESVS
Davidnak fia könyörüli raitam.
Az zenvedesnek helyere indulvan
JESVS, zokot irgalmassagát ez halaa-
datlan nemzet előtt nem akarya el had-
ni, hanem rövid utabais ez ördögnek
rabságabol gyogitani es zabadítani a-
kar.

IESVS
nem talhat
oruoßagot
az Sidok
méggyo-
gitasára.

Oh kegyes orvos ki soha hozza ki-
altoknak még nem vétetted kialtasó-
kat: czyak az irigi es fél fuvalkodot
Sidoknak zűvőknek még alazasara

lo

lo oruoßagot nem talalal, mert nema-
karak be venni. Ne véssd még kerlek en
Vram JESVS SOM az en lelkemnek
kozzad kialtasat. Még vakultam V-
ram alnakságimnak gyakor esetibe. Ze-
meimnek vilaga még homalyosodot,
undok bűnöknek nedűessege miat. JE-
SVS elő Istennek Zent Fia könyörüli ray-
tam, tekinczed kegyes zemeiddel nyo-
morult allapatomat.

HARMADIK CZIKEL. Mit
akarz hogy véled czelekedgyem.
Miert kerded Vram JESVS mit ki-
van á beteg, mit kivan á fogoly, holot
mindeneknek kivansagit jól tudod, es
latod. Tudom Vram hogy mindeneket
bölcs tanaczoddal vegez, hogy inkább
bizodálmát te hozza fel geryeztened,
hogy akarattyat akaratoddal vegez-
ned, hogy maga nyelue vallasat ertenéd,
miert kivanna irgalmassagodát, egez-
nep előtt ertenéd benned valo igaz hű-

Mint kelly-
en IESVS-
HOZ kial-
tani.

Sap. 2. v. 21
Ef. 42. v. 19

Alhatatof-
nak kel-
lenni I E-
SVSHOZ
valo kial-
tasba.

tit

tit kit egyebek peldayara kegyelmessé-
geddel még peczetlenel.

Gen. 18.

v. 27.

Ps. 142. v. 7

Ps. 59. v. 5.

Can. 2. v. 14

Had zolyon Vram az en lelkemis
vakfagabol es zûvenek sűrû sötetse-
ből, testemnek alazattyaba terdeimnek
még haytasába, es kezeimnek fél éme-
lesebe. Lassam Vram kedves abraza-
todat, ved él zemeimnek meg sötetito
halyogat, had nezhessém zabadon or-
czadat, zengedezzen kedves zolafod
az én fûleimbe.

Ps. 107. v. 4.

Ps. 27. v. 12

Ps. 34. v. 17

Miert kel
Istenhez
kialtani.

Czyak egy zoddal mondgyad aka-
rom, las. Minden kötelimtől még zaba-
dulok, sötetsegemis eltavozik, hogy
vallaft tegyek á te giülekezetidbe, á te
nagy irgalmassagodrol, hatalmassago-
dat mindenek előtt magasztalhasam.
Adgy ennekem elő hûtôt, rolad igaz
vallas tetelre, hogy jarhassak batran á
te paranczolatidnak vilagos utain.
Hogy ezembe vehessém nyavalias alla-
patomat, es magamhoz terven még a-
lazzam magamat. Hogy még erthessém

nil-

nilvan ez világ hiúságinak alhatat-
ságot, es az en utolsó oramnak nyava-
liai zûntelen zemeim előtt forogyanak.

H A M M A S Z E-
redan.

SZ. MATHE EVAN-
gyelistanak Hatodik
rezeből.

Mikor bõitöltök né legyetek
zomoruak mint az kepmuta-
rok, kik az ő orczayokat még her-
vaztтыak, hogy latafának bõitolni
az emberektől. Bizoni mondom
tű nektek, mert el vôttek jutalmo-
kat. Te kediglen mikor bõitölz,
kend még feyedet, es orczadat
mosd még. Hogy ne latafál az em-
berektől bõyrolni, hanem á te A-
tyadnak á ki reytékbe vagyon, és
még fizeti teneked.

Ne gyûiczetek kinczet magatok-
nak

†inkab.

nak á földön á hul az rosda, es á moly még emezti, á hul az orrok ki aslák, es él lopiak. Givyczetek kediglen † kinczet menyorzagba, holot sem az rosda, sem az moly, még nem emezti, holot az orrok ki nem aslák, sem él nem lopiak. Mert valahul á te kniczed vagy on, ot vagy on á te züvedis.

SVM MAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVS az igaz bõitõlesnek mogyat es haznat tanította.

Az fõsvenisegnek még utalásat ayanlya.

Az igaz kincznek menyorzagba valo gyűtést tanaczul adgya.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

ELSŐ CZIKEL. Mikor bõitõtők né legyetek zomoruvak. Hogy minden czelekedetünk á bölczmondása zerent ez esen legyen es annak

ve-

vegét jól még tekinczük: A mi üdvözítõnk oktat, hogy az mi jó czelekedetünkbe, bõitõlesünkbe, alamisnalkodásunkba, ne magunkat hanem Isten tizteffegét kereszük, kitõl minden jók származnak.

Gonoz. él reitet halalos lelki tör á kep mutatás, ki alattombá mast zokot zemlelni, hogy sem mint mutattia. Hû düczõseget, emberi dicziretet, külsõ tizteffegét kereszti, kivel az jóvendõ joktól még foztia, es által veri á lelkét, mert ez vilagon vezi él azt, á mit az mas vilagon kellene él venni.

Lassad te én lelkem ez esen, minden czelekedetidnek végét, tudnia illik mi végre nittatik még zad, markod, es zemed felebaratid között. Avagy Isten templomaba, tested zenvedtetese mit keres, jozagod eloztása mit kívánion tóled, hogy az. Sidok még vézet kouazaba rezed ne legyen.

MASODIK CZIKEL. Te mi-

K

kor

10 czelekedetekbe Isten tizteffegét keresni.

Miczoda á kep mutatás.

Lu. 16. v. 25

Lu. 12. v. 1.
Matth. 16.
v. 6.

Mit kíván
Isten az
bőjtölésbe.

Pf. 50. v. 19

Iud. 8. v. 5

kor bőjtölz, kend még feiedet.
Nem moczkos orczat, sem borzas féyet,
sem hiruat zint, kéres Isten á bőjtölés-
be; hanem zúnek töredelmét, belső a-
lázatosságot, kibe Istennek kedves al-
dozat adatik vigh orczával, mit ludit
jó ruhái alatt Teue zórból czinált inget
meztelen testén viselt. Menenü
az ügyekezet hasonlo hozza az czele-
kedetis.

Lassad te en lelkem mint bőjtölz, es
zenvedcz CHRISTVS S AL, mit ke-
rez ha zenvedcz, mire ügyekezzel ha fa-
racz, még ne czalattassal, testednek
hazudozasával. Ha CHRISTVS i-
gaz követésebe valamit zenvedcz, ta-
vol legyen tóled az hiü düczőség, hogy
az menyei Atia munkadat még fizesse,
az igazaknak fizetésekor.

Az hiü du-
czőség el-
vezti em-
bernek ér-
demet.

Ec. 1. v. 14.

HARMADIK CZIKEL. Ne
gyűnczetek kinczet magatoknak
é földön. Mindeneket úgy mond bölcz
Salemón láték az nap alat, es ime hiü-

sag.

sag. Nagy eztelenseg, hazontalan ter-
het zamarára rakni embernek, ki miat
még seredgyek es még hallyon. Mit ha z-
naleMBERnek buborekhoz kapni, kinek
zepsége alhatatlan voltat jelenti, egy
czeptől nevededik, még egy czeptől lé-
zen. Ninczen dragab kincz ez földön,
á jó lelki ismeretnél, ki Isteni es atya-
fiúi zeretettel még rakodot, testi zen-
vedésekkel még ekesítetet, tizta zúnek
jó illatu viragával még koronaztatot,
á kinek minden kincze ot vagyon ábul
éyel es napal zúve forog. A ki mindene-
ket úgy tart ez vilagon mint undokito-
gánét, hogy CHRISTVS T az igaz me-
niorzagi kinczet még nyerhesse.

Draga
kincz á jó
lelki isme-
ret.

Phil. 3. v. 8.

ELSEO BEOITI

Vasarnap.

SZ. MATHE EVAN-

gyelistanak Negiedik
rezéből.

Mar. 1. v. 12

Luc. 4. v. 1.

Deu. 8. v. 3.

Ps. 90. v. 11.

Deu. 6. v. 16

Viteték JESVS á puztaba á lelek-
től, hogy még kefertetnek
az ördögtől. Es mikoron böytölt
volna negyven nap, es negyven
eiel, azutan még éheznek. Es jarul-
van á kefertő monda. Ha Isten fia
vagy mondgyad hogy ezek á kő-
vek legyenek kenyerekke. Ki fél-
leven monda. Még vagyon irva.
Nem czyak kenyszerrel, él ember
hánem, minden igivel, mély Isten-
nek zayabol zarmazik.

Akkor fél véve őtet az ördög az
zent Varosba, es helyheztere őtet
az templom ormozattyara: es
monda neki; Ha Isten fia vagy, bo-
czasd ála mágadat. Mert még va-
gyon irua. Mert az ő Angyalinak
paranczolt té felőled, es kezekbe
véznek tegedet, hogy még né űf-
sed á te labaidat á kőbe. Monda
neki J E S V S, vizontag. Meg vagy-

on

on irua; Ne keferced á té Vradat
Istender.

Ismet fel vevé őtet az ördög egy
nagy magos hegyre, es még muta-
ta neki, ez Vilagnak minden orza-
git, es azoknak dűczősegit. Es
monda neki. Ezeket mind te ne-
ked adom, ha lé esven imadandaz
engemet. Akkor monda neki JE-
svs: meny él satan, mert még va-
gyon irva. A te Vradat, Istenedet
imadgyad, es ő neki egyedül zol-
galy. Akkor él hagyta őtet az ör-
dög: es ime jarulának az Angya-
lok, és zolgálnak vála neki.

Deut. 6.

v. 13.

SVM MAIA EZ EVANGIE- liomnak.

I E S V S negyven eyel es nappal boitöle
á puztaba.

Az ördögtől háromszor kefertettetik.

El tavorvan tőle á Satan, az Angyalok
zolgálnak neki.

E Z E V A N G I E L I O M R A
valo Elmelkedések.

Miert I E-
SV Sme-
gyen á
puztaba.

ELSŐ CZIKEL. Vitették JE-
sus á puztaba á lelektől. Hogy az
Ur Isten regen él vegezét tanaczat,
az embereknek szabadításába még je-
lentene, ki á gyönyörűségnek helyen
rabságba éset vala, Zent fia, mindenek-
nek zúkségébe, á puztaba, vadak es
madarak között vigyazásába, éhezése-
be, es zomyuságába az regi czalardel-
lensegel még útköznek, negyven nap es
eyel bőitől.

Ap. 13. v. 1

Nézéd oh én-lelkem, ez artatlan Ba-
ranynak, ez kietlébe való czelekedetit,
mélyet te eretted szabad akarattyával
fél vot; vadak közü, embereknek ked-
ves tarsasága közül vitetik, hogy bá-
vivafra tánittassék, amaz hét feyű
Sarkanyal; mint ez negyven eyel es
napal zent Attya előtt, imadkozot té e-
retted, mézitlab leven, hayadon fővel,
hideg esőknek es kemény fuvatagok-
nak zenvedésebe, kivel minden tagai
még nedvesítettenek.

Val-

Vallions én-lelkem, nem te peldaide e-
zek? Gondold még zorgalmatoson,
miert vitetél kiez vilagi zur zavar
közül, az Zēt Lelek tanaczabol á puz-
taba, az Angyaloknak tarsasagi közü,
á barmok közü zent Davidal; mint egy
barom olyan löttem té nalad, es én min-
denkor te veled: hogy halgatasodba, es
tulaydon akaratomnak még zégesébe, i-
madásodba, es vigyazásodba könyeb-
bayvivasod lehessen az Satannal.

MASODIK CZIKEL. Jarula
á késértő es monda néki. Minek e-
lötte Vdvezitőnk á puztaba vitettet-
nek, es testét nem zenvedtetne, ez go-
noz ellenség még nem probalta. Holot á
kereztien élme ezébe veheti, mi időbe,
zokta lég inkább az késértő ellenség pro-
balny az embert; tudnia illik, á hul lat-
tya, ellene való czelekedeteknek gya-
korlasat, bőitőlest, imadságot, vigya-
zást, engedelmefféget, alazatoságot,
tiztaságot, aytatoságot, es józanágot.
Nem czuda téhat, amaz zent em-

Az io lelek
altal m-
duttatik
ember Z.
életre.

Pf. 72. v. 22

Kit késért
az ördög.

B. Macha-
rius in Vitis
patrum.

Ez vilag
fiat nem
késérti az
ellenseg.

bernek latafa, hogy egy Kalastorom kő-
rül, mint a fekete holloknek sereginek
sokasagat, latta a késértő őrdögöket: A
varos kapvian kediglen csak két őrdögöt
latot, holot nem igen tusakodnak
a Sathan akarattya ellen, mint a joza-
gos czelekedeteknek scholaiaba, a vé-
tek ellen, kik mellett Christus hadako-
zik, kinek peldaya által erőssék a hada-
kozásba.

HARMADIK CZIKEL. Hal-
sten fia vagy mondgyad hogy e-
zek a kővek legyenek kényereke.
Nézed én lelkem, ez fertelmes ellense-
gnek elozór, kiczid dolgoknak czele-
kedetibe valo ingerlesenek probayat, es
ugy mint zúkségebe valo jo tanaczát,
hogy ne farasztana testét töbe, né faraz-
tana inat, féyet éhezés miat né hivita-
na, gyomrát tovább né zarasztana. Mint
ha mondana, Isten lattyá a zúvet, mi
hazon a testi győtrelembe, kibe a lelek
nem munkalkodhatik.

Az őrdög
probainak
ezkozi.

Első probaya ez alnak ellensegnek a
törkossag, mint Adamalis czelekedék.
De az második Adam jól erti akarattya-
t, hazugsagat, es hamis tanaczat,
Akarya probalni ha igaz, Istennek fia,
termezetnek valtoztatasaba, ki csak
Istentől egyedül adattatik; hogy él ké-
det jo czelekedetibe akadalt tehesen.
Emberi abrazatba jelenik még, hogy
könyebben édes bezedé által még czal-
hassa. Kéves zoval félol üdvözítőnk
mintha nem tudna ki volna; nem cza-
ak kenyerrrel zokot ember élni. Ember-
nek élete, nem csak kenyér ételbe al-
kővet mutat az alnaksagnak hayleka
kenyer helyen, hogy az kemeni eletről,
lagy testi kívánságra indithassa.

Gondolyad azért jo mogyaival ez al-
nak probayat. Ha J E S U S T csak zá-
raz kenyérnek ételére akarta vinni,
még aztis hogy ő maga valtoztassa él,
miczoda batorságod lehet, a jo lakas
mellet, bő étel, es ital közöt ez ellen-

Miert az
őrdöggya-
korta em-
beri abra-
zatba ké-
sert.

Kéves zo-
val kel az
őrdögnek
felelni.

Nem jó I-
stentől czu-
da tetelt ki-
vanni,
nagy zűk-
segnélkül.

segtől. Gondolyad aztis, menizer ad-
gya tanaczul tenekedis hogy az kővek-
ből kenyeret változtas, mikor Istentől
modnelkül czudakat kívanz, mikor á
testnek kemeni pœnitentia tartasát, gy-
enge még ereztesre tanaczolya, testi
nyavalyaknak él tavoztatasaért, testi-
nek töredelmeért, monduan: éleget tot
CHRISTVS á te vetkeydert, nem zűk
seg hogy tova b farazzad magadat. Me-
nizer mongya hogy az él kezdet jot él
hagyad, hivatalodat még változtasd,
engedelmessegedet él hagyad, egik Zer-
zetből másikba kívankozzal.

Miert Chri-
stus nem á-
karta, á kő-
vet keny-
erre val-
toztatni.

Gondolyad aztis, hogy CHRISTVS
ez kőveket, csak egy intescvelis kényer-
re változtathatta volna, de nem aka-
ra, hogy ne tudna az Ordóg, igaz Isten-
séget halgatny az zenvedő testbe; hogy
tegedet peldaya által tanitana, á bēned
valo Isten kegyelmének, alazatoság al-
tal valo halgatasát, hogy mága mutoga-
tasát él tavoztatna, hogy ez által még
vétne á késértő ellenszegnék akarattyát.

Pel-

Pelda minden dolgaidba JESVS, hogy
sóha az őrdögnek, semmi tanaczaba re-
zes né lennēl, ha zinte jó zin alatt tana-
czot adnáis.

NEGIEDIK Cz. Akkor fél vève ő-
tet az őrdög az zent városba. Lat-
van az őrdög hogy az él tőkellest testi-
zenvedesbe, torkosságot nem indithat,
Isten zayabol zarmazot igivel még győ-
zettetven, ugyan azonbol vezen ismet,
ellenkezo késértetet. Ha Istenre biztad
magadat érezkedgyel leinnet, lám még
vagyon írva, mert az ő Angyalinak pa-
ranczolt te felőled. Boczasd ala maga-
dat. It Vdvezítőket hű dűczossegel fog-
dossa, Istenbe valo bizodalom által ve-
zedelmére akaria vinni. Oh czalard
ellőség, ki még az io czelekedet közöttis
pradat kérez, ki lehet batorságos á te al-
nak haloidtol? ki nē fél, es retteg á te a-
lattőba el reytet tőridtől? ki alhatik ba-
tran á te késérteted miat. De mindē ha-
zugának ez, á még foito idege. Még va-
gyon írva Satan, né késértse ember az ő
Vrat Istenét.

Eo-

Az őrdög
még győ-
zetik Isten
igaz igiye
által.

Hű dűczó-
seg maga
felől, őrdög
tanacza.

Gen. 3.

Az ördögnek tulay dona az hazugsak.

Sokat igir az ördög.

E O T E O D I K C Z I K E L. Ismet fel vive ötet az ördög. Czuda czalardsaga ez hamis ellenségnek, hogy mindenkor az embert alazatossgból, kévely magossagra akarya vinni, hogy nagyobb vezedelemel valo évesé lehessen. Mint Adamot Istenne akara tenni, ha tekinti, hammua es porra változtata. Így sok zent életű emberekkel czelekedik, még az zent Zerzetesek közöttis, imez amoz hiúságos dolgoknak gondolativál, neha praktikaiával félis emeli, hogy bütit es Istennek tót fogadasat még zegesse. Mind ezeket neked adom monda **J E S U S N A K.** Oh orczatlan hazugság, mit adhacz, holot fertelmes vetkeidnél egyebed semmi ninczen.

Lassad kereztyen élme, mint oralkodik utannad az ellenség, mindent igir, arányat, ezüstöt, jó hirt névet, minden kaz, dagság, es dúczósege, az az, elmelkedesébe, phantasiadba egy

zerf-

zerfmind még mutat. Hogy ha az élkezetet jó él hagyathattya véled, es rab sagaba vihet, es farkadbol ki véthet, azon oralkodik mint ketsegbe eithessen ezek utan, gyalazatba vigyen, nyakadat zakazza: Zantalan ennek regtől fogua peldaya.

De ez, igen nilvan valo kézbe fogot hazugsaga miat, holot Isten gyanant Istennel magát akarya imadtatni, el uzetik **J E S U S T O L.** Meni él Satan még vagyon irua, á te Vradat Istenedet imadgyad, es ő neki egyedül zolgali.

Így czelekedgyel te is én lelkem, ez büdos ellenségnek tűzes nilaynak hatra véresebe, az utan, még higyed nem könnyen jó hozzad hasonlo probalásival.

M A S O D I K B E O I T I
vasarnap.

S Z. M A T H E E V A N -
gielistanak 15. rezéből

Ki

Az ördög Isten gyanant akarya magát imadtatni.

Eph. 6. v. 16

KI menven JESVS, tère Tyrusnak es Sidonnak hataraba: Es ime egy Cananæabeli azzonyallat, ki jüven ábbol á tartománybol kialta, es monda neki. Kőnyörű raytam Vram, Davidnak fia, az én leanyom gonozul gyottrótetik az őrdögöl. Ki egy igit sem félele neki. Es jarulvan az ő tanitvani kerik vala őtet mondvan. Boczasd el őtet, mert utannük kialt. Eo kediglen felelven monda. Nem vagyok küldetet, hanem czyak á juhokhoz kik él véztek Izrael hazabol. Az kediglen él jüven imada őtet, mondvan: Vram. Ne hadytengemet. Ki felelven monda. Nem jo él venni á fiaknak kényérét, es az ébeknek adni. Az kediglen monda. Vgy vagyon Vram: de lam az kőlykőkis éznek az morsalekbol, kik le hullanak az ő Vroknak aztalarol: Akkor felele JESVS, es mon-

† Segitcz engemet.

monda neki. O azzonyallat nagy á té hűtöd, legyen neked á mint akarod. Es még gyógyula az ő leanya az oratol fogua.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Egy pogani azzonyallatnak IESVS HOZ leanyanak nyavalyajaert, tellyes hűttel valo jarulasa adatik előnkbe.

IESVS Vdvezitőnknek halgatasá.

Az Apostlok közbe irása, IESVS feleleti.

Hűtinek nagy voltaert még gyógyulasa leanyanak.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSŐ CZIKEL. Mit nem czeledtet az utolsó zűksegnek nyavalyaia emberrel, mikor lattya maga segitsegének elegtelen voltat, gondolya az kereszttyen élme. Sőt, nem csak az emberekbe, hanem még az oktalan allatokba is, kik testi nyavaliajokba az emberekhez zoktak folyamodni, ugy mint

Testi nyavalya az oktalan allatok is meg alazza.

tel

telnek sanyaruságába, az egbi madarak, orozlanok, es egyéb allatokis, gyakorta nyavalyajokat faidalmoknak alazatos jegyeivel jelentik. Ez még keseredet azzonyallatis gyermeke gyotródésen maga elegtelen voltat ismerven, es egyebek segítséget, tanacziival együtt, heaba valonak latvan, az igaz orvosoknak orvosához járul, kinek az nyomorultakhoz nagy kegyelmességet hallotta vala.

Oh bodog nyavalya ki az Vrat keresi, üdvességes hir, kinek jóveteli igaz hitet geryezt még az hűtetlenek zűvebeis.

De honnat vagyon ez a jó hir? Ate nagy jóvöltodbol Vram JESVS ki é vegre jöttel, hogy mindeneket üdvözicz. Ha te magad Tyrusnak hatara féle nem indultal uolna, hul kereset volna tegedet ez azzonyallat. Ha Samaria felé nem mentel volna, az Samariabeli azzonyallat benned nem hit

Ioan. 4. v. 39

vol-

volna az égész faluval együtt. Ha Zachaus mellet az uton nem mentél volna, es neki nem Zolottal volna jozogat, él nem oztotta volna, es hamis kérestit viz Za nem atta volna. Így a vákon zűtetet emberrel es sokakkal egyebekkel czelekedél, mint Lazar fél tamasztásába, es az özvegy azzony mégholt fiával mutatad kegyességedet.

Magam felől Vram mit mondgyak, ha a te kegyességednek zent Lelke hozzam nem jöt volna, es az én határomba nem mentel volna által, még Canaan földébe volnek a Poganiságnak ébei között, Zachaussal, penzt es jozogat kaddagságal együtt keresnek, es Z. Matheval a vamon ülnek.

MASODIK CZIKEL. Vram Davidnak fia könyöruli raytam, Tellyes bizodalomal járul ez azzony allat JESVS hoz, es zayaval vallaft tizenrola, hogy igaz ember legyen David maguabol. Igaz Isten legyen az irgal-

L

mas-

Lu. 19. v. 8.

Ioan. 9.

Ioan. 11.

Ps. 93. v. 17.

Rom. 10.

Pogani az
zónynak
IESVS fe-
lől igaz
bűti.

masságba, á gyogításbeli hatalom által az Sydok hűtőtlessége ellen kik őtet még vétek, es még tagadak hogy nem ő királyok, es még ölek mint nem V-rokat.

Lassad nagy hűtit ez. kegyelmessé-
nek zent Vraba, nem kívannya hogy
hazához menyen, hanem csak mutat-
sa könyörületességet, még győgűl lea-
nya, kinek semmit nē felel űduezitónk.

Oh en lelkem tekincz még ez az zo-
nyallatnak kialtasat, kit egyebkor nem
czelekedet, JESVS Halgat es tanit-
vanyinak ez az zoniállat mellet valo
könyörgéseket, es Vrunk maga mente-
set, hogy ő nem küldetet á poganiság-
hoz, hanem csak Izrael aklabolél ve-
zet juhokhoz. Mit miel it az még kése-
redet zű, holot nem véhet kedve ze-
rent valo feleletet? Nem esik mindaz
altal kétsegbe alazatos könyörgése,
nagy halgataással hallya sőt ő magais ger-
ryegeti belől á fűstőlgo czeput, hogy

Es. 42. v. 3.

mi

mi legyen ez pogani az zonyallatnak zű
venek tarhazaba, ez világ előtt jöven-
dő űdőkbe hirdetteffe. Czak halazttya
vala az, vigasztalásnak igiyet, nem a-
karvan él reyteni, hogy né adna okot,
karomlasokra ébeis az, hamis Sidoknak,
kik az poganyoknak tarsasagatol fut-
nak vala.

HARMADIK CZIKEL. † Vram
segili engemet, Mégis sirankozvan
orczatlan sagra veti magat, eny sok nep
előt, ez Angyaloknak vra előtt, ki előtt az
Cherubinok felelemmel repeznek meny-
orzagba. Nem jo él venni á fiaknak
kényeret es az ebeknek adni, mondgya
JESVS. Nagyes kemeni mondas,
kivel nem minden zű elegendnek még,
ebnek nevezven poganyfaga miat, I-
zraelt kediglen fiunak.

Lassad it kereztyen élme, miczoda
zűvel vezed néha előtted jaroknak, a-
vagy lelki tanitoidnak, avagy náladnal

Miert hal-
gat IESVS
az az zony
allat köny-
örgesere.

† ne hagy
Vram.

Ebeknek
nevezi
IESVS az
poganasgot

Nagy pel-
da az po-
gani az zo-
ny, az al-
hatatos kö-
nyörgesre.

felyeb renden valoknak kissé zavokatis. Pironkodgyal magadba ha orczad vagy on Isten előtt, es az Angyalok előtt, á te fél fualkodot zivedről. Vgy vagy on Vram mondgya, még sem habordik, él sem tavozik IESVS melől, ez kemeni feleletert. Mégis irgalmassagat varya.

NEGIEDIK CZIKEL. O Az zonyallat nagy á te hűtöd. Mikor lezen Vram ez kegyelemnek édesseges bézede, az én zivembe, ez Cananæabeli az zoniallattal egyűt. Mikor mondod Vram, enyni fohazkodasimra es köny hullatasimra, legyen té ncked á mint hittél.

Psal. 118.
v. 82.

Erzem Vram JESVS, es felette igenis érzem, az én lelkemnek gyötrelmet, á gonoz őrdögötől, ki, sebes es mérges nilaival, immar még emeztette, nyavaliás lelkemnek job rezet, sok heaba való ügyekezetim, undok bűneimmel eyél, es nappal gyötörnek.

Vram

Vram, ha kedves fiaydnak kényeret ozottal, had rez esűlyön azoknak morzalekibol az én éhez ő lelkemis.

HARMADIK BEOITI Vasarnap.

SZ. LVKACZ EVANGIELISTANAK II. REZEBŐL.

E Ordögöt űz vala ki JESVS, es az nema vala. Es mikoron ki űzte volna az őrdögöt zola á nema, es czudala á nép. Nemelyek kediglen közülök mondanak; az őrdögök fejedelme Bélzebub által, űzi ki az őrdögöt. Es nemelyek késértven, jeget kérnek vala tőle az eghből. Eo kediglen hogy lalata az ő gondolattyokat, mondanekik. Minden orzag valamely ő magaba még hasonlik, él puztul, es ház, házra esik. Hogy ha kediglen á Satanis még hasonlot maga-

Matth. 9.
v. 32.
Marc. 3.
v. 12.

L 3

ba

ba, hogy alhat még az ő orzaga? mert mondgyatok hogy Belzebub által űzöm ki az őrdögöt. Hogy ha kediglen én Belzebub által űzöm ki az őrdögöket, a tu fiaitok, ki által űzik ki? Azertők leznek átű itilő biratok. Hogy ha kediglen az Istennek vyia által űzöm ki az őrdögöket, bizonyara reatok érkezet az Isten orzaga.

† Pradajat. Mikor az érős vitez őrizi az ő pitvarat, bekefegben vadnak azok melyeket bir. Hogy ha kediglen erőslébjűven, még győzi őtet, minden fégivevê él vezi, kibe bizik vala, es az ő ragadományat el oztya. A ki én velem ninczen, én ellenem vagyon, es a ki én vélem nem gyűit tekozol.

Mikor a tiztatalan lelelk ki megyen az emberből, zaraz helyeket eljar, nyugolmat keresven. Es nem

talal-

talalvan mondgya. Vizza megyek az en hazamba, honnat ki jöttem. Es mikor el jű talalya seprűvel, még f-pertetven es még ekefitetven. Akkor él megyen. Es félvezen mas nalanal gonozab hêt lelket, es be menven ot laknak. Es annak az embernek, gonozabul lezen dolga azutan, hogy sem mint az elôt.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

I E S V S Vdvezicök őrdögöt űzven az Sidoktol karomlattatik.

Menti magat Vrank karomlasok ellen magok itiletivel.

Mely vezedelmes do'ga kôvetkezzek annak, ki vioban az őrdögöl még kônykeztetik jelentti.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

E L S O C Z I K E L. Nem kôlômbê czelekedik az őrdög mint a Sarkani á

kő likba, avagy mint a tolvayok az sűrű barlangba, kik féltekbe él reitik magokat, hogy batrabban prädajokat még emezthessék, és él oztassák.

Lassad ez ördögöt, kit *CHRISTVS* ki űz, mely nagy halgatasba foglalta magának, ez nyomorult sötettségbe levő barlangot. De te gonoz tolvay Sarkani, él még amaz igaz Daniel, ki kivonzon lyukadból, és tegedet él nyelt-eledellel, még hasit, ki alattomba el hordod az Isten képere teremtetet zémelt. El jár az erős vitézs, sűket és nema ördög, ki tolvay barlangodból, és alnak fegyveredből ki öltöztet, és hamissán koborlot prädadat él oztya.

MASODIK CZIKEL. Es mikor ki űzte volna az ördögöt. Mely alnak legyen az ellenség, ez zegeny ember peldayabol élmelkedhetik az hű élme, mind hallásat a jotol él fogta, mind nyelvét az halaadastól és Isteni diczirettől, el nyomta és még kötötte.

Minden útát az üdvességnek bétővisselte; az hűtőt, hogy ne halhassa, nyelvét, hogy nyavalyaiat né jelenthessék, és bűneit hogy inkább él titkolhassa, Iste igiyenek hallásatól tellyesegél él fogta; templomtól távol hordozza, keresztieni gyűlekezettől él vonta, hogy hűt dolgozol, és üdvessége félől né er-tekezhessék.

Lassad zorgalmatoson magadba, hogy ez ördögnek hasonlo czalardságával környül né vétessék, sűketé né tegyen, az Isten igiyenek hallásatól nyelvedet még né kösse, igazan való gyonasodtól, imadságodtól, és halaadastól.

HARMADIK CZIKEL. Az ördögök fyedelme által űzi ki az ördögöket. Oh gonoz lelki vákság, ki nyomorultul még vakitod az embert, hogy az nilvan való Isteni hatalomnak ereiétis káromlod. Mivel mented magadat az igaz biro előtt, még rögzőt gonoz, sagodert.

Dan. 14.
v. 25.

Az Satan
miert teszi
nema va
az embert.

az sűket-
ség nagy
fogyatko-
zás ember-
be.

Nu. 16. v. 31

Nagy Vristen á te irgalmasságod, az vi törvénynek kegyelme alatt, regen czy ak zolgadra valo tamadasert egy nehany ezer embert még ölél á puztaba, Dathant es Abiront hozza tartozokkal éleveníen földel él nyeletcl, egyetlen egy magzatodnak karomlasaert senkit nem büntecz.

Az gonoz
lelki isme-
ret minden
jóval el-
lenkezik.

Ne czudald kereztyen élme azért ha az igaz mondasnak czudateteleknek, es zent életű embereknek ellenségi vadnak, ha jó magad viseletet, aitatofagodat, alazatosfagodat, jora valo intesedet, Istenfelőknek tarsasagi közibe valo ügyekezetedet, ez Sidokal karhottattyak ez vilagnak fiai, zolyak, es ragyak á te édes mestereddel á te io czeledetedet.

Az egyű-
gyűek az
gonozok
közöttis
diczirik az
Istant.

NEGIEDIK CZIKEL. Egyazonnyallat á sereg közül fél émelezavat. Még veték CHRISTVS czudatetelít az fél fualkodot Sidok. De az zēt Lelelknek malazttya az egyűgyűeknek

kő-

közül meg nittya CHRISTVS dicziretire nyelvét. It gondolyad én lelkem, hogy az Istennek igiye nem jár hasonlan, ha á kazdagok, kevelyek, es magok ba fél fuvalkodot emberek még vézikis, az uazltot egyűgy zegenyek, úgy örvendetes izenetet veznek, lelkek üdvességekre.

NEGIEDIK BEOITI
vasarnap.

SZ. JÁNOS EVANGIELISTANAK Hatodik reze-
ből.

Altal mene JESVS Galilæa tengeren, mely Tiberiasnak neveztetik: Es követi vala öt nagy sokaság mert lattyak vala czudatetelít azokō, kik betegek valanak. Fél mene azért JESVS á hegyre, es otúl vala az ő tanítványal. Közel vala kediglē Husuet az Sidoknak innepe napia.

Matth. 14.

v. 13.

Marci 6.

v. 32.

Lu. 9. v. 10.

Ex. 12. v. 15

Leu. 23. v. 5

Deut. 16.

v. 2.

Mi-

Mikor félémelte volna ezoka-
ert J E S V S zemeit, es latta volna
hogy nagy sokaság jûne ô hazza
monda phûlôpnek. Hônnat ve-
zûnk kenyeret hogy ezek egye-
nek? Ezt mondgya valo kediglen
† Kétfertuen †probalvan ôtet; eo kediglen tud-
gya vala mit czelekedendo volna.
Félele neki phûlôp. Két zaz pen-
zara kényer nem eleg ezeknek,
hogy kiki mind kiczidet vegyen
benne.

Monda neki egy á tanitvanyok
közûl Andras, Simon Peternek at-
tiafia. Vagyon it egy gyermek, ki-
nek eot arpa kényere vagyô, es két
hala, de miczoda ez eni sokakfag
közôt? Monda azért J E S V S űtessê-
tek † le az embereket. Vala kedig-
len sok zêna azon á helyen. Lê ű-
lenek azért zamzérent á ferfiak
ugymint ôt ezeren.

Véven azért J E S V S á kényeret, es

mi-

mikor halakat adot volna, tanitva-
nyoknak oza, hasonlatos keppen
az halalkbolis á menit ákara.
Hogy még élegetenek kediglen,
môda á tanitvanyoknak. Zedgyê-
tek fél, á melyek meg marattak az
morsalektol hogy él ne vézzenek.
Félzedek azért, es tizenket kofart
töltének még, az ôt arpa keny-
er morsalekibol, á meliek meg ma-
rattak vala azoktol kik ôttek vala.

Azok azért az emberek, hogy
lattak vala á czudat mélyet czele-
kedik vala J E S V S mondanak. Hogy
ez bizonyaba Propheta á ki ez vi-
lagra jóvendô.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

J E S V S czuda tetelire nagy sereg gyûl á
puztaba.

Eot arpa kenyerrrel, es két halallal még e-
legiti.

J E S V S paranczollja á tanitvanyoknak,
hogy félzedgyek á morsalekokat.

SVM-

† Kétfertuen

† telepicze
tekle.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

Pf. 39. v. 18
1. Pe. 5. v. 7

Nu. 29. v. 5
3. Reg. 17.
v. 9.

3. Reg. 19.
v. 7.

3. Reg. 17.
v. 6.

ELSŐ CZIKEL. Mely igaz legyen ez elmelkedésnek fundamentomra zent Davidnak imillien mondasá, az *Vr* zorgalmatos én felőlem gondolyad en lelkem: holot azokra kik az *Vr* nak akarattyat követik bőseges Istennek aldasí zoktak Zallani. Az mint Ez Euan gyeliomnak rendiből is ezedbe veheted. *Mi* keppen á puztabais még teczik I zrael fiayn, kiket negyven eztendeig satarok alatt, Menyey mannaval munkaioknelkül tarta. Illyes Prophetat budosafaba egy őz vegy azzoniatallal tartata, *Viz*ontag mas üdőbe Angyala által, es hollok által bizonyos üdőbe, húst es kenyeret hordatz neki.

MASODIK CZIKEL. Mikor fél émelte volna *JESVS* zemeit. Negy fele jokkal zokta vala *JESVS*, az ő halgatoit es követőit le-

gel.

geltetni es mezze utrol farattakat meg nyugotni. Tudatlanfogokba tanituan, beteget gyogitvan, ehez őket taplalvan, zomoruakat vigasztalvan. Lasad te én lelkem, ez *CHRISTVS* czelekedetibe, mint követed ő fölsegét, ki paztorra vala ztattal Istentől, tanitova, safarra, es gyogito doctorra. Mely jo kedvel fogadod, az jöve veni zegent hazadba, az zűkölködő zegenieket mint taplalod, mint tanitod á tudatlanokat; betegségbe, avagy egyeb nyomorusagba levőket mint vigasztalz, mely hiven es zorgalmatoson jarz Istentől rendelt hujatalodba.

HARMADIK CZIKEL. Honnat vegyünk kényeret. Az *Vri*sten gyakorta zokta hiveit probalni, mint *JESVS* az ő tanitvanit benne valo igaz bizodalomrol, tanaczotis neha lattatik kerdeni, nem hogy zűkölködnek valaki tanaczanelkül: hanem

hogy

Christus
czelekedeti
Pelda.

Iob. 29.
v. 15. &
31. v. 17.

Christus
tanaczot
kerd tanit-
vanitol.

Nem ha-
nos ember-
nek min-
denkor ma-
ga tanacza

hogy peldat adna emberi mod zerent,
egyebeknekis ertelmét erteni, né csak
magunk tanaczabol (ki gyakorta meg-
czal) élünk. Mas az, hogy hatalmas-
sagarol való ketelkedést CHRISTVS a-
lattomba még feddene, tudvan kétse-
ges elemeyeket, ő kediglen tudgya vala
mi czelkedendő volna.

NEGIEDIK CZIKEL. Vêve
JESVS á kényeret, es mikor halakat
adot volna tanitvanynak ozta. Az
Istennek még aldot jovaival, mint kel-
lyen elnünk, peldank adatatik, tudnia-
illik, hogy halaadok legyünk mind ete-
lunk, italunk elôt, mind kediglen az u-
tan, hogy ez utannis hasonlo kegyel-
mességenek jovait véhesük.

Mint tap-
lalia Isten
az eo hiue-
it, es miuel.

Ps. 144. V. 15

Véd ez edbe en lelkem, az felséges I-
stennek jo valtabol adatot, három féle
eledelbe való taplalasodat; Előzőr, mé-
ly zorgalmatos legyen tested taplalasa-
nak gondviselesere gondolyad, ki ételt,
es italt rendel alkotmotos üdőkbe, hogy

tested

tested erőt vehessen az Isten akarattya-
nak zolgalatiaba; Masodzor zent igye-
vel taplalya lelkedet, hogy az Vrnak
kegyelme naprol napra nevedegyek
benned. Harmadzor saját testének dü-
czőseges eledelével taplal, az Oltari-
zentsegebe. Annak felette taplal az ő
düczőseges orzaganak igiretivelis, á ho-
va kivankozik az hiveknek lelkek,
nagy kivanatosságal. Mint Z. David;
Satiabor cum apparuerit gloria tua. Si-
cut desiderat cervus ad fontem &c.

Ps. 16. V. 15.

Elmelkedgyel arrolis én lelkem mi-
czoda kényeret vézen CHRISTVS,
arpabol sütöttet, kivel ő maga tanit-
vanyval együt puzta helyeken, zokot
vala élni. It pironkodhatol gyége Chri-
stus követő tanitvani, ki még az zep-
buza kenyerbeis valogacz, ha fekete fi-
nyaskodol, ha kemény, komorkedvel
vézed, es nyomogatod, ha zadizit nem
erzi zugolodol.

Miczoda
kenyerel
él IESVS
az eo ta-
nitvanyal.

EOTEODIK CZIKEL. Zed-
gyerek fél á morsalekokat. Az Isten

Kik legye-
nek a lelki
morsalekok

M

nek

Pf 40. v. 1.

III. v. 9.

Ef 58. v. 7.

Ezech. 16.

v. 49.

Ec. 29. v. 15

nek még aldot jovainak, zaporodot morsaleki az zegenyeket jegyzi, kiket paranczol hogy fel zedgyunk, hogy él ne vezzenek. Az mi zanktol még maradot falatok, nem az ébeknek vetteszenek, hanem hazunk előtt fékúuo Lazarnak, kiből taplaltassék. Gondolvan hogy sem á kényer nem tyed, á kit ez el, mert masebol vezed, sem az maradek nem tied, hanem az zegenyek rezei.

EOTODIK BEOITI
vasarnap.

SZ. JÁNOS EVANGELISTANAK Nyolczadik
rezeből.

Ioa. 4. v. 6.

Kiczoda fed még engemet tû közületek á bűnről? ha igazságot mondok, miért nem hiztek nekem? A ki Istentől vagyon, Isten igiyet halgattya.

Azert

Azert tû nem halgattyatok, mert nem Istentől vattok. Felelenek azert az Sidok es mondanak neki. Nem de nem jól mondgyuke mi, hogy Samaritanus vagy te, es őrdögöd vagyon? Félele J E S V S. En nekem őrdögöm ninczen, hanem tiztelem az én atyamat, tû kediglen nem tizteltek engemet. En kediglé né keresé az én dűczőseget, vagyó ki kereslé es még itilye.

Bizoni bizoni mondom tû nektek, ha ki az én bezedemet mégtartya, soha őrkke halalt né kostol. Mődanak ezokaert á Sidok. Most ismertük még hogy őrdögöd vagyon. Abraham még holt es á prophe tak, es te mondog, ha ki ez én bezedemet még tarttya, soha őrkke halalt nem kostol. Nem de nagyob vagy te Abrahamnal á mi atyanknal, ki még holt? á prophetakis még holtak.

-MVB

M 2

Ki-

Kinek alitod te magadat? Felele
J E S V S. Ha én dűczőitem én ma-
gamat, az én dűczősegem semmi.
Vagyon Atyam, á ki engem még
dűczőit, kit tū mondotok tū I-
stenteknek, es nem ismertetek ő-
tet, én kediglen ismerem őtet. Es
hogy ha mondandom, hogy nem
ismerem őtet, hasonlo hazug lézek
hozzatok. De tudom őtet, es az ő
bezedet még tartom.

Abraham á tū atyatok örvende-
zet, hogy latna az én napomat, es
latta, es örült. Mondanak azért
neki á Sidok, még őtvē eztendod
ninczen, es Abrahammot lattad?
monda nekik J E S V S.

Bizoni, bizoni mondom tū nek-
tek, minek elotte Abraham volna
én vagyok. Követ vőnek fél azért,
hogy ő réa hannak. J E S V S kedig-
len él reite magat, es ki mene á
templombol,

SVM-

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

J E S V S űvezitőnk artatlan voltat, es
tanitasanak igaz voltat, otalma az
az Sidok karomlása ellen.

Istensege zerezt, Abraham elöt valo le-
tet mondgya.

Igaz mondasáert még akaryak J E S V S T
kövezni az Sidok.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

E L S Ő C Z I K E L. Az igazság gyű-
löseget zokot á gonozok között nem ze-
ni. Az irigység az zeretettel minden-
kor ellenkezik. C H R I S T V S tanita-
sa, es bűnöknek még dorgalása, gyűlö-
seget zerzet vala, á gonoz Sidok zűve
be. Mint Ioseph igaz mondas, es almai-
nak. még jelentese irigységet zerzet va-
la attyafiai zűvebe. Kegyetlennek es
tűrhetetlennek tartvan J E S V S oruof-
sagit, kivel undok fekelyekből az még
dögletet genyetseget ki akarya vala
tíztitani.

Az igaz
mondas
gyűlöseget
zeret.

Ge. 17. v. 8.

Tekincz még ezokaert, ha Christust az igaz mondasért, es io czelekedetiért gyűlöltek, es karomlottak, tenekedis, ki *JESVS* követője vagy, ha hasonló ügyed találkozik ne czudalyad, még je haborodgyal, csak hogy magad viselésebe es czelekedetidbe fegihetetlen legi.

MASODIK CZIKEL. áki Istentől vagyon Isten igiyet halgatya. Bizonyos jel az vilagi emberek között, az Istenbe való lakas igijenek zeretettel való hallása.

*Ps. 1. v. 2.
Luc. 10.*

Az igaz Christusba lakozó leleknek bizonyos jele ha zent dolgokat örömei hal, es példaiara vezi, arról elmelkedik zent Daviddal eyel es napal, még sem unya Magdolnaval *JRSVS* labai alat való üléset.

HARMADIK CZIKEL. Bizony bizony mondom tűnektek: ha ki az en bezedemet még tarttya. Oh kereztyen elme nagy még mondhatat-

lan

lan jozag vagyon á Christus bezedenek még tartasaba, ki az halálnak kegyetlen fulakitól, még ment, ha még gondolnad valóság, nyívan restsegedet te magad magadba meg feddenéd, es nem engedned csak füled mellől él mulni, ki tegedet á koronazatra vinne. Da nem czuda mert az hiúságba él meritettel, ez vilaghoz ragazkodtal. Inkab zereted az hazugságnak bizelkedő bezedit hogy semmint az Isten igiit.

Gondold még jól, menizer hazud bened az alnakság: mazoris meg talalom á predicatiót, az lelki inteseket, most dolgaim vadnak, mas gondolatim érkeztek. Hazamnalis még olvashatom az Evangyeliomot, Postillaimis vadnak az Evaugyeliom magyarazására: Mezőmbeis emlithetem Istenemet, még boczattya Isten, ha ez innep nap templomba nem mehetekis. Latod mint hazud az alnakság maganak. Te sti el mulando dolgait nagyobra böczüli

Ps. 4. v. 3.

Ps. 26. v. 12.

Pr. 28. v. 9.

*Deut. 32.
v. 15.*

Nem jo embernek magateczeset követni.

M 4

hogy

hogy sem mint az Istentől az ő igienek halgatasára való rendelt helyre menetelyt. Ha te V. r. fő ember, káldag czelekedes ember leven, paranczolatodnak engedelmeffegere fogacz, zolgákat, nem olyakat, kik mikor akarnak engednek, mikor nem akarnak né czelekedik. Még sem elégzel, tőlök formalt zolgálatnak nemcuel czyak zolgalattyoknak aianlasat, czelekedet nélkül sem kedueled, mit itilz Isten felől?

NEGIEDIK CZIKEL. Mi nek előtte Abraham volna én vagyok. CHRISTVS Istensege zerent, Abraham előtt való voltat jelenti, kit az húlelcknek kétsegnelkül binni kel. Es erről kel örvendezni Abrahammal, hogy Isten természet zerent való magzattyat, nekünk atta valt sagul, ki nem puzta ember, mint az Sidok latvan itilik vala, hanem az zolgai abrazatba erős Isten: mint a kiraly akar mély kemeni zúrbe öltőzzekis ugyan kiraly,

EOTODIK CZ. JESVS élrejte magat es ki mene a templombol. Még vakult haz nép az, ki igaz gadjat, bizonyos jelekről még nem ismeri, mint az Sidok CHRISTVS. Bodoztalan tarsasag az, kiből az igazság élkergettetik, kitől az zeretet zanki vettetik, kibe ellenkezés, zugolodas, es morgolodas gyülekezetet vér. Kitől magat még vonnia az igaz vilagosság. Ez illyen él esik mindenestől mint a Babilon tornya, es ördögöknek lako helyeve lezen. Kit puztan hagy az igaz czelekedes ember, hogy undok férgeknek lakások legyen. Vezedelemnek bizonyos jele az, a mely gyülekezetből ki megyen JESVS, mert ki üzetik zítokkal, atokkal, es hűtötlensegel. Mint a még kemenyedet zúvekből, ot, tovab ne keres igazságnak értelmet. Oh én lelkem, rostald még jól, minden czelekedetidet, zúvednek titkainak reyték gondolatit, hand es vesd még zolgalmatoson, jo

Az meg dühűt nép közül, el kel embernek menni.

Pelda.

Ap 18. v. 2.

Judic. 16.

v. 20.

1. Reg 16.

v. 14.

3. Par. 30.

v. 7.

Os. 7. v. 13.

Es 9 v. 12.

Es 36. v. 5.

Mivel űze tik el IESVS.

Christus
Istensege
bizonita
tik-

Esa. 9.

tiztito seprűvel sepergesd még, hogy ezt á draga IESVSST, gazos zemetiddel hazadból ki ne kergesd, hanem inkább oda hitegesse, zep es jeles rola való gondolatokkal, be hintven hazadat, jo czelekedeteknek jozagu viragival, hogy te veled örökke még maradgyon.

**VIRAG VASARNAP.
SZ. MATHE EVANGIELISTANAK 21. REZEBŐL.**

Mikor közelgetet volna Ierúsalemhez, es jött volna Bethphagyeba, &c.

Keresd meg első Advent Vasarnap.

**EZ EVANGIELIOMRA
VALO ELMELKEDESEK.**

ELSŐ CZIKEL. Ez utolsó JESVS Vdvezitőnk Jerusalemlátogatása halála előtt, jelenti veghetetlen irgalmasságának nagy jo voltát; hogy mégis zoleyebe plátalt fűge fanak, lathatna valami gyűmölcszet, kit eninizer ő maga kőveritet, hogy gyűmölcsöt hoz-

na

na, ez okon indul zolgaival, es őtet követő barátival nagy kezűléttel.

Oh felseges Istennek ekes zőleye é-meld fel akar czyak mostan lelki zemeidet, nezuen á te kiralyodat, es Vradat hozzaad való jövetelibe, hogy te ő benne, es ő á te gyűmölcszodlatafaba örvendezhessen, es hogy menyei kedues aztalanak gyönyörűsegere tegyen.

Meny ki oh én lelkem egy kevesse, ez sūru vilagi gondolatoknak kődiből, es tekincz még á te kiralyodat, kit az ő anynya örömenek napyan, kirali koronával még koronazot, miczoda kezűléttel indul; miczoda fenyessegele jū, mit keres enyny pőpaival, á te ganes paytadba, mit akar enyni körül vőt seregivel.

MASODIK CZIKEL. Mondgyatok még á Sion leanyanak. Ime á te kiralyod jū teneked alazatoson. Elérkezet á követ, oh en lelkem serkeni fel, ali talpadra tőröld még almos zemicidet. Ihő á Prophetak módása ha tekel kedel, ihol az elől jaro nepeknek zègefe.

Abra-

Mjre jū
IESVS.

Can. 3. v. 11

Mit akar
IESVS ily
nagy pom-
pával.

Ro. 13. v. 11.

Eph. 5. v. 14

Christus
jeot ez vi-
lag örö-
mere.

Os. 2. v. 18.

1. Reg. 25.

v. 41.

Lu. 1. v. 43.

Lu. 19.

Abrahamnak, Isaacnak, Iacobnak, es minden Patriarchának bizonyági, él érkeztek a vigyázó paztorok, Magusok, es ötet követő tanítvány. Né fely, es né réttegyh, környül fogtak a te jó akaro baratid, az. Angyalok es az együgyű Apostolok. Ne fely mert ruhayat még változtatta, alazatos köntösbe öltözöt, a te öltözetedhez hasonlatos, Zámaron jű. Azt kérded mit keres te nálad? teged akar hűt által magának jegyzeni, bizonyági lesznek né ketelkedgyel, még nem trefal, minden körüle álló seregi. Czyak sayat te kedvedert jű, hogy té vele nyaskodgyal, zepsegebe ez tizta zrelmebe gyönyörködgyel.

HARMADIK CZIKEL. Aldot legyen a ki el jöt az Vrnak nevebe. Ez oh en lelkem, kívánsága tőled a te Zerető jegyesednek, hogy haladással fogagyd az Vrnak követit: mint Abigail ez es az zonyallat Davidnak követit. Z. Erzebeth zűz Mariat.

Za-

Zachaus Christust. Ki te felelőd azt mondgia it lakozom, mert magamnak valasztottam. Öröktől fogva való zeretettel zerettelek tegedet.

Fekete vagyoke? ezokon még né utaly, mert a nap sűtöt még, engemet, az én anyamnak fiay hadakoztak ellené. Az én ruhaimnak moczkossagi, az én utayamba való sok haboruk miat lőtek. De mind ezek Ingyen maydan zemed lattara még fenyesednek te velcd egyút.

Enim vagy azért, mert nagy arron vőttelek, es sok budosásimal kerestelek, sokat farattam kedvedert, sok követim által, izengettem teneked; még világ kezdeti előtt magamnak jegyzetelek. Tegi azért engemet, ugy mint peczetet a te zivedbe, hogy én kövulem soha mas zeretöt, sem kívanz, sem hazadba nem fogadsz.

NAGI CZOTORTO-
keon.

Z. 1A-

Pf. 131. v. 14

Ier. 31. v. 3.

Can. 1. v. 1.

Ef. 63. v. 2.

Ef. 53. v. 1.

1. Cor. 6.

v. 20.

Eph. 1. v. 4.

Can. 8. v. 6

*SZ. JÁNOS EVAN-
gelistanak 13. rezeből.*

HVínet napelőt, tudvan JESVS hogy él jött az ő oraya, hogy ez vilagból az ő Attyahoz menyen, mikor az őveit zerette volna, kik ez vilagon valanak mind végig zerete őket. Es vaczorat téven, mikor immar az őrdög, Judas Simon Iscariotes fianak zivebe boczatotta volna, hogy őtet él arulna: tudvan hogy mindeneket az Atia az ő kézebe adott volna, es hogy Istentől jött ki, es Istenhez megyen. Fél kél az vaczoratol, es ruháját letezi. Es mikoron vőtte volna az kendőt, kőrnűl kötötte magát. Annak utanna vizet tölte a medenczebe, es kezdé mosni tanítványainak labait, es még törölni, az kendővel melyel kőrnűl kötötte vala magát. El jöve azért Simon Peter-

he-

hezis. Es monda neki Peter, Vram te mosd meg nekem az en labaimat? Félele JESVS es monda neki, Amit én czelekedem, te maстан nem tudod, azutan kediglen megtutod. Monda neki Peter, soha őrkce még né mosd neké labaimat. Felele neki JESVS. Ha meg né moslak tégedet, nem lézen rezed én vélem. Monda neki Simon Peter; né csak az én labaimat, hanem kezeimet feyemetis. Monda neki JESVS á ki még mosódot, né zűkőkődik, hanem czyak hogy labait mossa még, mert mindenestől tizta. Tű is tiztak vattok, de né mindnyayan. Mert tudgya vala ki arulna él őtet. Azert monda: ném vattok mindnyayan tizták. Minek utanna azért még mossta volna, az ő labokat, fél véve az ő ruhait, es mikor léült volna, ismét monda nekik. Tudgyatok mit czelekedtem én tűnektek.

Tű

Tű hitok êngem mesternek, es Vrnak; es jól mondgyatok. Mert á vagyok. Ha ên még mostam á tű labotokat, Vratok es mesteretek: tűnektekis még kélegyek az mastok labait mosni. Mert példat attam en tű nektek, hogy mi keppen ên tű véletek czelekedtem, azonkeppen tűis czelekedgyetek.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Elvegezven IESVS utolsó zerelmenek vaczorayat tanitvanyval mosni kezdi tanitvani labait.

Peter lat van meltatlan voltat, nē akarya engedni laba mosasat.

IESVS peternek meg felel engedetlenségről.

Peter IESVS akarattyara hadgya magát.

EZ EVANGIELIOMRA elmelkedések.

ELSŐ CZIKEL. Az igaz zerelmen elég modot nem talbat zereteti-

nek

rek zerelméhez való gondolattyaba, mint tellyességel minden kedvét hozzá kapcsolhassa. Hanem ha kasdagsgával együtt ő magatis neki adgya.

Az mi zerető Vrunk, ki minket öröktől fogva való zeretettél zeretet, ki mi kedűnkért ruhainkba öltözöt, mindenestől országát eo magával együtt nekünk advan, mondhatatlan nagy alazatossagnak példaya altalis, mint bőczülêne es zeretne, ez vég vaczoraya után még mutata, mely alazatossagnak czelekedtetit, ez előt való űdőkbe, soha semmi féle teremptet állat él nem hibetet volna, hogy ez felségnek Vra es Istene, ily alavalo embereknek tisztatalan labokat, két kezeivel mosogotna, ki nek dűczőseges meltóságat az zent Angyalok rettegéssel nézik. Es hogy ez egyűgy vilagnak él vétetti előt, zent terdein alvan még mosot labait, környűl kötöt kendőyevel törlene, es zaraztana. Piruli kémeny fél fuualkodot zű-

Ier. 31. v. 13

IESVS lab mosasa nagy alazatossagnak.

Peldaya.

N

nek

nek orczaya, ez te Vradnak alazatos-
sagan, ki az Isten hűveinek, nem hogy
labokat mosnad, de sőt inkább még fer-
teztetéd, undok Peldaiddal, házadból
ki küldven á zegent; mert nyomorult
voltaert, ném élhet anyny jó zagu pes-
maval, mint te, avagy truciussal, go-
noz illattyatol félted zaglasodnak még
bomlasat.

Matth. 16.
v. 17.

MASODIK CZIKEL. El jo-
ve azért Simon Peterhezis. Ez üd-
vezitőknek lab mosasa Peterre jüt-
van: tudvan ki legyen JESVS az Atya
Istennek jelenteseből, ki undok labat
még akarya mosni, nagy almelkodasa
utan, nem akarya engedni, hogy labat
még mossa, mondván; té mosod még az
én labaimat? Oh kereztien élme, ha
peterrel bémennel énnék az Zent Vr-
nak hatalmasága tekinteni, hasonlo-
tiletbe lennel, ki valkeppen, mikor dra-
ga zent téstét hozzád akarod venni; de
á mint gondolkodol olyan könnyennis él

boczatod mellőled, ez az oka á te aia-
tatlanfogodnak, ez Oltari zent segnek
hozzad vételébe, á mint kezűl z hoz-
za, olyan házonnalis vezed.

HARMADIK CZIKEL. Soha
öröкке még nē mosod labaimat.
Melto alazatosság. Melto ságához kē-
pest. Mert bizonyara nem hogy bűdős
mez itelen labod, ezt á félsegnek mo-
sásat érdemlene, aűgy kiralyok, Cza-
zarok tisztan tartot labais, ez tisztoga-
tást érdemlenek, de még ámaz tizta-
sagnak, es vilagosságnak Angyal sem
érdemlenek. Mit mondaz oh én telkē
Z. Peterrel, nem hogy erre melto vol-
nal, de czyak lég kisseb jó akarattya-
nak mutatasára sem vagy melto, á te
fok ellene valo czelekedetidert: Mégis
nēha, mint ha kőteles zolgad uolna un-
dok bűneid kőzöt, zolgaltatod: bűdős
czelekedetidnek dőgit, mosogattatod
ez hatalmas felségel.
Oh orczatlan ságnak nagya, még gonoz

Miert Pe-
ter nem en-
gedi laba
mosását.

Es. 43. v. 24

czelekedetidbennis azt kívánod hogy segítzen, zent kezei moczolkodgyanak undok moczolaydba es fertőidbe: V esd lelki ismeretednek fontyaba, még latod hogy külmében nem talalod.

NEGIEDIK CZIKEL. Ha én tegedet még nem moslak Ném lezen rezed én vélem. Nagy Vram á te alazatosságod, kit én rövid élmemel még nem foghatok. Jól tudom, az te alazatosságodhoz ninczen bennem fogható józag, kiert futok nagy alazatosságotól. Ezokonis magam még tekintven, ez vélem való czelekedetbe ellenzem. Tudatlanul es ertetlenül zolok, akaratom ellen, kit ném érték mi végre czelekeded. De hogy semmint haragodba essem, es á te még bőczül heterezeitől ki rekeztessém, es még foztassam engedetleniségemért, feyemet, kezimelis együt mosd még, meg engetté.

EOTODIK CZIK. Peldat áttam tû nektek. Lassad kereztyen élme mit

fog-

foghacz mentsegedre, ez CHRISTVS czelekedetibe, kinek követesére, peldaja által hívattatol, nem czudatetelére, hánem együgyűségre, es alazatossagra, nem kevelységre, sem előtted jároknak czelekedetinek vizsgálására, kinek ügyeketit mi legyen nem tudod. Peter alazatosságból való ellenkezesért, JESVS TOL még feddétik; hogy né dorgaltassal te még, fél fualkodásból való itiletédért, avagy zugolodasodert? Nem tanításra, sem igazgatásra, hánem engedelemre adtad Christusnak té magadat. Ne itild azért paztorodnak körüled való czelekedetit. CHRISTVS zenvedét mi crettünk Z. Peter mondgya, nekünk peldat aduan, hogy myis követűk nyomdokit. Labainknak rut sagat, kegyelmességének vizével mossuk, az az, minden ügyeketünknek indulattyat, es járásunknak ez kőzit, köny hullatásinknak vizével mosogássuk, kit JESVS kőzit bennünk

Nem jó
Istennel
ellenkezni.

1. Pe. 2. v. 21

Micxoda á
lab mosás.

N 3

jóven

jövendő dolgoknak emlékezetibe, bűneinkről való zokogásinknak medenczéjében, kit még zarást, és él tőről JESVS kinyainak érdeme.

VRVNK IESVS
CHRISTVSNAK ZEN-
vedésenek Historia az negi
Evangelistabol.

Altal menven JESVS Czedron vizen egy faluba, mely Gethsemanynak néveztetik vala, az ő tanítvanival, és bē menven ákértbe, monda az ő tanítvanynak, ulyetek it, és imadkozzatok, hogy kesértetbe ne éssétek, míg ámoda megyek és imadkozom. Es melleye vëve petert, és Zebedeáusnak két fiait, Iakabot és Janost, és kézde bankodni, és zomoru lenni, és monda nekik, mind halalig zomoru az. én lelkem: Legyetek it

én

én velem, és vigyazzátok. Es egy kéveile éleb menven orczayara éfvē imadkozzék, és monda. Atyam, ha lehetéges, tavorztafd él tőlem ezt á pohart: mind az által, ném úgy mint én akarom, hanē á mint te akarod. Es minek utanna imadkozot volna tanítvanihoz jöve; és aluva találvan őket, mōda Peternek. Simō á luzol, nem vigyaz hat-tal én velem egy oraig? vigyazatok és imadkozzatok, hogy késértetbe ne éssétek. A lelek kéz, de á test gyarlo. Es vizontag él menven ugyan azō zokal imadkozzék mōd van. En Atyam, ha el nem mulhatik ez á pohar, hanem még kel innō, legyen á te akaratod. Vizza tervén ismet tanítvanihoz, aluva találva őket, mert az ő zemek igen még nehezettének vala. Es ismet él menven tōb ideig imadkozzék, mint egy hagitasni földön.

N 4

Es

Es ime még jelenek neki az Angyal menyorzagból, biztatván őtet. Es lőn úgy mint halálra változásba imadságába; es ollyan lőn az ő vereyteke mint áczep vér, az földre folyván. Es midőn fél költ volna az imadságtól, aluva talála őket, barátoknak miatta, es monda nekik, alugyatok immar, es nyugogatok, ime él jő az ora, es az embernek fia a bűnösöknek kézebe adatik. Mikor még zolana, ime Judas egy a tizenkettő közül érkezek. Mert tudgya vala azt a helyet, hova Jesus tanítványval zokot vala menni, nagy sereggel zabliakkal, es dorongokkal, kuldetven a Papi Feyedelmektől, es a kőfsegnék eleitől. A ki kediglen él arula őtet, jelet adot vala nekik mondvan. A kit még czokolandok, eo az tarczatok még őtet. Es ova vigyetek. Es a ki Judasnak hi-

†Fogyatok
meg.

vat-

vattarik vala elől megyen vala, es közelgetven JESVS HOZ monda. űdűez legy mester, es még czokola. JESVS kediglen monda neki, Baratom, miért jöttel? Czokkal arulod él az embernek fiat? JESVS kediglen tudvan mindeneket melyek jövendok valanak ő rea, eleikbe menven, monda nekik, kit kérestek? Felelenek neki a Nazarethbeli JESVS. Es JESVS monda nekik. En vagyok. Judasis velek al vala. Mihélt monda azért nekik, én vagyok, hanyota esenek a földre. Ismet kérde őket, kit kérestek? eok kediglen mondanak a Nazarethbeli JESVS. Felele JESVS. Mondam tő nektek hogy én vagyok. Ha azért engem kérestek boczafatok él ezeket. Hogy betelleyfednek a mondas, melyet monda. Mert azokat kiket énnekem attal, azok közül él nem véztettem, e-

N 5

gye-

†veryűke.

gyetis. Azok kediglen jarulvan, JESVSRA kezeket vétek, es még fogak ötet. Latvan kediglen azok kik ő körül valanak á mi törtinnek módanak neki. Vramt vaghyuke zablyaval? Es ime egy az körül allok közül kik JESVS SAL valának, zablyaya leven Simon Peternek, kezét ki nyvitvan fegyvert vona, es czapuan az Papi Feyedelem zolgayat, él vaga job fület. Az zolganak kediglen Malchus vala néve. Felelven kedig JESVS monda, hadgyatok békét mostan, es mikor illette volna az ő fület még gyogita. Akkor monda JESVS Peternek, fordicz helyere á te zabliadat hüvelybe. Mert mindnyayan á kik fegyvert vonnak, fegyvermiat veznek él. Az mély pohart én nekem adot Atyam, né igyame még azt? Avagy véledé, hogy nem kerhetem én az en Atyam at, es ad

enne-

ennekem mostan többet tizenket legio Angyalnal? Mikeppen tellesednek tehát be az irások, hogy így kel lenni? Es abba az oraba felele JESVS az séregnek, es azoknak kik hozza jötenek vala Papi Feyedelmeknek, es templomnak tanaczinak, es öreg nepeknek. Vgy mint tolvayra jöttetek ki fegyverrel, es dorongokkal még fogni engemet. Mindé nap nalatok valék, es á templóba, ülők vala tanitvan, es még né fogtatok engemet; de ez átú oratok, es az sötetsegnek hatalma. Ez kediglé mind lön, hogy be tellyesednek á Prophetaknak irása. Akkor az ő tanitvani el hagyvā ötet, él futanak, Egy nemű ifiu kediglen követi vala ötet feyer gylczba mezitelen testén, kit mégis foganak. Az kediglen él vétven ruhayat mézitelen futa él.

Az séreg kediglen, es á Hadnagy es az Sidoknak zolgai még fogak

IE-

JESVST, es még kötözék, es elő-
zór Annashoz vivék. Mert Cai-
phasnak Véy vala, ki az eztendő-
beli Papi Feyedelem vala. Es vi-
vék JESVST á Papi Feyedelem haza-
hoz, holot őzze gyűltek vala az I-
rastudok, es a népnek elei. Ez á Cai-
phas vala az, á ki tanaczót ádot
vala az Sidoknak, monduan mert
haznos egy embernek meghalni
á népért. Peter kediglen tauul kö-
veti vala őtet, es á másik tanitva-
ni, mind az Papi Feyedelem pitua-
raig. Az kediglen á tanitvani is-
meretibe vala az Papi Feyedelem-
nek, es bémene JESVSSAL á Papi
Feyedelem pituaraba. Peter kedig-
len köul al vala az ayton. Ki men-
vő azért á tanitvani, kit az Papi Fe-
yedelem ismer vala, es monda az
zolgalo ayton allo leanynak, es be-
vive Petert á pituarba. Kit mikor
lator volna az zolgalo leany, mon-

da,

da, talam teis ez embernek tanit-
vani közül valo vagy. Eo kediglen
monda, Azzonyallat nem ismer-
em őtet; nem tudom mit mon-
daz. Allanak vala kediglen az
zolgakis az tűznél, mert hideg va-
la, es fűtőznek vala, kikkel Peteris
együt fűtőzik vala, hogy véget lat-
na. Kérde azért á Papi Feyedelem
JESVST tanitvani felől. es az őtani-
tasarol. Félele neki JESVS. En nil-
van zolottam ez vilagnak, es min-
denkor tanítottam á gyülekezet-
be, es á templomba, á hova mind-
nyayan gyűlnek á Sidok, es titkon
semmit nem zolottam, mit kérdez
éngemet? Kérd azokat kik hallo-
tak mit zolottam nekik, ime űk
tudgyak mit mondottam nekik.

Ezeket mikor mondotta volna,
egy az ot allo zolgak közül, arczul
czapa JESVST, mondván. Így fe-
lel az Papi Feyedelemnek? Felele

JE-

JESVS. Ha gonozul zolottam tegy, bizonyfagot á gonozrol; Ha kediglen jól, miért vérz. Es kötözve küldé őtet Annas, Caiphashoz á Papi Feyedelemhez. Ot alat vala kedilen peter á pituarba fűtözven; mas zolgalo leany mikor latta volna ismet őtet, kézde mondani az kőrnüül alloknak, ezis á Nazarethbeli JESVSSAL vala. Es egy keves vartatva jarulanak á kik ot allanak vala, es mondanak peternek. Bizonyara teis azok közül valo vagy, mert zolasodis nyílván jelenti. Es Ismét esküűessel még tagadá mert né ismerem ez embert. Es egy kéves üdő mulva, ugy mint egy ora utan, monda egy neki á Papi Feyedelem zolgai közül; annak rokana kinek eluagta vala peter fület. Bizony ezis vele vala, mert Galilæabeliis. Nem de nem lattalake vele á kertbe tegedet? Akkoron kezde át

ko-

kozodni, es eskünni, mert nem ismerem ez embert, akit mődotok. Es mindgyart zola á kakas. Es vizza fordulvan az Vr, tekinté peter. Es még emlekezek peter á mondasrol, mellyet mondott vala neki JESVS, hogy minek előtte á kákas zolana, má engemet háromzor még tagadcz; es ki menven peter kéfervesen sira. Még virradvan tanaczba gyűlenek mindnyayan á Papi Feyedelmek, es á nepnek elei JESVS ellen. A Papi Feyedelmek kediglen, es az égez gyűlekezet, hamis bizonyfagot keresnek vala JESVS ellen, hogy őtet halálra itilnék, es nem találnak vala, noha fok hamis tanuk jötenek volna.

Végezetre elő allanac két hamis bizonyfagok, es mődanak, Ez mődotta, él rontható az Istennek templomat, es azt harmad náprafél építhetem. Félelven kediglen á papi

Feye-

Feyedelem, monda neki ; semmit nem félel azokra. Melyeket ezek te ellened bizonytnak. JESVS kediglen halgat vala, és a Papi Feyedelem monda. Az elő Istenre kénzeritélek tegedet, hogy mi nekünk még mondgyad, ha te vagy a Christus Istennek fia? Monda neki JESVS, te mondad. Mind azáltal, mondom tő nektek, hogy mostantól fogva, még lattyatok az embernek fiat űlni, az Istennek ereyenek jobya felől, és él jűni az eghnek félhőibe. Akkor az Papi Feyedelem még zakazta ruháját mondván; karomla. Mi zűkfeg tob bizonyfag? ime mostan hallátok a karomlast zayabol. Mi te czik tő nektek? Azok kediglen féllelven mondanak, melto az halalra. Akkor orczayara pőkven, a kik őtet tartyak vala czufollyak vala, és nyakon verék. Némelyek kedi-

glen

glen arczul czyapiak vala; orczayat bē fēdven, feyet vérük vala, mondván; Prophetald nekünk, ki vért tēgedet, és sokat egyebet karomluan mondanak vala ellene.

Fél kelven kediglen mind az egész sokaság, Papi Feyedelmek, és a népnek éley, vivék JESVST kötőzve a törvény hazhoz, és Pilatos kezébē adak. Eok kediglen bē nem ménenek a törveni hazba, hogy még né fērtetzretnēnek, hogy Hűveti barant éhetnēnek. Akkor latvan Judas a ki őtet el arultavala hogy karhoztatot volna, poenitentiát tartvā, vizza vive az harmincz ézűst pēnzt, a Papi Feyedelemnek, és fő rendeknek, mondván. Vét keztem él advan az igaz vért. Eok kediglen mondanak, lassad te? Mi kőzünk hozza? Es él vértvé a pēnzt a templomba, él méne, és fél akazta magát. A Papi Feyedelem ke-

O

dig-

Za. 11. v. 12.

†fel habo-
ritoiat.

diglen, él véven az ezüstöt mondanak, nem szabad azt az templom kincze közé tenni, mert vérnek arra. Tanaczt tartvan kediglen vőnek azokból fazakasnak földét, az jövevények témetesére. Ezokaert néveztetet az a föld, vérnek földének, mind ez mai napiglan. Akkor betelleyesedek a mi még mondatot Jeremias Prophetától mondvan; es felvévék az harmincz ezüst penzt, az meg arultatataknak arrat mélyet vőttének Izrael fiaitól, es ádák azokat az fazakas foldeért, a mint az Vr hatta. Pilatos kediglen ki méne hozzayok, es monda, miczoda vadolaft hoztok az ember ellen? Félelenek ha ez gonoz tévo ember nem volna, teneked ném attuk volna. Ezt talaltuk az mi nemzetünknek fél forditoiat, † es Czazar adaiának tiltoiat, es ki ma-

gat

gat mondgya Christusnak, es kiralynak lenni. Monda azért Pilatos, vigyetek él tő, es a tő törvényetek zerent itilyetek ötet. Mődanak azért neki a Sidok. Nekünk né szabad senkit még őlnünk. Be mene azért ismet pilatos a törvény hazba; es hiva Jesvst, es monda neki. Te vagy az Sidoknak kiralya? Felele Jesvs, te mondad. Es mikoron ezt mődotta volna, ki mene az Sidokhoz, es monda a Papi Feyedelmeknek es a nepnek. Semmi okot nem talalok ez emberbe. Azok kediglē rohanaft teznek vala mondva, még haborittotta a kőslēget, tanitvan egez Sidoságba, él kezdven Galilæától fogva mind eddig. Kerde ha Galilæabeli ember volna. Es hogy még érte hogy Herodes birodalmabol valo volna, Herodeshez küldē, ki azokō a napokō Hierusalebe vala. Latva Herodes Jesust igē őrűle, mert sok űdőtől fogva kiva-

† el fordította.

uynya vala J E S V S T latni, miért hogy fokat hal vala felőle; es remé li vala, hogy valami jéget lathatna tőle lennj. Sok bézedel kerdi vala kediglen őtet. Es ő semmit nem fél vala. Ot alvan az Papi Feyedelmek, es Iraftudok, alhatatoson vadolvan őtet. Még útala kediglen őtet Herodes egez seregivel, es még czufola, feyer ruhába öltöztetven, es vizza küldé Pilatosnak. Es baratosok lőnek, Herodes & Pilatos azon a napon, mert az élőt ellenfegek válanak. Pilatos kediglen őzze hiuan a Papi Feyedelmeket, es tiztbe levőket, es az kosséget mondvan nekik. Ez embert hoztatok én előmbé, ugy mint ki föl fordította a népet, es ime én kérduen tő elöttetek, semmi okot nem talalok ez emberbe, azok közül mélyékkal vadollyatok őtet; sem Herodes, mert oda küldélek

tű-

tűtőket, es semmi halálra való méltó dolga nem törtint. Be menven azért átörveni hazba, monda J E S V S N A K. Te vagy a Sidoknak kiralya? Felele J E S V S remagadtol mondod azt, avagy egyebek mondtak néked, én félelem. Félele Pilatos. Sido vagyoke én? A te nem zeted, es Papi Feyedelmid, adtanak tegedet én nekem, mit czelekedtel? Félele J E S V S. Az én orzagom nem ez vilagi. Hogy ha az én orzagom ez vilagi volna, az én zolgaim még harczolnának, hogy az Sidoknak né adatnam: Mostan kedig az én orzagom né inet vagyon. Monda annakokaert neki Pilatos. Tchat kiraly vagy te? Felele J E S V S. Te mondod hogy kiraly vagyok én; En abba zülettetem, es azért jöttem ez vilagra, hogy az igazságról bizonyfagót tegyek, minden a ki igazságtól vagyon hal

O 3

lya

+ zokas
vala.

lya az ên zomat. Monda neki Pilatos. Miczoda az igazság? Zokot tvala kediglen az innep napra él boczatani á tiztarto egy foglyot, akit akarnak vala. Vala kediglen akkor egy hires foglya, ki Barrabastnak néveztetik vala. Eozze gyûte azért ôket pilatos es monda. Zokastok tû nektek, hogy egyet Husuetra él érezzek, kit akartok hogy él boczassák tû nektek, Barrabast vagy JESVST, á ki Christusnak hivattatik? Mert tudgya vala hogy irigsebol arultak volna él ôtet. A Papi Feyedelmek kediglen, es á főnepek él hitetek á népel. hogy Barrabast kérnek, JESVST kediglen él véztenek. Félelven kediglen nekik á Tiztarto, kit akartok hogy él boczassák, á kettő közül tû nektek? Azok kediglen mondanak, Barrabast. Barrabas kediglen tolvay vala, á ki az városba valo tamada-

fert,

fert, es gilkoſſagért á tőmleczebe fogua vala. Monda Pilatos. Mit mivellyek tehat á JESVS felől, ki Christusnak mondatik? Mondanak mindnyayan feztetſék még. Mōda nekik á Tiztarto. Mi gonozt czelekedet? még oſtorozvá él boczyató ôtet. Akkoron ragada Pilatos JESVST, es még oſtorozza, es á vitézek tővisből coronat czinalvan, feyebe tēvek, es barſoni ruha ba fel oltoztetek ôtet, es jűnek vala hozzaya mondvan. Idűez legy Sidoknak kiralya, es arczul czipyak vala. Ki mene azért pilatos es monda nekik. Ime ki hozom ôtet, hogy még erczetek, hogy ſemmi okot nem talalok benne. Ki ménven azért JESVS hordozvan á tővis Coronat, es á barſony ruhat. Es monda nekik. IHONAZ EMBER. Mikor lattak volna azért ôtet á Papi Feyedelmek es á zolgak.

O 4

Ki-

Kialtyak vala, véd fél, véd fél, fezits még. Monda nekik Pilatos. Vigyetek él tû, es fezitsétek még. Mert én nem talalok okot benne. Felelének neki á Sidok. Nekünk törvényünk vagyon, es törveni zerent még kél halni, mert Isten fia va tötte magát. Mikor hallotta volna azert Pilatos ezt á zot, inkább még jede. Es bē menven á törveni hazba, monda JESVS NAK. Honnat valo vagy te? JESVS kediglen feleletet neki nem ada. Monda azert neki Pilatos. Ennekem nem zolaz? Nem tudod, hogy hatalmom vagyon még feziteni tēged, es hatalmom vagyon él boczatani. Félele JESVS. nem volna én ellenem semmi hatalmod, ha onnat fellyül nem adatot volna teneked. Azokaert nagyob bűne vagyon annak, á ki engem teneked adot. Ezek utan űgyekezik vala

él bo-

él boczatani őtet. Hozza küldte kediglen félefegeis mondvā. Semmi közöd te neked né legyen, ez igazgal, mert sokat zenvertem málatasba ő miatta. Az Sidok kediglen kialtnak vala mondvā. Ha ezt él boczatod, nem vagy barátja Czazarnak. Pilatos kediglen mikor hallotta volna ezeket á zokat, ki vive JESVS. Es törvénybe űlven, az mely hely, licostratusnak néveztetik, Sidoul kediglen Gabathanak. Vala kediglen Hufuet esti, ugy mint hat ora tayaba. Es monda á Sidoknak. Ihol á tû kiralytok. Azok kediglen kialtnak vala. Véd fél, †véd fél, fézisd még őtet. Monda nekik pilatos. A tû kiralyotokat fézitseme még? Félelnek á Papi Feyedelmek. Ninczē kiralyunk, hanem Czazarunk. Vádolyak vala kediglen őtet á Papi Feyedelmek sokakal. JESVS kedig-

†öld, öld.

O 5

len

len semmit né félele. Akkor monda neki Pilatos. Nem hallodd menny bizonyfágot mondanak ellened? Es nem felele neki czyak egy igitis. Latvan azert hogy semmit nem haznalna, hanem inkab, tamadas lenne á nép közé, vizet véven, kézet még mofa á nép előtt, mondvan. Artatlan vagyok én, ez igaz véretől, tű lassátok. Es félele mind az égez nép, monda. Az ő vére mi raitunk, és á mi fiainkon.

El boczata azert Pilatos Barabast nekik, J E S V S T kediglen féziteni ada az ő akarattyok zerent.

Es minek utanna még czufoltak volna őtet. ki öltöztötek á felső ruhából; es az ő ruhayba öltöztétek, es vivék őtet feziteni. Es hordozvan kéreztit, ki méne J E S V S arra á helyre, mely koppaztonak hivattatik. Ki menven kediglen találnak egy Cirenabeli Simon neuű

Avagy ka
ponya hely-
lynek.

em-

embert jűven majoryabol, Alexander es Rufus Attyat. Ezt kenzen-ték, es rea téveká kereztet, hogy J E S V S után vinne. Megyen vala kediglen ő utanna, nagy népnek, es azzony allatoknak sokasága, kik sirattyak es kesérgik vala őtet. Vizza fordulvan kediglen hozzayok J E S V S, monda. Jerusalemnnek léani, né siriatok én raytam, hanem tű magatokon, es á tű fiaytokon. Mert ime el jűnek á napok, mellyeken mondgyak, bódogok á magtalanok, es az mēhek, kik nem zűltenek, es az czecek mellyek nem zoptattak. Akkor kézdik mondany á hegyeknek, es lētek mi reánk, es az hal-moknak fedgyetek be minket. Mert hogy ha az nyers faval ezt czelekedik, mi lezen az azzuval? Es minek utanna á helyre jutottanak volna, mely kaPonya helynek

emleok.

Ef. 2. v. 19.

Of. 10. v. 8.

Ap. 6. v. 16.

mon-

Ef. 53. v. 12.

† czeleked-
nek.

Pf. 21. v. 19

mondatik; es adanak neki in-
nya Mirrhas bort, méreggel élegi-
tetettet. Es mikoron még kostol-
ta volna nem akara inya, es él
nem véve. Es még fezitek ötet, es
két tólvait véle együt, egiket job
kéz felől, másikat bal felől, JESVS
kediglen közbül. Es be tellyese-
dek az iras, mély mondgya az ha-
mislák közzi zamlaltatot. JESVS.
kediglen mondgya vala. Atyam
boczaſd még nekik, mert nem tud
gyak mit mivelnek†. Minek u-
tanna még fezitettek volna, vévek
á vitezek az ő ruhait, negy rézre
oztuan, mindenik viteznek egy
rézt, á dolmany kediglen, varraſ-
nelkül valo vala zövé égezzen.
Mondanak azért egy másnak. Ne
metelyük él ezt, hanem vefsünk
forſot rea kie legyen. Hogy bé tel-
lyesednek az iras mondvan, él oz-
tak az én ruhaimat, es az én ruham

ra

ra forſot vétének. Az vitezek ke-
diglen ezeket czelekedek, es leül-
ven őrizik vala ötet. Pilatos ke-
diglen még ira az okat felyül valo
irasba, es á kereztre fél tève. Naza-
rethbeli JESVS Sidoknak kiralya.
Ezt azért á felyül valo irast, ſök Si-
do oluafa, mert közel vala az va-
roshoz az á héli, hólot még fezitek
JESVS T. Es vala irva Sidoul, Gő-
rögül es Deakul. Mondgyak vala
azert Pilatosnak á Papi Feyedel-
mek. Né ird Sidok kiralyanak, ha-
nem hogy ő mondotta, Sidoknak
vagyok kiralya. Félele Pilatos, á
mit meg irtam, meg irtam. Es
á kik ot elő mennek vala karom-
luan, feyeket haytogattyak vala.
mondvan. Vah ki él rontod az I-
ſten templomat, es harmad nap fél
épited, zabadicz még te magadat.
Haſonlatoskeppen az Papi Feye-
delmekis, czufollyak vala egy mas

köz

† halálra
sententi
aztattal.

közt az Iraftudokál mondvan. Ha te vagy Christus Israel kiralya, zaly lé most á kéreztrol, es hizünk te neked. Egy kediglen á tolvaiook közül káromlya vala ötet mondvan. Ha te vagy á Christus zabadicz megh te magadat, es minket. Félele kediglen az masik még fêdven ötet, monda. Té sém fêled az Istent ki aző karhoztatasbat vagy? Es mi méltan, mert méltan czelekedetünkert zénvedünk. Ez kediglen semmi gonozt nem czelekedet, Es mondgya vala JESVSNAK. Vram, emlekezzel még en rolam, mikor á te orzagodba megy. Es monda neki JESVS. Bizony mondom té neked, má vélem léz paradiczomba. Al vala kediglen á kérezt mellett JESVSNAK Anynya, es az ő anynyanak Nenyé Maria, Cleophe, es Maria Magdalena. Mikor latta volna azért JESVS az

ő A-

ő Anynyat, es á tanitvant allani, á kit zéret vala. Monda az eo anynyanak, azzonyallat, ime á te fiad. Annak utanna, monda á tanitvanyak. Ime á te anyad: Es az oratol fogua á tanitvan fogada ötet tulaydonava.† Hát oratol fogua kediglen, sôtétség lôn az égez földön, mind kilencz oraig, es á nap még sôtetüle. Ez kilencz ora tayan kialta JESVS nagy zoval mondvan. Eli, Eli lamazabatani. Mély magyaráztatik. En Istenem, én Istenem, miért hagyál él engemet? Nemelyek kediglen az ot allok közül halvan, mondgyak vala. Illiest hiya ez. Az utan tudvan JESVS hogy mimar mindenek be tellyesedtenek, hogy az iras be tellyesednek monda, zomjűhozom. Vala kediglên egy édeny ot, téli éczettel. Es hertelé furamodék egik közülök vévê spögyat eczettel még tölte, es nádzatra téve es inynya ad vala.

† Anyanak
fogada, a-
vagy tarta

† kilencz
o a féle.

Ps. 21. v. 1.

Mi-

† hogy meg
zabadítja

Meghasa-
da.

Mikor azért vőtte volna az eczet-
tet, monda: be tellyesedet. Neme-
lyek kedig mondgyak vala, had él,
lassúk ha el jű Illyes még zabadit-
van† őtet. JE SVS kediglen ismet
nagy fél zoval monda? Atyam á te
kezedbe ayanlom az én lelkemet.
lé haitvan féyet, ki boczata léket.
Es ime az templum superlattyá
két fele zakada, magassagatol fo-
gua mind végig. Es az föld még
indula, es az kő ziklak még hasa-
danak. Es á koporsók még nittata-
nak, es fok zenteknek tésték; ki mé-
ven á koporsókból az ő fél tama-
dása után, az zét városba jövenek,
es fokaknak még jelenének. Az
Zazados kediglen es á kik vele va-
lanak őrizvé JESVST, latvan á föld
indulást, es azokat á melyek léz-
nek vala, igen még félelmenek,
mondvan. Bizonyara Isten fia
vala ez, es mindnyayan azok

á nap-

á nepek, kik egyűt valanak ez czu-
dakba, es lattyak vala á mi lézen
vala, mellyeket vérven vizza tēr-
nek vala. Az Sidok kediglen,
miert hogy húsvet esti vala, hogy
ne maradnanak á kereztfan á te-
stek. (mert az, nagy Innep nap va-
la) kérek Filatost hogy még tőret-
tetnének az ő zaroknak czontyai
es le vétetnének, Eljűvenek azért
az vitezek, es az elsőnek még tő-
rek zaranak czontyat, es az másik-
nak ki véle még fezitetet vala; Mi-
kor JESVSHOZ jötenek volna, látak
hogy mimar még holt volna, nem
tőrek még zára czontyat. Hanem
egy vitez dardaval még nita az ő
oldalát, es mindgyart vér es viz jő-
ve ki. Es á ki latta bizonyfagot tőt,
es igaz az ő bizonyfag tetele: es á
tudgya mert igazat mond, hogy
tűis hidggyetek. Ezek kediglen
lőnek hogj az iras bē tellyesednek.

P

Az

Ex. 12. v 46

Nm. 9. v. 12

Zach. 12.

v. 10.

Az ő czontyába még ne törjétek.
Es vizontag más iras mondgya.
Még lattyak á kit által vertek.

Ez utan kediglen mikor estue
volna, mert husiet estí vala, jöve
egy kazdag ember Arimatiabol,
Joseph néűu, ki Nemes tizedes va
la, jo es igaz ember azért mert eo-
is J E S V S tanítvanya vala, titkon
az Sidoktól való feltebe. Ez nem
értet vala egyet tanaczokba, es cze
lekedetekbe, varvan ő is az Isten
orzagat. Ez batran bé méne Pila-
toshoz es még kère J E S V S téstet.
Pilatos kediglen czudalya vala, ha
immar még holt volna. Es mikor
az Zazadoftól még ertette volna,
akkor Pilatos neki ada J E S V S té-
stet.

Joseph kediglen vőn gyolczot,
es el jűven lé véve á testet, es bé ta-
kara azt tizta gyolczba, es helyhez-
tete őtet az ő vi koporsóyaba, me-

ly-

lyet kőből vagot vala ki, mélybe
még senkit nem temettek vala.

El jöve Nicodemusis ki J E S V S-
hoz élőzőr éyel ment vala, hoz-
van elegitet mirrhat es aloest ugy
minr zaz fontot. Vévek azért J E-
s v s téstet bé takarvan lepedőbe, es
kenetekkel még kénven, mint zo-
kafok az Sidoknak témetni.

Vala kediglen ot á helyen, á hul
még feztetet vala egy kért, ot he-
lyheztete egy vi koporsóba az Si-
dok innepe estiért. Es nagy kő-
vet fordita á koporsónak aytaya-
ra Joseph, es él méne. Ot vala ke-
diglen Maria Magdolna, es az
masik Maria űlvén az koporsó e-
lenebe, nézven á koporsót, es
mint helyheztetet vala
az ő teste.

CHRISTVS ZEN- vedesereol valo elmelke- desek.

TEkincz még keresztien élme, mi-
nek utanna él vegezte volna űd-
vezitőnk az vegh váczora között valo
tanításat; es tanítványnak meg késere-
det zűueknek batorításat, es draga zent
testének vélek valo közleset; minden
hozayok valo zeretetinek lég fővel
bizonyogat; mint félkelven, ki indul
tanítványval, estue á kert féle, holot
gyakorta zokot valo imadkozni. Es be-
menven á kértbe monda, űlyétek it, mi-
glen én á monda megyek, es imadko-
zom, tűis imadkozzatok hogy késértet-
be né essétek. Melleye vézi petert, Iaka-
bot, es Ianoft, hogy azoknak, kiknek zi-
ne változást az Tabor hegyen mutat-
ta valo, ugyan azoknak még jelente-
ne zenvédésenekis Zomoruságat, kik dű

Miert ve-
zi melle ha-
rom tanít-
ványat.

czó-

czőségét lattak valo, látnak késéruse-
génekis nagy voltat.

Es kezde bankodni es rettegni.

Oh hatalmasagnak zent Vra es I-
stene, kinek hatalmas vagyon az hala-
lon, es az életen, mely késerves zűűed-
nek értem banattyat, es rettégeset. Ha-
te igi félz, es rettegz, bizonyos léven
győzedelmedrol, meggygek én, sayat ha-
lálnak rabya. Halalomnak orayan; ki
zabad akaratom zerent még az mé-
zarzekre, én kediglen akaratom ellen,
es erőzakkal vitetem.

Es monda nekik, zomoru az én
lelkem mind halalig. Miert Vram
zomoru á te lelked, holot tellyes Isten-
seg lakozik benned? Igaz á mondas. De
gyarlo á test, á kinoknak zenvédésere,
á lélek kediglen kéz. Mert jól tudgya
valo az artatlan JESVS az ő zenvé-
desének kinyat, sokakba hazontalan-
nak lenni, mint Judasba, az Phariseu-
sokal, es Papi Feyedelmeckkel együt; kik-

Es 53. v. 7.

Miert ban-
kodik I E-
SV S.

P 3

nek

nek immar gyülekezetek, vala hogy
ötet még fognak; mert Iudasba kit ha-
rom eztendeig tanított vala, az ördög
bé ment vala. Mert mi erettünk is ez
rettegést fél vőtte mint tagaiert, hogy
még émeztené ő magába az mi bana-
tinkat; es az ő halalanak emlékezeti-
vel még rontana az mi halalunknak
raytunk való birodalmat.

Peldad
Christus
rettegefe.

Peldankrais fél vőtte ez rettegeft,
hogy tudnuk myis á bennünk fél indult
banatot, es rettegeft lelki okos értelem-
mel még zabolazni, hogy az leleknek
né arczon.

Annak felette, hogy zomoruságink-
nak ideyen, kétségbe való esestől, ma-
gunkat otalmazzuk. Az Vrnak zent
akarattya alat, mellyet reánk boczat,
hogy érette él zenvedgyuk. Hogy myis
felebaratunkat zűkségébe, banattyok-
ba, es rettegésekbe, tuggyuk vigasztalni;
hogy az mi zomoruságinkat, es rettege-
sünket Isten eleibe tamazzuk imadsa-

gunk

gunk által, mint Christus czelekedek.

It gondolkodgyal én lélkem, mikeppen
á te Vrad Istened érgette, hogy az ő
zent embersege, nem különben zen-
vedne mint egy köz ember, holot az fél
vőt zolgai abrazat alat hatalmas Isten
volt. Gondolyad aztis, hogy mint e-
zeket á rettegeft es banatot á te vétkei-
dert, jo akarattal vőtte fél. Kiből ma-
gadba fordulvan gondolkodhatol, me-
nyre tartozzal á te vétkeidről bankod-
ni, mélyek á te JESVS odát enyre
még zomorithattak.

Phil. 2. v. 7.

Es imadfságot él hagyvan, tanit-
vanihoz jöve es aluva talala ceket.
Eltavozvan tanitvanytol, ugy mint
egy hagitasni földre, terdere ésven i-
madkozik. Atyam ha lehetséges, ta-
vozzek el tőlem ez á Pohar: mind az
által, ném az én akaratom, hánem á
te akaratom legyen; fél kélvén imad-
fságotol tanitvanihoz tér, es aluva ta-
lalya őket, banattyok miat.

P 4

Es

Ez monda peternek. Aloszol Simon? néem vigiazhattal, egy oraig, én velem. Vigiazatok es imadkozzatok, hogy késertetbe né essetek.

Nézed oh én lelkem. Ez zent Vradnak nagy vigyazását es imadságát, halalanak ilyen közel jövetelibe, tanítványnak kediglen tunyaságokat, es almok miat valo vigyazatlanságokat; holot akkor nikab kellett volna zorgalmatosoknak lenni a vigiazasba, mikoron zerető Mestereknek értenek el arulasat. Vram JESVS, vállom ez harom tanítványdal restségemet, es tunyaságomat, de kérlek tegedet, ki mondtad, es Paranczoltad a vigyazást, es imadságot, adgy ennekem kégyelmet ez akaratomnak czelekedetire: mert noha latom kéz voltat a léleknek, de testemnek nagy gyarloságat érzem, méli tellyességgel él restsült, es aluzekonnya lőt: né szenvedhet czyak egy oraig valo vigyazastis te melletted: imadságim közöttis

Lu. 21. v. 36

Marci. 13.

v. 33.

Lu. 18. v. 1.

1. Theß. 5.

v. 17.

kü-

külömb külömb jedestova valo vagyodasat érzem elmemnek:

Es vizontag vizza terven aluva talala őket. Gondold még én lelkem mikeppen üdüezitod masodzor vizza tért imadságara, es hasonlotoskeppen mint az előt, Attya akarattyara hatta akarattal: Es vyonnán az Apostolokhoz tét, es ismet aluva talalya őket. Kellyetek fél ugy mond vigyazatok, es imadkozzatok, hogy késertetbe né essetek, az Apostolok nagy zemernek miat, nem tudnak mit mondani.

Oh kegyes JESVS, mely nagy gondod vagyon zerelmes tanítványdra, magad utolsó zűksegebeis, hogy ottan, ottan mint vadnak, latogatod, mint az édes anya bölczőbe léuő magzattyat, latogattya gyakorta, egyeb dolgai közöttis.

Harmadzoris él kezdet imadsagra mégyen, hasonlokeppen imadkozvan. Ezenbe még jelenek neki az Angyal te-

P 5

sti

Miert IESVS
S VS biz-
tattatik
az Angy-
altól.

sti abrazatba, batoritvan őtet; nem
hogy zúlkólkódnak az ő biztatasa-
nélkül, de hogy bizony emberseget mu-
tatna, es jo néven venne vigasztalását.
Biztatvan őtet, jóvendő dúczőségével,
kit az előt harmad nap tanitvani előt
fel tamadasarol predikalot vala. Ti-
ed Vram [mondvan] az erő, te czyak
egyedül zabadithatod még az emberi
nemzetet, á pokolbéli Satannak rab-
ságabol, egyedül ronthatod még az ke-
gyetlen halálnak fulakyt, az mi még
puztult karaynkatis czyak egyedül vi-
thatod még, az még zabadulando em-
beri nemzettel.

Vram JESVS CHRISTVS ki imad-
ságod közöt az Angyaltól akartal biz-
tattatni, adgyad ennekem á te imadsa-
godnak éreje által, hogy én velemis i-
madságim közöt legyen jelen á te zent
Angyalod, ki engemet biztatvan erősít-
sen, az én ellenséggimmel valo bay víva-
sra. It én lelkem mégis magadba tér-

vén

ven elmelkedgyel á te beketelenségi-
dról, es magadba valo haborúságidról,
holot azon imadságot, reteleled vizon-
tag él kézdeni, á te üdüezitőd kediglen
haromzor vizza, térvén ugyan azont
mondotta, bekeségnek szenvedésébe vár-
van zent Attya akarattyat, aitato-
són imadkozvan.

Es lőn halallal valo tusakodas-
ba hozu imadságaba. Gondolyad
én lelkem, ez harmadik imadságanak
nagy fél gerjet Langi közöt, mint kez-
det az, hallalal tusakodni, mint hala-
loknak orayan az, halálra változ-
tak zoktak tusakodni. Mikor azért
hozzáb imadságba volna, még gérye-
det zúból, nagy meleg véres véreytek
üte ki draga zent tésteből, lé folyvan á
földre testi rettegesinek erős gondolati
miat.

Mit halgacz it oh én lelkem, jaru-
li Vradhoz, töröld él véreytekit orcza-
yarol, hívesítsz még kemeni langyat,

az

az fél geryet halál kinyainak; az ő labai előtt véd fél nyelvvel, az földre le gőrgőt véreйтеket; né zúnyadgy Peterrel, hogy te nekedis né mondgya á te Vrad, nem vigiazhattal vélem egy oraig. Nagy volt Vram JESVS az mi vetkeinknek alnaksága, kinek ctyak él törlesének emlékezetireis, véres véreйтеkkel kellett kezülnöd. Honnat vagy on ez Vram az ember természetnek zokatlan véres véreйтеke á te testedbe? Nem de nem szabad akaratból való aldozatot, akarze adni? honnat vagy on ez véres véreйтеk.

Ps. 53. v. 9.

Miert ver-
rel verey-
sezok IESVS.

A te zerelmed ctyelekedte fiam, ezt én bennem, hogy minden éreimből, minden testemnek rezeyből, te erreted erőtlenűlyek, hogy ennek utanna ezt értven, te is nagyobb zeretettel zerés énget, ezek á jelek bizonyságok, mint viseltem én á te nyavaliaidat.

Agyad Vram JESVS tehát enneke-
mis, hogy á te véres vereйтеkednek em-

leke-

lekezetibe zemeimből önthessék könyhullatafókat, te zent fölsegéd előtt.

Tekincz még aztis én lelkem, mint imadkozik JESVS terden alua, kibe az igaz imadságnak modgya adatik elődbe, hogy leborulván, tulaydon allapodnak még ismervén nyavalyait, es orczadra esven, hogy azt á mit kívanz, előtted lassad, nem hatad mégét, egyet zűvedbe gondolván, még mast nyelvvel kérven; ugy hogy testednek alazatos voltában mutassad zivednek is alazatos voltat, es hogy minden kérsednek eleyn, az Atyának akarattyara tamazzad kívanságadat.

El jöven monda nekik, alugyatok immar, es nyugodgyatok. El végezven IESVS imadságot, harmad utal tér tanítványhoz mondvan: alugyatok immar es nyugodgyatok, ime az ora él közelget, es az embernek fia adatik á bűnösöknek kézebe. Kell yetek fél menyünk él, ime á ki énget él a-

IESVS ter-
dre esefe
Pelda.

rul.

rul, közel vagyon. Es mikoron ezeket mondana Judas egy a tizenkettő közül melle véven vitezeknek séregit lampasokkal, es zóvetnekekkel, fegyverrel, es dorongokkal él érkezek.

Harom tanusagod vagyon ez elmelkedesbé énlelké: első kéfertetedbe való fél kélesre: második jó czelekedtedbe való előmenetelre: harmad probaidba való fél állásra.

Gondollyad annak félette, méli nagy jó akarattal, imadsága után, CHRISTVS ellensége eleibe megyen hogy zent Attya akarattat jó kéddel tellyesíthesse. Vram JESVS geryezd fél én bennem, ezt az Attyának akarattyanak jó kéddel való tellyesítését, minden szenvedesimbe es kéfertetímbe.

† Apolga-
tok.

A kit még czokolok, teo az, fogyatok még. Gondold még én lelkem, mint az arulo Judas jelt adott nekik, hogy IESVS még ismerhessék, elől menven az alnakságnak czelekedői

kő-

közöt, es JESVS HOZ érkezen, még czokollya mondvan. Vdűez légy mester. Kinek IESVS mint artatlan barani monda. Miért jöttel baratom? Czokal arulod él az embernek fiat?

It JESVSNAK emlékezel hű elme véghetetlen jó voltáról, ki ez Istentelen aruloyanak, ily zeretetnek béze devel zol, hogy ez által poenitentiara hozhatna, ténekedis ellenségiáhez való zeretetit mutatna.

Fordicz még én zent Vramez te zérelmedbe, az én vizza vono zivemnek kemenységet, kivel ellenségimet te példad által zerethessém. Mert félette különböz ő zűet érzek én bennem, nem hogy zerethetnem, avagy békefeges zoval neki zolhatnek, de egy orába ha lehetne busultomba él veztenem.

Tudvan JESVS mindeneket melyek következődők valanak ő rea, Gondollyad hogj IESVS mindeneket jól

es

es nyilván tudna, azokat kiket zenüendő volna, mégis jó akarattya szerint eleikbe megyen, hogy ne lattatnék akarattya ellen magát kézekbe adni. Kérte kit kéretek. Mondanak a Nazarethbeli JESVS, es monda nekik én vagyok, es mindnyájan hanyota ésének a földre, Judaissal együtt; Ismet kerde, kit keresnek: Felelenek, a Nazarethbeli JESVS. Monda neki JESVS. Mondam tő nektek hogy én vagyok. Hogy ha azért engem kéretek bocsássatok el ezeket. Akkoron járulván az sokaság még foga őtet.

Tekincz még it a te CHRISTVSODNAK hatalmasságot, kinek csak egy zova által földhöz véretenek, kiket ha akart volna földel el nyelethétet volna, ha eo akarna még ső foghatnak. Ez CHRISTVS czuda tétele regen jelentet vala az erős Samsonba, ki egy zammar allal ezer embert lé vére. Samgar egyzanto vazzal hatzaz embert. Da-

Iud. 15. v. 15

Iud. 3. v. 31

vid

vid egy rohanással niolczzaz embert.

Miczoda zod lézen Vram az itilet nápyan, a te ellenségedhez, ha it es vilagon, csak engedelmes kérdesedet sem zenuvedhettek, hanem hanyota estenek.

Oh kegyetlen kemény zivű Hoherok, hogy ilyen nyilván való czudairal raytatok, még nē törtetek, gonoz ügyekzetetektől; méli nagy lelki vakságba voltatok, hogy ez artatlan JESVSNAK hatalmasságot, kivel földre lé véretetek, ézetekbe nem vőttetek.

Oh en Vram JESVSOM-lagicz még az én zivemet busulasomnak ideyen, hogy ézembe véheffem, jóvendő haragodnak nagy voltat, kivel le véted a te ellenségedet.

Simon Peter zablyaiat ki vonvan, czapa a Papi Feyedelem zolgayat. Latvan az egy ügyű tanitványok mellyek léznek vala JESVS körül, kerde Peter Vrunktól, zablyával hozza? Azonközbe ném váruan V-

2. Reg. 23.

v. 8.

2

runk

Egy Legio
tezen hat
ezer, hat-
száz, és 66.

runk féleletit, Malchusnak él vágja job
fület. Monda JESVS Peternek, for-
dicz hüvelyébe segyvédet, a mélypo-
hart énnékem adot Atyam nem izome
még azt? Avagy azt vélede, hogy én
ném kérhetem az én Atyamat, és adén
nekem többet tizenket legyo Angyalnal,
mikeppentellyesedik bé az iras? Illete
azert Malchus fület és még gyógyita.

Matth. 5.
v. 44.
Lu. 6. A. 27.

Ez nagy irgalmasságnak czeleke-
detibe, Peldaya által oktat tegedet én
lelkem, hogy inkább szenvedgyed az ha-
boruságot, hogy sem mint az ördögi boz-
zu allast üzzed. Ez peldaya által betől
te azt is, a mint tanítványt tanítottat va-
la, mondvan: jól czelekedgyetek azok-
kal kik tőtőket gyűlölnék, ellenségeinek
fület még gyógyitvan, hogy ez czeleke-
detivel ellenséginék kegyetlen zivó-
ket hozza haytana. Nemis akarta hogy
ő érte, avagy ő mellette valaki még
sértetnek.

Vagyon it ez elmelkedesbe én lélkem

mi.

mirol jabadon kellye gondolkodnod tud-
niaillik a te Vradnak jó voltáról. El-
lenségi, vëret zomyuhozzak, ő kedig
sébekeket gyógyittya; kik ha még térese-
kről gondolkodnanak még gyógyitthat-
nanak, az gonoz czelekedeteknek indu-
latibannis.

JESVS monda a séregenek, mint
tolvayra úgy jöttetek ki. Tekincz
még Vdvezitőknek alazatos zárvat
ellenfégihez. Látrok és tolvayok czele-
kedeti, az egyebeknek való artas, és tit-
kon való lappangas; En senkinek ném
artottam, hanem inkább, gyógyítottam,
és a gyülekezetbe tanítottam; de ez a
tű oratok, az én még fogasomra, és an-
nak az sötet segnek hatalma, kinek iz-
gatasabol, sötetbe vilagosság fogni jöt-
tetek.

Az vitezeknek seregi, az Hadna-
gy, és az Sidoknak zolgai még ra-
gadak JESVST.

Lassad én lelkem, mint hatta még

22

fogni

fogni magát *JESVS*, kit az éghek még nem foghatnak nagy hatalmába, a bűnösöknek kézebe, te éretted rabságra adgya magát. Peldad hogy te is *CHRISTVS*ERT, a te testi szabadsgodat, még bagyad fogatni a *CHRISTVS* zolgalattyara, hogy zemed még fogassék, a meg tiltot hiúságoknak lataától, füled az gonoz hallastól, kézed a gonoz czelekedetektől, labaid az alnakságnak utaitól.

Oly kertbe vagy én lelkem, kit az ellensegnek sokasága környül vót, honnat ki nem szabadulhacsz, hanem ha *CHRISTVS* rabságára adod magadat. Vram *JESVS CHRISTVS*, kitulaydon jo akaratodbol, ellensegidnek kézekbe attad magadat, adgyad ennekem, minden erzenysegimnek, a te zolgalatod ala valo még fogasat, hogy a te jo voltod által, érdemlyem szabadulasomat, az örök rabságnak tömléczéből.

Még

Meg fogak *JESVS*T es még kötöznek. Mely kegyetlenül, mint gyulolt ellensegek, Christusnak zent kézeyt hatrá kötöztek, gondolyad kereztyen, úgy hogy minden erek, es inak, még zorittattanak, úgy hogy zent kézei még kezdettek hidegülni, es feketedni, kivel az egheket ki terieztette, feltven hogy kézekből ki né zaladna, mint a templombol mikor még akarak kövezni. Mint gonoz tevót úgy kötözik, es halálra regenitiltetettet. Meg kötöznek jóvendo dolgoknak ki jelenteseértis, hogy minket, kik bűneinkbe kötözve tartatunk vala ellensegünknek rabságába, az ő kötözesevel még szabaditana.

Adam vala gonoz tevó a Paradiczomba, Christus kediglen imadsága közöt, a kertbe artatlan vala.

Oh gonoz ellenseg, toluayt kérez, ki még foztotta az emberi nemzetet, es meg sebhette, te közötted vagyon Judással, még sem latod, vak sötetseged mi-

10a.8.v.59

Miert kötöztetik meg *JESVS*.

2.3

at,

at, artatlant fogh az artalmasert. Kővesd IESVST én lelkem, es tekincz még mint huzzak, es vonjak, á kővek kőzöt sötetbe, mely gyakorta még serti zét labait á kővékbe; mint rangattyak es tazigallyak, nagy dübösségekbe mig Annashoz jutnak.

Ps. 26. v. 12

Kerde á Papi Feyedelem JESVST az ő tanitvani felől es tanításáról. Oh alnak zű, es hamisságnak még fent nyelve, ki ném igasságot akar, halazni az igasságtól, hanem, hamis el tőkillet zandekodnak mogyat kérésed. De heaba, mert á te kőltőt alnakságod házudot magának. Tanításán tudakozol, kit á templomba halhattal. Nem az, á keresnek ugyekezeti, hogy igasságát értsed, hanem hogy Pilatos kezebe adhassad, még fezitesre.

Maga mentesere mégis kegyesen még félel üdvözítőnk, közönséges helyre való tanítást mondgya á templomba, á gyülekezetbe, hova zoktak vala

men-

menni az Sidok. Tudakozik tanitvani felől is, kiket hamissán itil vala hogy él hitet. Tanitvani felől halgat, mert immar él zelletek vala, pártorok fog sagaba.

Mind ez féleletedre Vram, az én életemet tanítod. Magam eletemről, es tanításomról tartozom még félelni, es otalmazni egyebek peldayara. Mas ember életeről kediglen es erkőczéről halgatasra tanítaz, es vetkeynek fidezesere.

Egy az őt allo zolgak közül arczul czápa JESVST. Gonoz es Istentelen zolga, Vra jo akarattyaert, avagy kedveert, lasd én lelkem mint czápya arczul JESVST, mint zikraztanak zent zemei, ez kegyetlen czapas miat, es mint rosa zinu zent orczaya, fél dagadvá még kékült. Oh én Vrá IESVS Christusom, kiczoda az á te aytatosid közül, á ki hálvan ezt á te czapasodat, ném kőnivez. Nezetek Angyalok,

24

te-

Lu. 9. v. 56

tekinczések czillagzó eghek, ez zörny-
űségnek nagy vak merő bolondságat.
Oh föld hogy nem rendülz még, ilyen
nylván való artatlan szenvedésen á te
vradnak. Oh nagy békefeg szenvedő
Vr, most mutatod hogyan nem jöttel vez-
teni, hanem szabadítani, holot ilj ar-
tatlanfagóderet való szenvedésedert,
semmi gonozt nem zolaz. Ha gono-
zul zolottam, tegy bizonyfagot á gono-
zrol, ha kediglen jól, miért vérz? Pel-
dat ad van nekünk, hogy az mi zajun-
kat bē fogjuk, hogy valamit eztelenül
ne zolyunk, az Vr tizteffége ellen. Hogy
miis tanulunk ellenünk tot bozzusa-
gokat, békefegel szenvedni, Es mi kep-
pen Christus azon eyel, sok czufolafó-
kat, zidalmat, es vérefeget szenvedet,
teis á te teremtothoz való igaz zere-
medért, szenvedni kézüly.

Vram JESVS ki artatlanul igaz
mondasóderet arczul czapatal, engedgi
énnekem igaz vallas tetelt te felő-

le d.

led, gonoz ez hivolkodo bezedektől ad-
gyad, hogy zám bē tētessek.

Annas küldē kötözve Caiphaf-
hoz. Gondolyad mély ektelenul, az
undok czel czapo zolgak czelekednek
Annas házanal. JESUSSAL, kit ez
mostany üdőbeis, az együgyekkel zok-
tak czelekedni az vduar házugi, es tiz-
ta jó erkölcsnek mosleki, még névet-
ven, es még czufolvan az Isten: felőket,
kik latorfagoktól magokat még von-
zak. Ez Christus idestova hurczola-
sa, mind á te nyughatatlansagodnak er-
deme, ki szabadon idestova, zabolanel-
kül, testednek kédven kérefeseért nyar-
galz, tiztefféget kerez, vigasag teüő he-
lyre souarogz. Te kediglen én lelkem
él hagyvan az hiufagoknak Zemlelésit,
es szabad életnek vézedelmes utayt, me-
ny JESVS utan Peterrel, es Janossal ha-
tanulis, hogy lathassad késerves zeme-
iddel Christus czufolasat, es hamis va-
dolafat halhassad, kik által magadba

25

tér-

térven tagyad ez vilagnak hamis vigas-
sagit, es itiletitis még vétetni. Senki nem
tudgya bizonyára, mi gonosz-ság legyen
ez vilagon, hanem csak az, ki IESVS
utan mégjen minden ügyekezéssel,

Az Papi Feyedelmek, es az égez-
gyülekezet, hamis bizony-ságot ké-
resnek vala. Mint Ioseph ellen E-
giptusba á Putiphar félesege, Susanna
ellen az, hamis birak Babillonyaba, így
ezek hamis bizony-ságot keresnek, mind-
nyáyan kik össze gyűltek vala, es reze-
sék valának Christusra valo gyűlöse-
be, kikbe feddi vala á kepmutatast; ez-
lőn oka, hogy hamis tanukat keresné-
nek hogy őtet még hálhatnak. Es mi-
koron sok hamis bizony-ságok jöttek
volna, bizony-ságtételck nem egyez va-
la. Végezetre, két hamis tanu monda:
mi hallottuk hogy ő mondotta él törhe-
tem ezt á kézzel epitet templomot, es
harmad nap, mas nem kézzel czinaltat
epithetek.

Ge. 39. v. 19.

Dan. 13.

v. 34.

Ioa. 2. v. 19.

Ez is

Ez is hamis bizony-ság, mert nem az-
zal az ertelemel vezik, á mint hallot-
tak vala. Mert Christus azt mondot-
ta vala, bonczatok él ezt á templomot;
azok azt mondgyak hogy él törhetem.
Tű bonczatok nem én, mert nem za-
bad senkinek magat még ölteni. Mas az,
hogy az ő maga testéről mondgya vala,
nem az Salamon templomarol.

En ugy mond fél költőm, nem
fel epitem, á mint tű mondgya-
tok.

Hamis bizony-ságok valanak, mert
gilkosságot akarnak vala czelekedni.
It ézedbe veheted kereztyen élme, mé-
ly nagy bűn legyen á hazugság, mely
Christust halálra adgya, mely az igaz
Istent meg utallia: Vrat, birayat, a-
vagy előtte jaroyât, hamis itiletre
vizi. Felebarattyat hamis esküvefe-
vel, halálra, avagy gyűlösegre es gya-
lazatra adgya.

Ezekre IESVS semmit nem felel

mert

mert az, nyilván való hazugság, nem melto féleletre. Ez hamis tanukat halotta és elzenvedte, hogy az, ördögnek ellenünk való hamis tanubizonyyságot mégrontana, és minket attól még szabaditana.

Fél kélven Caiphas monda, semmit nem felel azokra, melyeket ezek ellened bizonytanak? *IE SVS* mint még kötötétet artatlan barany halgat, mert igazságból ném valanak méltok féleletre, miért hogy hamissáki ualanak. Azértis halgat, hogy névetkezzenek többet, amint vétetennek, más az, ha zinte félelneis, még nem változtatnak ellene való dühösségeket; nagy bolczesegétis mutatna, tudván hogy akar mit félelne mindennek karomlassal vénnek éleit, és ellenségek lèven minyan, jora nem vénnek féleletit.

Peldatis aduan, hogy ellenünk való ragalmazoknak ragalmazasára né félelyünk, hanem békefeg zenvedesbe hal

gataással, enyhítsák, fél geryedet bozulaságokat, hogy sem mint heaba való zolasunkkal, ellenségünknek ügyekezeteiket élesítsék ellenünk.

Kénzeritelek tegedet az elő Istenre hogy mond még nekünk, ha te vagy a Christus, az aIdot Isten fia? Nem igazságot kéreseznak Caiphas, de hogy mentsegnelkül lennének Isten előtt, és hogy az Isten névet né lattatnak még utalni, monda *IE SVS* Caiphasnak: Te mondad, mert én vagyok. Mostantol fogva, még lattatok az embernek fiat, ülni az Istennek ereyenek jobya felől, és éljüni az éghe félhőbe. Akkor az Papi feyedelé még zakazta ruhajat mondva, karólast zola. Oh magad gonossága miat, még vákult Papi feyedelé, né vezed ezedbe, hogy *IE SVS* karólast né zol, ha né igazságot kérdettel, igazságot félelt; te zolaz karomlast, mert a mi Istene, még nem adod, az Isten fiat puzta teremtet allatnak itiled lenni. Az zol karomlast, az ki még

utalya az Isten zavát. Peldad keresztien IESVS feleleti, ki alhatatoson Istē fianak valla magát: így, sēmi el mulādo dolgoknak tekintetiért, az igazságnak vallas tetelitől, el nem kel allani, hanem mind halalig JESUSSAL alhatatosoknak kellenni.

1. Pe. 1. V. 12.

Akkoron orczayara pōkenek es arczul vérek őtet. Gondold még én lelkem, ez artatlan baranynak engedelmesseget, arczul czyappyak draga zent orczayat, kire az Angyalok kívánatosságal neznék: kitől a Náp fenyesseget vezén, mély undok torhakkal, bűdos gyomroknak es tūdeyeknek ruttságával pōgdősik. Es orczayat bē fēdven vérik, nyakat, es feyet, Prophe-tali ugy mond Christe, ki vér tegedet.

Lassad keresztien, hogy ez fērtelmes czelekedetbe tars né legy, gonoz lelkiismeretednek még fertezet gondolati-val, kibe Christusnak abrazattya lakozik. Ha JESVSROL igaz Istenről

es

es emberől, igaz valla st nem tez, pōgdősöd. Ha CHRISTVS hveit ragalmazod, tagayt ūldözöd, es kérgeted, JESVST pōgdősöd.

Azokis JESVS orczayara pōknek, kik zent tēstét az Oltari zent segbe meltatlan vēzik, czyak fērtelmes nyalokal rutittyak. Azokis pōgdősik kik Istent kegyelmességebe, igazságába, gondviselésebe, bűdos zayok által zolyak.

Feyet JESVSNAK azok kötik bē, kik hogy Zabadon mindent czelekedhesse-nek, gonoz czelekedetekkel czufollyak, irgalmasságal valo tūrését névetik, hogy igen irgalmas es kegyelmes, es ezokal bűnt czelekednek zabadon, semmi félelemnelkül: A kik az Istennek raytok valo abrazattyat, bűnnek undok kezkeneyével bē kötik: A kik joert gonozt adnak: A kik az Isten igaz ismeretét, bēnnek be fēdezik, kik tudvan es értven az igazságot, mégis ellene tusakodnak.

Nya-

Kik pōk-
nek IESVS
orcza-
lara.

Mit jelent
IESVS
nyaka vé-
rese.

Kik czapy-
ak arcu-
IESVST.

Nyakat verik JESVSNAK, kik za-
yokkal valyak Christust, zűvőkbe ke-
diglen tagadgyak, gonoz czelekedetek-
kel. Hatul czyappyak nyakon, kik hi-
zelkednek neki kulso imadsagokkal, ma-
gok ayanlasaval, hatul kedig gonoz
czelekedetekkel verik.

Christust arczul czyapiak, kik ez vi-
lagi tizteffesget nagyobnak böczűlik az
Isten tizteffegenél. Hatul nyakon cza-
pyak, kik felebarattyokat hatok megera-
galmazzak. Christus nyakon vérese,
peldankra adatot, hogy miis, hatunk
méget valo ragalmazoknak, gonoz ve-
resegeket, békeséget szenvedgyúk.

Peter kediglen fűtőzik vala á
rűznél. Ezek az Istentelen czelekede-
tek még leven, Peter, es Ianos tavol kő-
vetven JESVST. Ismeri vala az Papi
Fejedelem Ianost es be mene IESVS u-
tan, Peter kőűl marada. Ki menven
vizontag Ianos, monda az ayton allo
zolgalo leanynak, hogy Petert bé bocza-

tana,

tana, es bē menven, al vala á Zolgak-
kal, á tűz mellet, es monda neki á zol-
galo Leani. Nem de te is ez ember tanit-
vanya vagy? Monda Peter, nem va-
gyok, es mindgyart á Kakaz zola, maz-
zoris, mas zolgalo Leany kérdésere, még
tagada esku vessel. Harmadzor Mal-
chus attya fia, kinek fűlet él vagta va-
la, kérdésere esku vessel, es atokkal még
tagada, ismet zola á kakas. Mély éset
sokkal nagyob gyalazattyara volt Pe-
ternek, hogy sem mynt halakra atta vol-
na magát, holot előzőr Leanyzo által
tudatik ki erőtlensége, hogy sem mint
ferfiak által, kibe magaba valo bizo-
dalma inkább még gyalaztatek, hogy
sem mint ferfiu előtt. Vgy hogy sem Cai-
phas előtt, sem á tanacz előtt, nem ta-
gadta még az ő Mésterét, hanem két-
zer czyak alavalo zolgalo Leanyok ker-
desére, ez is czyak ayton allo volt.

Mind ezekből elmelkedhetel, hogy
minden féle renden valo emberi allat,

Mar 14. v.
68. v. 72.

Matth. 26.
v. 71.

Kik reze-
sultenek
IESVS ha-
lalaba.

R

IE-

IESVS halálába rézes volt, Mind Vr, mind azzony, mind zolga,, mind zolgalo leani, es zenvedese által még váltattanak. Arrolis elmelkedgyel, hogy az bűnnek ez tulaydonfaga, hogy egykőből másikra, es nagyobra menyen, ez Peter Peldayaba: holot előzőr, csak imigy, amugy tagada még, annak utanna esküűessél, harmadzor ugyan atokkal, hogy nem ismeri. Ez á bűnnek tulaydonfaga, ha első kezdetinek, pœnitentia tartas által ellene nem allaz, nagyobát probaltat az, utan veled. Ha kerded, mint tagada? ugy hogy tanitvanyának tagada magat lenni, sőt azt monda hogy ingien sem ismeri. Gondolyadez elmelkedesbe én lelkem, IESVS mind eny kinyay közöttis, vizza fordulvan Peterre tekint, belső tekintetivel, mivel hogy nagy gongya vala tanitvanyának ésetin. Ezenközbe ezebe vezi magat Peter, mindgyart, ki menven az még tagadas helyeről, késer

ves

ves könyhullatásával bűneyt mosogatya. Sir vala Peter keservesen nem az, bűnnek büntetescért, hanem az, ő Zerelmes Mesterének tagadasaért, kit mindē kynnál inkább érez vala. Lasd még en lelkem elmelkedesedbe, hul esik él Peter, egy él vetet zolgalo zemely élőt vilagi emberek közöt, nem á kértbe, sem á templomba, hanem az Papi Feyedelem palotayaba, zolgak közöt. Papi fejedelē Vduara, ez vilagi zur zavarnak helye, mint az Féyedelmek, es Vrak, palotay: Az Zolgak az őrdögök, á Leani á testi kívánsag, á Tűz á gonozoknak fél geryedet tarsasagok, holot á bűnnek ismeretitarvul eset. Te kediglen keresztien élme ki CHRISTVST bezédéddel avagy czelekedetteddel még tagadtad, meny ki Peterrel á gonozoknak tarsasagi közül, bankodgyal, keservesen siry, es ohaicz, tudvan hogy Isten előtt kedves á még terő bűnösnek, zűbol valot őredelmenek aldozattya.

Gyakorta ember ot esik el, holot ingien sem uelne.

Mint tagadgyak meg az emberek IESVST.

R 2

Ez

Ez az pœnitentianak modgya. Vétkeztel. Niugodgyal, bankodgyal es síry. Oh meli, bodog köny hullatas az, mely az Isten ellen valo vétket könyhullatással mosogattya. Nem monta magaba, mint ez mostani zemtelen vilagnak fia zokták mondani, semmi az, még boczattya Isten, hanem; hogy Istenis még boczassa, az, meli testbe vétkezet vala, azont vonza késerű banatra, es zűből zarmažot könyhullatásra.

Emlékezzel én lelkem tovab elmelkedesedbe, mely nagy nyughatatlan sagot, azon eyel zenvedet az, artatlan Iesus, holot zent zemei almot nem foghattak, nagy faydalmi miat testének.

Tekincz, még aztis, miczoda zidalommal, az, sok lator zolgak közöt, alazatoson kötözve allot, zemermetes zent orczayat, es zemejt földre le haytotta, senkinek semmit nē zolvan, mintha nyilvan valo bűnbe talaltatot volna, ozlophoz kötöztetven. Menyeleybe oh én lelkem ez kegyes Vradnak, es

mona

mondgyad neki. Oh én Vram, es Istennem, miczoda helyre akadtal bizonyára ez, az sötetsegnek zörnű oraya, én erdemlettem mind ezeket, sőt ezeknélis nagyobakat. Köttes helyedbe engemet, mert én vagyok a vétkes, engem kérestenek, este read artatlanra akadtanak.

Reggel mikor még virradot volna össze gyűlenek a Papi Feyedelmék, es az kösség közül az öreg neppek Iesus ellen tanaczba. Gondolkodgyal én lelkem, menyre zomjubozzak vala az hűtötlen Sidok Iesus halalat, kik jo reggel hogy hamareb elvezthetnék, halalra valo sententia adásra össze gyűltenek vala. Kétzer tartanak tanacžot, éiel tik zo élöt, mikor Annashoz vivek, es mikor Caiphas kenzerites alat kérde, hogy még mondana neki ha ő volna az Isten fia. Io reggelis össze gyűlnek, mert nem vala elég okok, Pilatos elöt valo vadolasra. Azert kérdik ez gyűlekezetbeis, ha te

R 3

vag

vagy á Christus. Ezeknekis hasonlatoskeppen félel. Ha úgy mond JESVS, még mondomis tű nektek nem hižtek ennekem, mint az elót sem hittetek, sem bezedimnek sem czelekedetimnek. Ha én kerdelek tűtőket ennekem még nem féleltek, él sem boczatotok.

Mondanak neki, te vagy tehát Isten fia. Monda JESVS tű mondgyatok hogy én vagyok. Mint ha mondana. En nem mondom, sem tagadom, hanem tű mondgyatok, hanem hižitek. Vgy rendelven féleletit, hogy igazatis mondgyon, es az ő zava botran kozast né adgyon, az eo gonoz ügyekzeteknek czelekedetire. Mi zűkseg mondgyak tőb bizonyfag, mi zayabol hallottuk. Oh gonoz hamissag, Isten tiztességet hallyatok, JESVS zayabol, kiert kerezst fat nem erdemlene.

Meg kötözven JESVST vivék Pilatoshoz. Pilatos Czazar tiztartoya vala Jerusalembé, ki egyedül halal-

ra itilhet vala. Azert vizik hozza hogy nekik mentsegék lenne, hogy nem ők ölnék még, hanem Pilatus. Kötözve vizik JESVST, sok idegen nép közöt kik az innep napra jöttek vala, hogy inkább hírébe, nevebe, gyalaztatnék.

Gondolkodgyal én lelkem, mély nagy gyalazattal vizik, kialtván mindennek hallattyara, jóvel hitető, jóvel mostan vége lézen á te gonossagodnak.

Larván Judas hogy meg sententiaztatot volna JESVS. Penitentiat akarván Judas tartani de hazontalant, miért hogy remenségnelkül vala, még vive az karmincz, ezüst penzt, kin JESVST él adta vala. Mondván: vétkeztem, él arulván az igaz vért.

Lassád kereztyen, az arulo magarol ad bizonyfagot, es azoknak kik hamissan halálra karhoztatak zayokat be dugya. Azok kediglen mondának, mi közünk hozza, te lassád, mint ha mondanak, á te bűnődbe mi nem vagyunk rezések.

†Halálra
adatot.

Czuda vak merő es hamis félelet. Hallyak hogy artatlā vért vőttek még, mégis artatlanoknak mondgyak magokat. Az arulonak él adasaba vétik a bűnt. Ez az Sido Papoknak keményzívét vadollya, kik Iudas pœnitentiarol, peldat magok még ismeretire nem vőttenek.

Nagy ve-
iek istene-
lőt, az ar-
talan vér
arulas.

Es él vetven á pēnz t a templom-
ba, fél akazta magát. Czuda Isten-
nek itileti: kevelységebe fél fualkod-
van, tarsa lón az sőtetsegebe lakozo ör-
dögnek. Fel akazta saba, torkat foytya
még nyelvvel egyűt, mert igaz mēste-
rét, es Vrat harmincz. peznek Zerzō-
desebe ada él. Harmad oka, hogy ez Isten
telen czelekedetnek gonozsagaert mel-
tatlanak itiltetnek, kinék fértelmes ha-
lala se az, egh kőzöt né lenne, se a föld-
dön tekintetes. Mert nem czyak az
artatlan vérnek él adasat még nem zá-
na, ugy á mint kel vala, hanem maga
halalabais rezesűlni akara.

Be nem merenek ōk átörvény

haz-

hazba hogy még ne ferteztetne-
nek. Oh vak bolondságnak nagy I-
stentelensége, mas ember hazaba valo
menesektől, feltik ferteztetéseket, es
magok alnakságokból valo ferteztete-
seket nem feltik. Idegeni Nemzet biro
hazához nem mernek menni, es atty-
ok fianak artatlan véret akariak onta-
ny, kit nem hogy bűnnek tartananak,
sőt inkább azon örvendezzenek, hogy
hamareb még ölethetnők. Ezekhez
hasonlatosok azok, kik egyebekbe ki-
czidvetket latvan még félemlenek, es
magokat még vonzak tőlők, magok ha-
tulvetet izakyokba, még rakodot bű-
nokat nem ismerik.

Lelki fer-
tez tetes
nagyob a
testinel.

Pilatos ki menven hozzayok
monda: miczoda vadolaft hoztok
ez emberellen. Latvan Pilatos
hogy kötözve attak kézebe IESVSST Ro-
majak zokasa zerent, sententiat nem
akar mondani, mig nem erti okat fogsa-
ganak, es ő nekiis maga otalmara va-
lo üdőt nem adna.

Ha

Ez világi
tekintetert
sok artat-
lan vér
vez el.

Matth. 22.
v. 16.

Ha gonoz tevő nem volna ez, te kézedbe nem attruk volna. Mintha mondanak, mi oly igazak vagyunk, es oly igazság zereitők, hogy csak kissé zönknakis hitelenek kellene lenni. My az ő czelekedetit még vizsgáljuk, es meltonak itiltuk az halálra, es ez, okon adgyuk té kézedbe, hogy még büntetteffek; nemis zűkség, hogy erről tob tanacz legyen. Hasonlo keppen sok helyeken törtinik, hogy magok hanyo vető emberek tekintetiért, kazdag sago kert, Vrasagokert, tizt vifelesékert, sok artatlanokat él veztenek, avagy gyalazatba eytenek, karuallasba hoznak. Hamis Sidok nyelvetek vallása hogy az Istennek utat igazságba tanította, mégis gonoz tevőnek mondgyatok: betegeteket, haloittatokat, belpokloftokat, vakokat, Santakat, gutta ütötteket, viz korsagbelieket, zemetek lattarra még gyogitot, még sem zegyenlitek gonoz tevőnek mondani.

Monda nekik Pilatos, vigyetek

él

él tő őtet, es á tő törvényetek zereitilyetek. Tudvan Pilatos JESVSNAK artatlanfagat, hogy gyűlösegből attak volna ő kezebe, azért módgya. Ha á tő kérdestek elég sententia neki, én ez iteletben ő atom magamat, mély félelet által, Christus halalatol tartoztattya vala őket. Mert nemely büntetefre az Romai Czazar zabadsgot adot vala nekik, halalon kövűl, kinek sententia mondasat Pilatosra hatta vala.

Nekünk fenkit nem zabad még őlnunk. Ez hamis mondasatokis ellenetek vagyon gonoz Sidok, holot kőzöttetek halálra sententiaztatok az artatlant. Ezekhez hasonlatosok, minden vèrontasra valo Tanaczadok, Izgatok, Procatorok, avagy tudvan felebarattyok artatlásagat, halgatnak, mikor az Istentelè tanacznak ellene alhatnanak, es az artatlant még zabadit hatnak, es meg nem Zabadittyak.

Ha gonoz tevő á CHRISTVS,

mért

Kik réze-
sek az ver
ontasba.

miert nem szabad még élni ha az innép nap ál előttetek, miért kialtyatok fe-
zisd még, fezisd még.

Ezt talaltuk az mi nemzetünknek él forditoyat, es tiltani Czazarnak ado adaft. Oh hamis alnakság, menizer tû magatok Mestereteknek mondottatok, igaz Isten paranczolatit es annak magyarázattit tôle hallottatok. Menizer tanítását vizsgál-
galtatok, soha semmi akadalt benne nem talaltatok, mégis zemtelenül, á tû nemzeteteknek él földitoyának mérték mondani. Nem de nem Herodesnek zolgaival jötteteke CHRISTVS probalására, hogy még kerdgyetek, ha zabade Czazarnak adot adni avagy nem? Oh orczatlan czalard Satan-nak mérgeköllykei, nem hallátok mit mőda, á ki Czazare, adgyatok még Czazarnak, á ki Istene, Istennek. Mind ezeket, mint heaba valo bizonyosságokat Pilatos hatra vet. Az harmadikra megyen CHRISTVS kiralynak mond-

Matth. 22.
v. 16.

gya

gya magat, mely ellenkezik vala, Czazari méltóság, holot ő vala Sidoknak Feyedelme.

Pilatos be mene JESVS HOZ, es kerde őtet, te vagye az Sidok kiralya? Mint ha mőndaná igaz e, az á mit az Sidok te felőled mondanak, hogj az Orzagot magadnak akarod tulajdonítani. Mint ha ezzel mevetne az Sidok vadolasát. Te zegeni alázatos, es mezitelen, kinek senki segítsege ninczen, vadoltatol, az orzag kívánásfrol, kire nagy erő es nagy kincz kívántatnek.

Monda JESVS, az én orzagom nem ez vilagi orzag. Az mely hatalommal es erővel kiraly vagyok annak eredeti ninczen ez vilagi valasztasbol, sem indulatbol. Kiraly vagyok, de nem olyan kinek itilz. Ez vilagi Feyedelemsegtől futottam, es arra semmi jelt nem attam. Vitezi sem voltak, hanem együgyű tanítvani, Lovai sem voltak, pénz sem volt, hanem kuldu-

Ap. 17. v. 14.

la-

laszauál élt, kat loúu bőrzekere sem uolt,
hanem gyalog art. Nem tagadgya, tel-
lyességgel magat kiralynak lenni: mert
bizonyara ő vala kiralyoknak kiralya,

Tc kediglen én lelkem kinek mondod
lenni ezt az, még kötötetet barant?

Vralkodo Vrnak es hatalmas kiraly-
nak. Ha ez igi vagyon, még lásd jól
mint kötötted magadat ez, hatalmas ki-
ralynak zolgalattyara. Ennek ez vila-
gon, csak hova feyet le haythassa sem
volt. Lashacza mint vagyon, á te éle-
ted ez, vilagon, mi kazdasággal birz,
mi jozaghöz ragazkodtal, kibe Chri-
stusnak reze nem volt ez vilagon, mit
czalogatod magadat, czyak nével mód-
van magadat Christus követőyének, a-
vagy tanítvani követőinek, holot ugy
ragazkodtal ez vilaghoz, mint akar
mély Kiraly, Czazar, auagy Fyedelem.

Nem mondgya Christus hogy az én
Orzagom ninczen it, hanem, ninczen
innet á földről; Holot ez földön is Vral-
kodik, mindeneket bölcseségevel igaz-

gat-

gatvan, es rendelven. Öröktől fogva
rendeltetet orzaga vagyon, mind men-
jorzagba, mind, ez földön kinek vege-
sem lezen: Siha, onnat felyül
vagyon Fyedelemsege, nem emberek-
től.

Ki mene ismer Pilatos az Sidok-
hoz, es monda nekik, én semmi
okot nem talalok benne. Mert sem
Czazar, sē Pilatos nē gondol vala egy-
ebrol, hanem ez földi orzagrol, ezokon
menti Christust az Sidok ellē, mondvā:
hogy ő semmi büntetésre valo okot nem
talal benne. Honnat nylvan ki teczik,
hogy merő irigységből akaryak él vezte-
ni. Gyakorta törtinik hogy ez vilagi
emberek job itilletet tegyenek, hogy sem-
mint az Papi fyedelmek, az poganyok,
hogy sem mint á kéreztynenek. Sok hely-
en ez az Istentelenség, él arradot, hogy
az gonoz, tevőknek, partyokat fogyak,
nehatalam még az Egyhazi embere-
kís, kiket igaz törvény zerent, még bün-
tetnenek ez vilagi birak.

Nem

Lu. 9. v. 57.

Lu. 1. v. 33.

Nem leuen elegendő bizonyságok, ez Pilatos maga menteséről, kiáltással vezik éleit.

A népet félhaborította, tanítván Galilæától fogva mind eddig.

Giakorta,
á rizta i.
gassag, ki
altas által
el nyomat-
tatik.

Mas hamis okot kéresnek, úgy mint kőzónseges bekeségnek, haborítóyanak vadollyak, ki az, kősseget tanította, es elhitteti mas rendtartásra, Így czelekednek az, hamisságnak követőis, kiknek igasságok ninczen az igassághoz, kiáltással nyomják el az igasságot. Ez módhatatlan nagy alázatosságot, gondold még én lelkem á te üdvözítődnék, hogy vilagnak hatalmas biraya leuen, Pogan biro clót akarta még itiltetni dolgot, az, Sidok ellen. Ez teneked nagy példadra legyen, ki jöttel az CHRISTVSNAK tarsaságába. hogy követőye lennel á te Mestered czelekedetinek, hogy még né haborodgyal, se még ne morduly az te itiloyd ellen, avagy vadoloid ellen, mikor artatlan sagodat tudod. Aztis gondolyad, hogy hamis va-

doloi Christusnak azok, kik vélekedésbe vadnak Christus felől, mint az Eretnekek, az Poganok, Sidokkal együtt.

Hamissá vadolyak Christust az okis, kik Istent vétik okokká bűnőknék. Hamissán vadolyak, kik hamis czelekedetekkel bűnőket oczmanittyak. Azokis kik bűnt által ismerik, de életekkel el nem mondanak. Mind ez hamis ellene való vadolasokat, mely czendez elmevel zenvette JESVS, gondolyad élmedbe, es magadat hogy hasonlo hamis vadolasba né essél, zorgalmatoson otmazzad.

Heb. 12. v. 3

Halvan Pilatos hogy Galilæából való ember volna JESVS, küldte JESVST Herodeshez, ki akkor Jerusalembé vala. Herodeshez küldi mint birtokabeli embert, tiztességet teven neki, hogy avagy él boczatana, avagy karhoztatna. Peldat advan hogy senki magat mas ember tiztibe ne átana, (noha az elót ellensegek valának egy mas között) még ellensege igaz-

sagabais, avagy jozagaba, avagy joba-
gya törvényeibe, kin hatalma ninczen.
Vélven aztis Pilatos, hogy netalam-
tan őis ertette, hogy gyűlösegből akary-
ak még ölni, hogy né legyen kételen
még sententiazni, az Papi Feyedelmek
dühösségere. Oh én lelkem, elmelked-
gyel meny zantalan sokaság között, na-
gy gyalazatoson vittek V runkat Ieru-
salem uczain, hayadonfővel, mezitlab:
meny sok karomlast ez utba hallot, me-
ny atkot, meni zidalmat; te kediglen
mindenkor kedved zerent valo dolgok-
ba, dicziretidbe, emberek között tizteffeg
kivanasra ügyekezél. Sőt haragzol
magadba, dulz, fulz, ha valami oly dol-
gokba foglalnak előtted jaroyd, á hul á
testi kivanság elő nem mehet, ugy mint
alavalo dolgoknak czelekedetibe, auagy
alazatosagba pironkodol, zegenkedel,
azt akarnad, hogy azt senki se latna se
tudna. Kerdi vala Herodes sok
zoval JESVST. Ez alnak rokais, nem
igassagnak tanulasaert tudakozik V

runk.

runktol, hanem heaba valo dolgoknak
értekezesevel fogdossá: vi dolgokat a-
karvan tőle ertený; Ezokon semmit ne
ki nem felel. Mert nem vala melto,
fertelmes vétkeyert, sem czudatetelit
latni, az még kötőztetet Baranynak,
sem kediglen kerdesere valo feleletire.
Elég czuda vala az, hogy az hatal-
masságnak Istenének lattya vala előtte
valo még kötőzcsit, mély minden czu-
dakot fellyül halad vala. Ebből ta-
nulthacz. én lelkem, hogj emberi tekin-
tetért, sűk segnelkül nem kél zolanod se
czelekedned, kiből Istennek nagyobb dű-
czősege nem következik. Ittis erőssen
es alhatatoson vadollyak á Papi Feye-
delmek JESVST, az hamissak, á ha-
missak á hamisnal, kit czyak feyele ha-
ytva halgat. Peldad ez JESVS hal-
gatasaba, hogy nē mindenkor, sem min-
denűt, sē mindē ember előtt kél az igaz-
ság felől feleletet adni, hanē halgatni
kél, mikor az igaz mondasnak semmi
béli nem adatik, a diznok eleibe nem io
á gyongyot hanni.

S 2

He

Miert I E-
S VS Hero-
desnek nem
felel.

Halgatas-
nak haz-
nes Pelda-
ja.

Herodes még utala őtet minden népevel. Latvan Herodes hogy semmit *JESVS BOL* ki nem véhet, halgatásával, minden beaba való kerdesit, á Sidok vadolasával egiút még utalya; úgy mint bolondot feyer ruhába öltöztete, sok zidalmas bozúsaggal, egyút vduara népevel illetven, viza küldi Pilatoshoz. Lassád én lelkem miczoda ruhába nagy gyalazatoson azon zantalan nép közöt kötözve vizik üdüezítő det. Így czelekedik ez vilagis a *z* ő tagaival; de Christussal egyút, job a gonozoktól még utaltatni, hogy sem mint az hizelkedoktól diczirtetni. Ebbe az feyer ruhábais Christusnak artatlansága mutattatik, kit Herodes czufolaskeppen ada *JESVS RA*. Mert ez az artatlan Istennek Baranya, tiztaság nak jele alat, véve fél az mi undok vetkeinknek terhét. Mély feyer ruha jelenti az Albat, kit a pap ruhayan félyül vezen, mikor az zent aldozath. kézü. Azt se féleicz el én lelkem

hogy

hogy minden öltézetit az Egyhazi embernek nagj méljfeges tudományokkal, vadnak be foglaltatva.

Első az Humeral, kit mindeneknek előtte feyerre tezen, jegzi az Christus orzcaynak bé fedését, Annas hazanal, ki alat, arczul es nyakon vérek. Másod, az feyer hozzuruba, iegyi a czuf ruhát, kit Albanak nevežnek, kibe Herodes öltöztete. Harmad, az Eo kivel be övedzik, az kötelet jegzi kivel az ozlophoz kötöztetet vala. Negyed az Casula, a barsoni ruhát, kit nyakaba vctenek, Pilatos házaba a vitézek. A Stola, a kötelet kit nyakaba vétettek. Az Manipulus, jegizi a kötelet kivel zent kezei hatra köttettenek. A tövis korona jegizi, az Püspök feyebe való sco phiumot, avagy mitrat, es az Papoknak pilisset. Az Püspöki palcza, jegizi a nad zalat, kit kezébe adtak az vitézek. Mind ezek az Egyhazi ember öltözetit, jegizik Christus szenvedesebe való artatlanságot. Kire ez ruhát

Az Papi
öltözet
mit jegy-
ezzen.

által intettetik, ez zent aldózatához
kezelő Pap. Az feyen való tiza ru-
ha, jegzi az igaz Istenbe való remense-
get, kit Z. Pal üdvességek sisakjának
nevez. Az örökre való dolgoknak ke-
diglen remensege, igazít az elmulan-
do dolgoknak még utalására; kit mikor
feyere vét az pap, jelenti az által, ez
világi hiúságoknak még utalását. Ki
ha különben czelekedik annal á mint
jegyez, CHRISTVS czufoloya. A hoz-
zu Alba elmeyenek, es zivének tiztasa-
gat; az Stola, Manipulus, es Cingulus,
zent életet, kikkel Christus hoz, szabad a
karattya zerent kötöztetet; A Casula
ki mindencket felyül be fêd, az zere-
tet jelenti, es zúntelen Christus kérez-
tinek hordozását. Ez nap Herodes es
Pilatos, CHRISTVS szenvedése na-
p्यान bekelenek még. Oh atkozot ba-
ratság, ki ez artatlan baranyának zen-
vedesibe erősitetik. Mikor tudniaillik
á tést es az ördög az artatlanok zenve-
desébe egymás közt baratságot teznek.

Christus tagainak üldözésébe, es kerge-
tesébe egyesülnek. Mikor á test, es á lé-
lek, Christus Szenvedése ellé, baratságot
tartanak. Mikor az Zerzetes, ez világ
gal egyesül, es testének kívánságit keresi.
Ezek között emlekezzek az hű elme,
ellésegevel még bekelleni Christus pelda-
ya által, ki még á gonozok közöttis, ez
nápő szenvedésébe békeséget zérzet. Ar-
rolis gondolkodgyal, mély nagy faratsa-
ga volt az, my üdvözítőnknek, egik bi-
rotol masikhoz vitetetni, Anna stol Cai-
phashoz, Caiphastol Pilatoshoz, Pilato-
stol Herodeshez, Herodestol Pilatoshoz,
mindenkor kedig kötözve. Kinek emle-
kezetiert, mi se vőnyuk még magunkat
ha az Vrnak akarattya lezen, Birak, es
Feyedelmek éleibe vitetetünk, mert mē
től gonozbak es kegyetlőbek, annak tiz-
tessegesb vallastetellel Coronasztatunk
még. Annak felette ne zugolodgyal, se ne
törődgyel magadba, avag jegyebek előt,
ha egy heliről, masua küldettétel, az zēt
Engedelemtől, mas alab való helyre,

Christus
az gonozok
közöt be-
keséget ze-
rez.

Szerzetes
emberek-
nek zep
Pelda.

avagy kemenyeb elől jaro birtoka ala:
holot IESVS egik Istentelentől, másik
Istentelenhez küldettetet. Kiknek sem-
mi nehezsegekre valózt né adot, ki-
vel inkább ellene való dühösségeket, fel
indithatna. Mikor modgya nem volt
á feleletbe, hálगत, te is ugy czeleked-
gyel ha tőkelletes akarz lenni.

Eozze hivan Pilatos az Papi Fe-
yedelmeket, es az tizt viselőket.
Midőn ismet Vdvezitőnk Pilatoshoz
vizza vitettetet volna, monda az Si-
doknak. En előmbe hoztatok ezt az
embert, ugy mint ki á kősséget él hitet-
te, es ime én tū előttetek kerdiven sem-
mi okot nem talaltam ez emberbe; sem
Herodes, kihez küldöttelck tūtőket, es
semmi halakra valo dolga nem törtint
neki, még büntetem azert, es el bocza-
tom. Ezt mondván Pilatos, menti
Christust artatlansagaert, az felyül
még mondot okokbol, kit az utan ha-
hamissán, lelki ismereti ellen, Czazar-
tol valo féltebe még őle. Hallyad vak

Christust
menti Pi-
latos az Si-
dok előt.

Sido,

Sido, halliad kegyetlen pogan, sem He-
rodes, sem Pilatos halakra valo okot né
talal IESVSBA, hanem csak czufola-
saba, halalába, félelemért, es egyebek ki-
altásaért rezesült.

Zokastok vagyō tū nektek, hogy
egyert él boczaflak Hufuet napy-
an. Modot keresven Pilatos IESVS
zabaditasaba, kinek erti vala sok jegy-
ekből valo artatlansagat, az Sidok zo-
kasaval akarya IESVS T él ereztetni.
Mély zokas az Egiptusbeli fogsagnak
még zabaditasanak emlekezetire, min-
den eztendőbe még tartatik vala. Itil-
ven Pilatos, hogy IESVS T inkább még
zabadithatna, holot tellyességet artat-
lan, hogy sem mint Barlabast, á nyľvan
valo toľvait es gilkost, ki á varosbēli
tamadaskor embert őlt vala. De az I-
stentelen Papi Feyedelmek, á nyľvan
valo gilkost kivanyak IESVS helyet,
hogy él boczafla Pilatos. Oh nagy mōd
hatatlan irigsegbeli vaksag. Oh meg
dühűt eztelenseg, miért az nyľvā va-

S 5

10

Sok lator
kialtasára
az artat-
lan elvez.

lo toluajt mondod hogy él érezzek, az életnek Vrat kediglen még akarod öletni, a gilkost hogy többet ölyön él érezteted. Oh atkozot czerelés, kibe az igazság még öletik, az hamisság még szabadul, a lator még menekedik, sok lator kialtasára, ez vilagnak Vra még öletik. Mit nyeretek gonoz Sidok ez Istentelen czerelésteke, az lator Zabadasába, Orzagtok él puztula, varostok fundamentomabol ki törtettetek, temptomatokba egy kő az masikon még nem marada, az zabadság mellett, a lator otalmába, arulo segítsegebe, Vratok ellen való tamadasba, minden zabadsagtok él véze. Sem Feyedelmetek, sem Orzagtok, sem varostok, sem templomtok, ez hamis czerelés miat. Oh még vákult Magyar orzag, te hozad illik ez a sententia.

Kik reze-
sek latrok
patrociniumyába.

Ez gonoz czerelésbe rezesülnek az Feyedelmek, vrak, varosbeli birak, Tiztartok, kik az nilvan való latroknak partyo-

kat.

kat fogyak, kik tiztekre fél emelnek hamissakat, kik vér zopokat, nagyobaknak böczülenek, hogy semmint az együgyű Isten felőket, bizelkedő czelczapoknak tizteket oztanak, az jamborokat hatra vetik. Annak felette, mindē gonoz, es feslet erkölcsnek fél magasztalásába, meltatlan Zémclyeknek tiztekre való fél emelésébe, penzert, baratságot, emberi tekintetert, az jamboroknak hatra vetésébe. Az tanacz adok is ez czerelésbe tarsók, mint a Papi Feyedelmek, es kiralyok, Pilatossal együt, kik bizelkedőknek tanaczokat vezik. Barlabasert kiált, minden, valaki el hadgya Istentől rendeltetett hívátallat, kit bizonyos Zerzetbe Istē a karú vezíteni, onnat lagyab Zerzetbe ügyekeznek. Barlabasert kiált, a ki testi zabadságot kíván az lélek ellen; a ki az jot él hogy van, gonozt czelekedik, a ki ez vilagiért kiált, az mas vilagit hatra hagyva, a ki értve az igazságot, emberek tekintetiért, az joknak czelekedetétől még fogják magokat

Gonoz tanacz adok hasonlok az czelekedőkhez.

Bar-

Barlabasert kiált, á ki az Isteni zolgalatot hatra hagyvan, ez világi zorgalmatosságba mérül.

Mikor Pilatos az Itileo zekbe ülne, hozza küldé félesege mondvan: semmi közöd né legyen ezigazzal. Latvan az ördög bizonyos jelekből, CHRISTVS artatlan szenvedést, es nagy bekeséget türefet, minden hamis vadolasoknak, ottan kezd gondolkodni, hogy az ő ingerleséből indítatot, Christus artatlan szenvedése miatt, kart ne vallana, azért jelenik még latasba Pilatos félesege nek, hogy né atsa magát CHRISTVS halálába. Mert vézi vala ézebe Christus szenvedéséből, nagy dolgoknak követ kezeti. Lattya vala az Sötétségbe ülő zét atyaknak zokatla öremeket, Lazar lelkenek azok közül valo szabadulasat, Christus paranczolattya. Annak félette egez Prophetaknak tudgya vala minden irasit, es Christusba czudatetelek által lattya vala be tellyesedés.

Ioan. 11.

sét. Esaiasnal nilva erti vala Christus szenvedésének nagy haznat. De akkor inkább ueve ezebe, alnak tanaczabol való karvallasat, mikor IESVS á kerezt-fan nagy kiáltással léltet, ki boczata.

Pilatos által, es félesege tanaczával akarya vala még szabadulasunknak érdemét tartoztatni, de CHRISTVS, az él kezdet szenvedésbe, nem al hatra. Eleg alnak ellenség, Adamba, es Evaba valo kegyetlen birodalmod alatt valo rabsagunk, Pilatosba, es feleségebe valo rcmenseged, még nem ment, az hamisfan kérését jozagnak él veztesetol.

Latvan Pilatos hogy semmit nem haznalna, hanem inkább tamadas lenne. Ez vilagnak hamis itileti még teczik, az Christus emberi tekintetert valo karhoztatasaba. Pilatos hogy él ne vézesse embereknek hirt névet, lelki ismereti ellen valo hamis itiletet tézen. Mint ez mostani hamis, vilag fiai közötis nilvan ki teczik, kik Vdvarokba Czazar kédvéert, es Vrok

Esa. 63.

Vilagi hamis itiletnek tüköre

te

tekintetiért, hamis törvényt tesznek. Az-
zonya kedvéért, Istenét még tagadgya,
felebarattyanak jó híret névet, bocz-
merli, és ragalmazza, az igazságot még
őli, az hamisságnak szabadsgot ad.

Vizet véven, kézet még mosá á
nep előtt, mondvan: artatlan va-
gjak az igaznak verébe, tő látlatok.

Zokas zerent czelekedik Pilatos, hogy
még mutatna, CHRISTVS halálaba
való artatlanságot, kézet még mosá,
hogy azokat kiket tanaczával, és min-
den ügyekezettel, az CHRISTVS ha-
lalatól él nem vohat vala, jélek által bi-
zonyoságot tenne, hamis ügyekezetek-
ről. Ezzel jeletven magát véteknel-
kül, és az Sidokat IESVS halálaba re-
zefekke. Iol lehet, ez el alnakságot él né
mosá, mert tudvā artatlanságot Chri-
stusnak, hamis törvényt tévé lelki ismere-
ti ellen, rézes lőn Christus halába.

Az ő vére mi raytunk, és á mi
fiainkon. Még vagyon kívánságtok
Istentelen Sidok, mert jelen való un-

dok-

dokságtok, ki minden fiaitokra meltan
zállt, még mutattya, holot egyéb férfui
nemzet ez hová ocmány véretekől
üres, kit tő szenvedtek. Raitatok
Christus vére, mert mindenőt üznek,
kergetnek, foztanak, ölnek, még az
sült pogánokis. Tő nektek az Christus
halála irigységtekert, és gyűlöségtekert
nem használ, nekünk kedig keréztye-
neknek remenységunkert, és Christusba
való hűtőnkert, kibe vallyuk őtet igaz
még való Istenünknek lenni, üdvessé-
günkre vagyon. Gonozul kívántatok
hogy raytatok legyen vére, és fiaitokon,
mi zeretetből vöttük, az Christus vére
ki ontasat, reánk és fiainkra, hogy min-
ket még mosna, az mi alnakságinkból,
és makulanelkül vinne Attya éleibe.

Még büntetem őtet, és él bo-
czatom. Mikor latna Pilatos, hogy
nem volna modgya az Christus zaba-
dításába, hogy az Sidoknak fél geryedet
haragyokat, CHRISTVS ellen még

eny-

Christus
vére mit
hozot az
Sidokra.

Ap. I. V. 5.
Col. I. V. 20.

Pilatos lel-
ki ismere-
ti ellen te-
véntörü-
ent.

enyhithetne, gondolkodék, hogy még o-
storoztassa, hogy ha valamit, az Sidok
Ceremoniai ellen vétet volna, avagy
egyebbe, még ostorozvan magat még jo-
bitana. Még ostorozom, es még sanyar-
gatom, csak halalat né kívanyatok, ar-
tatlan vért né onczyatok. Azert Chri-
stust ostoroztata, es czusoltata, hogy lat-
van így még sanyargattatvan, az ő ke-
gyetlenségeknek haragya még zallana,
es így halalat né Zomjuhozna. Innet
ki teczik hogy Christust, nem gyűlöse-
ből ostoroztatta még, hanem hogy az al-
tal a fél zendült sokasagnak dühössége-
ket zallitana. Oh Pilatos, Pilatos, te
akarod az Vrat ostorozni, nem tudod
mit czelekedel, ki nem hogy halalt, de
még csak ostorozast sem erdemel, Biro-
leven, latvan artatlan sagat, nem vol-
tal szabad sem törvénybe, sem lélked is-
meretibe, csak lég kissé bosszúság alis-
illetned. Gondolkodgyalit én lelkem,
lelki könyörületességgel, mint ragattak
Christust az Pogani hoherok, bē viven

Törveni el-
len osto-
rozattya
Pilatos IE-
SVST.

az

az törveni haznak pituaraba, mint zēt
tēsteről ruhajat le vonyak, minden ir-
galmasságnelkül, kézet es labat, kő őz-
lophoz kötőzik, kegyetlen ostorozások-
kal, untig, es farattig zagattak zent té-
stet, kiből roza zínű zent uére az Padi-
montomra léfolyt. Mind ezeket kedig-
len á te zeretetedből vőtte fel, hogy te-
gedet az ő meztelenséggel, az io sa-
gos czelekedetekbe ekesen fel öltöztet-
ne. Ez az Angyaloknak tekintetes
viragok én lelkem, ki az ozlopon te é-
retted még hiruadot, hogy Isten clőt te-
gedet kedves tekintetue tenne. Ez kedi-
glē az ostorozas oli izhonju volt, es ret-
tenetes, ki mind ez vilagi ostorozások-
nak zenvédeset fellyül haladta, úgy
mint ki minden büntetéseknék kinyait
egyedül magara vőtte. Oh zent Isten-
nek aldot magzattya, mit vétettcl eny-
ny zenvedése melet. Oh zep fenyes
náp, mit vétet fenyessegednek kedves
vilaga, hogy így még homaliosodtal.
En vagyok Vram mind eny vérese-

Christus o-
storozása
örnyű.

T

gid.

Iudit. 6.

v. 9.

Mit jegi-
zet Chri-
stus kötő-
zése.

Ier. 20. v. 2

gidnek oka, te zent testednek zakarása-
nak kegyetlen ostora, mert én öttem
még az almat, á mit te nem czeleked-
tel, arról metatlan fizetcz. Ez Chri-
stus kötőzése jegyeztetet Achiorba, ki
á amaz kegyetlen Holofernóستól fahoz
kötőzteték, mert az Istennek hatalmas-
ságot magasztallja vala. Így JE SVS IS
Attya tiztességet magasztalván kötőz-
tetet es ostoroztatot. V gyan ez zent jeg-
zi vala, Ieremias Propheta ostorozása-
is, kit phasur még ostorozá. Mulas
mégis én lelkem elmelkedesedbe ez zét
Vradnak ostorozásába, gondolván elő-
zőr, puzta emberseget, ki fél ser-
dült ember korába ki zúztól zúlettetet
vala, gyenge tagaival, mint meztelen
nagy zemermetesen, az kegyetlen hohe-
rok él vegezvén dúhósségeket, kőzöttök
al, idestova hant ruhait őzze zedege-
ti még hasadozott tagaival. Kiket fol-
dre vetetenek vala, az kegyetlenek.
Teri vizontag az zolgai abrazat alatt
valo Istésegnek hatalmaságára, mint
még

még haitotta mind földig hatalmasa-
gának nagy ereyet, el hant ab razatya-
nak ruháit őzze keresi, hogj hatalmas-
ságnak abrazattat, bē fedezze, ki az
madaraknak tollakat ad, az faknak e-
kecskégekre lévelet. Ezek után még nē
elegedven ez kegyetlen hoherok, hogj
inkább czufolhassák, es jobbā kinezha-
sák, tővisből czinalt Coronat, nyomnak
feyebe, kinek kemény hegyei zent feyet
még haták, kiből mindē felől, draga zét
vère ki czordul. Nad zalat adnak ké-
zebe, barsony ruhába öltőztetik; eleibe
alván, mondgyak vala neki á vitezek,
V dűez legy Sidoknak kiralya, es arczul
czapyak vala, pőgdősven. Ihon én lel-
kem á te Coronas Kiralyod, kit az ő A-
nynya még koronazot az. ő tiztessége
napyan, az az, az á gyülekezet, kinek
te leánya vagy. Te vagy az, á ki á te
bőczületes kyralyodnak, enyni gyalaza-
tos faydalmokat adtal. A tővis Corona
kit feyebe visel, á te bűneid azok, á te he-
gyes tőpulhatatlan alnakágid, ki Chri-
stus feyét megligatta. T 2 Mé-

Can. 3. v. m

Mit jegyez
az tővis
korona.

Mély gyönyörűséges legyen, kérdél egy kevesse feyebol, hogy te feyedbe tegyesz, hogy mi legyen zent feyenek ekessege, te is erezhessed, siralomba es zivednek késerűsegebe.

Gondold még azt is, mint terd haitásokba czufoltak ez zent Vrat, ez pogani vitezek, kiknek peldayokat még lásd, hogy JESVS bozzusagara né kövessed. Ezeknek tarsasagokba foragnak IESVS hamis zolgai, kik mast nyelvekkel zolanak, mast zűűőkbe forgatnak, kik ő fölseget hamissan imadgyak, hamissan vallyak. Kik templomba Misereret mondanak, küül vilagi faytalan sagot követnek. Kik templomba mellyeket verik, kövűl tanczot jarnak, kevely térdek haitanak, karomlast zolanak, embert ragnak, undok bezedeket zolanak, avagy hallának, Zitkozodnak, jokat, fiokat, hazok nepevel egyűt atkozzak, rut zemeket vetnek felebarattyokra. Lassad en lelkem, mély ektelen segek legyenek ezek Christus tővis Coronaya e-

lőt valo tērd haytasok, még otalmazvan mind ezektől magadat, hogy ugyan tővissel né Coronazzad a te Vrat. Lassak ez vilagi vitezek, es Zolgalo rendek, ezekkel egyűt Christus ellen valo czelekedeteket, kik minden trefanak czufolasnak, parazna bezedeknek, es karomlastoknak fundamentomi, menemű tarsasagba elegitetnek, az itilet napyan, kiktől minden undoksagra valo menetelnek Peldai adatnak, testi buyasagra, rezegsegre, tobzodasra, vēr ontasra, minden czifrasag, viöltözet, vi zertartas. Ez Christus czufolasanak, es koronazasának peldaya volt David kiralyon Semeytől, ki Davidra követ boczat vala a hegyekről, atokkal es zitokkal. Vgyan ezen czufolast, jegiži vala Samsónnak czufolasa, es David kiraly követinek még trefalasa, kiket Amonhoz küldöt vala.

Ki menven Pilatos ismet, monda: ime ki hozó ötettű hozzatok. Itilven Pilatos hogy ez sok vérese-

Christus
Czufolasának
figurái

2.Reg.16.

v.6.

Iudic. 16.

2.Reg.10.

gekkel, es czufolasokkal, még elegendné-
nek á Sidok, á mint még czufoltak vala
tővis koronayával együt, monda :

Tr. 3. v. 30

Ime az ember. Ime Vram Isten,
mely keserves dolgot lát az, én lelkem:
I E S V S az én üdvözítőm, ki indul, úgy
mint király öltözetbe, de minden se-
lől rokusfaydalmas kinyynyaival, czu-
folással es zidalommal, király Korona-
ya zent zemeit orczayat, ez zayat be-
töltötte vérrel.

Ihon az ember Sidok, ha királyságtól
föltettétek, ihol az gyalázat, feyebe tő-
vis koronaya, teste ostorozás miatt még
zakadozott, orczaya még pögdöstetet, es
arcul vérettetet. Lassad oh kevely
öltözet, oh kevely Pillango parta, kozo-
ru, örvös nyak, homlok elő, tafotaba, a-
vagy kamokaba tekert hay, kent fent or-
cza, mint vagyon dolga á te Vradnak,
azert á te kevelysegidért, mint gyeöny-
örködgyek ezekbe, ez peldakból ezed-
be veheted. Kamoka, avagy vont arany
fardagalyba, mint tizteled á te Vradat,

Isten-

Istenedet, ki barsoni ruhába czufolta-
tot meg, mint illenék ezek az, tővis ko-
rorához? Mikor lattak volna ő-
tet az Papi Feyedelmek, es á Zol-
gak, kialtnak vala mondvan : fe-
zisd még. Latvan üdvözítőnket, ez
vér zomiuhozo Satan kőlykei, így kin-
zattatvan, es czufoltatvan, es ertven
hogy Pilatos így akarna él ereztetni,
semmibe nem könyörülnek, sem Pila-
tos maga mentesevel, nem gondolvan
kialtyak vala, fezisd még őtet, kétczér
kivánságoknak J E S V S halalara valo
nagy voltat jelentven.

Nagy kivánságoknak jele lőn ez,
hogy enyni nyomoruságával, es kinyai-
val nem elegendnek, halálalra sietnek,
nem könnyű halálra kediglen, hanem
rettenetesre es gyalázatosra, kibe még
nem halhatna hamar, hanem sokaig
kellene kinlódni; hogy ez gyalázatos ha-
lál által még gyaláztatnak hirébe, es
névebe. Félvő azon, hogy tizteffeges ha-
lala ne lenne, es ne hirdettetnek, hanem

T 4

Isten-

Istentőlis még atkozot, halat által atkozatnék. Nem gondolvan, hogy ez az gyalazatos halat, Czazaroknak kiralyoknak es Feyedelmeknek homlokin, nagy böczülettel tiszteltetnek jövendőbe. Tekincz még én lelkem üdvözítődnek ez zörnyű kiáltasba, nagy alazatosságaba féye le haytasat, es halgatasat, minden felől, mint az siuo orozlanoknak zayoknak, ellene tatasokat, sok karomlassal, néveteffel, czufolással, es kiáltással. Vgy hogy, czyak zidalommal lattatot legyē még terbeltetni.

Tr. 3. v. 30.

Vigyetek él tő, es feztetek meg, en semmi okot halálára nem talállok. Igaz Pilatos á te mondasod, mert bizonyara semmi bűnt nem czelekedet, sem alnakság zayaba nem talaltatot, kiből halálra való ok zarmazot volna, hanem my bellőlünk. Vram IESVS, mi kőződ teneked á halálhoz, mi vetkeztünk te fizecz, mi voltunk halálra sententiaztattak, te kediglen halhatatlan életnek vagy Vra.

Ef. 53. v. 9.

1. Pet. 2.

v. 22.

1. Ioan. 3.

v. 5.

Ne

Nekünk törvényünk vagyon, es törvényünk zerent még kél hálni, mert Isten fiava tőtte magát.

Latvan az Sidok, hogy az ő kiáltásokra nem hayolna Pilatos, mas okkal vadolyak, mert Isten fiava tőtte magát, es ezokon mint karomlonak még kél hálni. Itis hamis á te vadolasod Sido, mert CHRISTVS nem tőtte magát Isten fiava, hanem az Atya zülte. Ha Isten fiana mondotta magát, karomlast nem zolot, hanem igazat mondot, mint Attyanak mondasabol; ez az én zerelmes fiam kibe ennekem kedvő tolt őtet halgassatok.

Ezt halvan Pilatos, inkab még jéde, es be menven JESVSSAL á törvény hazba, kerde őtet honnat való vagy te? Hogy Pilatos ez zokat halla, bē fordul á törvény hazba JESVSSAL, vegère akarvan menni ha igaz volna az, á mit az Sidok mondanak. Még jedven, ha á dolog így volna, hogy artatlanul, ili kegyetlen kep-

Matth. 3.
v. 17.

T 5

pen,

pen még kinzattatta es czufoltatta, hogy nagyob gonozt, halalaba rezesülven ne czelekednek, ha Isten fiat, még ölne.

JESVS semmit neki nem felele. Nagy dologrol kérden honnat valo volna, nem ad féleletet, holot az hűtet lennek, nem kel vala jelenteni az. Isten-segnek eredetit, mért az. ő halalat nem akarya vala halasztani, mivel hogy azért jót vala ez vilagra, hogy erettünk zenvedne.

Nem tudode, hogy hatalmom vagyon, még feziteni tegedet, hatalmom vagyon él boczatani: Oh Pilatos, ez á te nyelved vallasá kar hoztat tegedet. Ha mind élete, mind halala hatalmod alat vagyon, miért az artatlant, kinek latodigassagát, él nem ereztet Hatalombol akarod még feziteni, nem igassagbol. Hatalom által, az nyílván valo gilkos tolvayt él ereztet, az életnek kediglen Vrat még fezited.

Monda neki JESVS, nem volna én raytam semmi hatalmod, ha onnat fellyül nem adatot volna. Azert annak, á ki engem te neked adot, nagyob bűne vagyon. Nagyob lón Iudasnak es az Sidoknak bűnök, kik IESVS-t Pilatos kezebe adak, hogy sem mint Pilatosnak, mert Judas Christus halalaba rezesüle, penzre való zerelmebe, az Sidok kediglen gyűlösegből, Pilatos kediglen emberi félelemért. Ezokon Pilatos modot keres vala mint él boczathatna.

Mondanak az Sidok, ha ezt él ereztet, nem lez barattyá Czazar-nak. Mikor az Sidok utolsó protestatioyokat hallotta volna Pilatos, inkább még jede, féltven Vranak tizteffegét, ez tiztinek él vezetését, ki vive IESVS-t á törvény házbol törvény ülő Zekibe be ülven, es monda á Sidoknak, ihol á tú kiralyotok. Gondolyad ez elmelkedesnek czikelebe mély vezedelmes dolog legyen ez vilagi tiz-

Ez vilagi
tíz tized-
les lelki ve-
zedelemben
sokszor
forogh.

teknek visélese, ki mindenkor többet fo-
rog lelki vezedelemben, hogy semmit kül-
ső kar vállalkozásba, holott V rara valo te-
kintetbe, Pilatos tarsasagaba es törve-
nyebe ültetetik, mert gyakran lelki is-
mereti ellen, hamis törvent tézen, ze-
genyeket, arvakat, özgyeket, nyo-
mogat, jozagokat, örökségekké együt,
tudo hamissan él foglallyak, hűtőket él
hadgyak. V rarabarságáért, avagy tiz-
tessegeért, Istent hatra vétven paran-
czolativál együt, torkokat töltik, rezeg-
segekbe CHRISTVST itilik, mikor
nagy poharokat, Czazar egessegeért
közönnek, es arra valo tekintetbe, lel-
ki aitatosságot hatra hadnak, inkább ké-
resik kedűt, hogy semmint Istennek;
emberi itiletbe, es ragalmazasba, Az-
zonyokkal bizonitnak, vele egyet ertv.

Lasd még én lelkem, es felette igen
vigyaz, hogy ezeknek tarsasagokba ne
talaltassál, mi hazon Czazar kedvebe,
ha Isten bozzuságára czelekedel, lel-
ked vezedelmére, hogy Pilatossal pokol-

ba

ba örökre kinlottaással? Ninczen
kiralyunk hanem Czazarunk.

Meltan az Vristen tartya raytatok i-
gassagát, gonoz Sidok, mind világ vé-
gezetig: Mert iga Davidnak mag-
uabol valo kiralyotokat, hamissan még
tagadatok, kit Herodes előt vallatok
zületesekor, hogy Bethlehembé zület-
tetik, kitől valo félelmébe, zantalan
gyermeket meg ölete Herodes. Hallot-
tatok ti Papi Feyedelmek, Irastudok, es
Pharisaeusok, az nap kéletről jöt böl-
czektől, hogy vi Sidok kiralya zületet.
Ninczen azért ment segtek, sem Orzag-
tok, sem Varostok, sem Kiralyotok nem
lezen, rabok leztek, idegen orzagokba,
világ végezetig.

Es akkor áda nekik ötet, hogy
még fészitsek. It vagyon Pilatos, á te
hamis hatalmodnak itileti, lélked isme-
reti ellen, fészitesre advan JESVST.
Az Sidoknak azért ada, hogy ne len-
nenek rezetlenek, az hamis itiletbe, az
artatlan JESVS halalába, kit anynyra

Mat. 2. v. 5.

Mit nyer-
tek az Si-
dok hogy
IESVS ki-
ralyságot
még vetet-
tek.

Zom-

Hamis tizi
viselő em-
bereknek
Pilatos tū-
kőrök.

zomivhozna vala. Lassad én lel-
kem, éffele lelki ismeret ellen czelekedő
Tiztartokkal, né tarsalkodgyal, zen-
vedgy inkább Christussal, hamis itiletet,
hamis uadolaft, czufolaft, karhoztataft,
hogy semmint valaki vétkeibe rezesü-
ly. Kez legy Christus mellet á kerczt-
nek késerűségét fél venni, hogy semmint
vilagi tekintetért, á te Vradtol él ta-
vozzal. Vram JESVS CHRISTVS,
ki artatlanul halálra való sententia-
dat, örömeft fél vöd én erettem, enged-
gy ennekem zabadulaft, az örök halál-
nak sententiayatul, es hogy á te zerel-
medért, ne rettegyem az emberi itilete-
ket.

Ez hamis Biro sententiaya utan, ki
éltőztetik JESVS T á barsony ruhabol,
az ő maga ruhayat advan rea, kezeit
még kötven, az törvény hazbol ki in-
dul.

†(Vallan)
Christus
zenvedese-
nek figurai

Viselven á kéreztet hatan. † It
lasd én lelkem mint vitetik az igaz A-
bel Caimtol á mezőbe. Ihol megyen

Isa-

Isaac á faval, együt kit hatan vizen á
hegyre, hogy még aldoztassék. Ihol me-
gyen Ioseph még foztatvan ruhayatul,,
área tót törvényre. Nezed Iacobot,
egy Palczaval mint megyen által az
Iordan vizen. Tekinczedze mint a-
maz együgyű Moises palczayaval
indul az véres tenger féle Egiptusbol,
hogy által menyen. Ihon siet Ionas á
tenger féle. Ihon David parittyaya-
val es bottyával az Goliad ellen. Ihon
Samson az orozlan ellen. Ihon lassad
mint visely vallan IESVS az ő birodal-
manak palczaiat.

Gondollyad én lelkem az Istentelen
Sidoknak kegyetlenségeket, hogy ily
zörnyű ostorozások után, kérezt fayatis
maga vallara adtak.

Oh te hamis Biro, miért ez artatlan
JESVSNAK kit minden igasságnelkül,
igy még kinoztattal, tóvis koronával
mégh koronaztattal, ily kegyetlensége-
det mutatod, hogy néhez kéreztit val-
lara adatad.

Gen. 4. v. 8
Ge. 22. v. 6
Ge. 37. v. 23
Ge. 32. v. 10

Ex. 14. v. 16
Ion. 1. v. 3
1. Reg. 18.
v. 40.
Iud. 14. v. 6
Esa. 9. v. 4.

Te-

Tekinczed oh én lelkem ilyen nagy terek alatt, mint még nyomattatott, á te Vrad Istened, mint á kéreztnek zegey zent vallaiba be mennek, mint izzad, mint zakadosot zent teste izzadasok által vi fájdalmost inditnak.

Christus kereszt vise-
lese Pelda
mindennek

Peldad legyen, cz. I E S V S terhes kereszt viselese, ez vilagon, kit te readad I E S V S jó kedvel, az ő követésebe: mikor néhez munkák közöt, izzadvan faradcz, bekefegél hordozzad. Avagy mikor előtted járod, valami terhes dolgot ad, ne mentesd magadat erőtlen ségeddel, gyengeségeddel, gondolvan I E S V S T, mely nagy teste zakadasával hordozta kéreztit. Latvan á kegyetlen hoherok, hogy I E S V S á sok véreség miat még erőtlenülven, nem vihetné á kéreztet; Elöl találvan egy Simon neuű embert, Cyrenabelit, kénzeritek á Varoson kőűl, hogy I E S V S után vinne á kéreztet. Ez idegeny nemzet, nem Sido vala; hogy az gyalazatos kéreztnek viselese, az Sidokrol Poganokra zal

lana, es Istennek nagy bölcz tanaczabol löt, az. az, hogy az Christusnak szenvedésének dragalatos érdeme, á Pogani népre vitettetnek, kit az Sidok gyűlösegekből még vetenek. Mas az, hogy ez idegeny nemzet, I E S V S után viven á kéreztet, jegizi az Poganisagnak hűtötlen ségenek el hagyását, hogy C H R I S T V S érdemebe rezesűlyön. Mind ezekből ezedbe veheted én lelkem, ki legyen az, á ki I E V S után vizi á kéreztet, tudnia illik, á ki él hagyvan ez vilagot minden Pompaival, sanyaru iga, avagy kereszt alá vèti tétet, minden akarattjat mas akarattjara tamasztuan. Ha ki ugymond I E S V S, engemet akar követni, vegye fél az ő kéreztit, nem á maset mint Simon, szabad akaratbol, nem kénzeritesből, mint Simon á I E S V S kéreztit. Nem hű düczőse gért, hanem Isten tizteffégeért. Az is igazan mondatik G H R I S T V S után hordozni á kéreztet, á ki zokot gonoz czelekedeteknek utajt él hagyvan, pæ-

Matth. 16.

v. 24.

Ki hordaz-
za igazan
Christus u-
tan á ke-
reztet.

nitentianak terhes sanyarúságával testét terhely. Lassad én lelkem, mint hordozod CHRISTVS után á kéreztet, szabad akarattoddale, avagy ketelenségből, morgással, avagy zugolodással, meg lásd hogy más ember keréztit ne hordozd, zenteknek prädikalvan szenvedéseket, avagy olvasvan, avagy halvan, te magad kediglen annak hordozásától távol járj.

Követi vala ötet, zantalā népnek sokasága, es Azzonyallatoknak.

Mikor az artatlan IESVS, á kaponya hegy féle menne, nagy faradua, könnyő-rületességre indítatvan az sirankozo azzonyallatok késergesen, kik JESVS szenvedesen sirnak vala: IESVS fordulvan monda: Jerusalemnnek Leani, ne sirjatok én raytam, hanem ti magatokon, es á tőfiaytokon. Mert ime él jűnek á napok, á melybe mondgyak, bdogok á magtalanok, es az mehek melyek nem zűltenek, es az Czecek melyek nem zoptattanak. Akkor kezdik

† emlők.

mon-

mondani hegyekessetek mi reánk, es hal-mok boriczatok él minket; mert hogy ha az nyers fával ezt czelekedik, mi lezen az azzuval. Mint ha mondana, ha az en bűnnelkül fogantatot testemmel, artatlanul ezt á kint szenvedem, á tő bűnő tőkert, mi szenvedése lezen az bűnös testnek? Ha ez azzonyallatok Christus nagy kinyat latvan sirtanak, es kesergettenek, mint nem illik te hoz-zad en lelkem kesergened á te bűneidről, es zivednek ennyi ideig valo ke-menységeről, sirasoddal kegyelmet kered, az szenvedő Vrtol, hogy szenvedésenek gondolvan kinyait sirhas?

Es minek utanna iutottanak volna á helyre, mély köppaztonak neveztetik. Nagy faratsága után, ez aldot Isaac, él érkezven az aldozatnak helyére, az kegyetlen vitezek, meg sem hadgyak nyugodni, myndgyart ragadgyak, vérébe fagyot ruhayat zent testeről levonyak, minden kemelesnelkül.

V 2

Me-

IESVS fe-
zitesenek
kegyetlen-
sege.

Mezitelen, ez zemtelen hohorok, nagy gyalazattal kérezt fara hanyota feketik, nagy kegyetlenül zent karyayt még huzzak, úgy hogy minden érek, es inak még nyuytattatnak, hogy nagyobb kint zenvedhessen, es így kemény nagy vas zegekkel kérezt fahoz zegeztetik.

Oh mely külömb kárnak ki nyuitasa volt, az almarol a vas zegekre, az egheknek ki teriezteséről, az kéreztre az még tiltot farrol; mint nyul IESVS a zegeknek likaihoz: te a fara fél nyultal, eo te eretted az földön a kérezt fahoz zegeztetet. Zent labai karyayval együtt még nyuitattanak, a te torkossagodnak es gyönyörűségel valo ételednek kedveért. Oh en lelkem, nezzed mely kegyetlenül, a te Vradnak zéttagay mindenestől, ez kemény kéreztén még fezülte. Oh hazontalan, torkossag, mire hozad ez vilagnak zent Vrat: az Sathan hazugsaganak hiteleért, mire jutad minden emberi nemzetnek fiaynal kedvesb es zeb zemelt.

Torkossag
oka az
Christus
kynyanak
Psal. 44.

Oh

Oh en Vram JESVSOM, ki regi dolog volt, az még tiltot almanak étele, mind az émbére, a ki még ötte még emeztetet fergektől: mind emlékezetiél feledesbe volt az emberek fiaynal: de a te zadba keserűize még maradot volt: a véték el mult volt, gyönyörűségével együtt, de annak büntetése te rajtad nagy faysdalmoknak kin zenvedesivel még maradot volt, a ki még ötte az almat, anak foga még nem vasék, hanem a te fogaid vásának még. Még lásd én lelkem, hogy ui kéreztet te ne keziciz Christus kinyara, vi vas zeget né very, az Sidokkal fővenyseggeddel, hiűysagoknak követesével, testi vigasagiddal, trefalobezedidel, Elégedgyel még, az előbely gonoz czelekedetidnek zégezesivel. Tekincz még mint fizeti a te trefaydat, ördögi hazugsagoknak valo hitelidet, karod hanyansat, a tanczba, a te ugrasodat az ő labain, a te zabadon valo nyargulasodat. Tery magadba ki ezt olvasod, avagy halgatod,

V 3

mit

Gal. 2. v. 20.

mit kíványontóled IESVS ezzel az ő ke-
rezt fajához, ualó kemény zegecsesseucl,
erczed zent pal mondasat, az Christus
kereztinek még seztittetem, élek én,
nem én, hanem él én bennem á Chri-
stus. Lagicza benned á Christus kiny-
nya, az bűnnek fél geryedet langyat, az
Isteni félelem zegezze á keferűséghez,
banatodhoz, tested sanyargatafához á
Christus kéreztit, még tartoztatvan
labaidat, az gonozra menő utaktól, ke-
zeidet á gonoz czelekedetektől. Ezek
utan fél emelék IESVS tē kereztel az
ásót verembe. Gondolyad én lelkem, ez
kéreztnek vérembe való bé erezte sebe,
mint égez dereka JESVSNAK még ren-
dült, zent zebe j mint viobban még nit-
tattanak, es tagultanak, es hasadtanak.

Nu. 21. v. 8.

Ihon Izrael fiai, az fél magasztaltatot
kigio, á bűn, ki az puztaba mérges ki-
gyoktól meg sebesitetet népnek adatot
gyogitására. Nezed Christus zent te-
sten á te bűneidnek zornyű fekelyét,
nezd belpoklossagodnak néhez, nyava-

lyat

lyajit, kire czyak neznis zórnyűség.

Czudalatos Vram JESVS ebbe á te
zenvedesedbe él titkolt tanaczod, hogy
nem hazba akartal zenvedni, hanem
az egh közöt, es á föld közöt, fél füg-
geztetni, hogy ez eltető eghből is, ki ker-
getned á bűnt, Satannal egyűt: á föl-
dū még tiztittatnek, á te zent véred
hullásával; hogy szabad utat nitnal
menyorzagra, ez földön bekefeget zer-
zenel á te véredbe. Fél magasztaltatal
az egh es föld közöt, hogy te magadat
az földi emberek közöt, közbe jaronak
mutatnad, es ez földről, menyorzagra
fél igazitanad á te hivedet. Tanuly
én lelkem, mert az Christus zenvede-
se te peldad, hogy azoknak elmelkedesi
altal, fél emeltesfél az Sidok közül, az
Istenteleneknek tarsasaga közül, á test-
nek kívansagitól, tested kédvē kérese-
setől, az fél magasztaltatot Christus-
hoz. Holot Christ⁹ tegedet á bekefeget zē-
vedesere tanit, engedelmefféget mutat,
alazatoffagot jelēt, es zeretetre oktat.

Christus ze-
vedesének
titkos dol-
gai.

104.12.v.32

Deuter.28

v.66.

ier.8.v.18

Tr 1. v.12.

Lu.8.v.58

Aly még egy kevesse mégis én lelkē,
nezed tovább, az még aldoztatot ba-
rant, az még fezitetet Vrat, mint fűgh
zent embersegebe, mint emeltetet fél
az ő dúczősegebe, mint a nap fél emel-
te a kődöt a földről. Tekincz még igaz
mondasát, ha fél magasztaltatom, min-
deneket hozzám vonzok. Ime a te é-
leted mint fűgh zemed előtt, nagy gyen-
ge tagaival. Tekincz még, vagy one o-
ly faydalom mint az ő faydalma, holot
ugy még fezültének minden tagai, hogy
minden czontayt még olvashatod. It
erczed a te Vradnak zavát, az ember
fianak ninczen hova feiét haytani.

Lassad aztis, mely czudalatos tanacza
volt az Istennek a te megvaltasodba.

Az még tiltot fanak gyűmölcsze által,
ki esél Isten kedvéből, az keresztfa al-
tal, fél emeltetel ismet Istennek kedve-
be. Ki az halálnak faya alatt, halua
fekzel vala, az életnek faya által, vi-
zontag életre vitettetel; hogy melto o-
ruosság talaltatnek, betegségedből való

fél

feltamadasodra. Hogy a honnat az
halal raytad hatalmot vót vala, onnat
ismet élet tamadna, es az őrdög, ki az
fa által győzedelmet vót vala raytad,
a fan még győzöttetnek CHRISTVS al-
tal. Az halal zarmazot vala reank,
az még tiltot fanak gyűmölcsze által,
zűz Marianak draga méhe gyűmölcsze
ből, ellenkező gyűmölcsz neűekédek, me-
ly által életre vitettetnenk. Tekincz
még, mint fizeti; a ma tekintetes zep
almanak izit mereggel való italyaba.

Miczoda legyen Isten előtt a bűn,
ezedbe véheted, hogy Istennek zerel-
mes magzattyat, czyak egy meg tiltot
almanak étele, igy még kinza, mint ez
almanak kedves tekinteti, gyalazatos
lőn JESVSNAK mezeitelen való fűg-
gesébe. Mit erdemlez te, a te vétkeid-
nek zantalan gonozsagaért, miczoda
kinokra menendo vagy, ebből az Chri-
stus kinyabol ezedbe véheted. En V-
ram Istenem, honnat érdemelhetem én
azt, hogy mondhasám tellyes zivem-

V. 5

ből

Christus
kereszt fan
való fugge-
senek tit-
kos dolgai.

2. Reg. 18.
v. 13.

Bűnös em-
bernek
Christus-
hoz való
könyörgése

314

Christus szenvedéséről.

ből, kicoda adgya azt ennekem, hogy én te eritted még hallyak; hogy kedves vankosos, es Parnas agyam leheessen ennekem, á te zent kérezted, hogy én te eritted azon még hallyak.

Az te zent kezeid kikkel éngemet kezitettel, vas zegekkel vérettetted által, legyen kérlek á te jó akaratom szerint, hogy hasonló vétkeknek czelekedetire, soha az én kezeim ki ne nyútsanak ki miat, vizontag még zegeztesel az én zűembe. Á te zent véred hullásaért alazatoson könyörgök, mely ki foljt zent kezeidből, es labaidból, tartoztasd még az én zűemnek, gonozra való ügyeketit, hogy soha ellened való vétkekre né indulhason. Kivannam is, (meltatlá voltomat, noha magá jol latom) hogy ez zent véredel, lelki halalos sebeimet öttözven még tižticzad; magá erzé zent Vrá nyauajaimat, kit felszed jó akarattyanélkül még né gyogithatok. Tied vagyok Vrá, noha alnak sagim miat felette igé még kötöttet, szabadulásomnak né látó egyeb, modgy-

Lelki elmelkedések.

315

at, hané á te kerezt fá való kin zenuede sednek érdemét, ha annak irgalmassagával még latogacz, bizonyal bizé szabadulásomat. Ira Pilatos, Görögül, deakul, es Sido nyelven félyül való irast, es á kereztre fél teve. Zokasok vala az Romajaknak, hogy az halálra karhoz tatot embereknek, halaloknak okat még irnak á kérezt fá. Ezokó azért ira Pilatos, Nazarethbeli JESVS Sidoknak kiralya, hogy az nilvan való tolvayok közül, még valasztatnek, jelét vé az Sidok gonozságátis, kik kiralyokra tamadtanak. Illick vala ez az ó halalanak irasanak oka, hogy feltetnek az kérezt fára, mert az Christ9 orzaga es kiralysaga, né é földi, haném menyey. Noha kediglé zét embersegebe zévede, mind az által á kerezt félet, Isteni hatalmassagaba V ralkodik vala dúczóse gel. A IESVS neű üdvezitót jegyez, es magyaraz, mely neű igen illendő á kereztnek méltóságához, mert az által lőt szabadulásunk es üdűességünk. Nazarethbely magyarztetik viragos-

Mit jegy-
zet Pilatos
félyül való
irasa.

Phil. 2. v. 9

Christus
halalanak
oka á bűn.Mit jegyz
háromféle
nyelven
való fel-
írás.

nak, mély jegyzi, az ő szenvedeséből
valo artatlanságot. Sidoknak kirá-
lya, az szenvedőnek illik méltóságához,
es Vraságához, melyet méltan erdem-
le, mert ezért magasztaltatott fél Isten-
től mindeneknek felette. Az CHRI-
STVS halála oka vala á bűnnek boczja
nattyara, mert JESVS vala az. kegye-
lemnek adója. Nazarethből való vala,
mert dúczósegnek még találója vala.
Király vala, kinek kirali birodalma a-
lat, mindnyáyan Országot bírnak kirá-
lysággal. Az Sido nyelvű, jegyzi az.
Isten felől való igaz tudomant, á Deak
nyelvű hatalmasságot, kibe az. Romaiak
Vralkodnak vala: á Görög nyelvű, böl-
czeséget jegyez, mert az CHRISTVS-
BA vala az igaz tudománj, igaz hata-
lom, es igaz bölcsesség. Mind ezek.
ből én lelkem, zedgy magadtaplálására
es oltalmára való éledelt, es orvosságot.
Mikor az ellenségtől haborgattatol, ez
titulással kergesd, Nazarethbeli JE-
SVS, Sidoknak kiralya. Mély titulus

azért

azért mondatik győzedelemnek írasá-
nak, mert ez JESVS győzedelmét, az
ördögön való sárgos keppen jelenti.

Vele együtt, két tolvayis fészitetek
még, egyk iob kéze, másik bal ké-
ze felől. Ez Christus tolvayok között
valo fészületit, noha nagyobb gyalazat-
tyara czelekedik vala az. Sidok, hogy
latroknak czelekedetibe, rezessé mutat-
nak: de üdvözítőnk, ebbeis el titkolt
bolczeségét akarya vala jelenteni: tud-
nya illik, hogy még mutatnak ez. czele-
kedettel bűnosokert való zenűédesét,
hogy be tellyesednek Esaiás mondasá, az
latrok alnakok köze zamlaltatott.

Es. 53. v. 12

Tekincz, még elmelkedesedbe, hogy ez
az Christus kérezt faya olyan volt,
mint igaz Bironak itilő zeki, közbul le-
ven á biro, egyket el szabadittya, masi-
kat halálra sententiazza, melybe jelen-
ti vala mi czelekedendo volna, az elők-
kel, es á holtakkal, az igaz vallásról, es
á karomlásról, az utolsó itilet napyan.
Gondollyad még jól aztis, ha Christus-

sal

Miert Chri-
stus ket la-
tor közé
fészitett.

sal igazan akarz szenvedni, ez három kérezt emlékezetiert, három dolgot kelletik, czelekedned, a testet, ez vilagot, es az ördögöt, testedbemegekél fészitened. A testet, mint job kez felől való tolvayt, hogy az lélek zolgalattya alavettessek. Ez vilagot, mint jonak elléseget, bal kez felől mint latorral, megkélutalnád. Az ördögi kéfertetet Iesus kérezt fayanak emlékezetiert minden bizelkedesivel még kélgyőznöd.

Vrá, emlékezzel még en rolá, mikor áte orzagodba megy. Nagy hűti volt ennek á tolvaynak, holot sem az Sidoknak jelē voltokert, sem maga faldalmynak nyavalyayba, sē tarsanak karōlasaba, sē Christus testenek szenvedesibe, sē az Apostolok él futasaba, sē Iudas arulasaba, sē Pilatos itiletibe, hatra nē al Christusrol való igaz vallas tételbe: kiert meltā érdemlette minden bűneinek boczanattyat. Ez tolvayba, á kinak helyē, nylvā tündöklőt a zigaz hűt remenség, es zcretet. Az zcretet, holot

tol-

tolvay tarsat feddi, az karōlasnak űetkeiről, iutatuā ezebe az Isteni sélelmet, tanittya, mi által kellyē űdűezűlni. Az igaz hűt, mert ugjā az őt, kivel egj kint szenvedet, Vranak vallya, es Vrankodo Vrnak orzagaba, mindenek hallatya módgya; Remēsege által kívānya, hogj orzagaba rola még emlékezzek. Még vallya annak felette igaz hűti, remensége, es zcreteti mellet, a zig alnakfagat es bűneert melto szenvedeset. Gondold aztis, hogj, ez á tolvay semmiuelimmar magat nē segit hete, életebeli jobitasával, hanē czyak zűvevel, es zayával, kit mindenestől Christus tiztessegere ada, igaz vallas által, es töredelmességgel. Peldad te nekedis ez tolvay czelekedeti, hogj az Istē boz zűsagat, semmikep pē él nē kél halgatnod, hanē még kél feddened, azt á ki zayabol hallod. Annak felette akar mely fertelmes bűnösök legyűnkis, nem kél két segbe esnűnk az Isten irgalmassagrol, gondolvan ez tolvaynak előbigonoz életet, ki egy zova által paradiczomnak örökőse leon.

Bi-

Az job kez felől való latornak igaz hűti zcreteti, es remensége.

Peldad á kereztfan függő lator czelekedeti.

Gen. 2.

Es 9. v. 1.

Ez 10. v. 4.

Ex. 3. v. 2.

d. Chrysost.
in sermone
de latrone.

Bizony mondom te neked, má-
vélem léz paradiczmomba. Nagy vi-
gasztalásá leon ez a tolvaynak, ki ez vi-
lagon eletebe nem talala, az mit a ke-
reztan még nyere. Kit Abraham, I-
stennek hívén, nem mindgyart érdem-
le, Esaias látvan űlni az magos zekbe,
Ezechiel az Cherubinok közöt, Moises
az egbo bokorba, hogy Istennek tarsa-
ga igirtetnek. Mind ezek az zentek
lattak a düczőségbe es a meltofogba, es
ezert hűnek bezedebe, mert menyország
bol zolvala nekik. Ez kediglen a még
fezittetet tolvay, lattya JESVSZ nem
kiraly düczőseges zekibe, hanem vélek
hasonlo gyöttelembé, lattya mellete a
kereztan függény, kit úgyimada, mynt
ha menyorsági zekibe űlne, lattya ha-
lalra karhoztatását, mind az által V-
ranak vallya, es kiralyanak hizi.

Mély czudalatos még terefe volt, en-
nek a tolvaynak, gondold magadba én
lelkem. Az Sidok Prophetakat ol-
vasvan még fezik Vrokat. Ez tol-

vay

vainak, tekinczed mély bölcseség ada-
tik az kereztan, ki minden bölcsesége-
ket felyül halad. De ez a bölcség nem
földi vala hanem annak job kéze, ki
mellet fűgh vala, indita benne ezt az
űdvessegre valo mély bölcseséget, mint
David bizonytlya Dextera domini fe-
cit virtutem. Oh kegyelmességek
zent Istene, kérlek tegedet, én nyava-
lyas es meltatlá, ki czaak zayamát fél-
émellyemis, a te irgalmasságodnak zeki
élcybe, hogy ez tolvayial együt halalom
orayan, emlékezzel még rolam a te or-
zagodba. En hogy zent Bernardal
zolliak, tolvaynak vallom magamat, ki
gonoz czelekedetim által, es gonoz pel-
daim által, sokakat lelkekbe még öl-
tem, magamatis regen él veztettem.
De te, oh én Vram Istenem, emlékez-
zel még én felőlem, ime alnak sagimat
él hagyvan, tellyes zűemet alazatosá-
gomba hozza forditom, ez tolvayal
felőled vallast tezek, es az Istentelene-
ket a te utaidnak ismeretire igazgató.

X

Is

Bűnös es
torode'mes
zűnek Iste
előt valo
vallaste-
tele.

Es. 43. v. 1.
G 41. v. 13.

Ismerd még azért én Istenem, az te kézed munkáját, es vegyed füleydbe imadságombely fohazkodásimat. Emlkezzel még orzagodból én rolamis, mint á kéreztől még emlekeztel á tol-uairol. Mondgyad Vram, mondgyad á te zolgadnak zűbe es lélekebe, né fely mert veled vagyok, mert még váltottalak, má vélem lez paradiczőba, hogy hiuen még maradhassak azte igireted mellet.

A kerezt mellet al vala JESVS Anynya. Mindezek leznek vala zűz Maria hallatyara, es latafara, kinek zentfia kin szenvedesen, késerűségnek tőri, gyenge zűet által hatotta vala, ki Nenyével, es Maria Magdolnával, á kérezt mellet al vala. Kinek latvan JESVS még mondhatatlan késerűségét, es késerűes siralmat, annal többet Zenved vala zűbe. Zűz Anynyas késerűségnek kinnya miat, lattatik vala zentfiával függeni, ki maga halalat, inkább kívanya vala, hogy sem mint zerelmes magzattya halalat. Mindē felől

keserűségnek éles tőri zűeket metély. Fia saydaló miat kinlodik, az kemeny. Zegek közöt; zent Anyanak zűe győtrődik, hogy segítségel nē lehet magazattyanak. Ez Christus szenvedesebe, ez két fő aldozat vala. egik JESVS teste á kereztnek kemény oltarā, másik zűz Maria zive keserűségnek még geryeztetet oltarā. Christus zent testét aldozza vala, Attyától rendeltetet oltaron; zűz Maria tellyességel, ezen oltarra ada zűet, zemeit vétvē zent fia testére. Maria talala Istennel tellyes kegyelmet, hogy zent lélek által fogadná JESVST méhebe, emberi váltásagert. JESVS Istének zerelmes fianak mondatek, ki él vē ne ez uilagnak vétkeit, ketten illyē még mōdhatatlā jobā lőnek Isten előt, kettē a z zēvedesbe is tarfok lőnek. Oh bodogsagnak kegyes Anynya, nē de nē váltottad valae még, ez egyetlē egyedet, á két gőrlíceuel kiczī koraba, Moisesnek törvenje Zerēt? Mi dolog ez, nē de nē tizta zűből vitted ualae fel á tēplőba Istē pa-

Lu. 2. v. 24.

Ef. 53. v. 7.

ranczolattya zérent, az, aldozatot? Miért életednek kedves remensége es istápya, es zemed világa sēmi veteknelkül, igi kinlottatik, mezitelen vérbe fogva zemeid előtt? Mindeneket zivem zérent be töltöttem zent fiam valtságaért, a mit ertettem az *V*r akarattya-ból. Oblatus est quia ipse voluit, ő maga, magat szabad akarattal adta, ez nagy kinra, hogy az, mi alnakfaginkat éltörzene.

Azzonyallat ime á te fiad, es az utan monda á tanitvanyak, ime á te anyad. Nagy gondviselesenek zorgalmatosságát, mutattya *JESVS* zerelmes Anynya felől, mivel hogy eny ny kinya közöttis, nem féletkezhetik él zent anynya gondviselese felől; Turtort rendel neki gondviselesere, kedves tanitvanyat zent Ianošt. Mely pelda által, tanittya *JESVS* az, jambor fiaknak attyokrol valo gondviseleseket, es segítseket. Zűzet, zűznek ayanl, az egyes tiztasagnak peldajaert, menenű

tar-

tarfásagot mitőlünkis kívanna jelentti: hogy tanitvanyat, zent anynya fiának fogadna, vizontag á tanitvany anynyanak. Azzonyallatnak nevezi nem anynyanak, hogy nagyob keserűséget, ez zerelmes neű alat, ne adna zēt anynya lelkebe. Oh en lelkem jaruly á kerezt melle Zűz Mariahoz, ez zent Ianozhoz, halyad *JESVS* zavát. Azzonyallat ime á te fiad. De mit nézed *IESVS* T, avagy mit hallod zavát keserűségnekül, hogy ez, czuda dolgon zived faidalmok miat meg nem hasad, kőny hullatafidnak meg nem indulnak czatornai, zűz Maria tekintetire. Te, oh kemény zű, ki czyak imigy amugy, semmi belső indulatnelkül gondolko-dol, avagy ezeket olvasod, nyelved Péreg, elmed idestova uagyakodik, erdemlened mind az *CHRISTVS* kinnyabely gyötrelmet, mind lelkednek keserűségnek fegyvererel valo által vereset, mert te vagy mind ezeknek oka.

Oh czudalatos változás, az alha-

X 3

tat-

Zűz Mari-at miért *IESVS* nevezi azzonyallatnak nem anynyanak.

tatlan Isten fia helyebe, halando embernek hagyattatik, Zuz Marianak arua feye, természet zarent valo fiaert, zolgot kelletik fianak fogadni. Oh irgalmasságnak zent anynya, mit gondolz vala akkor midőn zent fiadnak véres zayabol még zarat nyelvevel, ezt az czerelest hallad. Nem kételkedem semmit, hogy akkor vi keserűség, vi eles tör, által nem vérté még zomorodot lélekedet. Ime á te Anyad. Zolgaly neki es gongyat viselyed, neked ayanlom. Nem czudalom Vram, hogy zent Anyad keserűségen uy faydalmot, es uy keserűséget érrez zűvedbe, tőled valo el zakadasaert, mikor masnak tutorfagaba adod. Mert soha tegedet él nē hagyot, sē gyermeksegedbe, sē iffiusagodba, sē emberkorba valo allapatodba, sem halalodba. Soha kőrűled valo zolgalattya él nē mult, kiczűsegedbe maga tejeuel tartot, prädicalasodba tegedet halgatot, mostis lattya kin zenvédesedet, hallya zidalmadat, es karomlasodat, nezi mely sebidet, halgattya zodat.

De

De mégis én lelkem tovab élmelkedgyel ez JESVSNAK zavā, az zonyallat, ime á te fiad. Mi törtinik, mi kőűetkezik zűz Maria zivebe; latvan zent fia nagy kynnyat, fiat valtoztat, Mésterért tanitvant, Kiralt uitez Zel, Vrat zolgaval, mindenhatot semmi tehetővel. Bizonyara keserves Anya, á te zivedet lelkeddel egyűt most veri által az keserűségnek eles tör, zagattyak elmedet tővis koronának kegyetlen hegyei, métely zűűedet zent fiadnak keserves tekinteti, lelked faydalmi, még nē zűntenek á kőnj hullatastol, zod még fogyatkozot, erőd él ést, zepseged, még hirvadot, zent fiad zebei te sebid, kérezt faya, te kéreztet, halala te halalod. It én lelkem élmelkedgyel, menenű keserűsege volt, ez irgalmasságnak anynyanak, es ily anyanak, ily fiaert, kinek lattya vala faydalminak nagy voltat, es ily nagy kinnal valo ki mulaszt. Annak félette zent fianak Anynya keserűségen valo ésedezesit, kibe

Lu. 2. v. 35.

Zuz Maria
zűűet mint
verit által
az tör.

zēt Anynyat titanitvanyanak anyanya.
Mind ezeket még gondolvan vellek e-
gyüt keseregby, es síri.

A vitezék mikor még fészitettek
volna, vévek az ő ruhayát, es negy
rezre oztak. Ez amy űdűezítőknak
utolsó irgalmasságának jele, ki elebe
tanításával, czuda tetelivel, példaya-
val, zűkölködők taplálásával, nyomo-
rultaknak vigasztalásával, halottak-
nak feltámasztásával foglalatos vala,
most halálra való menetelibe még ru-
haiatis ellenségi kezébe attá, mint az
halálra rendeltetett barany, gyapyát, es
bőret, á menzaros kézebe adgya, hogy
semmit magának még ne tartana, kit
az, mi zerelmunkert él nem hadna.

Pf. 21. v. 19

Felső kőntösét á vitezek negy rezre
oztak, hogy be telyesednek á Prophe-
tá módása, él oztak kőzöttők az en ruhay
mat, es az én kőntösömre, sorsot véte-
nek. Az CHRISTVS ruhay, jegi-
zik az ő egi hazának be takarásának
ruhajt, kit, negy vitez. magok kőzött él

ozta

ozta, házafok, őzvegyek, zerzetesek, es
zűzek, kik mindnyayan vitezeknek
módátnak mert tartóznak vitezkedni,
engedelmessegnek tökéletességebe, nem
ez vilagnak, es ez vilagi dolgoknak
követésébe, sem az őrdögnek á bűnnek
czelekedetibe. Az ő also kőntösé, ki
varrasnelkül való vala, égezen, ma-
rad: jelenti az Anya, zentegy haznak
egyeségét, ki eppen még marad, mind
vilag végezetig. Az sors mély egy-
nek es nem többnek tulaydonitatik, az hi-
veket jelenti, kiket az Istennek kegyel-
me egyesítet. De, nagy vak mero
bolondság az kereztyenek kőzött, kik
Christus kőntösét kőzötték él metelik,
él feytik, es él oztyak, kit á pogani vite-
zek nem czelekedtenek. Az Eret-
nekek, ezt él metelik, sok külömböző er-
telmekkel. Ez vilagi Vrak, Feyedel-
mek, kősséggel, együt metelik, űldöz-
ven, es kergetven. Az gonoz életű
Egy hazi emberek, gonoz példayokkal,
él oztyak, az Zerzetesek, fogadot enge-

Kikoztyak
es metelik
az Christ9
ruhajat.

del-

delmességnek még nem tartasául, sorsra vetik. Zúzek, viragot zúzéseknek, koczkara hanyak.

Oh Christusnak aldot ruhaya, mely vezedelmes á te éloztasod, kik á te egy hazadat puztittyak, tizteffegedre rendelt edenyeket él koborolnak; es azok kik félebarattyok jóvait él oztyak, es á kik magok gonossagokkal sayat lelkeket még fozttyak, Isten kegyelmeitől, világi dolgoknak úzefere adgyak magokat, es az ördögél tarsalkodnak.

Czufolyak vala ötet, á Papi fedelmek, Irastudokkal mondván; egyebeket meg zabaditot, eo magat nem zabadichattia. Magatok vallasá karhoztat tútoket hűtötlen Sidok, holot vallyatok, hogy egyebeket meg zabaditot, meg gyogitot, es fél tamasztot, es á bűnnek czelekedetitől él vont; azon hatalommal mellyel egyebeket, meg zabaditot magatis még oltalmazhata volna ellenetek, de magat mivel hogy szenvedni attá vala, azért mága életet nem akara még tartani.

Lasd én lelkem az ördögnek busulasat, bizonyal értven immar orzagának romlasat, es birodalmanak él vételit, azon untattya az Sidokat, bogy á kérezt farol le zallyó es higyenek benne, hogy az, mely emberi valtságot él kezdet vala felbe hadna. De heaba, mert az vr ellen ninczen tanacz, alhatatosó még marad, es nagj halgataffal á kérezt fan. Gondollyad annak felette, mint egytörbe á kéreztén ugy még kápaték IESVS TOL az, ördög, hogy nem czyak birodalmat el vészte, hanem mégis kőtőztetek, azért gyűlöli á kereztet. Christus kergetesevel, es sanyargatasával azt tudgja vala, hogj békefégebe maradna, holot dolga anynyra jutot vola, hogy meg kel vala halni, es többbe még zallot pituarabol ki né kergettetnek. De gyalazatyara még czalatek, mert mindenűt, mit gabas kuűaz, ez által kergettetik. Még akarád ez artatlant emezteni bűdös Satā, de még emeztetel ez artatlától. Mély fél fualkodot zegyē vallaso-

dert,

Miert gyű-
löli az Or-
dög á ke-
reztet.

dert, mindenűt huragatnak mint gyu-
hoz ébet, valahul CHRISTVS névet
emlitik, es az zent kéreztnek győzedel-
met hirdetik. CHRISTVS még czufol-
tatasodert, valahul még kaphatnak
mindenűt zegen vallasod miat ordi-
tanod kél. Peldad én lelkem az
CHRISTVS kéreztfan valo alhatatos
még maradasa, az te nyavalyaidba va-
lo alhatos még maradasod, jozagos él
kezdet czelekedetidbe ueghjgualo még
maradas, hiuatalodba valo alhatatos-
sag, fogadasodba valo tökelteesség, en-
gedelembe, ziligisegbe, alázatossagba,
zűzesegbe, zegenysagbe, kit Istenert űöt
tel fél, tested zenvedesevel, minden tu-
laydon akaratonak még sezitesébe.

Ez vilagi életed ha igaz. CHRISTVS
tanitvanya vagy, zűnetlen valo kérezt
viseles. Akar mint mondgya az ór-
dóg, hogy lé zaly, hadgy beket az imad-
sagnak, bőitelesnek, tested Sanyargata-
sának, ne hidgy mint czalardnak. Ma-
radgy még IESVSSA L á kéreztén, vé-

le

Christus
Pelda az
kereztén
valo alha-
tatossagra.

le egyűt hidgyed hogy még dűczóitte-
tel. Zep feleleti egy Nemes ifiunak
jusszon ezedbe, kit az Isten hivatallya-
tol, es Christus követesetől, él akarna
edes anynya hitetni. Christus (ugy
mond az ifiu) az ő anynyara valo te-
kintetbe, le nem zalla á kérezt farol,
sem az Sidok kertere, én sem hagyom él
te eretted, az Christus űtat, es abba va-
lo kéreztit, Istennek ayanlalak, mint
JESVS az ő arva anyat Z.Ianosnak.

Atyam, boczad még nekik, mert
nem rudgyak mit czelekednek.

Mint hogy tanitasinak rendibe, ta-
nitotta vala az ő tanitvanit, hogy el-
lenségekert, imadkoznanak, így mostan
példayaval tanit, nē hogy ő maga még
nem bőczathatna nekik, de hogj minket
tanitana, mint kellyen ellenségunkert
imadkozunk, halalunk oraiannis.

АККОРИS KÉZ LŐN ÉRETTEK IMADKOZ-
ni, mikor legh nagyob kinyaba czufol-
tatnek, ha még akarták volna terni. De
magok gonozsagok, es őrdógi gyűlöse-
gek,

Las zep
peldat.

Matth. 5.
v. 44.

Kiknek
haznal
Christus i-
madsaga á
kereztfan.

gek, nem nyta még belső zémeket hogy
űdvezitőnket, még ismérnek.

Sokaknak haznala ez az Christus
imadsaga, mert fel tamadasa utan, az
tanitvanyok predicallasara, sokan vét-
keket még ismérnek, halala utannis, e-
zen oraba sokan vérik vala mellyeket,
bankodvan tudatlansagokrol: nemely-
ek kediglen az Istentelen Papi feyedel-
mekkel, es Irastudokkal még marada-
nak vakasagokba, ez mostani Sidokkal e-
gyűt. Lassad én lelkem, á te Christu-
sodnak veghetetlen zeretetinek nagy
voltat, még ostoroztatvan kegyetlenül,
tővissel még koronaztatuan, nagy fay-
dalommal, vas zégekkel kérezt fahoz
zegeztetven, kinnyanak ideyen czusol-
tatvan, minden testebéli gyotrelmiről,
él feletkezővén sokak hallattyara mond
gya: Atyam boczas még nekik. Ezeket
halvā, ne fely, es ne retteghi, kétsegbe se
esél tekincz, még méli bőseges az irgal-
massagba, Miczoda bűnöd nē boczatat-
hatik, meg, holot az CHRISTVS vére
mindenűt még ismertetik, mindēkor ir-

Christus
vére fel ki-
lat á föl-
dról.

galmassagert kialt fél menyorzagba az
Atya eléibe. Ha Abel vére fél kialtot
á büntetefre, CHRISTVS vére annal
inkab kialt, á bűnnek boczanattjayara,
csak te magadhoz kapczollyad. Még
boczas azért, CHRISTVS tanitasaert,
es peldayaért minden ellenszegidnek, kik
tegedet haborgatnak, űldöznek, kerget-
nck, véredet zomuihozzak, igi léz igaz
Christus tanitvanya.

Oh zrelmes Vram, mély még fogha-
tatlan á te bekefeges szenvedesed, min-
dēkor utannad leselkedtek, mindēkor,
tegedet az, tieiddel kergettek, arulas al-
tal fogtanak még, hamisā vadoltanak,
hamissan halakra itiltének, gyűlösegből
még fezeitettek, nagyobb gyalazato-
dra, latrok közé rendeltének, mezite-
len fél függezettettek, es czusoltanak,
mégis Atyadat kéred, hogj nekik még bo-
cászó. Kélek azért tegedet, az te bőse-
ges irgalmassagodert, ki könyörgel á te
fezítőidert, es bűnőknek boczanattjaert
kérlek, engedi énekē olj kegyelmet, hogj

Ellensége-
dert valo
imadsag-
nak Pel-
daja.

ziűem zarent még boczathassak, ellen-
segimnek, te fölsegedis ennekem, min-
den ellened való bozzusag tetelimet,
megh boczassa.

En Istenem, én Istenem miért
hagyal él engemet. Az zent ember-
segnek rettenetes kinyaj, panazolkod-
nak az Istensegnek, ki zénvedhetetlen,
mert Christus Istensege, mindenkör
eppen még maradot, az zolgai abrazat
alat, mély adatot vala á kinoknak zen-
vedesre. Ez zok, jelentik mondhatat-
lan nagy kinyaj, üdvezítőnknek, es jól
lehet ez vilagon, nagy faydalmoknak
zenuedesit viselik az emberek, nyava-
liajokba testeknek: mind az által vala
mi vigasztalásnelkül ninczenek, főkep-
pen kit Istenert zenednek, de az Chri-
stusba, semmi vigasztalas nem volt, ki
valamenyre enyhithete volna faydal-
mit. Azert mondgya mért enny ke-
gyetlen kinokra adtal, mint ha él hat-
tal volna.

Ez nagy kialtással való zava jelen-

ti,

ti, pyenge testének zornyú faydalmit,
kiből még teczik, hogy minden tagai-
ba, inaiba, cZontyayba, érekbe, hufaba,
es bőrebe zened vala. Sem zeme, sem
zaya, sem feye, sem laba, sem gyomru-
nem vala faydalomnekül. Belől ke-
diglen zent anyanak latvan késerű-
séget, annal inkább kinlodik vala,

Latvan annak felette ez nagy kin-
zenvedes közöt, ez Istentelen nemzet-
nek halaadatlan voltaeért kialt vala.

Mert mind eny kinnyaba, sem talala
tőbet, az egy nytvan való latornal, ki
rolla vallast tenne az Sidok közül.

Mis felől gondollyais vala tanitva-
nynak botrankozásokat, nalanekül i-
destova való budosásokat, három ez-
tendeig való tanításaba, keves haznat.

Ez panazolkodasba, es gyötrelmebe,
jelenti ez zent Vr, az emberi gyarlo
termezetet; ki mikor késerűségbe va-
gyon, azt vely mintha él hagyatot vol-
na Istentől; holot késerűségbe, es haboru-
sag zenedesbe, legh közeleb legyen,

r

hogy

Mit jelent
Christus ki-
altása á ke-
reztan.

Emberi gy-
arlo terme-
zet Chri-
stus kinyá-
ba.

hogy sem mint jó zerenczébe. Vele vagyok úgy mond keserűségébe. Ha azért az Atya Isten minket bűnösöket, él nem hagy, bizonyosb, hogy annál inkább él nem hatta CHRISTVS Vrunkat, miért hogy valhatatlanul kapczolta magához az zolgai abrazatot.

Nyaualya
kőzöt Iste-
hez kel ki-
altani.

Ez JE SVS kialtasába tanuly én lelkem, keserűségébe erőssen Istenhez ki-altani. Ne czudalkozzal, se meg ne fogyalkozzal hűtődbe, avagy remenységbe, ha Christussal a te uraddal keréztre féz ittétel, mert így mondatol követoiének.

Tudvan JE SVS, hogy mindenek bétellyesedtenek, monda, zomyu hozom. Zomyuhozom, az az, az embereknek üdvességét, mert ezt tellyes zivevel zomyuhozta: testebennis zomyuhozik vala, mert nagy sebey miat, ki folt vala vère, az érek űrsek valanak, zent torka, zaya, nyelvevel egyűt még zárat vala, es ezért felette igen zomyuhozik vala. Kőűl zomyuhozik va-

la,

la, kogy belső zomyusága kiért ezeket fél vőtte vala, mely nagy legyő jelentene, igaz hűtünkert, üdvességünkert, bekeségünkert, még zabadulasunkert, es örömünkert. Mit zomyuhozol Vrá? bor kelle? viz kelle? Ate zomyusagod az én üdvességē. Te vagy Vrá az élő kutfő, te vagy az életnek vize, te belőled itas engemet, ki á te zőjusagodnak még enyhítet, en tőlē kívantad. Es eczetel tely spongiat tevén es Hisoppal viznek vala zayahoz. Mint kérezt fara zegezese előtt, akaryak vala JE SVS T itatny eczetes méregel, kit nē akara kostolni, it halala oraianis ismet eczettel, es hisoppal akarnak italt adni neki, hogy hamareb még halljon ez ital miat; mélyet mikor kostolt volna, nem akara inya. Mert é fele ital miat, él hatvā hamar zivet, hamareb az még feztettet ember még hal, nemis érez annjny kint. Mint gonoz zokasbol halálra menő embernek, hogj batrab legjē, egeth bort zoktak adni bōűő, auagj egjeb erős

Mit akar
inyia I E-
SVS zom-
i usagaba.

Landulph
Carth. in
Passione
Domini.

T 2

italt, ho-

Kik adnak
merges-
italt I E-
SVSN AK.

bolot nagy józã elmevel kellene menni
arra az orara, mert onnat fűgh ember-
nek örök élete. Nezed én lelkem ez
Istenteleneknek gonossagokat, ily nagy
testi szenvedésebe, mereggel akaryak i-
tatni, hogy nem csak könnyű szenvedgy-
en teste, hanem belőlis zagattassék gy-
omra, zűnevel együtt. Te kediglen én
lelkem ezeknek gondolati által, meg-
tásd hogy hasonló tarsasagba né köte-
lezzel, kik ez vitezekkel együtt, Chri-
stus mereggel itattattyak, kik jó ital ké-
reseért, az kegyetlen ördögnek mergét
adgyak, az gonoz czelekedetet, az kik
jól lattatnak, binni, es keresztényeknek
akarnak hivattatni de fertelmes életék
kel, mirrhat mereggel elegitve adnak,
á kik hamis magok értelmevel, még e-
legitik á tizta zent irást. Ved aztis
tanusagodra én lelkem, hogy ha vala-
mikor étel, avagy ital ninczen zad izi-
zerent, gondollyad CHRISTVS itala
menenű volt, á kéreztan, mereggel éle-
gitet Mirrha. Ezokaert, á te testi ki-

van-

vanfagod utan né meny hanem azokat
á CHRISTVS kéreztin még nyomjad.
Akkor bizonyara itatol Christussal me-
reggel, mikor keserű italt, es ételt vész
CHRISTVS mellett. Ez az CHRISTVS
méreg vétele példad te neked ha az ö-
rök életnek koronayát él akarod venni,
Christussal ez vilagi keserűséget, még
kelletik kostolnod; ne fus azért á pani-
tentianak keserű ital. tol, mert ez által
az Istennek Zentiis győztek még Chri-
stussal á testet, ez vilagot, es az ördögöt.

Be tellyesedet. Mindenek immar
bè tellyesedtenek, valami én felőlem
még volt irua az Prophetaknal: es á
mi kívántatot az emberi nemzet val-
sagara, mind azokat él vegeztem, min-
den szenvedésem él vegeztettenek: az
mely engedelmességgel tartoztam Aty-
amnak, aztis még czelekedtem. Első
lőn szenvedésemnek oka az almanak
győniőrűségel ualo még kostolása, utolso
lőn gyotrelmi közötis mérges kostolása.
Bodog az á leték á ki Christussal

T 3

mond-

Keserű ital
nak házna.

lo életnek,
jo vege le-
zen.

mondhattya mindenekeztél végeztem,
 a melyeket az én Vram nekem, hagy-
 ot volt, hűtőmet remenféggel, es zere-
 tettel meg tartottam, a testi, világ, es ör-
 dög ellen mérget uőttem, testem szenved-
 esébe minden indulatinak még tartoz-
 tatafaba. IESVS SAL maradtam az en-
 gedelmességbe alázatosságra, zegenység-
 be, es tizta életbe. Atyam a te kezé-
 be ayanlom az én lelkemet. Lé-
 kezdvén Vrank JESVS draga zent fe-
 yet függezteni a kereszt fan, ez utolsó
 zava nagy félzovával hallaték, né czak
 azoktól kik jelé valának, hanem az föld-
 nek utolsó határait, mely még rendü-
 le, az pokolnakis hallására, mert még re-
 müle, az nap fenyegek még homályosó-
 dasárais, az templó superlattjának kette-
 basadására. Mind ezekbe én lelkem pelda-
 dadatik, mit kellye IESVS SAL még hal-
 nod az kereszt fan, es mely aítatosnak
 kellye lenned bekefeg szenvedéssel egy-
 út, halálod orayá: mélybe kiálkeppé,
 tellyes bizodalmodat Istenbe kel uetned

Halála ora-
 yan tellyes
 bizodal-
 mat Istebe-
 kel vetni.

ötet hini segít segül, es a te lélkedet neki
 ayanlani. Miert hogy halálunk oraya bi-
 zontalan, mert akkor nagyunk leghe na-
 gyob zűksegbe, mikor a természetnek é-
 rei még fogyatkoznak, es ellősegünknek
 kesérteti leghe nagyobak, es vezedelmes-
 bék. Vgyan ezen példaya által, az A-
 tyia Istennek ayanlotta az ő tagainak is
 lélkedet, kiknek ő feye, mély ayanlás al-
 tal, Istenre hagyvan minden ügyünket,
 bizuasb lezen hadakozásunk. Tanu-
 ságod az is én lelkem teneked, ki azt mő-
 dod, hogy Christussal még holtal ez vi-
 lagnak; ki zegenységet inkább kívántal
 Christussal, hogy sem él mulando kaz-
 daságot, minden akaratomat ezekert
 adgyad es ayanlyad a te lelki Atyad ke-
 zebe, auagy a te előtted jaronak Christu-
 sert, hogy ne te magad magadtól igaz-
 gattassál, hanem azoktól, kik kezebe
 ayanlottad az zent engedélő által éle-
 tedet. Feyet IESVS a keresztrol haytotta
 hogy az ő zerelmefinek bekefegnek, es ze-
 retetnek jelét, mind örökke mutassa es
 adgya.

Szeretes
 embernek
 zep pel-
 daya.

Christus ta-
nítása ke-
rezt farol.

Oh én lelkem hayoli IESVS HOZ hogy minden edessége hozzád ragadgyon, mondván. A te feyednek lehaytása Vram, én erdemem, az én hozzád ragakodásom, én zerclmem, én életem, és én fel tamadásom. Nem rettenhetek immar zantalan vétkeymtől, mert az én IESVS OM feyet még haytotta a kegylemre hozzá. Christus halála orayā őt dologra tanít tegedet én lélkem, imadkozván, ohaitván, Sirván, kialtván, lelket Attyanak ayanlvan; kibe te nekedistanusagot ad halalodnak orayan, hogy imadkozzal, ohalcz, kialcz, akar czyak zivedbe, siriy, az él véztet üdőkert, Isténnek lélkedet ayanlyad, és bekefegbe az Vrnak markaba boczássad, Zabad akarattal való kimulassá ez cza alard vilagbol, mely minden undokságnak czélekedetivel rakua.

Christus ha-
lála orayā
minden al-
lat zē ved.

Az jegiek mellyek IESVS halála orayan törtintenek, vilag kezdetitől fogva nagy él reytetet dolgot jelentenek. Az templombeli superlat, (mely az

zen.

zenteknek zenti helyet bē fedti vala, az az, a sanctuariomot) tétetől fogva mind végiglen kette hasada; mely jel által jelentetik vala, hogy az Istennek emberekhez való zerclme, ez az CHRISTVS szenvedése, az emberi nemzet zabadulásaert, mindeneknel nilvan lenne, minden regi czeremonyak CHRISTVS halálába vegeztenek, értelmivel együt, és abanítatnak még, azokba való titkolt értelem, minden nemzeteknel. Az föld még rendűle, nem szenvedhetven az Vrnak zent halalat az Istentelen Sidoknak jelekre.

Az köziklak még hasadozának, az kemény poganság zűűenek még lagitása jelere.

Az koporsók még nittatanak, jelentven hogy az halálnak kapuya még törtetnek, és hogy közel volna Christusnak fél tamadása, sok halottakkal együt. És sokak az zentek közül, halottaiból, fél tamadanak, mikor, tudnya illik Christussal fél tamadanak, ki

15

men

Col. I. V. 18.

1. Cor. 15.

v. 21.

menven á koporsókból, jövenek az zent városba, es sokaknak még jelenenek, az Vrnak feltamadasának bizonyására: mert ő vala az, első fél tamadasnak anyandeka. Ezokaertis mondatik első zülötnek az el aluttak között. Mind enny jelek, az eghen es földön, Vroknak, es teremptoyoknak vallyak lenni á még fe zittetet *I E S V S* Christust, kit az Sidok gyűlösege es hamissága még öle, kinek zavara kezek Christussal együt él változni: bankodnakis, Vroknak, illy gialazatos halálá, kit az Sidok czusolának. A nápis még vona zokot teremzetinek fenyet, mikor láta teremptőie nek zörnyű halalat Meltatlannak itil ven ez vilagot, kinek halaadatlan ságaert tova b zolgalna, azért három égez oraig, teremzeti ellen, ez egez vilagon fenyet, es vilagot még vona.

Te kediglen én lelkem, teri magadba, es lásd még á te templomodba, mint vagyon dolgoz. Ha Christussal igazan még holtal jele az, hogy az superlat tel

ly-

lyességet kette hasadot, tudniaillik mikor á bűnnek kepmutatása él zelezte-tik. Mert mikeppen akadali vala az superlat á templomba, hogy ne lathatnak, az Zentnek zenti helyet; így az bűn akadaly, hogy az paradiczomnak zepségét ne lathassa, mely Christus halála által él volt hasitattua.

A föld akkor indul még, midőn á Christus halalanak emlekezetiért, á bűnnek undokságát, még utalvan él veted. A köziklak akkor hasadnak még, mikor nagy banat miat, es töredelmesség miat az bűnert, az Christus halalanak emlekezetiért zived hasadoz, könnyhullata sodnak folyásiba.

A koporsók akkor nittatnak még, midőn á te bűneydnek undokságát még nitod, igaz gyunasod által, mikor az undokság ki bē rekeztetet, ki tisztittatik, es vi élet következik.

Vram *I E S V S* Christus engegyed én nekem, á te kinzenvedesidert es zör-

nyu-

Mire valot volt á templomba á superlat.

Mit jegyeznek á köziklakba zadozasi.

Koporsók meg nittatnak.

nyu halálodert, azt, hogy á gonozt ugy még utalhassam, kiert ezeket szenvedted, hogy soha többé abba né rézesüljek: hogy vjobban zent sebeidnek folyasit, es kinyajdnak szenvedeset, mégne viczam. Hanem mind züembe, zamba, zemeimbe, kezeimbe, labaimba, az te draga Szenvedesidnek péczétet hordozhassam. Vgy hogy, se élet, se halál, se ehseg, se zomjuság, faradság, mezeitelen seg, es ellenem ki vont fegyvereknek, villogasfél ne valazthassanak tölled.

Vegyed Vram JESVS ez te zent aldozatod napyan, az én testemet, lelkemnek minden ereivel, es minden jozagi-val, kit jo akaratodbol ennekem attal, á té aldozatodra. Tudom Vram megtatlan voltomat, es te zent zemeidnek tekintetire utalatos voltomat: de hatalmassagodat bizem, az én tisztasomra, hogy modod vagyó, mint felséged előtt kellemetes lehessék.

Te kinzēvedesidnek vagyok oka, az én fertelmes kezeimmel öltelek még te-

gedet.

gedes, vállast tezek én magam ellen, nem Pilatos, sem, az Sidok feztette nek még tegedet, hanem én vagyok az, ki mindennap, sőt minden oraba kinozlak, kötözlek, feztelek, az én sok külső belső vétkeimmel. Hova legyek Vram, enynj még ismert nyaralyaimba, ez tolvay melle kapczolom magamat, emlekezzel még Vram én rolam á te orzagodba, á te még haytot feyedre, sügeztem zemeimet, irgalmassagodat Ohaytvan, ki az bűnösökert holtat még, legy irgalmas es kegyelmes énnékem is bűnösnek.

Egy vitez dardaval még nita az daldalat. Mindez czudak között, Christus ismerőizent Annnyaval együt á keresztfa alatt alnak vala, azokkal az airtatos azzonyallatokkal, kik IESVS jogokból taplalyak vala, es neki zolgálnak vala Galilea tartományabol. Husuet esti leüen, hogy ne maradnanak á testek á kereszt fan, Pilatoshoz menenek az Sidok, hogy az még feztettet

em-

embereknek laba zárokat, kérnek hogy még törnek, es úgy temettetnenek él.

Az vitezek azért él jöven még török, á tolvayok laba zárat, IESVS HOZ hogy jutanak es latak hogy még holt, még né török laba czontyat, hanem egy üttez lanczayat ragadvan, oldalát által vére, mélyből, viz es vér joveki.

Gondollyad oh én lelkem mely nagy keserűsege lön ezen Zűz Marianak, mikor zent fianak holt testetis ily kegyetlenül által vérck, hogy az iras be tellyesednek, megh lattiak ugimond, á kit által vertek. Mély czelekedet az Istensegnek engedelmebol lön, mert valhatatlanul vele vala az Istenseg holta utannis, noha lelke nagy hatalommal az ördög orzagat rontya vala, pokolra való zallasába, hogy teneked még holta utannis, vére bűnodnek még boczanattyara lenne, á viz kediglen, kéreztsegedbe való még tisztulasodra.

Meny sokan által verik IESVS T gondollyad hű elme, minden nap ez vi-

lagon

lagon kik á bűnnek czelekedetire vakmerőséggel adgyak magokat, örven dezven gonoz czelekedetekbe, kiknek tarsasagoktól mint CHRISTVS ellenségitől, zorgalmatoson otalmazd magadat.

Ez zent Vrnak oldala még nitasat jelenti vala Noë barkayaba az ayto, mely által az viz özön uzedelmétől még tartatának az Isten-től rendeltetett teremtet allatok. Ez Vram IESVS á te dragalatos aytod, kin az igazak bémének te hozzaad. Ez lön Vram halalod utannis zent testednek érdeme, nagy zeretetednek jeleből, hogy semmi uért benned ne hadnal, kit az mi zerelmunkert ki nem ontanal, bűneinknek még boczanattyara, hogy ez zereteted által, még ismernük mély bőseges volna nalad az üdűesség.

Mind ezeket, Zed elmedbe én lelkem, mely nagy zanakodásra melto legyen á te IESVS OD, ki, minden anyazúlóttenelegyengeb, es zébtest volt.

Nagy

Gen. 7.

Psal. 129.

Nagy lelki fájdalommal, és zűnednek keferűsegevel, tekincz még mint gyalazatoson meztetlen vas zegekkel zegettetet, két híres lator közöt függvő, eczetel, és méreggel itattatik, halála után zent oldala hegyes lanczayal által verettetik, mély bő vére ez őt sebeiből kifolt. Könyvezzések ez halhatatlan dolgon én zemeim, zűnem zokogásiddal kesereghy, te kediglen én lelkem ol- vagy még elmelkedesidnek geryedet tűzébe, Illy zerelmes Vradnak zörnű halalan. Ez őt sébet, még nitatta Iesus az eo zent testen, hogy őt erzenysegét az emberi nemzetnek, kit az ördög nagy rabságba tart vala, még Zabeditana. Ezt jegyzi vala amaz őt keménykő, kit David Goliat ellen, az sebes folyó vizből ki vőtt vala, és taskayaba éreztet vala, kikkel az tisztatalan Goliatot, földre le vére, és mága fegyverrel feyet veve.

1. Re. 17. v.
40. & 49.

Teneked zol én lelkem á te Vrad Istened, ez czudalatos czelekedetivel;

Gon-

Gondold még emberi allat menit, és mit szenvedtem te eretted, mikor Atyam el- lensege volnal, még bekeltetelek vele. Mint egy él vezet juhok, nagy zorgalmatosságommal és faratságommal egy- űt kérestelek, még találvan vallamon hordoztalak, vyonnan Atyam örökse- gebe bē űulek, Atiamnak még adalak, az én feyemet te eretted á tővis ellen vé tettem, kezeimet vas zegek ellen, vére- met mindenestől te eretted ki ontat- tam; zerelmes életemet te eretted ellen segid kézebe attam: hogy ez veled va- lo daykaságomert, magamhoz kapczol- hatnalak, te kediglen farba rugtal, ha- tadat és nē orczadat mutattad én hoz- zam. Akar czyak ez oratol fogua mondgyad én nekem, én Atyam vagy te, és én zűzese gemnek vezere. Téry még hozzam és te hozzád térek. El- hidgyed hogy él nem feletkezhetem ro- lad, mert én fájdalommal váltottalak még az én tenerimbe irtalak tegedet. Lasd még kezeimet, tekincz még la-

Ier. 18. v. 17
Ier. 3. v. 4.
Ef. 49. v. 16.

Z

bay-

baimat, feyemet, oldalammal együtt, ezek ba ketelkedel bizonysgot teznek.

Ezek utan Arimathiabeli Joseph, még kere JESVS testét Pilatostól.

Ez Isten felő ferfiu alattomba való tanitvanya vala JESVSNAK, ki az Sidok tanaczaba IESVS ellen nem akara lenni. CHRISTVS holta utan nagyobb batorsgal benne való hűtit, es zéretetit mutatta, hogy semmit életebe, teste még kéresebe, kéreztől lé vételebe, es temetesebe: nagy késerves Zűel még nittatot sebeit kezevel tapogatvan, még hidegűlt tagait őzze haytogatvan, es tizta zep gyolczba takarvan, es Nicodemussal ki éyel IESVSHOZ jot vala kénetekkel még kenven. Ez fő emberis nagy zéretetit jelente IESVSHOZ, hogy semmit nem rettegven immar az Sidoktól, napal mindenek lattara JESVS tanitvanyának mutattya magát, semmit nem felven, hogy az hamissák gyűlekezetiből ily dologert ki vetetnek, sem hogy Caremonyayokert,

holt.

holt testet illetven még ferteztetnek, mert zent Vranak még zentelő testét illeti. *Hæc est mutatio dextra excelsi.*

Ps. 76. v. 11.

Tekincz még én lelkem Zűz Maria-nak nagy keserűseget, mikor zent fiat kerezttfarol le boczattjak, mély nagy keserű sirással, sebeit czokolgattya, zent orczayat feyével illeti. Lassad a Ztis mit czelekedik Maria Magdolna, ki életebe zent labait köny hullataással még mosta vala; bizonyara mostan, zent sebeit annal inkább mosogattya, mert á kinek laba alat az életnek job rézet halgatvan vala Ztotta vala, azt immarlattya vala, hogy tőbe nem halhatna. Mit miuel zent lanos, kinek zéretetinek mellyen, á vég vaczoran nyugut vala, nagy banat miat teste még változot. Zűz MARIA Sivalmin annal inkább késereg, kit JESVS testamentomba gondviselőnek rendelt vala, hogy él nem valhatnek Zent fia derekatol, kit kezeivel által kolczolt vala.

L 2

ve-

Végezetre él valasztván zent fia testétől, Nicodemus zaz font Mirrhat, es Alo est vót kenetnek, kivel JESVS testét még kenven tizta gyolczba takarak Sidok zokasa zevent,

Vala egy kért ot á helyen, á hul még fezittet vala, es abba vi koporso. El végezven az Isten felő Christustanitvani JESVS temetese nek mo gyarol valo gondolatokat, es tana cziokat, nagy böczüllettel károokra vézik, es bé viven á kertbe űi koporsóba helyhez tetik kibe még senki, nem tette tet vala, es az koporsó aytayara nagy követ émelenek,

IESVS temetese mit kíván az emberről.

Gondollyad oh én lelkem, á te Vradnak bizonyara valo zegenyseget ez vilagon, kinek életebe tulaydon haza nem vala, az mi ruhazattya testi tizteffégeért, aztis le vonattya rola, á kereztalat, holta utannis mas ember koporsóyaba temettetik. Mind ezek te peldadra lóttének, hogy ez vilagon semmit ne kívani, az egy még fézült mezitte-

len

len JESVS NAL, ki semmit egyebet nem kereset it valo budosába es halalaba valo kin szenvedésebe es temetésebe, hanem cziak á te puzta Züvedet, kibe kívannya kedves nyugolmat.

EZ Christus Zegeny temetése, ez vilagi embereknek nagy pompával valo temetéseket nilvan feddi, kik holtok utannis büdös es még döglőt undok testekkel kazdag sagot temetnek, arany gyűrűket, draga köveket, barsony ruhakat, arany kozorukat, buzganyokat, es pallosokat, es egyéb hiusagokat. Kit ha zegenyeknek oztananak, nagyobb hiűőségere lenne az zegeni leleknek, hogj sem mint az undok testnek.

Lassad te én lelkem, mint takarod be IESVS Á te Züvednek koporsóyaba. JESVS teste tizta gyolczot kíván, es vi koporsót, mélybe egyéb undok test még nem rothadot, vi züvet, vi életet, vi gondolatot, kibe még nyughassék.

Mikor ez zent Vrnak draga Z. testét hoz Zád vezed, lassad hogj tizta legyen

Z 3

ko-

koporsód, kérted jó gondviséles által tisztítsd ez koporsó mellett: még lásd hogy valami gaz fél ne nevedgyek, valami testi kívánságok bē ne fedgyek. Giakran latogassad, seperyed, öltözzed pœnitentia seprűvel, könyhullatásiddal és zokogó sz hazkodásiddal. Mint kellyen I E S V S T zűedbe még tartanod, ez Isten felő embereknek példayok által ez edbe veheted, hogy valami undok féreg bē ne mehessen, ki miat J E S V S ki üzttessék; zorgalmatoson őrizven magadat minden bűntől. Ezokonnis akart Ioseph koporsójába temettetni, mert ez igaz ember vala, mert az Isten az igazaknak zűőkbe kiuankozik. J E S V S az őtéstét holta utā igazak kézbe adgya, kik alnakságot nē köűetnek. Azok kénik, azok takargattya, azok igazā helyhez tetik, ki tőkelltes bűtők be, jot czelekednek, igazságot követnek, Christusrol gondolkodnak, hivatallyokba alhatatoson még maradnak, varvā az Christus még jelenesének ideyet, á fél tamadaft.

HV-

HVSVET N A P Y A N. SZ. MARK EVANGYELISTANAK tizen Hatodik vezéből.

Maria Magdalena, es Jakab anynya Maria, es Salome kénetet vőnek, hogy él menven J E S V S T még kennek. Es io régel, zombatnak eseo napyan, menenek a koporsóhoz nāp kéletkor. Es egymás közöt mondgyak vala. Ki forditya él nekűnk á kővet az koporsó aytayarol? es tekintven, latak hogy él fordult á kő, mert igen nagy vala. Es be menven á koporsóba, latanak egy ifiat űlvén iob kez felől, fejerruhaba öltözve, es el remulenek. Ki monda nekik. Ne feletetek, az még fezitetet Nazarethbeli J E S V S T keresitek fél tamadot ninczen it; ime á hely á hova tőttek † volt őtet.

Mat. 28. v. 1.

Lu. 24. v. 1.

Ioa. 20. v. 1.

Mat. 28 v. 5

Lu. 24. v. 4.

Ioa. 20.

v. 12.

† helyhez-
tetek.

Hanem menyetek él, mondgyatok még az ő tanítványoknak, es Peternek, hogy Galilæaba elöttetek megyen, ot még lattyatok őtet, mint még mondotta tű nektek.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Harom azzonyallatnak IESVS rol valo zorgalmatosságok jelentetik.

Be menven á koporsóba, az Angyaltól biztattatnak IESVS feltamadásáról, kit hogy tanítványának még jelencze nek patanczollya.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSŐ CZIKEL. Vegyed én lelkem első elmelkedésednek czikkelinek fundamentomara Z. David örvendettségének tanacziat, mondvan. Ez á nap melyet az Úr kézitet örvendezünk, es vigadgyunk abba. Es ez elmelkedésedbe tekincz, még, miképpen á keserű kéreztnek gyökere, edesse változot. Az keserű es foyto fanak vad gyümöl-

mölcsze, mint az elő fanak agaynak bétoltasába jó izűve vált. Mint az kemény hoharmattol még süttetet virag, vyonnan gyökereből még vitatvan, ez napon meg viragzek, kinek jó illatu zága földnek bétölti kérekséget. Nezzed mint az. halalba fékűt buza mág zazanjny gyümölcszevel egyűt ez, may nap fél tamadot. Mint az el nyugut nap vi vilagosságalfél költ. Mint amaz erős még ölettetet orozlannak zayabol, ez erős Samson ez mai nap ki vezi á lepes mēzet. Mint David még győzven az nagy Goliatot, vizza taborába nagy diczirettel, es Kiraly leányat hazas tarsul vezi, az az, Anyazentegihazat. Ez napon gondollyad tovább, az jegyes zep jegyesevel, iffiaknak tündöklő seregivel, es draga illatu fűekkel, es viragokkal még koronaztatvan, be megyen agyas hazába. Ez napon lattatek vi virag á mű földünkön, Ez napon á görliczenek zep zav a, kivel kedvestarsat még talala hal

Ioan. 12.

v. 24.

Ps. 103. v. 22.

2. Mach. 1.

v. 22.

Iud. 13. v. 8.

1. Reg. 17.

v. 54.

Can. 2. v. 12.

Cant. 2.

v. 13.

Ge. 41. v. 55

Ge. 32. v. 10

latek az mi földünkön. Ez napon á viragzó zölő illatyt ki teriezte. Ez napon amaz igaz Ioseph zabadula még á tömleczből, es egiptusba gyűtetet gabonának házait még nita. Ez napon Iakob Patriarcha ket sereggel á Jordan vizen által kél. Ki az előt czyak egybottival ment vala által.

MASODIK CZIKEL. IESVS halalanak harmad napyan io reggel, él joven az ő zent lelke zantalan sereggel á koporsóhoz, ugyan azon még kinzattatott testét tulajdon hatalmaul fél tamaztya, es koporsót bē sédue hagyuan ki iű. Könyennis fél kéle, mert mint ha czyak alunnek almabol fél serken; ki magarol mondgya. En él aluttam, es él zunyadtam, es fél költem, mert az Vr fél uőt engemet. Mint zűznek méheből es annak bontakozasanelkül ki jót, ugy az koporsobolis ki jót.

HARMADIK CZIKEL. Az Isten nek Angyala le zalvan menyorgagbol, él fordita á követ, nagj föld

indulással. Ez föld indulásnak jele az Vrnak nagy hatalmassaganak jele, kinek ereye miat halala orayannis még rendül, feltamadasakor is, az itiletre valo jo vetelibennis, kinek hatalmassaganak, rettegve zolgalnak minden teremptet allaty. Te neked kediglen ez föld indulásnak rengesebe, mint kellyen az Vrat fél ned peldad adatik. Kinek dűczősegele valo fél tamadasa, te neked tükörödis; ez által élmelkedven, hogy mikeppen CHRISTVS még alaztatott az kérezten valo függésbe, kint es zidalmat zenvedven es harmadnap mulva dűczősegele fél tamadot; igit tenekedis, nem zaddal czyak, hanem czelekedetteddel kelletik még halnod á testnek, hogy az utolsó napon IESVS SAL dűczőseges feltamadasod legyen.

VGYAN AZON NAPON.

ELSŐ elmelkedes. Ez napon IESVSNAK ifjusaga meg vitatot mint az

Ps. 102. v. 5

Sas keselűnek. Ez napon az erős orozlan fiait ordítással még elevenite; Ez napon az phenix madar ki még holt vala még élevenedek. Ez napon az él romlot edeniből, á fazakas vi edent formala. Ez napon Ionas az Ceth halnak gyomrabol ki jőve eleveven. Ez napon az bekeségnek zekrenyebeli gyertiatarto arannyal beborittatek. Ez napon David hayleka mély le törtetett vala fél építeték. Ez napon az Zarvas vi zarvat nevele. Ez napon á bezarlatot Samson, Városnak kapuit val lara veven, zabadon ki mene. Ez napon Ioseph draga kiraly ruhaba öltözék, es fel borotváltatek, es Aegiptusnak Vra lón.

De jövel en lelkem, es lásd még ezt az eghő bokrot Moissessel, ki eghvő még nē egh. Le vetvő testi kívánságodnak saruit, Ióvel es imadgyadezt az fél tamadot dúczóseget.

MASODIK CZIKEL. Mély nagy zeretettel, es aitatosságal nap kelet

előt

előt ez harom zent azzonyallat indul kenettel, JESVS koporsojához, gondoliad en lelkem hogy viobban es jobban az Vrnak zent testét még kennék. Ezeknek en lelkem adgyad magadat tarsasagokba, ha igazan IESVS T akarod zeretettel még kenny, az az, jozagos czelekedeteknek kedves kenetivel, úgy hogy, mindenestől ézed, elméd, es akaratod IESVSROL gondolkodgyek, es kenetet hordozzon. Io ideien fél kellyen az restsegnek almabol.

HARMADIK CZIKEL. Mikor közel volnanak az koporsohoz, Kezdenek gondolkodni az kőnek nagy voltáról, kifordithattya él nekünk az követ az koporso aytayaról. Az te gyarloságod en lelkē, mikor fél utba vagy CHRISTVS koporsoiához valo meneteledbe, gyakorta még akar keslelni az nehez kőnek él fordításáról: élodbe vetuē az él kezdet jo czelekedeteknek utaynak nehez voltat, akaratod ellen valo czelekedeteknek él fordításának nehez

seget

Mivel kenetik meg IESVS teste.

Mit jegez az kőnek elfordításáról valo gondolat.

seget, giarlosagodat, gyenge természetet, es hiaba valo törekedéset hanyvan elodbe. De ez zent azzonyallatokkal, effele gondolatoknak beket hagyuan, CHRISTVS zerelmeért, es annak kegyelme által, á kit keresni akarz, él fordulva talalod á követ.

Ier. 11. v. 23.

Phi. 2. v. 13.

1. Theff. 5

v. 24.

Ap. 2. v. 10

1. Cor. 15.

Psal. 90.

Isten az, á ki az jora valo gondolatnak kezdetit adta, el vegezéseis aző Isten ad kegyelmet. Legy hü czyak mind halalig, azt mondgya az Vr, es teneked adom az eletnek koronayát; nemis munkalodol heaba, mert igireti zerent még mutattya az ő üdüezitoiet, élis fordittya, é féle gondolatoknak nehez követ á te zivedről.

NEGIEDIK CZIKEL. Es be menven á koporsoba, latanak egy Iffiat iob kéz felől űlni feyer ruha-ba. Az Isten Angyala vala az, á ki az CHRISTVS koporsójanak őrizőit, nagy rettenetes tekintetivel, ugy mint holt elevenekké téve, él űzven es él kergetven őket, az Vrnak fél tamadasa utá,

hogy

hogy fél tamadasanak hatalmat es düczőseget hirdetnek. Az azzonyallatok előtt kediglen, az nehez követ él fordittya az koporsórol, be megyen es kedves tekintetivel vigasztallya azokat vezteg űlven. Első lön gondolyad en lelkem az Azzonyallat CHRISTVS halalanak oka, első lön is kinek mehebe fogantatek az még valto Vr, Első lön kinek Christus teste fél tamadasa hirdette tek. Igaz az Isten mondasá á ki regel vigyaz még talal engemet; á ki IESVS keresi jo regel vigasztalásnelkül nē hagiatic. Rettenetes abrazattal jelenik az Istennek Angyala, mint az vil-lamas, hogy tekintetivel á gonozokat rettentse; az jokat kediglē kegyesē te-kütti, hogj az Vrnak fél tamadasat hidgyek. Az io Angyalnak tulaydősága, elő-zór tekintetivel még rettenteni az embert, de az utā mingjart uigasztalást ad. A gonoz kediglē, előzór fenyes Angyal kepebe jelenik, még remit, nē vigasztal, hanē inkább meg keserit, két segbe eit.

Pr. 8. v. 17.

Ps. 87. v. 14

Ps. 62. v. 1.

Iob. 8. v. 5.

Tren. 3. v.

23 & 25.

Az io An-
gyalnak tu-
laydon-sa-
ga.

Ne

Num. 22.

v. 22.

Ios. 5. v. 13

3. Reg. 19.

v. 5.

4. Reg. 1.

v. 15.

Dan. 9.

v. 21.

Zach. 1.

v. 12.

Tob. 12. v. 12

Bar. 6. v. 6.

Mint kel
IESVS ko-
porfaya-
hoz menni.

Ne fellyetek, tudom hogy az Na-
zarethbeli JESVS keresitek. Né-
zed en lelkem, mint batorittya az jo
zandekot az Angyal, mely igaz az zét
Vr, az ötet keresőknek. It aztis ezed-
be vegyed, hogy az Angyalok Isten je-
lenteséből tугyak á te ügyekezetedet,
lattyak pænitentia tartasodat, keferűse-
geden zanakodnak.

Te kediglen én lelkem úgy keresd az
még fezült JESVS, hogy az Angya-
li vigasztalasba, halalod, orayan rezed
legyen, fél tamadasod ideyen örömod
adassék.

A JESVS koporsója latogatasod-
ba, ne keres kamoka avagy viragos bar-
soni öltözetet, se draga követ, se ezüstöt
se aranyat: mert nem illik őzze az még
fezitetet testel, sem az ostorozashoz,
sem az tövis koronához: sem az vas zeg-
gel által veretet viakhöz nem illendők
á gyemantos gyűrűk.

Hu-

HUSVET MASOD

Napján.

SZ. LUKACZ EVAN-

gelistanak 24. rezéből.

Ketten az tanítványok közül
mennek vala ugyan azon nap
egy varoskaba, mely hatvan futa-
matni föld vala Jerusalemtől, ki-
nek neve Emaus vala. Es ők bezel-
getnek vala egy mas közöt, mind
azokrol mellyek törtintenek vala.

Es lön mikoron bezelgetnenék,
es egy mas közöt kerdezkedne-
nek, JESVS közelgetven megyen
vala velek: az ő zemek kediglen
tartoztatva valanak, hogy ötet
még ne ismernek. Es monda ne-
kik, miczoda bezedek azok mel-
lyeket forgattok egy mas közöt,
zomoruvak leven? Es felele egyk,
kinek neve Cleophas, es monda
neki. Te egyedül iövevény vagy

Aa

Je-

Jerusalembe, es nem ertetted, mi lott abba, ezekbe a napokban? Kiknek ő monda: Miczodak? es mondanak a Nazarethbeli J E S V S felől, a ki Propheta volt, hatalmas czelekedetibe, es bezedibe az Istē es az egez nep előt; es mikeppen ötet a Papi feyedelmek, es a mi feyedelmink adtak halálnak karhoz tatására es még fezitettek ötet. Mű kediglen remenlyük vala, hogy ő valtana még Izrael. Es most, mind ezeknek felette hogy löttenek, má harmad napia vagyon. De nemely Azzonyallatok is mi közülünk meg rettentének minket, kik virradta előt voltanak a koporsonal, es az ő testét nem találvan, éljövő mondanak: hogy ok még Angialilatastis lattak volna, kik módgyak hogy él. Es nemeltyek mű közülünk is az koporfohoz mévé, úgy talaltak, a mint az azzonyallatok mondotrak, ötet kediglen

nem

nē talaltak. Es ő mōda nekik. Ő balgátok, es kesedelmes zűvők az hitelre, mindenekbe mellyeket az Prophetak zolottanak. Nē de nē ezeket kellete zēvedni Christusnak es így mennj be az ő dűczősegebe! Es él kezdvé Moifestol, es minden Prophetaktol, magjarazza vala nekik mindē irasokból, mélyek ő felőle valanak. Es közelgervē az Varos kához a hova mēnek vala: es ő tette magát, mint ha mezeb menne. Es kenzeritek ötet, mondvan. Maragi my velünk, mert él estueledik, es a nap el hanyotlot. Es be mene velek.

Es lőn mikoron le űlt volna velek, veve a kenyeret, még alda, es még zége, es nekik adgya vala. Es még nittatanak az ő zémek, es még ismerek ötet; ő kediglen élnyze az ő zemek elől. Es mondanak egy masnak.

Nem de nem egh valae a my

A a 2

zű-

zűnk mi bennünk, mikor az uton zolana, es az irasokat még nina nekünk? Es azon oraba fél kelven, viza menenek Jerusalembé, es őzve gyűlve talalak á tízen egyet, es azokat kik velek valanak mondvan. Hogy bizonyara fél tamadot az Vr, es még ielent Simonnak. Okis még bezellek mélyek lőttének vala az uton, es miképpen ismertek még őtet az kenyerek még zegesébe.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVS fél tamadasa napyan, még jelenik két zomoru tanitvanyak az uton.

Hűtőlenségekről még sedy, magyarazvan nekik az eo zenvedeferől valo irasokat.

IESVST kenzeritik zeretetből z allasokr. meny.

Az kenyerek még zegesen z emek meg nittatnak, es meg ismervén őtet elenyzik z emek elől.

EZ

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

EL s ő. Mint kegyes Paztor, ki tulaydon életet adta vala juhayert, él zelleddet juhoczkait őzse gyuythetne minden félè vigiaz, kiket az felelemnek nagy volta, élozlatot vala, es azokat kik hűtőkbeis még fogyatkoztanak vala, megerossitene, zorgalmatoson munkalkodik.

Ez ket tanitvant, gondollyad en lelkem, mély nagy zomorusagal CHRISTVS fél tamadasa napyan, ki menven Jerusalemből CHRISTVS halalarol egymas közöt bezelgetnek, mind hűtőkbe, mind remenségebbe JESVS felől még fogyatkozvan, Emaus félè mennek.

Itilven azt hogy Christus orzaga, ez vilagi volna. IESVS kediglen bezedek közöt, ugy mint hasonlo uton hozajok adgya magat, es zomorusagokról bezedek közöt kegyesen tudakozik.

Te kediglen en lelkem hova indul-

Aa 3

tal,

Gyarlo tanitvanyok itileti.

Pr. 5. v. 21.
Iob. 14. 16.

Kikel zo-
kot Chri-
stus jarni.

tal, honnat jöttel, miczoda tarsasagba
adtad magatad, mirol gondolkodol, mi-
dologrol bezelgecz tarsaiddal gondold
még jól, mivel hogj á te Vradnak Iste-
nednek zemei raytad uadnak, lepesede-
tis kétsegnelkül még zam lalya, zomo-
rusagodat kerdezi, bezededet vizsgál-
lya.

Veled jár fogiatkozásnelkül, ha ban
kodvan zűvedbe, elmelkedel zent hala-
larol, kinek aruloya te voltal, zantalan
hamissagoddal. Minden utaydba tette-
ti magat, él reyten abrazattyat, hogy
zűvedbe myt forgacz nyelved által er-
thesse. Zemeidetis tartoztattya, ez vi-
lagi uton jartodba, hogy őtet mindgy-
art még ne ismerhesse, mert kétseges
voltodba oktatni akar, eo felőle valo
gondolatidba, remenségre inditvan.

Még lásd hogy gonozoknak tarsa-
sagaba ne jari, kik hiúsagokat bezelle-
nek, kik atkozodnak, es zitkozodnak,
karomlanak, Sipolnak, tanczolnak, es
vigan laknak, mert ot IESVS nem ta-

lalod,

lalod, hanem czyak ot á hul ő rola be-
zelgetnek,

MÁSODIK Oh balgatagok es
kesedelmes zűvűek. Ninczen Isten
előt utalatosb dolog á kétseges hitelnel,
mikor tudnia illik, minden akarattyat,
zent lelek által megjelentette, minden
czelekedetit fél jegeztette, Prophetak
irasiba, még sem bizen Istennek, maga
ertelmere akarvan Isten zavart, es aka-
rattyat. vonni.

Lásd en lelkem mint az Vrtol még
feddettettének testi ertelmekről, mond-
van: my azt remenlyűk vala, hogy ő ual-
tana még Izraelt, tudnia illik, az Pogan
birodalomból. Ebből még teczik hogy
testi gondolatok volt CHRISTUS fe-
lől az Irasnak ertelmebe: az ő fél tama-
dasarol kétsegesek voltak, emberi gy-
arłosagból, noha immar az az Zonyal-
atok által bizonyoson hallottak vala,
az Apostolok latafabolis ertetek vala
mégis ketelkednek.

Matth. 18.
v. 20.

Testi erte-
lem megh
fedderik
Christustól

Christus
zenvedese-
nek zűkse-
ges volta.

HARMADIK CZ. Nem de nem ezeket kellett Christusnak szenvedni? Magyarazd még *Vram* *JESVS* halalodnak haznat, es erdemet, az en ketséges lel kemnekis, hogy belől vigadgyon lelki vigasaggal az te oktatsod által, hogy magammal él ne hitet-hessém soha, hogy kerezt vi selesnelkü-lis, testi szenvedes köüulis, bē mehetek á te országodba, holot te annak örökös *Vra* leven annelkül benem mehettem. Magyarazd még *Vrā* az irasnakis igaz értelmet, mert gyarloságim miat mindeneket mágā értelmere akarok vonni.

NEGIEDIK CZ. Eo kediglen tetetti magat, mintha mezzeb menő uta volna. *Vram* *IESVS* ez zarándok járásomba kezdettel velem be-zelleny, es igazgatni, az örök életnek utara. Miert akarz él hadni ily hamar gyarlo vagyok *Vram* te naladnel kül, ha jo akaratodnak teczik maragy velem zallasomon, mert á nap él hanyotlot, az sötetsegnek ideje él közelget,

kibe

Az io le-
leknek *IE-*
SVS *AL* va-
lo bezelge-
tese.

kibe nem lathatlak. Ingyen maydan á kēfertetek es haboruságok ellenem még indulnak. Ha te en tőlem él tavozol, zokot keserűségnek zomorusága foghya zűümet. Tudom *Vram* hogy az en iomert czelekeded, hanem mindenkor kedvem Zerent bezelgetsis velem. Ha még vonzodis magadat nezven hada-közasomat, mikor mind á testől, mind ez vilagtól, es őrdőgtől kēfertetem, kegyelmességed mind az által segítségem-re adatik.

EOTODIK CZ. Kenzeritek *JESVS* hogy be menne velek. Ezt vegyced en lel kem ezedbe, hogy á te *Vrad*, nem czyak imigy amugy hideg be-zeddel kívannya hivatallyat hogy veled marazzad; hanem ugyan erőltetestsis var, ily örömesben megyen hozzád mikor vonzod, es erőlteted. Lasd mit czelekedik kedves vendegim ez vilagi emberis, hasonlo keppen teis czelekedgyel.

HATODIK CZIK. Még isme-

Aa 5

rek

Ps. 15. v. 8.

Can. 1. v. 4.

rek ötet á kenyernek még zegésen.

Oh kegyes JESVS, ki sokáig belső zerelemmedet, külső tetteteddel nem fedezheted, még nitod, zűuoket zemeknek tekintetire. Ki legy az, á ki jorol bezellez, ki igaz ertelmet adcz, ki kinzerittettel az még marrdasra, es az etelre; ki á kenyernek még zegesebe, az az á te dragalatos Zent testednek még zegesebe még nitod zűuoket, még nitod lelkeket, még nitod testi zemekeket, hogy az uton á mit tőled hallottak, még tanuljak, es el hidgyek kétsegnelkül magadat még jelented.

Adgyad Vram az en Reserves zűemnekis, hogy á mit hallok á te tanításodból, lelki atyának oktatsa által, még erthessém es tanulhassam. Az te dragalatos zent testednek hozzám való vetelevel, még nittassanak az en lelki zemeim, á te igaz ismeretedre. Hogy vizza terheffek Hyerusalembe, nagy örömmel á bekesegnék latsaba á te tanítvánidhoz. Hogy Z. Daviddal mond-

haf-

Mi mondal
ismerhetni
meg IESVS
jelen-
letet.

hassam. Secundum multitudinē dolorum meorum, Consolationes tuas, latificaverunt animā meam.

Pf; 93. v. 19

HUSVET HARMAD
Napyan.

SZ. LUKACZ EVANGELISTANAK 24. REZEBŐL.

M Eg alla JESVS az ő tanítvány közöt, es monda nekik, bekeseg tű nektek- en vagyok ne felyetek. Még haborodvan kediglē, es még remulvé, velik vala hogj ők lelketlatnanak. Es monda nekik. Miert haborottatok még, es gondolatok mennek fél á tű zűvetekekbe? Lásátok az en kezeimet, es labaimat, mert enē magā vagyok, tapogassátok, es lásátok, mert á leleknek ninczē hufa, sem czontya, mint lattyatok hogy ennekē vagjon. Es mikor ezt mondotta volna, még mutata nekik kezeit, es labait. Es ők még né hiven, es öröm-

nek

nek miatta czudalkozvan, monda. Vagyone it valamienni valo? Eok kediglē hozanak neki egy darab fűlt halat, es lépés mézet. Es mikoron előttők őt volna, á maradekit nekik ada. Es monda nekik. Ezek á bezedek melyeket mondotam tñ nektek mikor még veletek volnek. Mert zűkség be tellyesedni mindeneknek, mēljek még vadnak irua Moises törvényebe, á Prophetakba es Psalmusokba en felőlem. Akkor még nita nekik ertelmeket, hogy az irast ertenek. Es monda nekik. Mert igi vagy on még irua, es igy zűkség vala Christusnak zenvedni, es harmadnap halottaibol fél tamadni; es az eo nevebe hirdetni poenitentiát, es bűnnek még boczanattyat minden nemzet kőzöt.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVS fél tamadasa után, tanitvanyinak egyűt letékbe még jelenek.

Az ő zenvedeséről, halalaról, es fél tamadasáról Prophetaknak irasit hozza elő.

Az irasnak ertelmére tanittya őket.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSŐ. EZ első czikelbe elmelkedgyel en lelkem az, te Vradnak veghetetlen irgalmasságarol, ki nagy hatalmasságnak es dűczőségnek Vra leven meg győzven az, kegyetlen halálnak ereyet, haladatlan tanitvanit mint még latogattya, kik zűkségnek ideien őtet élhattak, még tagadtak, fél tamadasat halvan, es bizonyos jelek által ertven, benne nem hittének, mind ezekről él feletkezven, ugyan azon napon nekik még jelenik, es lue ayto bezarva, lathato zemelybe mindeniket zeretettel tekintven; bekeséget ad nekik. Hasonlo leven á fenies naphoz mély á czillagok kőzöt fenieskedik, bekeségnek Vra leven, bekeséget hirdet, kivel felelmes

zűvőket batorságra émely; hűtőlenségeket hűségre oktattya. Mint igaz Pástor Iuhai közöt, reműlekbe jelen voltat mutattya, mint a fő, a tagok közöt. Mint gyozedelmes Kiraly vitezi közöt.

MASODIK. Bekefeg tñ nektek.

Mert elvétel a gyűlöfeg, él vézet az harag; Mert az igazság és a bekefeg egybe ölelkeztek; meg bekelt az haragos Atya, az emberi nemzettel, de nem ez világi bekefeggel, mert az alhatatlan, ma ha io zot ad bizelkedesből, holnap még fél indul kevelysegeből. De én allando lelki bekefeg adok az jó lelki ismeretbe, ki soha még nem czial, még sem változik ha te vézed.

Vram JESVS ezt kívántam, és kerestem ifuságomtól fogva, hogy ezt a bekefeget bírassam, de az en ellenkező ügyekezetem, testem kívánságival, jelen való bekefeget suhait. Mert nem czelekedhetem a mit kívánok, tizta ügyekezetem ellenis tusakodom; Mert gonozra haylandob vagyok hogy sem

mint

Pf. 84. v. 11

Miczoda
bekefeg
ad IESVS,

Ro. 7. v. 18.
& 23.

mint a jora, testem nyugolmát inkább keresem hogy sem mint zenvedtetesét.

De tied Vram az hatalom, tied az erő neked adtam tellyességgel magamat, igazság a te bekefeged latsára, a te akaratomnak követesere, erőltessed az én feslet erkölcsömet.

HARMADIK CZ. Lassátok még az én kezeimet. Nezzed én lelkem mély nagy zeretettel munkalkodik bizonyossá tenni az Apostolokat az ő igaz fél tamadasarol, még mutatvan nekik, az még feztetet testnek még hagyatot sebeit, hogy ezt látvan ő benne hidgie nek, hatra hagyvan minden hűtőlenséget. Lassátok kezeimet, mint tñ erettek hadakoztá, mind halalomig, hogj tñ is en erettē ne zanyátok kezetek mükajaz. Lassátok labaimat hogj alhatatosok legyetek az en szolgalatába, mert enis alhatatos voltá a tñ üdűességek kéresésebe. Az kerezt fan fél űöt sebeit még akara tartani, hogy igaz testnek fél tamadasat bizonytana, meliből az ő hirveynek hűtök öregbülne.

Me-

Miert tartotta meg sebeit heliet IESVS.

Menyországba is ugyan azokkal úgy mint meltsóagos cymereknek győzedelmét látván, volunk még emlékezni.

Serkeny fél azért te is en lelkem, ez czudalatos czelekedetnek elmelkedésére, mit mivelz te á te üdvözítőd zerelemért, ki tegedet az Apostolokkal fél tamadafaba való hűtbe erőssít, á te zerettedert még tartván sebeinek helyet, kivel rolad való zűnetlen gondviselést bizonyítja; kinek tenerebe nagy fájdalomával be irattattal, laba fejé kordoztatol, oldalába zegezttel.

Esz. 49. v. 16

Miert ki-
an IESVS
ételt.

NEGIEDIK. Vagione mit ennetek. Hogy inkább emberi gyarlóságokhoz kepest magat előttek még mutatna, ételt kíván, noha erre való zűk-sege nem vala, mert immar á test még düczőült vala, ki soha testi eledelt nem kíván, mély által á test taplaltatnak, mivel hogy magaba örök élete volna minden eledel nélkül; Es hozana k neki egy drab sült halat es lepes mézet.

Ez eledel felette igen illik vala JE-

SVS

Ez eledel felette igen illik vala IESVS tulaydonóságához, mert az tizta zep méz, iegzi vala az ő hatalmas Isté-seget, az sült hal, az ő zent testet, melyet még zarazta es süte kereztt fan való kinzenvedésebe. Maradekit ada tanitvanynak, draga zent testet, tellyes Isten-segevel együt, az Oltari zent-segbe. Mély étel előzőr kemenynek lattatik vala, de kedvessé tevé azt, es io izűve, zeretetnek tűzebe még sütven, es edéssé az ő Isten-segenek mezeivel.

Ioa. 6. v. 61

HVSVET VTAN ELSO
Vasarnap.

SZ. JÁNOS EVANGIELISTANAK 20. REZEBŐL.

Mikor estue volna azon nap, az zombatnak első napyan, es az aytok be zarva volnanak, á hol őzze gjűltek vala á tanitvaniok, az Sidoktól való feltekbe, él jőve IESVS, es közepettek még alla, es mő-

Marci. 16.

v. 14.

Luc. 24.

v. 36.

Bb

da

da nekik. Bekefeg tū nektek. Es mikor azt mondotta volna, még mutata nekik kőzet es oldalát. Eorūlenek azért á tanítványok lat van az Vrat. Monda azért ísmer nekik. Bekefeg nektek. Mint engemet él boczatot az Atya, enis él boczatlak tūtōket. Azt mikor mōdotta volna reayok lehelle, es mōda nekik.

Vegyetek zent lelket, á kiknek bűnōket még boczyattyatok, még boczatatnak nekik, es á kiknek még tartjatok még tartua vadnak.

Thamas kediglen egy á tizenket-tő kőzūl, ki kettősnek mondatik, nem vala velek mikor el iőve JEsvs. Mondanak azokaert neki az tōb tanítványok. Lattuk az Vrat. Eo kediglen monda nekik. Hané ha latandō az ō kezeibe az zegeknek heljeit, es az én vyomat boczatō az zegek helyere, es az en kezemet boczatō az ō oldalaba né hi-

zē. Es niolczad nap mulva vizōtag egyut valanak az ō tanítvány.

Thamasis egjetembe velek. El jőve JEsvs ayto be zarva, es kūze pettek még álla, es mōda nekik. Bekefeg tū nektek. Annak utanna monda. Thamasnak hozd ide á te vjodat es lasd még az én kezemet, es hozd ide á te kezedet, es boczasd az én oldalamba, es ne legy hūtlé hané hū. Félele Thamas es monda neki, en Vrá es en Istené. Monda neki JEsvs. Mert látal engemet Thamas es hittel Bodogok azok kik nélattak es hittek. Sok egyeb jeleketis czelekedek JEsvs az ō tanítvány előt mélyek ninczenek még irua ebbe á kőnyube. Ezek kediglen még irattattanak, hogy hidgyetek, hogy az JEsus Christus Isten fia, hogy híűen eletetek legyen az ō nevebe.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVSNAK fél tamadasa utan tanítváninak még jelenése. Bb 2 Rea-

Reayok leheluen, zent lelket ad nekik, a bű-
nek még boczanattyára.

Nioltz adnap mulua Thamasnak még mu-
tattya sebeit.

Thamas sebeit latvan, es vyait be boczat-
van, bizen IESVSBA.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

EL SŐ. Az, keserű halálnak hatal-
mas győzedelme, es az életnek meg a-
doia, meg rontvan pokolnak erős ka-
pút, honnat rabságinkat még zaba-
dita, minek utanna zent testet dúczó-
segel fél tamasztotta volna, enyny ha-
talmas győzedelmes dúczósegi között,
keserues tanítványnak zomorodot, es fe-
lelmes zűűöket akaruan batoritanj, még
jelenik, kik á Sidoktol valo feltekbe Ie-
rusalemben egy házba zorultak vala, es
bekefeget háromzor ad nekik, nagyobb
bizonyfagul.

Lassad it en lelkem hova siet IESVS,
Sap. 1. v. 2. kiknek jelenik még ayto be zarua, azok-
nak tudniaillik, kik aitoyokat ba zary-

ak

ak haborusagot es keserűseget zenned-
nek, kik egyes zeretetbe es ertelemben be-
rekezkedtenek.

Hogy IESVS á te zűűednek hazaba
iűjőn, zűűsege hogy IESVS tanítvani
es követőy között legy, ne nyargaly
idestova; aítod, külső zűű zavarnak be-
zarlattassék, őt erzekenysegidnek ab-
laki, be tetessének, így bizonyaba var-
hatod á te űűvezitődet.

MASOD. Monda nekik IESVS,
bekefegtű nektek. Nem ez vilagi
bekefege ez kit ő maga sem ismert, ha-
nem lelki jo ismeretnek bekefege; örök
életbeli bekefege, ez vilagon á tizta zűű-
be, az mas vilagon az menyey bodog-
sagba, Istennél valo még bekellessel, ze-
retetnek eggyességével, halhatatlan sa-
gnak örömevel.

Mi legyen ez az, CHRISTVS be-
kefege adása gondollyad en lelkem, oly
tudniaillik ki az Istennek kedves zine
latafara igazit, ki minden felelmet él-
vezzen, haborusagtól még ment, sirastól

Miczodabe
kefeget ad
IESVS ta-
nituaninak

Ier. 31. v. 13
Ef. 43. v. 10.
Ef. 25. v. 9.
Ap. 21. v. 10.

Ap. 21. v. 7

zemeidet még tartoztattya, minden rettegesektől még szabadit.

Eph. 2. v. 14

A bekefeket kettőzteti, az Istent és Atya fiút zeretnek ajánlascrt kibe tellyes bekefeg vagyon. Avagy ki mind a kettőt egye tőtte: mert azokat kik ez földön es menyországba vadnak még egyesítette. Az Atya Istent az emberi nézettel meg bekeltetven, es az zent Angyalokkal, az embert.

HARMADIK. Monda JESVS Thamasnak hódide á te viodat. Czudalatos ez zent Vran nagy gondviselése, ki nem csak az jelen való juhokrol igaz, Paztor leven gondolkodik, hanem azokrolis kik ezek által, ő benne hiendők valanak, minden féle róla való ketelkedést él akara rontany. Első jelenésebe Thamas nem való egyűt a tanítványokkal, azért esik CHRISTVS fél tamadasa felől hűtötlensegbe. De CHRISTVS ki azért jött való, hogy az őrdőgne első czelekedtetit él rontana, viobban ismet még jelenik, tudvan ta-

1. Ioan. 3.
v. 8.

nitvanyanak ésetit, kezét még mutatvan neki, vyait az sebek helyere betezi, oldalaba kezét be boczattya, hogy hű legyen ne hűtőtől: kivel az mi lelkünks erősitetik, es zünkből minden ketség ki töröltetik. Közönfeges helyennis akara Thamasnak magat még mutatny, hogy a többinek bizonyos hitelekre tanúsag adatnak.

Lassad en lelkem mint te Peldaid ezek, úgy hogy JESVS BA mint még jelent, mint még holt, mint fél tamadot, a mint hűtődnék tizenket agayba még vagyon írva. Azt jól ezedbe ueuen, hogy az hűt dolga nem külső erőzenység alá vettetet, mely tompa es tudatlan: hanem CHRISTVS czelekedetinek, es az Apostolok egyes ertelmenek, es hiteinek engedelmi alá, ha külsőmbet ertez, avagy formalz elmedbe, ninczen rezed tuggyad Christus erde-mebe.

Ps. 32. v. 4.

B b 4

HV.

HVS VET VTAN MA-
fod Vasárnap.

SZ. JÁNOS EVAN-
gyelistanaktizedikreze-
ből.

Ef. 40. v. 11.

Ez. 34. v.

23. v. 37.

v. 24.

Matth. 11.

v. 27.

Lu. 10. v. 22.

M Onda J E S V S az Pharisausok-
nak. En vagyok á jo Paztor.
Az io Paztor, az ő életet adgya az
ő juhaiert. A bérés kediglen á ki né
Paztor, kinek nem tulaydoni á iu-
hok, lattya él iuny á farkast, él had
gia az juhokat es él fut; es á farkas
él ragadgya, es él zelezti á iuhokat.
A bérés kediglen él fut, mert bérés,
es á juhok nem tartoznak eo hoz-
za. En vagyok a io Paztor, es
még ismêrem az ên juhaymat, es
az ên juhaymis ismêrnek enge-
met. Mikeppen ismêr engemet
az Atya, enis ismêrem az Atyat, es
az ên életemet le tezem az ên iu-
hay-

haymert. Mas iuhaymis vadnak,
kik nem ez okolbelyek, azokatis
egibe kél hoznom, es az ên zomat
hallyak, es egy akol lezen, es egy
Paztor.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

*Nilvan valo jelek által mutattya IESVS
igaz Paztornak magat.*

A bérésnek tulaydonsagát jelenti.

*Igaz Paztor leven, juhajt ismêri, es az eo
iuhayis ôtet.*

*Az él zelledet iuhokat, mondgya hogy e-
gy akolba hozza.*

EZ EVANGIELIOMRA
valo elmelkedések.

*E L S O. Az mi Christusunknak ro-
lunk valo gondviselése adatik elônkbe,
Iuh Paztor példayaba. Mert mikeppen
á Paztor által igazgattatik, ôriztetik,
es legeltetik á iuh: igi Christus által az
hivékis igazgattatnak, taplaltatnak,
ôriztetnek, es még tartattatnak. Ki jo
akarattyabol nem czyak még valtonk
lôn,*

1. Petri. 2.

v. 25.

Ez. 34. v.

15. & 16.

& v. 11.

Matth. 10.

v. 30.

Pro. 5. v. 21

Iob. 14. v. 16

Ps. 39. v. 18

Act. 7. v. 56

Ps. 94. v. 8.

Ps. 84. v. 9.

Es. 28. v. 23

1. Re. 3. v. 10

lőn, hanem Paztorunkis, es püspökünk.
Iő Paztor kediglen, nem csak minden napi kegyelme által, hanem igaz Paztorságabeli tizti altalis.

Tekincz fél azért én lelkem az te kegyes Paztorodnak vigyazására, mely nagy zorgalmatossággal nezi minden zűksegidet. Giapiaydnak zalai Zaman vadnak nala, minden lepesid zamlalasba vadnak, betegseged oruosságaba, kialtasod halgatasba, eteled es italod nagy zorgalmatosságaba mint zent David mondgya, az vr zorgalmatos en rolam. Vigyazastis vigyazte raitad; hogy ákegyetlen farkasnak fogai közé ne esel. Fen al vigyazásaba mint zent Istuan első Martir lata allani az Istennek jobia felől, hogy minden zűksegidet lathassa. Ezeket jól még gondolvan zavrat halliad, a karattyanak engedelmesseget mutas, hogy az még latogatásnak ideyen bizuast mondhasd tegedet paztoromat követtelek.

MASODIK. En vagyok á jo Pastor,

es

es en Ismerem azen juhaimat. Nagy vigasztalásod az en lelkem hogy ily kegyes paztor gödviselese alatt vagy, ki tegedet jól ismēr, nem csak közönséges ismerettel kivel minden terempetet allatit ismeri, kinek zemey előt mindenek nilvan vadnak; hanem zeretetenek ismeretivel, es valasztasbely ismerettel, kivel bizonyoson ismertétel valasztotnak az örök életre. Oh en lelkem hatellyes eletedbe czjak erről gondolkodnalis eleg volna, még sem tudnad ismeretit ennek az Vrnak még fogni. Ismeri annak felette I E S V S az ő juhait, mert túlaydon zemeliere es abrazattyara formalta, ruhazvan jo czelekedeteknek altala, ekesitven igaz Isteny es atiafiuy zeretettel, igaz tudomájjal, igaz hittel, es igaz remenséggel, az ő kegyelme által.

HARMADIK. Es az enyeyim ismernek engemet. It en lelkē magadba teruē, lassad mint ismered te á te paztorodat, mi jegyet mutathaczigaz ismeretredre. Nē elég az Zent Vr ismeretire

Ier. 1. v. 5.

Ez. 12. v. 3.

Ex. 33. v. 12

Ps. 43. v. 24

Bar. 3. v. 32

Iob. 34. v. 25

Act. 1. v. 24

Ge. 1. v. 27.

Sap. 2. v. 23

Ps. 70. v. 17.

Ps. 93. v. 10

118. v. 12.

Es. 2. v. 3.

Do

Nem elég
az hűt az
űduességre.

Domine Domine, hanem az hűt mellet
zereteti legyen őzse kapczolua, kőve-
tese tizta zivel, előtte való iaras, es zo
va halgatafa. Mint halgatod zavát,
mint czelekeded akarattyat, jól még
hanyad vesséd magadba, hogy CHRIS-
TUS neve alatt, ne halgassad az őrdő-
gőt, testi kívánságodba. Még lásd hogy
ez világ hazugságanak ne engedgy,
tiztessége kívánsába, hír neű keresésbe,
kzadság gyvitefébe. Mert mind e-
zek ellenkeznek az igaz Paztor zava-
nak hallásával; hogy mondhasd ezek-
nelkül; kéz Vram az én Zivem, kez,
Zoly Vram mert hallya á te zolga.
Quid mihi est in Cælo, & quid volui su-
per terram, Pars mea Dominus, &c.

Pf. 56. v. 8.

1. Reg. 4.

v. 10.

Pf. 72. v. 25

HUSVET VTAN HAR-
madik Vasarnap.

SZ. JÁNOS EVAN-
gelistának 16. rezéből.

Mon-

M Onda JESVS az ő tanítvány-
nak, egy kevéssé nem lattok
engemet, es vizontag egy kevéssé
még lattok engem, mert Atyam-
hoz megyek. Mondanak azoka-
ert á tanítványok közül egy mas-
nak. Miczoda az á mit mond mi-
nekünk. Egy kevéssé, es nem lat-
tok engemet, es ismet egy kevéssé
még lattok engemet, mert Atyam-
hoz megyek. Mondgyak vala a-
zett, miczoda az á mit mond, egy
kevéssé? Nem tudgyuk mit mond.

Erte JESVS hogy még akarnak
kerdeni őtet, es monda nekik. Ar-
rol kerdezkedtek egymás között,
hogy mondam tű nektek, egy ke-
véssé es nem lattok engemet, es is-
met egy kevéssé es még lattok en-
gemet. Bizony bizony mondom
tű nektek mert Sirtok, es zokog-
tok tű, ez világ kediglen őrűl, tű
kediglen még zomorodtok, de á
tű banatorok őrűmre fordul.

AZ

Az azzonyallat mikor zúl bannattya vagyon; mert él jót az ő oraia: Mikor kediglen á gyermekét zúlte immar nem emlekezik még az ő gyötrelmeről, mert ember zúletet ez vilagra.

Tűis azokaert mostan zomorusagba leztek, ismēt kediglen még latlak tūtőket, es őrvendez á tū zűvetek, es á tū őremeteket senki tőleték él nem vezi.

SVMMAIA EZ EVANGIË- liomnak.

IESVS jelentit anitvanyinak halala által
Atyához menetelit.

IESVS él tavoz asaba tanitvanyinak jövendőli nagy keserűsegeket.

Hasonlatossag által mutattya keserűsegeknek ideyet, es véget.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedes.

ELSŐ. Semmit Christus él nem titkol tanitvanytol, mint hű barátitol, kik vele még maradtak vala kesérteti-

Lu. 22. v. 28

be,

be, jelen valo halalarol emlekezteti, es jövendő keserűsegekről, hogy ertzek Christus halalat, magok zomorusagokatis, őrmēt fél tamadasaból, ezek utan kit veznek jelenti hogy alhatatos lezen.

Ez. JESVS jövendő mondasá hű elme felette igen haznos, te neked; Ertven Christus zolgalattya mellet egy kevesse valo zenvedest, ugy mint Christus tavolletebe: ez vilagnak kediglen raytad valo őrmēt, mert az őrökke még maradando őrmēt, vigasztalásit tőled meg vonza, kiert mind ezekbe alhatatossagot kivan te tőled. Ezokaert ezt á te Vrad haznodra valo jo akaratyat jo neven es halaadassal vegyed, elhiven hogy ellenségednek ellened fél inditot haboruyt, nem hadgya sokaig hatalmaskodni.

Azert mondgya egy kevesse, mert ezek utan á dúcz ősegek koronayanak él vetelere vizen. Lassad mint mond á Propheta.

1. Cor. 10.
v. 13.

Pf. 25. v. 2.

Ten

Pf. 65. v. 12
Ez. 51. v. 15

lenta me & ure renes meos. Transivi
mus per ignem & aquam, & venimus in
refrigerium.

MASODIK. Bizoni mondom
tű nektek, mert sírtok tű, es zokog-
tok. Ne reményed en lelkem, ha
CHRISTVS igaz tanítványa vagy ez
világon batorságos eletedet, mert Chri-
stus ellenségi kőzöt lakol, kit tellyes gy-
omorbol gyulót, kergetet, es kegyetlen ha-
lallal még ölt, hogy te hozzád külömb
baratságot mutassá.

Pf. 24. v. 1.
Pf. 3. v. 7.

De mind ez fene vadak kőzöt féle-
mellyed lelki zemeidet zent Daviddal.
Ad te levavi animam meam Deus meus
in te Confido non erubescam. Non ti-
mebo millia Populi circumdantis me.

Gal. 2. v. 19
Ro. 8. v. 35.

Avagy zent pal monda sat. A Christus
kereztinek még feztettem en. Ki va-
laxt él engeuet az Istennek zereteti-
től? Nem hagy Christus, bizál en lel-
kem sokaig á keserűségbe. Ha az tanít
vaniokkal egy hayoba űltel JESVSAL,
ellenkező zelek még haborittyak gya-
korta á tengert, de ha JESVS HOZ ia-

Matth. 8.
v. 24.

rult

rult, es fél költőd ket segnelkül katalma
altal még czendeziti haboruit. Mikor
JESVS á kertbe még fogatek, ugy még
otalmaza tanítvanyt, hogy eggik sem
fogatek még, halála után harmad na-
pig tartá keserűségek, az után végnel-
kül lön örömeck.

Az zenvedes proballya még á Chri-
stus Zolgaia, az igaz hűt á keserűség-
be teczik még, az jó remenség á keser-
tetbe.

HARMADIK. Orvendez á tű zű-
vetek, es á tű örömöteket senki él
nem vezi tölletek. Lassad en lel-
kem ha Christussal sirz, es zokogz az
Apostoloknak tarsasagaba, es Christus
igireti által veghetetlen vigasag ada-
tik, az egy, zempillantásig való nyomo-
ruságer, kibe ő maga az Isten él törli
orcza drok könyhullatásidat. Ha kedig-
len még győzettel kesertetidbe, él ha-
gyvan hivatalodat, fogadasodat, el rug-
van első fél öltöt zeretetedet, ez vilag-

Christus
Zolgaya
Probaya.

Es. 25. v. 8.
Ap. 21. v. 4.
G. 7. v. 17.

Cc

gal

gal együt lezen örökre való zenvede-
sed, ohaytasod, es jaigatasod.

HVS VET VTAN NE-
giedik Vasarnap.

SZ. JÁNOS EVAN-
gelistának 16. rezéből.

EL megyek ához áki engemet
él boczatot, es senki nem kérd
közületek hova mégi? De miért
hogy ezeket mondam tűnektek,
zomoruság be töltötte zűveteket.
De en igazat mondok tű nektek.
Hazosb tű nektek hogy en él me-
nyiek. Mert hogy ha él nem me-
nendek, á vigasztalo nem jű tű hoz-
zatok. Hogy ha kediglen él mené-
dek, él küldöm ötet tű hozzatok.

Es midőn él jövend az, még fed-
di ez vilagot á bűnről, es az igazsá-
grol, es az itiletről. Az bűnről ke-
diglen, mert nem hirtenek en ben-
nem. Az igazságról viszontag,

mert

mert az Atyához megyek, es im-
mar nem lattok engemet. Az iti-
letről kediglen, mert ez vilagnak
feyedelme még itiltetet.

Még fok zom volna veletek, de
nem viselhetitek él mostan.

Mikoron kediglen, el jövend az
igasságnak lelke, meg tanit tütö-
ket, minden igazságra. Mert nem
zol ő magatol, hanem á mit hal-
azt mondgya; es á melyek jöven-
dok megjelenti tű nektek. Az en-
gemet megh dűczoit, mert az e-
nymbol vezi, es még jelenti tű
nektek.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

IESVS zomorodot zűvöket vigasztallya
tanitvanyrak.

El menetelnek hoznat jelenti az zent le-
leket jöveteleert.

Az Z. lelek meg feddi ez vilagot az ha-
laadatlenfagnak bűnneyről.

EZ EVANGIELIOMRA
való Elmelkedések.

EL SŐ. Noha az mi Vrunk nagy giengen mint kegyes atya zerelméből az vég vaczoran tanítványval bezel halála felől, hogy még ne zomorodnának: Mind az, által oly keserűségbe esének, ily Vroknak es mestereknek ertven halalat, hogy semmi vigasztalo bezeddel, még nem vigasztaltatának.

Senki közülletek nem kérd engemet hova megy. Mit kergetek Vram zomorú tanítványddal hova megy, halálra akarz menni. Mit tudakozzam keserűségemnek nagy voltába, ha töled él kel valnom, kit követtelek, kit halgattalak; de akaratod ellen nem tuskodhatom, feyemet tanítványddal banatra még haytom.

Akar czak Vram IESVS, adgy egy zot emlékezetedert, mikor latlak teget. Bizzal fiam hely keziteny megyek teneked. A keresztenne Vram, á hova te nagy sietseget akarz menni?

Ot fiam velem együtt előzőr, de az után az en Atyam országába, velem e-

gyüt

gyüt bekefébe es dúczőségbe. Lassad en lelkem ezekből még erted hogy á kereszt á dúczőségel jár, es az dúczőség á keresztel tarsalkodik.

MASODIK. Ha en el nem megyek á vigasztalo nem jü rü hozzátok. Keserges mostan en lelkem hogy ettől még zabadittással á keferűségtől, de ennek utanna az bekefé zenvede-se után, az vigasztalo zent lelektől vigasztaltatol; kinek jelen letebe minden haborúság örömré fordul, minden banatnak nehez emlékezeti vigaság által emeztetik meg. Ez világi banat ki test zerent vagyon Christusrol, nem melto az zent lelek él jövetelire vala mig testi ertelembé forog á keferűség sem az zent lelek vigasztalására nem lezen melto.

Higyed en lelkem hogy az zent lelek vigasztalása igen genge, nemis adatik azoknak kik ideyen vigasztalást kívannak. Ezokaert távozik el IESVS tanítványtolis test zerent, hogy tanul-

Az Z-lelek
vigasztalása kiknek adatik

nak ötetzeretni lelki zeretettel, es így menyörzagba menven zivoket utanna vona.

HARMADIK. Az még tanít tő-
rőket minden igazságra. Legyen
Vram te neked, örök dicziret, ki mel-
tatlan voltomra enyny jó akaratomat
mítatod, hogy nem csak aruaságra né
hadgyoz, hanem zűntelen melletem le-
ven gyarloságamat, erőstited, keferűse-
gimet vigasztalásiddal elegited, tudat-
lanágomat Zent lelkednek tanításával
oktatod. Vgyanis Vram mi vagyok
en te nálad nélkül, á te zent lelked a-
yandeka nélkül, rőlot edeni, vak, sűket,
tompá, mint az oktalán allat, ki csak
az előtte való élédelről gondolkodik,
hasára viselven gondot.

Tőlcz be Vram JESVS tőlcz be i-
deye, még zomorodot zivemnek zagga-
to banatit, lelki vigasztalásiddal. Min-
den utaymnak, te tőled varom igaz-
gatasit, es az igazságnak igaz er-
telmet.

HUSVET VTAN EO-
todik Vasarnap.

**SZ. JÁNOS EVAN-
gelistának 6. rezéből.**

M Onda JESVS az űtanítvány-
nak Bizony Bizony mondóm
tű nektek, hamit kerendetek A-
tyamtól az en nevembe még ad-
gya tű nektek. Ez ideig semmit
nem kertetek az en nevembe. Ke-
rietek es él vezitek, hogy á tű örö-
metek tellyes legyen.

Ezeket Pelda bezed által zolot-
tam tű nektek. El jőt az ora, holot
immar nem pelda bezed által zo-
lok tű nektek, hanem nilvan az en
Atyam felől zolok tű nektek.

Azon á napon az en nevembe
kertek, Es nem mondom tű nek-
tek, mert en kerem az en Atyamat
tű erettetek, mert az Atya zeret

Matt. 7. v.

7. & 21. v.

22.

Mar. 11.

v. 24.

Luc. 11. v. 9.

Iac. 1. v. 5.

tűtőket, mert tű engemet zerette-
tek, és él hittetek hogy Istentől jöt-
tem ki. Atyamtól jöttem ki és vi-
lagra jöttem, ismet él hagyom ez
vilagot, és atyámhoz megyek.

Mondanak neki az tanítvány-
ok Ime mostan nilvan zolaz, és
semmi pelda bezedet nem mon-
daz. Most tudgyuk hogy minde-
neket tudz, és nem zűkseg tene-
ked hogy valaki kerdyen, ebbe
hizzűk hogy Istentől jöttel ki.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

*Vdvezitőnk igiri tanítványnak mind a-
zoknak még nyereset, kiket az ő ne-
vebe Attyától kernének.*

*Atyanak hoz zárok valo zeretetit ha je-
lenti.*

*Vegezetre Attyától valo jövetelitis jelen-
ti, és hozza valo el menetelit mutat-
tya.*

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSŐ

ELSŐ. Az mi hatalmas Vrunk és
Istenünk, hogy tanítványnak zű-
vőket hozza edesitene, nagy bőseges
igiretivel biztattya, mondvan: vala-
mit az. en Atyamtól kerendetek az en
nevembe, még adgya tű nektek. Anyny
bizodalma uala Vrunknak zent attya-
nak hozza valo zerelmebe, hogy semmi
tarhazabeli, jóvait még nem tartana,
azoktól kik az ő nevebe kernének, ki-
ből befeges ayandekokat nē vennenek.

*Te lassáden lelkem, kitől hivattatol
az Istennek bőseges kegyelmenek ayandekira,
miert hivattatolis, és mit kívá-
nyon tőled. Most vagyon azért az ide-
ye, hogy minden zűksegidet zent fia-
nak dragalatos erdemeért elejbe ta-
mazzad.*

MASODIK. Az Atya zeret tű-
tőket. Nagyob bizodalmodra, Chri-
stus zent Attya hozad valo zeretetitis
jelenti. Mind ezeket ertven en lel-
kem, emelkedgyel fél á te közbe jaro IE-
SVSOD zereteti által, az Atyának ir-

Negy dol-
got igir
IESVS á
tanítva-
nyoknak.

Cc 5

gal-

galmasságnak zeki cleybe, halakat advan neki, ily kedves közbe jaro Vradnak zeretetiért, ki nem csak jozogat orzagavalegynt kez, te neked adni, hanem ő magatis tellyességel neked zanta adni, hogy te ő benne, es ő teben ned lokozgek,

Azt jól czedbe vegyed, hogy ha igazan CHRISTVS zereted, soha CHRISTVS ellen valo dolgot az Atya Istentől CHRISTVS által nem kerz, mely az Atya zereteti ellenis vagyon, ugy mint testi elmulando dolgokat kardagsagot, jo vilagi hirt nevet, kikkel lelked még haborittatik, Isten tarsasaga még bontatik. Ez CHRISTVS zereteti nem egyebbel tartatik még hogy megerczed, hanem Tizta zúbe, Zúntelen valo könyörgesbe, atya fiuy, igaz zeretetebe, alazatosságba, engedelmessegbe, vilagi dolgoknak még utalásaba. Ezek igaz jelei az Christus zeretetinek, a többi mint hiúság, hiúságoknak hiúsaga.

Ioan. 15.

v. 4.

1. Ioan. 3.

v. 24.

1. Ioan. 5.

v. 14.

Iac. 4. v. 3.

Mit kel az
Atyától
kerni.

Col. 3. v. 3.

1. Pet. 4. v. 8.

1. Cor. 16.

v. 14.

Christus
zereteti
nek jele.

KEREZT JARO Hetbe.

SZLVKACZ EVANGELISTANAK II. REZEBÖL.

KInek vagjon közülletek barattya, es ához megyen efelikor, es mondgya neki. Baratom, adgy en nekem kölczon három kenyeret, mert az en baratom jot hozzam az utrol, es nincz mit eleybe adnom. Es az belől felelven mondgya ne haborgas engemet, immar az ayto bezarva vagyon, es az en gyermekim velem vadnak az agias hazba, nem kelhetek fél, es nem adhatok teneked. Es ha az, zorgetven alhatatoson még marad: mondom tő nektek, hogy ha fél kélven nem adnais neki, miért hogy barattya: mind az által az ő untatasaert fél kél, es ad neki á meny zűkseg lezen.

Enis mondom tû nektek, keryetek es adatik tû nektek, kereslêtek es talaltok, zörgeßlêtek es még nittatik tûnektek. Mert minden á ki ker él vezi, es á ki keres talál, es az zörgetőnek még nittatik.

Kiczoda tû közülletek, á ki Atyától kenyeret ker, valyons követ ade neki? Avagy hálát, valyons á hálért kigyót ade neki? avagy hatikmónyat kér, valyons Scorpiot ade neki? Hogy ha azért tû gonőzok leven, jot tudtok adni á tû fiaytóknek mentől inkább á tû menynevei Atyatok menyorzagból, jo lelket ad az ötöt kerőknek.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Ielenti Vdvezitőnk, az alhatatos imadsagnak, es könyörgeßnek bizonyos megmerefet

Annak felette int az zűnetlen imadsagra keres, zörgetes es kérefet által.

Pel-

Pelda által jelenti az Atya Istennek hagnos adományát kik hoz zajarulnak.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

EL S Ó. Mint az bolcz es okos Mester Egyűgyű tanítványnak elmeyeket, genge tanításával, elcsiti: Az tudomant mélyet eleikbe ad, könyebben hogy ezekbe vehessék, gyarorta hasonlatosságok által zorta magyarázni, Így űdvezitőnk, gyarlot tanítványt oktatván, mint kellyen imadkozni, pelda által tanittya.

Te kediglen hű elme ez vilagi budoßasodba zegenységedbe, faratlagodba, es ebezeseidbe mit kellyen czelekedned, ez Pelda által könnyen mégerthetéd.

Baratod az Isten, ki zent fia által baratságaba vót, kibe bizodalmad vagy, hogy zűksegedbe segítseged lehet, mert minden jokkal bővölködik.

Tekincz még azért, en lelkem á te Vrad zerelmenek bizonyos jelet ki ba-

rat-

EX 33. V. 18

Ps 138 V. 17

Pr. 22. V. 11

Ef. 41. V. 8.

Ioa. 15. V. 14

Iac. 2. V. 13.

Ioan. 15.

v. 15.

Ps. 138. v. 16

ratodnak akaria magat neveztetni, hogy nagyobb bizodalommal hozza járulhas, minden zűksegidbe. Semmi üdöt ne valaz mint az Vrak, es kiralyok udvaraba, velek valo zola fra alkotmatossagot kél varni, hanē mihelt zűkseg myndgyart bižust meny.

Iud. 4. v. 14

Ecc. 2. v. 2.

Matth. 10.

v. 22.

Act. 2. v. 42

Heb. 3. v. 14

1. Ioan. 2.

v. 24.

1. Theß. 5.

v. 17

Ps. 29. v. 9.

Ier. 23. v. 3.

Os. 7. v. 7.

v. 14.

Ef. 65. v. 24

Ps. 9. v. 13.

Col. 4. v. 2.

Ps. 33. v. 7.

49. v. 15.

144. v. 19.

MASODIK. Hogy ha az alhatatoson még marad zörgetesebe. Isten az imadságbeli alhatatossagot kívanya ez nevezet pelda altal; melynek gyakorlása, az zűntelen valo zörgeteshez hasonlittatik, ki miat barátodnak fél kellettik kélni, ha az zörgetestől nyugodni akar. Igy az Isten kinek füley előt könyörgesünk altal zűntelen ki altunk, imadságunkat ketsegnelkül még halgattya.

Vagyon modod en lelkem kívanságodnak még nierefere minden üdőbe, ha alhatatoson zörgetendez, alazatoson kialtandaz, kegyesē sirankozol zűksegedet jelentven: minden jot ez zörgetes altal még találz, minden veze-

delem,

delem ez altal él tarvozik; az ellenszeg ez előt fut, mint az or avagy tolvay, az hazba valo zördülés előt. A kialtásra zomzed sagidőze gyűlnek az Istennek Angyali segíseget hoznak.

HARMADIK. Mondom tū nektek, kerietek es adatik tū nektek.

Oly kegyes adakozó barátod az Isten, hogy soha üresen tőle él nem boczat ha bizodalommal megy hozza, es alhatatoson kerésedbe még maradcz.

Tevetked lezen en lelkem, ha keriven semmit nem adnak, mert resten es tunyan kerted, nem zörgettel untalan nem untattad kialtasoddal, nem kerestted zorgalmatossagat. Nem volt igaz lelki kívanságod alazatossagba, nem volt kegyes indulattya alhatatossagodnak. Halal volt á mit kertél, mint á kis gyermek az éles keft, kibe még serti magat. Vrad tizteffége ellen törekedtel, es barátod bozzusagara, azért nem hallatot kialtasod.

Jonak teczik első tekintetbe á

Ioan. 15. v. 7

16. v. 23.

1. Pe. 3. v. 12

Pro. 3. v. 5

22. v. 19.

1. Ioan. 3. v. 21

Ier. 39. v. 18

Daniel. 13.

v. 35.

He. 4. v. 16.

Mert Isten

konyorge-

sinket nem

mindenkor

balgattya

meg.

Iac. 4. v. 3.

Pr. 1. v. 28.

15. v. 29.

21. v. 13.

28. v. 9.

Ef. 1. v. 15.

Ier. 7. v. 16.

14. v. 12.

Ez. 8. v.

80-

Miert Isten
noha Isten
vezedel-
mes kere-
sunket tel-
lyesiti.

Ef. 26. v. 10

gonozis azért ű ki mindeneket jól tud,
es lat kevanfagodat nem czelekedte.

Gyakorta Isten még engedi á mit tőle
kérz. untatafodert haragyaba, kit hoz-
zadvalo jó kedvebe, még nem engedet
volna, mert jól tudgya, hogy az után
még banod, mikor kesén ezedbe vèzed,
hogy vezedelmedre vagy. Hogy I-
stent kèrefednek még nem halgatasaba
ne karomlyad zabolajat még ereztiki-
vansagodnak. *Misereamur impio &
non discit bene facere.*

10a. 15. v. 5,
2. Cot. 3.
v. 5.

Ollyan az. imadsag mint á folio viz-
be vettetet varsa, imadsagnelkül olyan
vagy, mint á hal viznelkül, mint az
gyümölcsöző fa nedvessegnelkül, mint
á meztelen ruha nelkül, mint az sũto
lizt nelkül, mint az uton jaro kòltse-
gnelkül. Zayad ziueddelegiezzzen kò-
nyorgesedbe, Senki Istenhez nem me-
het Isten segítsegnelkül: Senki űduef-
segre valo jot nem czeleked hetik, hanē
ha Istentől inditatik, senki kediglen I-
sten segítseget nem erdemli imadsagnel
kül.

kül. Mind ezekbõl gondold még en-
lelkem, mely nagy bodogsag adatot te-
neked, mely nagy dúczõsegedre legyen,
Istennel bezelleni imadsag által, Chri-
stussal zolani, kitõl kcrhecZ mit akarz,
mégis nyered kònyen á mit kívanz. Ez
vilagi Vraknal es kiralioknal niczen
oly kedves zolga, ki mindenkor á mikor
akar, velle zembe zolhaszõ, mint te á te
Vraddal zembe lehecZ.

ALDOZO NAPHYAN. SZ. MARK EVAN- gyelistanak 16. rezébõl.

LE telepedven á tizen egy tanit-
nany még jelenek J Esvs, es ze-
mekre hanya az õ hũtotlensége-
ket, es zivõknek kemenyseget,
mert azoknak kik latták vala az õ
fel tamadasat nem hittének.

Es monda nekik menyetek él az
egez vilagra hirdessetek az Evan-
gyeliomot minden teremtet al-

Luc. 24.
v. 36.
Ioan. 20.
v. 19.

Matth. 28.
v. 19.

latnak. A ki hizen es még kerez-
telkedik űdvezűl, á ki kediglen,
nem hizen él karhozik. Ez jegy kő-
veti kediglen azokat kik hiznek.

Az en nevembe őrdögöket űz-
nek, uy nyelveken zolanak, kigio-
kat fél veznek; es ha valami hala-
los italt iznak nem art nekik. A be-
tegekre kezeket tezik es még kő-
nyebűlnék.

Act. 16. v. 18

Act. 2. v. 4.

G 10. v. 46.

Act. 28. v. 5

G v. 8.

Es az Vr J E S V S minek utanna
zolat volna nekik fél veterék az
éghbe, es űle az Atyanak jobia fe-
lől. Azok kediglen él menven,
prädikalanak mindenűt, az Vr-
nak segítsegevel, es bezedeket kő-
vetkezendő jegiekkal még erőf-
sitven.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
homnak.

Meg feddi I E S V S tanitvanynak bűt-
lensegeket.

El küldi Prädikallany az zeles vila-
gra.

Az igaz benne való hárnek jelenségit je-
lenti.

Fél vitetik I E S V S menyországba, es űl At-
tya jobia felől.

A tanitvanyok prädikallanak mindenűt.

E Z E V A N G I E L I O M R A
való Elmelkedések.

Első. El végezuen á te Vrad zent
Attyanak követseget, es be tellyesítven
mindeneket: hogy azt az, még dűcző-
űlt testet, mely az kereztfan még za-
radot vala, és életmettetet vala fél ta-
maztuan, zent attyanak jobiara űlte-
tne, kinek mindeneket hatalma ala-
vetné, ez may napon sayat erejéből
nagy győzedelemmel fél megyen.

Mint az sáskefélű zarnyait ki teri-
eztven, fiay félet repes, hogy utanna
való repulesre indicza; nagy zeretet-
tel tanitvany közöt letelepédven, es u-
tolso akarattyat jelentven keze kite-
rieztven zemek előtt fél kezd emeltet-
ni, kőrnnyűl veven fenies kődnek zep-
sege.

Deut. 32.

v. 11.

Act. 1. v. 9.

Mi. 2. v. 13

Ioa. 14. v. 2.

1. Ioa. 2. v. 1

Miert mē

IESVS me-

nyorzagba

Lu. 10. v. 20

Eph. 5. v. 30

Miert Chri-
stus feddik
az Aposto-
lokra.

Lassad en lelkem hova megyen á te
Vrad hogy zolgaleven Vradrol zor-
galmatos lehes. Menyorzagba men-
ven te előtted utat nit, hely zerzeny
ment teneked, hogy te is ot legy á hűl ő
vagyon: Te eretted ment fél hogy zent
Attya előtt te eretted esedezték, hogy te-
is az ő kérefet öröksegebe örökös lehes.

Induljunk el azért én lelkem á va-
rosba IESVS á hol neuünk be iratva
vagyon, á hol Palotaink orzagunkale-
gyűt még vagyon kezitve. Mélybe
bizodalunk batorfagos utat mutat,
holot az én testemből való test uralko-
dik, ot vele remenlem hogy enis uralko-
dom. Ahul az én vérem vagyon, ot
dűcsőségem is bizem hogy lezen ha-
vetkeim ki rekeztenenek is természet-
nek egyjessége ki nem kérget.

MASODIK. Zemekre hanynya
hűtötlenégeket. Nem oknelkül e-
lőb való vetkeket hanynya tanitvány-
nak orczayokra üdvözítőnk, holot so-
kak enyny bizonyos fél tamadasanak i-

gaz

gaz voltat hallotta vala, még sem hi-
zik vala; hogy ennek utanna midőn te-
sti zemekkel nem latnak ez vilagon, i-
gaz hűtők által mindenkor vele lenne-
nek. Es hogy az ő feltamadasat bizo-
nyoson immar latvan, minden ket seg-
nelkül egyebeknek ugy hirdetnek, hogy
ennek igazsaga mellet halaltis zenved-
nenek. Annak felette meltan feddi
hogy ez utolso feddése zűvőkbe ugy ma-
radna, hogy többé soha bezedé, es tanita-
sa felől ne ketelkednenek. Vallyons te
en lelkem, é feddesbe nem vèze rézt
az Apostolokkal, holot CHRISTVS me-
nybe meneteliutan, sokkal több czuda-
kat hallottal hogy czelekedet, hogy sem
mint es földön jartaba CHRISTVS;
mégis oly keményseged vagyon, hogy
mind ezeket ertven mulatod, halvan
még veted, tellyes hűtöd nem leven,
gyakorta ez zent Vrnak zavaba ketel-
kedel: avagy te magad teczesere von-
zod, vizza ertven, es magyarázvan
testi ertelemre, á CHRISTVS zavát.

Dd 3

HAR

Christusba
valo hűt
mit kíván,

HARMADIK. A ki hiszen üdvézől,
Kinek józsgos czelekedeti hűtinek fe-
nyesseget tündökölteti. *Lassad te en-
lelkem mint hisz. Christusba mint hű-
töd által varod üdvességedet, hogy hű-
tőd mellet labaid mégne ütközzenek
testi czelekedetidbe. Vgy gondolkod-
gyal kediglen az hit dolga felől, hogy é-
mellet az zeretet helyet talállyon; az
remenség még ne fogyatkozzék, az ke-
reztnék viselése még ne czőkőnynyek,
az alázatosság él ne tauozzek, hivata-
lodba es aytatosságodba magadat még
tarczad. JESVS menybe menetelnek
historiayaz tob elmelkedesidre olvasd
még Act. 1.*

ALDOZO VTAN VA-
lo Vasarnap.

SZ. JÁNOS EVAN-
gielistának 15. rezéből.

Mikoron él jövendő a vigasztalo,
kit en küldöd Atyamtól igaz-

ság-

ságnak lelket, ki az atyától Zar-
mazik, eo bizonyfagot tezen en-
rolam: tuis bizonyfagot tezte,
mert eleytől fogva velem vartok.
Ezt mondtam tū nektek, hogy
mégne batrankozzatok. Gyüleke-
zetnelkül reznek tūtőket. De él jū
az ora, hogj minden valaki meg e-
ol tūtőket azt vely, hogy kedves
dolgot czelekedik Istennek. Es azt
czelekedik tū véletek, mert nem
ismerik Atyamát, sem engémet.
De ezeket mondtam tū nektek,
hogy mikor él jövendő az ora, azo-
krol még emlekezzetek, mert en
mondtam tū nektek.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

Az sent lelek él jövetelybe, IESVS tani-
tasarol es czelekedesiről bizonyfagot
tezen.

Az Apostoloknak ez vilagon valo haboru-
sagokat jelentü üdvözitőnk.

Inti tanítvanit, hogy haborusagoknak i-
deyen, még emlekezzenek az ő monda-
sirol.

D d 4

EZ

EZ EVANGIELIOMRA

valo elmelkedések.

ELSŐ. Ez világi életnek állapotja hasonlo á tengernek zokasához, ki sóha egy állapotba nem nyughatik, hanem gyakor zelcktől fél haborittatik. Christus Vrunk vigasztallya tanítvánit az vigasztalo zent Lelek éljovetelivel, ez vigasztalással együtt, nagy keserűsegeket, üldözéseket, es haborúságokat jelenti, ugy hogy az öröm sirással elegíttessek, az Siras örömmel.

2. Tim. 3. v. 12. Matth. 5. v. 10. Ez világi embernek elelete sok változásba forog.

Ebbe al en lelkem az, kereztyen embernek minden tökéletessége, kit Christus ez Evangyeliomba elődbe ad, hogy az Christusba valo hűt, remenség, es szeretet különb különb proba alá vettessek: ugy hogy, mind élete, mind sirása, mind öröme változásba legyen, hogy ez vilagyakhoz ugy ragazkodgyunk mint ha mafe volna; Má te rea akadtal holnap még él vetetik tőled; ma vigadcz holnap sirz, ma zep zot adnak, holnap

még

még zidogatnak. Má Marczapannal tartanak, holnap suhogo málet adnak. Má buza kenyeret adnak, holnap még csak Haydenomat sem kaphacz.

Mit kerez tehát en lelkem, ez fél fut buborekba hazat épitenj, es miért kapz az arnyekhoz, ha ninczen még maradando helyed.

MÁSODIK. O én felőlem bizonyosságot tezen. Az vigasztalo zent lelek kit JESVS tanítványnak igir, igazságnak lelke leven IESVSROL tanubizonyosságot tezen tanítványaltal, kik kel JESVS aldot zent nevet prédikáltattya ez vilagon. Hogy ha te én lelkem te benned az, zent lelek tanubizonyosságot tetelit akarod JESVS felől ertened, tekincz még, menenű czelekedeti vadnak benned, Christusrol valo igaz vallasba. Ketelkedes vagyone elmedbe? Mint bóczúlód Christus paranczolatit? mely igaz, mondo vagy? mely aytatos vagy? miczoda Isteni dolgoknak követésenek indulati vadnak

He. 13. v. 14

Miczoda az Z. lelek tanubizonyosságot tetele.

Dd 5

ben-

benned? Mint keresed tested akarattya-
at? mint zenveded az haborusagot? mé-
ly tizta zuvet viselz.

HARMADIK. Gyülekezetnelkül
teznek, hadnak tütöket. Ezt halva
én lelkem kezűly az haborusagra, ser-
keny fél ellened valo kialtasra: mert
Christust kergetik benned mikor Chri-
stust igazan követed, mikor igaz hűt-
CHRISTVSROL vállast tesz, bizuast
ezokon nem maradnac az vilagon.

Imit aitatossagodert, es Isteny félelme-
dert vyal mutatnak, es Kep mutato-
nak tartanak. Masut huritnak mint
egy bolondot, ki ez vilagi ezéseknek
még vetetted tanaczokat, es Christu-
sert sakba öltöztel a basonyert, kamoka-
ert, kemény daroczot viselz, az Grana-
tert, Scarlatert kőz fekete poztoba gya-
zolod ez világ vakfagat; jozagodat, es
öröksegedet, Atyadat, Anyadat, Atiad
fiayt, jo barátidat, el hattad Istenert,
ezzel egyetembe magad ertelmétis mas
ember ertelmére hattad.

NEGIEDIK. Ezt czelekedik
mert nem isméri az Atyat sem
engemet. Minden gonosz fagok ez vi-
lagi kegyetleneknek az lelki vakfagbol
zarmazik: mert ez vilagi hiufagok-
nak követesebe él merültek, az Isteny
félelemnek kediglen zemek előtt nin-
czentekinteti.

Nagy vakfagnak jele az, mikor az
igaz nap feniet nem isméri az ember
az sötetsegtől: Mikor az Atyat kitől
mindenek vadnak, a Fiat ki által rab-
fagokból még zabadittattanak nem is-
merik. Kiknek az jo gonoz, es a gonoz
jonak teczik. Kik egyzem Pillantásig
kedvek zerent valo vigafagert, es ba-
ratfagert él veztik az örökke valo bo-
dogfagot.

PVNKOZD NAPPY-
an.

SZ. JÁNOS EVAN-
gelistanak 14. rezeből.

Mon-

Az világ
haborusa-
gok lelki
vakfagbol
zarmaz-
nak.

Es. 5. v. 20.

Christus hi-
veinek sok
fele proba-
iok.

M Onda J E S V S az ő tanítvány-
nak. Ha ki engemet zeret, az
en bezedemet még tarttya, es az
en Atyamis zereti őter; es ő hoz-
zaia megyünk, es lakast zerzünk
ő nala. A ki engemet nem zeret,
az en bezedemet még nem tart-
tya. Es á bezedemlyet hallotta-
tok, nem enyim, hanem áze á ki
engemet él boczatot az Atyae.

Ezt mondtam tű nektek ve-
letekléven. Az vigasztalo zent le-
lek kediglen, kit él boczat az Atya
az en nevembe, az még tanít tū-
tőket mindenekre, es mindene-
ket ezetekbe jutat tű nektek, á mel-
lyet mondandok tű nektek. Be-
kefeket hagyok tű nekre. Az en
bekefegemet adom tű nektek, né
ugy mint ez világ adgya, adō en
tű nektek.

Ne haborodgyek még á tū zűve-
tek, se rettegien.. Hallottatoke,
hogy en még mondtam tűnek-

tek,

tek, él megyek es hozzatok jőuok.

Ha zeretnőtek engemet orven-
deznetekis, bizonyara mert az A-
tyahoz megyek: Mert az Atya na-
gyob ennalamnal. Es mostan
mondom tűnektek minek előtte
még legyen, hogy mikor még le-
zen él hidgyetek.

Immar nem sokat zolok tű ve-
letek, mert él jőt ez vilagnak feye-
delme, es en raytam † semmie
ninczen. De hogy még ismerie
ez világ, hogy zeretem az Atyat, es
á mint paranczolatot adot enne-
kem az Atya akkeppen czeleke-
dem.

† Semmi ha-
talma nin-
czen.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

J E S V S zeretetinek modgya es peldaya
tanittatik.

Az vigasztalo zent leleknek él jőverelibe
valo ríztit adgya előnkbe.

J E S V S tanítványinak igiri az ő bekefe-
get.

Em.

Emlekezik annak felette az ő Atyához meneteliről, melybe az Atyának mel-
toságát jelenti, és tanítványának zom-
ruságokat vigasztallja.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

EL S Ő. Az mi VrunK nem kes-
leli igiretit ha egy kevesse varni kellett-
kis, hogy nagyobb kezűlettel nagyobb ze-
retettel vegyünk vigasztalásat. Nemis
oknelkül mondgya Zent David expe-
ctans expectavi Dominum & intendit
mihi, Si moram fecerit expecta illum,
quia veniens veniet & non tardabit.

Habakuc Propheta. Es. Ma azért jo
regel, az még igirt vigasztalo zent lel-
két nagy zugással elboczáttya tűz és ny
elűnek kepebe hogy be telyescednek ha-
lala előt valo mondása; tűzöt jöttem
boczatany a földre myt akarok egyebet
hanem hogy eghien, kivel fél akara ge-
riezteni, az hideg földnek nedűességet,
kibe még emeztetnének minden hidegi
tő mérges nedűességek. Ez a tűz az zēt

lelek

2. Pe. 3. v. 9

Ps. 39. v. 1.

Es. 30. v. 18.

Abac. 2. v. 3

Es. 28. v. 10

Lu. 12. v. 49

Deut. 4.

v. 24.

Mit czele-
kedik az
zent lelek.

lelek, ki még émezt minden rettegef-
nek nedűességet, minden tudatlanság-
nak reves tőkeyet még egheti, minden
zűnek homalyat még émezt, minden
hamisságnak gyökeret még azallja,
minden fertelmességnek gondolattya
még fonyasztta, minden hűtötlenseg-
nek azzu koroyat hammuva tezi.

Ez a tűz, jegizi vala az regi atyák
aldozatinak még emeztetet, ki az egh-
ből zal vala ala. Mint Moises aldo-
záttya a puztaba, Illyes Prophetaet, és
Machabeusoket. Vedezedbe és zed el-
medbe en lelkem, miért küldetik az zēt
lelek tűz kepebe, tudnia illik hogy egef-
sen, emezzen, olvazzon, kemenyzen,
tízttison, építsen, és vilagossiton, egeffe
zeretetnek langyaval az gyűlöségnek
utalatos gyökeret, emezze a gonosz bűn-
nek nedűességet, olvazza a kemény zű-
veket, kemenyeze a felelmes zűveket
batorságra, tíztetse a lelket testi kíván-
ságoknak rosdaytol, az még romlot em-
beri természetnek tőreset építse, az sō-
tetsegbe levőket vilagossitja. Oh

Leu 9. v. 24

2. Reg. 18.

v. 38.

2. Mach. 1.

v. 1.

Miért jelle-
nik tűz a-
brázatba
a zēt lelek.

Oh aldot tűz jövel az en zivembe-
is, es geryes fél a Z Isteni zeretetre, vila-
gosits az igaz Istenyismeretre emezzed
még az en zivembe minden undokság-
nak gondolatit, hogy tizta kezzel, lab-
bal, zemmel, zayal tegyek kedves aldo-
zatot az en Istenemnek.

Az igaz
zeretet mu-
tattya hol
lakozik
az Isten.

MASODIK. Ha ki engemet ze-
ret az en bezedemet még tartya.
Nagy jele az zent lelek Istennek ben-
nünk valo munkalkodásának az igaz,
zeretet, ki Christushoz kapczol, beze-
denek hitelere, még tartására, es czele-
kedetire fél geriezt, ki nem czyak nyel-
vét, hanem zuétis kiván. Nagy böcz-
ületi az zent Haromsagnak, ily zere-
tettel birni, hazaba be virni, hivatal-
lyara, es még maradasra valo lakást i-
girni, kinek nagy hatalmat sem meny,
sem földmég nem foghattya, kinek e-
zerzer valo ezer, zolgak zolgaknak es
tizervalo zaz ezereen udvarolnak; ki-
nek minden teremtet allat tekintetire
még hayol, es hatalmasaga előtt meg

Dan. 7. v. 10

von-

vonza magat; hogy ez nagy felség ez
porra leendő zűnek lakását kívannya.
It en lelkem émelkedgyél fél magad fé-
let elmelkedesidbe, czudalkozvan ma-
gadba, ez zent Vrnakhozzad valo jo
voltaba, melto halaadással; mind eze-
kert hid elő minden teremtet allatit,
hogy veled együt dicziriek zent növet,
az harő eghe kemenczebe vetet ifiak-
kal mondvan. Benedicite omnia opera
Domini Domino, laudate & super exal-
tate eum in secula.

Daniel. 2.
v. 54.

HARMADIK. A vigasztalo zent
lelek kit él boczat Atyam en ne-
vembe. Mély nagy meltoóságos böczü-
leti legyen az mi Vrnuk IESVS Chri-
stusük kerésenek zent Attyanal, ez czik
kelnek elmelkedeséből ezedbe veheted
en lelkem, es ez may napnak innepe-
ről, hogy az ő még váltot hivynek még
zentelesekre zent lelkét boczyattya;
ki mind az Atyanak czelekedetit az
emberekbe, mind az fiunak munkáját
az váltásnak erdemebe, meg aldana

E e

es

Psal. 50. v. 14

Psal. 142. v. 4

Psal. 147

v. 18.

Ez. 44. v. 3.

G. 57. v. 15.

Act. 1. v. 14

Act. 2. v. 41.

Ro. 8. v. 34

es zentelne. Ez zent leleknek mely kivanatos volt el jo vetely sok Prophe-
tának fohazkodók bizonyosat te-
nek, sok búnosoknak még keseredet zú-
vók nyílván kiáltottak, Az Apostolok-
nak tized napig zúnetlen való imad-
ságok zúz **MARIAVAL** egyút még
mutattak. Tanítása es oktatása, mely
hathato volt zent Peternek prædicatio-
jaból nyílván még teczik, ki annak elót-
te egy zolgaló leányzó elót még tagada
CHRISTVST mostan sok ezer em-
ber elót nyílván vállast tezen, kik kő-
zál, három ezért ez may napon mégis
terite, es még keresztelte.

Tekincz még te magadbais en lel-
kem, midőn keserves zúel imadkozol
es fohazkodol, nem de nem ez, zent le-
lek langyatol melegitetele? ki tegedet
búneidnek boczanattyának keresere
még mondhatatlá fohazkodásokkal in-
dit. Mikor alnak sagidrol emlekezven
könybullatásoknak zaporit indittia ben-
ned.

PVN-

PVNKOZD MASOD Napyan.

SZ. JANOS EVAN- gyelistanak 3. rezéből.

J Gyzerete Isten ez vilagot, hogy
az ő egyetlén egy fiat adna, hogy
minden valaki hizen ő benne, el
ne vezzen, hanem örök elete le-
gyen. Mert nem boczatotta Isten
az ő fiat ez vilagra hogy ez vilagot
meg itilye, hanem hogy ez vilag
űdvezitesék ő általa. A ki ő ben-
ne hizen nem itiltetik; á ki kedig-
len nem hizen, immar még itilte-
tet, mert nem hit az Istennek egy-
etlén egy fiának nevebe. Ez kedig-
len az itilet mert vilagoslag jot ez
vilagra, es inkább zeretek az embe-
rek az sötetseget, hogj se mint az vj
lagoslagot, mert az o czelekedetek
gonoz vala. Mert midé á ki gonozt
czelekedik gjülőli á vilagoslagot, es

nem iu á vilagosságra, hogy még ne feddessenek az ő czelekedeti. A ki kediglen igazságot czelekedik á vilagosságra jü hogy még jelentessenek az ő czelekedeti, mert Istenbelőttének.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVSNAK ez vilagra valo jövetelének oka az Atya Isten zereteti.

Ez vilagnak hala adatlanságot az Atya zeretetibez jelenti, es á bűnnék okat, hogy nem űvek zent fiat.

Annak felette az vilagosságnak et sötétségnek czelekedetit pelda által mutatya.

EZ EVANGIELIOMRA elmelkedések.

ELSO. Czudalatos az hatalmaságnak Istenének zereteti az emberi nemzethez, ki enyny sok nyomoruságába, betegségeknek nyavalyaival együtt vettetet hogy mégis zeretheti. Kin az

Pro-

Prophetak es Patriarchak nagy almelkodással czudalkoznak hogy czyak kívanyais tekintetit avagy emlekezetit. Kinek teste bűdös undokságnak sákia, lelke kediglen még ferteztetet sok Isten paranczolati ellen valo czelekedetekkel. Czudalyad teis én lelkem, mi jot talal ez meltoság, tiztságához, hatalmaságához, es minden hato voltához meltot, kiert ily zeretetit mutattya.

Miert kapczolta es ragasztotta hozzád zűvet, hogy ne lattassék élegnek lenni, még mondhatatlan dűczősege, Angyaloknak zolgalattyok, minden teremtet allatoknak egy intesere valo feyek hajtása, es ugy mint azokat semminek tart van, ha tegedet magához nem kapczolna, ezert zolgaltattya minden teremtet allatit, ezert éfedezik czyak á te nyavalyadon, es vezedelmedē banattal késereg.

MÁSODIK. Hogy az ő egyetlenegy fiat adna. Minden józogat irgalmasságával, es kegyelmességevel

Ee 3

együtt

Tob. 7. v. 17
É 26. v. 11.

Deut. 10.
v. 14.
Ier. 13. v. 11.

Istennek
emberek-
hez valo
zereteti.

együtt csak az emberi nemzetnek zere-
tetibe helyhez tetven ez Zent Vr.
Mind ez földnek uraságát neki aduan,
napot, holdot, czillagot hogy neki zol-
galnanak teremttette, eyet nyugodal-
mara, napot elteteserc vilagosítván;
mind ezekkel nem elegendven, leg belső
zcrelmenek tarhazabol, egyetlen egy
magzattyat erette adgya, minden eret-
te való faratságra, ehezésre, zominho-
zásra, es úgy mint zolgayul melleye vé-
tette, még czusolasra, ostorozásra, ke-
reztisanakis zidalmas halálara, kozikbe
erezttette, hogy á mint akarnak úgy cze-
lekednenek vele, csak hogy magat ve-
lek még ismertethetne, es magához ra-
gazthatna hogy senki el ne vezne, ha-
nem örök eletek lenne, vele egy bodog-
ságba, es uraságba mind örökre ural-
kodnanak.

HARMADIK. vilagosságg jöve ez
vilagra, es az emberek inkább zere-
tek az sötetseget. Ez vilagnak go-
noz, ságarrol es háládatlanságarol pána

zolkodik Christus. Mint az, zep napnak
fenyessége nem minden zemnek kedues,
ki ki valkeppen gonoz nedvességekkel
még rakodot: így az Christus fenyesse-
gis, á lelki gonoz zemnek gyűlöségere
vagyon: mint az napnak is vilaga go-
noz czelekedetek között gyűlösegre va-
gyon, úgy mint az orroknak, tolvayok-
nak, es paraznaknak. Így az Christus ui-
lagosító kegyelme, kibe mindē él titkolt
alnakság ki jelentetik, mindē vetek ki
teczik, kibe mindē gonozságok még fed-
dettetnek, gyűlösegre vagyon; banyak
ha még feddetetnek, ha vélck egyet nem
ért, czelekedeteket nē jóvallyá nilvan
való ellenfeg lezē. Te kediglē en lelkē
elmelkedesedbe Zorgalmatosó magadat
még otalmazza, ez sötetseg zereető em-
bereknek tarsasagitól. Még se sötetít-
sed előtted jaroidnak benned való pa-
ranczolatit, es feddeseket vetkeidről
még ne uested raytad való probait meg
ne utallyad, gondviseleséről kőrüled ha-
laadatlan ne legy, á ki te gedet az igaz
vilagosságnak latsára igazgat.

Az gonoz
lelki isme-
ret sötet-
séghez ha-
sonlittatik

*Ha ezt á vilagosságot még utalod.
CHRISTVS utalod még; ha ennek
zavat nem hallod CHRISTVS zavart
nem hallod.*

PUNKOSD HARMAD
Napyan.

*SZ. JÁNOS EVAN-
gelistának 10. rezéből.*

Monda JESVS az ő tanítvány-
nak. Bizony, Bizony mondó
tű nektek. A ki az ayton be nem
megyen az juhoknak aklaba, ha-
nem masunat hag be, or, es toluay.
A ki kediglen az ayton megyen
be, az á juhoknak Paztora. Ennek
az ayton allo még nittya, es á juhok
az ő zavart hallják, es az ő tulay-
don juhait neven nevezven hyia,
es ki vízi azokat.

Es mikor tulaydon ivhayt ki bo-
czattyá, eo előttők megyen, es á
juhok követik őtet, mert ertik az ő

za-

zavart. Az idegent kediglen nem
követik, hanem él futnak tőle,
mert nem ismerik az idegen za-
vart. Ezt á pelda bezedet monda
nekik JESVS, azok kediglen nem
erték mit mondana nekik. Mon-
da azért nekik ismet JESVS. Bizony
bizony mondom, hogy en vagyok
á ivhoknak aytaya: Mind nyajan
valamenyin jötte nek orrok es tol
vayok, de nem hallottak őket á ju-
hok. En vagyok az ayto, ha ki en
altalam be megyen üdvezül, es be
megyen, es ki jű, es legeltetést ta-
lal. Az or nem egyebert jű, hanem
hogy lopion, ölyön es vézeffen..
En jöttem hogy eleték legyen es
bősegefen legyen,

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

*Az igaz Paztorrol es annak tulaydon-
garol szól. Pelda bezed által IESVS,
es az orrok ki masunat hag be á ju-
hok közé.*

Ee s

Ez

Ez pelda beszédet még magyarázza I E-
SVS.

Valakik IESVS nélkül jöttek orrok es
tolvayok voltak.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

E L S Ó. Mint gyakorta még czialat-
tatik az maga értelme követő ember,
kivalkeppen á hul az Isten igazsága
még fogiatkozik az Sidok peldayabol
ezedbe veheted en lelkem. Abraham-
nak mondgyak vala fiaynak magokat
Moises irásának es á törvénynek tanit-
vanynak es czelekedőinek vallyak vala
magokat. holot sem Abrahamnak hű-
tit, sem czelekedetét nem követik vala.

Sem Moises irásának igaz értelmet né
akarjak ualo erteni, kiert gyakorta még
feddetnek vala J E S V S T O L.

En vagyok az ayto mind Abraham
hűtinek, mind czelekedetinek követé-
sere. En vagyok igaz ayto Moises ira-
sának igaz értelmere.

Valaki CHRISTVS T él hagyvan ma-

ga értelmet követi, masunnat hag be
az ákolba. Valaki CHRISTVS által
nem akar be menni az ákolba nem i-
gaz Paztor. A ki testi zabadfagot ta-
nit, kit Christus nem tanított, or es tol-
vay az, lelek sikato, vezető, es gilkos.

Lassad en lelkem mint ügyekez el be
menni ezen az ayton mély zorosnak
mondatik, nagy zarval be né mehec, z,
nagy gyapiaddal ki zorittatol, még hiz-
lalt testel, es fél rakot terheyddel azon
be nem ereztenek. Masunnat be nem
hagbacz, mert magos es erős ez az a-
kol á mint zemeddel latod. Ha fél á-
karz hagny niaka zakad, ha küül ma-
radcz farkasoknak pradaya lez. Oltöz-
zel ki azért gyapiadból, az az testi ki-
vanfagidból, jozagidból, kazdagfagid-
ból, had annak te azokat kik azokkal
be akarnak menni. Vésd le te zarvay-
dat még alazvan magadat, ha ezek-
nelkül rut lezis ez vilag zeme előt, zep
lez J E S V S előt, es az Isten Angyali e-
lőt.

Matth. 7.

v. 14.

Mint kel
be menni
az ayton.

102. 8. v. 39

Micxoda
ayto legyē
Christus.

MASODIK. Tulaydon juhait neveken hiya es ki vizi azokat. Nagy vigasztalása á juhoknak, bizonyos pásztorának hivatallyabol, hogy neven nevezi; halvan őis nevezetit pásztoraratekint, varvan akarattyat.

Ez te nekeden lelkem á te CHRISTVSODBA való vigasagod, hogy it ez vilagon CHRISTVS akarattyat hűt által erted, hogy neved nala nevezetbe vagyő, tenyerebe emlekezetűl beíratattal, az életnek könyvebe is fél jegyez tettel. Nem ugy mint az Istentelenek, kiknek nevek töbe Istennel ninczen emlekezetbe. Te rolad kediglen: ismerlek tegedet (azt mondgya á Pásztor) nevedrol es kegyelmet talaltal en előttē, mikor követel engemet ifjusagodba, atyadat, anyadat en erettem él hattad, vilagi jóvaydat ganehoz hasonlítottad, hogy engemét meg nyerhetnel. Enim vagy te, á te falayd en előttem vadnak; Ne fely mert még váltottalak tegedet.

Eph. 1. v. 4.

2. Theß. 2.

v. 13.

Ef. 49. v. 16

Lu. 10. v. 20

Ps. 15. v. 4.

E. 87. v. 6.

Ex. 33. v. 13

Ier. 2. v. 2.

Phil. 3. v. 8

Ef. 43. v. 1.

Osea. 6. v. 5

HARMADIK. Es á juhok ötet követik. Az igaž juhnek tulaydonfaga pásztorának ismereti, zova hallása es követése. Lassad te en lelkem mint ismered á te Christusodnak zavát, menőű figyelmetesen hallod, mély engedelmességgel követed, mint köteleztet magadat neki. Még lásd hogy czyak nevet, zoval, nyelveddel, ne mondgyad ismerodnek, hanem czelekedettel es igassagal. Annak felette mint ismèred lelki atyadat, mint hallod zavát, intéset, es feddēset tunyasagodert. Mint követed azt akaratoddal, czelekedettedel kit Christus te elődbe Pászornak rendelt.

PVNKOSD VTAN ELSO
Vasarnap.

SZ. JÁNOS EVANGYELISTANAK Harmadik
rezeből.

Mit kíván
az Chri-
stus zava
ismereti.

VAla egy ember az Pharifaeusok közül Nicodemus nevű. Ez eyel jöve JESVS HOZ, es monda neki. Mester tudgyuk hogy Isten-től jöttel, Mester vagy. Mert azokat az jeleket senki, nem czelekedheti a mellyeket te czelekedel, hanem ha Isten lezen véle. Felele JESVS es monda neki. Bizony bizony mondom teneked, hogy ha valaki vyonnan nem zűletik nem lathattya az Isten orzagat. Monda neki Nicodemus, hogy zűlethetik az ember, mikor még venhedet, valyons be mehebe ismet az ő anynya mehebe, zűletni? Felele JESVS. Bizony bizony mondó te neked hogy ha valaki vyonnan nem zűletik viztől, es lelektől nem mehet Isten orzagaba. A mi testől zűletet test az, es a mi lelektől zűletet lelek az. Ne czudaliad hogy mondam teneked, hogy zűkség nektek az vionnan zűletes. Az zel, a hul

akar ot fu, es hallod az ő zavát, de honnat jű nem tūdod, avagy hova megyen. Így vagyon minden a ki lelektől zűletik. Felele Nicodemus es monda neki, hogy lehetnek ezek? Felele JESVS es monda neki. Te vagy Izraelbe mester es ezeket nem tudod? Bizony bizony, mondom te neked, a mi tudunk, azt mondgyuk, es a mi latunk azt bizonytyuk, es az mi bizonyfag tetelűnket nem vezitek. Ha földieket mondottam tű nektek es nem hizitek hogy hinnetek ha menyeyeket mondanek ti nektek? Es senki fel nem megyen menybe hanem az a ki ala zallot, az menyből az embernek fia, a ki menyorzagba vagyon. Es mikeppen Moises fél magasztalta a kigiot a puztaba, úgy fél kel magasztaltani az embernek fianak. Hogy mindé valaki hizen ő benne él ne vezzen hanem örök elete legyen.

Psal. 134. v. 8.

Num. 21. v. 9

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Nicodemus üdvesség dolga felől eyel jű IESVSHOZ.

Az Vionnan zűletes mi legyen es mely zűk seges legyen magyarázza IESVS.

IESVS halalanak modgyarol emlekezik Nicodemusnak es erdemenek háznat jelenti.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

EL S Ö. Mély kegyelmes legyen az my Christusunk, es minden féle mint vigyaz, hogy az sötetsegből vilagosságra hozzon; hűtötleneknek es fél fualkodtaknak gyűlekezetekből is maganak tanitvant zerezzen; főrenden valokatis üdvességnek tanulasara indiczon, testi ertelemről lelki ertelemre hozzon; kinel zemely valogatos ninczen ez Evangyeliomnak folyasabol még e, t heti az hű elme.

Ez Nicodemus nem magatol jove, mint JESVS mondgya Nemo venit ad

me

me, nisi Pater traxerit, hanem az Atya Isten inditafabol, az Christus czudatelinek latafabol, es Christus tanitafahallasabol.

Ved ezedbe en lelkem mely hasznos legyen az jo dolgoknak halasa, jo czelekedeteknek latafa ez Nicodemus példajabol, az hallas hűtnek fundamentoma, jo peldanak követese á czelekedet.

MASODIK. Mint lehetnek ezek. Nicodemus eyel jű JESVSHOZ nem czuda ha sötetsegebe tevelieg, mert lelki zemey nem lattyak vala az igaz vilagossagot, testi gondolati á lelektol tavol valanak. Mert az embercknek tekinteti es testi ertelme meltan sötetseget kíván vala. CHRISTVS mondasaba ketelkedessel hizen. Hogy lehet kerdi, hogy á mi testől zűlettetet test legyen az, czyak az, á my lelektől zűlettetik á legyen lelek. Atest halando, á bűnnek eredetiért, á lelek halhatatlan. Atest tusakodik á lelek ellen, á testbe lakozik á gonoz kívánsag. Ahul go-

Ff

no7

Ioan. 6. v.

44.

Az jo dolgoknak hallasa fellette hasznos.

Ro. 10. v. 17

Mi oka Nicodemus ketelkedesének.

i. Cor. 6.
v. 17.

nozt átkozta az folyamiak gonosz, és testől ugyan csak test, valami lelektől zűlettetik lelek az. Az io fajogymól czót terempt. A ki Istenhez ragazkodik egy lelek lezen vele.

Miczoda a
lelki vyu-
las.

Mint zű-
lettetik vy-
onnan az
ember.

Ezen lelkem az lelki még nyulás nyűletes kire teged JESVS Nicodemussal tanit. Test nagy, ha testit kívánz, még még nem vyultal, sőtetbe forogz az vilagofito lelek távol jár tőled, az még vyto kediglen ninczen az rothado testbe. Akkor tudgyad hogy lelektől zűlett mikor az lelki aytatosságok által, vyűbe, vy életbe, vy erkölcsbe formaltatol, az CHRISTVS kepeze és zeme-lyere való abrazatba; A keresztseg által, a pœnitentia által, az vi életnek követése által.

HARMADIK. A zelábul akar ot fű. Az lelki még vyulásnak modgyat, hasonlatosság által tanittya. Mert mykint az fűvo zelnek utay foghatatlanok, így az zent leleknek czelekedetis, és munkalodása foghatatlan. A bul akar

ot

ot, jár, a bul ninczen akadalya, ot munkalkodik, zabadó jár, mint Zachæusba, Magdolnaba, Matheba és a tolvaila.

Az ő zavart avagy zugasat hallod de honnat jót shova megyen nē tudod. Erzed benned az Isten zavart, hallod akarattyat, mert zűvednek minden belső fundamentomit még indittia, de mi végre nem tudod, ha testiről gondolkodol. Az, zēt leleknek czelekedeti titók, mint az zentsegekbe latod a külső jelt, de belső munkalkodását mely által Isten fiaua lezünk nem latod, hanem csak hűttel fogod még, az fél magasztaltatot Christus érdeme által. Lassad azért en lelkem, mint hallod a leleknek zavart, mint hized lathatatlan kegyelmet: távol legyen tőled a testi ertelem, ki az Istenbe való zűletesszel ellenkezik. Kövesd Z. David Prophetat. Credidi propter quod lucatus sum. Mirabilia opera tua & anima mea cognoscer nimis.

Az Z. lelek
czelekedeti
lathatatlan.

Pf. 115. v. 1.
Pf. 138. v. 14

PVNKOSD VTAN MA-
fodik Vasarnap.

*SZ. LUKACZ EVAN-
gelistának 16. rezeből.*

A Z Vdöbe monda J E S V S az Si-
doknak. Vala egy kazdag em-
ber, es öltözik vala biborba es bar-
sonyba es minden nap frissen la-
kik vala. Es vala egy nemműne-
mű kuldusis kinek lazar vala ne-
ve, ki fekszik vala az ő aytaya előtt,
rakua fekeliekkal; kivanvan még
elegedni á morfalekökből, kik le-
hullanak vala az kazdag aztala-
arol. De az ebekis éljűnek vala, es
nyalogattyak vala az ő fekelit.

Lőn kediglen hogy még halna
á kuldus, es vitettetnek az Angya-
loktol Abrahának kőbelebe. Még
hala á kazdagis és pokolba temet-
tetek. Fél emelven kediglen ze-
meit mikor á győtrelembe volna,

lata

lata tavol Abrahamot, es lazart az
ő kőbelebe. Es ő kialtván monda.

Atiam Abraham, könyöröli ray-
tam, es boczaírd él Lazart, hogy
marcza az ő vyanak utolsó rezer
á vizbe hogy hiúosítse még az en-
nyelvemet, mert győtrődöm ebbe
á langba. Es monda neki Abra-
ham. Fiam emlékezzel még, hogy
él vőtted jóvaydat á te eletedbe föl-
dön, Lazaris hasonlatos keppen
az ő nyavalyayt. Mostan kedig-
len ez vigasztaltatik, te kediglen
győtrődöl. Es mind ezeknek fe-
lette mű közöttünk es tū közörte-
tek nagy közbe vetes erőssitetet:
ugy hogy ezek kik innet tū hoz-
zatok akarnak menny, nem me-
hetnek, sem onnat ide nem jöhet-
nek.

Es monda kerlek tehat tegedet
atyam, hogy boczaírdél őtet az en-
atyamnak hazához: mert eot aty-
am fia vagyon hogy azoknak re-

F f 3

gyen

gyen bizonyfagot, hogy azok is ide ne jűyenek az győtrelemnek helyere. Es monda neki Abraham, vagyon Móisesfiek, es Prophetajok halljak azokat. Eo kediglen monda. Nem atyam Abraham hanem ha ki az halottak közül mégyen hoz zayok poenitentiát tartanak. O kediglen monda neki. Ha Móiseft, es a Prophetákat nem halljak, haki halottayból fel tamadna is, annak sem hiznek.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Ez világ, állapotnak my voltát két ember példája által hozza be IESVS, es azoknak erdemek zereit való fizetéseket.

EZ EVANGIELIOMRA való elmelkedések.

Ez világi életnek zeptűkore ez Evangeliumnak historiája, kibe ez világi gőnyőrségnek es nyavalianak jutalma még teczik. Mély gonozve-

ge legyen a győnyőrséges életnek es az keserves kinoknak bodog jutalma következzék ezedbe veheted en lelkem.

Czuda itileti az Istennek mélyseges igazságanak, Zegeny a fekeles lazar, ehező, es zomihozó, mezitelő, undok es izhonyú. A kazdag, öltözettel, józagal, győnyőrségbe lakik, etelbe italba, es nagy tobzodasba. Ha testi zemednek tekintetivel nezed en lelkem lazart, es ez vilagnak itiletit követed, undok a Lazar, búdos, oczmány fekeliekkel, ehsegmiat még zárát. Iő ember a kazdag nagy bőczületbe vagyon, sok józaga, sok barattya, sok attya fia, zolgay frissek aztala minden jokkal rakua, tarbaza mindenekkel tely, nyayal vadnak juhay, barmany nagy seregekkel. Lazarnak sok fergey, sok tetvey, zolgay az ebek, czyak anyny eledele sinczen kívül egyzer ehseget még enyhithetne. Ez világi élet rövid mind győnyőrségbe smind keserűségbe, ez iovendő élet a- vagy halál mind örökké tart.

Gonozvege vagyon az győnyőrséges életnek.

MASODIK. Lőn kediglen hogy még halna á Lazar. Ninczen ez vilagon oly nyomoruság, oly kegyetlen fájdalom á testnek, kinek vége nem lezen, az halál; nehez á nyavalya de ha vegeről emlekezünk még könnyebbítik, mert remenség adatik, az még zabadulasra, ez által ez vilagi tömléczből. Bodog vagy te mezitelen, tetűes, es fekelyes lazar, mert halalod orayan, az zent Vrnal neved emlekezetbe vagyons; nyavalyaynak vége á bodogh zabadulas, á tetűek közül, es az ebek közül mezitelenfegből, es koplalashból Angyaloknak zent kezekbe hordoztatol, es fél vetetel á bodogságos örömr. Morsalekot kivantal züksegedbe most Abrahamnak kőbelebe Angyaloknak zent kenyerevel kedvesen legeltetel. Oh hay tottal ez vilagi nyavalyaydba, mostan vigacz nagy örömedbe.

Ha mostan valasztas adatnek, valyon á gazdag örömevel jó lakásával, fris öltözetivel, hírevel nevével, józa-

gával

zagával jelen valo örömedet el czevelnede.

Hol vadnak á nyavalyak ha még gondolod? ez vilagon maradtanak, hűlezeknek emlekezeti? még emeztettének á nagy dűczőség miat. Ez á lelki tükör en lelkem kibe magad jelen valo alapattyat még lathatod.

HARMADIK. Még hala kediglen á kazdagis. Nezd en lelkem ez kazdagnak alapattyatis. Sem eletebe sem halala utan nevezeti ninczen Istennel, mert ez vilagy hiúságokert ki törlettet. Oh nyomorult es keserves kazdagság, az kinek Isten bozzúságára ez világ tapsol, avagy fél emely hogy nagyobatesven, kegyetlenül magat még zakazza. Ime mint az él mulando öröm, mint az Vraság zegenysegre, es gyöttelelemre változik, á ki aytáia előtt valo nyomorultrol zemeit élfordittya. Pro. 21. v. 13. É 28. v. 9.

Ez tekintetes kazdag mély pompával temettetik ez vilagon gondoljad en

F f 5

lel-

Anyavalyak ez vilagon maradnak.

Ps. 48. v. 12

Ps. 9. v. 6.

15. v. 4.

Sap. 2. v. 3.

Pr. 10. v. 7.

Ecc. 6. v. 4.

41. v. 14.

Es. 14. v. 24

Os. 2. v. 17.

Ap. 13 v. 8.

19. v. 8.

Levit. 26. v. 16. Ielkem, ez példát neven világi fő embereknek Pompával való temetésekről, de sokkal nagyobb pompával lelket temetik pokolba az ördögök, Oh nyomorult uraság, ki sok etel, ital, jószág, kaszdaság után mindenektől még fosztatik, és meztelen az égő langba vettetik, kinek melegségének enyhítésére sóha csak egy csep viz sem adatik, kinek minden könnyeségére való kivánsága heaba való.

Ps. III. v. 9. **N E G I E D I K.** Atyám Abraham könyörülj rajtam. Nem akarok a gazdagodba még emlékezni az egenyről, nem vagy melto kívül irgalmasság cselekedteffek az más vilagon.

Lu. 16. v. 9. Ez vilagon kel vala közbe jarot keresned ki jövőendő kinyaidat hiúsíthetne. Hiaba nevezed Atyádnak kinek nyomdokat az irgalmasságba nem akarok követni Abraham jövevényeket

Ge. 18. v. 4. taplal vala, és labokat még mossá vala, te még hazadba levő nyomorultat sem latogatad, emlékezzel a maz módasról

Iudicium sine misericordia qui non facit misericordiam. No-

Noha a leleknek sem keze sem laba ninczen kibe gyótródgyek mindazaltal tagayba mondatik gyótróttetni, mert él zakadva a testől olyan indulatoknak és cselekedeteknek büntetése szenved, mely testének tagayba vétet. Nelvenek mondgya gyótrélmét a langba, mert nyelvevel többet vétet vala a tobzodasba, jó izübor, és etel kostolasába. Annak felette nyelvevel gyótróttetik, mert az iő lakas közöt sok hiaba való zok, bizelkedések, ragalmazások zoktanak lenni.

E O T O D I K. Emlekezzel még fiam hogjél vórted jóvaydat életedbe. Kit tudnia illik nagyobnak bóczúllóttel ez vilagon az örökke valonal. Lassad te en lelkem hogj it ez vilagon se tudomant, se egesseget, se jötermeted, ső hiredet, se józagodot, se életedet nagyobra ne bóczúleyd ezekhez ragzkodvan, ezekbe gyönyörködven, az örökke való jonal kiert ezt az zot nem jó kedvel halljad, fiam él vórted a te jóvaidat életedbe.

Mikeppen
a lelek gyótróttetik.

Miert a
kaszdag
nyelvebe
gyótródik.

Ne

Matth. 7.

v. 22.

Matth. 24.

v. 12.

Phil. 2. v. 12

Ne hizelkedgyélis magadnak, se tökel-
letes állapotodba, se keresztieny neü vi-
selesbe, se zerzetességedbe, se bölcsesé-
gedbe, se vitezi erődbe, se józagsodba;
mert mindezek haloid lehetnek az hü
dűczőségére, á joknak ez vilagon valo
élvetelére. Emlekezzel még CHRIS-
TUS mondasáról Sokan mondgyak a-
zon á napon nem de nem á te nevedbe
Prophetáltunk? bizony mondom te
nektek, nem ismerlek tőtöket tehát zűk
seg hogy felelemmel es rettegesel keres-
sed á te üdvösségedet.

PVNKOSD VTAN HAR-
madik Vasarnap.

SZ. LVKACZ EVAN-
gelistának 14. rezéből.

M Onda JESVS az Sidoknak Egi-
neműnemű ember nagy vac-
zorát kezite, es fokakat hiva. Es
el küldé az ő zolgáját á vaczora-

nak

nak ideien, hogy még mondaná
az hivatalasoknak, hogy él jűne-
nek, mert immar mindenek ke-
zen vadnak.

Es myndnyaian kezdek egyzerf-
mind magokat menteni. Az el-
ső monda reki, falut vőttem, es
zűkseg hogy ki menyek es még laf-
sam azt, kerlek mencz még engé-
met.

Es az masik monda, eőt iga bar-
mot vőttem, es annak probalasa-
ra megyek, kerlek tegedet mencz
még engémet. Es az masik mon-
da még hazasultam, es ezokon
nem mehetek. Es vizza terven á
zolga még bezelle ezeket az ő V-
ranak.

Akkoron még haraguek az cze-
ledes ember, es monda az ő zol-
gaynak. Meny ki hamarfaggal az
vczákra, es az városnak sikátorira,
es zeginyeket, es erőtlenekeket, es
vakokat, es fantakat hoz idebe. Es

mon-

monda á zolga Vram mind még lőtt á mit paranczoltal, es még üres hely vagyon. Es monda az Vr, az zolganak menyki az utakra es sővenyekre, es kinzericz be jűny hogy betelleyek az en hazam.

Mondom kediglen tű nektek, hogy senki azok közül az ferfiak közül, kik hivatalosok voltanak, még nem kostollia az en vaczoram.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Pelda bezed által jelenti IESVS az Sídok hivatallyat vaczorajár, kik magokat ment ven, nem vevek hivataly at.

Ki küldi zolgait litvan halaadatlanfogokat az hivatalosoknak, zegenyeket gyűytét lakodalmára.

EZ EVANGIELIOMRA elmelkedések.

EL S Ő. Erezed en lelkem az irgalmasságnak zent attyanak, veghetetlen jo akarattyanak ajandekat, ez Euāgye-

liomy Pelda bezedből; ki tulaydon jo voltabol semmi előbbeli erdemednelkül világ kezdetitől fogva te neked lakodal mot kezitet, hogy tegedet ebbe még könnyebbiczen minden farazto terheidtől, es még elegitse minden kívansagodnak ehezefet. Kinek hivatallyanak mogiat vegyed czedbe. Előzőr, hogy első hivatallyaba tizta io akarattjanak nagy kegyelme által tanittatol, ki azon ügyekezik hogy tegedet, es vilagi él mulando dolgoknak zorgalmatossagitól él zakazthasson. Masodzor kenzerites altalis, az az nyomorusagok által, testi betegsegek es karvallasok által, örök vezedelemnek gondolati által, Peldak által, fenyegetesi által kenzerittet be menny az ő vaczorayanak lakodalmaba.

MASODIK. Falut vöttem annak latafara kel mennem. Ha czyak imily á moly futo lakasra hivatna az embert, avagy kit mindenkör ennek utannais még találna melto mentsegek lehetne talál; de miuel hogj olj vaczora-

Miert mon-
datik nagy
Vacsora-
nak.

Vilagi em-
berek sem-
minek tar-
tyak Isten
hivataly-
at.

hivattatnak, kit ennek utanna soha
még nem találhatnak, oly zeretetből es
jó akaratból hivattatnak, kit soha többé
nem halhatnak; anyny jöktől föztatta-
nak még kit mind örökre még sirat-
nak. Nagy ez a vaczora mert világ-
kezdetitol fogva kezittetik, minden fe-
le drága eledelből, kit soha ember még
sem gondolhat, úgy hogy ha ez világ-
nak minden jóvait kadaságival öz-
ze hordanákis annak a vaczoranak
eledelinek, csak lég kissébbik falatty-
at sem erne, csak egy zervalo tekinte-
tit sem erdemlene, melybe a ki egyzer be-
vitetik, soha többé ki nem kívánczik
ha mind ez vilagot örökre neki adna-
kis. Lassad azért én lelkem, egy V-
duarhazert, egy él mulando örökséget,
kit csak az jó Isten tudgya mint vót-
tel, avagy mint maradot, readatyadtól,
kit a tűz még emezthet, az ellenség még
ashat, myre böczülöd, avagy még en-
nelis lég alabvalót, egy ebédet, avagy
egy fazek kapoztas husodat, kit a tűz-

hoz

hoz töttem, az Isten igijére való hiva-
tással, es tanulásanal nagyobnak bö-
czülöd; Avagy meződbe való setalást.
uczakon, avagy piaczon, hazad alatt
aghoz vereséddel nyelved mosaszat.
Tekincz még te is ki saját Isteni zolga-
latra hivatattal, mint böczülöd elöt-
ted járodnak hivatallyat, mint mented
magadat, mert él hidgyed ez is Isten
zolgaya, ki által az Isten vaczorajára
hivattatol.

HARMADIK. Eőt iga barmot
vöttem, es annak Probalasára kél
mennem. Lassad én lelkem hogy ef-
fele magad mentesébe ne rezesülis; hogy
vizontag az barmokhoz ne hasonlit-
tással; Nyelved, zemed, hallasod, zag-
lasod, es illetesed, barmok probalasaba
ne rezesülion, ezekbe probalvan hiva-
talodnak még utalaszat. A te probad
ha még gödölöd a testközöt es lelek kös-
zöt forog, nem ez vilagi testi kívánsá-
goknak probalasiba. Meny sokan ze-
meket probalvan ez vilagon él estenek.

Ps. 48. v. 13
Mit jegez
az Proba-
las.

Gg

Eva

Gen. 3. v. 6

Ier. 9. v. 21.

Tr. 3. v. 51.

2. Re 11. v. 2

Iudit. 12.

v. 16.

Ge. 34. v. 1.

Eva Anyad. Hieremias sirással való fohazkodása bizonyoságod lehet; annak felette példad Z. David es Holofernes.

Meny sokak hallásokat próbálván az, bűnből ki estenek, példad lehet ez mostany niomorult vízze vono vilagnak zemed előtt való allapattya. Meny sokan zayok próbálásaba, avagy torok meresekbe még fűladván él veztenek példad lehetnek zantalan emberek.

Mint zent Lukacznal á kazdag. Holofernes es Atillais á magyarok első kiralya. Meny sokan gonoz, kívánságoknak illetesebe el veztenek, meny karbozot lelkek vadnak még mondhattak. Tekincz még ez gonoz, próbálást mint jara Izrael nepe á puztaba.

Ecc. 9. v. 9.

NEGIEDIK. Még hazafottam ez okon nem mehetek. Mély vezedelmes dolog legyen á testi bűnbe való él merülés, kibe semmi maga mentseget nem talál, gondolkodgyal en lelkem; kitellyességet még utalván ezt az vaczorat, maga vezedelmere testi kívánsá-

Ec. 18. v. 30

Testi kíván

ság nem

meriti ma

gat.

gatol, felesége zerelmebe még kötöztet, az iraszerent. Audiet luxuriosus displicebit illi & proiciet illud post tergum suum. Akik test zerent elnek Isténél kedvesek nem lehetnek.

Ez, három hivatalosoknak magok mentsege minden felebűnösöket jelent, ki miat ki rekeztetnek az, örökre való vaczorának bodogságatol; mert minden gonosságnak három gonoz, gyökere vagyon Zent Iános mondasza Zeret vala my ez vilagon, vagyon, avagy Zemnek kívánsága, testi kívánság, es életbely kevelység.

PUNKOZD VTAN NEgyedik Vasarnap.

SZ. LUKACZ EVANGIELISTANAK 15. REZEBŐL.

Közelgetnek vala JESVS HOZ az publicanusok es bűnösök hogy útér hallanak. Ez zugalodnak vala az Phariseusok, es

Gg 2

iras

Ec. 21. v. 18

Ro. 8. v. 8.

Mit jelentnek az magok mentsegek.

1. Ioan. 2.

v. 16.

iras tudok mondvan. Hogy ez az bűnösöket hozza fogadgya, es vele ezik. Es monda azoknak ezt a pelda bezedet.

Matth. 18.

v. 12.

Kiczoda az ember tüközülletek kinek vagyó zaz juha es hogj ha azok közül egyet él véztend, nem de nem él hadgyae az kilenczven kilenczet ápuztaba, es az utan megyen á kiél vezet vala, miglen azt még talalya? Es mikoron azt még talalya, örvendezven vallara vez, es haza jüven özze hiya baratic mondvan nekik. Orvendezzetek en nekem mert még talaltam az en él vezet juhomat. Mondom tñ nektek hogy ekkeppen öröm lezen menyorzagba egy bűnösnek poenitentia tartasan, hogy sem mint az kilenczven kilencz igazan, kik nem zűkölködnek poenitentia nélkül.

Avagy mély azzonyallatnak vagy on tizdragmaia ha él vezrend

egy azok közül, nem de nem gyuytia, még zövetnekit es házat még seprí, es zorgalmatoson keresi miglen még talallya? Es midőn még talalya, özze hiya azzony baratic, es zomzedit mondvan; örvendezzetek ennekem, mert még talaltam az en él vezet dragma. Vgy mondom tñ nektek, öröm lezen az Isten Angyali előt egy bűnösnek poenitentia tartasan.

SUMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVS hozza fogadvan a bűnösöket zügolodnak, az sídók, z ep peldat ad eleykbe az él vezet juhuk dragmának es még talalasa által.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

ELSŐ. Mely igen ig az legyē amaz Istennek regi még igirt kegyelmessége Ezechiel Propheta által. Nem akarom

Ez. 33. v. 11.

Isten hiu-
talyanak
draga uol-
ta.

He. 4. v. 12.

Ier. 23. v. 29

470 Pünkösdi Vtan Negyedik Vasarnapra.

á bűnösnek halalat hanem inkább hogy még terien es ellyen, ez may Evangyeli-
omnak elmelkedese által ezedbe vebe-
ted en lelkem, holot, az nyílván, még
vetet, es utalt bűnösökkel együtt ezik, i-
zik es mulat. á te üdvözítő Istenned,
sőt gyakorta modotis keres mikeppen kö-
zikbe elegithesse magat. Tekincz még
még azért en lelkem ez kegyelemnek
zekit, kire hivattatol, hogy még bekel-
lesre meny; halalos sebeiddel sies az bi-
zonios élet ado oruosságához, tisztátaló
á tisztasághoz, mint él teueliedet, es me-
telyes Iuh Paztorod eleybe. Kerdede
miert menny? hogy halgassad őtet, hogy
még tisztittással undokságidból; hogy
örök életnek uegyed örökseget; Kinek
zent igyie; oly hathato mint az ket elű
eles tor. Nunquid non verba mea sunt
quasi ignis, & quasi malleus conterens
Petras. Sies azért ez zeretnek zent
gerieztő tűzehez, hogy még melegit-
tessel. Vegy Peldat ezekről á bűnösök-
ről, kik JESVS HOZ közelgetnek.

Hate

Lelki elmelkedések.

471

Ha te bizonyaba Istenedhez közelgecz
ois te hozzad közelget, serkeny fel azo-
kaert az halálnak Zomoru arnyekabol;
Fus ki Sodomának, vezedelméből az I-
stennek kegyelmenek hegiere, JESVS
teged var.

MASODIK. Ez á bűnösöket
hozza fogadgya. Azert jot vala, ma-
ga bizonyísgtetele, hogy az bűnösöket
üdvözítene. Banynia az ördög á bű-
nösnek még tereset, baninyak tagiais
hozza fogadasat. It az zent Vr bizo-
nittyá ámaz tisztatalan zemelynek pel-
daya által kit Ieremiaással peldaztata,
mely kegyelmes legyen, még ferteztetet
bunósokhoz, kiket Vrok avagy feriek él-
vét, JESVS hozza fogadgya, kiket az
sidok még utalvan, él vetenek, azokkal
JESVS nyayaskodik, mint ha semmit
Isten ellē nē vettetek volna. Tery ma-
gadba azért en lelkem, Lassad te mint
közelgecz Istenedhez könyörgesid al-
tal, es bűneidnek még utalásával.

Annak felette arrolis elmelkedgyel,
mint fogadot hozza tegedet JESVS

Iac. 4. v. 8.

Eph. 5. v. 14

Ge. 19. v. 15

Matth. 18

v. 11.

Lu. 9. v. 56.

Ioa 3. v. 17.

1. Timot. 1.

v. 15.

1. Timot. 2.

v. 4.

Of. 1. v. 7.

Ier. 3. v. 1.

Mint kel

JESVS HOZ

közelgetni

Mibe otal-
maz I E-
SVS.

nagy hegyelme által, ki legy te, kinek ez az kegyelem ad atot, hogy Istenhez járulhaz, Istenhez ragazkodhassal, es Istentől otalmaztassal, sok ellened ki vont segy vereknek kegyetlen segitől es ragalmazoidnak gonoz ügyekezetek-től, kik Istenhez való terefedet karhoz-tattyak.

Rom 5. v.
17. & 19.
Ef 53. v. 6.
Ps 118. v.
176.

HARMADIK. Kinek vagyon közülletek zazjuha. Oh en lelkem az te vigasztalásodra gonoz akaroydel-len, ez Pelda bezedet hozzabe Vdve-zitőd az él vezet juhrol. El veztel vala, bizonyara Adamba de CHRI-STVS által fél vetetel. Akkor vön val-lara mikoron á kereztfan kezeit ki te-riezte, kire vettetek minden alnaksa-godnak kezirafa, ot nyugűek még zan-ki vetesednek budosafa, ot zent oldala-ba nittatek még arlodnak zent kapu-ia, kin be vitetel á tob juhok köze á dü-czősegnek helyere.

NEGIEDIK. Örűendezzetek ennekem. Mibe örűendezzenek te ne-

ked

ked Vram á te kedves barátid, holot nem te veztel vala él hanem en. De ez á te örűmőd, en erettem vagyon; Inkab zanakodtal en raytam, hogy sem mint en, en magam vezedelmen.

Eozze hivad Vram JE SVS barati-dat es zomzedidat, á te örűmedre, hogy engem még talalal, menybe meneteled, napyan, Menyorzagba Angyaloknak ki lencz karayt, kik á te akaratodat czele-kedik, veled egyet értene, kik hozzád való közel lakasokba, düczősegednek lattyak meltosagat.

EOTODIK. Mondom tū nek-tek hogy így örűm lezen menyor-zagba. Oh kegyelemnek zent Istene, mely nagy á te kegyelmességednek jo volta, mint az keserű meregből edes i-talt csinalt, az undogsagból tisztat, az halalbol életet, az vezedelemből zaba-dulást kezeit. Midőn Angyalidnak még teresét mutatod á bűnösöknek si-rasokba, zokogasokba, es zűvőknek tö-redelmebe, örűlnek es vigadnak: mert

Kik legye-
nek Chri-
stusnak ba-
rati es
zomzedi.

Iob. 14. v. 4.

Miert örűl-
nek az An-
gyalok á
bűnösnek
még teresē

Gg 5

egy

egy öröksegeknek él vezet tarsa még talaltatot. Ordognék haloi él zakedoztanak, kibe fogva tartatnak vala ez vilagi tengerbe. Mikor azért te bantodol en lelkem bűneidről, akkor vagy on örvendetes ora menyorzagba, mikor testedet sanyaru pænitentiara vonzod, akkor vagy on vigasogok az Angyaloknak.

PUNKOSD VTAN EOTODIK Vasarnap.

SZ. LUKACZ EVANGIELISTANAK 6. REZEBŐL.

LEgyetek irgalmasok miképpen á tñ aytatok irgalmas. Ne itillyetek es nem itiltettek. Ne karhoztassatok es nem karhoztattok. Még boczassatok es még boczattatik tñ nektek. Adgyatok es adatik tñ nektek. Jomertekkel es teli-vel, es még razottattal, es ki folyoval adnak á ti kőbeletekbe. Mert

Mat. 7. v. 1.

ugy-

ugyanazon mertekkel, mernek tñ nektekis kivel tñ mertek.

Mond vala kediglen nekik hasonlatosságotis. Vallyon á vak vezethete vakot? nem de mind ketten nem esneke á verembe? Az tanitvany nem fellyeb valo az ő mesterenel, minden kedigtőkellertes lezen, ha ollyan lezen mint az ő mestere. De mit latod az zalkat á te atiad fia zemebe, á gerendat kediglen nem vezed ezedbe á te zemedbe? Avagy mikeppen módhatod á te atyadfianak, atyamfia, had vessém ki á zalkat á te zemedből, te kediglen nem latod, á gerendat, á te zemedbe? kep mutato vésd ki előzőr á gerendat á te zemedből, es ugjlásd még hogj ki vegjed á zalkat á te atjad fia zeméből.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Ayanlya IESVS tanytvanyinak az irgalmassagnak czelekedetit.

Mat. 7. v. 2

Marc. 4.

v. 24.

Matth. 15.

v. 14.

Matth. 10.

v. 24.

Ioan. 13. v. 16

Til-

Tiltja az emberi itileter, es karhoztast.

Az Sidoknak fél sualkodot tudományokba való vakságokat alattomba karhoztattya.

Masember czelekedetinek vizsgálását tiltja.

EZ EVANGELIOMRA elmelkedések.

Deu. 8. v. 5. **E L S O.** Hogy ez vilagon való életünkbe ki fiay volnánk még ismeretnek, es mint viselnünk az my atyánk abrazattya mindeneknél nilvan lenne, es hogy az idegen fiaktól ki ismeretnők JESVS az masodik fő parancziolatnak czelekedetét adgya előnkbe ez Evangyeliomba, mely be felbaratunk zeretetre, geryedet attya példaja által, legyetek ugy mond irgalmasok mint a ti menyey atyatok irgalmas ti hozzátok. Deut. 30. v. 11. Isten paranczolattyanak lehetetlen voltaba, hogy erőd félet való czelekedetet kiuanna tőled, holot csak azt kívannya

tőled

tőled a mit te magadnak egyebektől kívannal zűr segedbe. Ha azért magadnak kegyelmet kívanz Istentől, azon akaratot ne vond még te is felebaratodtól. Zenved él felebaratodnak nehez erkölcszenek terhet mint a te menyey Atiadis él zenvedi a tiedet. Vgyekezzel teüeligesiből az igaz utra hozny. Ha ellensegedis adgy etelt neki, holnap netalam barátod lezen; a ki él eset, zanakodgyal rayta; mert holnap fél kelhet, a ki ma hozzád ertetlen, netalam holnap ertelmes lezen. Ha hetven hetzer ellened vetneis a te atyad fia még boczas neki, mert nem tudgya mit czelekedik, mint CHRISTVS ellen az Sidok. Ez czelekedetek által ismerttetel Isten fiamnak lenny.

M A S O D I K. Ne itilyetek es né itiltettek. Ket vetkeidrol emlekeztet it a te Vrad, kibe nyelveddel, es zűvedbe vetez. A mely dolognak igaz fundamentomat nem erted, es bizonyal nem tudod, ne tegy arról itiletet, mert

Isten

Ro. 12. v. 20

Matt. 5. v.

44.

Matth. 18.

v. 22.

Micoda
jele az Iste
fiamnak.

Iac. 4. v. 11.

Ro. 14. v. 4.

Pf. 7. v. 10.
Ier. 17. v. 10.
Ro. 8. v. 27

Istén csak egyedül magának hatta azt. Nyelveddel ne karhóztasd felebarátod czelekedetét más ember előtt zolvan a- vagy ragalmazvan, elég terhed vagy on te magadnak, kinek még feddése, büntetése, és itéleti tegedet illet. Rut dolog mikor más ember háza eleit tiz- titod, magad házába való rutságokat nem tekeinted. Ha mi magunkat még itilnuk Sent Pal mondasá zerent, nem itiltetnenk az Vrtol. Ha felebarátod vétkeit látod, menczed magadnal és egyebeknél ügyekezett.

1. Corin. 11.
v. 31.

Mit kel
czelekedni
felebarát-
tya vétkeit
látvan.

Pr. 14. v. 21
Ef. 58. v. 7.
Mich 6. v. 8

HARMADIK. Adgyatok és ada- tik tő nektek. Ket irgalmasságnak czelekedetire tanittatol en lelkem; fe- lebarátodnak esetinek könyörületessége re és ellened való vetetinek még bocza- tasára; másodszor adakozásra zűksege- nek idejé, mint teneked is Isten még bo- czat, és kérésedre ad. Ez en lelkem az ket irgalmasságnak czelekedeti ket zar- nya Istenhez való menetelednek, való mikor kiüanságod vagy. Tudva hogy

Isten

Isten előtt az. irgalmasságnak czeleke- ti oly érdemes, hogy ezért igiri országati az. kegyetlenség kediglen oly utala- tos hogy ezért vettetik a gonosz kerez- tyen pokolnak örök kínynyara.

NEGIEDIK. Mint látod a zalkat a te atyád fiának zemebe. Az vak vakot vezedelem nélkül né vezerelehet, s az tanítvány mestert né taníthattja meg mestere, a bűnos a bűnöst né dorgal hattya; tiztitsa még előzőr magát a bűntől, maga példája által, úgy tanító egyebeket. Rut es ektelő dolog mikor más ember vétkebe még akad, te magad ke- diglen torkodig való undokságába még s állaz. Hogy ha azokaert felebaráto- dat inted auagj még fedded, lassad hogy a miről más feddez, te magadba ne ta- laltassék. Ha zinte ez oraba benned nin czis áffele véték, gondolyad hogy te is em- ber vagy ki ma állaz, holnap el eshetel, Z. Daviddal Salamón. Z. Peterrel. Ha kediglő a féle vétked volt, tuggy más on könyörülny, hogy ne gyűlölségből legyen az intes, hanem zeregetből.

Ef. 57. v. 1.
Zac. 7. v. 9.
Luc. 16.

Más ember
vétke vis-
galása ekte-
len dolog.

1. Cor. 10.
v. 12.

Miut kel
inteni fele-
baráttyat.

PR N-

PVNKOSD VTAN HA-
todik Vasárnap.

*SZ. LUKACZ EVAN-
gelistanak 5. rezeből.*

Mikoron nagy sokaság rohanna
JESVSRA, hogy hallana az I-
sten igijet, eo kediglen al vala az
Genezaret tova mellet. Es lata
kethaiot alvan á to mellet. Az ha-
lazok kediglen ki zallottak vala
belőlők es mosogattyak vala az ő
haloiokat.

*Mat 4. v. 18
Marc. 1. v.
26.*

Be mene kediglen JESVS egyk
hajoba, mély Simone vala kerven
ötet, hogy egy keveslé á földtől
vinne bellyeb. Es leülven tanittya
vala á neper á hajobol. Hogy ke-
diglen zolasat él vegeze, monda
Simonnak, vidbe á melybe es ves-
setek még á tő halotokat az foga-
fra. Es felelven Simon monda ne-

ki.

† Mester.

ki. *†* Tanito, egez eczaka munkal-
kodvan semmit nem fogtunk, á te
bezededbe kediglen még vétém á
halat.

Es mikoron azt czelekedtek
volna, nagy sokaság halat rekez-
tenek, zakadoz vala kediglen az
ő haloiokis. Es tarsaynak intének
á kik mas hajoba valanak, hogy él
jűnenek es segellenek őket. Es él
jővenek es még töltek mind azket
hayot ugy hogy él merülne. Mel-
lyet mikor latna Simon Peter, JE-
SVS terdere esék mondvan. Vram
meny ki tőlem, mert búnos ember
vagyok; mert az félelem környül
vőtte vala, ötet, es mind azokat
kik véle valanak az halnak foga-
san mélyet fogtak vala. Hason-
latoskeppen Jakabot es Janost Ze-
bedeus fiayt, kik Simonnak tarsi
valanak.

Es monda JESVS Simonnak. Ne
fely, ez oratol fogua embereknek

Hb

fo

fogoia lez. Es á földhöz vivé haio-
iokat mindeneket él hagyvan kő-
üetek ötet.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

IESVS tanításához valo aítatossága a-
datik elönkbe.

Tanítása után paranczolja hogy halo-
yat még vessé Peter.

Peter sak hal segusa czudalkozvan IE-
SVS elöt bűnös voltat jelenti.

IESVS mas halazatra hya Peter.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

ELSŐ. Mély nagy aytatossággal
kellyen halgatni az örök életnek igiet,
kibe mind lelki mind testi jok még talál-
tatnak, ez jelen valo Evangyeliomnak
historiaja Pelda. Mint az Zorgalma-
tos meh á hul jó fűveket es viragokat
talal; avagy mint az juhoknak nyajai
kedves legelteto helyre sietnek; így te is
enlelkem sies, es ugyan rohany á te üd-
űességednek edessége gyűitesere, az Isten
igyjenek hallására. Serkencz fél ma-

gadat, ha zinte hallottadis az elöt a-
vagy lattatol ertenysis, á mit az elot czy
ak fűled mellől boczatottal, hogy lelked-
be még gyökerezzek, Ha tudod es nem
czelekeded akarattyat, Isten még in-
dittya az czelekedetre valo akaratotis.

Egy ügyű á tanito, Isten az együgy-
vekkal bezelget, azok által egy ügyű-
ségbe az ű tudományat adgya, ki vel
még zegeniti ez vilagi bölcseknek te-
velygeséket. Feslet erkölczű á tanito,
tizta az ige, ki az Istentől zarmazot, á
gonossag nem ragad read, ha te nem a-
karod, ha zinte read ragadnais, Isten-
nek Kegyelme által el razhatod rolad.
Hallyad JESVS inteset az Moises zeki-
be űlő Phariseusoknak es irastudoknak
tanotasokat hallyatok, de czelekedeteket
ne czelekedgyetek.

MASODIK. Be mene egik hajoba
mély Simone vala. Nagy alazatossa-
ga ez az mi űdvezitő Vrunknak hogy
prädikallo zekinek ualaztya Simő haio-
at, hönat az őzze gyűlt nepet tanittja;

Pr. 3. v. 32.

1. Corin. 1.

v. 27.

Mint kel
böczűleny
á tanitot.

Matth. 23.

v. 2.

Miert Pe-
ter hayo-
yat vala-
tya IESVS.

10a. 21. v. 17

Matth. 28.

v. 26.

Matth. 16.

v. 18.

Ex. 19 v. 18

De ha még gondolod en lelkem, nagy mely bölcseségnek él reytet tudománya vagyon benne. Hogy Peter hayo-
yat vala-
tya IESVS.
tanit, jegzi vala az jövendő Anya zét egy házba valo egyes tanitást, kit egyedül menybe menetely után Peterre bizot vala, csak ebből akar tanitany nem masbol, ülven tanit, mert világ vegezeti ebbe való alhatatos még maradasát bizonyítja. Mely haio vizen alvan, es a parthoz közel ki köttet, mind az által ingadoztatik de él nem merittetik, mert az Zent lelek egyarant tartya ennek kormányat, pokolnak tor-
ka sem arthat ellene, mert IESVS benne ül.

Gondollyad azért en lelkem az te CHRISTVS ODNANagy alazatos-
ságot, ily ala valo helyet valasztuan ta-
nitásának, él hagyvan menyey dúczó-
segenek melto-
ságos zekit, kiczid haioc-
kaba a tenger Parton prädikal. Gon-
dold mie vált az menyorzag, amaz

fű-

fűstölgo dörgessel, villamasokkal es trombita zoval környul vetetet Sina hegie mint még alaztatot kirol az Isten Moissessel zolvan az törvent ki adta va-
la. Adgy halat azért mind ezeket még gondolvan a te hatalmas Vrad-
nak, ki mind ezeket a te zerelmedert es Peldadert czelekedte, hogy te se va-
gyodgyal magas helyre.

HARMADIK. Egez eczaka mind munkalkodtunk. El vegezven J E-
SVS tanitását kivcl a lelket taplala, te-
sti zűkségekről sem felelkezik él. vése-
tek még mondgya halotokat az hal fo-
gasra. Egez eczaka mind munkalkod-
tanak vala CHRISTVS tavol letebe,
es semmit nem foghatanak vala.

Nem czuda azért hogy semmit nem foghatanak, mert sötetbe munkalkod-
tak, a bűnnek sötet segebe semmi hazon-
ra valot nem foghatnak, mint az ő tör-
venybeliek CHRISTVS el iöveteli elöt,
hanem mindē jonak bővölködeset Chri-
stus el jövetelibe varyak vala.

Hh 3

Sem-

Iob. 5. v. 14

Es. 29. v. 15

Pf. 81. v. 5

Miczoda
az eyeli
halazat.

Pf. 75. v. 6

Iob 21. v. 13

Ef. 22. v. 13.

Semmit nem fognak ez mostany sötet-
ségbe munkalkodo emberekis, akar me-
nyt faradgyanak; mint az, kevelyek, hü-
dűczőség mellett munkalkodvan; á kaz-
dagok, heaba valo remenséghez, kap-
dosvan mert holtok utan markokba
semmit nem foghatnak. Az, testi bün-
be beüerőkis, semmit egyeket bűnnel
nem foghatnak lelkek heaba valo farad-
sagaval, így az, rezegesek, Sipolok, es
tanczolok semmit lelkek vezedelme-
nel egyebet nem foghatnak. Te kedig-
lő en lelkem gondolkodgyal hal halaz,
mit fogtal avagy fogz, mibe munkal-
kodtal, mi haz not vóttel hüsfagoknak
nezesebe avagy czelekedetibeis.

Peter en-
gedelmesse-
ge Pelda.

NEGIEDIK. á te bezededbe
még véttem halomat. Tekinez még
en lelkem Pcter engedelmesseget, sem
előbbi faratsagat nem tekinti, sem eh-
seget, sem egyéb zűkségét, kit előzőr
még kellene czelekedni, hanem tellyes
engedelemmel, még véttem mondgya:
Mély engedelmessegetnek jutalmaert a-

nyny

any ny halnak sokasagat keriti haloiaba,
hogy halakkal mind á ket hayot tetez-
ve töltik. Mély engedelmes legi te az,
te lelki atjad zévanak czelekedetire,
hand még jól magadba. Ha semmit né
fogz, es semmi lelki edesseget czelekede-
tidbe nem érez, ha busulz, ha még ha-
borodol, feddetel, mind ezeknek oka az,
engedetlenség. Iobban akarod erteny á
dolgot hogy sem mint mas, á ki minde-
neknek igazgatasara hatalmat vót I-
stentol, avagy te magad neki adtal ma-
gadat. Akkor foghacz sok halat, mi-
kor Christussal egy haioba munkalko-
dol, mikor intesit még fogadod, es paran-
czolattyat koveted.

EOTODIK. Meny ki Vram mert
bűnös ember vagyok. Peldad Zent
Peter az Isten ayandekabol valo magad
még ismeretire, ki noha munkalkodek
az, V r paranczolattya zérent, mind az,
altal magának nem tulaydonita, sőt
meltatlannak itile magat, CHRISTVS
jelen letére á czudanak nagy voltaert.

Christuse á
segitseg az
embere á
munka.

Lassad mint biztattyá petert; Ne fély. Ez után embereknek halazoiava lez, ez vilagi tiztit lelki tiztre fordítuan. Es mindeneket él hagyvan követete JESVS tarsayval együt. Lasd még te is myre hivattatol, avagy hivatattal Istentől, mint építetel jóvolutabol, mint hagyod él Zokot keresésidet az Isten zerelmeert.

PUNKOSD VTAN HETEDIK VASARNAP.

SZ. MATHE EVANGYELISTANAK EOTODIK REZEBŐL.

Lu. 11. v. 39

Ex. 20. v. 13

M Onda JESVS az Ő tanítvány-
nak. Hogy ha inkább nem bő-
völködik áru igazságtok az irastu-
dokenal, es az Phariseusokenal, be-
nem mentek menyeknek orzaga-
ba. Hallottatok hogy még mon-
datot az regyeknek. Ne oly, á ki
ke-

diglen Ől itiletre melto lezen. En
kediglé mondom tû nektek, hogy
minden valaki még haragzik az Ő
attyafiara melto lezen az itiletre.
A ki kediglen mondgya az Ő atty-
afianak Racha, melto lezen tana-
czra. A ki kediglen mondgya bo-
lond, melto lezen á gehennanak
tüzere.

Hogy ha azért á te ayandekodat
félvized az oltarra, es ot még em-
lekezzel, hogy á te atyad fianak el-
lened valo neheßege vagyon, had
ot az oltar elõt, á te ayandekidat,
es menyel előzör bekellyel még á
te atyad fiaval, es akkor él jûven
vid fél á te ayandekodat.

**SVMMAIA EZ EVANGIE-
LIOMNAK.**

*JESVS az Isten paranczolattyat erőssíti
vi paranczolattyanak tökelteßege-
vel.*

*Haragos atyánk fiaival valo még bekel-
lesnek modgyat tanittya.*

Hh 5

EZ

Deut. 5.
v. 17.

EZ EVANGELIOMRA
elmelkedések.

Mibe al az
Isten orza-
gának i-
gaz uta ke-
resése.

1. Cor. 1. v.
30.

Teob io
Czelekedé-
tetre tarto-
zik a ke-
reztien a
Sidonales
pogannal.

ELSO. Az Isten országára való tö-
kelletes ut, tanittatik CHRISTVS al-
tal az Atya fiui igaz zeretetből ez E-
vangyliomnak magyarázatyába ;
Nem csak külső czelekedetek által
mint az Phariseusok itilik vala, hanem
fokkal tökelletesb igazságnak követése-
be, melynek fundamentoma vagyon az
mi Vrunk kegyelmebe, ki mi nekünk
minden igazságunk, bölcseségünk, még
zentelők és még valtonk, ki minket e-
zek által tökelletes elletre int ; nem
csak úgy hogy kezünkkel gonozt ne cze-
lekedgyünk, avagy nyelvünkkel, hanem
még csak elmenkbe se boczássuk, azt
a gonozt, mely az atyafiuy zeretetet
még haborithatna.

Ha inkább nem bővölködik a tő igaz-
ságtok. Neked zol JESVS en lelkem,
ki kereztyen nevet fél vőttel, auagy tö-
kelletes életnek követőie lőttel, holot
minden czelekedeted fontba vettetik

az

az Sidokeval, és a poganokeval, ha tö-
bet né nyöz menjorzagból kirekeztetel.

MASODIK. En kediglen mon-
dom tő nektek. Lassad én lelkem,
menjorzag erőszakot kíván ; ha orza-
got akarz, venny, munkával és faratsa-
gal ferhecz hozzá. Ha belső gonoz in-
dulatidat még nyomod, hogy külső go-
nos czelekedetbe gonozt ne czelekedgy-
ek. Az ellensegnek benned való kiczid
zikrayat hamar még nem őltod, jöven-
dő dolgoknak emlekezetivel és Isteny
felelemnek vizevel nagy tűz nevede-
dik belőle.

Az ő törvény tiltja a gilkosságot,
CHRISTVS kediglen csak zűvedbe
való indulatot is a gonozra, tilt.

Ezeket jól még gondolvan, az bünt
meltan gyűlölheted, mint őrdög talal-
manynak undok főrdőjét. Az embert
kia az czalard ellensegétől még czalatta-
tot, zeretned kellek, mint Isten zeme-
lyet, es véled egy őrkös atiad fiat.

HARMADIK. Ha ayandekot

Da. 5. v. 27
Matth. 11.
v. 12.

Munkara
adatik a
bodoz sag.

Miert kel
felebarato-
dat zeret-
ned ha ve-
tekbe va-
gyonis.

vitz

Ec. 11. v. 10.
Pr. 22. v. 24
Eph. 4. v. 31

Nem kel-
Istennek ha-
rag közöt
va o ayan
dek.

Mibe al-
cembernek
tökellertes
keresztien-
sege.

viz az oltarra. Menyre bõczüllye Isten
az atyafiuy zcretetet, ebbõl ezedbe ve-
heted, hogy á te aldozatod Isten elõt
annelkül nem czyak nem kedves, ha-
nem utalatosis, sem imadsagod azért
sem halaadasod, Isten elõt nem kedves,
mig még nem bekellel. Heaba kialtod
még boczas, ha te elõb még nem bocza-
taz. Ha atyadfia ellen vètez, CHRI-
STVS ellen vètes mert õ taga.

Ebbõl tökelletes keresztienseged még
teczik, hogy nagyob vètektõl magadat
még ohassad ápro indulatokat benned
még seicz. A ki igazan Istent feli-
semmit hatra nem hagy. Aki zcretie-
letét nem czyak magát otalmazza á
halaltól, hanem á betegsegtõl is ki my-
at még halhatna. Igen kiczid az egy-
czep viz de az soka nagy arvizeket ar-
razt, es hogyeket mos.

PVNKOSD VTAN NI-
olczadik Vasarnap.

SZ.

SZ. MARK EVAN- gyelistanak 8. rezebõl.

Mikor nagy sokaság volna, es
nem volna mit ennyek. Eoz-
ze hivan JESVS az õ tanitvanyt,
monda nekik. Könyörülõk á ne-
pen, mert immar harmad napig
zenvednek engémet, ninczis mit
enniek. Es hogy ha ehen él bocza-
tom õket az õ hazokhoz, él fogiat-
koznak az uton; mert nemelyek
közüllõk mezzünnet jöttek.

Es felelenek neki az õ tanitva-
ny. Honnat es ki elegitheti még õ-
ket it az puztaba kenyerral. Es
kerde õket hany kenyeretek va-
gyon? es mondanak. Het, Es pa-
ranczola hogy letelepitenek á ne-
pet á földre. Es veven az het ke-
nyeret, halakat advan, még zege
es tanitvanyak adgya vala, hogy
nekik adnak, es adak á nepnek, es
keves halaczkayokis vala, azoka-

Matt. 15.
v. 32.

tis még alduan, paranczola hogy eleikbe tennek. Es önek es még elegendenek, es az darabokból ki még maradot vala het kofart töltenek még. Valanak kediglen az kik öttek vala ugy mint negy ezen es él boczata őket.

SV-MMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVS az ötöt követő sokaságon könyörülven, ápuztába, het kenyerből es kesves halaczkából negy ezer embert elegit még, es annak morsalektokból het kofart töltenek még.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSŐ. Az mi üdvezítőnknek czudalatos dolgay, kiket az my gyarlobrazatunk alatt még mutatot. Mindazokat mi házunkra es tanúságunkra czelekedte, holot nem czyak tanytasával, hanē czelekedetivelis oktatot, kit ez Evangyeliomból ezedbe vehetz; kinek Isteny hatalmasságának czelekedtit ertheted az kesves kenyerek még

zaporitasából, kivel negy ezer embert még elegite. Emberséget kivel zűkségbe könyörüle, hogy tegedetis tanítána felebaratodnak zűkségebe a könyörületességre, az Istennek aldasából, kiből minden hazadbely aldasid vadnak, hogy felebaratod zemeid előtt még ne fogyatkozek. MASODIK. Harmadnapya hogy velem vadnak. Mély alhatatosnak kellyen lenned, az él kezdet joba, kiert mezze földre faradtal, hogy ez nepel együt IESVS raytad könyörülion példad adatik, ugy mind imadságodba, Istē igienek hallásába, hivatalodnak jo mogyával valo gyakorlásába, ez az harmad napi tökelletesz a elődbe adgja: üdönnnek első napya, az az első viragába, masod napya zeretetednek gyümölcszenek kedves izibe, Harmad napya remésegednek tökelletes még maradasába es alhatatosságába.

HARMADIK. Honnat es ki elegitheti még ezeket. Az emberi gyarlogödotat czyak magába forog, gyakorta mit Isten vegezet emberi okoskodásnak

*Kik Isten-
nel alhata-
toson még
maradnak
azokat se-
giti Isten.*

*Mit jelent
az har-
madnap.*

Nem jó ke-
telkedni I-
sten alda-
sarul.

még nevetése, sok dolgokat lehetet len-
nek itil; ezért alattomba feddi JE SVS
tanítványának keszeges voltokat, holot
az még elegites, nem emberi zorgal-
matosságba, sem kenyerek sokaságaba-
al, hanem az Istennek hatalmába es
gondviselesebe.

Te kediglen en lelkem az Istennek
hatalmasságának czelt ne vés, se gond-
viseleő kegyes atyai jó voltat ne vis-
gald: mert mikor ezer őt záz. eztendő
előt nem függőt tőled, hanem nalad-
nelkül mindeneket betoltót, negyven
eztendőig Izraelnepet Angyaloknak
kenyerevel tartotta, mostis eltarthat,
még hatalmasságának karyay nem rö-
vidítetttenek még. Emlekezzel még
zent David mondasarol. *Facta super
Dominum curam tuam* & ipse te enu-
triet. Iari él czyak te hiven hivata-
lodba Isteni felelemmel, á my az Isten
gondviseletet nezi, még nem fogiató-
led, Peldad Illyes Propheta, Daniel az
orozlanok be zarlot vermebe. Az a-

tyak

tiak közül Remete zent pal, Zent E-
gyed es á többi.

PUNKÖSD VTAN KI-
lenczedik Vasarnap.
SZ. MATHE EVAN-
gielistanak 7. rezéből.

M Onda JE SVS az ő tanítvány-
nak még ojatok mágatokat,
az hamis Prophetaktól, kik jűnek
tű hozzatok juhoknak ruhayaba,
belől kedig ragadozó farkasok, az
ő gzőmőlczőkről meg ismeritek
őket. Vallyon az tövisről zedne-
ke zőlőt? avagy az boytorjanrol
füget? Így minden jó fa, io gyümöl-
czőt hoz, az gonoz fa kediglen go-
noz gyümölcsöt terempt. Az io fa
gonoz gyümölcsöt nem teremp-
thet, sem az gonoz fa io gyümöl-
czőt nem terempthet.

Minden fa vala mely jó gyümöl-

Ii

czöt

czőt né hoz ki vagattatik, és átűz-
re vetterik. Azokaert az ő gyümöl-
czőkről ismeritek még őket.

Nem minden akki mondgya en-
nekem Vram Vram, megyen be
menyeknek orzagaba, hanem, az a
ki az en atyamnak akarattyat cze-
lekedi, ki menyorzagba vagyon az
megyen be menyorzagba.

**SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.**

*Inti IESVS tanitvanyt hogy az hamis
Prophetaktól magokat megójak.
Ielenti ezeknek ismeretinek jeleit.*

*Az üdvösségre Isten paranczolatának
zükseges czelekedetit mutattya.*

**EZ EVANGIELIOMRA
valo elmelkedések.**

ELSŐ. Mint jóvendő dolgoknak bi-
zonios tudoia, menenű vezedelmes ü-
gyekezeti legyenek az őrdőgne az
Christus hiveynek él fordítására, tanit-
vanyt emlekezteti. Ki immar nem ki-
gio kepebe, hanem tőle még czyalatot
emberek által akarya zaggatni az

*Az őrdőgi
cz alard-
ság sok
fele.*

Chri-

*Christus hivey között még gyarapodot
tudomant, ki annal vezedelmesb men-
től könyebnek teczik a testnek.*

*Nehez embert külső tekintetibe még
ismerény ki legyen, gyakorta a kit jonak
es zentnek tartunk, tanításokba, cze-
lekedetekről, es gyümölczokről kik le-
gyenek CHRISTVS intese által még is-
mêrhettyűk.*

MÁSODIK. Az ő gyümölczö-
kről ismeritek még őket. Az hamis
Prophetának gyümölczök hamis igi-
ret, mint az őrdőge paradicsomba,
CHRISTVS kesertetibe, mikor ez vi-
lagi dűczőseget neki igire ha őtet i-
madgya. Mint Ahab hamis Prophe-
tay a győzedelmet kibe niaka zakada
veretis az ebek fél nyalak.

*Még lásd te is en lelkem kivel közlőd
bezededet, ügyekezetedet, es jora valo
zandekodat, hogy hamissat ne Prophe-
tyō. Ha ez vilagot jővalja, es hirdeti, ugj
mint hir, neűnek kereseset, jozag zapor-
tast, ka zdag sag keresest, Atyad, anyad*

Gen. 3.

Matth. 4.

3. Reg 22.

U. 12. U. 38

1 1 2

ke

Hogy ismer
hetni még
az hamis
Prophetát.

Matth 7.
v. 14.

keferűseget, avagy naladnelkül való a-
rnaságot, hamis Propheta *IESVS* kö-
vetését tiltia; avagy jó czelekedetide,
alazatosságodba, engedelmessegedbe, ze-
retettedbe, pœnitentia tartásodba, tizta
élettedbe, testi szenvedeségedbe akadalt
vet, tuggyad bizonyal, hogy hamis Pro-
pheta, mert tagas utra igazit, az Chri-
stus zoros utatól él akar fogni.

HARMADIK. Minden fa vala-
mely jó gyümölcsöt nem terempt
ki vagatik. Mint az jó kertezék zok-
tanak czelekedny kertekbe való gyü-
mölcsztelen faval, azon keppen Isten
czelekedik emberrel; kit it ez vilagon
kertebe Plantalt hogy gyümölcsöt hoz-
zon, hogy heaba földét ne foglaljon, ki
vagy a és tűzre vetteti. Rettenetes
sententia ez en lelkem, kit *IESVS* ez
földön jartaba, az Apostoloknak czuda-
jokra még mutata az gyümölcsztelen.
fügefán, kit még atkozvan azon ora-
ba még zarada; regennis, ámaz maga-
ba fél neveltetet fabais kinek ki teriet

Marci. 11.

v. 13.

Dan. 4. v. 8

É. 20. É.

v. 22.

aga-

again az egbi madarak nyugoznak ua-
la, zozat adatek vagyatok ki, es vesze-
tek ki az emberek közül.

Oh en lelkem véd mégis jó elmelke-
deségedbe, ez rettenetes mondas, mit jegy
ezzen a gyümölcsztelen fa; jó czeleke-
detnelkül való embert, tunyat, es restet,
ki czyak heaba foglalja a földet, kinek
élete hazontalan Isten előtt czyak ezik
es izik mint a hère, a bűnben héver
mint a sarba a dizno. Magat ekesiti
mint a Pava nyuzo, fozto, or, tolvay,
kartyas, koczkas, nyalas, rezeges elobi jó
zandekat, es Istenhez való zeretetit él
hagyvan minden testi szabadfagra ad-
gya magat, ez illien fa vagatik ki es tűz
re vettetik, hogy ne lathassa Isten dü-
czőseget. A ki tudvan a jót nem czele-
kedi, ki czyak levelezik avagy virag-
zik gyümölcszelköl, mutogattya ma-
gat, elméjet, eréjet, io termetit hogy so-
kakba fél geriezzek testi kívánságok-
nak langiait. Hova plantaltattal te
Istentől, es miuegre meg tekinczed. Isten

Miczoda
az gyümöl-
csztelen fa.

Iac. 4. v. 17

li 3

a te

*á te kezekkel plantalt fadó gyümölezőt
zemlel minden oraba.*

PUNKOSD VTAN TI-
zedik Vasarnap.

*SZ. LUKACZ EVAN-
gelistának 16. rezeből.*

MONDA JESVS az ōtanítvány-
nak. Vala egy kazdag ember
kinek sáfara vala, es ez be vadol-
tatek ō nala ugy mint ki él tekoz-
lotta volna az ō jóvait. Es hivan ō-
tet monda neki, mit hallok te fe-
lőled? adgy zamot sáfarságodrol
mert ennek utanna, nem sáfar-
kodhatol.

MONDA hediglen á sáfár ō ma-
gaba. Medgyek mert él vezi tő-
lem az Vr az sáfarságot. Kapalni
nem jo vagyok, á kuldulaft zegi-
enlem. Tudom mit miveliek, hogi
mikor az sáfarságot él vezik tőlem
az ō hazokba be fogadgyanak en-
gem.

Eoz-

Eozze hivan azért az ō Vranak
minden adósit, mondgya vala az
elsőnek. Mivel tartozol az en V-
ramnak? Es az monda zaz font tő-
na olayal. Es monda neki, vegy-
ed á te zam tartó könyvedet, es ű-
ly le hamar, iri őtvent. Annak u-
tanna monda á masiknak. Te ke-
diglen menyvel vagy ados? Ki
monda, zaz kőből buzaval. Mon-
da neki ved elő az te leveledet es
iry nyolczvant.

Es diczire az Vr az alnakfagnak
sáfarat, mert ez esen czelekedet va-
la. Mert ez vilagnak fiay ezesbek
az vilagosságnak fiaynal az ō nem
zetsegekbe. Enis mondó tū nek-
tek, zerezetek magatoknak bara-
tokat az hamisságnak kazdag-
gabol hogi midőn még fogiatkoz-
tok, be fogadgyanak tütőket az ō-
rőkke valo haylekba.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

IESVS pelda bezed által jelenti mint kel-
lyen sáfarkodni ez világi jókhol.

Jelenti annak felette az alamisnalkodas-
nak örökre való jutalmat.

EZ EVANGIELIOMRA való elmelkedések.

ELSŐ. Nilvan való dolog hogy sen-
ki nem üdvözülhet Isten irgalmassága
nelkül, kit zent Pal erősitven, mond:
nem az, mi czelekedetünknek igassága-
ból, mélyet mi czelekedünk, hanem az
ő irgalmassága zerent üdvözitet min-
ket. Ezokaert minden embernek Isten
eleybe zam adasra kelletik menny, ki
ha igassága zerent czelekedik velünk
egy ember sem üdvözül; Mert kiczoda
az á ki veteknelkül vagyon, azoktól
még valua kiket Isten anynyok mehe-
be meg zentelt, avagy ki valkeppen va-
lo kegyelme által megtart á büntől.
Modunk egyeb ninczen remensegunkbe

it ez

it ez vilagon hanem alazatos könyör-
ges Christus erdeme által, es felebara-
tunkkal való jó czelekedetünk, kik al-
tal bizuasban mehetünk, az nag Isten-
nek itilő zeki eleybe, hogy irgalmassa-
ga által üdvözítessünk; mert Isten
igassága zerent itil, holtunk után.

MASODIK. Mit hallok te felő-
led adgy zamot sáfarságodrol. Mit
czelekedel abba az oraba en lelkem mi-
kor az Vrnak zajabol hallod, Mit hal-
lok te felőled. Ate vadoloid tulaydon
vetkeid leznek, mint Pharabonak ke-
gyetlensége Sodomának vetke Isten e-
leybe fel hata, Abel vére Cainra, Na-
bot vére Achabra es Iezabelre. Sáfara
vagy Istennek harom józ agaba, első.
Ez vilagon penz, örökseg, haz, ruha, é-
tel, ital, barmoknak külömb külömb
nyaya, mind ezekbe semmi tulaydonod
ninczen, mert mind ezek az nagy Vre,
ezekkel azért ugy sáfarkodgyal hogy
még kerdik hova tótted, es mint éltel
vélek. Masodik á te tulaydon tested,

115

ki-

10b.9.v.12.

Sap.1.v.9.

Ex 3.v.9.

Ge.10.v.20

3 Reg.21.

v.19.

Ps.49.v.10

Mic.oda
józ agrol
kel zamot
adni.

Ier 9.v.22.

Sap. 11.v. 11

Ec. 16.v. 23

Iob. 9.v. 3

Ec. 18.v. 20

Psf. 10.v. 5.

É 4.

Sap. 6 v 4

Sap. 11.v. 11

kibe ötiőzag vagyon, latas, hallas, zag-
las, izles es illetes; még lásd mint őrized
ezeket, hogy az ellenség ezt á hazat
még ne hagyja; mint Jeremias Prophe-
ta panazolkodik, az halál be ment az
mi ablakunkon. Tested jóvay az jó é-
gesség, jó termet, erő, Zepseg: czekek-
ügy ély, hogy kemény keérdesre vitette-
tel. Harmadik, A lelek, ki három jeles
józaggal adatot te kezédbe Istentől er-
telemmel, emlekezettel, es akarattal,
mint éltel ezeddel, mint éltel emleke-
zetteddel, mint éltel akaratoddal még
kerdik. Oh en lelkem ezekről valo
zam adasodat halvan, most gondold
még mit felel Isten kérdésére.

HARMADIK. Elő hivan az ő Vra-
nak minden ado űit. Igen jó volna en
lelkē, ha ez alnak sasarnak maga men-
tese es jóvendő eleteről valo okoskodása
talaltatnek te bennedis; tudnia illik, ki-
nek mit attal eletedbe, mivel mi jot cze-
lekedtel; mint oztottad ki az Vrnak jó
zagat, hogy registromodba fél irnad jó

zam

zam adasodert. Meny Zegent ruha Ztal,
meny zegēt tartottal, iozagodbol, meny
utő jarot fogattal hazadba; meny fog-
lyot latogattal, es zabaditottal. Isten tiz-
teffegere menj jot czelekedtel, hany rēd-
bely őltőzeted uagyő kire ninczen zűk-
seged? Meny takarmanyod vagyon, kit
hiaba fergekkel még emeztecz? Meny
imadkoztal? meny űdot atal lelked űd-
vessége keresefere, hid élő kinek mit ad-
tal. Félek rayta hogy registromod űres
lezen, ha vala mikor valami irgalmas-
sagot czelekedtelis Zeretetnelkül volt,
czyak hogy á zűkölkődő zegent hazad
bol hamareb ki igazithassad, avagy hū
dűczősegert czelekedted, hogy embe-
rektől Isten felőnek mondattassal.

NEGIEDIK. Zerezzetek maga-
toknak barátokat. Eo maga az itilő
Vr nagy jó akarattyabol tanit, mint ve-
gyűk eleit vadolasinknak, hogy itilo bi-
ranknak nē itiletet hanē dicziretit ve-
gyűk. Lassad en lelkē az vadoloknak
hizze tobet, hogysē mīt az itilő bironak

kik

Mivel ad-
hat ember
Isten előtt
Zamor.

Mint kel-
embernek
barátot
Zerezni.

kik teneked azt mondgyak, gyűicz pēzt mert nem tudod még élz., egyűld még zegenyedél; egyel, igyal azért adta Isten, jó es külömb külömb ruhakba öltőzzel, mert nemesszed, Vrasagod es tizted azt kívanynia.

Te neked mondgia á zent lelek viri
Ps. 75. v. 6. divitiarum post mortem nihil in vene-
Luc. 16. runt in manibus suis. Peldad legyen á
Da. 4. v. 24. kazdag ki pokolba temetteték. Erre in-
ti vala Danielis á maz mágaba fél fual-
Lu. 11. v. 41. kodot Nabugodonozort, mondvan:
válcz, még bűneidet zegenyeknek ala-
misnalkodasod által. Igy Kristus is ad-
gyatok alamisnat es mindenek tiztak
tűnektek, zerezsetek barátokat maga-
toknak az hamisságnak keresetiből,
hogy mikor még fogiatkoztok fogadgy-
anak be az eo haylekokba.

PVNKOSD VTAN TI-
 zen egyedik Vasar-
 nap.

SZ

SZ. LUKACZ EVAN- gielistanak 19. rezéből.

L Atvan JESVS á varast, fira ray-
 ta, mondvan. Vayha téis még
 ismerted volna, es kivalkeppen e-
 zen á te napodon, á mélyek beke-
 fegedre volnanak. Mostan kedig-
 len á te zemeid előtt él vadnak rej-
 tetteve. Mert él jűnek teread á
 napok, es környűl véznek tēgedet
 á te ellenszegid arokkal. Es környűl
 veznek tegedet, es minden felől
 mégh zorongatnak tēgedet; es föl-
 dre lé tőrnek, es á te fiaidat kik te
 benned vadnak. Es nem hadnak
 te benned egy követ az masikon;
 Ezokaert hogy még nem ismērted
 az te mégh latogatasodnak ideiet.

Es be menven á téplomba kez-
 dē ki hanyy abba valo arulokat es
 vėvőket, mondvan nekik. Még
 vagy on irua mert az en hazam i-
 madásagnak haza. Tű kediglen tőt-
 reték

Matth. 24.
 v. 2.
 Mar. 13. v. 2

Es. 56. v. 7.
 Ier. 7. v. 11.

tetek latroknak barlágiava. Es minden nap tanít vala a templomba.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Iővendő zörnyű vezedelmeit sirattya IESVS Hierusalem városának, háladatlan ságaert.

Ki űzi a templomból az kufarokat.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

ELSŐ. Zokása az igaz zeretnek, hogy azt a mit tökéletesen zeret kedvesnek tarczya hogy sem ő magat; Innet vagyon hogy sokkal keservesben bannynyak nyomorúságot annak a kit zeretnek, hogy sem mint magok nyomorúságot, hasonlo keppen io zerencziey inkább zoktak örülny hogy sē mint a magokē. Genge Zeretettel es még mondhatatlan zűűnenek nagy indulatiaval zereti vala IESVS a Sido nemzetet, ki nek attyokhoz zeretetinek nagy volta-ba ragazkodot vala, kit ez világi sok nézetsegek közül ki valasztvan sayat

Deut. 10.
v. 15.

nepenek fogadot vala, kihez hozza enyűeztetnek mondgya magát a Prophetá által; testet ebből magara vèven, ezt keresven menyországba ala jöue, él hagyvan a kilenczuen kilencz igazat; Ezert farada testbe, es nia valiakat zenvede. Ezt oktatá czuday által mint enyny zerelmeert mégis még vetek es zidalmas halállal még ölek. Latvan ezokaert ez kegyes IESVS jövendő vezedelmeket háladatlan ságokert, keservesen zokogvan sir. Mága jelen valo halalarol él feletkező Jerusalemet sirattya, mert lattya vala hűtötlen segekert es Istentelen segekert, mind testbe, mind lelekbe valo vezedelmeket, kiert zűűe zakadua késereg.

MASOD. Mert hogy ha még ismêrted volna. Keues bezeddel nagy keserű sege myat es zokogási közet vezedelmeknek jelēti okat; az igaz bekesegnek napyanak még utalását: kit Ies menjorzagból nekik hozot vala; a te napodō, mellyet ez világō magadnak valasztottal, az te testi gyōni örűsegednek eletebe világi

Ier. 12. v. 7.
Luc. 15.

Miert Sir
IESVS.

hir, neűnek keresesebe, kazzagjagoda, testi kívánságidnak bekeesebe, az én vezedelmemré, az, én bozzusagomra, es az, én halalomra.

Nem ismèred az en te hozzađ valo mostani kőzelgetesemet tanitásomat es pelda adásomat; mert á te napod még sőtítette lelki zemeydnek vilagat, értelmedet él vőtte, hogy jóvendő nyomoruságidat vilagi győniőrűseged miat ne lathassad.

Az embernek lelke Hierusalemben ha sonlo.

Oh en lelkem te vagy ez Hierusalembelyebe valo Hierusalemben, ki beke-segnek latoyanak neveztetel, mert á beke-segnek ura te hozzađ kőzelget hogy lassad őtet; de teis az regi Hierusalemben alnakságiba él merűlűen, á gonosságba testi bujaságodba, feslet erkőlczódbe, rezegségbe, tobzodasba, kazzag-ságba, tested kedve keresesebe, fris ruhazatodba, zepszegedbe, te raytad sir, ez may napon, hogy még nem ismèred á te még latogatasodnak napyat, jóvendő öröкке valo iaytol, nem otalmazod

ma-

magadat; él merűlven gonoz zokasidnak undokságiba, te magad zerelme miat még vakultal nem latvan á feyed felet valo tört.

Kerlek en lelkem véd ezedbe á te Christusodnak belső tekintet, ki akkor sir mikor te vigan lakol, vigan tanczol, mikor mindenek hedved zerent folynak hazadba. Peldad felebaratod vezedelmen Christussal sirnod haladatlan-ságá, vakságan, Istentelen-segen, gonoz czelekedetin zokogással kinek zemey előt él vadnak reytettelve jóvendő vezedelmi,

HARMADIK. Mert él jűnek teread á napok. Az te mostany vigaságidnak él mulvan napjai, mert az jóvendőhoz olyan ha zaz eztendeig él nélis vigaságba mint czyak egy nap, a-vagy egy ora, egy zem Pillantas; Kiért ellenekező napok jűnek te read, kik á te testi beke-segedet keserűsegre fordit-tyak, egy napodat zaz ezer ellenkezo nappatezik, á büntetesre. Ez zőrnű

Ec. 11. v. 8.

Kk

ve-

Ez. 13 & 2
v. 10.

vezedelemet regé az Istennek lelke még Prophetaltatta vala, az város ugy mond puztasagra változik, nepe kediglen él törlettetik.

Iosephus de
bello Iu-
daico.

El veze Hierusalem még mondhatatlan vezedelemmel kin még az pogán feyedelemis iriak hogy bankodot, á ki él ronta es él puztita egy kővet nem hagyvan az masikon, nepenek á ki az dög halaltól, ehsegtől, kőzöttök valo vizza vonastol, es fegyvertől még maradot vala kemény rabsagba vitelebe.

Azt itilede te en lelkem hogy él költ Hierusalem be tölt CHRISTVS Prophe tiaya, gonozok voltak mert Christust még öltek, meltok voltak á büntetetre, hogy te zabados uagy attol az keferűse gnek zórnyű napjatol, mert tenked sem keritet városid ninczenek, sem erős varayd, kit az ellenszeg kórnyúl vegyen arokkal, avagy ha vagyonis nem felz, mert jo vitezid vadnak, sok hadakozo zerzamid erős falaid, nagy arkayd, kibe

batorfagal lakozol baratiddal; Még czyalatol zegeny, mert te uagy az á gylkos Hierusalem, kit Isten gyakran fenyeget, ki nem egyzer fezited még á te Vradat, hanem csak egy napis hetven hetzer á kerczt fara fél függeztet, minden hozzád valo kegyelmeuel még fezitven, testi kívánságidba, gonoz gondolatidba, gonoz czelekedetibe. Erős falaid vadnak, es sok hadakozo zerzamid viteziddel együt, de mindezek egy nap le törlettetnek mint Jerichonak falay csak trombita zoaltal; vitezid mind él hagynak, avagy read tamadnak, mikor Gedeon lampasit még gyuytya, es űres palazkit őzze veri. Zerzamid mind él vétettetnek mikor Istē azt módgya el vezem á sóvent á zóló mellől es ragadomanyra lezen.

Mikor vétkeidnek sokasagi miat kórnyúl vezen az őrdög halalod oraian, es minden felől még kezd zorongatny, es földre le törétel, tornyaiddal es bastiaiddal együt holot á kigyok, bekak

Ios. 6. v. 5.

Iud. 7. v. 20

Ez. 5. v. 5.

es egyéb utalatos fergek még emezte-
nek, minden fiayddal együt, minden er-
zekenységiddel, minden testi kívánsá-
goknak kedves Zeretetivel.

1. Corin. 6.

v. 16.

2. Corin. 6.

v. 16.

NEGIEDIK. Be menven á tē-
plomba kezdé ki hanni abba valo
arulokat. Még lásd en lelkē hogy az
Isten valasztot templomaba, ne boczas
tőfereket, jóvo smenő testi gondolato-
kat, legyen zűűed igaz, zent leleknek
bőczűűletes temploma, nem latroknak
barlangia kibe prädajokat el ožzak az
ördögök, kibe kőpolarkodnak, mert mint
zardbe az Isteny felelemnek erős zari-
ayval hogy gonož gondolatoknak fayta-
lan czelekedeti be ne meheffenek, hanē
legyen imadságnak tizta helye, minden
napi aldozatodnak kedves illattyanak
helyé, az **CHRISTVS JESVS** Z. testenek
aytatosságal valo vetele.

PVNKOSD VTAN TI-
zen kettodik Vasar-
nap.

SZ

SZ. LVKACZ EVAN-
gielistanak 18. rezéből.

M Onda **JESVS** nemelleyeknek
kik ő magokba biznak vala,
mynt ha igazak volnanak, es egye-
beket meg utalnak vala, ezt á pel-
da bezedet.

Ket ember mégyen vala fél á
templomba hogj imadkoznak,
eggik Phariseus, az másik nilvan
valo bűnős.

Az Phariseus alvan, magaba i-
gy imadkozik vala. Isten halakat
adok teneked, hogy nem vagyok
ollyan mint á tőb emberek, raga-
dozok, hamissak, paraznak, es
mint ez á nilvan valo bűnős. Ket-
zer egy hetbe böytőlők, dezmat a-
dok mindenekből á mit birok.

Es á nilvan valo bűnős tauűl al-
van, czyak zemet sem akaria vala
az éghre fél emelni, hanem véri
vala mēllyet mondvan. Isten legy

Kk 5

irgal-

irgalmas enneké bűnösnek. Mondom tő nektek hogy ez nagyobigazulva mené hazához amonnal. Mert minden á ki magat fél magasztallya még alasztatik, és á ki magat még alazza fél magasztaltatik.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Az alázatos szívűet, maga még Isméretivel anyanya IESVS ez két embernek Peldaja által.

Mély utalatos legyen á magába való bizodalom, ha dűczőseggel és egyebeknek még utalásával Isten előtt jelenti.

Az kevelységnak büntetése és az alázatosságnak érdeme taníttatik Iesustól.

EZ EVANGIELIOMRA való Elmelkedések.

ELSŐ. Az Imadságnoha Isten előtt kedves aldozat legyen, mind az által ha alázatosságnelkül vagy on, beabavalo. Hogy kediglen haznos legyen, és Isten előtt kedvesnek találtaffen, oly for-

ma-

mará, kél zabni kit IESVS ez jelenvaló Pelda bezed által akar jelenteny, kinek haznos érdeme által Isten előtt még igazittassunk.

Termezeti az hatalmasságnak Vranak hogy gyűlölye az kevelieket; és ha zinte neha iot latatnanak czelekedniis nem kellemetese nek.

Ezokon mondgya á zent lelek, Isten á kevelyekkel ellenkezik, ez alázatosságnak kediglen kegyelmet ad: Az ő hazába nem lakozik á ki kevelységet czelekedik, á ki egyebeket még utalvan maga czelekedetét hanynya véti.

Te kediglen en lelkem, ez tükörre nézven, úgy igazgassá minden czelekedetidet, hogy ne magadnak hanem Istennek tettefél, és kedves kedgyél, kitől minden jora való czelekedet zarmazik.

*MASODIK. Isten halakat adok te neked. Az isten előtt való imadságnak három tulajdonságnak kelle-
tik lenny az még halgatafra.*

K k 4

El-

Pr. 16. v. 5.

1. Pe. 5. v. 5.

Iac. 4. v. 6.

Ec. 25. v. 6.

*Az haznos imadságnak három tulajdonságnak kelle-
tik lenni.*

Matth. 21. *Első á hit, mely által bizodalommal*
 v. 22. *jarulunk Isten eleybe mint atyánkhoz.*
 Lu 11. v. 8. *azert mondgya CHRISTUS, valamit*
imadkozvan kerte k hiagyétek hogy él
 Pr. 29. v. 23 *vezitek, es még lezen tñ nektek. Ma-*
 Ec 35. v. 11 *sodik alhatatosság, ha zorgetesbe még*
marad, vala menyre valo zűksege le-
zen mind anynyt ad. Harmadik ala-
zatosság, kiről így Zol á bölcz, az ala-
zatos imadság által hattya á felhőket.

Nem Istennek könyörög az Phariseus mikor magaba így könyörög, Isten halakat adok te neked hogy nem vagyok olyan mint á több emberek. Halaadason kezdi könyörgeset, de emberi ragalmazason végezi bezedet. Kevelyen ál, mert fél fualkodasbol akar Istennel zolany; maga igassagát minden emberek igassaganal nagióbra böczűli egyebeket ragalmazvan ragadozasról, hamisfagrol, paraznasagról, magát kediglen jó czelekedetivel fél magasztalvan böitőleséről, dezma adasáról minden igazagabol.

Lassad te en lelkem mint Iarulz, te á te Istenedhez fen alvae? magadba valo imadságale? avagy egyebekről valo gondolatokkal zűvedbe? avagy nyelved ragalmazasaba? jó czelekedetidnek előzamlalasaba? Felő hogy sokkal külömben ne találtaffek á te imadságod Isten előtt ennel az Phariseusnal; holot te neked sem böytöles nem te czik, nem czyak egy hetbe ketzer, de még czyak egy naps; mély igaz legi felebaratodhoz, mély tižta legy életedbe, mint mas ember jozaganak kivanoia legy, lasd még te magad.

Ha vala mynek véled magadat, emberek előtt hanyvan vetven czelekedettedet, avagy Isten előttis, ha kazdag sagod ežedbe jűt, mint elz a val tekincz még. Miről adhacz igaz halat, aztis még gondold. Czudalod az Phariseus bator zavát Isten előtt; felebarattyának itiletit zeme előtt, utalod. Még engedem bar teis fen alua adgy halat Istennek, ha vagyon miből, felebara-

104.8.v.8.

totat itillyed, ha te benned vétetek nem talaltatik, mint Christus mondgya vala az Sidoknak, á ki bűnnelkül vagyon közülletek, az véssen követ előzőr á bűnos azzonyallatra.

HARMADIK. AZ nilvan valo bűnos tavol alvan. Minden czelekedeti ez, nilvan valo bűnösnek, nagy töredelmességenek alazatos jeley. Tavol al a templombais Istentől, mert sok vétkeyről gondolkodvan, kik miat Istentől él tavozot vala, zemtelenül közel mennyem mér. Mellyét vérvén, bűncit külső keppennis vadolvan véri vala, mert tulaydon maganak tulaydonittya vala, minden vétkecit; es czyak az Istennek irgalmasságat kerí vala bűneynek még boczanattyara.

Ihon en lelkem tükörödennek imadsága, ki sokkal többet vétettel Isten ellen, hogy semmit ez, nilvā valo bűnös, mert több testi es lelki aiandekot vöttel Istentől hogy sem mint ez, több gonost czelekedtel zandekodba avagy gondolatod-

ba

ba hogy sem mint ez. Mert nem czyak külső emberek zeme őlot vetkezettel gonoz pelda adasoddal, hanem belső Istennek ki valkeppen valo kegyelmétis benned még foytottad, él hagyvan Istennek hivatallyat; az őrdög tanaczat á gonozra követted. Minden magadnak valo hizekedesid heaba valok. Mert rakua vagy undoksággal, es zemtelenül mégis az zent oltarhoz sietcz, az tisztaságnak zent Vra testet akarod hozza d vened.

Oh Phariseusnalis zemtelemb erkölcz, hogy ily meltoságot véven az zent Vrnak, semmi igaz töredelmesség vétkeidről nem talaltatik, minden aytatosságod czyak addig tart mig templomba uagy, az utan zokot nyalasságodra es okadasodra terz.

PVNKOSD VTAN TI-
zen Harmadik Vasar-
nap.

SZ.

*SZ. MARK EVAN-
gyelistanak Hetedik
rezéből.*

Matth. 9.

v. 32.

Lu. 11. v. 14.

KI mene JESVS Tyrusnak hatariból Sidon által, jöve Galilaeának tengere melle, az tiz város hatarinak között; es hozanak ő neki egy nemat es süketet. Es kerik vala őtet hogy kezertea tenne. Es fél féle vive őtet a nép közül, es az ő vyayt boczata az ő fülebe, es ki pökven illete az ő nyelvet; Es az eghre tekintven fél feházkodék, es móda neki Ephphethath, az az, nilatkozzal még. Es mindgyarast, még nittatanak az ő füley, es az ő nyelvenek kötele még oda-tek es igazan zol vala. Es paranczolâ nekik hogy senkinek ne mondanak. Mentől inkab kediglen paranczollya vala annal in-

kab

kab prädikallyak vala mondvan.

Mindeneket jól czelekedet, az süketeknek is hallast adot, es az ne maknak is zolast.

SUMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

JESVS eleybe hozot süketnek es nemának czeremonyak által valo még gyogitása adatik előnkbe.

Es az kösszegnek éz czüduert valo baladása.

EZ EVANGIELIOMRA
valo elmelkedések.

ELSO. Mint á io vadaz zorgalmatoson még latogat minden helyeket, hol io vadazo helyet találhasson, neha más hataronnis még veti haloit: így az mi Vrunk igaz lelkeknek vadaza, akarvan vadazny, az pogan hatarbais be megyen, hogy ott is az vadakat latogassa, es üdvességes haloiba kerithesse, es hogy az poganoknak is maga felől örvendetes izenetet adgyon, hogy azokatis á sötetsegről világosságra hozna.

MA-

Sap. 10. v. 21
Ef. 35. v. 6.

Mivel tar-
tozik em-
ber feleba-
rattyának

Mas ember
nyavalya-
yat tekint-
uen maga
nyavalya-
yat el ne
seleycze.

MASODIK. Hozanak ő neki egy sűket nemat. Az igaz atyafiu szeretetnek tőkelletes czelekedeti mutattik, hogy az, magával jól tehetetlen embert Christus éleibe vizik, és erette kőnyörgenek hogy még gyógyítsa.

It en lelkem mivel tartozzal felebaratodnak mind testi és lelki zűksegebe tanittatol, hogy testi nyavalyaiana kőnyiebségere ügyekedzel; lelki sűketsegeért imadkozzal tellyes bizodalommal, ki minden nyavalyaknal ez vilagon legh nagyob, kinek főkeppen az czalard ellenfeg az igaz hűtnek hallasatól tellyességgel be dugta, fűlet hogy üdvességere való iot ne halhasson. Nieluet még kötötte hogy Istent ne diczirhesse irgalmassagaert, és vele való kegyelmességeert. De mindenek félet te magadat tekincz még, hogy ez nemaság és sűketseg te benned se találtaffek, ki mast akarz. Istē eleibe vinny hogy még hűgiogittaaffek, te magad az őba magad nyavalyaya felől halgatasba vagy, kit ha akarz

akarz. könnyen ezedbe vehetz belső indulatidról. Mint erőlködől halgatni üdvességere való tanitást, mely jó zűvel diczired az Vristent józan korodba tellyes zűveddel és elmeddel, avagy még haborodot erzenysegidbe.

HARMADIK. Es ki vive őtet a sereg közül. JESVSNAK tulaydonsága hogy minden sűketet és nemat ki vigyen ez vilagi zur zavar közül, mikor megakarya gyógyítani zent vyay által, az sűketet mikor a z egyhazi emberhez küldi üdvességere való tudakozásra, holot be boczattya IESVS fűleybe zēt uyat az igaz hallásra; nē ketelkedésre, sē vetőkődesre hanē az hűtnek tőkelletes engedelme. Sart czinal nyalaual, és nyelvet illeti velle, hogy az. Isten dicziretire még nittassék, és bűneinek vallastete li-re még kcnetteffek. Effele nemat és sűketet ki vizē a nep közül, midőn gonoz tarsasagtól él válaztya fél féle viven hogy ot bizuasbā zolhasson zűnebe. Lasad azokaert te en lelkem, ez sűketnek

nag)

Mit jegyeznek IESVS vyay és nyalaual sar czinalas.

Of. 2. v. 14.

IESVS cze-
lekedeti-
nek bitele
alazatozza
got kíván.

nagy engedelmeséget, mikor IESVS ki-
vizi a nép közül mely nagyio kedvek-
megyen; ő fölsegének körül való cze-
remonyay ellen nem bankodik, minde-
neket czyak czudalvan él zenved; kit
te mikor CHRISTVS utankimentel ez
vilag közül mint kővecz, lelked isme-
retit kerd még. Igazan való zolastra
peldad adatik minek utanna JESVS
nyelved kötelet még odotta, az te alnak
sagidnak még vallasaba, Isteni diczi-
retbe, es halaadasba. Füleidis legyenek
hangosok az Isten akarattyanak halga-
tasara es czelekedetire.

PVNKOSD VTAN TI-
zen negyedik Vasár-
nap.

SZ. LUKACZ EVAN-
gelistanak 10. rezéből.

M Onda JESVS az ő tanitvany-
nak. Bodogok az zemek kik

lat-

lattiak ákiket tő lattok. Mert mon-
dom tő nektek, hogy sok Prophe-
tak es kiralyok akartak latni, á ki-
ket tő lattok, es nem láttak, es hál-
lany ákiket hallotok es nem hál-
lotak.

Es ime egy törvény tudo fél
kéte, kesertven ötöt, es monda.
Mester mit czelekedgjem hogj az
örök eletet birhasám? ő kediglen
monda neki mi vagyon még irua
á tervenybe? mint olvasod? Felel-
ven monda zereffed á te uradat I-
stenedet, tellyes züedből, tellyes
lelkebol es minden erődbol, es
minden elmédből: Es felebarato-
dat mint tenen magadat. Es mon-
da neki igazan felelel, azt czele-
kedgyed es elz. Az kediglen akar-
van magat igazítani monda JE-
SVS NAK. Es kiczoda az én fele-
baratom. Fél tekintven JESVS
monda.

Egy neműnemű ember mégyen

Ll

vala

Matth. 22.

v. 35.

Mar. 12.

v. 28.

Deu. 6. v. 5

vala Hierusalemből Hierikoba, es akada átolvaiokra, kik még foztak őtet, es még sebesítven, es holt el evenen hagyvan él menenek. Törtinek kediglen hogy ugyan azon uton menne ala egy Pap, es latvan őtet él mene mellete; Hasonlatoskeppen egy levitais mikor á hely mellett volna, hogy latna őtet él mene mellőle. Egy Nemmüne-mű Samaritanus kediglen ugyan azon uton menven melleie mene, es latvan őtet könyöruletelességre indittatek. Es hozza közelgetven sebeit be kötö olayat es bort öntvő beleye es barmara félteven vendeg fogadoba vive es gongiat vifele. Es masod nap ket penzt von elő es azt ada az vendeg fogadonak; es monda viseld gondgyat ennek es vala mit ennek felette rea költendez, en mikor még terek meg adó te neked. Ez haró közül méllik lattatik teneked felebarat-

tya.

tya, annak á ki á tolvayok közibe eset? Az kediglen monda. Akki irgalmaslágot czelekedet vele. Es monda neki J E S V S meny él, teis hasonlo keppen czyekedgyel.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Mibe legyen embernek bodogsága IESVS jeleni tanítványnak.

Az üdvességnek igaz uta, á Parancziolatnak meg tartása.

Ki legyen embernek felebarattya Pelda által mutattya üdvözítőnk.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

ELŐ. Termetzet zarent mindenféle allat az ő utolsó kívánságának tökéletességere ügíkezik kibe nyugodalmat találhassa; mint az oktalá allatok, testeknek zaiok izint valo taplálásokra, tengerbe levő allatok zaporodásokra, es bizlalo eledelekre, plátzások fűvekkal es gyökerekkel nevékedésekre. Folio vizek tengerbe valo foliasra, kővek es egyeb nehez allatok nekik rendelt helyre mint á tűz siet az ő helyere. Igy

Ecc. 1. v. 7.

Igy az ember á ki igaz, értelemnek es okosságának regulát követi az öneki rendelt helyet keresi, ki nem az etelbe es italba, avagy kasdagfagba, io hir neube, avagy egyéb elmulando czelekedetekbe al, hanem az Istentől neki rendeltet bodogsagba, az Istennek zine latasaba, ki az reg bodogsag kereső pogán életől él volt reytettetve. Es ez az oka, hogy az bodogsagnak keresesebe zantalan velekedések voltanak, mert az igaz Isteny ismerettől ki erre igazgatta volna őket tavol estenek.

Ki legyen
az igaz
bodog.

Matht. 16.
v. 17.

MASODIK. Bodogok á zemek kik lattak á kit tül lattok. It üdü-zitőnk az hamis velekedő bodogsagtól, az igaz bodogsagot még valasztja, kibe sokan még vakulvan még akadtanak. Czyak az, az zem bodog, á ki igaz hüt-tellattya CHRISTVS orczayat, igaz Istennek es embernek hizi. Kiknek ki-valkeppen valo kegyelme által még jelentette az Atya, ki legyen az, á ki eljót az Vrnak nevebe, kit az Patriar-

chak,

chak, Prophetak, es kyalok akartanak testbe latni. Te is en lelkem bodognak mondatol, ha igaz es tizta lelki elmelkedesbe, latod it á Christust ez földön, hogy az mas vilagon zinról zinre lathasád mind testi, mind lelki zemedel.

1. Corin. 13.

v. 12.

2. Corin. 3.

v. 18.

HARMADIK. Mester mit czelekedgyem hogy az örök életet birhaslam. Gondollyad en lelkem az menyorzagi bodogsagnak életetlet alani az czelekedetbe, nem czyak á puzta hütbe, peldad tenekedis miről kellyen ertekezned á tudos emberektől, nem ez vilagi bölcsőségről, sem elmulando tudományrol, hanem á te még igirt öröksegednek életetelenek bizonyos utayrol.

NEGIEDIK. Szeresséd á te uradat Istenedet tellyes züvedből. Ved ezedbe hogy az menyorzagnak uta az Isten parancziolattyanak még tartasaba al, melynek ket fő fundamentoma vagyon, az Isteny, es atiafiay zeretet.

Tob. 4. v. 16

Mibeol te-
czik meg
az Isteny
igaz zere-
tet.Deu. 6. v. 5
Ecc. 7. v. 32

Az első tellyes zűből es minden erőből, tellyes lelekből es elméből valo zeretetbe. Az másik magad zeretetihez hasonlittatik. Gödöllyad azokaert en lelkē, mit Istē kereztyēsegedbe kívanyō tōled, az ő Zinenek bodog latz sara it ez vilagon, tudniaillik igaz zeretetet: nem czyak imigy amugy, hanem minden tehetségeddel, azokkal á benned valo jokkal, kiket Istentől vōttel. Vgy Zereffed kediglen hogy akarattya ellen valo dolgot ne czelekedgyel; hanem tellyes minden akaratom, ügyekezeted annak akarattyanak zolgallianak. Ha é kōūul czelekedel, ugy mint vilagi dolgokba foglalvan magadat, kazdag sagot, ember dicziretet, keresuen magadnak, ugj hogy ezeknek zorgalmatoſsagi miat, á mi te tōlled kívantatnek tellyes zerettel nem czelekeded, Istent bi Zoniaba nem zereted. Vala mikor á te akaratod ellenkezik az Isten akarattyaival, mindenkor inkább gyűlölöd hogy sē mint zereted.

Еотодик. Fele barátodat mint

tenen magadat. Tugyad en lelkē hogy nē czyak az mondatik felebaratodnak, avagy atyadfiának, ki teveled egy atyától es anyától zűlettet, auagy rokonságod, io barátod hűtős atyadfia, avagy azon nemzetből valo, hanē mindē ember es nemzet, á kibe Isten abrazattya vagyon. Ezt kediglē mint kellyē zeretned erced nē ugymint Istent, sayat ő magaert, hanē mint czyak te magadat zereted. Lasd még jol mint zereted az zegēt es nyomorultat, kit az Istennek kezeynek latogataſi még sanyargattanak, avagy ellēsege még sebesitet. Auagy mas idegeny nēzetet mint Zerecz, mennyi ot kívanz neki, mint segillet, mint könyörűlz rayta. Iol ezt elmelkedesnek minden elő zālalt czikkelibē még tekincz, hogj magadat még ne czalljad, zűűedbe felebaratid kōzōt itilletet tenē, ez nēzetet inkább zereted á másiknal, ez io akaró barátomat inkább bōczűlő amōnal, az egeſsegeſt inkább zeretē á betegesnel, hōlot mind egy Atyától valok uagyunk, egy ozlo öröksegűnkis vagyō. Ll 4 Ha

Deu. 6. v
22.Ki legyen
embernek
fele barát-
ya.

Ioan. 15.

v. 17.

Matth. 7.

v. 12.

Ec. 7. v. 39.

Gal. 5. v. 13.

Mil. 2 v. 20

Ro. 15. v. 1.

Gal. 6. v. 2.

Eph. 4. v. 1.

Phil. 2. v. 3.

1. Pe. 2. v. 12.

Ro. 12. v. 9.

1. Corin. 10.

v. 24.

1. Ioan. 3.

v. 16.

Ha természeti nehez Istenert zenued
el, lam Istenis sora nehez, ellene valo
czelekedetedet zenuedi. Ha pogan i-
madkozzal még tereséert epitsed jo
hűtbeli példad által, hogy latvan io
czelekedetedet diczirie Istét. Ha gonoz,
inczed mint Atyad fiat zeretettel.

PVNKÖSD VTAN TI-
zen eotodik Vasar-
nap.

SZ. LUKÁCZ EVAN-
gelistának 17. rezeből.

Mikor menne JESVS Hierusa-
lembe, által megyen vala Sa-
maria es Galilaea közöt. Es miko-
ron egy nemű nemű városkaba be-
menne, jövenek eleibe tizbelpok-
los ferfiak, kik tavol még allanak,
es zavokat fél emelek mondvan:
JESV tanito könyörűly raytunk. Ki-
ket hogy lata monda. Menyetek

él

él mutassátok még magatokat á
Papoknak. Levit. 24.
v. 2.

Es lön mikor mennenek még
tíz tulanak. Egy kediglen közülök
hogylata, hogy még tisztult, vizza
tere nagy fél zoval magasztalvan
az Istent, es orczayara esek az ő la-
bay előtt halakat advan, es ez Sa-
maritanus vala.

Felelven kedig JESVS monda,
nem de nem tizé tisztultake meg?
es á kilencz hul vagyon? Nem ta-
laltatot ki vizza terne es dűczőse-
get adna Istennek hanem czyak
ez az idegen. Es monda neki keli
fél, menyél mert tegedet á te hű-
tod még giogitot.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

JESVS Vdvezitőnk tiz belpoklost gyogit
még kiket Papokhoz igazitot.

Vtókba még tisztulnak.

Egy azok közül vizet a tervén diczirie I-
stent es JESVSNAK halakat ad.

Az kieneknek palaadatlanjagáról panaszkodik IESVS.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSŐ. Mint az nap soka még nem nyugzik hanem zúntelen az, ő forgásával mind a tengerre, mind az földre egyaránt Zolgal: Így az mi VRUK nyughatatlan idestova jarvā, hogy zēt Aityatol rendelt követseget el vegezne, mindē Zűksegbe leuőknek kegyesē zolgalna; ez tiz belpoklosoknak kik nyavalyajok miat mezőkön budosnak vala zűksegékert arra megyē az utra mellyen eleybe mehētnenek es kegyelmes ze meit reaiok vetvē még gyogittatnanak.

Oh irgalmasságnak kedves fenyű napia, mikor kerülz, az én nyomorúságnak ablaka eleibe, hogy en te tőled még vilagosítsam, es raytā valo undok fekelim még gyogittassanak. Zanki vetet vagyok á te tizta nepeidtől, kik te veled egyűt jarnak, kiket te kedvesē latogacz es vilagosítasz, az te vigasztal-

lasid-

Pf. 12. v. 1.
Pf. 26. v. 7

lasidnak fenies tekintetivel, es eltecz az Angyaloknak kenyerevel, es az élo har matnak italaual itacz. VRā IESVS kerlek ne ues él orczad elől ez belpoklosokkal, hozzád ualo kialtasimal es zűuēbol valo sobazkoda simmal elődbe kerülök.

MASODIK. Tavol alvan zavokat fél emelek. Cz yak az tuggy mi legyē az nyavalya, á ki nyavaliat zenued, az tavol al, kinek közel valo menetelyhez ninczen batorsaga; az nyavalias beteg seg még alazza embert ugyan kedve elleni. Nem czuda azert ha kialtanak, mert nyavalyaiokat erzik tavol alnak, meltānnis mert undokok. Zauoknal egy eb ninczē, az is dőgleletes lehelésekkel még ferteztetet, cz yak irgalmasságot es könyörűleteesseget kernek. Tizta zűbol es tellyes bizodalommal kialtanak á hoz ki mindeneken könyörűl, mindenbato voltat bizonyal biűen.

Mit mondaz ez elmelkedesbe magad felől en lelkē, ki sok fekelyekkel még nagy ferteztetue, njauallajdat erzed mert

lel-

Pf. 68. v. 17
Pf. 10. v. 12

Betegség
még alaz-
za az em-
bert.

Miert alla-
nak mez-
ze földre
az belpok-
losok.

lelked ismereti neha fáydalommal izgat es furdal. Tagadod es fedezgeted de abrazatod ki mutattya. Erzed, es bizonyara erzed, de igen ritkan gondolkodol még gyógyulásodrol, mert az ör-dőgi Zemérem Zeplő be fogta lelki orczadat, hogy még né valhassad, rut-sagidat. Testedet be feded zeptundokló ruhayddal, ki alat feslet erkölcsz, rezegseg, gilkossag, es minden testi czeledetnek undok sekely halgatnak; mert ugyanis az sötetsegnek ura azt kíván-nya töled; fatyollal, gyongios homlok e-lővel, hozzá potyalatiddal be vonzod orczadat, hogy egyebek ne lathassak á mit te latni akarz. Még hidgyed hogy semmi nincz oly él titkolt undoksag, kit ki nem jelent az igaz vilagossagnak napja, es oly nilvan valo helyen, holot ez vilagnak zemey mind raytad lez-nek, midon undok hazadnak neveke-desi nilvan leznek, es még nittatnak.

HARMADIK. Mutasátok még magatokat á Papoknak. Laßad en

lel-

Ier 25 v. 24

Matth. 10.

v. 26.

Ro. 2. v. 17.

Eph. 5. v. 13

Iob. 20 v. 28

lelkem ha gyógyúlni akarz, most IESVS zol teneked, mutasd még magadat á á Papnak, ne z egyenlyedtetedtől fogua talpadig valo alnaksagidat még val-lani. Ez az Isten akarattya, lehetet-len hogy egyeb keppen még tisztulasodrol bizonyos lehes, mert azoknak áta Isten á te vetkeiddrol valo itiletet.

Sies azért es semmit ne mulas hidgy JESVS NAK á ki bűnnek még bocza-nattyat. Papokra bizta é földön, hogy menyorzagbais még boczatva legye-nek. Meny á Pap éleibe, éo te eretted al dozik, te igaz tisztulasodrol keze irasat adgya, Isten eleybe zent fia erdeme al-tal igazan valo még tisztulasodat iga-zittya. Hűtőbeli engedelmessegedet az Atyának Fianak, ez zent lelek neve be, egcsz menyey sereg előt bizonyittya, kiknek Zemek lattara pænitentiát tar-tottal.

NEGIEDIK. Eggik kediglen ho-gy lata hogy még tisztult volna. Az mi kegyelmes Istenünk semmit inkab

nem

Ec 4. v. 24

Ier 3. v. 25

IESVS

kel halgat

ni á beteg-

seg gyógyu

lasara.

Ioa. 20 v. 23

IESVS pa-

pokra biz-

ta á bűn-

nek bocza-

nattyat.

nem kíván minden io tetemenyert, az
halaado ziunel kívül ember az. Ő Vra-
nak es Istenenek, nagy jó voltáról hala-
kat ad, es irgalmasságába diczekedik.
Vtalatosb sinczen Isten előtt az halaa-
datlan sagnal, mint ez. Euangyliomból
még teczik holot ez. tiz belpoklosok
közül csak egyk ter vizza, ez is idegen
nemzet, hogy Istennek halat adgyon, á
tőbit kerdi JESVS hol legyenek kik még
tízultak evel együt; nem talaltatott
ugy mond ki vizza terne es Istennek
halat adna hanem csak ez idegen.

Ez példát ad te neked en lelkem, mi-
kor IESVS TOL még gyógytatol, mint
zent labayhoz arczul boruly, halakat
advan, ilyen atyay kegyelmességéért,
hogy tegedet még tisztítot, terhcydtől
még szabadított; le vetuen al orczadat,
tízta orczával immar JESVS HOZ kö-
zelges, ki az előtt tauul allaz vala tő-
le, immar zinte labay előtt halakat adz
neki.

ЕГОДИК. Kely fél menyél

mert

mert tegedet á te hűtöd meg gyó-
gitot. Vgy legyen Vram JESVS, á
mint mondd. De hova menyek ha é-
rők életnek igiie vagyon nalad. Elise-
ussal es az. Apostolokkal tegedet en me-
steremet akarok követni, nem akarok
tőled élni akadni Maria Magdolnauál.
Iozagomnak félet Zachaüssal zegeny-
eknek oztom. Sem élet, sem halál, sem
meztelenség, sem ördög, sem á test ez
vilaggal együt tőled engemet él nem
valazthat.

Fel kelek á te paranczolatod zerent,
hogy annal inkább diczirhessék es bü-
neimből fél kelhessék. El megyek V-
ram á te zodra, es á te paranczolatid-
nak utain jarok, mind kezeimmel, mind
labaymmal, erzekenysegimmel együt
ezemmel, elmemmel, es akaratommal,
az io czelekedeteknek munkalkodasi-
ba lezek foglalatos, á te kegyel-
meddel.

Ioan. 6.

4. Re. 2. v. 2.

Lu. 19. v. 8.

Ro. 8. v. 35

Ps. 102. v. 1.

E. 13. v. 10.

Ps. 144. v. 1.

Ps. 118 v. 32

PVN.

PVNKOSD VTAN TI-
zen Hatodik Vasar-
nap.

*SZ. MATHE EVAN-
gyelistanak Hatodik.
rezeből.*

Lu. 11. v. 34.

Lu. 16. v. 13.

Lu. 12. v. 24.

M Onda J E S V S az ő tanítvány-
nak senki ket urnak nem zol-
galhat. Mert avagy eggiket gylő-
li es az masikat zereti: avagy egi-
ket él zenvedi, es az masikat még
utallya.

1. Pe. 5. v. 7.

Pf 54. v. 23.

Phil. 4. v. 6.

1. Ti. 6. v. 8.

Nem zolgalhattok Istennek es
á Mammonnak. Azert mondom
tű nektek, ne legyetek zorgalma-
tosok á tű életetekről mit egietek,
sem á tű testetekről mivel ruhaz-
taslatok. Nem de á lelek nem na-
gyobbe az etelnel, es á test á ruha-
zatnal.

Tekinczetek az eghi madara-

kat,

kat, mert sem vérnek, sem arat-
nak, sem gyűtenek czűrőkbe, es
átű menyey atyatok legelteti azo-
kat. Nem de nem jobbak vátko-
ti azoknal?

Kiczoda kediglé közületek gon-
dolván adhat az ő magassághoz
egy fingnyt? Es az ruhazatrol, mit
zorgalmatoskodtok? Gondolliá-
tok az mezey liliomakat mint ne-
vedeknek, nem munkalkodnak
sem fonnak. Mondom kediglen
tű nektek, hogj még Salamon sem
volt minden dűczősegevel, ugy
még ekesitetet mint eggik azok
közül. Hogy ha kediglen az me-
zey viragot, á mély má vagyon, es
holnap az eghő kemenczebe vet-
tetik, az Isten igi ruhazza, mentől
inkab tű őket kiczinded hűűek.

Nelegietek azert zorgalmato-
sok mondvan: mint ezűnk, avagy
mint izunk, avagy myvel tákari-
űk be magunkat; mert mind eze-

M m

ket

ket a Poganok keresik. Mert tud-
gia a tő atyátok, hogy mindezek
nelkül zűkölködtök.

Keressétek azért előzőr az Isten
országát, és az ő igazságát, és ezek
mind hozzá adatnak tő nektek.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

IESVS lehetetlennek mondgya az ket se-
le való szolgálatot, Istennek és az ör-
dögnek.

Az heaba való etelről, italról, ruhazatról
való szorgalmatosságot tiltia, holot
mindezekre Istennek gongia vagyon.
Mindeneknek előtte Isten országának ke-
resetit paranczolja.

EZ EVANGIELIOMRA való Elmelkedések.

ELSO. Mély vezedelmes legyen ez
világi él mulando kszdagságnak ki-
vansága, holot az igaz üdüességnek jo-
vaytól még fozt, ez jelen való Evan-
gyeliomnak rendiből, ezedbe veheted.
Annak félette hogy Istennek és az ör-
dög-

dögnek senki egyarant nem szolgálhat.
Az kszdagságnak keresése sok munka-
val, sok fáradsággal, sok hamis esküfés-
sel, keresettel és családsággal zokot
jarni, kik tellyességgel, él zakaztyak az
embert az igaz Vrnak szolgálattya-
tól, ördögnek, vilagnak, és testnek zolga-
lattyaiba meritik. Te kediglen en
lelkem lassádkinek szolgálattyaiba eskü-
űesséddel kötelezted magadat, úgy ély,
és úgy rabdos, az törhöz közel hintet
zemekhez, hogy még ne akadgy. Igaz
Vradat, ki teneked mindeneket testi
taplalaódra adot, ezeket ha ez keues,
és jozágával jól élz országot igir: még
ne trefalyad, mas idegen Vrnak zolga-
lattyaiba aduá magadat. Tekiczmég jól
sok fő Vraknak, királyoknak, Czazarok
nak példajokat, kik ez dologról való mé-
ly elmelkedésekből, hogy még ne csalat-
tatnanak ez ket Vrnak szolgálattja kö-
zöt jozágokat és országokat él hattak,
puztaba mētenek, vadak és madarak kö-
zöt, czyak egyedül Istēnek zolgaltanak

Az ksz-
dagság ke-
reses sok
munkát
kivan.

Psal. 118.
v. 106.

2. Reg. 12.
v. 8.

zegeniekke lóttanak, avagy kalas-
tomokba Zerzetesek között mindenernek
zolgálatyába zentül vegeztek ele-
ret.

MASODIK. Ne legyetek zor-
galmatosok. Az *Vr* Isten kinek zol-
galattya foglaltatik ember, zokot a-
tíay kegyességéből soha él nem hágia. Ha
az gonozoknakis taplalafoakra, á napot
egy orát zolgaltattya, annal inkább az ő
híveinek legeltetésekre.

Mit vezte él Izrael nepe Egiptusba
á dinnivel, az kapoztas hus mellett?
az Egiptusbely fogfagot, es rabsagot, ki-
kert Isten zavanak engedven á puzta-
ba Angyaloknak kenyérét talala, min-
den fele ételnek ízivel együt, negyven
éztédeig labokbeli még nem zakada ru-
haiok még nem kopek.

Illyes Prophetat budosfába nagyeh-
ségnek ideiē egy ozuegy az zonyal tap-
laltata, A puztaba kediglen Angyala
altal, es az hollok által. Mit vezte él
Remete zent Pal ez vilagon, semmit

egy-

egyebet ez vilagnal, kit Isten hatvan
éztendeig az hollo által, minden nap
fél fél kenyérrel taplala, Z. Antal hoz-
za menetelibe kediglen egez kenyeret
küldé, kinek vilagi zegenysége minden
kiralyok kazdagfaginal nagioznak bő-
cztetetik Isten előtt es az Angyalok előtt
zent Ieronimus itileti zerent ki ennek
eletet még irta.

Ha te en lelkem Istent igazan zol-
galod, te gondolatodnelkül taplalafo-
dra rendeli az Kiralyok tarhazit, vrak
gabonaszazait, ruhazatodra rendeli,
az juhoknak gyapiat, aros embereknek
kazdag boltitait.

HARMADIK. Tekinczetek az eg-
himadarakat. Hogy en lelkem ment
seged ne lehessen gondolatlan vetkei-
drol, az oktan eg himadarakat adgja
JE SVS peldaül elődbe, hogy azoknak
életeket gondollyad; es az mezey zep
viragoknak zepsegit minden munka-
ioknelkül, kik közül czyak egyik sem
gondolkodik jóvendő gyümötenyekről

Mm 5

mert

S. Hieron.
in vita
S. Paulie-
remita.

Ecc. 2. v. 8.
v. 11.
Ps 35. v. 25
Sa. 10. v. 13.

Nagy gond
gya vagy-
on Isten-
nek terem-
tet allatira

Matth. 5.
v. 45.

Sa. 16. v. 20
Nu. 11. v. 7.
Ex. 16. v. 14
Ps. 77. v. 25
Ioa. 6. v. 31

3. Reg. 17.

Ps. 54. v. 23.

Ps. 21. v. 10.

39. v. 5.

118. v. 49.

144. v. 15.

Vezedel-
mes dolog
fiaknak ua
lo kincz
gyűjtis.

mert az mély Isten teremptette, őket na-
loknelkül, azon Isten él tarttya magok
zorgalmatossága nélkül, eledelt es ru-
hazatot zerezven nekik. Az lili-
omoknak azon keppé zep ruhazattyo-
kra magoknelkül gondot visel. Gon-
dold még Z David tanaczatis. *Facta*
super Dominum curam tuam, & ipse
te enutriet.

Gyermekednek es feleségednek ke-
rez. ha io erkölcsbe es Isteny felelembe
fél neveled őket, Isten azokrais te na-
ladnelkül gondot visel, mert ővé nem
tied, eleget kerez nekik ha aytatosságra
foglalod őket, igen jól ruhazod, mikor
jambor eleteddel, józanfagoddal, aytatossá-
goddal io példát adz nekik. Penzt
ha hagy ez józago, te büntetésegre go-
nozul élnek belőle, él tekozolvan lel-
kek vezedelmet keresik.

NEGIEDIK. Előzőr keressetek I-
sten orzagat. Minden főkeresetnek,
eley es feye az Isten orzaganak kereset-
ti, kívül, együt mindenek még adat-
nak.

nak. Mert ot vagyon á tellyes kincz, á
tellyes ruhazat, á tellyes etel, es ital.

Ez az igaz Philosophia, á tobi mind
czyak hiaba valo velekedések czyak
zűnck fonynyaztoy, es akadaly az Isten
orzagara valo igaz utnak.

Ha munkalkodunkis mig ez, gyarlo
vilagnak arnyekiba jarunk, első ügye-
kezetünk az Isten tisztelege legyen, i-
madfagunk es könyörgesünk által; mé-
ly igaz kereset utanna vonza á testi
zűksegetis. Azert nem mondgya hogy
ezek nektek adatnak, hanem ugy mint
czyak alkotások hozza adatnak, mert
él mulandok: de az örökre valo orzag
mély adatik még maradando.

PVNKOSD VTAN TI-
zen Hetedik Vasár-
nap.

SZ. LUKACZ EVAN-
gyelistanak Hetedik
rezéből.

Az jo ke-
resetnek
feye meny-
orzagrol
valo gon-
dolat.

Io munkal-
kodasnak
vege az I-
sten tiz-
telege.

MEgyen vala J E S V S egy varos-
ba ki Naymnak nevezetik,
es vele mennek vala az ő tanitva-
ny es fokaságu nép. Mikor kedig-
len közelgetet volna az Varos ka-
puyához, ime egy hálót vitetik va-
la ki, az eo anynyanak egyetlene-
gy fia, es ez özvegi vala, es vele egy-
ütt az varasbeli nép.

†Z. Mihály
lovat te-
tém hordo-
ladat.
Sélyet.

Kit mikor látot volna az Vrkő-
nyörületességre indittatek. Es
monda neki né Siri; es jarulvan il-
lete a helyet. † Azok kediglen a kik
vizik vala még allanak. Es mon-
da; ifiu te neked mondom kely
fél, es fél üle a ki még holt vala, es
kezde zolany, es még ada ötet az
eo anynyanak. Mindeneket ke-
diglen félelem környul foga, es dű-
czoitk vala az Istent mondvan.
Mert nagy Propheta tamadot mi
közünk, es az Isten még latogat-
ta az ő nepet.

SVM.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

I E S V S N A K nagy könyörületessége je-
lentetik az keserves özvegy az zony-
allatnak fia halalan, kit Isteny hatal-
manak egy zava által fél tamaszt.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

Első. Gondollyad hű elme á te Vd-
vezitődnek nagy kegyelmességenek bi-
zonyos jelet, holot senkitől nem hivat-
tatvan sayat jo voltabol, ez keserves
azzony allatnak fia halalaert vigazta-
lasara jű, kit immar temetni viznek
vala, hogy fél tamazza es özvegy any-
nyanak még adgya.

Oh veghetetlen irgalmasság, mely
nagy vagy az keserves Zűneknek vi-
gaztalaşaba, tulaydon kegyességednek
indulattiabol, te magad magadat az
könyörületességre inditvan; holot ez
keserves azzony allatnak aruasaganak
siralmin zuved még esnők. Ez á te ma-

Mm 5

gad

gad kegyessége inditot tegedet, hogy az egheknek magassagibólis ala zallanal, es rabságinkat még szabaditanad, halálunkat még rontanad es életet adnal.

O mély aldot egybe találkozás volt ez á te halállal való egybe akadásod, ezzel nagy él rejtet mely segédnek jelentven tanaczat, hogy hasonlokeppen, az my halálunknak halála által, vyab életre fél támasztanal, kibe á mi hideg tetemünk még éleveníttetnek, hogy minket nagy örömmel arua özvegy anyának az menyey Hierusalemnek még adnal.

Erről meliebeden elmelkedgyel en lelkem, midőn te is az kegyetlen halálnak, hideg arnyekaba fekszel vala, es halalos bűnnek sebeibe fertengenel, minden életre való remenségedtől még valvan, vitetel vala á temető hoheroktol pokolba; Ha ez zent Vr, nem egi-zer, hanē egy ne hanyzór elődbe nem al-
lot volna, az ő intő kegyelme által, pa-

ran-

ranczolvan hogy te veled, még allana-nak; hol volnal mostan, mély zornyű kinoknak vérmebe véttettel volna, az pokolbely kigior es bekak közébe. Te mondhatod igazá. Ha az Vr nem segítet volna minden ok vetetlen lelked po-kolba lakoznek. Ha azért ez kegyes Vr, ilyen io akarattyal te hozzád mu-tatta, lassád hogy többé halaadatlan ne legy, se ne agiad magadat akaratoddal ez lelek temető hoherok kezebe.

MA SODIK. Monda neki ne Si-ri. Ez keserves azzonyallatnak keseru-ségen előzőr IESVS zűvebe könyörül, annak utána zovával vigasztallja, har-madzor czelekedetiuel segilli: Nem kü-lömbé czelekedvő mint á kegyes anya, ki fiának latvā keserves könyhullatafit mindē módō ügyekezik vigasztalny. De hogy módod Vrā, hogy ne sirjon, ha egj-etlen eggie zeme előt halua fekszik, te-metni, vitetik, sē ferie, sē fia életének vi-gasztaloia, mivel tölthessé utolsó banat-tyat hanē czyak sírasával való köny-hullatafival.

Mert

Ps. 93. v. 17

Mint vi-
gasztallja
IESVS az
özuegy az
zónjallatot

Mert még akarom adni tellyes égeſſégel, hogy ez után nekem is legyen rezem életebe, holot en tamaztom fél vi életre.

Oh en lelkem, mikor hallod te az te Vrad zavart ne Siri, midőn á te testedet temetni kezdik vinni, hogy vi életre fél tamadgy. Most az ideye en lelkem, hogy minek előtte koporsóba tetetik tested, sirassad vetkeydet; ohayczad még holt fiadat á bűnbe, hogy CHRISTVS vigasztaljon, minek előtte tellyességgel ki vitetteſſel az hideg földnek még emeztő gyomrába.

Ap. 20. v. 1.

HARMADIK. Ifiú te neked mondom kely fél. Halljad még holt, ifiú, á ki tartia az mélysegnek kolczat, az paranczol hogy fél kely. Bodogságnak zent Vra, Ily hertelen egy zora, mély nagy gyorsasággal ez ifiúnak lelke még hidegűl testet még elevenitven fél ülteti, gondolyad en lelkem, mély hertelenségel maga czudajara, egyebeknek reműlesere, anynia vigasztalására

fél

félkel ez még holt ifiú. Akit az clót viznek vala, vizza megyen hazaba anynyával együtt tulaydom labain, mint ha sóha semmi nyaralyaia nem lőt volna. Az egez nep ez halhatatlan czudat latvan, almelködvan czudal kozik, ki ki mind diczirven Istent hatalmasságába, ki ily hatolmot adott az emberek fiaynak, hogy kegyelmeſſégeből még latogatta keserves nepét.

Oh en lelkem ne legyen nehez touab gondolkodnod, az te feltamadaſódrolis, ez fél tamadot ifiúval. Mikor czyak egy paranczolattýara ez hatalmas urnak ez földnek poray közűl fél tamaztatol, hogy sóha töbe még né haly, mint kellyen it ez vilagon IESVS eleybe vitetned, hogy it á bűnből fél tamaztuan, az utolsó fél tamadaskor az örök életre fél tamadhas.

Most kőltőget tegedet CHRISTVS, te neked mondom ifiú kelyfél, á lelki nehez alomból, hadgy beket á gonoz életnek, kely fél űi életre, had él ez vilag-

nak

IESVSnak
paranczolat
tya nagy.

Eph. 5. v. 14
Ro. 13. v. 11.

Mint serkē
geti IESVS
ez vilagi
isfiakat.

Ap. 7. v. 17.

nak kemény ágiat, kibe temettetni vi-
tetel, á testől, es vertől, ez vilagtól, es
ördögtől, még adlak á te sirankozó A-
nyadnak, az menyey bodogságnak, hogy
együtt vele örvendezzenek az menyey
seregekis, eni te veled vigadgyak él tö-
rölven orczadrol az könyhullatafnak
es halál hazanak zenynies marade-
kit.

PUNKÖSD VTAN TI-
zen niolczadik Vafar-
nap.

SZ. LUKACZ EVAN-
gielistának 14. rezéből.

ESlön mikor be menne IESVS,
egy nemű nemű Phariseusok-
nak feiedelme hazaba, zombaton
kenyeret enni, es ők leselkednek
vala utanna.

Es ime egy vizkorfagbeli em-
ber vala ő előtte. Es felelven JE-

SVS

SVS monda, az törvény tudoknak
es Phariseusoknak. Ha zabad zom-
bat nap gyogítani. Eok kediglen
halgatanak; Eo kediglē foguā még
gyogita őtet, es él boczata. Es fé-
lele nekik mondvan. Ha mellyi-
tek zámára, avagy őkre á kutba e-
fik, es nem mindgiart vonza ki azt
zombat nap? es erré nem felelhet-
nek vala ő neki.

Monda kediglen az hivatalo-
soknak pelda bezedet, jelentven
mint kellyen az első helyet valaz-
tany, mondvan nekik.

Midőn menyegzőbe hivatta-
tol, ne űly az első helyre mert ne-
talam naladnal böczülletesb hi-
vattatot áttol; es él ivven az ki te-
gedet es azt hitta, mondgya tene-
ked. Adennek á helyet, es akkor
orcza pirulással kezdez űlny az u-
tolso helyre.

Hanem mikor hivattatol, meny él

es

Pr. 25. v. 7.

es ily az vegső helyre, hogy mikor él iű az á ki tegedet huiot módgya te nekéd. Baratom ily felyeb, akkor lezē te nekéd diczireted az le telepedtek előt. Mert minden akki magát fél magasztallja még alasztatik, es á ki magát még alazza fél magasztaltatik.

Mondgya vala kediglen annakis á ki őtet hitta vala. Mikor ebédet kezitez, avagy vaczorat, ne hid á te barátidat, se atyad fiait, se rokonfagidat, se zomzed kazdagokat, mert netalam vizontag ő kis él hinak tegedet, es még fizetetik te nekéd. Hanem mikor lakodalmot kezitesz hii zegenjeket, erőtlenekeket, fantakat, es vakokat es bodog lez mert ninczhonnat te nekéd még fizessék. Még fizetik kediglen te nekéd az igazagnak fizetésébe.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVS zombatnap ebédre hivattatott egy fő Phariseustól.

Egy vizkorsagbeli embert gyogit meg.

Morefre es alazatossagra tanittya őket.

Mi végre, kellyen lakodalmot keziteny hogy iutalmas legyen, gazdayat tanittya.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSŐ. Leg, nagyob gondgya es ügyekezeti vala az mi űdvezitőnknek, egyebek lelki zűkségere, hogy sem mint mága taplalására, mága mondasá zevent, Meuscibus est ut faciam voluntatem Patris mei, mind az által senki hivatallyat még nem véti, ha zinte gyűlösegből volnais, hanem mindenűt azon ügyekezik es gondolkodik, miképpen testi éledeli közöttis, űdűesseges tanaczyat adgya, mind urak előt mind zolgak között, hogy egy arant űdűessegek felől gondolkodhatnának, es czudatos czelekedeti által ő benne hinnek. Noha gyákorta ő földseget nē zokot

104.4.V.34

Pf.108.V.2

Pf.37.V.14

Ps. 68. v. 13.

38. v. 1.

Ps. 26. v. 1.

3. v. 7.

Zeretetből hyak vala, hanem hogy valamely zovabol, avagy czelekedetiből vadolhatnak, es halálra itilhetnek, mint ez is a fő ember. De mindezek között is, igaz zerelmet nem zűnik még jelenteny, hogy tenekedis példát adgyon, az elkezdett dolgaidba, biven való el járásodra, nem gondolvan semmit, az gonozok ragalmazásával, es ellened való hamis ügyekzetekkel, semmi okot arra nem advan.

MASODIK. Ime egy vizkorságbeli ember vala előtte. Hibető dolog, hogy ezt az embert, az Pharisausok hozattak vala JESVS eleibe, hogy innep nap még giogitva, karomlhassák es vadolhassák. Tekinchevze még en

Ps. 68. v. 1.

37. v. 6.

Mikoda

az lelki

vizkorság

lelkem állapotodat, nem de né te vagy ez vizkorságbeli ember, ki IESVS előt allaz, még dagadvan még feszültel, gonoz kevelységnek nedvességével, ki nek lehelletis még dögletet buya természeted miat, ki még az tizta eghetis még fertezetteti, mint Sodomának vetke, a-

vagy

vagy buya gondolatid miat zomiukozok, mint az vizkorságbeli ember az fertelmes életet, kibe erőd még fogiatkozik, zined él változik, de zomiugod soha még nem zűnik, miglen még hasadz es még halz. A te gonoz fosveniseged nem de né vizkorság, ki soha eleget nem gyoz gyűteny, á te penzed es joz agod keresese, ladadat még né töltheti, élmedet, még nem elegitheti. Ved ezedbe azért nyílván való vezedelmedet, es aly JESVS eleibe, mutatvan nyavalias állapotodat, hogy kegyelmes zemeit read vetven, ez lelek fojto es hasito nedvességétől még szabadittassal. Valamely hazontalá gödolat vagyó benned, hiuatalod ellő való gödolatattal, morgolodas, zugolodas, harag, bozzuság, nehez kedű, ragalmazas, nyalas erkölcs, mind ennek az vizkorságnak hideg nedvességéből, es dögleletes lehelletiből zarmazik, ki lassan lassan meg öly a lelket.

HARMADIK. Eo kediglen foguan az vizkorságbeli embert még

Nem kel el
hadni, az
is czeleke
detet gono-
zokra te-
kintve.

gyogita. Az gonoz akaroknak nem
gondol IESVS gonoz ügyekezetekkel,
még gyogittia az nyavalyas embert. Ha
sónlokeppen ha zinte ellenséged közöt
vagyis soha Christussal él ne hagyad zo-
kot czelekedetidet.

NEGIEDIK. Mikor menyegző-
be hivattatol. Az fél sualkodot
Phariseusokat morefre akarya tanitany
mi moddal kellyen kívannyyok az első
helyet, nem magatol ülven á fő helyre
hanem varion á gazdatol, ha zegyent
né akar vallany. Ezekkel együt te neke
dis en lelkem leczket olvas IESVS Va-
ry Istentől á főgazdatol á hiuatalra, es á
tiztre, ne tazicz be magadat, hova kel-
lyen ulnod, mit kellyen czelekedned idő
előt ne uly á polczra, honnat az utan
nagyob zegyennel levetessél.

Az vendeg
seg hogy er-
demes legy-
en mit kel-
czelekedni

EOTODIK. Mikor ebetet kezi-
tez. Hogy Istentől vegye ember zorgal-
matosságanak ordémet CHRISTVS
tanacza, hogy se zomzedit. se attya fia-
it se kazdagokat ne hyion vendegseg-
be,

be, hanem zegenyeket, kiert Isten az
mas vilagon még fizessen. Te kediglen
ez JESVS tanacza ellen miczoda ven-
degeket zoktal hazadhoz hyni lassad,
kikre költöd jo boraydat, zep buzai-
dat, kőver baranydat, kappanydat,
ludaydat, madaridat es tul kaydat. Ne-
ved trefara CHRISTVS inteset, mert
kemeny büntetéstől még nem mented
magadat.

PVNKOSD VTAN TI-
zen kilenczedik Vasár-
nap.

SZ. MATHE EVAN-
gelistanak 22. rezéből.

K Erde JESVS T egy törvény ru-
do doctor kesertven ötöt. Me-
ster mellyik az törvénybe nagyob
paranczolat. Monda neki JESVS
Zereffed á te Vradat Istenedet tel-
lyes zűvedből, es tellyes lelkeddel,

Nn 3

es

Marci 13.

v. 28.

Deu. 6. v. 5

Lu. 10. v. 27

Levit. 19.
v. 18.
Mar. 12.
v. 31.

es tellyes elmeddel. Ez az legnagyobb és első paranczolat. A másik kediglen hasonló ehéz; zeresed féle barátodat mint tennen magadat. Ebbe á ket paranczolatba fűgh az egez törvény, és á Ptophetak.

Marci 12.
v. 35.
Lu. 20. v. 41

Eozze gyűlven az Phariseusok kérde őket J E S V S mondvan. Miczoda itilletbe vattok Christus felől? Ki fia? mondanak neki. Davide. Monda nekik. Mikeppente hat David hia őtet lelekbe Vranak, mondvan. Monda az Vr az en Vramnak, ily azen job kezem felől, miglen az te ellensegidet samoliul tezem es veté á te labayd ala. Hogy ha azert Vranak hia őtet, hogy lezen ő fia? Es senki ccsak egy igit sem félelhete neki, sem merte az naptól fogua senki őtet tőbe kerdeni.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Az Istennek lég fővebbik paranczolatya mélyik legyen, az Prohaló Doctor kerdesere magyarázza a I E S V S.
Kerdi I E S V S mi itilletbe legyenek Christus felől, ki fia legyen az Phariseusoktól.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

ELSŐ. Mikeppen J E S V S N A K sem mezőn, sem puztaba, sem uton, sem városba, sem étcle között bekefegedne volt az hitetlen Sidoknak probaital: Igy te nekedis en lelkem, ha Christussal egyűt jarz, soha bekefegedne lezen, ez vilagi embereknek gonoz ügykezetektől; akar egiel, akar igial, akar jari, akar imadkozzal, akar boytól, avagy zegenieket taplalz, mindēkor ellēkező őrdōgi habaruk érdekelnek. Lasd ez fél fualkodot el meit Doctor, mibe proballya I E S V S T, es miről kerdi, még vakulvan tudomaniaba, né lattya Vrunkat az Istennek fő parancziolatianak igaz tanitoyat es czelekedōyet. De mind ezek az C H R I S T V S ellenfegi magok

Christus ellenfegi magok keresik vezelmeket.

gonosságok miat. keresnek magoknak karhozatot; nekünk kediglen CHRISTVS bekefeg zenvedesevel, es alazatosagaval, es feleletivel űdűességes tudomant zerzettenek. Mert mindenűt az CHRISTVS fēleleti nekik zegiekre éset, de minekűnk tanusagunkra es epűletűnkre. Még gyōzettetnek vala bōlcz fēleletivel, de még nem jobbitatnak vala, az bennék még rōgzōt gonofsagaert, ki soha még nē jobbitatek, sem peniglen még nem engeztelteték JESVS ellen.

MASODIK. Mellyik leg nagyobb az paranczolatba. Nem tudakozik mint kellyen még tartany az paranczolatot hanem mellyik legyen nagyobb. Fél fualkodot elmenek jele, mikor hazontalan dologrol tudakozik, kibe nem al az űdvesség dolga. Eggiket sem tarttya igazan, es nagyobb voltarol tudakozik, hasonlo leven á hoz á ki él hagyvan űdvességere valo zűksegēs kerdest, azon tudakozik hany ressel nagy-

ob,

Ps. 119. v. 7.

Heaba tudakozik á Doctor á törvény dolgarol.

ob, á menyorzag á földnel. Nagy dologrol kerdi ez törvenytudo Doctor Vűezitōnket, de nem á végrehogy tanulna, hanem hogy karomlaná, de ninczen tanacz az Vr ellen. Még fēlet mind az által CHRISTVS, de kevelységenek hazontalan jobita fara, zayat be dugia, de elmeie ki nem feselhet zokot gonossagabol.

HARMADIK. Zereffed á te Vradat Istenedet tellyes zűűedből. Vetekedik az Sido á paranczolatnak nagyobbik rezéről, te kediglen en lelkem, azon tudakozzal mint zerethessed á te Vradat Istenedet, es paranczolatit mimoddal tarthatod még, ha ezt még tanulhatod czelekedetteddel, elég Doctor sagod lezen.

De miért hogy az zeretetnél semmi ninczen kedvesb allat, ezt az Vr isten meltan maganak kivanynya, hogy őtet mindenek fēlet tellyes zűűedből zereffed, mely kivanfag nem egyeb kanem hogy semmi fēle zeretetet fellyeb valo

Zep tudakozas az isten paranczolatit mint tarthatni meg

Mint kel I
stent telly
es zűbeol
zeretni.

az Isteny zeretetnel ne találtaffek zű-
vedbe, kiert az Istent hatra hagyad,
mert ha valamit inkább zerecz, gyakor-
latosban arról gondolkodvan, hogy sem
mint Istenről, immar Istent tellyes zű-
ból nem zereted.

Mikor Isten zavát avagy hivatally-
at hatra hagyod, józagodnak kedvéért,
atiadert, anyadert, jó barátidert, ez uila-
gi tekintetert, az testnek kedve keresé-
seért, ninczen ott Isteny zeretet, heaba
mondod zeretű az Istent. Avagy mikor
templomba hivattatol imadságra, Isten
igienek hallására, és az zēt aldozatnak
bőczűletes halgatására, akkor más félē
tartasz, korczomara hazak eleybe ny-
elved mosni, jatekra, tanczolasra, és e-
gyeb hiúságoknak látására, ne keresd
akkor nálad az Isteny zűból való zere-
tetet. Tellyes lelkeddel akkor zereted
mikor tellyes hűtőddel Istennek hiz min-
denekbe, melyeket az Anya zent egyház
epuletire meg jelentet, há ez ellen tu-
sáksodol, á vagy ebbe ketelkedel, oda le-

Tellyes le-
lekkel.

1. Corin, 13.
v. 7.

zen

zen mindgyart á tellyes lelekkel való
zeretet.

Tellyes elmeddel akkor zereted mi-
kor mindenerzékenységed Istennek zol-
galnak, elmed neki zolgal, akarated
vele egyez, emlékezeted jó voltáról ha-
laadással emlékezik.

NEGIEDIK. Zeressed félebarato-
dat mint tennen magadat. Hason-
lonak mondgya az zent Vr az atya fiui
zeretetet az Isteny zeretethez; mert
minden iras és paranczolat é két dolog-
ból fűgh, Isteny és atya fiui zeretéből,
az zent iras zerent, á ki Istent zereti
felebarattya zereti.

Lassad mint Zeretet tegedet Chri-
stus, magat te eretted advan, kit tene-
ked zent Palayjanl, legietek úgy mond
Istennek követőy mint zerelmes fiak, és
jariatok az CHRISTVS zeretetebe, mi-
keppen Christusis zeretetet tūtőket, és o-
magat tū erettetek adta aldozatra,
kedves illatra. Aki felebarattya zere-
ti az á törvent be töltötte.

Tellyes el-
mevel.

1. 104. 4. v. 21.

Ephes. 5.

Ro. 13. v. 8.

PVN

PVNKOSD VTAN HV-
zadik Vasarnap.

*SZ. MATHE EVAN-
gyelistanak kilenczedik
rezéből.*

Mar. 2. v. 3.

Lu. 5. v. 18.

Io. 4. v. 5.

Es. 43. v. 25

BE menven JESVS á haioba által
mene, es jöve az ő Varsafaba.
Es ime hozanak ő eleybe egy gut-
ta ütőt embert agiba fekuve. Es la-
ta JESVS az ő hűtőket: monda á
gutta ütőnek, bizzal fiam, még
boczattnak te neked á te bűne-
id. Es ime nemelylek az iras tu-
dok közül mondának ő magok kö-
zöt, ez karoml. Es mikor latta vol-
na JESVS az ő gondolattyokat
monda, miért gondoltok gonozt
á rűzüvetekbe? Mélliket könyeb
mondany? még boczattnak te
neked á te bűneyd. Avagy mon-
dani kély fél es jari.

Hogy

Hogy kediglen tudgyatok, hogy
az ember fának hatalma vagyon
ez földön, á bűnnek boczanattya-
ra; akkor monda az gutta ütőnek,
kély fél es véd fél á te agyadat es me-
nyel á te hazadba. Es fél kéle es él
mene az ő hazaba. Latvan kedi-
glen á nepek még felelmenek es
dűczőitek az Istent, ki illyen hatal-
mot adot az embereknek.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

*Az igaz atyafu zeretnek példaya a-
datik előnkbe.*

*Az Iraftudok hamis gondolattyokat seddi
IESVS.*

*Még gyógyitvan á gutta ütőt hazához
küldi.*

EZ EVANGIELIOMRA
valo elmelkedések.

*EL SÓ. Gondollyad en lelkem az te
Vdűezitődnek sok faratságinak nyűg-
hatatlanságot, sem vizen, sem hegyen,*

sem

sem uton, sem városba nem nyughatik, mindenkit tanít, és beteget gyógyít; te pedig lenestél, csak házadba való félkezesedetis, az hálá adásra, és magad üdvössége keresésére.

Mint kel-
lyen ember
nek feleba-
rattya-rol
zorgalma-
tosnak len-
ni.

Kicsoda a
gutta úrt

MASODIK. És ime hozának ő eleibe egy gutta úrt embert. It az igaz atyafüv zeretet nilvan még mutattya magát, mivel hogy nagy zeretetből inditattanak felebarattyoknak telyes hűttel való gyógyulására, hogy JESVS eleibe vinnek, kit nilvan él hittek vala, hogy még gyógyitana. Ezek mind az által nem egyéb okból inditatanak hogy hűtőket zeretetekkel bizonytannak, hanem csak Christus kegyelme által, és az zent lelek még gerieztő malasztia által. Vallyons né te vagye ez a gutta úrt ember, ki mas ember, hűies czelekedeti által, ölbe, avagy polaba vittetettel JESVS eleibe á kerezt viz félet holot JESVS kegyelme által Adamtól ragadot nagy betegségből még gyógyitatal. Vallyons né te vagye ez az gutta

úrt

úrt ember? kit az Istennek Angyaly, zeretetnek igaz fiay, viznek IESVS eleibe, imadságok által, lelki Atyaiddal, és elötted jaroiddal egyetembe, és több jora into atiadfiay, az Anya Zent egihazzal együt, hogy még gyógyitással, és az bűnnek nehez segeből félkely? Vallyons né vizene JESVS eleibe, á te utolsó dolgoznak kémeny emlékezeti? Az halálnak rettenetes emlékezeti? az Istē itiletinek kemény igazsága? az pokolnak véghetetlen kínynyaynak gondolati? és az menyországának bódogsága?

HARMADIK. Bizzal fiam még boczattatnak te neked á te bűneid. Vram JESVS mély aldot á te neved, vigasztalo bezededdel, többet adz hogy sem mint kiuannak, testi betegsegenek még gyógyulásaert hoztak, te kediglē lelketis még gyógyitod. Oh kegyelemnek Zent Istene, fiadnak nevezed ez még nyomorodot embert, né olvassuk, sē tanítvanydat, sem egyéb zerclmes barátidat, hogy ez Zeretetnek nevevel nevezted

Zac. 1. V. 12

Iob. 12. V. 12

IESVS
vigasztal-
lya a gutta
úrtot.

Vol-

volna avagy biztattal volna, oly kedves volt ennek nyavalyájának bekefegél való zenvedése.

Oh zerelemes Vram mély külömb allapatom vagyon ennek nyaualyaimba, ennel az engedelmes gutta ütötne. Giakorta Vram ccsak feyem saydalmat ereztémis még haborodom, engedetlen vagyok, busulok, panaszolkodom; ennek kediglen sem keze, sem laba, minden tetemy még aztanak, mégis bekefeges.

Oh en Istenem ha azt erdemelhetnem Zent selsegedtől hogy nyavalyaimat bekevel zenvedhetnem, nem ketelkednem, hogy enis ily kegyes Atyai is voltodból, fiadnak hívattatnam, noha tellyességgel, meltatlannak itilem magamat erre á te zerelemedre.

Agonoz
lelki isme-
ret minden
jót gyala.

NEGIEDIK. Mondanak az irastudok ő magokba ez karoml. Az Istenteleneknek tulaydonok hogy á mit testi ertelmekkel még nem foghatnak, azokat avagy tagadgyak, avagy kar-

hoz-

hoztassak. Te kediglen en lelkem, á ki ezeknek zűűők gondolattat alta' latta hidgy, hogy az bűnnek boczanattya-ra tellyes hatalma volt, mint Istennek, mint embernekis, á ki eleget tot á keresztan igazan való fizetesevel á bűnert, á ki él vőtte ez vilagnak bűnet, Aki az Ania zent egy házba hatalmot adot tanitvanyának, kik igaz zolgay zent igiének á bűnnek még boczanattyara.

PVN K OSD VTAN HV-
zonegiedik Vasarnap.

SZ. MATHE EVAN-
gelistának 22. rezéből.

A Z Vdöbe zol vala JESVS Pelda bezedekbe az eo tanitvanyának mondvan.

Hasonlatos az menyeknek orzaga az kiraly emberhez ki menyegzőt zerze az ő fianak. Es él küldé

Lu. 14. v. 16

Ap. 19. v. 9.

Oo

zol-

zolgait hivatni az hivatalosokat az menyegzőbe, es nem akaranak él jûni. Ismet mas zolgakat küldve mondvan: mondgyatok az hivatalosoknak: Ime az en ebedemet még kezitettem. Az en Bikaim es eghi madarim még ôlettetnek, es mindenek kezen vadnak, jöütek él az menyegzőbe. Azok kediglen él halgatak, es él menenek nemelyék az ô maioraba, masik az ô kereskedesere. A többi kediglen zolgait még tartoztaták, es zidalommal illetve még ôlek.

A kiraly kediglen mikoron halotta volna, még haraguek, es él boczyata az ô neper, es él vézte azokat az gilkosokat, es azoknak varosit fél gyuyta.

Akkor monda az ô zolgaynak, az menyegző még kezült, de azok kik hivatalosok valanak nem voltak meltok.

Menyetek él azokaert az uta-

kra,

kra, es valakiket talaltok hiitatok az menyegzőbe. Es ki menven az ô zolgay az utakra, egybe gyűytek ákiket talalanak, jokat es gonozokat, es még rakodek az menyegző az leültekkel.

Be mene kediglen á kiraly, hogy latna az letelepetteket. Es lata ot egy embert kinek nem vala menyegzős ruhaya. Es monda neki. Baratom mikeppen jottel idebe, nem leven menyegzői ruhad? Az kediglen még nemula. Akkor monda á kiraly az zolgaknak kősfetek még kezeit es labait, es bozafátok ötet az külső sőretsegre, ot lezen Siralom, es fogoknak cikorgatasa mert iókan vadnak az hivatalosok, az valasztottak kediglen kevesen..

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Ielenti I E S V S pelda bezed által az Atya Istennek jó voltát, ki az ő fiának zerzet menyegzőre sokakat hívát.

Ez világnak halaadatlanágát az hivatalnak még utalásáért, igaz büntetése által taníttya.

Annak felette az le telepedtek közt egyet latuan hogy meltatlan jót volna a menyegzőre, örök tömléczre vetteti.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

E L S O. Hogy az mi üdvözítőnk zét attyanak zerzetit az emberi nemzethez, a Sidoknak ertesere könyebben eleykbe adhatna, pelda bezed által Ielenti, holot zent fiának az emberi nemzettel valo hazasságára, nagy menyegzői lakodalmot zerze, kire hogy vele együtt örvendezzenek es vigadnanak nagy sokakat hívát. Kibe tegedis en lekem még világ kezdeti előtt zent kegyelme által hit.

Eph. 1. v. 4.

Oh felséges Istennek veghetetlen kegyelmessége, miczoda io uoltomat tekin-

tet-

tetted hogy erre az menyegzőre ilyen ideien a több hivatalosid közül hivatalat, mint halalliam, mint fizesssem, es mint szolgálhassam még te neked. Czyak te tudod, czyak te erted, hogy en benem sem indulat, sem akarat, sem lehetőség anyny ninczen, semis lehet, hogy meltóságodhoz kepest tudgyalak czyak diczirniis, enyni jó voltodert. Tied Vram mind az erő, mind az hatalom, adgyennekem a tiedből anjnyt, hogy az tieddel együtt te neked halat adhassak.

M A S O D I K. Es él küldé zolgait hivatni az hivatalosokat. Nem lön elég az hatalmas kiralynak, az első hivatal, ő maga io akarattya által; hanem zolgaytis él küldi, hogy az menyegzői hivataltól magokat ne menthessek, nem tudvan az üdőt, avagy napiat; Ezokon küldi Patriarchait, Prophetayt, Apostolit, tanito Doctorit, bölcziras tudoit minden féle ez vilagon hogy az hivatalosokat hinak, de nem akarának iűny.

Mi modal
biya Isten
az hivata-
losokat.

Pr. 1. v. 25.

Ier. 7. v. 25

Ef. 65. v. 11.

66 v. 4.

Ier. 35. v. 15

Kiket hiu-
tot Isten á
menyeg-
zőre.

Act. 5. v. 40
& 7. v. 58.

Hiva erre az menyegzőre az Isten
kivalkeppen az Sido nemzetet, de még
utalvā nem akarának menni. Maz-
zoris él küldi zolgait, kik közül nemel-
lieket zidalommal illetenek, még vez-
zőzven gyülekezetekbe, nemelyeket
zörnű halállal még ölenek. Előzőr
küldi az Prophetakat, másodszor az A-
postolokat, de mind ezekkel leg nagyobb,
egyetlen egy magzattyat küldi hiva-
tallyokra, kit nem csak még tartozta-
tanak, es zidalommal illitek hanem iz-
zonyu halállal mégis ölek.

Vram Isten mély nagy á te bőseges
kegyelmességed en raytam kinek pelda-
jára még irattad ezeket. Nem tehetek
Vram igaz hivatalodrol tagadást, kit
ha tagadnekis raytam valo kegyelmef-
ségednek bizonsaga még mutatna; me-
nyi kivalkeppen valo io akaratodat
vőttem, meny jóvayddal éltem, meny
vigasztalásodat erzettem, belső jókra
valo indításodat ertettem, anyny hiva-
talodat hallottam. Ennek felette meny

zol-

szolgaidnak inteseket hallottam, tani-
tasokat ertettem anyny hivatalim vol-
tak. Mit czelekedtem mindezekkel,
az te kegyelmességedről valo halaa-
datlansagom bizonsagot tezen jambor
szolgaidnak inteseket még vetettem,
pradicatio hallasbol fél geriet zűnemet
még oltottam,

HARMADIK. Az kyraly mikor
hallotta volna még haraguek. Igaz
á te haragod, melto büntetésre, mért sok
ellened valo tusakodásink es halalos vét-
keink fél kialtanak ó magoktolis á mi
büntetesünkre.

Lattuk Vram
nalunk jambor szolgaidnak munkal-
kodásokat, nagy zeretetből, de nem a-
karuk uenny, sőt közülünk zidalommal
ki kergettük. Még viobban él küldven
nagy gyalazattal még fogatanak, ne-
mellyeket még ölenek ez hivatal mel-
let; Mit czelekedel, mind egig él vezted
azokat kik fő okay lőnek, országokat él
puztitad, naloknal alab valokal es zol-
gaikkal büntetteted őket, városokat fél

Pf. 18. v. 19.
Da. 3. v. 31.

Nagy bün-
tetese Isten
nek.

gyvytatad fiait benne még öletéd, ehsegre olyra hozád, hogy az gyermek az anynyat még ötte, az akasztó farol testeket le vaguan még öttek, sem eb, sem maczka ehsegek miat még nem maradhatot, zemunkel latot dolgot igassagodba, emlitünk.

Ha en magamra terekis igassagodat vallom mindenekbe, mind nyavalyas voltomba, mind sankivetesimbe, egy hazadnak még fertesztetésebe. Még elegendnem Vram, sőt igen jó neven venem felfegedtől, ha it ez vilagon, tűzzel, vassal, zegenységgel, ehsegel, testemnek falydalmival büntetnel, czyak hogy ezután örökre lennel engedelmes.

NEGIED I K. Menyetek ki az Vtakra es valakiket talaltok hiyatok az menyegzőbe. Tudom Atyam Istenem honnat hivatot felfeged, miczoda utaymtol teritettel még zent fiadnak menyegzőiere, az te követesédre, es akaragodnak zolgalattyara, az kereztieny gyülekezetbe á tevelygesből, az

ve-

vezedelemnek utayrol, á testi életből, az ördöghorzagabol, á te Zolgaidnak gyülekezetibe es tarsasagiba, kiert legyen aldot á te zent neved mind örökre.

E O T O D I K. Baratom mikeppen jöttel idebe. En Vram JESVS OM, azon felek es rettegek gyakorta züembe, hogy ily Atyay jó voltodból, hivattattalez, bodogsagos kereztieny gyülekezetnek örömebe, es valasztot zolgaidnak tarsasagaba, hogy netalamtan kedved zerent valo ruhaim kivel előtted dízeslehetnek, es tekintetes, ne legyenek. Tudom zent Vram hogy sem bibor, sem vont arany köntösbe nem gyönyörködöl, ha nem az töldözöt, foldozot feketé, es zürke köntös alattis io czelekedet es tizta zünet kívanz, kit en benem nem latok, azért fohazkodom rettegesszel, minek előtte él jüy az en tekintetemre halalom orayan adgy en ream oly ruhát, melybe felfeged előt hanem lehetekis kedues, akar czyak imigi amugy betakarua legyek, hogj haragodnak nagjuoltaba á külső sötetsegre ne uettesse.

Mit jelent
á menyeg-
zőes ruha.

PUNKOSD VTAN HV-
zon kettodik Vasar-
nap.

*SZ. JÁNOS EVAN-
gyelistanak Negyedik
rezeből.*

VAla egy kiralioczka, kinek fia
beteg vala Caphernaumba.
Ez mikor hallotta volna, hogy JE-
svs jűne Judæabol Galilæaba hoz-
za mene, eskery vala őtet hogy a-
la menne, es giogitana még az őfi-
at, mert még kezd vala halni.

Monda azért neki JESVS, ha-
nem ha jeleket es czudakat lattok,
nem hiztek. Monda neki az ki-
ralioczka, Vram iűy ala minek e-
lőtte még hallion az en fiam. °

Monda neki JESVS, meny él á
te fiad él. Hűn az ember á bezed-
nek méllyet monda JESVS, es me-

gy-

gyen vala. Immar kediglen mi-
kor ala ménne, eleibe jövenek zol-
gay, es mondanak neki, hogy az ő
fia elne. Kerde annakokaert tőlők
az orat melybemég könyebedet.
Es mondanak neki tegnap het o-
rakor hatta él őtet az hideg leles.
Még ismere azért az attya hogy az
az ora vala, mélibe monda neki
JESVS á te fiad él, es hűn ő benne, ő
es átellyes haza nepe.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

*Még feddi IESVS, ez kiralioczkanak hűt-
nelkül valo könyörgését fia gyogis-
tására.*

*Még maraduan Alhatatos könyörgésebe,
fia még gyogittatik, kiert minden ha-
za nepevel IESVSBA hizen.*

EZ EVANGIELIOMRA
valo Elmelkedések.

*EL SŐ. Sok czudalatos utay vad-
nak,*

nak ez zent Vrnak, az víz za fordult
emberi elmének még terítésére, es az ke-
velieknek még alazására. Ez kiraliocz-
ka JESVS HOZ nem ment volna nil-
van való dolog, ha fiának nyavalyaia
nem kinzerítette volna. Zent Iobnak
marhaya sem zaporodot volna anyni-
ra ha proba nem erte volna, sem Nabu-
godozornak kevelysége még nem zúnt
volna, ha Istentől még nem alaztatot
volna, sem zent Palmég nem tert vol-
na ha IESVS TŐL lova hatarol le nem
véttetet volna. Talam te is en lelkem
az farkasokkal együtt orditanal, ha az
Vrnak latogato ostorit nem erzetted
volna, félelem es retteges zűnedet nem
zorgette volna, sok kar vallásoknak
nagy zomorusagi nem serkegették vol-
na, sok keserűségeknek zenuvedesi nem
latogattak volna.

Az kiraly-
oczkának,
honnat e-
set hűti-
nek fogyat
kozása.

MASODIK. Vram jűi ala minek
előtte még hallyon az en fiam. Ha
ez kiralioczkanak hűtit karhoztatom
magamba, hogy nem jó hűttel járul IE-

SVS-

SVSHOZ, bennem való nagyobb fogiatko-
zások még feddenek; Mert hogy ez
nem hitte tavol való letebe CHRISTVS
hatalmasságot, mint a Zazados hogy fi-
at csak egy zavaualis még gyógyithat-
tya, az CHRISTVS czudalatos czele-
kedeti nem anynyra hatot vala minden
fele, nem is jelentet vala mindennek,
hogy ő volna amaz hatalmas Istennek
termezet zerent való fia az zolgai a-
brazatba, ki el venne ez vilagnak vet-
ket: mint te neked en lelkem, ki sokkal
többet hallottal, lattal, olvastal, Christus
bizony Isten es ember voltarol, még sem
hiz ő fölscgebe, úgy a mint kellene; Gi-
akorta nem akarod ertelmedet az hűt-
nek engedelmeffégere adni, hatalmába
ketelkedel, zavába ganczot talalz. O-
ly engedelmes sem vagy Christusnak,
mint ez ember, kinek mikor mondotta
volna meny él a te fiad él, mindgyart él
hitte, es Christus zavara él indult; te
kediglen mint mozdulz kerde még lelki
ismeretedet.

HAR-

HARMADIK. Hűn az ember á bezednek. Nagy kegyelmessége az mi *Vrunck* Istenünknek, ez kiralioczkának feddesébe, es vigasztalásába. Feddi á czudaknak külső latafinak tekintetiről, annak utanna latuan feddesének joueven vetelit, es könyörgésebe való alhatatosságát, menyel (mondgya) á te fiad él, mind fianak testi betegséget, mind maga ketelkedesét még gyógyítja.

Te veledis ha még tekinted en lelkes sok dolgokba hasonlokeppen czelekedet; könyörgésidbe való hitvan zokasídat, gyakorta még feddette, mikor czudat akartal tölle modnelkül, es zűk segnelkül kívanny; más felől kediglen á miről törekedtel ő fölsege előtt még nyerted, kit az előtt úgy nem hittél á mint kellett volna, ime mostan hized es egyebeknek is hirdeted.

Nagy józapot adot Isten teneked há magadat ezedbe vened, az ő bezednek hitelebe, á ki úgy mind az en beze-

demet

Zep Isten-
ról adatot
iozag az
igaz hűt.

demet hallya, es hizen neki, á ki engemet él boczatot, örök elete vagyon, es iteletbe nem megyen, hanem halarol iteletre megyen. Ha mi fogyatkozást erzez benned, mondgya az Apostolokkal *Vram* nevellyed bennem á hűtot, mint ebben is ne vele á kiralioczkába. Mikor előzőr hűn *Christus* zavanak, az után czelekedetinek es zavanak inkább hűn, mikor fianak abba az oraba való gyógyulást erte, melybe monda neki *IESVS* meny él á te fiad él.

PVNKOSD VTAN HV-
zon Harmadik Vasar-
nap.

SZ. MATHE EVAN-
gielistának 18. rezéből.

HAsonlittator az menyeknek orzaga az kiraly emberhez ki zamot akara vetni az ő zolgayval. Es mikoron zamot kezdet volna vetni, eleibe hozatek egy, ki ados vala tiz ezer talentommal. Mi

Ioa. 5. v. 24

Lu. 17. v. 5.

Hűttel kel
IESVS kö-
zarulni.

Mikor kediglen nem volna hon-
nat még adna paranczola hogy él
adnak őtet, es az ő feleséget, es fi-
ayt, es mindeneket á mié vala es
meg adni.

Terdre esven ezokaert az á zol-
ga, kerí vala őtet mondvan, legy
bekefeges en hozzam, es minde-
neket még adok te neked. Köny-
örülven kediglen az Vr, azon á
zolgan él boczata őtet, es még en-
gedé neki minden adoslagat. Ki
menven kediglen az az zolga, ta-
lala egyet az ő zolga tarfi közül, ki
ados vala neki zaz penzel, es még
foguan foitogattya vala őtet mód-
van. Ad még a mivel tartozol. Es
terdre esven az eo zolga tarfa ke-
ry vala őtet mondvan, legi bekefe-
ges en hozzam, es mindeneket
még adok teneked. Az kediglen
nem akara, hanem él mene, es á
tömleczebe véte őtet, miglen még
adna az adoslagot.

Latvan kediglen az ő zolga tar-
fi á mélyek leznek vala, igen még
zomorodanak es él jüven még be-
zellek az ő Vroknak mindeneket
á mélyek löttének vala.

Akkor hivata azt az ő ura es mō-
da neki, te gonoz zolga minden
adoslagodat te neked még enget-
tem, mert kerel engemet. Nem de
ezokaert könyörülőd kellett vol-
nae á te zolga tarsodon, mikeppen
enis könyörültem te raytad?

Es még haragvan az Vr az ho-
heroknak ada őtet, miglen még
fizetne az egez adoslagot. Igy az
en menyey atiamis czelekedik tū
nektek, ha ki ki mind még nem
boczat az ő artya fianak züve-
ből.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

Az Istennek hozzánk való nagy irgal-
massagát jelenti IESVS.

Az háládatlan sagnak, es felebarattunk-

Marci. 11.

v. 25.

Matth. 6.

v. 13.

hoz valo irgalmatlanságnak melto
büntetést mutattya.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

EL SÖ. Mikeppen az mi Vrunk I-
stenünk az irgalmasságba es kegyelmef-
segebe, bőseges, azon keppen igassága-
bais nagy: az, ki io akarattya, irgal-
masságba nem uezi, mint ő fólsege még
hatta es paranczolta kemény igassága-
nak még erzi büntetést. Mint hogy ő
fólsege hozzánk felette kegyelmes min-
de uetkeinknek még boczatafába, így ki
vanynia mi tolunkis meltan, hogy miis
még boczassunk felebaratunknak.

MA SODIK. Hasonlatos á meny-
eknek orzaga á kirali emberhez.
Az zent Istē az ő jövait közink be oz-
totta, úgy mint hűtöt, remenőseget, es ze-
retet; Ezét, elmet es akaratot őt erze-
kenységgel együt, kiert mindnyaiā még
adosultunk: es ē mellet, anynymég zá-
lalhatatlā minden napi, ételünkre ita-
lunkra es ruházatunkra valo adósságot

Miczoda
io 7 agor
ost Isten
az eo hi-
uey közze.

vót.

vöttünk fél, kit nē hogy még fizethet-
nenk de ctyak gödolatunknak registro-
maba sē fertetethettyük; es ezokon mel-
tan vitetünk Isten eleybe mint nilvan
valo adósok.

HARMADIK. Mikor nem volna
hőnat még adni. Tiz ezer á talentom
en lelkē ha á te registromodba fél nē ir-
tad, féliratta az Vr, az ő registromaba
halalod orayan mind előbe zamlaly-
ak; ot lezen melletted á Contra scribais,
ki ha mit be irni nē akartal volnais, ho-
gy könyebbē él titkolhatnad be irta, sőt
még töbetis á mit gödolnal: hogy fizet-
heted még, miért nē gondolkodol, ctyak
ézel izol, vigā lakol, fris őltőzetbe jarz,
hanyod veted magad á masébol. Nē tu-
dod zegeny hogy talā mostā ez oraba az
Vr eleybe vizik ados registromodat, zā
adafra hivattatol, menit még őttel, it-
tal, él tekozlottal mind elő kivanyak.
Lasók hertelē halaloknak peldayt á hi-
storiakba. NEGIEDIK. Terdre esven
ezzolga kerü vala őter módvā, legy

Miczoda á
Contra-
scriba.

Da. 5. v. 26

v. 30.

Iudit. 12 v.

4. v. 10,

Sokat igir-
tet ember-
rel ánya-
valya.

bekeféges en hozzam es minde-
neket még adok. Nagyot igirz, kit
sóha be nē tellyesíthezcz, de ezt á te nya-
valias voltod igiri nē tehetseged. Mind
az által hogy könyörgessel vèzed eleit
súlyos adosságodnak, az kegyelemnek u-
ra elót engedelmebe bizodalmod lehet,
hogy még údot ad az még fizetetre, ki
nem kívanynia az ó kazdagságanak
örögbűletet te karoddal. De hogyingy-
en még engedgye czyak ez egy zora, ar-
rol ingen sem gondolkodhatol. Iol le-
het ez oly kegyelmes Vr, hogy az igaz
alazatos könyörgesért zokása zerent
mindeneket még zokot engedni, bižu-
ast jarulhacz, ha kivalkeppcz zent fia-
nak erdemét melled vezcd en lelkem,
annak kinczeből bővón még fizethecz,
kit á kerezt fan keresé.

Töbet ad az
Isten sok-
zor hogy
sem kíván-
na az em-
ber.

EOTODIK. Könyörülven az Vr az
zolgan. Remensége kóul ennek az
zolganak minden fizethetetlen adossa-
ga még engettetik, czyak varásat ker-
vala, mig még adhatna, ki zokot kegy-

elmeje

elmessegeből mindeneket neki még en-
ged, mert alazatoson kër, többet ad
hogy semmint kër. Ezt az Isten adossa-
ganak varásat, zent Palis peldankra
keri vala így zolván CHRISTVS ez
vilagra jöven bűnösöket üdvöziteny,
kik közül en vagyok első, ki karomlo
voltam, üldözö, es zidalmazó de irgal-
masságot talaltam, hogy en bennem
még mutatna előzőr CHRISTVS JE-
SVS minden varakodását.

HATODIK. Te gonoz zolga
mindé adosságodat te neked még
engettem. Nagy vètek ez zent Vr
clót az hala adatlan-ság, ki Istenre te-
kintven, féle barattyának még nē akar
boczatani: ámit az elót még boczatot
valais irgalmatlāságaert, fillyerrul filly-
erre elő kívanya. Akkor lezen kediglen
ez á vadolas mikor kegyetlen-segedert
halalod orayan be vadoltatol, nyuzaso-
dert, foztasodert, kemény zolgaltata-
sert zegenjek niomorgatásaert, az pokol
beli hoherok kezebe adatol, honnat ki

1. Timot. 1.
v. 13.

Nagy ve-
tek az ha-
laadatlan-
ság,

Luc. 16.

nem iűsz miglen fillieről fillyerre még
fizecz, holot sem kölczön nē kerbecz,
mint á kazdag Abrahamtól, sem nem
munkalkodhatol, hanem mind örökke
giőtröttetel. Ez lezen fizeteted, kitől
tegedet ez zent Vrnak kegyelme még
otalmazzon. Így tugsz azért ezt halvan
felebaratodon könyörűlly hogy Istenis
könyörűlyön raytad.

PUNKOSD VTAN HV-
zon negiedik Vasar-
nap.

SZ. MATHE EVAN-
gielistanak 22. rezéből.

Marci. 12.

v. 13.

Lu. 20. v. 20

EL menven az Pharisausok ta-
naczot tártának hogy bezedé-
be még fognak JESVS. Es bocza-
tanak ő hozza tanitvanjokat He-
rodes zolgaival, mondvan. Mester
tudgyuk hogj igaz vagi, es az Isten
utat igazságba tanitod, es te fenki-

vel

vel nem gondolz. Mert nem te-
kinted az embereknek zemelieket
mond még ezokaert mi nekűnk,
mi teczik teneked, zabade Czazar
nak adot adni avagy nem.

Még ismerven JESVS az ő alnak-
ságokat monda. Mit kesértetek
engemet kep mutatok, mutassá-
tok ennekem ado penzt, eők ke-
diglen hozanak ő neki, egy penzt.
Es monda neki JESVS, kie ez á kep,
es á fellyűl valo iras? mondanak
neki Czazare. Akkor monda ne-
kik adgyatok még azért á mi Cza-
zare Czazarnak, es á mi Istene I-
stennek. Es haluan czudalkozá-
nak, es él hagyvan őtet él mene-
nek.

Ro. 13. v. 7.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

JESVS Paranczollya az Sidok alnak ker-
desekre Czazarnak még adni á mi
Czazart illet.

Es Istennek á mi Isten tulaydona.

EZ EVANGELIOMRA
valo elmelkedések.

ELSŐ. Mind nilvan, mind alattom-
ba az Istentelen Sidok proballyak, es kē-
sertik az mi űdvezitōnket, hogy czele-
kedetibe, tanitasaba, es tanacz adasaba
még fogiak. CHRISTVS Peldaia al-
talha teis probaltatol á te ellenségitől
bekefegél vegyed, tudvan hogy á te fe-
iedis kinek tagia vagy, sokkal inkább pro-
baltatot hogy sem mint te: vagyoni ki-
hez, fohazkodnod kesertetidbe oly V-
rad, ki minden fele haborukat zenve-
det, ki mindenekbe hasonlo keppen ke-
sertetet á bűn kōul, kinek kegyelmenek
zekihez bizodalommal járulhacz, hogj
irgalmassagot nieri.

He. 4. v. 15.

Az edes
mezőnek zī
ne alat gy
akorta me-
reg vagyō.

MÁSODIK. Mester tudgyuk
hogy igaz vagy. Tekincz, még mint
az zepes edes nyelvű alat, halalos mēreg
legyen él reytve; Ez alnak Sidok pelda-
iokboležedbe veheted en lelkem, mint
á poknak tekintetes mestersegel kōtot
ha-

haloiat latod meregből kōtōtnek itilhe-
ted. Zep zot ad ez vilag, zep tekinteti-
vel á test kívansagra indit, kibe ha még
foghat, mereggel tōlti még zűvedet.

Zep zava vagyō az madarazo űr-
dōg Sipianakis, de kemény ugrasa va-
gyon él reytet tanczaynak. Ha jot lat-
tatikis ellenséged mondani, neki ne hid-
gy, mert abbol vezedelmedet keresi.
Az io űgyekezet alat, kit neha elődbe
ad ha abba magadat, ellene nem otal-
mazod, hid még hogy az vezedelemnek
tōribe vizen.

Miczoda egyeb az Phariseusok kato-
nay, á testnel es ez vilagnal, kiket az
ōrdōg orzaga es gyűlekezeti még foga-
sodra küldenek. A test zűkfeget veti-
mint á kazdagnak á fosvenyseget, penz
gyűtest, jozag keresest. Ez adgya tana-
czul mas embernek marhayat torka vé
rue hogy él vegyed. A tobzodast es test-
nek kedve keresest tamaztya io lakast
fris űltōzetet testnek czelekedetit. A
gyűlōseg es harag bozzu allasra ingerl.

Amadara-
zo űrdōg
Sipya.

Kiczodak
az Phari-
seusok kat-
onay.

Az gonosz
zokasnak
micsoda
tulaydonosa
ga legyen.

A gonosz zokasbol lehetetlennek tartya á ki terest, es az CHRISTVS gyülekeze-
tibe valo életet, az jorend tartasert, a-
lazatossagert, nehez erkölcsözönek él
hagyasat lehetetlennek vetven: Gen-
gen fél tartot testedert az kemény pæ-
nitétia tartast, imadsagert, bünyölésert,
czyak még gödolniis iz honiunak tartia.

HARMADIK. Zabade Czazar-
nak adot adni. Czalard kerdes, hogj
az kősség előtt JESVS gyűlösegbe hoz-
nak ha paranczolna az ado adast, kit á
kősség fizet vala. Ha még tiltana, He-
rodes zolgai jelen leven Czazar ellen
valo tanaczert még fognak.

Mint zok-
ta meg
czalny az
ördög az
embert.

Igy czelekedik te veledis az őrdög,
mikor az Isten zolgalattiaba, es embe-
reknek valo zolgalatba, alnak tana-
czát elődbe véti. Iob ugy mond Isten-
nek zolgalny hogy sem mint embernek,
miert engedz ennek az embernek, te is
ollyan ember vagy, avagy még ertel-
mesb: nemesb, es főveb renden valo
vagy, kazdagb, iob termető, elesb elme-

yü,

yü, még lásd hogy zavát ne f gadgyad,
mert mast forgat élmeiebe. Aztis tana-
czul adgya hogy Istennek mindenüt zol-
galhacZ annak zolgali á kitől iutal-
mat varZ, nehez erkölcsü ember,
mord termezetü, la czyak io zavát sem
adgya, dul ful mindenkor. Mas felől ke-
diglen az Isteny zolgalatot erőssen Zol-
lya, nehez voltat veti, az sok imadsa-
got nem gyzód, gyégetestel birz, szer-
zet kiüül elő emberek közöttis üdve-
zülhecz, lam David, Abraham, Isaac,
es Iacob emberek között voltak zentek,
effele zerzetnelkülis. Sok egyeb alnak-
sagit veheted ez edbe ez büdos ellenség-
nek, ugy mint böit napis hus etelt, mert
Isten azért teremptette, hogy valoga-
tasnelkül egyel. Zúzeség ellen hasonlo
tanaczi vadnak kik Istennek zúzeséget
fogadtanak. Zegenység ellen, az zét en-
gedelmességbe kibe Christust követik.

Effele elmelkedéseket ad az ellen-
séggyakorta elődbe, hogy az él kezdet
jotól él zakazthasson, ugy hogy, mind

Istent

Istent kinek zolgalattyara köteleztet magadat, még haboriczad gonoz alhatatlan gondolatiddal; Mind előtted járokat, kik kézek alatt zent engedelmesseget fogattal még zomoriczad Part ütesedbe, engedetlensegedbe, es komor kedvedbe.

NEGIEDIK. Adgyátok még Czazarnak á mi Czazare. Ez bolcz JESVS feleletiből még gondold en lelkem, kibe tellyes minden igazság foglaltatik, mint kellyen magadat viselned, Ha Czazarnak még adod á mi Czazare es Istennek á mi Istene bőltöltöttel minden paranczolatot ketsegnelkül.

Ha mivel azert tartozol embernek fogadasodbol, ugy mint zerzetbe zent engedelmesseget Isten kedveért, köteles vagy annak az adonak még adasára, avagy ha zolgalatra köteleztet magadat, tartozol igaz zolgalattal á te tized es hivatalod zerent. A mivel Istennek tartozol, tizta zúbol valo zolgalattal paranczolatnak még tartas-

ba,

ba köteles vagy. Ha mit Istennek fogattal szabad akaratom zerent, ugy mint zuzesseget, zegenyseget, zarandok járaft, boytolest, imadságot, tested sanyargatasat, tartozol lelked vezedelme alatt még adni ha mibe ezek közül valamizűkseg es akadaly talaltatnek, á tudos es ez es lelki atyanak tanaczaval ely.

PVNKOSD VTAN HV-
zon eotodik Vasar-
nap.

SZ. MATHE EVANGYELISTANAK 9. REZEBÖL.

Zolvan JESVS á nepnek. Ime egy feiedelem jove hoza es imadgja vala őtet mondvan. Vram az en leanyom most holt még, de jövel, es ted rea á te kezedet es él. Es Félkelven JESVS utanna megyen vala, es az eo tanitvany.

Es

Lcu. 27. v. 2

Nu. 6. v. 2

Deut. 23.

v. 21.

Ps 75. v. 12

Ecc. 5. v. 3.

Mire köte-
les az em-
ber.

Eph. 6. v. 5.

Col. 3. v. 21.

1. Tim 6. v. 1

Tit. 2. v. 9

3. v. 1.

1. Pe. 2. v. 18

Marci. 5.

v. 22.

Lu. 8. v. 81.

Es ime egy azzony allat, ki vër-
korságba vala tizenket eztendõ-
tõl fogua, hatul járulvan illete az
õ ruhayanak premit. Mert azt
mondgya vala magaba. Ha illet-
herem czyak az õ ruhayat még
gyõgiülök. *JESVS* kediglen vizza
fordulvan lata õtet es monda. Biz-
zal leanyõ áte hűtöd tegedet még
gyogitot. Es az Azzonyallat azo-
ratol fogua még gyogiula.

Es midõn él jutot volna *JESVS*
az feyedelem hazába, es latta vol-
na á trombitások, es á tolyongo
nepet, mondgya vala, tavorzatok
él, mert nem holt még á Leanyzo
hanem aluzik. Es nevetik vala õ-
tet. Es mikoron kivétettek volna
az fókaságot, be mene, es foga az
õ kezec, es fél kéle á Leanyzo. Es
ki mené az á hir arra mind az egez
földre.

SVM MAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

JESVS ruhayanak premit ille-
ven az viz
korságbeli azzonyallat még gyogyul.
Egy Fejedelem leaniat halottaybol félta
maritya.

EZ EVANGIELIOMRA
valo Elmelkedések.

ELSŐ. Az Niavalak kiket it zen-
vedünk, mint egy eztenül boczatatnak
Istentől, hogy õ fölsege elõt akarattya
zerent jariunk. Ez fő embernek mi-
nek utanna még hal leanya az, utan ke-
resi *JESVS* T. Azon keppen az vër kor-
ságbeli azzony allatis, mikor latna be-
tegségenek giogiulhatatlan voltat, *JESVS*
ruhayanak illete sehez, foliamo-
dik kiből tellyes gyogyulasat remen-
li.

Te kediglen en lelkem, mind egesse-
gedbe, mind nyavaliadba járulyez, bi-
zonyos életnek adoiahoz, így betegséged
nek gyogiulsaert minden időbe, es *JESVS*
T keresed ez peldak által.

MÁSODIK. Az en leanyom
mostan holt még. A sebes tűzbe pro-
bal-

Miert bo-
czattya I-
sten á nya-
valyat az
emberre.

Pr. 17. v. 3.
Ecc. 2. v. 4.
Sap. 2. v. 23

baltatik az arany, és az ezüst, az emberek pedig len bevetetnek az alázatosságának kemenczeibe. Gondolyad en lelkem, hogy te igaztétel ez fő ember leányába ki az nagy Istennek kepe és zemeliere teremtetve vagy kinek ez zent Atya minden kinczét, kasdagsgat, örök segeuel együt rendelte, kit öröktől fogva zent fianak, jegiesül rendelt, ki a bűnnek sokasága miatt még nyomattattal halalos agiadba. Anyad az Anya Zentegyház lelki Atiaddal es tanitoddal együt, és előtted járód Isten után fő atyad, ki hűt által Christusnak vyonnan zült, te eretted farad, terdere esven JESVS elót imadkozik, hogy zent kezeit read tegie, kinek irgalmassága által az halálnak arniekabol vyonnan fél tamadgy.

Lelki hal-
lálnak ny-
avalyai.

El estel en lelkem, el estel mert sok imit amot kostolt nyalankaságidnak vezedelmes eledely miatt még nehezítettel, meny gonoz gondolatid tellyes akarrattal, meny gonoz czelekedeted, meny

en-

engedetlenséged, morgasod, vizza vonasod, ember zolasod, modnelkül való itiletod, meny haragod, meny gyűlöséged anyny halalos agyad. JESVS ERT menny hogy zent kezeit read tegie és hogy halalos agyadból fél kölczön.

HARMADIK. Ime egy azzonjalat, ki verkorságba való. Ez az Az-zonyallat zegenletimiat nem mér való JESVS eleibe iüni mert enyny üdőtől fogva való betegsege miatt bűdos való és az. Sidok törvenie zarent tisztatlannak tartatik való, azért kerül hatul hogy JESVS ruhaianak prämít illethesse.

Hozzu betegsegnek és testi töredeknek halalzokta végét erni. De IESVSNAK nagy irgalmassága az betegsegből egeffegyet az halalbol életet tamaszt, á ki tizta bizodalommal es tellyes remenssegelel hozzá járul, á ki nyavalyát ismervén präminek illetefehez siet, ki nem egyeb az ő dragalatos zent testenél, kiből nagy bőfeggel minden

Leuit. 15.
v. 24.

Minden
nyavalya-
ba IESVS-
HOZ kel
járlni.

gyogításra való erőzarmazik. Ez undok betegségnek hozza volta jegizi, a fertelmes bűnbe való heverest, kibe ember Isten előtt még bűzhozik, hasonló leven a bűdös ördöghöz, ki az pokolbeli bűzbe fetreng.

NEGIEDIK. Bizzal leanyom á te hűtöd tégedet még gyogitot. Leanyanak mondgya mert Christusba igaz hűtit vetette vala, mely által le anyava lőt vala. Így biztat tegedet is én lelkem, ha te is ily hittel es remenséggel iarulz hozzá. Mint annak nem vala lehetetlen Christusba való hűti, te benned sem lezē lehetetlen az ő veghetetlen kegyelmenek oztogata saert.

PVNKOSD VTAN HV-
zon hatodik Vasár-
nap.

SZ. MATHE EVAN-
gelistanak 24. rezéből.

Mi-

Mikoron latangiatok az puztaságnak izhonyuságot mely még mondatot Daniel Propheta által, alvan az zent helyen (á ki olvassa ercze) akkor az kik Sidoságba vadnak fuffának az hegjekre, es á kik á haz padgyan vadnak le ne zallyanak, hogy valamit hazokból él vigienek? es á kik á mezőn vadnak vizha ne terienek hogj ruhaiokat él vigiék.

Jay kediglen az terheseknek es daikaknák azokba á napokba. Imadkozatok kediglen hogy á tű futastok telbe ne legyen, avagy zombaton, mert akkor nagy nyomorúság lezen, ki nem volt világ kezdetitől fogva ez oraig semis lezen. Es hogy ha azok á napok még nem rövidítetttenek volna, egy test sem üdvezülne, hanem az valasztottakert rövidítetttenek még azok á napok.

Mare 13.

V. 14.

Lu. 21. V. 20.

Da. 9. V. 27

Qq 2

Ak-

Lu 17.v.23

Akkor ha ki mondgya tû nektek ime it vagyon á Christus, avagy amot ne hidgyetek. Mert tamadnak hamis Christusok es hamis Prophetak. Es nagy jeleket adnak, es czudakat, ugy anynyara hogy tevelygesbe essenek [ha lehetseges] még az valasztottakis.

Ime még mondottam tû nektek. Hogy ha ezokaert mondgyak tû nektek, ime á puztaba, ki ne menyetek, ime á pituarba ne hidgyetek. Mert mikeppen az villamas nap keletről ki megye es még teczik mind nap nyugatig, ugy lezen az ember fianak él jöveteli.

Lu 21.v.25

Ez. 32.v.7

Es. 13.v.10.

Ioel. 2.v.31

Ez. 3.v.15.

Valahul lezen á testoda gyűlnék á faskeselő. Mindgyart kediglen az napoknak keferűsegi utan, az nap még homaliosodik, es á hold vilagot nem ad, es á czillagok az egből lehullanak, es az egheknek erei még indulnak. Es akkor még jelenik az ember fianak

jele

jele az egbe. Akkor Sirnak mind az egez földnek nemzetsegi es még lattiak az embernek fiat él jűny az eghi felhőkbe nagy erővel es meltofalgal. Es él küldi az ő Angialit trómbitaval es nagy zoval, es őzze gyűtik az ő valasztottit az negy zelekről, az egheknek magassagitól mind az ő hararokig.

A fűge farol tanulliátok pelda bezedet, mikor immar az ő agai gengek leznek, es lövele nőt tudgiatok hogy á nyar közel vagyon. Ezenkeppen tűs mikor mind ezeket latangiatok, tudgiatok hogy közel vagyon es az aitokba. Bizony mondom tû nektek hogy él né mulikez á nemzetseg, miglen ezek mind még nem leznek.

Az egh es az föld, él mulnak, az en bezedim kediglen él nem mulnak.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Apo. 1.v.7.

Corin. 15.

v. 51.

Az utolsó itilet napjának elől jaro rettenetes iegieiről szól üdvözítőnk.

Az Antichristusnak kegyetlen seget jelenti sok hamis Prophetáknak jóvetelivel.

Akkor az nap feniet el vezti, a hold világot nem ad, a csillagok az eghől le hullanak.

Az embernek fának jele az eghen még teczik.

Az Angyalok trombita szóval özre gyűjtik az egezt meg holt emberi nemzetet.

EZ EVANGIELIOMRA való Elmelkedések.

ELSŐ. Az mi zerelmes üdvözítőnk mint igaz Doctorunk és Prophetánk, nem csak jelen való czudalatos czelekedetivel és tanításával, sokot jó voltából gyógyittia való az. Sidoknak külső betegsegeket, és belső tudatlanságokat; hanem tanítványnak is keresere titkos dolgokat magiaraz való, és jóvendő dolgoknak izhonyu, és vezedelmes allapattytis még mondgya való. Nem csak Hierusalemnek zórnyu

rom-

romlasat, hanem ez vilagnak is sok ielek által való bizonyos változást, és az itilet napjának rettenetes voltát jelenti. Kiknek gondolati által akarya való tanítványnak elmeyeket, az örek ke való allado dolgoknak kiűságarára fél emelni, úgy hogy, ez czalard vilagnak hazugságinak, és hamis bekefeg igiretinek ne hinnének.

MASODIK. Mikor latangiatok az puztaságnak izhonyuságát. Jelenti Vdvezítőnk Ierusalem városának romlásának bizonyos jelet, az balványnak templomba való helybeztetésebe.

Emeld fél en lelkem ez első jelnek gondolattiába a te belső zemeydet. Nem de nem tulaydon nemzet segidközöt lattade templomokba ez. Izhonyu puztaságnak balványat, holot az Istennek magatizteffegere valasztatot tēplomokba latal allany fél kötözöt zalonnakat, parnat, saytot, vayat, buzat, zabot, arpat, egyéb fertelmes undokságokkal együtt.

Ierusalem
vezedel-
menek elől
jaro jeley.

Tízteffegél legyen mondva sok hely-
en fél féle jaro helnek rendelte, bar-
mok aklanak es minden rut sagnak be-
lieve változtattak. Lassad Vr Isten es
itild még á te boz zúfogodat az nilvan
valo pogan soha ily halhatatlan undok-
sagot nem czelekedet mint te magyar
nemzet országodba czelekedtel, még be-
kesegednek ideien, kiert az Vr Isten sok
keserűsege ez él mult eztendokbe még
latogata, de nagyobb ostorat még hatra-
hatta, kit ingyen mayd nagy haragya-
nak boz zúfogaba még sokasit.

Vagyon azért min bankodnod, min
suhaytanod, mert az Istennek zolgay.
Nemzetseged közül zanki vettette-
nek, egy ügyü CHRISTVS iűhoczkay,
farkasok kegyetlen fogay köze akadt-
nak, lélek sikato kemény kőrmey között
nyegnek á te fiaid törőknak Papokat
penzen él adtanak, kit örök zegyene-
dre, latvan nagy Istentelensegeket fia-
idnak, egy penz nélkül elerezteted ez-
zokat mondván, minket mondotok po-
ga-

ganyoknak de á te nemzeted, poganyab,
ki sayat. Nemzetebely Papot egy talle-
ron él ad.

Nem de nem te mondasode Istente-
len fiu, mikor Istenert, kernenek nagy
kegyetlensegedert, hogy valamenyre
még hadnad, még kötöttem én Istét az
tíz a mellet egy fűz fara, mikor oda me-
gyek, az után gondolkodom rola. Nem
de nem te nevelt fiaide azok kik két gy-
ermeket toroknekel advan, midőn ar-
rokat olvasna Haydud kezebe verre-
uult markaba, kit ő maga á Törők ke-
reztyenek előtt Sellyen ki valla. Oh fel-
seges Istennek veghetetlen zenvedese
hogy é féle életet Paikosoknak karom-
lasokat földnek él nyeletesevel nem
büntecz. Ha Ierusalem földéből á bü-
nek sokasagaert ki törtettetek, Sodoma,
es Gomorra él Sűllyede, az első világ
viz mia él merittetek, mint lezen en
lelkem hazadnak dolga mi iutalom a-
datik neki, enyny Zantalan gonozsaga-
ert, zűzek töreseert, tēplomoknak puz-
tita saert.

Nagy gon-
dot visel
Isten az
eo veyre.

Ge. 19. v. 30

Pf. 32. v. 18.

Pf. 59. v. 9

HARMADIK. Az kik Sidofagba vadnak fuffanak az hegyekre. Gondollyad en lelkem mély czudalatos gondviselefe volt az. Istennek, mikor negyven eztendő múlva zenvedese után, Hierusalem még zallattatnek, es él tórettettetnek, az kereztyeneket kivive belőle, es batorsagos helyre költöztete, mint Lóttot Sodomabol az hegyek között otalmazta. Hasonlo példad vagyonez mostany niomorult időnek allapattyaba, holot az Vristen az egyhazi embereket ez nagy romlasok előt idegen országokba oztotta, sokaknak akarattyok ellenis, hogy be tellenek zent Davidnak Prophetalasa. Ecce oculi Domini super metuentes, & in eis qui sperant in misericordia eius, ut eruat animas eorum à morte, & alat eos in fame. Et dedisti significationem ut fugiant à facie arcus.

NEGIEDIK. Akkor ha valaki mondandgya rú nektek, ime it vagyon á Christus. Az utolso itiletnek

ma-

Masodik jegie az, sok hamis Prophetaknak jóvetely kik imit amot mutattyak á CHRISTVST, kiknek hazugsagok miat, á mint gondolhatod, zemeiddel lathatodis kezeiddel tapogathatod, meg dögletet zerelmes hazad; egy czeledes ember hazanal, valamenin vadnak, ki imit ki amot mutattia Christust, az sok hamis vallasba, es velekedésekbe, tellieffeggel él merűltenek, á testi zabad életbe tetetől fogva talpig hevernek, ninczen közötttek sem pœnitentia tartas, sem imadsag, sem böit, sem iozansag, sem tiztasag, sem zemerem; mindeneknek zemeiből feslet erkölcs, mint egy ablakon ki haiolua nezettetik. Az zűzesegviraganak hire sincz, mihelt valamennyre fél serdül az ifjusag teyes zayat elig keni még, semmit testi buyasagnal egyebet nē gondol, eyel uczakon virdatanak, mindezeket hoz a nyomorult országunkba, az sok imit amot Christus mutogatafa: el hagyvā regi Atyainktól uőt igaz hűtűnket

ke-

Sok veze-
delmet ho-
zot az e-
retnekseg
magyar or-
szágba.

kegyes Istenhez való aytatosságunkat, tizta életünket kyert Isten enyni nyomoruságok alá vetette országunkat, úgy hogy bekefegél falattyokat zayokba sok helyen az rettegesek miat, él nem nyelhetik, vagy Török, vagy Haydu, vagy Nemet Zórditi falok oldalát.

EOTEODIK. Ime még mondotam tñ nektek. Hallyad te én lelkem, az te Vradnak zeretétiből való intéset, legy alhatatos Atyaidtól vót igaz hűtbe ne keresdimit amot Paloczi paytaba, pelerdibe, koronkayba, á CHRISTVS T, mert soha egyéb üdvességedre való hűtöt, nem ad annal, á ki CHRISTVS TOL fogua ez mai oraig még maradot, mégis marad világ vegezetig: Mert ezt CHRISTVS soha él nem hagyja, mint zerelmes tagyat, kit vérebe még mosogatot, kinek Z. lélek igazgatoya es tanitoya.

HATODIK. Mindgyart az napoknak keferűsege után. Minek

után-

utanna az AntiChristus az, eo nagy kegyetlenségenek ki conti az CHRISTVS hivy ellen izhonyu haragyal, es az Vristen véget vétven kegyetlenségenek még eoly annak utanna Zantalan czudak leznek mind az eghen mind az földön mind tengerbe, föld indulások, tengernek es egyéb folyo vízeknek nagy haboruságok: Oktalan allatoknak ordítások, mind földön mind tengerbe, az egeknek ereynek meg indításaba: mind az napnak fenye még fogyatkozik, Czillagok az eghből léfnek, az hold még homalyosodik, az Z. Kereztnek jele, az eghen meg jelenik: rettenetes tűz miat, minden épületek még emeztetetnek: hegyek keo Ziklakkal még olvadnak es az jövendo Biroznak orczaya előt él futnak.

Midőn ezek bizonyoson még leznek az sok bűnnek büntetéseért ez vilagon, seőt ezeknél sokkal rettenetesbek, kik miat az emberek még épednek es záradnak: menenű lezen gondolyad az

iti-

Az Anti-Christus holtá után való czudak.

Es. 51. v. 6.
Ec. 16. v. 18.

1. Corin. 12.

v. 27.

Ap. 1. v. 5.

Ioan. 16. v.

13.

Matth. 28.

v. 20.

Itilet napya, holot mind Vilag kezdé-
től fogva, Vilag ugezetig születtet
emberek fél tamadnak: mikor az nagy
tűreó, es bekeség zenvedeo Isten, el jű,
hogy az eo tiztesseget még kéresse, es
minden ember czelekedetit meg
rostalya.

ESTENDEO ALTAL.
SZENTEK INNE-
PIRE VALO EVAN-
GIELIOMOK.

ES AZOKRA LELKI
Elmelkedések.

SZENT ANDRAS
Napiara.

SZ. MATHE EVAN-
gyelistanak Negyedik
rezeböl.

J Aruan JESVS Galilæa tégere mel-
let, látá két atyafiat, Simont ki
Peternek néveztetik, es Andraft az
ő atyafiat boczatvan haloyokat á
tengerbe (mert halazok valanak)
es móda nekik. Jövetek en utanná,
es embereknek halazoyva tezek
tűtőket. Es ők mindgyart el hagy-
van haloioikat követek őtet.

Mar. 1. v. 15
Luc. 5. v. 1.

Es

† Zebed.

Es onnat éleb menven, láta mas kétatya fiat, Jakabot Zebedæus fiat, es Janost az ő attyafiat az hayoba az ő attyokkal † Zebedeusfal, foldozny az ő haloyokat, es hiva őket. Azok kediglen mindgyart él hagyvan haloyokat es attyokat, kőverek őket.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Apostolsagra hia IESVS Petert es Andraft az halazatrol, Hasonlo keppen Jakabot es Janost.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

EL SŐ. Mint hatalmas feyedelem, hadat akarvan inditani az mi ellensé-
günk ellen, ki hamissan maganak tulajdonította vala az egez emberi nemzetet, vitezeket fogad, kik mindenfelelemnelkül még merienek utkozny az ellenséggel az ő neve alatt. Io ideyen tanitvan es oktatvan, mint győzedel-

me-

mesek lehessenek es az egez vilagot neki még hodoltatnak, es mi modot tartanak az hadakozasba maga peldaia által tanittya.

MASODIK. Jaruan IESVS Galilæa tengere mellet. Vram IESVS ki gondolhattia az te kegyes zemeidnek veghetetlen vilagossagat, Rivel latod az egeknek magassagitol fogua az földnek mélyseget, es ezekben le-
vő allatoknak, minden természeteket es indulattyokat, es él titkolt dolgoknak minderezeit, mint neztet es mint latatad Petert es Andraft, együgiu halazatiasfiakat, tenger mellet jartodba es mint vontad hozzád mint a magnes kő az vasat, a fiaszik az ő Pislenit, mint Noet az él meritő viz őzön haborui kőzöt, Abrahamot attiasfai kőzöt, Lottot Sodomaba, Moifest paztorsagaba a puztaba, Davidot a iuhok mellet, Ieremiast anynia mehebe.

Gondollyad en lelkem mēnenü lata-
sa volt ez a te IESVSODNAK, nem

R r

czzak

Iob. 28. v.

24

Mindennek
az istennek
latasi.

Gen. 8.

Gen. 11.

Gen. 19.

Exod. 3.

1. Reg. 16.

Ier. 1.

N E G I E D I K. Es ők mindgyart él hagyvan haloyokat követek ötet. Tekincz még en lelkem mit czelekedik I E S V S latafa, mint él vonza egy zava es egy akarattyanak hivatalya az él mulando munkarol; az öröкке még maradando munkara hogy mindeneket él hagyvan kívül eletekre való zűksegeket keresik vala igaz kezer munkajokkal, követik ötet.

I E S V S hivatalya mit kíván

Lassádeis én lelkem fél emelven zemydet ez vilagi zorgalmatosság között, ki iar, halazatod mellet mit akar, mit kíván, miért nez, miért zolit, vilagi dolgaid között. Miért adgya elődbe ez vilagi dolgoknak hazontalan halazattyat, mint gyakorta emlekeztet zűnedbe, az öröкке való életnek halazattiarol, mit Peldaztat te neked ez Apostolok Peldaia által.

I E S V S igaz követese mibe al.

Ha igazan I E S V S utan akarz meny ez vilagi halodnak, es haiodnak él bagiasanak karaval, nem kél gondolnod, hanem tellyes akaratoddal es ügye-

ke-

kezetteddel I E S V S utan meni, mint á vas á magnes kő után, minden haladéknélkül; valamit ez vilagon tiednek tartaz higied I E S V S utan nem viheted; ha zokot kereskedesedet zorgalmatosságal egyűt él nem hagyod, I E S V S utan nem mebecz, kinek ninczen anyni niugodalmara való helyek boua feiet lebaithassa; avagy I E S V S nélkül él legy, avagy ez vilagi halo es haio nélkül.

Lu. 9. v. 58

E O T O D I K. Es onnat eleb menven lata mas ket atiafiat. Igaz Vram I E S V S á te mondasod, á te tökellertes utaidnak követesére, az Atyát á fiaktól él valasztod; á testi zerelmet lelkire fordítod. A ki nem gyuloli attyát, anynyát ezek félet, mága életetis, nem lehet az te tanítványod, es á ki mindeneket él nem hagy nem lehet az te tanítványod.

Matth. 10. v. 32.

Lu. 14. v. 26

I E S V S az út, es az igazság az életre en lelkem, kedves az atyai es anyai zerelem, de csak á testnek. Lassámit czelekedol, I E S V S az igaz életnek ű-

Io. 14. v. 6.

Az Atyak
zerelme
csyák test-
nek való.

ta, atyad, anyad, rokanfagid, io barátid,
nem lelkednek utay, hanem vilagnak
zeretői, örök eletednek gilkoši, mert űd-
vessegedtől, es IESVS hivatallyatol még
akarnak foztani, hamis igiretekkel JE-
SVSTOL el akarnak zakažtani.

Matth. 20
v. 22.

Lasd Z. Iakab es Ianos egy atyafiak
engedelmet, kik edes attyoknak zűkfe-
geket nem tekintven, JESVSST követik.
Nem ez vilagi örömrre, es Vrasagra,
sem böl. zefegre, sem emberi tekintetre,
es hű düzősegre, hanem CHRISTVS
poharanak még italara, zegenységre,
nyomorusagra es kereztre hivattat-
nak.

IESVS kö-
vetője sem
mivel nem
gondol.

Az igaz IESVS követőie mindgy-
art indul, mihelt Vra zavaz halja,
nem tudakozik mint hadgya él attyat.
zűkfegebe, anyniat zerelmebe, nenyet,
hugait siralmokba. Mit czelekedik a-
tyad, anyad te veled, ha ez oraba még
halnal, egyebet semmit nem, hanem si-
rasók után mindgyart temetefedről
gondolkodnak.

Gon-

Gondollyad hogy még holtal ez vilag-
nak, mikor IESVS zavaz hallod, gödol-
lya atiad, anyad, hogy immar még hol-
tal nekiek, es Christusba temettettel.

SZENT MIKLOS
Napiara.

SZ. MATHE EVAN-
gelistanak 25. rezéből.

E Gy nemű nemű ember mezze
földre menven, elő hiva zol-
gait, es nekik ada az ő iovayt. Es e-
giknek ada őt talentumot, a ma-
siknak kettőt, nemelyiknek egiet,
mindeniknek tulaydó tehetségek
zerent, es mindgyart él mene.

Az a ki őt talentumot vőt vala,
él mene, es azokkal munkalkod-
van, mas őtet nyere azok utá. Ha-
sonlatoskeppé azis a ki kettőt vőt
vala, mas kettőt nyere. A ki kedig-
len egyet vőt vala él menven föld-
be afa es él reyte az őura penzet.

Rr 4

Sok.

Sok űdű mulva kediglen mēg iűve azoknak az zolgaknak urok, es zamot vete vēlek. Es jarulvan az áki őt talentumot vűt vala, elű hoza mas őt talentumot mond van. Vram őt talentumot adtal en nekem, ime mas őtet nyertem. Monda neki az Vra. Jol vagyon, iű es hű zolga kevesen hű voltal, sok jozagot bizok te read, menybe á te Vradnak őrűmebe.

Jarula kedig azis áki ket talentumot vűt vala, es monda neki. Vram ket talentumot attal ennekem, ime mas kettűt nyertem. Monda neki az ő Vra. Jol vagyon io es hű zolga, mert kevesen hű voltal, sok iozagot bizok read, menybe á te Vradnak őrűmebe.

Jarula kediglen azis ki egy talentumot vűt vala, monda. Vram tudom hogy kemeny ember vagy ottis aracz á hul nem vetettel, es gyűitez ahul nem hintettel. Es fēl-

ven,

ven, él menek, es él reytēm á te talentumodat á földbe. Ihon vagyon á mi tied.

Felele kediglen az ő Vra, es mōda neki. Gonoz es rest zolga tudod vala hogy aratok á hul nem vetettem, es gyűitok á hul nem zeleztettem; Az penz valtoknak kellett volna adnod az en penzemet, es mēg jűven usoraval mēg vűttem volna az enymet.

Vegietek él annakokaert à talentumot tűle es adgyatok annak kinek tiz talentoma vagyon. Mert minden bűvűlkűdűnek adatik, es bűvűlkűdik attol kediglen á kinek semmie ninczen, á mi lattatnekis lenni él vetetik. Es az hazontalan zolgat vessetek á kűlsű sűtetűegre otlezen Siralom esű fogoknak czi-korgatafa.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Rr s

Pel-

Pelda bezed által jelenti IESVS az ő kegyelmenek mindenek érdeme zerent való oztogatasat ez vilagon.

Az tunya, es rest zolganak ki uratol vót iozagal nem munkalkodik, jelenti bűntetést.

EZ EVANGIELIOMRA való Elmelkedések.

ELSŐ. Az mi Vrunck es Istenünk az ő veghetetlen irgalmassaganak kinziből, mindeneknek érdemek zerent ozt ez vilagon hogy azokkal igaz es hiven munkalkodvan az örökre való örömebe küldhessen.

MASODIK. Elő hivan zolgait nekik ada az ő iovait. Miczoda iozagal legienek az zét Vrnak melliet zolgay köze ozt gondolyad en lelkem, hogy nem egiebb legyen az eo kepenel es abrazaattyanal, kibe ugy mint kedves iozaga helyhez tetet, az okosság, emlékezet, es akarat; nem egyéb hanem saját maga kereset iozaga zent halalanak érdeme által, hut, remenség, zeretet, őt erze-

keny-

kenységnek ekefféiguel, holot mind ezek kel Christus itilőzeki eleibe még terefenek ideien kellettünk menni, hogy kiki mit tulaydó maga czelekedeti érdemet vegie, ákar io legyen, ákar gonoz.

HARMADIK. él mene az a ki őt talentomat vót vala. Gondolyad en lelkē a ziambor zolganak urához, való hűséget, mely zorgalmatoson munkalkodik, eped, es farad, hogy Vrnak kedve zerent czelekedhessen; anynit nyer, ámenit adot vala, duplaual ura eleibe viži a kitől vótte uala annak uizontag vizza adgya. Mint munkalkodol te en lelkem az Istentől vót kegyelemmel, te magad erceded magadtol, mint zaporitod az. Isten aiandekat, tudományodat, hűtődet, remenségedet, atyafiui zeretbe, mint viseled magadat hivatalodba, hazasságodba, zűzefégedbe, zerezetefégedbe, tizt viselesedbe, tanításodba, io pelda adasodba. Mint vez haznot á testi jökből, az lelki tarhaznak épüeltire az él muládokból az örökre ualora.

1. Corin. 12.

v. 11.

Ro. 12. v. 3.

Istentől
vót ayan-
dek zapo-
ritást ki-
van.

NE-

Miczoda
iozagal
oszt az
Isten.

Ge. 15. v. 1.

Ps. 118. v. 112.

G. 83. v. 8.

G. 26. v. 4.

Ec. 18. v. 22.

Ef. 3. v. 10.

1er. 31. v. 16.

Ps. 83. v. 5.

NEGIEDIK. Iol vagyonió es hűzolga. Nem akarya az Isten á te munkadat es hűfegedet iutalom nélkül él halgatni, hanem az ő örömebe akar be küldeni, holot még lathassad az Isteneknek Istenet Sionba, kiert zent David farathatatlan kiuűsággal munkalkodik vala. Egyet kertem (mondvan) az urtól, es ezt keresem hogy az ő haylekaba lakozhassam tellyes eletembe, hogy az Vrnak gyönyörűseget lathassam. Nemis ok nélkül mert ot vagyonió á tellyes öröm, mert ot vadnak á bodogok á kik á te hazadba laknak.

Gal. 6. v. 10.

Kik Istē a-
iandekat
el reytik
megbűn-
tettetnek.

Te kediglen en lelkem, enyny még mondhatatlan ioknak keresesebe, miért vagy ily rest, mellyek ez vilagnak minden kazdagagit fellyül haladgyak, mivel hogy ez utan, mikor többet akarnal munkalodni avagy faradni nem engedtetik.

EOTODIK. Jarula azis ki egy talentumot vót vala. Ez rest es gonoz zolganak büntetese retenczen tegedet

en

en lelkem, ki az Istennek benne való iozagit él reyte. De lásd czyak zavankis meltatlan voltaz; Tudom hogy kemény ember uagy. Vra keménységet véti, nem akarvan, Peldat venni az kereskedesbe á tob zolga tarsitol. Tuniasagba reyti él az Istennek aldot jóvait; Sem zegeniekkal iót nem tezen, kik usorával az, az halaadással még adnak Istennek es erette való kőniörgessel, Io tudomanyával, ezevel, es elmeicuel egyebeket nem tanitot; őt fēlt ahul sem mi oka felelmenek nem volt, ot retteget áhul batorfaganak kellett volna lenni, fēlt á munkatol, retteget az kőnyűigatol CHRISTVS kővetesetől, kerezte viselestől, vilagi emberek tekintetiért, teste kedve kereseseert, imezt amazt vetven akadalyul.

Még lásd te en lelkem hogy ez kemény zotol es hallastol otalmazad magadat, hogy mint házontalan zolga külső sőtetsegre ne vetteffel, honot Sira-
lom es fogoknak czikorgatasa lezen.

Pr. 19. v. 17

Ps. 13. v. 5.

Eb-

Ebből ezedbe veheted aztis hogy nem
csak azok karhoz, hanem azokis kik iot nem
cselekedtenek.

B O D O G A Z Z O N I
F O G A N T A T A S A
Napyan.

S Z. L V K A C Z E V A N -
gielistanak 11. rezéből.

E Gy azzonyallat fél emelven
zovat a fereg közül monda ne-
ki; bodog az a meh a ki tegedet
hordozot, es az emleo czeecz, a
mellyét zoptal. Eo kediglen mon-
da, Sőt inkab bodogok azok, a kik
halgattiak az Istennek igiet, es
még őrizik azt.

E Z E V A N G I E L I O M R A
valo elmelkedések.

E L S Ő. Hogy az Vristen az még
romlot emberi természetnek allapattiat

vion-

vionnan fél építene, ez zent fianak kit
az emberi valtságra küld vala tizta e-
dent rendetne, egy űi zep rosa zalat
hoza ki a tövissék közül, ki az eo zep
tiztaságával es io illattyával, kedves a-
gyas hazat, kezitene zerelmes maga-
zattyának, nyugodalmará. Mint E-
vat zűz es moczoknelkül valo oldala
czontiabol Adamnak fél épít. Így az
Vristen Abrahamnak regen igirt ma-
guabol, Iesse gyökereből tizta zep gyön-
gy viragot, iozagu feier Liliomat zent
Anna azzony mehebe fogantata; kibe
ez utan zent fianak tellyes io akarattya
még nyugodnek, hogy Istennek zerél-
mes magzattja azt mondhatna ez czőt
en czontom, mert az en kedves anyam-
nak tizta vereből vőttem. Igazanis ne-
veztetik masodik Euanak, mert mindē
Christus erdeme által űdnezűlendő le-
leknek ő lön anynia.

M A S O D I K. Gondollyad en lel-
kem ez bodog fogantatásnak ki valkep-
pē ualo még zēteleset, kibe még kél uala
zenteltetni ez világ terēpto Vranak es

Ge. 22. v. 18

Istenének agianak, nem csak kegyel-
menek hozza menetelibe kedves zol-
galatyaert, mint az több zenteknek. Je-
remias Prophetanak es keresztelő zent
Ianosnak: hanem hogy tellyes Isten-
ségének lako helye lenne, kiből testet
venne fél az hatalmassagnak Vra es
Istene. Errol mondja bolcz Salamon
tellyességel zep vagy en zerelemem, es
makula ninczen benned. Mert az V-
risten kiválkeppen valo kegyelme által
zentelte vala meg, mint a napnak vi-
lagossága vilagosittia az Czillagokat.

Neczudalkozzen lelkem az zep
liliomoczkanak tisztasaganak fogonta-
tasan, gondolvan egyeb embereknek
tisztatalan fogantatásokat; mert ez az
Aronnak még azot vezzeie a több vez-
zők közül egyedül viragzek még Isten
ereie által, a bekeségnek zekreniebe, ho-
lot mindē vezző még vala jegyeztetue
mikor be tevek viragnelkül, ennek
csak egyedül latatek viraga. Erreis
az zep vezzőczkere, oly gondot visele

az Atya Isten hogy az még zárat vez-
zőből zent Anna vereből zokatlan vi-
ragzo vezzőt teremptene.

HARMADIK. Gondollyad en lel-
kem tovab mint zentelte még az Vri-
sten ezt az ő haylekat, úgy hogy sem-
mi moczok ne talaltatnek benne, kiből
Adamtól vont macula ki törlettetnek.
Ha az földi emberek, kiralioknak tizta
palotakat kezitenek, bolcz es mester-
seges Carpitokkal be vonzak, aranyal,
ezüsttel, es draga kővekkel még ekesi-
tetet zeket czinalnak mint Salomő
kiraly zekit; mint agyakat vont arany
superlatokkal még ekesitik, mint Asue-
rus kiraly nagy lokodalma ideien men-
től inkább illeti vala, ezt a tisztitast, ara-
nyal be vonast, draga kővekkel még e-
kesitet agias hazat Christusnak, kibe az
hatalmassaganak veghetetlen bölczé-
seget még nyugotna.

NEGIEDIK. Mégis tovab gon-
dolkodgyal en lelkem ez czudalatos fo-
gantatasról mi háznot hozot legyen te-
neke-

Ps. 45. v. 5.

3 Reg. 10.
v. 18.

Ester. 1. v. 6

Mi házna
vagyon
az Maria
tízta fogá-
tatásának.

nekedis, es menenü ki valkeppen valo
böczületel kelleffek tiztelned, ez uy ke-
gyelemnek zent ideier, holot te kedve-
detis tekintette az felsegnek Istene ebbe
az fogantatasba, mert ebbe kel vala fo-
gantatni annak á ki él törli vala á te
alnak sagodat, es utalatos fekelidet még
tiztitando vala.

Iud. 6. v. 38

Ex. 25. v. 30

31.

104. 1. v. 9.

Ez lön amaz tizta Gedeonnak gya-
pia, ki az zerü közepet menyei har-
mattal egyedül még nedűesitetnek. Ez
lön az, Isten arcaiba amaz arany az-
tal, kibe az meleg kenierbe valo aldo-
zat al vala, az az ki menyorzagbol a-
la zallot vala. Ez amaz zep arany gy-
ortya tarto, ki ez may nap tizta arany-
bol öntetek, kibe az igaz vilagossag te-
tetek, ki által mindenek még vilagosi-
tatnak kik ez vilagraiúnek,

De halliad ez kedves gyökereczke, e-
gy Nebany zaz, eztendő előtt minek e-
lőtte fogantatnek zent Anna az zony
mehebe, mit mond bölcz Salamon al-
tal. En vagyok az zep zerelemnek A-

nynya, es felelemnek es ismeretnek, es
zent remenssegnek en bennem vagyon
minden életnek es igazságnak kegyelme,
en bennem vagyon minden életnek, es
iozagos czelekedeteknek kegyelme.

S Z E N T T H A M A S
N a p i a n .

S Z . J A N O S E V A N -
g i e l i s t a n a k 2 0 . r e z e b ö l .

T Hamasegy az tizenket tanit-
vany közül, ki Didimusnak
kettősnek neveztetik, nem vala ve-
lek mikor éliőve J E S V S. Mondá-
nak annak okaert neki á tob tanit
vanyok. Lattuk az Vrat. Az ke-
diglé monda. Hané ha latandó az
ő kezeibe az zegeknek likait, es az
en vyomat boczatom az zegek-
nek heliére, es az en kezemet bo-
czatom az ő oldalaba nem hizem.
Es niolczad nap utan ismet egy-

út valának az őtanítvánj Thamas vélek, él jőve IESVS ayto bezarva, es közepettek még álla es mōda bekefeg tū nēktek. Annak utanna monda Thamasnak, hozd be ide áte vyodat, es lásd még az én kezeimet, es hozd ide áte kezedet, es boczaśd az én oldalamba, es ne legy hűtölen hanem hű.

Felele Thamas es monda, én Vram es én Istenem, monda neki IESVS; mert lattal engem Thamas hittel, bodogok azok kik nem lattanak es hittének.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Thamas ketelkedik IESVS zenvedet testbe valo fél tamadasaról.

Még muttya neki IESVS kezeit oldalát es labait.

Annak felette még feddi hűtetlenségeről, es bodognak mondgya azokat kik őtet nem lattak es benne bíznék.

EZ EVANGIELIOMRA elmelkedések.

EL SŐ. Mély vezedelmes dolog legyen az, io gyűlekezetből tavol lenni, honot az igazság igazan tanittatik, az hűt őregbittetik, az atya fiui zeretet épittetik, az igaz remenség hirdettetik, az bűnnek meg boczanattia adatik, zēt Thamas mindeneknek pelda lehet: mert hűtötlen ségenek Christus fél tamadasaról nem egyéb oka lőn, hanem az Apostoli gyűlekezettől valo tavol lete, holot IESVS nekik még jelenven igaz jeleit fél tamadasanak még mutatata.

Te kediglen en lelkem, örűly es ör-vendez, az kereztyeni gyűlekezetnek egyességebe Christus zent sereginek gyűlekezetibe, es zent fianak kedves tarsasagaba, honot igaz ertelmet, igaz hűtot, igaz remenséget, es igaz zeretetet gyakor tanitasokból hallaz, á te előtted iaro paztoridtól, atyafiaknak alazatos sagokból, zeretetekből, tizta eletek-ből, engedelmeffégből, tőkellertes életet es regulat tanulhacz.

He. 4. v. 13.

Lu. 15. v. 4.

Eleset ta-
nituan yok
hoz Chri-
stus kegy-
elme.

MASODIK. El iöve JESVS ay-
to be zarua. Tudgya vala IESVS, ki-
nek nehezebb betegsege vala tanitvani
közül, kinek zemei előtt semmi ninczen
él reytetue. Zolittia Thamašt. Hozd
ide be á te viodat. Bizonyara Vram
te vagy amaz igaz Paztor, á ki az a-
kolbol el vezet iuh után indultal, kit
mind addig keresz, miglen még találod.
Ha amaz te arulod ki tegedet har-
mincz penzen él ada, semmi hatalma
nem leven raytad, nem esik vala ket-
sebbe, gonoz czelekedetiért, es magat
fél akasztással még nem öli vala, áztis
kez löttel volna még keresni, es az a-
kolba kit te fundalal be vinny, mint Pe-
tert ki tegedet esküvefevel es atkaival
még tagada. Thamašt hasonlokeppen
tőled igaz hűtibe való él esesből kegy-
elmesen fél tamasztad. Oly hű Pazto-
ra vagy á te tőled még váltot iuhaid-
nak, hogy te akaratod zerent, czyakegy
sem vezne él közülök.

Ismérem Vram JESVS áztis ke-

gyelmességednek raytam való igaz
Paztorságot, mert él teveliedven á te
tagaidtól, hűtotlenségembe, czelekedé-
tidnek es Paranczolatidnak ketseges
voltage, sokszor él tarvoztam, te felőled
való lelki dolgokat hanem czyak ne-
vetseggel mulattam; sőt ugyan nehez-
kedvelis hallottam, gyakorta hallani
sem akartam. De te mint kegyes Atya
gyarlosagomat, zeretettel való gond-
viselessel tamogattad; Olykor akadtal
ream, mikor ingyen sem gondoltam vol-
na, még zolittottal tarsasagim között,
hozd ide mondvan á te viodat, az en
sebeimnek helieire, lasd miczoda zere-
tettel zerettelek tegedet, kibe még bo-
trankoztal abba gyogittottalak még te-
gedet, mit utalod á bölczőt kibe ren-
gettelek, es á tekenőt kibe vérembe még
ferezettetelek.

HARMADIK. En Vram es en I-
stenem. Igy kialtok Vram zent Tha-
massal együt. En Vram es en Istenem,
vezem ezembe hogy tellyesseggel min-
den hatalmoddal enim vagy, Vra vagy

Vranak es
Istenenek
vallya Tha-
mas Chri-
stus.

mert hatalmason még váltottal, keze-
idbe be irtal, oldaladba be oltottal, la-
baiddal velem iartal.

Oh irgalmassagnak nagy Istene, még
boczássád kerlek az, én esetemet, tudat-
lan bolondságomat ne tulaydoniczad,
eztelenül zolottam testi ertelmemet kő-
vetven. Segely Vram gyarlo esetim-
be, többör hasonlo ellened való zot nem
zolok, mert á te hatalmasagodnak utai
foghatatlanok az emberi okosságtól.

Oh elctnek igaz elete mély nagy böl-
czesegid vadnak az, el estekekis ese-
tekbe, kiről egyebeket tanítasz, és ioven-
dő sok tevelygeseket ez, te zent tested-
nek tapogatafa által még rontasz, hogy
bizonyára igaz keresztan fél függez-
tesedbe fél tamadtal, prädikalhatnak
minden ketsegnelkül. Hogy igazan
mondhassak. A kit hallottunk, á mellyet
lattunk az mi zemeinkkel, és á mi ke-
zeink tapogattanak az életnek igiiről
hirdettyük tû nektek.

1. 104. 1. V. 1.

KA-

KARACZON NAPI- an.

SZ. JÁNOS EVAN- gielistának 1. részéből.

K Ezdetbe vala az ige, és az ige
Istennel vala, és az ige Isten
vala. Ez vala kezdetbe az Isten-
nel. Mindenek ő általa lőttének,
és semmi né lőt ő nala nélkül, á mi
lőt. O benne vala az élet, és az élet
embereknek világossága vala, és á
világosság az sötetsegbe világosko-
dik, és az sötetsegek őtet még nem
környkezek.

Vala egy ember küldetet az I-
stentől, kinek neve Janos vala, ez
iöve bizonyágtételert, hogy bizo-
nyágot tenne á világosságról hogj
mindnyaian hinnenek ő általa.
Nem vala az világosság, hanem
hogj bizonyágot tenne á világof-
ságról.

Ss 5

1827

Igaz vilagosság vala, mély minden embert még vilagosit á ki ez vilagra iű. Ez vilagon vala, es ez vilag ő általa lőt, es ez vilag őtet még nem ismère. Tulaydonaba iőve, es azővey őtet be nem fogadak. Valamenin kediglen vévek, hatalmot ada nekik, hogy Isten fiay legienek, azoknak á kik hiznek az ő nevebe: kik nem á vértől sem á testnek akarattyabol, sem ferfiui akaratbol, hanem Istentől zűletterrenek.

Es az ige teste lőn, es mi bennünk lakozek, es lattuk az ő dűczőseget, ugy mint attianak egyetlen egy zűlőttének dűczőseget, telljes leven kegyelemmel es igazsaggal.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVS Christusnak örök Istenségeről zol, ki által mindenek teremtettenek, ki mi erettünk még testesült.

EZ

EZ EVANGIELIOMRA
valo elmelkedések.

ELSŐ. Az mi Vrunk IESVS Christusnak öröktől valo zűletetset, jelenti zent Ianos, ki ez vilagtól él volt reytetve igen rövideden, de nagy bölcseséggel, kit ez vilagnak bölcsesegenek ertelme még nem foghat, kinek mély elmelkedesebe sokak még akadvan az hűt mellől ki estenek, kit az meny-ei ertelmeknek bölcz. seregi még nem foghatnak, kik kozál nagy sokan kevely elmeyek által még akarvan fogny á dűczősegek meltofsagatol még nyomattattanak.

Te kediglen en lelkem hogy még ne űtkőzzel ebbe az botrākőző kőbe, minden ertelmidet az hűtnek engedelme alavessed. Mikor még jelenik az ő dűczősegebe akkoron elegendendő ertelemmel kite neked adatik még ertetheted. It ez vilagi budosafodba elég hűt által ertened á mit az Apostolok, Prophetak Z. Doctorok, az anya zent egyházba elődbe adtak.

1. Timo. 1.

v. 19

1. Timot. 6.

v. 21.

Pr. 2. v. 27.

2. Corin. 10.

v. 5.

MA-

IESVS i-
gaz Isten
es ember.

MASODIK. Kezdetbe vala az ige, es az ige Istennel vala, es az ige Isten vala. Ki legyē az, ki ez ma- napon te eretted en lelkem, zolgai abra- zatba te czontodba es husodba az I- stalloba zűz Mariatol zűlettetet még ertheted:

Miczoda a
kezdet.

Ez a kezdet kiről zent Iános zol, hogy az eretnekekkel ne teveliegy, nem űdőzerent valo kezdetet ielent, hanē örökke valosagnak kezdetit, Ez kedig- len az ige akkor volt Istennel kezdet- be midőn az Istenseg kezdetbe volt, a mikor magatol, es magaba kezdet len- ni, akkor kezdetet ez az igeis. Az Isten- nek kediglen soha kezdeti nem volt mert öröktől fogva mindenkör volt bölcseségevel, ereivel, abrazattival, mely Istennek tulaydonsagi nem egyeb az ő igienel ki által mindeneket terem- pte ezertis mondatik zent Iánosol igi- nek nem fiunak, hogy az meg testesült ige nem czyak az Atiara nezne kitől zarmazik, hanem a teremptsfertis, es

áte-

a testert melyet fél vőt, a tanításert me- liet tanítot.

Kezdetbe mondatik lőtnék nem az Vdőnek kezdetiert mint az világ te- remptsfebe, hanem az örökke valoert, mert az Atya magatol formalt igiet, ő- rőktől fogva fogadgya Istensegének me- hebe. Errol mondgya. Te veled a kez- det, a te erődnek napyan az zenteknek feniessegebe, az en mehebből Lucifer előt zűltelek en ma tegedet. Ezen igi- nek zűleteferől Esaiasis így zol, az ő nē- zeset ki mondhattia meg?

Pf. 109. v. 4.

Es. 53. v. 8.

HARMADIK. Mindenek ő alta- la lőttenek. Ez iginek hatalma es bölcsesége által mindenek terempts- tenek mind azok kik az eghbe vadnak mind azok mellyek a földön, nem valt- sag által mint az eretnekek hazudnak, mert CHRISTVS az földet nem val- totta még, sem kediglen az tengert, sem az Angyalokat, mert ezek vált sagnel- kül nem zűkölködnek vala, hanem czyak az el eset emberi nemzet.

Col. 1. v. 16.

NE-

NEGIEDIK. Es az igeteste lön
es mibenünk lakozek. Ezt en lel-
kem á te zerelmedert véve fél ez te-
remptő ige, ez az. Atya Istennek mehe-
ből zűlettetet fia, hogy tegedet még
valtana, á te ellenszegednek kemény rab-
sagabol; Bun kőűl te hozzád hasonlo
testet vón magara, hogy ezt zerelme-
nek nagy voltaba, az ő zent Attyanak
iobia felől, minden Angyalok félet dű-
czősséggel helyhez tetne. Veled egyűt
minden kérését edességes gyonyorűseget
es bodogságot hogy közlene, kinek nagy
erdeme által Isten fianak hívattatol.

Lassad azért ezeket iol elmedbe
zedven mint halatod még ő fősegenek,
mint zolgalz neki, mint követed aka-
rattyat, mint vonzod még magadat á
testi czelekedetektől, mint követed ezt
az igaz vilagosságot, mint hagyod él-
vetkeyidet, hogy **J E S V S B A** vionnan
zűletteffel, mint őltőzől ki az regi Adā-
bol, hogy ne te ely Adāba, hanē ēlyē ben-
ned á Christus ki te eretted adta magat.

Még

Még lassd hogy ez halaadatlan vi-
lagnak tarsasagaba ne talaltassal, ki
még nem ismère ezt az teremptő igit
faiat. öröksegebe iűven: te hozzád ke-
diglen minden napon valo iövetelibe
bőczűletteffel vegyed, es tizteffel
fogadgyad, ugy mint az oltari zentse-
ge tellyes Istensegebe es embersegebe,
sőt hiadis nagy lelki buzgoságal az
te még romlot természetednek még vy-
tasara.

**GIORTIA ZENTELO
BODOGAZZONY**

Napian.

**SZ. LVKACZ EVAN-
gyelistanak Masodik
rezeből.**

Mikor be töltenek volna **MA-
RIANAK** tiztulasanak napiai,
Moisestörvénye zerent vivek **J E-
SVST** Hierusalembe, hogy az Vre-
seibe allatnak, á mint még va-

gyon

Ap. 3. v. 20.

Leu. 12. v. 6

Ro. 6. v. 6.

Eph. 4. v. 22

Col. 3. v. 9.

Gal. 2. v. 20

Ex. 13 v. 2.
Nu. 8. v. 6.
Leu. 12. v. 8

gyon irua az Vrnak törveniebe. Mert minden első zűlöt, az Vrnak zentinek hivattatik. Es hogy aldozatot adnanak, á mint még nagyon mondua az Vrnak törveniebe, egy bokor görliczet, avagy két galamb fiat.

Es ime vala egy ember Jerusalembé, kinek Simeon vala neve; Es ez az ember igaz es Isten felő vala, varvan Izraelnek vigasztalásat, es zent lelek vala ő benne. Es feleletet vót vala az zent lelektől, hogy halalt nem latna addig, miglen latna az Vrnak Christusat.

Es mikoron be vinnek á gyermek JESVST az ő zűlei, hogy á törvenynek zokása zerent czelekednenek ő vele, es ő őlebe véve őtet, és alda Istent es monda.

Mostan boczatod él uram á te zolgadat á te bezeded zerent bekefeggel. Mert lattak az en zemeim á te Vdvezitődöt, mellyet kezi-

tet.

tettel minden nepeknek orczaia előtt. Világossá, az poganságnak még jelenesére; es á te nepednek Izraelnek dűczősegere.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

JESVST vizek az Jerusalemitemplombareondelt aldozattal.

Simeon őlebe vevén JESVST, halakat ad Istennek az Vdvezitőnek el boczatásáért.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

ELSŐ. Hogy mindeneket be töltsen zűz. MARIA kiket Isten az törvenynek kiadásába paranczolt vala, az zűles utá valo tisztulása, iol lobet erre zűk sege nem uala, mert tizta vala mehebe valo fogátatásabais zent lelektől, zűlesebeis moczok nélkül vala, mind az által mint zent fiatol adatot paranczolatot örömeit be tölti. Zent fiaert valo valtságotis vizen aldozatul, noha erre sem vala köteles, mert nem Christusert ő-

T t

let-

Miert pa-
ranczolta
Isten hogy
az első
zültek eo
amara
zételtessék
Ex. 13. v. 15.

Deuter. 12.
v. 11.
Es. 46. v. 3.

Miert vi-
zik IE-
SVST Hy-
erusalem-
be.

658 Gyortya Z. Bodog Azony Napiara.

lettettcnek vala még A giptusba az el-
ső Zülöttek az Angyaltól, kinek emle-
kezetiert Isten minden első zülöttet
maganak akara aldoztatni, hanem I-
Zraelnek szabadulásaert.

MASODIK. VIVEK JESVST Hi-
erusalembe hogy az Vr eleibe al-
latnak. Vram IESVS te vagy az Vr
hova viteted magadat, te vagy az fe-
niességnek templomais. Te vitetel ho-
lot egyebeket is te hordoz. Mit akarz V-
ram ot czelekedni? Atiam eleibe vitet-
tetem, az közösleges imadsagnak hely-
ere, hogy ot mindeneknek imadsagokat
Atiam előtt foganatossá tegyem; ez fél-
vőt emberi testet még mutassam aty-
amnak embereknek kezekbe advan
magamat. Emberekert iöttem, ezek-
kel egyetembe Atyam eleibe vizem ma-
gamat, hogy az en tekintetemert ha-
ragiat azokról él vegie. Az ven
Simeonis, az özvegy Anna val
var.

Az en czelekedetem te Peldad fiam,

ha

Lelki elmelkedések.

659

ha en azen tizta anyammal törvény
ala adom magamat zűksegnekül, men-
től inkább te hozad illik zűksegedert,
hogy engedelmefféget mutas az Isten
paranczolattya hoz, az előtted iarov-
nak paranczolatnak en erettem valo
engedelmeffégekbe. Es mint hogy en sem-
mi kart nem vallottam, az en engedel-
meffégekbe, ottis áhul nem kellett vol-
na, sőt nagy tizteffégekbe, es dűcző-
fégekbe volt Atyam előtt. es az ő zolga-
lo seregi előtt, ez vilagi híveim előttis
mint zemeiddel latod, így á te alaza-
rossagodnak engedelme, minden dol-
goiba, mind emberek előtt, mind en e-
lőttem is tekintetbe lezen.

HARMADIK. Es ime vala egy
ember Jerusalemben. Mindēkor vad-
nak Istennek valasztot edeni á gonozok
közöttis, mit regēnis Illies Prophetanak
mondotta vala hogy még Izraelbe vol-
na neki het ezer valasztot embere: mint
Loth Sodomaba, Izrael A giptusba, Iob
á Poganok földön, Tobias á rabok között

Christus
ottis enge-
delmefféget
mutattya
ahol nem
tartoznek.

3. Reg. 19.
v. 18.

Tt 2

Su-

Istennek
mindenütt-
vadnak i-
gaz köve-
tői.

Susanna Babilloniaba, Judit Bethu-
liaba. Ester Persiaba. Susan varosaba.
Zacharias pap feleségevel. Simeon es
Z. Anna Hierusalembe az vër zom iu-
hozo kevely varosba, kik ez vilagi em-
bereknek tarsasagok közül, magokat
még vonvan, zent eletet viseltenek, kik
felelmes lelki ismerettel zolgaltanak
igassagba Istennek varvan Izraelnek
vigasztalását.

Te kediglen en lelkē mint rendeled
ezekkel igassagba eletedet, mint zol-
galz Istennek gondoliad, hogy á te lel-
kednek vigasztaloiat lathassad, kit ki-
vanz, kiert magadat még vontád, ez
czalard vilagtól, kiert akaratomat él
hattad hazad nepet még utaltad, joza-
godat es öröksegedet még vetetted, hogy
JESVSST öledbe vehessed.

NEGIEDIK. Veve ölebe ötet
es még alda Istent. Nagy volt oh
zent Simeon á te kívánságod Izrael
zabadítására, hogy ez üdöre értel az
zent lelek jelenése által, hogy az te V-

radat homalios zemeiddel lattad test-
be rezkető hideg karayd között kedve-
sen zorongattad, nem nezven kiczin
voltat testébe, nagy hatalmat latvan
lelekbe.

Oh ven Isten felő Simeon mély nagy-
lelki örömed volt ez aldott gyermek tar-
tasaba, azt itilem hogy ez vilagnak
minden öröminel, es vigasaganal lég
nagyob volt, kinek Zerelme, es öröme
miat töbe nem akartal mas örömet lat-
ni, es ezokon mondad, mostan boczatod
él Vram áte zolgadat á te bezeded ze-
rent bekesegel. Immar testemet örö-
mest még adom á földnek, es bekesegbe
él nyugzom, mert az bekesegnek urat
zemeimmel lattam kezeim között tapo-
gattam.

Oh aldott kiczinded gyermek, mint
nez, ez ven zent elető ember zemebe, él
nem vezed zemedet zemeről, hogy na-
gyob vigasztalással emlekezeted zűve-
be maradgyon, ki mulasa utan örömet
mondgyon, az sötetsegbe ülő zent Aty-

Az Isten
hú az eo
igiretibe.

aknak, hogy immar tegedet latot, kit
Paradiczomba igirt vala Isten.

De te én lelkem azon gondolkodol
mint Simeon kezéből te kezébe kiuan-
tad volna menni, hogy te is gyoniörkőd-
tel volna ily draga kincznek tekinteti-
be. Vagyon en lelkem te nekedis ha-
sonlo alkolmatosságod, hogy ezt az V-
rat nem csak kezébe uehessed, hanem
zaiadba, es zűnedbe tarthassad; az Ol-
tari zentségnek hozzaad valo vételebe,
holot tellyes Istenfegevel es emberfege-
vel, te neked adgya magát éledelül,
hogy te ő benne, es ő te benned lakozzék.

SZ. MATHIAS APOST.
Napiara.

SZ. MATHE EVAN-
gielistanak 10. rezéből.

Luc. 10. v. 3.

Me él boczatlak tūtőket, mikép-
pé á iuhokat á farkasok közébe.
Legietek azért ézesék mint á kigy-
ok, együgyűek mint á galambok.

Még

Még oiatok kediglen magato-
kat az emberektől. Mert él ad-
nak tūtőket tanaczokba es az ő
gyülekezetekbe még ostoroznak
tūtőket, es birak es kiralyok eleibe
vitettettek, en erettem azoknak
bizonyfágul es az Poganoknak is.

Mikor él arulnak kediglen tū-
tőket ne gondolkodgyatok mit
zolyatok; mert abba az oraba a-
datik tū nektek mit zolyatok.
Mert nem tū vattok á kik zolotok,
hanem á tū atiatoknak lelke á ki
zol tū bennetek.

Az atiafiu az atiafiat él arulya
halakra, es az Atia á fiat, es á fiak az
ariakra tamadnak, es azokat ha-
lallal illetik. Es minden ember-
nél gyűlöfegbeleztek, az én neve-
mert, á ki kediglen végig még ma-
rad az űduezül.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

T t 4

le-

Marci. 13.

v. 11.

Lu. 12. v. 11.

Lu. 21. v. 16

Ielenti IESVS az ő tanítvannak habo-
ruságokat az ő neve hirdetése mellet.
Igiri zűkségekbe meniey Attyanak lelke
velek letet.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

Isten az eo
biveyt nē
boczattya
gyeonyó-
rűsegre.

EL S Ő. Mély külömb gondolati le-
gienek az mi Vrunknak, ez vilagi em-
bereknek gondolatinal, ez jelen valo
Euangieliombol nilvan még teczik, ki
nem gyönyörűsegre, sem bekesegre bo-
czattya az ő zerelmesit, hanem zűnet-
len vigiazafra, zegenysegre, űldözésre,
kergetésre, tőmleczre, ugy mint bara-
nyokat farkasok közibe.

Ez világ kediglen mint ežekhez
ellenkező dolgokat ad az őtet követők
eleybe, penzt, kazdagságot, vigaságot,
bekeséget, io zerenczet, de mi legyen
vege mindenik tanaczanak az utolsó
nap még mutattya.

MASODIK. Legietek azért e-
szések mint á kigiok. Mind ezekbe
az sok haboruságokba, nagy ezefféget

ki-

kivan IESVS, ugy hogy ha testünkbe
zenvedünkis mint á kigiok, derekáról
nem gondolvan feieket otalmazzak.
Az CHRISTVS mi feyünk, testi zen-
vedésünkbe az ő tiztesseget otalmaz-
zunk, hűtünkkel egyűt lelkünket még
tarczunk.

Te kediglen en lelkem ugy kővesséd
á kigionak bölcseséget, hogy ne á test-
nek okosságat keresséd, ki teneked nem
életet hanem halált zerez. Es mint á
kigio az ő regi bőreből valo ki őltőzeti-
re zoros liukat keres, igi te is Christusba
valo vy eletednek még uitasára, ne ta-
gas utat keres hanem zorossat. Az i-
gaz napnak vizontag melegsegenek
tižta fenyet keresséd, ki még romlot hi-
deg természetet, még meleget se, az
az, az zent leleknek még gerieztő lan-
giat keresséd. Annak felette mint á re-
gi kigiok zemek világot él veztvén
sok feiekbeli mergek miat az meleg-
nap feniere forditvan még gyógyulnak.
Igy á te sok vetkeiddel, még vakult, lel-

Kigionak
tulaydon-
sága.

Ro. 8. v. 6.
Menenű le-
gyen az
kigionak
ezeffége.

Mat. 7. v. 13

ki zemedet, fordicz az igaz vilagosságra hogy még vilagositassék.

Mibe legyen az együgyű es egyez czelekedet.

Ró. 12. v. 19

A ki Isten akarattya követi el nem hagyatik.

Egy ügyű legy mint a galamb ki minden ellenfegi előtt zeligseget mutattia, mindenekkel bekefeget tartanak. Legy azokaert ez es hogy a gonoztol magadat még otalmazad, együgyű, ugy hogy senkinek, gonozt gonozert ne adgy.

HARMADIK. Midőn tütőket él arulnak. Az a nagy Isten a ki akarattya követed én lelkem, keserűségidbe es kergetesidbe véled leven, ezedet, elmédet nyelveddel egyűt, ugy igazgattya hogy fogiatkozasz nélkül nem hagy még zegenűlnod.

Tudód én lelkem, es bizonyal való hallast hallottal üldözésedbe, mikor az Istennek Angyalatol vigasztaltattal. Mikor hamis birak előtt voltal; Ez utannis artatlanfagodba véled lezen. Ellensegiddel való vetelkedesidbe, mint gyakorta ezedbe vőtted zokatlan bölcsesegnek feleletit ad, ki ellé nem zol-

hat-

hatnak ellensegid, karomlasnal egyebet. Vard végig it ez vilagi tusakodásidba a koronát, kit fogiatkázás nélkül még ad az a kinek tiztessege mellett hadakozol az ördöggel, a testel, es ez vilaggal.

GIVMOLCZ OLTO
BODOG AZONY
Napiar.

SZ. LUKACZ EVANGYELISTANAK első részéből.

ELküldetek Gabriel Angyal az Istentől, Galilaeának városába kinek neve Nazareth a zűzhöz, ki él vala iegiezterve ferfiunak, kinek neve Joseph, David hazabol, es az zűznek neve MARIA.

Es be menven ő hozza az Angyal móda üdvez legjtelljes malaztal

az

az Vr veled. Ki mikor hallotta volna, még haborodek, az ő bezedén, es gondolkodik vala, menenű volna ez á közöntes. Es monda neki az Angyal. Ne feli M A R I A mert kegyelmet talaltal az Istennel.

Ef. 7. v. 14. Ime mehedbe fogadz, es fiat zülz, es az ő nevet J E S V S N A K nevezed. Ez nagy lezen, es felfeges fianak hivattatik. Es az Vr neki adgya az ő attyanak Davidnak zekit, es Jacobnak hazaba mind örökke uralkodik, es az ő orzagának vége nem lezen.

*Dan. 7. v.**14. & 27.**Mich 4. v. 7*

Monda kediglen M A R I A az Angyalnak mikeppen lezen az mert ferfiat nem ismerek. Es felven az Angyal monda neki, az zent lelek zal te read, es az magasfagbelinek ereie környül vezen tegedet. Es ez okaert á mély zent te töled zülertetik Isten fianak hivattatik.

Es ime Ersebeth á te rokonod őis

fiat

fiat fogadot az ő venfegebe, (Es ez á ho hatodik) á ki Magtalan-nak neveztetik: Mert az Istennel semmi bezed nem lehetetlen.

Monda kediglen M A R I A. Ime az Vrnak zolgalo leanya, legyen nekem á te bezeded zerent.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Az mi Vrnak I E S V S Christusnak még testesfulesenek Historiaia, kibe Gabriel Angyal Istentől, követsegre boczatatik Nazaretbe zülz Mariához hogy zent fiat az emberi valtsagert mehebe fogadna.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

E L S Ő. El iürven az údonek tellyes volta mikor az Vristen regi igiretiről még emlekezven, Prophetaknak es zent eletű embereknek fohazkodasit hallana, es nagy sok bozzusag tetelit ez kegyetlen ördögnek el nem zervedhetne tovab hiveynek fél kialta vére-

Ef. 64. v. 1.

ket

ket nem győze halgatni, düczőseges palotaiánakis puzta karait gyakorta tekinti; az sötetsegbe ülő atyáknakis, kemény tömleczekeket lattia. Ez mai nap azért enyni zűkseges dolgainak, es vegezet tanaczának követit. Gabriel Archangyalt él boczattya, egy tizta zep zűz viraghoz, hogy él vegezet akarattyának fő tanaczat vele közlene, enynyn zűkseginek élei vételit egyedül csak ő rea bizna, hogy zent fianak ki vegezet tanaczának akarattyat be töltené zolgai abrazatba, agias haza léne, tizta vercből zent lelek által testet fél venne.

MASODIK. Be menven ő hozza az Angyal monda. Gondollyad en lelkē ez kegyes zeplőtelē zűznek ezen oraba imadsagba valo foglalatossagat, á tőb zentekkel, az űdvezitőnek él jóveteli felől, mint Daniel Prophetanak Izrael nepenek fog sagbol valo zabaditafabeli imadsagaba, es Zacharias Pappnak aldozati kőzöt, ezen Gabriel Ar-

Da. 9. v. 21.

chan-

changial meg jelenik, nagy felelmekre, ez zűz viragnakis nem keves haborodasával, holot egyedül letebe, ilyen fél serdült ifjui abrazatba jelenik még, mit akar halgatva magaba gödolkodik, miglē zep es kedves kőzöntő zava által, magaba tervē vigasztaltatik, gondolkodva minenű kőzöntes volna ez.

Peldad en lelkē az Isten latogato kegyelmebe mint kellyē magadat uiselned, zűz MARIAVAL, mikor ualakiuel bezelgecz, mély czendez elmevél kellyē halgatnod, tőbet hallani hogy sem mint zolani. Ha io módatik felőled, ugy mint czudalatozt, kit nem erdemlez alazatosagba magadba halgatnod, es még haborodnod hogy sem mint diczekedned. Avagy midőn hertelen valo haborodasá törtinik elmednek, halgatnod hogy sem mint zolanod, miglen tellyes okasagod még űrven, feleletre inditással.

Elmelkedgyel annak felette en lelkē ebbe á kővetsegbe az Istennek czudalatos czelekedetinek gondolattyarol: mély nagy bölcz tanaczot tart, magaba

Zep pelda
zűz Maria
halgatasá.

Ps. 76 v. 5.

Esa. 6. v. 8.
Mert az
Fiu teste-
fedet még.

Miert kül-
detik An-
gyal zűz
Mariához.

előző gyülekezetet teven es kerdven
kit kellyen él küldeni. Mint Esaiasnal
*Quis ibit. Zent fia magat igiri. Ecce
ego. Az, en bozzusagomra löt az em-
beri nemzetnek romlása, mert Luci-
fert azért vétet ala az magasságból,
hogy te hozzád hasonlatos akara len-
ni, még vétven az én te hozzád való
hasonlatosságomat, kit te magadnak
formaltal es zűltel. Az emberi nemze-
tet kibe ennekem tellyes gyonyorűségem
vala, az en Istenfegemnek kívánsága-
val czala még; melto dolog ezokaert
hogy én menyek él, es en zabadiczam
még. Angyal miat veze él. An-
gyal altalis legyen zabadulasanak első
izeneti. Menyen él Gabriel ki Isten
ereienek neveztetik, hogy az erős Isten
iovetelit jelencze.*

Annak felette gondollyad hogy il-
lyen fő követseget az dúczó zent Ha-
romság, nem hatalmas kiralyokhoz, a-
vagy feiedelmekhez küld, hanem egy
zegeny allapatu zűz hoz, ki noha elei-

nek

nek tizteffeges kiraly neméből zarma-
zek nagy szegenységre iuta, hogy gonoz
eleinek kazdagisagitól még foztatnek,
es sok Istentelen vérekől ki tiztittat-
nek.

HARMADIK. Ime mehedbe fo-
gacz, es fiat zűlz. Gondoliad én lel-
kem, hogy ez kegies zűzeczkenek még
haborodot zűnet az. Angyal még bato-
ritana Isten kegyelmenek tellyes voltat
jelenti benne, ugy mint ki zűze segeuel,
es alazatosságával kedvet talat volna
Istennél, Ennek ugy mind igaz volta
kit te benned alazatosságod miat nem
ismerz, ez lezen hogy fiat fogadz me-
hedbe, ki nagy lezen mert az magasság-
beli fianak hivattatik, azt fogadod me-
hedbe, kit az Isten öröktől fogua mága
meheből zűlt, kinek fogantatasara á te
véredbe, zent lelek zal, es az magasság-
beli Isten éreietől kornyúl vétetel.

Lassad en lelkem ez czudalatos ta-
nackózaft. Mint az zűz nem ketel-
kedven az Angyal mondasan, mind az

V u

altal

Miert ze-
geny zű-
zet uala-
tot maga-
nak.

Isten beze-
debe nem
io a ketel-
kedes.

altal nagy ez esen mint leheffen az, ho-
lot ferfiat nem ismer tudakozik nagy
alazato ssaggal, kiből te neked én lel-
kem tanusagod adatik, hogy az Isten a-
karattiaba es bezedebe, ne ketelkedgyel,
hogy ha nehez ertelmedre valo dolog a-
datik elődbe, tudakozzal az bölczeség-
nek zent Angyalatol, ki teneked min-
deneket még magyaráz.

Isten előt
mindenek
lehetsege-
sek.

NEGIEDIK. Mert az Istennél
semmi bezed nem lehetetlen. It
pirulhac az én lelkem magadba Istennek
Angiali előt, es az magassagbeli Isten
előt, menjzer az Vrnak zavan ketel-
kedtel, menjzer hűtődbe még czökön-
tel, lehetetlen dolgát ő fölsegének, mind
magadba, mind egiebek előt hantad
vetetted Isteni hatalmassaganak melto-
tiztesseget nem advan.

1. Regi. 25.
v. 41.

EOTODIK. Ime az Vrnak zolgalo
leanya legyē nekē á te bezeded ze-
rēt. Még ertven modgyat mehebe valo
fogadasnak az Isten fianak, zokot ala-
zato ssagaval, nē kis az zornynak nevez;

ma-

magat, hanem zolgalo leanyrak, mint
Abigailis felele David követinek mi-
kor hazassagra kereti vala. Oh felseges
Isten nem ok nélkül kerded bölcz tana-
czodba kire tekinczek, hanem czyak az
zegenyre, kinek alazato ssagaba czalat-
tassék még ama z keveli Holofernes? ki-
nek kedves illatu viraganak io illattiba
törlessék él az Lucifer őrdögnek dög-
letes bűdössége? Ez alazatos gyökerecz-
kenek meghuiult bimboiaba, ki á telnek
sanyarú hidegsegetől még maradna;
es az zapor esőnek hertelē valo cziapa-
sitol magat még vonuan, fél kezdet ne-
vedekdni. Kely fél azért én zerelmē iő-
vel es meg koronaztatol.

Es. 66. v. 2.

Cant. 4. v. 8

Oh en Istenem mély külfömb őző cze-
lekedetet erzek, én bennem, zűz, MA-
RIANAK czelekedetinel, sem tiztasag,
sem alazato ssag, ninczen bennem, mi-
czoda zűvel fogadhatlak én tegedet, az
én zűvembe, mint nevelhessélek, es
tarthassalak lelki ertelmembe, holot fél
emeltettem ez vilagnak forgo zelei-

Vu 2

tól,

től, hiába való kiutaságimtol, testi gyönyörűsegektől, tisztatalaniságtól, sem étem, sem itom, sem magam vifelesi ninczenek üresfakelki betegsegektől.

Oh kegyelemnek zent Anynya fordicz ream á te irgalmasságodnak zemeit, imad zent fiadat én erettem, hogy á te Isten előtt való kedvessegednek lég kissebik zikraia zallyon az én zűvembe, ki által zent fiadat vehessém hozsam az oltari zentsegebe, kinek kegyelmebe úgy rezesűllyek hogy soha tőlem él ne kíváncozzek, hanem az ő zerelemebe élyek es halljak.

SZENT GIEORGY
Napiara.

SZ. JÁNOS EVANGYELISTANAK 15. REZEBŐL.

EN vagiok az igaz zőő tő, es az én Ariam zőő mives. Minden zőő vézzőt, á ki en bennem gyűmöl-

mőlczőt nem hoz él meczi azt. Es mindent á ki gyűmőlczőt hoz még tisztit, hogy tőb gyűmőlczőt hozzon.

Immar tū tisztak vattok á bezedert á melljet zolottam tū nektek.

Maradgyatok én bennem es én is tū bennetek. Mikeppen az zőő vezző nem hozhat magatol gyűmőlczőt, hanem ha az zőő tőkebe marad; ekképpen tū sem hozzattok, hanem ha en bennem maradtok.

En vagyok az zőő tő, tū kedig zőő vezzők, akki en bennem marad en is ő benne, ez sok gyűmőlczőt hoz, mert én nalam nélkül semmit nem czelekedhetek.

Ha ki én bennem nem marad ki vétetik mint á zőő vézző es még zarad, es azt őzze zedik, es á tűzre vétik es még egh. Ha én bennem maradtok, es az én bezedim tū bennetek maradnak, valamit a-

kartok, es kertek még lezen tő
nektek.

**SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.**

IESVS hasonlatosság által nevezi magát
zölőtőnek tanítvanit kediglen belőle
nőt zölő vez zőknek.

Mint magatol a zölő vez ző gyümölcsöt
nő teremphet. azon keppen a tanítva-
niokis, hanē ha Christusba maradnak.

Annak felette Christusba való még mara-
dasnak hasznat jelenti.

**EZ EVANGIELIOMRA
való Elmelkedések.**

ELSŐ. Mély zorgalmatos legyen
az *Vr* Isten az emberi nemzet űdves-
sege keresésebe, ez ielen való pelda be-
zedből kiteczik. Holot IESVS űdve-
zitónk magát a termő zölőtőhöz ha-
sonlittia, tanítvanit kediglen az zölő
vez zőhöz, kik az ő tőle zarmaszot
nedvessegnek kegyelme által gyümöl-
czőt hoznak. Attyánakis ez zölő tőke-
rűl való gondviseletet jelentven, úgy
mint főgazdaet, kinek tisztogatasára

nagy

nagy gondgya uagjon, es az hazontalan
zölő vez zőnekis ki vagatasára.

MASODIK. En vagyok az igaz
zölőtő. Nagy vigasztalásod vagyon én
lelkē, ily Istennek hozzá való io aka-
rattiaba, hogy mind az Atya, mind a fiu
munkalkodik körüléd. A fiu, hogy az ő
erdeméből fél neveden, hasznos gyü-
mölcsöt teremthes az Istennek kedues
asztalara. Holot azon is elmelkedhetel,
hogy Christus nő máganak zűlettetet,
sē magaert zenvedet, sē mága haszn-
ert még nő holt, sē él nő temettetet, sem
menybe nő ment, hanē vala meni iozag
volt ő fölsegebe azt mind te veled köz-
lőtte mint az zölőtő az zölő vez zővel.
Mély halaado legy te ezekert a te io a-
karo *Vradnak*, es menenű gyümölcsöt
teremptez, enni veled való io akarat-
tyaert iol még tekincz, nem leveledert
tart, sē arniekodert, sem magossan va-
lo nevededert, hanē gyümölcsert,
nem vadert hanē edesert, es io izűert.

HARMADIK. Minden zölő vez-

Vu 4

zöt

Mit kiuan
Isten a zölő-
től.

Mit var I-
sten a zölő-
vez zővel.

Esa. 5. v. 2.

zõt á ki en bennem gyümölczõt nem terempt. Az atia Istenek az zóló vezzőkrol valo gondviselese, hazontalant ki vag, hogy hiaba nedvesseget ne vonynyon az zóló töből, mint él véte Caint, Esavt, Pharahot, Achabot, Sault, Herodest, es Iudast.

Az gyümölcztelen zóló vezző ki vagatik.

Miert tisztítatik meg a zóló vezző.

Iol még lásd én lelkem, es iol még gondold mi legyen á ki vagas mikor Isten-től read boczatot niavalyaert zűgöldol, kiből inkab gyümölczözönöd kellen, hivatalodat él hagyod, engedetlen vagy, iora valo ügyekezeteknek benned valo indulatit még foytod, hűtődöt él hagiod Isten ellen karomlast zolaz. Nem eleg az, hogy Christusba á kérezt viz, által, es hűt által oltattatal, es ez okkal kereztiennnek mondod magadat, holot iol latod es hallod, hogy az zóló vezzetől gyümölczõt kivan az Atia Isten, olliát kediglen mi melto legyen illyen hatalmas Vrnak aztalara.

Nagy zava Christusnak ki vagia azt, az, az Christustól él valasztia, hogy sem-

mi

mi, közzi ne legyen hozzaia, minden kegyelmet még vonuan tőle, á mint az irasis mondgya: In terra sanctorum in qua gessit & non videbit gloriā Domini.

Es. 26. v. 10.

NEGIEDIK. Es mindent á ki gyümölczõt hoz még tisztit, hogy töb gyümölczõt hozzon, él metelven hiaba valo kapczait, hiaba valo holna alat valo nevedekeseket, es feletteb valo nevedekeseket: sok külömbkülömb haborusagok által, még tisztituan á bűnőktől. Ez Isten tisztogatasa amaz zűnek környül valo metelese sok hyaba valo gondolatoktól, imide amoda valo kabdosasinktól, sok külső belső nyavaliak által tisztittatasunk.

S Z E N T M A R K
E V A N G I E L I S T A
Napian.

SZ. LUKACZ EVANGIELISTANAK 10. REZEBŐL.

Vu s

Va-

Matth. 9.
v. 37.

V Alazta JESVS mas hetven ket tanitvant, es ketten ketté küldé él őket, az ő orczaia előtt, minden városba, es héltre valahova ő menendő vala. Es mondgya vala nekik. Az aratas sok a munkas kediglen keves, kerietek annakokart az aratafnak Vrat, hogy külgön munkasokat az ő aratafara.

Matth. 10.
v. 16.
Mar. 6. v. 8

Menyetekél, ime én él küledek rűtőket mint a baranyokat a farkasok közze. Ne hordozzatok erzent se taskat, se farut, es senkit az uton ne köszönczetek. Vala mely hazba be mentek, előzőr mondgyatok bekeség ennek a haznak, es hogy ha bekeségnek fia lezen ot, még nyugzik azon a rű bekesegtek, hogy ha kediglen nem lezē rű hozzatok ter. Maradgyatok kediglē ugyā azon haznal even es iuan a mi azoknal vagyon, mert a munkas melto az ő berire.

Deut. 24.
v. 14.
1. Tim. 5.
v. 18.

Ne

Ne menyetek eggik hazbol a masikba. Es valamely városba be mentek, es be fogadnak rűtőket, egietek a mit előtőkbe teznek, es betegetek gyögitsatok, a kik abba vadnak, es mondgyatok nekik él közelget rű hozzatok az Isten orzaga.

Vala mely városba kediglen be mentek es be nem fogadnak rűtőket, ki menven annak uczaira mondgyatok. Még a Portis a mely labunkhoz ragadot a rű varostokba lerőrölyük rű reatok. Azt tudgyatok mind az által hogy él közelgetet az Isten orzaga. Mondom kediglen rű nektek hogy Sodomának azon a napon könyebben lezen dolga, hogy sem mint annak a Varasfnak.

Act. 13. v. 51

Matth. 11.
v. 76.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

I E S V S valaszt hetuen ket tanitvant, a tizenket Apostol környül.

Ta-

Tanítvánjt intihogy imadkozzanak az
lelkek aratására való munkásokert.
Ez világi zorgalmatosságától on es va-
rosokba tiltja őket.
Mi legyen hivatallyok rövideden még
taníttya.

EZ ÉVANGIELIOMRA való elmelkedések.

ELSŐ. Az mi üdvezítőnk előzőr
tizenket tanítvant valaszt kiket Apo-
stoloknak neveze Izrael fiainak tizen-
ket nemzetsegenek emlékezetire. Ezek
után valasztá hetuen ket tanítvant, az
hetven ket él ozlatot nyelűnek Prædi-
kalására, hogy az fő Apostoloknak len-
nenek segítőik.

Miert va-
last I E-
SVS 72. ta
nítvant.

Miert IE-
SVS kettő
ketten kül-
di tanítua-
nit.

Gondollyad én lelkem ez Vrnak va-
lastasába nagy bölcseségét ki semmit
nem czelekedik nagy mélyseges bölcze-
sege nélkül. Ezek közül kettőt kettőt
küld az ő orczaia előtt á hova eő me-
nendo vala, hogy iövetelit hirdetnek,
es tanítására gyűlnek. Ketten ketten
küldi, ket nemzetsegenek még terítése-
nek

nek ieleert, az Sidokert es az Poganio-
kert, á ket paranczolatnak magiara-
zattiaert, ket bizonyfagnak tanu bizo-
nyfag teteliert; egy mas vigasztalásaert,
kinek emlékezetire az io rend tarto-
zerzetesekis ketten ketten zoktak jar-
ni.

MASODIK. Az aratas fok, á
munkas kediglen keues. Ne czu-
dalkozzal en lelkem az Vrnak czele-
kedetin, hogy enini tanítvant valaszt
maganak, mert ő maga mondgya, fok
az aratas, fok az nep, kiket en hozzam
még kel teritenetek, kevesen vattok ez
zeles vilag még teritesere, azért keriē-
tek ez aratásnak Vrat, hogy külgyon
munkásokat az aratásra.

Nagy tanúsagodra való pelda ez te-
neked én lelkem hogy te eretted ily Zor-
galmatos Vrad vagy, ki arra int hogy
könyörögy az Atya Istennek hogy az a-
ratásra külgyon munkásokat, igaz ta-
nitokat, ne magoktól iűienek, mint ez
nyomorult vilagnak ideiebe, á hamis

Den. 17. v.
6. & 19.

v. 15.

Matth. 18.

v. 16.

2. Cori. 13.

v. 1.

104. 8. v. 17.

Igaz tani-
tokat, Iste-
tol imad-
ság által
kerni.

tanitok, kik magoktól iűnek, hasok es torkok haznat keresven; hanem Isten boczaſſa, kik munkalkodgyanak az Vrna arataſaba.

Te laſſadez, elmelkedesbe mire valasztattal Iſtentől, mire küldettettel az óaratni valo mezeiebe. Imadkozzal az arataſert valo ſegitſegért. Valameni zenteknek historiaiat olvasod, irasokat forगतod, mind te eretted munkalkodtanak, valameni aratok még holtanak az aratas mellet, mind azok te eretted valo munkas arataſokba zenuedtek.

Mibe allyon
Christus
igaz köve-
teſe.

HARMADIK. Ne hordozzatok erzent ſe taskat. Laſſad en lelkem mit kívannyon á tökelletes Euangelio-mi paranczolat, es tökelletes Christusnak követefe. Ha CHRISTVS igaz tanitvania akarz lenni, él kel hadnod, á tellyes ladakat, kiket ezűstel es aranyal még raktal. Ha á te tanito meſterid-től ily tökelletes eletet kívan CHRISTVS, bizonyos dolog az hogy tanitua-

ni-

ninakis tanitvanitol haſonlot kívan.

Az igaz CHRISTVS tanitvaninak zorgalmatoſſagnetkül kel lenni. Az mely Iſten zolgaia löttel, azon Iſtē zolgalattyaba, teſti zűkſegedről gondot viſel. Mint vétkezel ez CHRISTVS paranczolattya ellen iol még gondold, ki noha zegenyſeget fogattal Iſtennek, mind az altalteli tarſollyal akarz utra indulni, nem mezeitlab, hanem valami io formaiu zekernyebe, avagy ekes es czikorgo kordobani czipellyűsbe, kótet ſalavareba ki labodon ekeſen még fezűlyon. Az mit gazdak uton iartodba elődbe annak, nem elegzel még, hanem imezt amozt kívanZ kit á zerzetbe nem talaltal volna. Egik helyről maſikra vagiakozol, imit ez nem teczik, maſut még mas ganczot találz.

Z. PHVLOP ES Z. JAKAB Apoſt. Napian.

SZ. JÁNOS EVANGIELIſtának 14. rezeből.

Christus
tanitvanj-
nak vilagi
zorgalma-
toſſagnet-
kül keletni

Ne

IESVS
menyor-
ragbahe-
lyet kezit
az ötet kö-
veteknek.

NE haborodgyek à tũ zũvetek.
Hiztek az Istenbe, ên benne-
mis hidgyetek. Az ên atiamnak
hazaba fok lákasok vadnak. Hogy
ha nem megh mondottam volna
tũ nektek, hogy él megiek helyet
keziteni tũ nektek. Es hogy ha él
menendek es helyet kezitek tũ
nektek, Ismêt él iövök es hozzam
vezlek rűtöket, hogy á hul ên va-
gyok tũis ot legyetek. Es á hova ên
megyek tudgyatok.

Monda neki Thamas, Vram nem
tudgyuk hova megy, es mikeppen
tudhartiuk az utat? Monda neki
IESVS. En vagyok az űres az igaz-
ság, es az élet, Senki nem megyen
az ên átyamhoz hanem czyak ên
altalá. Ha engemet ismertetek vol-
na, az ên Atiamatis még ismerté-
tek volna, es mostantol fogua
még ismêritek ötet, és lattatok ő-
tet.

Monda neki Phülop. Vram mu-

raja

tafd még nekũnk az Atyat, es elég
mi nekũnk. Monda neki IESVS
Phülop, á ki engem lat, lattya az
Atiatis. Mikeppen mondod te,
mutafd még nekũnk az Atiat? Nem
hized, hogy ên az Ariaba, es az A-
tia ên bennem vagyon? A mely
bezedet ên mondok tũ nektek ên
magamtól nem mondom. Az A-
tya kediglen á ki ên bennem lakik,
ő czelekedí á czelekedeteket. Nem
hiziteke, hogy ên az Ariaba, es az
Atia ên bennem vagyon, akar
cziak az czelekedetekert hidgye-
tek.

Bizony, bizony mondom tũ nek-
tek á ki hizen ên bennem, á mély
czelekedetet en czelekedem, őis
még czelekedí, és ezeknel nagyo-
bakat mert ên az Atyához mégí-
ek. Es valamit kerendetek az A-
tiatól az ên nevembe azt czeleke-
dem.

X x

SVM-

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

IESVS vigasztallj tanitvanit az ő At-
tyahoz való menetelivel.

Igiri nekik az meniei bodogsagba valo
lakast.

IESVS által nagy ő az örök életre való út.
Tanitvaninak igiri a czelekedetekre ua-
lo hatalmot.

EZ EVANGIELIOMRA
valo Elmelkedések.

EL SŐ. Félette igen még zomoro-
dot vala az Apostoloknak zűnök, az
vég vaczora között valo predikalasan
Vrunknak, holot emlekezék jelen va-
lo halalarol, közöttok valo arulonak él
arulasarol; es hogy ázon eiel Christust
mind él hadnak nemelyek mégis tagad-
nak, hogy az ördög még kérte legyen ő-
ket az Atiatol hogy még rostaltassanak.
Ezokaert biztattia üdvezitők, ha
zinte zomorusagba esnekis, mind a z al-
tal zűvőkbe még ne haborodgianak, ki-
miat az él kezdet iotol él zakadnanak.

1. Corin. 10.
v. 13.

Mert

Mert anyni probat. Isten nem boczat
reaiok kit él nem zenucdhetnenek.

Tanuly en lelkem ez CHRISTVS
vigasztalásabol, kesertetednek avagy
haborusagodnak ideien, úgy még ne ha-
borodni, hogy lelki vezedelmed követ-
kezzék belőle. A proba zűkség, né mis-
oknelkül adatik, mint a tűz az arany-
nak hogy rosdai él menyen, es io volta
még probaltassék.

MASODIK. Az én Atiamnak
hazabafók lakafók vadnak. Nagy
vigasztalásodra vagyon te neked én lel-
kem ha iol ezedbe vezed ez vilagi ke-
serűségednek vége, ki vel az Isten orza-
gaba batorságos lakast kezitez, holot
minden haborusag keserűséggel együt
még zűnik.

Ha ez világ a testel es ördögel együt
kerget, be fogad az Vristen az ő beke-
seges hazaba. Budosol é földön, teri
be az én Atiamnak hazaba, ot vége le-
zen budosodnak.

Lassad én lelkem mint zent Pal

XX 2

ha-

Pr. 57. v. 3.

1. Pe. 1. v. 7.

Sok njaua-
lya zenne-
det tanit-
vanyok-
nak nyugo-
dalmati-
gir IESVS.

Phi. 1. v. 23

Ps. 41. v. 2.

Lu. 12. v. 32

Ap. 2. v. 10.

haborusagaba, üldözésebe, es véreségi közöt, kívánczik ez drága haznak örömebe, kívánok él zakadni á testöl es Christussal lenni. Hasonlo keppen zent David. Mikippen kívánczik á zarvas á kútfőhöz, ugy kívánczik az en lelkem te hozzá en Istenem. Igy masutis vigasztallya IESVS az őtanítvanit. Ne felyetek én kiczinded seregim; mert Attiamnak teczet hogy tőnektek orzagot adgyon.

Mit kívánz többet én lelkem, ha IESVS SA L még marad, á kerezten, ketsegnelkül be vizen Attyanak orzagaba. Bar elvezzen mind á zem, mind á kez, mind á lab, egez, testel együt ez vilagon, czyak ebbe az örök orzagba rezed legyen. Vzzón, kergessen, farazon ez vilag, IESVS feied félet tartvan az koronát kialt; legy hű mind halatig, neked adom az életnek koronaiat, iob én erettem egy zem pillantafig zenvedned, hogy sem mint én nalamnelkül puba agyba győtrődessel ki mulnod.

HAR-

HARMADIK. El megyek hely keziteni tő nektek. Ha CHRISVS él tavozik te tőled én lelkem probadba es kesertetedbe, hidgyed hogy akkor kezit te neked helyet á bodogsagba, mint az Apostoloknak, Martyroknak, es egyéb keserűségbe levőknek, be tellyesituen igaz igiretit, egy kevéssé él hadlak tegedet, es vizontag irgalmassagimba felvezlek tegedet.

Es. 54. v. 8.

Es. 25. v. 8.

Oh en Istenem, kedves emlekezeti vagyon az én lelkembe á te hely kezitesednek, de ez gyarlotestnek véled együt, nagy zomorusaga es rettegeése vagyon ez sok felelmekbe.

Tied Vram az erő az erősitekre, ha fölsegednek teczik az én naponkent uallo felelmimet batoriczad. Vram IESVS kez lezek á zenvedesre, czyak á te meltosagos böczületedert, mikor az kereztfan siralommal kialtaz vala, még halgattatál, ugy halgattassék még az én kialtasomis felséged előtt az én niavaliaimba.

Heb. 5. v. 7.

NEGIEDIK. Ismét él iövök es
hozzam vezlek tőőket. Hova me-
gi Vram IESVS? Akereztre fiam, ot
kezitek teneked heliet, mert ot akarok
te eretted aldozni; véremet ot akarom
mind ki ontanj, hogy abba teged még
mosogassalak. De nem hagylak arva-
ul, ismét él iövök.

104.14, v.10

Nehez á
testnek
menyörz a-
gi ut.

Nehez, út ez ennekem Vram, te-
stem á kereztet nem zenuedheti, ha lel-
kem akarná is, testem retteg á kin zen-
vedestől.

Tudom Vram, élis hittem, igazan
való erettem zenuedesedet, ha felseged-
nek teozis legyen elég én erettem is,
hogy ne kellesek ennekem ez kereztnek
sullyos kinjajalat, gyótrótetnem.

Isten ad e-
rőt á ke-
rezt bor-
doz asra.

Amely kereztet en teneked adok fi-
am erőt is adok, annak zenuedesere
csak te neked legyen akaratod az ke-
reztnek hordozasara. Tekincz, még az
én hiveimnek zenuedeseket, én voltam
vélek én batoritottá, én könyebitettem
gyótreimeket, belől ugy még gerieztet-

tem

tem, hogy küül testek zaggatasát né i-
gen erzetek. Legyen ugy Vram a mi-
nt te akarod á mint iobnak itiled az én
haznomra, csak hogy végy hozzá es
adgy bekeség zenvedest.

Z. KEREST TALALASA Napiar.

Ez Evangieliomot még talalod pü-
kosd Vtanelső Vasarnap.

EZ EVANGIELIOMRA Masodik elmelkedes.

ELSŐ. AZ örök életnek igaz, útia mi
be legyē az, mi üdvezitőnk Nicodemus-
nak ez, ielen való Evangyeliōba adgya
elejbe; ezzel egyút tanitvā á testi erte-
lemnek hazontalā voltat, ki né ertetheti
maga zerelme miaz, az üdüességnek ű-
tat, még vakulvā Istē tanacza es vege-
zese ellē való gondolatokba. Te kediglē
én lelkē ki ez űtnak még talalasara ű-
gyekezel, meny JESVS HOZ Nicodemus-
sál, ha testi értelmed nagyonis, hogy még
tanittassál, az vyonná zűletes mi legyē,
es az mérges kigyónak marasa mi or-
vosságal gyogittasék még.

Christus
által ada-
tik ez eo-
rök életre
való tanu-
sag.

Hazontalā
á testi er-
telem.

MA-

MASODIK. Mi keppen Moises
fél magasztalta a kigiot a puztaba.

Nr. 21. v. 8.

Az Vr Isten Izrael nepenek büntete-
sere boczatot vala mérges kigiokat,
kiknek marások miat sok ezereen még
halának. Hogy ez keserves halálból
még szabadittatnanak, paranczola hogy
egy ercz kigiot öntene Moises es egy ke-
rezt fara fél magasztalna, hogy mindē se-
bes ember a ki azt latna meg gyógyulna.
Ez Isten paranczolattyanak czeleke-
detit, mivel az halálra valo sebet még
giogittia vala, CHRISTVS magia-
razza ez ielül fél tetetet kigiot ki
mind ez vilagnak halalos sebeinek
még gyógyítására fél magasztaltatnek.

Nagy lelki
ertelem a
kigyónak
puztaba
való fél
magas-
tala-
sa.

Testi ertelem es ha csak test zerent
gondolkodol, az ercz kigyónak fél ma-
gasztalasaról, es ez jelre valo tekinte-
teknek még gyógyításat tekinted. De
ha annak éltikolt értelmet kezd gond-
dolni, hasonlo lezē az Christus kerezt-
fan valo fél magasztaltatásához, ki
mind ez világ sebeinek gyógyítására, az

Atya

Atia Isten akarattiból még fezeitetnek.
Amaz regi iegybe csak a test gyógyit-
tatik vala még, mert oktalán es erzeke-
nyseg nélkül való allatnak tekinteti va-
la, mely zolgal vala akkor a testi nep-
nek, csak hogy testnek elnenek. Ebbe
kediglen az embernek fia magasztalta-
tik fél, kibe tellyes Isteni erő es hatalom
vala, lelki sebeknek is még gyógyítása az
örök életre. Az nem magatol gyógyit-
tia vala hanem csak Isten rendelese-
ből; ez fél magasztaltatott embernek fia
kediglen saját ő magatol mert ez gio-
gitásra szabad akaratból adá magat.

Oh én lelkem felette igen még sebesi-
tettel, az sarkanynak mérges fogainak
Zagatási miat, sies ez fél magasztalta-
tot embernek fiának tekintesere, mu-
tasd még sebeidet neki, nagy fájdalom-
nak ohaytásával, higied bizonyal, ha az
ercz kigyónak tekinteti testi halálból
még szabadithatott, annal inkább az lel-
ki halálból az embernek fia szabadit-
hat.

X x 5

HAR-

HARMADIK. Hogy minden valaki hizen ő benne él ne vezzen.. Az fél magasztaltatot embernek fianak ez erdeme, hogy valaki ő benne hizen örök élete legyen.

Ezt erdemle te neked én lelkem az te Vrad kereztfan valo függése, hogy te neked gyogitasodra lenne, é felet örök életedre. Kiczin dolgot mindezekert kíván te tőled, hogy ő benne hidgy. Kit az Isten bűnnek még boczanattyara vérebe hűt által áda, ki által ez világ még győzetik, az mérges kigio él kergette-tik, az halális még rontatik.

Oh en lelkem emelkedgyel fél ennek az még fezitetet baranyinak erdemek tizta gondolattiara á testi gondolatokból. Es nezd hul fekszik á te iegiesed, tekinczed hul niugzik á te oruosod á te sebeiddel. Hul gyogittya halalodaz, hul fizeti adosságodaz, hul függzti fél ados leveledet, mit kíván te tőled ily zerelméert, illyen fél valo magasztalásaert, hűtot czyak, de ol-

lyat,

Christus
kereztre
valo fél
magaszta-
lása eorok
eletnek uta

liat, ki elő legyen, kibe zeretet találtaffek, mint te talaltal ő benne. Nem kél neki penzed, sem iozagod, sem ruhád, czyak igaz zeretettel kíványa hogy hozza ragazkodgyal: ha mit neki akarz adni igaz kézi munkadbol zűved kővűl, ad az ő zegeny tagainak.

KEREZTELO Z. JA-
nos Napian.

SZ. LUKACZ EVAN-
gyelistanak Masodik
rezeből.

ERsebetnek be telek zűlesenek ideie, es fiat zűle. Es halvan zomzedi es az ő rokonfagi hogy nagia tőtte az Vraz ő irgalmasfagat ő véle, őrvendeznek vala neki.

Eslőn niolczad nap él iővenek hogy kőrnűl metelnek á gyermeket, es nevezik vala őtet, az ő

at-

attya neven Zachariasnak. Es felele az ő anynya es monda. Semmi keppen nem, hanem János az ő neve. Es mondanak neki, hogy senki ninczen á te nemzetsegedbe, á ki ily nevel neveztessek. Intenek vala kediglen az ő attjanak, kinek akarna nevezetni, es kerven jegyző könyvet. Még iramondvan. János az ő neve, es mindnyaian czudalkozanak.

Még nittatek kediglen mindgyart az ő zaia, es az ő nyelve, es zol vala, aldván az Istent. Es felelem lön minden zomzedoknal, es Sidosagnak minden hegyes földlein, hirdetnek vala ezek á bezedek. Es mindnyaian á kik hallották vala zűűőkbe tartyak vala mondván. Miczoda gyermek lezen ez? Mert az Vrnak keze vala rayta.

Ez Zacharias az ő attya még telek zent lelekkel, es Prophetala mondván.

Aldor az Izraelnek Vra Istene, mert még latogatta, es valtságot zerzet az ő népenek.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Z János zűletésének ideiet jelenti.

Környűl metelesekör törtint czudakat.

Atyanak z auamég adasat.

Az gyermekről valo Prophetalasat, es Istennek bala adasat.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

EL S Ő. Mély bóczűletes legyen ez mai napnak tizteffeges innepe, ez kereztelő zent János neűenек magyarazattiabol ezedbe veheted, ki Istennek kegielmet iegizi, kit Gabriel Zachariasnak még jelentet vala, hogy ily nevel neveztetnek. Nemis oknelkül, mert ez nap lön eredeti az Istennek még mutatando kegyelmenek, kin ez vilagra zűlettetek az Istennek kegyelmenek elől jaro hirdetoie, ki Istennek ki valkeppen valo kegyelmeből magtalan

104.5.v.35

anyatol vősegebe zűletteték, mert annak felette ez vala amaz. Istennek baranya elõt még giuitatot vilagossagnak zűvetneke.

MASODIK. Janos az õ neve. Noha attia fia, es rokonsági külömb nével akaria vala névezni, az anynya mind az, által zent lelek által ertven, ki volna néve, nem akara még változtatni. Isten adta ezt neki á nevet Gabriel által nem kél él változtatni.

Miert nevezetik Ianosnak.

Mély neű, mély meltan adatot legyen ez gyermeknek gondollyad én lelkem, á kegyelemert kit az Isten még anyanak méhebe neki adot vala; az kegyelemnek ideieért melynek kezdőie vala: az Prädikalasba valo vy kegyelemert, mert az kegyelemnek igaz, él iövetelit prädikalotta, az bűnnek még boczanattiat. Mert ez lön ki IESVS Isten baranyanak nevezze, viaival mutatvan ki él venne ez vilagnak bűnet.

Te kediglen én lelkem miczoda ne-

vet

vet viselz, lasd még zent Ianosfal es Z. Ersebettel hogy változhatatlan legy, életed nevedhez kepest formaltassék, ki nek nevezetibe az. Istennek benned való kegyelmét gondollyad, ki ez kereztsegnek félvetele után ez nével névezetettel, legy őrizőie, legy prädikaloia, legi még tartoia, az Isten kegyelme nevenek.

HARMADIK. Még nittatek mindgyarast az õ zaia. Ez gyermekbe czudalatos lön az. Istennek kegyelme, ki még aninianak méhebe repestűe, IESVS ielen letebe anjnat. Prophetaltattia. Zűletese után attianak nemasagat él vezi, Prophetaltattia, es haladafra indittia, ki zauat bűntőlésege miatt él vezette vala; latvan az Angyal zavanak beteljesedését, iria, Ianos az eoneve nagy engedelmesseggel.

Gondolliad it én lelkem, mely igen nagy legyen az Isten aiandeka, ha kezeleztetelére. Annak felette mint az egy ketelkedesert Zachariasnak nyel-

Zenteknek
nevere mi-
ert kerezt-
tel tetünk.

ve

Ro. 5. v. 2.

Ier. 18. v. 8.

Ge. 37. v. 2

Daniel. 13.

v. 45.

ve még kötöztetik, mely vízontag mága még ismeretibe sok aiandekkal még adatik. Ahul á vetekert á büntetes bővölködék, ot az irgalmasságbeli kegyelemis annal inkább bővölködik, ki nem csak az él vöttet adgya még, de reménysegelettis többet ad. Tudgya Isten sententiaiat még változtatni ha te is még változtatod eletedet es gonos erkölcsödöt.

N E G I E D I K. Miczoda gyermek lezenez. Az Istennek kegyelmessége még kiczinded korokba még te czik, az iora valo ügyekezetről, zent dolgokba valo foglalatosságokrol, imadtságokrol, es gyakor könyörgésekről; mint Ioseph Patriarchanak kiczinsegebe valo tizta elete iövendő tiztaságot ielenti vala, azonkeppen á kisdéd Danielnak itileti még hamissita Babilioniai tanacznak hamis itiletit, zent Miklosnak bőlczóbe valo boytolese penteken, es zeredan, nem veven él á Dayka teiet, menenü zent eletet viselne iö-

ven

vendőbe; Igy zent Martonnak is gyermekegebe valo aitatossága, ifjuságaba valo alamisnalkodása, jelenti vala menenü szolgálta lenne iövendőbe Istennek.

Te kediglen én lelkem miczoda erkölcsü voltál gyermek korodba, kinek viselted peczetit, mint hazádat, zomzedidat es ronkságidat inditottad czudara, io erkölcsödert, aitatosságodert, Isteni felelmedert, tiztaságodert, avagy boytolesedert; avagy kediglen mint gonoz czelekedetiddel sokakat meg botrankoztattal, gonoz itiletre felőled inditottal gondoliad.

Z PETER ES Z. PAL
Apost. Napian.

SZ. MATHE EVANGELISTANAK 16. REZEBŐL.

MENE JESVS CAESAREANAK HATÁRIBA KIT PHILÓPH EPITET VALA, ES KERDE AZ Ő TANITVANIT MONDVAN.

Y y

Ki-

Kiczin korabate czik meg embernek sok zori iövendő alapatt. a.

Marci. 8.
v. 27.

Lu. 9. v. 18.

kinek mondgyak lenni az emberek az embernek fiat? Ok kediglen mondanak; nemelleyek keresztelő Janosnak, nemelleyek Illiesnek, nemelleyek Jeremiafnak, a vagy egynek á Prophetak közül.

Monda nekik J E S V S tū kediglen kinek mondotok engemet? felelven Simon Peter, monda. Te vagy Christus elő Istennek fia. Felelven kediglen J E S V S monda neki. Bodog vagy Simon Janosnak fia, mert á test es á vér nem jelentette te neked, hanem az en Atiam, ki menyorzagba vagyom. Es énis mondom teneked, hogy te vagy á Peter, es ezen á kő zalon epitem az én egy hazamat, es az pokol kapuj nem giőzik még azt. Es te neked adom menjorzagnak kőlczajt, es valamit még kőtőz e földön, még kőtőzve lezen menyorzagbais, es valamit

Ioa. 20. v.

23. & 21. v.

15.

meg

még odoz é földön még odozua lezen menyorzagbais.

SV MMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

J E S V S tudakozik tanitvanitol mi itiletbe volnanak az emberek ő felőle.

Annak utanna tanitvaninakis akaria itileteket erteni.

J E S V S ROL valo igaz vallas az Attya Istentől adatik.

Zent Peternek igaz vallasait menyorzagnak kőlczai igirtetnek Iesustól.

E Z EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

E L S Ő. Az mi űdvezitőnk egyűgiű tanitvanitol akaria erteni mindez vilagi embereknek felőle valo itileteket, mind kediglen magok itiletit, micsoda ertelemben legienek, hasonlo keppen czelekedven á io mesterhez kitanitvanitol tanitasarol valo ertelmeket akaria erteni, hogy á hul vetkenének, iobban tanitassanak, á hul iol-

felelnék diczirteffenek, tanusagoknak is iutalmat vegiek.

Vilagi
itilet
sokszor meg
szalalik.

Magama
gatitilye
ember.

MASODIK. Kinek mondgyak lenni az emberek az embernek fiat. Nagy zep gondolatodra valo ertelmed nevededik it az. Vrnak kerdesből én lelkem mint kelljen magad felől egiebek ertelmét ertened, hogy magadhoz valo zerelmedért még ne czylattassal, mikor több zem, több éjetedet lattia. Hogi ha fogyatkozás talaltatik benned, még iobiczad erkölcsödöt is czelekedetteddel. De mind ezeknek rolad valo itileteket, kik belső indulatodat es zinednek titkajt nem értik, habeket hadzis nem sokat vétkezel, te magad magadtoltudakozzal mint vilseled magadat emberek között, ha zád nepe között, á te allattad valokkal mint alkuzol. Gyakorta á külső Palast befedezi á belső rutsagot, mint neha oknelkül dulz, fulz; Az kiczindedeknek halot kőcz, hogy alattomba még foghassad, egyebeket is ellenek ingerlez

hogy

hogy haborgassak, te benned kediglen nem tekinted sok fogyatkozásodat.

HARMADIK. Tű kediglen kinek mondotok én gemét. Ez vilagi embereknek úgy mint testieknek ertelmeket halvan, mit tanultanak volna az ő tanításból, es czudateteliből, maga vilseleseből kerdi Vdvezitőnk.

Ez vilagi iteleti Christusrol alhatatlan, mint hogy ő magais alhatatlan, ki egiet, ki mast mond, kiki maga ertelmet követuen, ezokon mint hogy él mulando dolgokhoz kabdosnak, úgy az üdvességnek dolgabais imigy á mugy zolanak.

Te kediglen én lelkem igaz JESVS tanitvania leuen, á mit tőle lattal es tanultal, lelki tanusagodba az Apostoli bűtnék egieffégebe, hogy semmi közöd ne legyen ez vilagi teveligőknek tevelygesebe, zent Peterrel mondgyad, te nagy CHRISTVS elő Istennek fia. Igazan valo tanításodból még ertettem Vram ki legy, megis mutattiak hatal-

Ez vilagi
tevelygő
ertelem-
nek nincz
házna.

Ro. 1. v. 20.

mis czelekedetid, mit mondgyak többet. Hűtöt kíván? Vram tőlem, nem vélekedest, Zemm á mit lat, nem azt követem, hanem á mit lelkem ert arról vallastezek. Zolgai hozzánk való hasonlo abrazatot latok raytad, de hatalmasságodnak nagy ereiet á czudatetelekbe nem zolgai abrazatba latom, hanem Isteni hatalomba.

Igaz val-
lasknak fun-
damentoma
maczyak
Istentől a-
datik.

NEGIEDIK. Bodog vagy Simon Ianosnak fia mert á test és á vér nem jelentette te neked. Lásd én lelkem á igaz vallasknak fundamentoma, nem ez világi ertelemből adatik, hanem az Atia Istennek kegyelme által, olliaknak kik CHRISTVS mellett zegeni életet viselnek. Kik alázatosok mint az Apostolok, kik együgyű ertelemben CHRISTVS tanitását vezik, nem vizsgálvan hatalmas czelekedet, kik nem á testet, sem á vért követik, mellic kevely ertelemre vizik az embert.

Ez zent Peter bodogságaba, kit igaz

val-

vallasha meg ielentet vala az Atia Isten IESVS felől, hogy rezed lehessen, egy ertelemben legi, egy alázatosságba, egy CHRISTVS követésébe, es hogy éppen még maradjas á bűnnek még boczanattianak igiretibe, kizent Peternek adatik, es abba az egy házba mely ezko zaló epiteték ki ellen nem arthatnak á Pokolnak kapui, nem á vérnek, sem á testnek igazgatasával hanem az zent lelek vézerlésevel ely.

BODOG A Z ZONY L A T O G A T A S A

Napian.

SZ. LUKACZ EVAN- gielistának első rezeből.

El kélvén MARIA sietségel él mene hegies földre, Judanak Varosaba, es be menven Zacharias hazába közönte Ersebetet. Es lön hogy halla MARIANAK közönetit Ersebeth, örvendeze

Y y 4

ágy-

á gyermek az ő mehebe. Ez zent lelekkel még telvé, Erſebeth nagy zoval fél kialta mondvan. Aldot vagy te az Azzonyallatok közet, es aldot á te mehednek gyümölcsze. Es honnat vagyon az én nekem, hogy az én Vramnak anjnja iſion én hozsam. Mert ime, mihelt á te közöntefednek zava, az én fűleimbe iöve örömmel örvendeze, á gyermek az én mehembe. Es bodog vagy á ki hittel, mert azok betelliefednek, á mellyek te neked még mondattattanak az Vrtol. Es monda MARIA.

Magaztallia az én lelkem az Vrat. Es örvendezet az én lelkem az én udvezitő Iſtenembe. Mert meghtekinté az ő zolgalo leanyanak alazatos voltat. Es ime ez űdőtöl fogua bodognak mondanak engemet minden nemzetségek. Mert nagy dolgot czelekedet én vélem, az, á ki hatalmas es

zent az ő neve. Es az ő irgalmaſfaga nemzetſegről nemzetſegre á kik felik őtet. Hatalmaſſagot czelekedek az ő kariayval, él zellezte á kevelyeket az ő zűvenek elmeiebe. Le vete az hatalmasokat á zekből, es fél magasztala az alazatosokat.

Az ehezőket iokkal be tölte, es á kazdagokat űrefen boczata. Félveve Izraelt az ő gyermeket még emlekezek az ő irgalmaſſagarol.

Mikeppen zolot az mi atiainknak Abrahamnak es az ő maradekinak mind örökke.

Ot marada kediglen MARIA véle ugjmintharom holnapig es vizzátére az ő hazaba.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Zűz MARIA Erſebet azzoni latogatni megyen.

Zent lelek által zűz MARIAT az Vrnak annjanak iſméri.

Zűz MARIANAK haladafanak dicz-
reti kibe Istennek meg igirt irgalmas-
sagarol nagy halakat ad.

EZ EVANGELIOMRA valo elmelkedések.

ELSŐ. Mikeppē az még geryedet tűz
melegségēt es vilagossagāt, nem czyak
maganak tartya, hanem egyebekkel is
közli. Így zűz MARIA tellyes leven
zent leleknek langiaval ertven Gabri-
elnek zavabol, hogy az ő rokonával az
Vristen nagy irgalmassagot czelekedet
volna, nagy sietsegel félkel, hogy őruen-
dezzen Ersebetnek, hogy neki zolgal-
lion, hogy ebbe az Istentől neki adatot
irgalmassagaba reze legyen, hogy az ő
mebebe fogadot magzattianak elől
iario hadnagyat, közontene es még la-
togatna.

Oh en lelkem mély rest vagy, es tu-
nya felebaratod iouara. Ihon á te az-
zonyod, nagj hegieken es köziklakon in-
dul rokona latni, te czyak egy varosba
leven vele sem akarod latogatni. Az

Vr

Vr zolga latni megyen, te zolga leven
a te Vradat kit minden nap lathatnal
az zent oltaron restelled latni menni.
Miczoda orezaval kivanod, hogy te ge-
det utolsó halalod oraian még latogaf-
son, holot it ez vilagon, él vetet leven,
undok sagid miat restelled Vrad lato-
gatafat.

MASODIK. Fél kéle MARIA
nagy sietsegel. Gondolliad én lelkem,
mint illien gienge zűzeczke, illyen erős
es hegyes utakat iar, ez vilagnak Vra-
nak anynya leven nem kolyaba, sem le-
ctikaba, sem bór zekerbe hintazva mēt
hanem gialog, á te kevely gjengen tar-
tot testednek még Pirulasara, ki czyak
faludba, avagy varosodba levő tem-
plomba sem akar zgyalog mennj.

Tekincz még miczoda utanna iario
zolgalo leanj voltanak zűz Marianak,
Zemermetesség, alazatosság, együgyű-
ség, zegenység, zemeit földre le függezt-
ven, zűvet lelkevel egiút, az egheknek
magassagiba hordozvan.

Zűz Ma-
rianak mi-
czoda zol-
galoi vol-
tanak.

Te

Miert me-
gien zűz
Maria Er-
sebethez.

Te kediglen nagy frissen hozzu ruhaidnak farka vonasaval, kis kőntő-sőczkettel, feiedet zemeiddel egyűt fén hordozod, minden féle raro modgiara nagi orczatlanul tekintelz, hogy á mit hazadnal nem lattal, kőűul azt zemlelheszed, orczadat es hajadat fél ekesited, hogy ifiaknak zemeket még foghasd, feiedet fél ekesited külömb külömb ezűstel, aranjat, gyöngel, es draga kővekből kőűtő avagy rakót kozoruvál, kit nagy gyengen homlokod elöt fél akasztaltalz, hogy hiresben lehes á keserű halálnak örök abraha.

HARMADIK. Eslőn hogy halla MARIANAK kőűűnetit Ersebeth. Gondolliad én lelkem mihelt ez zep gyenge gyöngy virag, io illattiaual Zacharias hazaba be mēne, mindgyart io illattia ki őűtētek, úgy hogy az hat holnapi gyermek, Ersebet mehebe még erzene, es nagy örömebe kezdene repefni miczoda zűű virag legyen ez anjnjanak még jelenti es Prophetaltat vēle.

Can. 1. v. 3.

lt

It én lelkem elmelkedgyel mély draga dolog legyen az Isten zavanak való hitel, mint zűű MARIA hűű az Angyal zavanak, mélyaltal Istent mehebe fogada Ismēt mély draga dolog legyen ez zent remenségnek, es igazan való hitelnek anjnjat hazadba be fogadni, ki enjni sok ioknak ajandekivál még latogat mint zűű MARIA Ersebetet; Lassad azokaert ezeket gondolvan mint fogadod teis hazadba, hogy zent lelekkel be telliesedgyel, ez vilagnak Vrat azoltari zent segbe.

NEGIEDIK. Honnat vagyon ez ennekem hogy az én Vramnak aninia én hozzam iűűion. Mit mondaz Ersebeth azzony, ez zep tizta zűű, hogy lehet á te Vradnak aninia, ha ferfiat nem ismēr, tellyes zep tiztasaganak edenjet, hogy mondod anyának, ha nem latod fiat őlebe? Az én mehembe magzatommal ismerem én Vramnak aninianak lenni. Mert az én Istenemet fogatta mehebe, kinek je-

len

Draga dolog Isten zavanak hinnj.

Bodog az-
zony Vr a-
nyanak ne-
veztetik.

ielen leten mehembeli magzatom re-
pes. Bodog uagy ki hittet a Vr izene-
tinek, mert be tellyesednek azok mélyek
te neked mondattanak az Vrtol, kit hi-
teledde, es engedelmes alazato ssagod-
dal, zent lelek által fogadtal mehedbe.
Anya vagy mert ez vilagnak Vrat tar-
tod, es neveled mehedbe.

Oh en lelkem mit czelekedel te mi-
koron ezen zent Vrat hozzad vezed
a Sacramentumba. Az igaz hit, lato-
de, mit munkalkodik, mind á ket zeme-
ljbe. Ha zent Iános még ismérte any-
nyanak meheből, zűz, MARIA mehe-
beli Vrat, es aniniával vallaft tetetet
rola, miczoda orczával merz te ketel-
kedni, ez zent aldozatba CHRISTVS
jelen leteről; bodogtalan uagy, ha nem
hized az Sidorkal, es az eretnekekkel
ninczen rezed CHRISTVS BA,
mint az Caphernajtak-
nak.

Z. MA-

Z. MARIA MAGDOLNA
Napiara.

SZ. LUKACZ EVAN-
gyelistanak Hetedik
rezeből.

K Eri vala JESVS T egy nemű ne-
mű Pharifæus hogy vele en-
nek, es be menven az Pharifæuf-
nak hazaba letelepedek. Es ime e-
gy azzonyallat mély az varasba
bűnos vala, hogy még erte, hogy le
telepedet volna JESVS az Pharifæ-
us hazaba, hoza Alabastrum kene-
tet. Es hatul alvan az ő Labainal,
kezde őttőzni könyhullatafival az
ő labait, es az ő feienek haiaual
törli vala, es czokolgattia vala az
ő labajt es kenj vala.

Latvan kediglen á Pharifæus á
ki hitta vala őtet monda ő maga-
ba. Ez hogy ha Propheta volna

tud-

tudna kiczoda, es minenű volna ez az azzonjallat á ki őtet illeti mert bűnös. Es felelven JESVS monda neki Simon valami zom vagyon hozzád. Es monda, mondgyad mester. Es felelvē JESVS monda. Egy usoras embernek ket adosi valanak, egik tartozik vala őt az penzel az másik őtvēnel. Mikor azoknak nem volna honnat még adnak, mindeniknek még engedē. Ezek közül melyik zereti őtet inkab? es felele Simon, itilem hogy az á kinek többet engedet még. Eő kediglen monda igazan itiled.

Es fordula, az azzonyallathoz monda Simonnak. Latod ez azzony allatot? Hazadba be iövek vizer labaimnak nem adal, ez kediglen könyhullatafival még őt-tözel labaimat, es feie haiaival még törle. En nekem czokot nem adal, ez kediglen minek utanna be

iöt-

iöttem nem zűnt még apolgatni az én labaimat. Feiemet olajal meg nem kened, ez kediglen kenettel kene az én labamat.

Annak okaert mondom te neked, sok bűnei még boczattatnak ő neki mert igen zeretet, á kinek keveset boczatnak még kevesbe zeret.

Monda kediglen annak, még boczattatnak te neked á te bűneid. Es nemelleyek kezdenek mondani kik egyűt le űltenek vala ő magokba. Kiczoda ez á ki még á bűntis még boczattia. Es monda az azzonjallatnak á te hűtöd tegedet űdvezitet menjel béke-segel.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Maria Magdolna még terefet es igaz töredelmességet adgya elönkbe.

IESVS pelda bezed altal menti ez azzonjallatot, á gar da gonoz gondolatitol.

Z z

An-

Annak felette bűneinek még bocsánattal hirdeti, és czelekedetiert, és bűtiert való üdvösséget.

EZ EVANGIELIOMRA való elmelkedések.

EL SŐ. Az Istennek czudalatos dolgai között zűkség gondolni az hű elmenek, mely nagy legyen az irgalmas-ságba a bűnösökhöz, mely nagy zeretettel fogadgya őket, neha kediglen zerelmes zolgait es barátit kemény bezeddel dorgallia, mint zent Petert, mikor tanaczul akaria vala adni hogi magát ne adna halálra, tarvozzal él (ugymond) tőlem Sathan. Iudast mikor a kertbe iőve az Sidokal barátjának nevezi. Az bűnösöket mely io kedvel fogadgia, es minden ragalmazokellen otalmazza. Fő zolgaia es barattjánenjet Moisesnek, attiafia ellen ualo ragalmazasert belpoklossagal vére még, es taborbol ki űzete. Moisesnek könyörgesere még sem gyogita mindgyart, hanē het napig ez undok betegségbe kelle

Marci. 8.

v. 33.

Matth. 16.

v. 23.

Nu. 12. v. 15

Lumi

lenni a tabor kőül. Maria Magdolnat kediglen, mindgyart labajhoz erezti, es minden vétkeit még boczattya.

Oh irgalmassagnak nagy mélysege, mely foghatatlanok áte utaid, latvan mindeneknek zűnet, barátidat fedded, hogi alazatos-ságba még tartassanak, a bűnösöket hozza fogadod, hogi ket-segbe ne essenek; az te igaz itiletod zerent czelekedgiel ugi én vélemis, hogi áte hozza való zeretetem még tartassék, gyarlosagom áte iorvold által tamogattassék.

MASODIK. Keri vala JESVST egj nemű nemű Phariseus. Vram JESVS minden féle zolgálnak áte kegyes zemeid, senkitől magadat még nē vőzod, az bűnösökhöz be terz, velekez, az keueliek közibeis be űlz, hogi alazatos-sagra taniczad, Mindenűt kedves pradat zemlelz, kit még foghas, es hozza kapczolhas. Iol tudod vala Magdolna iövetelit, latod vala im-

Miert me-
gyen Iesus
ellen-segi
ebedere.

Z 2

mar

mar keserves zűnet, es lelki nagy faldalmít, az ő vetkeinek gondolatiból, város nagy kegyesen iőuetclit, hogy te űlt vendégeknek igaz hozzád való terefsnek példaiat adna.

Oh én lelkem mikor hívod többé IESVS-t hazadba hogy kívánsága zerent éledelt adgy neki, mikor űlteted zűvednek közepibe, hogy edességes bezedetől tanitással.

HARMADIK. Esime egy azzonyallat ki az városba bűnos vala. Hallyad bűnos lelkem, ez nyilván való bűnos azzonjallatnak igaz még tereset, úgy hogy, kit sok bűneiddel á gonofságba kővettel, az még teresbeis kőves. Akar mély bűneid legyenek is IESVS-NAK labayhoz esuen, remenség bizonyjaladatik sirással, ohaytással mikor hozzá iarulz; hitvan haiaidnak kit ez világi hiúságoknak mégerezettettel vala, törlesével, zemeddel, zaddal, orczaddal, hajaddal egyűt vetettel, mind ezeket vond le IESVS labajhoz, úgy

hogy

hogy á mivel vetettel, abba büntetéssel, az mély erzenysegid, so okai, volta-nak az vétkekre, azokat büntessed, neengedgy nekik, mint arulo ellenszegidnek.

Sok vétkeiddel czegeresettötted ele-tedet mind Isten előtt mind ez világ előtt, ellenkező czelekedetiddel; hid hozzád ez kegyelemnek zent Vrat, épít-sed féle barátodat io Pelda adasóddal. Ezek á draga kővetek kivel IESVS labba kenetetik á bűnösöktől, ilyen vizek mossák él á bünt, ez az igaz pænitentianak főördőie.

Még lásd iol annak félette én lelkém hogy magadnak valami rezebe ne hízkelkedgyel á vetkeknek mondvan, irgalmas az Isten es még boczattia, atkozot vagy az iras tartása zerent ha így vetkezel tudua, irgalmas az Isten de igaz pænitentia tartasert, ugi hogi soha többé ával á vetkekkel őfólsege ellē nevetz. Se ne czelekedgyel affele vétke-

Z z 3

ket,

IESVS labaj előtt á bűn meg boczattatik.

Ecc. 5. v. 5.
26. 21. v. 1.

Isten előtt az igaz pænitentia irgalmasa-got talál.

ket, kivel Istent még haboriczad, es ellened haragitsad zandekodal.

NEGIEDIK. â te hűtöd tegetet űlvezitet. Gondolliad még iol én lelkem ennek az, azzonjallatnak miczoda hűti volt; miczoda hűtiert boczettattanak még bűnei, hidgied nem âpuzta hűttert, imilj amoli sohazkodasert. hanem tellyes JESVS HOZ valo foliamodasert, kitől bizonyal varia vala bűneinek még boczanattiat hatra vétven ez vilagnak burogatasat, zolasat, ragalmazasat, nagyob Pirulasara es gyalazattjara oly helire megyen, âhul mindeneknek zemey elôt pironkodhassék, holot mindenek lathatnak vétkeirol igaz siralommal valo faydalmát, es zűnenek nagi keserűsegét.

Mit pironkodol te az embereknek zemei elôt le rakni az, egi hazi ember elôt vétkeidet, holot iövendőbe ez vilag elôt, nilvan lezen minden fertelmességed: Ot kediglen egi tizta zubol

valo

Az keserű-
ves zűnē
nezicz vi-
lag or-
czayat.

valo igaz gyónasod altal Christustol minden bűneidnek boczanattiat Magdolnaival még nierheted, kit az, mas vilagon, soha pœnitentia tartasoddal, sirasoddal, iaigatasoddal, testednek gyötrelmevel, es még zaggatasavalis, még nem nierhecz.

Z. JAKAB APOSTOL Napiar.

SZ. MATHE EVANGELISTANAK 20. REZEBŐL.

J Arula JESVS HOZ Zebedæus fiainak anjnia az ō fiaival, imadvan, es valamit kerven ō tôle. Ki monda neki. Mit akarz? Es monda neki. Mondgyad hogy ezek az én ker fiaim űlyenek egik iob kezéd felől, masik bal kezéd felőlâ te orzagodba.

Felelven kediglen JESVS monda. Nem tudgiatok mit ker tek. Még ihattjatoke az én Poharom at,

Marci, 10.
v. 35.

kit én még iando vagyok? Mondanak neki még ihattiuk. Monda nekik. Az én poharomat még ifzarok, az én iobom felől kediglen űlni, avagy bal kezem felől, nem enim hogy tū nektek adgyam, hanem á kinek még kezittetet az én Atiamtol.

Es halvan á tiz tanitvanj, bozonkodának az ket atiafiura. JESVS kediglen hozza hiua ötet es monda. Tudgiatoke hogy az földi feiedelmek uralkodnak azokon, es á kik nagobbak, hatalmasagot czelekednek raytok. Nem ugi lezen tū közöttetek, hanem á ki közülletek nagyob akar lenni, tū zolgotok legyen az, es á ki közülletek első akar lenni legyen zolgotok.

Mi keppen az embernek fia nem iőt zolgaltatni hanem zolgalni, es adni az ő eletet valtsagul sokakert.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Az tizteffeg kívanasnak vétke alottomba IESVS TOL még feddetik ez ket tanitvanyba.

IESVS tanitvaninak menenű allapattyoknak kellien lenni, á tizt kívanasba magapeldaiaval tanittya.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

EL SŐ. Az mi még romlot természetünknek nyavaliaia gyakorta á lelket kenzeriti oly dolgoknak kívanságára, ki nagy romlásra zokot gyakorta útát nitni. Mélyet az ml első atianak esetinek eredetiből vonzon, ki nilvan ez maj Evangyeliomnak foliasibol ki teczik. Holot ez ket tanitvany nem elegendven ily nagy meltofsagra valo hivatallyokkal mélyek által ez vilagnak feiedelemsegere menendők vanak Z. David mondasa zerent

Constitues eos Principes super omnem terram, hanem nagyob meltofsagot ki-

Meg romlot természetnek allapattya

Ps. 44. v. 17

van van, lég fővebbek akarnak vala lenni, minden tanítványioknál az Christus orzagaba egik iob keze, másik bal keze felől akarvan ülnj.

Mi ok a Lucifernek
hogj levetet.

Nem ert ven mit kívannanak. Azt sem uevek ezekbe hogy a tiztesseg kívanasmiat, vettették le Lucifer az egheknek magassagabol, Adam paradiczombol. Azt sem tekintik vala, hogy a tiztesseg kívanas mellett nagi sokaknak irigisegeket, es gyűlösegeket kellyen zenvedniek, es hogi giakorta e fele tiztesseg kívanasbol, nagy gyalazatoson le vettettek, es vial mutattatnak, zidalmommalis végezük eleteket. Nem tekinték mestereknek es Vroknak ellenkezo kívansagat tanitasaba, es czeledetibe, ki tulaydon io akarattiabol magat még alazuan, mindeneknek zolgálni akara, nem akarvan tiztessegét keresni ez vilagon. Ego non quero gloriam meam.

104.8.v.50

MASODIK. Még ihattiatoke az én Poharomat. Lassad én lelkem

ez

ez bölcz orvos Doctor á tiztesseg kívanasnak betegsegere miczoda orvossagot rendel az zidalmas halalt Poharnak névezven, kirakua vala keserűségnek italaival, az Sidok irigsege es bozzusagamiat, kit ez világ az ördöggel együt mérges itallal még élegité, kinek még itala, kézet, labat, feiet, orczaiaz oldalaval együt még hata.

Kivanodeteis én lelkem hogi á dücsőségbe rezed legien? előzőr á IESVS Poharanak még italarol gondolkodgiat. Az nyert pradan ha oztozni akarz, az hadakozasbais rezed legyen.

HARMADIK. Még ihattjűk. Gondolliad én lelkem menjre zokta még vakítani, az embert ez világi tiztesseg kívanas. Nem tekintik erőtlenségeket, sem a tiztesseg kívanshoz valo erdemeket; felnek es rettegnek vala az tanítványiok mikor IESVS halalarol emlekezik vala, mostan kedig Vrunk kerdesere

még

A tiztesseg
kívanas-
nak utal-
ma.

Az tiztes-
seg kívana-
s maga
gyarlosa-
gat nem
tekinti.

még felelnék nagy batran, hogy mégihattiak.

Latod én lelkem ez világi kívánságoknak nagy vakfogat, nem tekintven á tizteffeg mellet valo sok vezedelmes dolgoknak forgasat. Ha tiztre hivattnak, méltoknak itilik magokat, sőt nem czyak hivatalt nem varnak Isten-től, hanem feiedelmek után valo fő embereket nagy aiandekokkal aiandekozzak, hogy tiztekre ivthassanak, hogy embereknek tekintetibe leheffenek, nagititulosokat veheffenek, es kazdagok leheffenek. Kit ha még nyerhetnek, hivatallyoknak nem zolgalnak, hasokat hizlaliak, nem zeginjeket taplalnak, sem ruhaznak, hanem tollas ifiakat fris öltözetekbe, az talok körül alatanak, mindenektől hogy tiztelteffenek kíványak.

NEGIEDIK. Az én iobom felől űlnj avagy bal kezem felől nem enym. Zolgai abrazatba vagyok az én Atiam akarattiaba iarok, é féle

rendeles az Atiat nezi. Mély nagy lelki czendesség legyen én lelkem az Istennek akarattiaba, es rendelesébe magat embernek még tartani gondollyad, minden ügyekézetit az Vrra tamasztani nagiobat, nem kívanni, ereie, tehersege, es erdeme félet, hogy még ne czörönyek, élne ragadtassék az hű düczősegtől.

Tudgia Isten mig futhacz iobban te naladnal, ha haznodra volna ügyekézeted, te keresed nélkülüs örömeft még adna. Elég terhed vagyon kit fél raktal terhes zekeredre, ne kívani többet, mert kerekedél romol. Az mély kegyelem nalad vagyon, az Christus erdemével, elég tizteffeg, sőt felötteb valois, kik által orzagot nyerhec, nem czyak doctorfagot, pülpőkseget, Apaturfagot, avagy Capitanfagot, Cancellariussfagot, avagy titok tanaczbeli tizteffegnek nevet.

EOTODIK. A ki Tű közörtetek nagiobat akar léni tű zolgotok legyen. Latvan **JE SVS** á töb tanitva-

Isten akaratyara kel hadni minden maga felől való rendeleteket.

nioknak, ez ket tanitvanj ellen valo
zugolodasokat vilagi kivanfagbol em-
beri indulatoknak fél geriet langiat,
nagi bölcsesgevel mind az ket félnek
le zallittia, az alazatos zolgalatnak
tekintetivel, á ki ugy mond nagyobb akar
lenni közöttetek legyen zolgotok.

Sok tereb
ala vette-
tik ez vi-
lagi főem-
berseg.

Latod én lelkem miczoda terehel a-
datik az fő emberseg minden emberek-
nek zolgaianak kelletik lenni, ugi hogy
mindenek zűk seget magokra végiek,
nem hivolkodással, test hizlalással, ha-
nem zolgalattal. Ne tegiek be aitoio-
kat, á zűk ölködő zegeniek előtt, ne mas
altal feleliennek, hanem magoktól. Ma-
ga peldaiatis *Je sv* seleikbe véti, hogy
ő nem uralkodni iőt ez vilagra, hanem
zolgalni igi az ő tanitvanit sem aka-
ria fél emelni az *Vrasagra*, hanem á
Zolgalatra. Igen io es haznos leczked
ez te neked én lelkem, kit ha tellyes ele-
tedbe tanulnâlis, elég tanusagod
lenne.

SZ.

SZENT LÖRINCZ Napiara.

SZ. JÁNOS EVAN- gelistának 12. rezeből.

Bizoni bizonj mondom tű nek-
tek, hogy ha á buza mág, az
földbe esven még nem hal, czyak
ő maga marad, hogi ha kediglen
még haland, fok gyümölcsöt
hoz.

A ki zereti az ő lelket él vezti
azt, es á ki gyűlöli az ő lelket ez vi-
lagon, az örök eletre még őrizi
azt. Ha ki ennekem zolgalénge-
met köveslén, es áhul én vagyok
az én zolgamis ot lezen. Ha ki en-
nekem zolgal még tizteli őtet az
én Atiam ki menjorzagba vagy-
on.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

Abu-

A buza magnak még rothadásának nagy
haznárol ielenti IESVS az ő hala-
lanak is nagy haznat.

Ez világi életnek szerelme halalt nemz.
Ha ki IESVSNAK akar szolgálni ö-
tet kövesse.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

ELSŐ. Mély bőseges gyümölcs ne-
vekedgyek az élvetet, buza magból ez
tendőkent valo bizonyos proba még
mutattia. Így az Christus halalaról
nemzet gyümölcsnek sokaságának za-
porodását, minden nap lattjuk az ke-
reztieni hűtnek nevedesébe, és io-
czelekedeteknek gyakorlásiba. Kinek
földbe valo temetésebe, mély sűrű iöve-
sek mutattak magokat az atiaknak
megűresitetet limbusi bizonyoságot te-
nek. Kinek földbe vétefe menenű volt
halliadzent Davidtól, Proiectus sum à
facie oculorum tuorum, vizontag, e-
go autem sum vermis & non homo o-
probrium & abiectio plebis. Nagy sira-

Pf. 30. v. 23

Pf. 21. v. 7.

saua-

javalis ez aldot magot öttőze az ke-
reztfannis, vérbe keverven, hogy ki
kelven édes gyümölcsöt hozna; az föld-
re bekefeget, menyországba zantalan
gyümölcsöt, kit Z. Iános az ő menyey
latafába latot, latek ugi mond ez után
nagy sereget kit senki még nem zamlal-
hat vala, minden nemzetsegek közül
es nyelvekből, allani á baraninak zeki
előt feier ruhába, palmat tartuan ke-
zekbe. MASODIK. Bizoni bizoni
mondom tő nektek. Nagy dolog ez
IESVSNAK esküvesével valo bizony-
ság tetele; ki hinne hogy az halálból
élet tamadna, á fogásból zabadulas, az
ostor alól fenies test? az kereztfaról gio-
zedelem? az koporsóba valo temetesből
harmadnapra valo fél tamadas lenne?

Heb. 5. v. 7.

Ap. 7. v. 10.

1. Corin. 1.

v. 23.

Az Chri-
stus halala
menenű
gyümöl-
csöt hozot

A a a

mel-

mellyeket vérven vallaft te^znek, hogy ez volt bizony Istennek fia, az pogánok is még ez esülnek naponkent ez draga magnak vételbe.

Te kediglen én lelkem mint legi igaz buzamag Christusba, mint nevelied benned a CHRISTVS maguat, es mint gyümölcsözök benned iol még gondol. Mint győződ még az Sidornak hűtölenségeket, es az pogánok bolondságot, miczoda nedveségel nedvesited ezt a draga magot, hogy ki kelven gyümölcsöt hozzon még lassad.

HARMADIK. A ki zereci életet élvezti azt. Harom dolgot czelekedek IESVS á kerezt^zfan, Aldozot, iot czelekedet, es Peldat adot. Az Atiat aldozatia által engeztelte még, io tetemenievel az embereket magához kapczolta, peldaia által az iozagos czelekedeteknek követesere indította. Aldozattiaival az mi remenségünk erőssitetet, io tetemenieuel zeretetünk gériedez, peldaiaval hasonló czelekedetekre indittatuk,

Mit czelekedik IESVS á kerezt^zfan.

be-

bekeségnek zenuvedésibe. Christus az ő életét te eretted, még utalvā leteve, ellensegidnek kezebe advan, hasonlokeppetenekedis kelletik czelekedned Christushoz való zerelmedert. It nyílván még hiteczik, ha igazan Christus zerecié vagi, ha testednek minden indulattiat kívánságival együt még feztited; kit ha giengen tartaz, auagi ápolgacz, zerelmedbe még foitod, ha még utalvan sánargatod az örök cletre Christussal még tartod. Ez IESVS io akaró tanaczabol erczed ez vilagnak mindē iovájt, öröksegit, kazdagságot, atiad, anjad zerelmét uilagi tiztefége kiuanaszt, győniörűseges életet, hagi ha élni akar még kél utalnod. NEGYEDIK. Ha ki ennekē zolgal engemet követlén. Még lásd én lelkem, hagi hiaba való reméségel ne tartassal a testől, hanjuā vetuē kereztiensegedet cziyak sayaddal. Ha Christust nem követed a zenuvedesbe, bizonyios legi hagi egjorzagba véle nem lebecz, sem az Atiatol nem tizteltetél,

Ez vilagóteczik még ki legyen Christus követőye.

Aki Christust né követi az zenuvedesbe né melto az a duczóssegre

ha cziak *CHRISTVS* zolgaia nyel-
veddel voltal. Nem hère á *CHRI-
STVS* zolgaia, hanem munkalkodo-
meh. Ebben teczik meg az *CHRI-
STVS* zolgalattia ha mindeneket él
hagivan, kik akadalt zerezhetnének
erre az zolgalatra, egyedül *IESVSNAK*
zolgalz.

NAGI BODOG AZZONI
Napiar.

*SZ. LUKACZ EVAN-
gyelistanak 10. rezéből.*

BE mene *IESVS* egi nemű nemű
kasteliba, es egy azzonjallat, ki-
nek neve Martha vala hazaba foga-
da. Es ennek vala egy huga Maria
neuű, ki űlvé az ő labaj mellett hal-
gattia vala az ő bezedet. Martha
kediglen zorgalmatos vala giakor
zolgalatba. Ki még allá es mon-
da. Vram nem gondolz vcle, hogi
az én nenem egiedül hagiót en-

gem

gem zolgalni. Mondgiad neki
hogy segillienengemet. Es felel-
ven monda neki az Vr. Martha
Martha zorgalmatos uagy es fo-
kakba haborodol. Tovaba egy
zűkség. Maria lég ióbik rezét va-
lazzotta mély él nem veretik tő-
le.

*SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.*

Martha panazolkodik *IESVS* előtt ne-
nieről hogy ebed keztesebe nem se-
geli.

Menti *IESVS* Mariat, az ő bezedenek
halgat asaból, ki minden ez vilagi zor-
galmatosfagnal leg fell yeb való.

*EZ EVANGIELIOM RA
valo elmelkedések.*

*ELSŐ. Gondolliad én lelkem, ez maj-
napon, mi keppen az igaz senies nap, ki
mind az egez vilagot még vilagosittia
az ő kedves kődöczkeiet é földről fél
kezdi émelni, es mikeppen az vő lege-
ni zep iegieset nagy tizteffégel fél ke-*

Magdolna
rol.

Can. 3. v. 4.

Can. 2. v. 10

zitettet, agias hazaba be vizi, mely
zepen előzőr költőgeti, Surge prope
aunica mea formosa mea & veni. Veni
Ps. 44. v. 10. de Libano sponfa mea Coronaberis,
hogy ez valasztot kiralne azzoni IESVS
iob keze felől allana aranyas ruhaba,
3. Re. 2. v. 19 kúlomb kúlomb zinnel kőrnjül vete-
tetve, hogy az igaz Salamon kirali e-
des aninianak zeket hozatna es melleie
ültetne.

Gondoliad azért én telkem miczoda
kezülettel, miczoda tiztefféggel, mene-
nűtündöklő seregekkel ment JESVS Z.
Anynya eleibe, ki őtet mehebe fogatta
vala, es nagirea valo gondviselessel fél
tartotta valo, kinek véle együtt halalan
keserűségnek tőri zűnet által batta va-
la. Ha az fekelyes lazar lelke eleibe
Angyalok iöttek, meni zantalan ezer
Angyal iot zűz Maria eleibe, vigaduan
es örvendezven. Annak felette mit
Can. 8. v. 5 Salamon czudalkozvan ezen á nagi
dűczősegen lelkebe kerdi. Kiczodaugi
mőde ez á ki á puztabul fél io rakua győ-
nőrűségel az ő zeretoiehez tamazkod-

van. Masódzor. Gondoliad én telkem,
méli nagi bölcseséggel zent fia, testét
temetése után fél vitte, hogi rothadašt
ne latna ez á draga manna kit á beke-
ség zekreniebe emlekezetül, (kiből dra-
ga zent testét fél vőtte uala) tetetet va-
la. Mert miképpen az első anianknak
atkaitol JESVS által még tartatek,
hogi fiat zűlven faidalmot ne zenued-
ne: hogi á kinek á bűnert ez sententia
adatot vala, por vagy, es Porra lez,
minden bűntől tizta leven tellyes kegy-
elembe, nem á kigio zəvanak engede
hanem Istentől küldetet Angyalnak,
melto vala hogi minden rothadaštól
még tartatnek.

Annak felette á Christus testével egi
test vala zűz MARIA testeis, mint hogi
Christus teste, harmad napnal tova á
koporsoba nem marada, igi zűz Maria-
nak testeis. Mert az rothadas es az fer-
gek még emeztése á bűnert adatot, zűz
Mariaba kediglē nē vala sēmi moczok,
es ezokon nē vala melto á rothadašra.

Ps. 15. v. 10.

Ex. 16. v. 33

Gen. 3. v. 19

Miert zűz
Mariate-
ste meg nē
rothador.

Még tarta J E S V S zűletesebe á fay-
dalomtól zent anjnjat, még tarthata
rothada stolis. Illikis vala kediglen, hoga
ily nagy felsegnek zerelme ki Istennél e-
gyedűl kedvet talalt vala, ot lenne a-
zon allapattal, mint zent fia uagyon te-
stestől es lelkestől.

Igaz lön azért C H R I S T V S N A K
ez maj napon igireti; Ha ki en nekem
zolgal, azt akarom áhul én vagyok
hogy őis ot legyen. Ez vilagon senki
ugy nem zerette I E S V S T, mint zent
Anynya, ugy sem zolgalt neki, melto lön
azert hogy ot lenne áhul eo vagon.
Tovaba sok zent atiaknak testek Chri-
stussal fel tamadot vala, kiket vele e-
gyűt be űun á bodogsagba, sokkal inkább
illik vala hogy zűz Maria testet fél ta-
maztana és az bodogsagba menybe fel
uinne.

H A R M A D I K. Bemene J E S V S
egy nemű nemű kastelyba. Ket a-
tia fiunak I E S V S H O Z valo zerelme
te neked peldadra, én lelkem á zent le-

lek-

lektől fél iegieztettenek, hogy tenekedis
mint kellyen I E S V S T hazadba fogad-
nod tanusagod lenne. Martha fő gaz-
da azzony leven nagi zorgalmatossá-
gal forgodik vala, étel kezitesbe, hogy
I E S V S T tanitvanival egyűt kedvesen
tarthatna. J E S V S kediglen ez űdö
alat. Zokót lelki aztalat, még teritven
predikal vala, kinek zent labaj előt
Magdolna űlűen halgattia vala beze-
det.

Ez ket atiafiak czelekedetibe ket fē-
le rend tartasnak modgia adatik előd-
be én lelkem, hogy Christusnak zolga-
li. Zorgalmatossagba az ő tagaiba
Martha peldaztatik: Hogy mindene-
ket élhagivan I E S V S labai előt hal-
gatással űli es elmelkedessel Magdolna
Peldad es az Apostoloknak élete, kik
mindeneket élhagivan czyak I E S V S T
kővették, rola gondolkodtak, rola pra-
dikalottak, Illienek valanak az regi
Prophetaknak fiajis, Illyen vala Illyes
es Eliseus es kereztelo zent Iános il-

Kik Chri-
stust ven-
degeltek
mit iegye-
znek.

lyenek az regi puztába lakozo zent
atiakis. Illyenek az tőkelletes eletű
zerzetesek, illyenek az tizta zűzek,
kik eghő lampasokkal variak az ő ie-
gieseket.

Mit kiuan
IESVS
Magdolna
követőitől

Te én lelkem ha ez vilagon zorgal-
matoskodol, még lásd hogy JESVS fo-
gadgiad hazadba, ne tanczolokat, se si-
posokat, se egieb vilagi vigassag tevő-
ket, kik teneked iővendőbe nagyobb ne-
hezsegedre lennenek hogy sem mint
haznodra.

Ha Magdalena valio b rezét valaz-
tottad, vigiaz IESVS zavara, es abba
tőkelletesen munkalkodgyek elmed, es
tellyes minden tehetseged hogy se élet se
halal élne valazthasson IESVS TOL,
mint Mariat él nem zakazthata. Ha
IESVS T halgatod fogiatkozasod sem-
mibe nem lezen, egi fële keresetet IES-
VS ERT ha él hattal zaz anynit ad
erette.

SZ.

SZENT BERTALAN
Apost. Napian.
SZ. LVKACZ EVAN-
gielistanak Hatodik
rezeből.

F El méne JESVS á hegire imad-
kozni es az éjet Isteni imadság-
ba tölte. Es midőn még virradot
volna, hiva az ő tanitvanit, es a-
zok közül tizen kettőt valazta, ki-
ket nevezte Apostoloknak, Simont
kit Peternek nevezte es Andraft az
ő attiafiat, Jakabot es Janost, Phü-
löpöt es Bertalant, Mathet es Tha-
mast; Jakabot Alfeus fiat, es Si-
mont ki tzelotesnek neveztetik, es
Judaft Jakab fiat, es Judas Ischario
test ki arulo vala. Es ala menven
vélek még alla á tēr mezőn, es az
ő tanitvaninak serege, es nagy
fokasagu köznep egez Judaabol
es Hierusalébol, es á tenger mellől

Mat. 10. v. 1
Mar. 3. v. 13
É 6. v. 7.

† Canare-
usnak
Ζηλωτήν.

Ti-

Tirusbol, es Sidonbol, kik iötte-
nek vala hogi hallanak az ö beze-
det, es még gyogittatnanak az eo
betegsegekből, es á kik haborgat-
tatnak vala á tiztaralan lelkektől
még gyögittatnak vala. Es min-
den nepkivanjnja vala ötet illet-
ni, mert erő megyen vala ki tö-
le,

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

IESVS közönséges tanítvánj közül ti-
zenket Apostolt választ.

Betegket gyogit, ez tiztaralan lelkek-
től még szabadittya az emberekt.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

ELSŐ. Mint az io czeledes gazda
haza neperől valo gondolatiba, sok eiet
almoknelkul mulat, gondolkodvan
mint fiai nak zerezhesse iozagot es
kazdagsagot. Igi én lelkem á té üdve-
zitöd nagi gyakorta eiel imadkozik va-
la, á te züksegedert, Az Apostolok JE-

SVS

SVS követesebe valo alhatatosságokert
ez vilagnak még terefeért, hogi öket az
eo öröкке valo iozagaba helihez tetne,
es hogy azok közül kik ötet követik va-
la bizonyios zamu tanítványokat ren-
delne, kik zeretettel ez vilagon mun-
kalkodnanak az egez emberi nemzet-
nek még teritefebe.

MASODIK. Midőn meg virra-
dot volna hiva az ö tanítvanit. Zep
elmelkedesedre valo tanúságod ez. én
lelkem, az IESVS czelekedeti, hogi mi-
kor valami haznos dologhoz kezdez,
előzőr imadsagra adgiad magadat,
mint IESVS az, ö tanítvani valazta-
sa előtt. Minden dolgaidnak élein az I-
sten legyen emlekezetbe hogy tanaczo-
dat es ügyekezetedet ő igazgassa.

Fel megyen á hegire imadkozni pel-
dat advan tenekedis, hogi midőn az i-
madsgnak ideie él iű, az sok zur za-
var közül fél féle menj, holot bizuast
fél emelhesd lelki Zemeidet. IESVS
annak felette nem magaert imadkozik

ha

Pr. 16. v. 9.

Ef. 53. v. 10.

Tob. 4. v. 20

ps 89. v. 17

Pr. 7. v. 6.

Lu. 10. v. 2.

hanem egiebekert, hogy te is féle barátodert imadkozzal, es iam bor tanitokert kiket Isten az ő aratására boczásson.

Miert valaszt tizenket tanitvánt.

Ex. 15. v. 27

3 Reg. 7. v. 25.

3-Reg. 18. v. 31.

HARMADIK. Valasztá tizenketőt kiket neveze Apostoloknak. Gondolliad én lelkem ezeknek választásába mély nagy zorgalmatossága volt á te Vradnak mint á io zanto embernek á földnek választásába, á fazakasnak az Agyag választásba kiből io edent csinálhasson. Tizen kettőt valaszt az tizenket Izrael nepenek nemzetse-ginek emlékeztetire, es biraiava. Ezek á tizenket kutszeiek kikből iuanak Izraelnek tizenket nemzetsege á puztaba. Ezek á tizenket czillagok melliczek ezen-dő által á napal forognak kiket Zodi-uscusiegyeknek neveznek. Ezek á tizenket ókrók kik tartiak vala Salamon templomába az ercz kadat kibe mindenek még tisztitnak vala. Ezek á tizenket kővek kikből Illyes Prophe-ta oltart csinált vala.

Ezek

Ezek az tizenket czillagok á Corona-ba á legies feiebe. Ezek á menjei Hierusalemnek tizenket kapui, es amaz zep városnak fundamentomi holot ne-vek is még vagyon irua. Ezek az ez-tendőnek tizenket holnapi az napnak tizenket oraj.

NEGIEDIK. Valasztá Simont kit Peternek neveze. Az Vristen mikor czudalatos dolgait akarta vala melj ember altzlielenteni, gyakorta ual toztattia vala még neveket, mint Abramot nevezuen Abrahamnak, Sarajnak, Sarat, Iacobnak Izrael nevet ada. Ezenkeppen IESVS IS, Simonnak Peter nevet ada, Ianoft es Iakabot menidorgo fiainak neveze. Nemis ok-nelkül, hanem hogy ez neü változásba természeteknek változásatis erkölcsök-be es eletekbe mutatnak, kiket az Vr Isten az ő zolgalattiara valasztot; Mint mostis akarmi nemzetből hiionis az ő ismeretire kereztieneeknek nevez-teti CHRISTVSROL, es á JESVS

ke-

Ap. 12. v. 1.

Apoc. 21. v. 12. & 14.

Ge. 17. v. 5.

Ge. 32 v. 28

Miert valtoztattya Isten el az embereknek neveket.

kerezt viseleseiről; mikor kediglen saját
zolgatatiara valast, es követesere, úgy
hogi mindeneket él hagyak az Aposto-
lokkal, zerzetseknek hivattattia

SZ. JÁNOS NIAKA VA-
gasa Napian.

SZ. MARK EVAN-
gyelistanak Hatodik
rezéből.

M Eg foga Herodes Janost, ez
tömleczebe vete, az ő Attiafi-
anak Phülopnek feleségeért kit él
vót vala. Mert mondgia vala Ja-
nos Herodesnek, nem zabad te
neked á te atiad fia feleséget tarta-
nod. Ez Herodes felesége kedig-
len leselkedik vala utanna, mert
még akaria vala ölni őtet, es nem
ölheti vala még. Mert Herodes
féli vala Janost, tudvan hogi igaz,
es zent ember volna, es örözi vala
őtet,

Leuit. 18.

v. 16.

rizteli
vala.

őtet, es halvan őtet fokakat czele-
kedikis vala, es örömeit halgattia
vala őtet.

Es midőn alkolmatos nap iőt
volna, Herodes zűleteseinek emle-
kezetiért, váczorot kezitet vala fe-
iedelminek, es Hadnaginak es Ga-
lilæabeli fő emberinek.

Es mikoron be ment volna He-
rodes felesége leania, es tanczolt
volna, es Herodesnek teczet volna
es mind az leülteknek. Monda á
királj á leanjnak, kerj tőlem á mit
ákarz, es még adom te neked, es
még eskűvek neki, hogi valamit
kerendez, még adom te neked, ha
zinte orzagomnak félétis. Ki mi-
kőron ki ment volna. Monda az
anjnjanak. Mit keriek? Az kedig-
len monda, kereztelő Janosnak
feiet.

Es mikoron be ment volna,
mingyart sietsegel á királjhoz ter-
ven monda, azt akaró hogi mind-

giart én nekem adgyad talnieron
kereztelő Janos feiet. Es még zo-
morodek á kiraly az esküfésért, es
az együt leült vendegekert, de él
küldven á hohert paranczola ne-
ki hogi talnyeron él hozna kerez-
telő Janos feiet.

Es feiét veve á tömleczbe, es ál-
hoza az ő feiet á talnieron, es ada
az leanjnak es az leanjada az ő
anjnjanak. Kit halvan az ő tanit-
vani él iövenek, es fél veven testet
koporsóba helihezttetek.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

*Kereztelő zent Iános Herodestól tömlecz-
be vettetik feleségere való nezeve, kit
erővel vőtt vala el attiafiától.*

*Leanyanak tanczolásáért Anynya tana-
czabol, Zent Iánosnak feje vetete-
tik.*

EZ EVANGIELIOMRA való elmelkedések.

El-

E L S Ő. Méli irigi legyen az őrdög
es ez világ méli halaadatlan legien az
mi Istenünknek, még mutatot kegiel-
méssegehez tükörül adatik elődbe én
lelkem ez Evangieliomnak rendibe
gondolvan hogi oli io czelekedetbe ma-
gadát nem foglalhatod Isten akarat-
tiabol ki ellen az sathan zokot gonossa-
gabol ne ellenkezzek, ez vilagis ne ül-
dözz ne, es ne kergetné Heródesffel egiüt.
Az igaz mondasért á mint zoktak
mondani feiedis be török, mikor valakit
vezedelmetől vedeni akarz, ket ellen-
ség közöt gyakorta életedet rövidited, á
paraznanak, es testi undokságba heve-
rőnek, ha vét keket fedded ellenség lez-
zent Iánosfal.

M A S O D I K. Még foga Herodes
Janost es tömleczbe vere. Tekincz
még iol én lelkem, ez vilagnak Hero-
desbe ualo halaadatlan ságot, az Istének
biuei ellé, kiket még teritesekre Atiai io
voltabol boczatot, azokat fogdossák,

*Az io cze-
lekedet-
nek mindé-
kor ellense-
gi uadnak.*

Bbb 2

azo-

Miert űldőz ez vilag Christus tanítuajt.

Az gonoz fogadásnak be töltese vezedelmes.

azokat tömleczezik, azoknak véréket zomiuhozzak. Ennek semmi egyéb oka ninczen á testi kívánságnak zabadsaganal, kit ha még feddez mérges keliseknek nem zévedhetik saydalmit, ellened tamadnak, kegyetlennek es Isten telennek mondanak. Tekintheczte tulajdon nemzetid közöt, kiket űldőz ez vilag, kiket kerget az őrdög, nem de nem azokate kik á testi Zabadsag ellen pradikalanak? kik testeket minden kívánságival együt még fezik? azokat hurogattiak kik ez vilagi Pompat még utalvan nyomorult életet, es ruhazatot viselnek, zűzeseget es tiztaságot követnek.

HARMADIK. Kery tőlem á mit akarz még adom. Oh keserű halálnak abraka, mit igirz egi tanczert, egi zemednek él mult latafaert, egy hiúsá gert: hogy nem gondolod még eskűsedből, ez hiúsag mellet menj gonoz következhetik, kit annak utanna még banhacz.

Te

Te kediglen én lelkem ez gonoz. Herodesnek igiretiből haznodra valo elmelkedéseket végi, hogy senkinek semmit gondolatlan ne igiri, es ne fogadgi semmit ez vilagnak hiúságiert, egi él mulando dologert, lelket még ne köteleztessed, Hiúságot ha latczis mint él mulandokat még utalyad, es azon zomorodgyal, hogi ilj alavalo dologba foglaljak az emberek elmeieket, ki Istennek nagy ellene vagyon, tanczokba es egyéb feslet vigasagokba.

NEGIEDIK. Azt akarom hogy ennekem adgyad kereztelő Janos feyet. Oh gonoz igiret, oh gonoz kívánsag, mint vérbe foglaltatik á gonoz fogadas, á gonoz kívánsag gilkösságnak vége. Vram JE SVS ilj zerető zolga dat, ilj fő hadnagiodat, ili kerezt atia dat, mint vezti él á tancz, ki talam soha tanczot sem latot vala, tancz mia kelletik még halni. Ez zerelmes hived, illyen alavalo dologba ili hires lakodalomba, kibe Zabadulasanak inkab

Vilagite-
kintetert
sokzor zé-
vednek az
igazak.

kelletik vala lenni, el esik. De eztis á
bűn őle még nem magae hanem Hero-
dese, mint tegedet Vram ez vilagnak
hinságos vétkei feztienek még. Eva
fűggezte tegedetis á kereztre mikor leg
előzőr őnjut kezét az almara igi ze-
relmes zolgadatis Herodes félesége lea-
nja őle még, mikor kariat á tanczolas-
ba kevelyen emelgete, labáival keveli-
en ugrék.

Atanczo-
lának so-
ba is uege
ninczen.

Oh fertelmes ördögi találmanj, me-
ny zantalan gonosságot naponkent cze-
lekedik az vilag fiaiközöt, á meni tan-
czolo anni lelki gilkos, kezevel, ze-
meivel, labáival, JESVS zolgái el-
len törekednek, IESVS T feztik, keue-
lien valo lepesekbe, es ugrásokka, hű
dűtősegekbe hogi ekesen ugranak es
forognak lelkeket örök rabságra ad-
gyak.

Te kediglen én lelkem ez féle hin-
ságos dolgokat nem ezyak ne czeleked-
giel hanem azoktolis tavol iarj,
kik ez vezedelmes haloba ugranak,

kik-

kiknek meni ugrások anni pokol féle
valotepesek.

KIS BODOG AZZONI
Napiara.

SZ. MATHE EVAN-
gielistanak első reze-
ből.

JESVS CHRISTVS NAK nem-
zetsegenek könyve ki David fia
vala, Abraham fia. Abraham
nemze Isaakot. Isaac kediglen
nemze Jacobot. Jacob kediglen
nemze Judast es az ő attiafiat. Ju-
das kediglen nemze Pharest es Za-
ramot Thamartol. Phares kedig-
len nemze Efront. Ezron kedigle
nemze Aramot. Aram kediglé né-
ze Aminadabot. Aminadab ke-
diglen nemze Naasont. Naason
kediglen nemze Salmont. Salmon
kediglen nemze Boozt Raabrol.

Luc. 3. v. 31.

Booz kediglen nemze obedet
 Ruthol. Obed kediglen nemze
 Jettet, Jesse kediglen nemze David
 kiralt. David kiralt kediglen nem-
 ze Salomont attol meli Vrias fele-
 sege vala. Salamon kediglen,
 nemze Roboamt. Roboam kedig-
 len nemze Abiaft. Abias kediglen
 nemze Azat. Aza kediglen nem-
 ze Josaphatot. Josaphat kediglen
 nemze Joramot. Joram kediglen
 nemze Oziaft. Ozias kediglen
 nemze Joatant. Joatan kediglen
 nemze Achast. Achas kediglen
 nemze Ezechiaft. Ezechias kedig-
 len nemze Manafest. Manasses
 kediglen nemze Amont. Amon
 kediglen nemze Josiaft. Josias ke-
 diglen nemze Jechoniaft, es az o
 attia fiait Babilioniaba valo köl-
 tözesbe, es Babilioniaba valo köl-
 tözes utan. Jechonias nemze Sa-
 lariat; Salatiel kediglen nemze
 Zorobabelt. Zorobabel kediglen

nem-

nemze Abiudot. Abiud kediglen
 nemze Azort. Azor kediglen
 nemze Sadokot. Sadok kediglen
 nemze Achimt. Achim kediglen
 nemze Eliudot. Eliud kediglen
 nemze Eleazart. Eleazar kediglen
 nemze Mathant. Mathan kedig-
 len nemze Jacobot. Jacob kedig-
 len nemze Josephet, MARIANAK
 feriet, kitől születetek JESVS ki hi-
 vattatik Christusnak.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

*IESVS CHRISTVS NAK test zerent
 valo nemzetseginek historiaya Abra-
 ham maguabol.*

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

*EL SÓ. Má én lelkem emlekezuen
 gondolkodgyal ámaz zep fenies hajnal
 czillagnak nagi ekesen nap kelet előtt
 valo még teczeséről, ki az vilagossag-
 nak napiat, nem sok udó mulva utanna*

Bbb s

hoz-

hozzá ki még vilagosit minden embert
 á ki ez vilagra iű. Ez napon gondol-
 kodgyal amaz Salamonnak zep es io
 Can. 2. v. 1. illatu gyöngi viraganak ki io veteliről,
 kinek io illattia be tölte az egheknek
 Gen. 8. v. 11 magasságit az földnek kereksegevel e-
 gyűt. Ez napon boczattatek ki Noe-
 tol az zelid galamb az vizözönbeli
 Can. 2. v. 12 Barkabol ki zaiaba zep még zöldellet
 olajfa agat hozzá. Ez nap hallaték még
 amaz zerelmes gorliczenek zava á mi
 földünkön, ki zep iegiese utan Siran-
 Es. 45. v. 8. kozua bugdogal. Ez napon kezdenek
 az eghek harmatozni kegielemnek ne-
 velő harmattiat. Ez napon ielenek
 Est. 10. v. 6. még amaz kiczin forrasoczka kinek
 Gen. 11. v. 10. nagyi bőseges foliama be tölte az egez
 földet.

Vagyon azért én lelkem min kellyen
 örvendezned az V rba mert mindezek
 á te üdvességedert löttének, es draga
 io illatu rosanak tövissék közt való ki
 nilasa, á te io zaglasodra nilt ki ez ma-
 nap.

MASODIK. Gondolkodgial én lel-
 kem mély czudalatos keppen ez zepro-
 sa zal ez mai napon nagyi tisztan ki ni-
 lők kinek sok első gyökereni még vez-
 tenek vala testi fertelmes életek miat,
 menenű vala Iudas Iacobnak fia kinek
 uereből zarmazek ez zep rosa zal, Da-
 vid kirali maguabol V rias feleségetől
 nemze Salamont, es annak utanna sok
 Istentelen kiralioknak gyökeriből ki ket
 ez nemzetsegeknek rendibe zent Ma-
 the elő zamlal; hogi ez Zelielentene az
 mi Istenünk nagyi ürgalmaffaganak vég-
 hetlent tanaczat, hogi oli nemzetseg-
 nek gyökerebe fogantatnek ki minden
 bűnösöknek bűnet él törlene, bűnösök
 zabaditasara iűven bűnös mezetsegtől
 zűlettetnek, hogi senki ennek utanna
 bűneert ketsegebe ne esnek. Zegenj atia-
 tolis végre es Isten felőktől zűlettetik
 hogi se á gonozéleinek kiraliságokba, ne
 győniörködhetnek, se kediglen Zege-
 niségeket, tizta es zēt életű atiainak es
 anjnjának még ne utalhatna. Minde-
 zek te Peldaid én lelkem.

Sok tizta-
 talaneletű
 nemzet u-
 tantizta-
 sagba zű-
 lettetik
 zuz Maria

Miért ze-
 geni anya-
 tol zűletik
 zuz Maria

Az atyak
gyalazat-
tya nem
art fioknak
ha azokba
nem köve-
tik attyo-
kat.

HARMADIK. Noha ez zep bai-
nal czillagnak, sok kegyes es Isten felő
eleis voltanak, sok Istentelenek is talab-
tattanak, mind az által, sem Christus-
nak, sem zűz anjniaanak azoknak go-
noz, czelekedetekből gyalazattiok nem
következet. Holot elmedbe veheted
én lelkem, hogy az attiaknak vétkek
fioknak urczaiokat még nem fertezte-
tik, hanem magok gonoz, erkölcsök es
czelekedetek. Ezokon nem kel ez vi-
lagon fél magasztaltatnod, se atyaidnak
io hirekkel nevekkal, se Zegenisegekkel
Pironkodni, se gonoz, erkölcsökert mod-
nelkül zomorkodni, hanem á te magod
io gondviselesevel, es iozagos czeleke-
detiddel azoknak fedezni gonozsago-
kat, ugi hogi á mi azokba zidalomra
melto volt, te benned zent es tőkelltes
eletedért dicziretes legyen. Mert az fiu
nem hordozza attianak alnakfogat, ha
azt nem követi, nem is melto hogi attia
gonozsagaert á tőkelltes erkölcs még
utaltassék. Hogy ha á te éleid zent ele-

tű

tű emberek voltanak, te kediglen feslet
erkölcsű, nem az iambor atiadat, gya-
laztatod hanem te magadat.

**Z. KEREZT FEL MA-
gasztalasa Napian.**

**SZ. JÁNOS EVAN-
gelistának 12. rezéből.**

Mostan vagyon ez vilagnak i-
tleti: Mostan vétetik ki ez
vilagnak feiedelme. Es hogy ha én
fél magasztaltatom az földről, min-
deneket hozzam vonzok. Azt
mondgya vala kediglen ielentven
minenű halallal halando volna
még.

Félelenek á nep. Mi hallottuk
á törvenjből, hogy a Christus
mind örökke még marad: es hogi
mondod te zűkség hogi fél magaz-
taltassék az embernek fia? kiczoda
az az embernek fia?

Ps. 109. v. 4.
Gn. 16. v. 2.
Ef. 40. v. 6.
Ezech. 37.
v. 25.

Mon-

Monda azokaert nekik J E S V S még kiczid vilagosság vagyon benetek, iariatok mig vilagosságtok vagyon hogy a sötetseg még ne fogion tőőket, es a ki az sötetsegbe iar nem tudgia hova megyen. Mig vilagosságtok vagyon hidgietek a vilagosságba, hogy vilagosságnak fiaí legietek. Ezeket monda J E S V S es él mene es él reite magat tőlők.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

I E S V S zol az Sidoknak az ő halálának modgiarol.

Az még vakult nemzetsegnek az igaz vilagosságba való iarast ajánlia.

EZ EVANGIELIOMRA való elmelkedések.

E L S Ő. Ez meg magiarazot Euan-geliom elot Az mi V runk I E S V S Chri-stusnak, igazan való tanítására es cze-lekedetire, Atia Istennek tanu bizoni-ság tetele által, hogy az hitetlen Sidok-

nak

nak ziuők lagittatnek, io akarattiat kerí, hogy azzal a dúczőseggel még dúczőítetnek, méli dúczősege volt minek előtte ez vilag volna. Még felet J E S V S N A K Z. Atya, az nep hallására: még dúczőítettelek mégis dúczőítelek, mély Zozatot ez meg sűketült nemzet halvan nem erte, kiert űduezitők panazolkodással zol hogy sem az Atia-nak az fiurol való bizoniság tetelinek nem hiznek, sem kediglen az fiunak tanításába, es czudatelibe nem hinnenek. Azert mondgia most a ki vétetik ez vilagnak feiedelme. Te kediglen én lelkē ha má hallod a te V radnak zarat, még ne kemeniczed ziuedet mint az Sidok I E S V S ellen hogi itiletbe ne essel, es az őrdőgelez vilagnak feiedelmeuel, ki ne vetteffel az Atianak dúczősegeből.

M A S O D. Hogi ha én félmagasztaltatō az földről. Gődollyad én lelkē a te űdvezitō Istenednek nagi hozza d ualozerelmet, mint akart tegedet magához vonni, nem egiebbel, hanē a kerezt fāra ualozel függetesbe, méli által tegedet,

Mert zol
menyor-
zagbol az
Atya Isten

Pf. 97. v. 8.

Miert fu-
geztetik
IESVS a
kereztfa-
ra

ki a Z Atiatol éltauoztalvala, es az ör-
dögnek tarsasagaba lakozol vala, ma-
gához vona; veled valo munkalkoda-
saert, ez vilagnak hamis iteletibe esek,
Kit az ördög hatalmasul bir vala, es
meg öletek; hogy tegedet az ő igazsaga-
val, a Z itelettől mégh mentene, es az ő
artatlan sagaval az ördög hatalmasa-
gabol még szabaditana.

Ez lön én lelkem az te IESVS OD-
NA K fél magasztalása, a kereztfa va-
lo kin zenvedese; te kediglen ki még ez
vilag közöt forgaz, az ördögnek még
raitad valo birodalmat nyakadrol le-
nem raztad, hogi IESVS SAL, ez vi-
lagot gonoz czalard/agarol, es veze-
delmes hizelkedeseről meg itilheszed es
az ördögöt töled ki űzhessed minden
czelekedetivel ez földről ez testi gyö-
njörűsegből a kereztre fél emeltesse
hogi mind ez vilagi tizteffeg kiuanas,
mind a testi indulatoknak izgato őztö-
ni, még fezteffenek.

HARMA DIK. Jariatok mig vila-

gos-

goslagtok vagyon. Mig én lelkem,
IESVS SAL uagy, IESVS SAL iarz, i-
gaz vilagossagba iarz, mig IESVS SAL
bezelles igaz vilagossagot latcz. Mig á
kereztén függez, ez vilagossagtól kőr-
niül vétetel, mig kereztien hivatalod-
ba még marad Z, mig hűtődöt fogada-
soddal együtt tellyesited, mind vilagof-
zagba talaltatol.

Ez vilagon talalod az életet, az ha-
laltis, ez vilagon talalod az vilagossa-
gossagot is, az sötet segetis, az vilagof-
sag IESVS SAL iar, az sötetseg az ör-
döggel.

Mig it ez arniek vilagon lez, min-
denkor az igaz vilagossagba ha akarod
rezed lehet, iozagos czelekedetiddel,
zent elettel, bekefeg zenvedesbe, zü-
netlen valo imadsagba. Mihelt zemed
vilaga halalod orajan él vétetik, ottan
még teczik menenü vilagossagod le-
zen, avagy sötetse-
ged.

Ccc

SZ.

Valaki i-
gazan I E-
SVST kö-
ueti az ui-
lagossag-
ba iar.

Mint talal-
tatik az
ember vi-
lagossagba

SZ. MATHE APOST.
Napiar.

SZ. MATHE EVAN-
gelistának 9. rezeből.

Mar. 2. v. 14

Lit. 5. v. 27.

LAta JESVS egi embert az va-
mon űlni, kinek Mathe vala
neve. Es monda neki, kőves enge-
met es fél kelven kővere őtet.

Es lőn midőn le telepedet volna
az eo hazaba, ime sok publikanu-
sok es bűnösök iővenek, es az ő ta-
nitvanival űlnék vala az aztalnal.
Es latvan az Pharisausok mond-
giak vala az ő tanitvaninak.

Mar. 2. v. 17

Of. 6. v. 6.

Miert ezik á tū mesteretek az níl-
van való bűnösökkel? Es halvan
JESVS monda, az egessegesek-
nek nem zűkseg az oruos ha-
nem á betegeknek. Menjetekek él-
kediglen, es tanullyatok még, ir-
galmaflagot akarok es nem al-

do-

dozatot; Mert nem iőttem az
igazakat hini hanem á bűnösö-
ket.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

JESVS á Vamrol hűia Mathet az Apo-
stolsagra.

Az Phariseusok zugolodnak JESVS ellen
az tanitvanyok előt, hōgi á bűnösök-
kel ezik.

JESVS ez vilagra valo iővetelinek o-
kat mongya az bűnösöket, kiket még
akar gyogítani.

EZ EVANGIELIOMRA
valo elmelkedések.

E L S Ő. Czudalatos Vristen á te
czelekedeted, mikeppen az tiztatalan
Agyagbol tizta zep edent formalz, az
hāmubol es kemeni kővekbol, mely zep
uilagos űvegeket kezitez. A kitez uilag
még vétet es még utalt, es semmire kel-
lőnek itil, azt te nagi boczűletre fél ma-
gaztalod. Moises ki gilkoşagba éset va-
la Egiptusba Madiā földē Paztorşagaba

Isten az
undokbolis
tiztat epit.

Ex. 2. v. 14.

Ccc 2

fő

1. Reg. 16.

v. 11.

Am. 1. v. 1.

Lu. 7. v. 37.

Act. 9.

Mit iegiez
á vamon
üles.

fő zolgaclón Izrael nepenek még zabaditására. Davidot az Iuh mellől kirali méltóságra választad, Amos Propheta paraszt emberlevení iővendő titkos tanaczidat magiarazza. Magdolna czegetes zemelj leveni Zachaüssal Z. Matheval es á tolvaial te tizteffegedre kedves edinyek lőnek; zent Palnagi üldözöd es kergeteod feo hirdetőie lőnzent nevednek á pogánok közöt.

MASODIK. Lata egi embert ülni á vamon. Meli kegielmes zemei vadnak Vram á te irgalmasságodnak, xivel az tapasztalható sőtetseget vilagosságra hozod, ki egi kegyes tekintetteddel minden gonosságra való beuerest él törlez.

MicZoda egyeb ez á vram kin latod Mathet ulni, az bűnnek keresetivel, batorságos zivel gonoz keresetibe, es lelki vezedelmebe fekünni.

Oh kegyelemnek zent Istene micZoda keresetbeli embereket valasztas, az te dűczőseges zent nevednek pradika-

la-

lasára, es ez vilagnak feiedelemsegere, halazokat, es vamosokat, hagi ez vilagnak keveli Pompait, ezek által még utaltatnad, es ezeknek baloiokba feieket haitanad, az hatalmas, kiralioknak es cZazaroknak koronas feieket ezek előt még haitatnad.

Mikor iñ el, az ora en Vram JEVSOM, hagi én reamis ezen irgalmasságnak zemeivel tekincZ, ki által az bűnnek czelekedetit él hagivan, teged tellyes zinel, es lelekkel kövessélek.

HARMADIK. Köves engemet. Es fél kelven követe ötet. Oh én lelkem mely tunia es rest vagy az zent Vrnak zava hallására. Mit panazolkodol modnelkül az Vr előt, hogy tegetet oli modon nem hi mint az Apostolokat; nisd még chyak lelki füleidet, még hallod hoginem chyak egizer, sem ketzer hanem tellyes eletedbe minden oraba, nem chyak egi zovauat hi, hanem, Zörgetessel, karvallasokkal keserűsegekkel, es haborusagokkal serkeget.

Pr. 1. v. 23.

Ap. 3. v. 20.

Miert ez
világiak
né halhat-
tyak az I-
steni hiva-
talt.

Es. 59. v. 1.

Ec. 15. v. 17

Os. 13. v. 9

De zokasodzerent inkább hallod az he-
gedűzot, czimbalmot es Virginat,
hogi sem mint az vr zavart. Inkab hal-
lod, meni barmod zaporodot, menj hor-
do borod leot, hani azt agot raktanak,
meni kőver zalonna vagyon hazad-
nal, meni tik, lud, hani eked mehet ki ad
varodbol avagi iozagodbol, hogi sem
mint az Isten hivataliat. Az Vrnak
karyai soha még nem rövidítettnek, te
akor atodba vagyon mind elet, mind ve-
zedelem. Tery igazan magadba ezo-
kaert akar cziyak ez, te űdődnek utolso
orajan, es serkeni félz. Mathcual az sok
heaba valo gondolatoknak nehez al-
maibol, tekincz meg hul fekez, ha ke-
dig saiat vezedelmed nem indithat. e-
letednek még iobitasara akar cziak es
kegyes JESVSNAK zörgetese serkencze
fél, ki enjni űdőtől fogva bekefeg zenue-
desbe túri az te gonoz keresetedet.

NEGIEDIK. Ime sok publi-
canasok es bűnosok iövenek
Lassad te én lelkem hogi még kemenie-

der

der ziu eddel kivel tusakodol az vr hi-
vatallia ellen, okot ne adgy még terő bű-
nösöknek vezedelmere, kik hogi ha te
még ternel uéled egyetembe még terne-
nek, mint ezek a bűnosok, kik Mathe
még terefeből IESVS HOZ iövenek. Ha
te igazan még tertel iele az, hogy JE-
SVSNAK tanitvanival együt lakodal-
mot kezitez, mint Eliseus mikoron
Prophetasra hivattatek Istentől Illyes
Propheta helyebe. Ez kediglen az la-
kodalom IESVS tagajnak taplalasa, mi-
kor IESVS utan akarvan menni ioza-
godat közikbe osztod, aztalodat még te-
ritven az zegeni még niomorultaknak,
örömost adakozol az Vraiandekabol.

Lelki lakodalmot kezitez mint az
regiek kik mikor gyermekeket a cze-
től él valasztottak, nagi lakodalmokat
zereznek uala, hasonlatoskeppé iuh ni-
resnek ideie. Akkor kezited te ezt a la-
kodalmot mikor IESVS ziu edbe be vi-
zed tellyes lelkednek mindé iovajbol e-
ledelt kezitez neki aittatos imadsagid-
dal, zent dolgokra valo ugjekezeted.

Az igaz
meg teref-
nek iele.

3. Reg. 19.

v. 21.

Ge. 21. v. 8.

1. Reg. 25.

v. 36.

2. Reg 13.

v. 23.

Z. MIHALY ARCHANGIAL Napian.

SZ. MATHE EVANGYELISTANAK 18. REZEBŐL.

Marci. 9.

v. 34.

Lu. 9. v. 46.

1. Corin. 14.

v. 20.

J Arulanak J E SVS HOZ az ōtanítani mondvan. Kiczoda legnagyobb az menieknek orzagaba? Es előhivan J E SVS egi kiczindedet, eo középekbe allata, es monda.

Bizoni bizoni mondom tőnektek, ha még nem tértek es ollianok nem leztek, mint az kiczindedek, be nem mentek menieknek orzagaba. Valaki kediglen magat még alazza mint ez á kiczinded, ez nagyieb menieknek orzagaba. Es valaki egyet illjen kiczindedet be fogad az en nevembe engemet fogad be. Valaki kediglen egiet ez kiczindedek közül, még botrankoztat, á kik én bennem hiznek,

iob

iob annak hogi az malom kőnjakara köttessek, es á tengernek mellsegebe vettessek.

Jai ez vilagnak á botrankozafert. Zűkség hogi botrankozas iūjon. Mind az által iaj annak az embernek, á ki által botrankozas iū. Hogi ha kediglen á te kezed, avagi á te labod, még botrankoztat tegedet, vagd él azt, es vesd él tőled. Jo teneked az életre be menned, erőtlenen es Sātan, hogi sem mint ket kezed és labod leven, az ōrők tűzre boczatatni. Es hogi ha á te zemed még botrankoztat tegedet, vaid ki azt, es vesd él tőled; io teneked egi zemmel az életre, be menned, hogi sem mint ket zemed leven, az Gehennanak tűzre boczatatni. Még lassátok hogi egiet azok közül az kiczindedek közül mégne botrankoztaflatok. Mert mondō tőnektek, hogi azoknak Angialok menjorzagba,

Lu. 17. v. 1.

Ccc 5

min-

mindenkor lattiak az én atiamnak orczajat, ki meniorzagba vagjon.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Menjorzagba leg nagyob IESVS feleletiből tanitvani kerdesere, á kiez földön lég alazatosb.

Az kiczindedeknek botrankozásokat tiltia, es azoknak házokba való fogadásat maga kepebetanaczul adgia

Annak felette az botrankozásnak zűkseg voltat bizonyitva á valasztottakert, lai mind az által, á ki által iű a botrankozás.

EZ EVANGIELIOMRA való elmelkedések.

ELSŐ. Nem külömben czelekedik IESVS az ő tanitvanival, mint az bölcz, orvos az fél labbo betegekkel, kiknek bizonyios oruosságot, es modot ad, mi keppé magokat betegsegektől otalmazák. Igi az vjonná gyujtot, es uilagi betegsegekből fél költöt tanitvanit oktat-

tia,

tia, mint magokat otalmazak az alattomba való ellensegeknek czalardfagittol; Kivalkeppen kinek lappango mérge még az alazatosoknak czelekedeti közéis gyakorta elegittetik; még az zegenek között is, nagy irigysel zokot kezegetetni hogy az io czelekedetnek iutalmat még ferteztessé mint az Apostolokban, Zegenisegek mellett á tizteesség kiuanast. MASODIK. Bizoni mondó tű nektek ha még nē teretek. Czudalatos keppé az mi űduezitōnk az hű dúczőségnek kiűsagat akaria még foytani, az ő tanitvaninak élmciebe mint Z. lakabba es Z. lanosba az vrasag kiuanast, kereztnek Zēvedő poharaul oltia még: it vizontag az meniorzagbeli fő állapotot, kiczin gyermeknek eleibe való allatással, es annak alazatosságával niomia még. Rettenetes sententia ez Christus mondasá én lel kem. Ha ez zegeni renden való Apostolok kik IESVS követik tizteesség kiuanasert meniorzagból ki rekeztetnenek ha magokat

még

Az zegenyek között is irigyselgaltatik.

Az urasag kiuanaselenkezik Christus kezével.

Vezedel-
mes dolog
a tiszteleg
kiuanas.

meg nem iobitanak mit czelekedel te,
ki ne tálam azon utba uagi, auagi tel-
lyességgel be merültel, mi orczával ezhü
dúcósfeg mellet igired magadnak me-
niorzagot. Nagy orczatlanság vol-
na ez ha még tudnad magadba gondol-
ni, hogi keresztiennek tartuan maga-
dat keresztieni czelekedet ninczen ben-
ned.

Lasd ha űdvességedet zereted, hogi
ez JESVS mellet allo kiczinded ala-
tosságat kövesséd, oli erkölcsöd es egyu-
gyűséged legyen mint ennek; Ki ha mit
attiatol hal, külfömben nē erti, ha mit
gonoznak mond attia őis gonoznak
mondgya, tisztelegre es bőczületre nem
űgyekezük, bozzuságat, czyak sira saual
es zokogásával zenvedü, senkinek go-
nozt gonozert nem adnak attioktól fél-
nek.

HARMADIK. Valaki egyet á ki-
czindedek közül még botrankoz-
tat. Méli nagi véték legyen Isten előtt
á botrankozás ezekből még ertheted,

ugi

ugi elmelkedgyel kediglen á botranko-
zasról, hogi ez gonoz véték nem czyak
te magadat véztél, hanem aztis á kit
még botrankoztatcz. Ez kedig törté-
nik bezedből, es gonoz pelda adasból;
ugi mint mikor ektelen zot mondaz,
rut es tizta erkölcs ellen való bezedet
feczegz, zitkozodol, es atkozodol a-
vagi kapolodol; Peldával mikor az
kiczindedek előtt gonozt czelekedel, kit
latuan az után őis követnek.

NEGIEDIK. Mondom tű nek-
tek. Nagi Istennek gondviselést gon-
dolliad it én lelkem, ki még az kiczin-
dedeknek őrizetekre is Angyalokat ren-
delt, kik minden niavaliaiokat. Isten e-
leibe vigiek, kik gonoz embereinek go-
noz czelekedetért, az ő reaiok bizot
embereket Isten előtt panazolkod-
nak.

It iol ez edbe vegied, meni njomoru-
ság következik teread, felebaratoddal
való gonoz czelekedetért, paraznasá-
gert, rezegsegert, haragert, irigisegert,

du-

Nagy ve-
tek ábo-
trankoz-
tatás.

1. Corin. 8.
v. 13.

Mibő esik
á botran-
koztatás.

Nagi gond-
viselése na-
gyon Isten-
nek az ki-
czindede-
kre.

dulasert, es foztasert tőmleczezesert vé
reséget, es zidalmazasert, holot azok-
nak Angyalok kemény vadolással, Isten
Zeki előtt vadolnak.

S Z. SIMON ES J V-
DAS APOSTOLOK
Napiara.

SZ. JÁNOS EVAN-
gelistának 15. rezéből.

A Zt paranczolom tő nektek
hogy Zeresetek egi mast. Ha
ez világ gyűlöl tőket, tudgiatok
hogy előb gyűlölt engem tő nala-
toknal. Ha ez vilagbol valok vol-
tatok volna, ez világ á m j az őue-
zerette volna. De mivel hogi nem
vattok ez vilagbol, hanem én va-
lazzottalak tőket ez vilagbol a-
zert gyűlöl tőket ez világ.

Még emlekezzetek az en beze-
demről mellyet mondotam tő
nektek. Nem nagyob az zolga az ő

Vra-

Vranal. Ha engemet kergettenek
tőketis kergetnek; Ha az én be-
zedemet még tartandgyak, az tie-
reketis még tartiak. De mind e-
zeket czelekedik tő veletek, az én
nevemert, mert nem ismerik azt, á
kiél boczatot engemet.

Ha él nem iőttem volna es ne-
kik nem zolottam volna, nem vol-
na bűnök. Mostan kediglen
mentsegek ninczé az ő bűnökről.
Akki engemet gyűlöl az én atia-
matis gyűlöl. Ha czelekedeteket
ő kőzöttők nem czelekedtem vol-
na, kit senki egyeb nem czeleke-
dik, nem volna bűnök. Mostan
kediglen lattakis, es gyűlölnek, én-
gemet es az én atiamat. De hogi
be tellyesedgiek á mondas, á ki
még vagion irua az ő törveniekbe.
Mert oknelkül gyűlölrenek enge-
met.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

IE-

Matth. 10.

v. 24.

Lu. 6. v. 40

Matth. 24.

v. 9.

Ps. 24. v. 19

IESVS az űparanczolatnak még tartasat, ayanlyan tanítványnak az atya sui zeretbe.

Idendő haboruságokatis ielenti, az ő neveert.

Annak félette az Sidoknak halaadatlan-ságokat mutattya az ő io czelekedetiirt.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

ELSŐ. Halala előtt IESVS űdvezitőnk utolsó vaczoraiazt él végezven tanítvánival, sok io hozzáiook valo akarattiazt, ot nekik még mutatuan vego-só emlékezetül ugi mint testamentomba azt hagyja, hogy az ő él meneteli után egi más zeretnek: kibe mind kőzöttők valo egiesség tökelletesben még tartatnek, mint kediglen az Istennek paranczolatia be telliesitetnek, az ő zep intesenek es tanitasanakis peldaia meg maradna.

MASODIK. Ha ez világ gyűlöl-tűtőket. Nem tudom én lelkem mi-be-

be gyűlölne tegedet ez világ, holot minden akarattiaza kezen vagi, ha tanczolnikel tanczol, ha rezegeskedni rezegeskedel, ha karomlani karomlaz, ha hazudni czeleczapni, hizelkedni, kevelikedni, ha vigan lakasokat, huzaszt, vonaszt, part űtest, engedetlenseget, ketelkedest, es egyebet si czelekedetet vet elődbe kez tars vagi mindgiart; ha zinte egi kevesse emberek tekintetiirt ezektől még vonzodis magadat, avagi valami félelemert, avagi gyalazatos zegen vallasert, Zinedbe mind az által regen még czelekedted.

Czyak nevel vagy keresztien te magad ezektől iol latod né czelekedettel, sem igassaggal. Gyűlölte Christust ez világ, mert mind ezen vetkei ellé tanitot, gyűlölte az Apostolokat, mert ezek ellen hadakoztanak, gyűlölte puztaba lenő zentattiakat, mert ezektől futottanak, mint alattöba valo gilkos ellensegektől. Hateis azoknak nyödokokat követned, azon oraba még latnad mint gyűlölne-

Kiket zeret
ez világ.

Miert gyű-
lölte IESVS
ez világ.

nek, á kik barátid voltak á gonozha, ellensegid lennened mindgiart á ioba.

Mit kíván Christus az őueitől.
HARMADIK. Nem nagyobb á zolga az eo Vranal. Mága peldaia altat tanittia zeretó tanitvanit, hogy semmit ne gondoljanak ez czalard vilagnak kergetesével, tû lattiatok minden dolgaimba artatlanfagomat, kik én velem még maradtatok az én kesertimbe. Nem vattok én nalamnal iobak, ha engem kergettenek, higyetek hogi tû tőket is kergetnek.

Heb., 12 v. 2
 Nagi vigasztalásodra vagy on én lelkem, midőn IESVS mellet letedbe üldőztetel, es kergettetel, hogi á te Vradnak zenvedesebe igazan reztetel, es hogi az ő neve viselesebe emberektől ragalmaztatol. IESVS zerelméert életedet még utalod. Tekincz mind ezekbe kőnives zemeiddel az éghekre, az te hűtődnék fundamentomara, es betellyesiteiőre, ki az örömrre tekintue zēvede á kereztet még utalvan annak zidalmat. Nem lez első sem utolsó az zida-

da-

dalő zenvedesbe, ez á kiraly út menorzagra mindeneknek. á mint Z. Pal mondgia. Qui volunt pie vivere in Christo perf. c. tionem patiuntur

2. Timot. 3.
v. 11.

MINDZENT NAPIAN. SZ. MATHE EVANGIELISTANAK 5. REZEBŐL.

LAtvan IESVS á nepet fél mene á hegire. Es mikoron leült volna, iarulanak hozza az ő tanitvani, es még nitvan zaiat tanittia vala őket mondvan.

Lu. 6. v. 20.

Bodogok az lelki zeginyek mert ővek az menieknek orzaga. Bodogok az zeligiék mert ők biriak á földet. Bodogok á kik Sirnak, mert ők még vigasztaltatnak. Bodogok á kik ehezik es zomiuhozzak az igasságot, mert ők még elegitetnek. Bodogok az irgalmasok, mert ők irgalmaságot nyernek. Bodogok az tizta zúvek mert ők lattiak az Istent.

Pf. 36. v. 11.

Es. 61. v. 3.
E. 66. v. 10.

Pf. 23. v. 4.

1. Pet. 2. v.
20 & 3. v. 14

Bodogok az beke-segek, mert Isten fiajnak hivattatnak. Bodogok az kik haborusagot zenvednek az igazsagert mert ők az menieknek orzaga. Bodogok vartok midőn atkoznak tütöket az emberek, es kergetnek tütöket; es minden gonozt mondanak elletetek, hazudvan; én erettem. Eorülietek azon a napon, es örvendezzetek, mert a tütöjalmotok bőseges meniorzagba.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Micoda uton kellyen keresni az menyei bodogsagot tanittya IESVS.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

ELSŐ. Ez vilagi bölczeknek nagisok beaba valo gondolatokat ez ielen valo Evangieliomba, mint igaz bölczeseknek Vramég hamissittia, kik külömb külömb feyeknek talalmanibol zedegetet

ve-

uegezesekből az bodogsag mi legien czalardul allattiak vala. IESVS kediglen amaz regi Iacob Patriarcha laitoraianak (méli az egig fél er vala a földről kire az Vr Isten kőnjöklöt vala, es kin az Angyalok alas fel iarnak vala, nyolcz lepesű) fogaiba nagis bölczen foglalia; Kin ő magais meg giőzven az halálnak kegyetlen birodalmat, ment fél az egheknek magassagiba. azokis uele egietembe az zentek kiknek kőzönsegesen, innep napiat illi az Ania zent egihaz, es mind vilag vegezetig a kik meniorzagba akarnak menni.

MASODIK. Bodogok az lelki zeginiek. Nagy vaksga ez. ez vilagi embereknek, kik az. kazdagsag alatt bodogsagot keresnek, az kamoka es viragos barsoni kőntős alatt Isten orzagat kimlik. Nem az ruha zegeni vaksga, sem ezüst, sem arani, sem iozag alatt vagyon az Isten orzaga, hanem ezekfelet, az zübeli zegeniségbe, nem a testi fölvenységbe, mint a bekaba, ki nem

Ge. 28. v. 12

Mibe al-
embernek
igaz bo-
dogsaga.

Eztelenseg
kazdag-
sagba ke-
resni bo-
dogsagot.

Sokszor á
zű, hordoz
za áruhat
nem az ru
ha á zűvet

mer eleget enni es injnja az elegbőlis.
hanem á kik ezekhez zűvőket nem
kapczolliak, sőt hogy akadaliok ne legy-
en az bodogság után, zeginyeknek ozto-
gattiak. Vadnak mind az által Chri-
stusnak kamoka köntös alattis, vira-
gos barsonj alattis zegeni zolgalo lea-
ni, kik niakoktól fogva egez testeken ke-
meni teuez őrből kötöt imeget viselnek;
kik kőüül latatnak ez vilagnak fiaitól
akes öltözetőknek, de belől zűvők es
lelkek sokkal ekesb JESVSNAK zemei
előt. Kivalkeppen holot hazasságba le-
ven Vrok tizteffégeert egieb öltözetbe
nem iarhatnak.

HARMADIK. Bodogok á tizta
zűvek. Lassad te én lelkem, ki az I-
stennek zent zine latasara űgiekezel,
miczoda zűvet viselz ilj nagi ionak la-
tasara; á tizta vilagosság nem lattatik
hanem czyak á tiztatol, mint az nap fe-
niet nem lathattia, az véres nedvesse-
gel még rakodot zem, igi az vilagosság-
nak Vrat se lathattia á tiztatalan zű.

Holt talal-
hatni zű-
vet.

Az á tizta zű, kit nem vadol az lel-
kiismeret, valami vetekrol; ha zűned
azert tizta lezē, testi gonoz gondolatok-
nak nedvessegitől, mindenestől fogva
tizta lez, mert ot vagyon, ha vagyon,
minden bűnnek fundamentoma.

Tovaba á mint ot alma zod magadat
á bűntol anira latod Istent es io czeleke-
detbe foglalod magadat. It ez vilagon
Istent hűt által latod, az mas vilagon
kediglen, zinről, zinre.

NEGIEDIK. Bodogok á kik
haborusagot zenvednek az igaf-
sagert: Ez világ minden bodogságát á
testi bekesegbe helyhez teti, CHRISTVS
kediglē az haboruság zűvedesbe. Te ke-
diglē én lelkē még lassd kinek hiztóbet.
Ez az utolso bodogságok közöt valo út
meniorzagra, mind á tőbit felüül halad
gia, holot immar fellieb nē mehet zere te
tibe, müt hogi igassagot czelekeduē, az i-
gassagertis haborusagot zűvedgyem; kit
az mi űduezitők tallies eletēbe, nē csak
tanitot, hanem zenvedettis, es czokaert

Kik lattya-
ak az Istent
es mint.

Istenert ha
borusagot
zenvedni
nagy bo-
dofság.

Can. 1. v. 13

hásonlittatik az Mirrhanak nyalabia
hoz, mert minden élete keserűség vala,
io czelekedeti mellett.

1 Pe. 2. v. 19

2. Corin. 4.

v. 8.

1. Pe 3. v. 14

Ez legyen én lelke az bodogságnak
él vételbe ieled, ha örömeft büntelen
zidalmat, karhoztatast, üldözést, vé-
refeget, es halalt akarz szenvedni, sem-
mi okot nē aduan masznak nyomoru-
sagadra, hanem az igazságot, es CHRI-
STVSERT szenvedcz.

SZENT MARTON
Napiara.

SZ. LUKACZ EVAN-
gyelistanak 11. rezéből.

Matth. 5.

v. 15.

Marci. 4.

v. 21.

Matth. 6.

v. 22.

Senki még nē giűjtya az zövet-
neket es rejték helire tezi, sem
az veka ala, hanem fél tezi á Gior-
tia tartoba: hogi az kik be iűnek
vilagot lassának.

A te testednek zövetneke á te
zemed. Ha á te zemed egiűgiű le-
zen egez tested vilagos lezen, hogi

ta

ha kediglen homalios lezen á te
testedis sötet lezen. Még lasd a-
zert hogi az méli vilagosságn ben-
ned vagyon ne legyen sötetseg.
Hogi ha azert az egez tested vila-
gos lezen, nem leven semmi reze-
be sötetseg, mindenestől vilagos
lezen; es mikeppen az zövetnek
vilagossága, még vilagosit tege-
det.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

Hásonlatosság által ielenti IE SVS á tizta
zemnek egez testenek vilagosításat.

EZ EVANGIELIOMRA
valo elmelkedések.

EL SÖ. Méli zűkseg legyen az söt-
etsegbe az vilagosság naponkent valo
proba még mutattia. AZ mi üdvezi-
tőnk ki igaz vilagosság minden sötet-
segbe, é vegre iőt ez vilagra hogi az
kik á sötetsegbe iűnek uala ő általa még
vilagosítatnanak. Es ezen még mu-

Ddd 5

ta-

tatot kegyelme által, még gerieztet vilagosságot mi bennünk nem sötétsegünkre tēve fél zűnknek gyortia tartoiba hanem vilagossagunkra, hōgi az által kőrűlünk valo sötétseget él verhetnők.

Mire valo ágyortya. MASODIK. Senki nem gjuitia még az zövetneket es reyték helire tezi. Emeldfel én lelkem á te zemedet ez te űdvezitődől te neked adatot hasonlatosságnak elmelkedesere, úgy hōgi mi végre gyuitatot még benned az Istennek eghő kegyelme iol ezedbe vegyed; nem heaba hidgyed hanem te magad vilagosítására, ugi hōgi nem csak te magad las nala, hanem egiebekis, kik te véled egyűt CHRISTVS hazaba vadnak; es ezért adot az hűt melle iol erkölcsöt, hōgi ez által felebaratodat vilagosítsad, azért adot alázatosságot, tizta életnek követesét, tudomant, erőt, egeességet, hōgi egiebekelis közöllyed.

Mit iegey ágyortya.

HARMADIK. A te testednek zövetneke á te zemed. Az zē embernek

te.

testebe mire valo legyen ezedbe veheted, tudnia illik hōgi testedet vilagosítsa, ha kediglen homalios lezen zemed, egez tested még sötétűl.

Ez zemnek hasonlatossága zolgal az leleknek, kibe az Vristen okosságot, emlekezetet, es akaratot adot, hōgi ez zemek által vilagosítsassék, az hűtbe valo iol czelekedetekkel. Es ezokaert gerieztiertelmedbe az Vr, az hűtöt, zeretettel egyűt hōgi ezek által egez tested vilagoskodgyek. Hōgi ha ezek kediglen az zemek még homaliosodnak, ellenkező nedvessegeknek gonoz foliasival, mindenestől sötétsegbe lez.

Keried azért én lelkem ez vilagosító zent Vrat, hōgi ez belső zemednek vilagosságot még geriezze, kit zokot kegyelmenek uiazaival kőrnyűl vegyē, hōgi ez vilagi sötétsegbe, él ne alugial, mégis adgya mert igireti nalad vagyon csak hōgi alhatatosságal zörges az ő aitaian mint zent Martonba peldad lehet mint vilagoskodot még holtá utánis fok czudakkal.

SZ.

Mivel lezen vilagos az embernek teste.

Z. KATHALIN AZ ZO-
ny Napian.

*SZ. MATHE EVAN-
gielistának 25. rezéből.*

HAsonlo lezen az menjeknek
orzaga á tiz zűzhöz, kik veven
azeo lampasokat ki menenek az
veo legenj elejbe. Azok közül ke-
diglen ötön bolondok valanak es
ötön ezesek. De az öt eztelenek
véven az ő lampasokát, nem űu-
nek vélek olajat. Az öt ezesek ke-
diglen, olajat vőnek az ő ediniek-
be, az ő lampasokkal. Mulatvan
kediglen az vőlegeni, él aluuanak
mindniaian, es él zuniadanak.

Efelikorba kediglen kialtas lőn.
Ime az vőlegeni iű, menjetelele-
be.

Akkoron fél kelenek azok az
zűzek mindnjaian, es még ekefi-
tek az ő lampasokat. Az eztelen

zűzek kediglen mondanak az e-
zeseknek; adgyatok nekünk á tű
olajatokból, mert az milampasfink
el aluznak. Felelenek az ezesek,
es mondanak; ne talam nem le-
zen elég sem nekünk, sem tű nek-
tek, inkab menietek él az arosok-
hoz es végietek magatoknak.

Mikor kediglen venni menne-
nek, él iőve az vőlegeni, es az kik
kezek valanak be mēnenek vele
az meniegzőbe, es az ajto be zarla-
tek. Vegezetre él iővenek á tob
zűzek is mondvan. Vram, Vram
nisd még minekünk. Az kediglen
félelven monda. Bizoni mon-
dom tű nektek nem ismerlek tű-
rőket. Vigiazatok ezokaert, mert
nem tudgiatok á napot, sem az o-
rat.

**SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.**

Pelda be zed által ielenti IESVS az ő éliő-

vetelinek vigiazasat, ez tiz zűznek
külömböző czelekedetekbe es iutal-
mokban.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

EL SŐ. Az embernek élete ez világo
mivel hogi bizonytalan mig lezen, kiből
ki mulasa utan, örök elete avagi hala-
la következik, bodog sága avagy karho-
zattia, zűnetlen valo vigiazasba aka-
ria IESVS az életnek bizonyos remense-
get helyhez tetni. Ezokaert nagi gya-
kor helyen valasztot tanitvanit tanita-
sa közöt serkegeti az vigiaza sra: kiből
ezűnkbe véhettiűk, hogi nem czyak á
domine domine kialtasaba ál az bodog-
ságnak él vétele, hanem eghő zeretet-
be, ki minden féle iozagos czelekedetet
magaba foglal, mint ez ielen valo E-
vangielionból még teczik.

MASODIK. Hasonlatos az meny-
eknek orzaga tiz zűzhoz. Ez vila-
gő ualo kereztiéneknek allapattiok mel-
tā IESVS v dűezitőnktől hasonlittatik,

tiz

Miert kel-
az em-
bernek vi-
gyazni.

Miert ha-
sonlittia
IESVS me-
niorz agot
tiz zűzhoz

tiz zűzhoz, őt ez eshez, es őt bolondhoz,
mert sēkinek menenű belső allapattia le-
gyē hűtiuel, nē latthatni, hanē az utolsó
ora még mutattia, holot az zent Vr
mindeniknek erdeme zerint fizet. Mert
sokā vадnak külső czelekedetekkel, az
emberek előtt zűzek, de belső indulatok
kalmég zepłősitettenek, mert á iot á
mit czelekednek, nē tizta űgiekezetek-
kel czelekedik, hanem hű dűczősegert.

Ez az nagy bolondság sokaktól, hogi
bőitólnek, panitentiát tartanak, sokat
imadkoznak, sokat faradnak, sokat pra-
dikalanak, sokat tanitanak, sokat ir-
nak, hogi mindezekert egiebet nē var-
nak az hű dűczősegnel, hogy az embe-
rektől diczirteffének, es hiresedgiének;
Isten felőknek tartassanak, fő, es tudos
embereknek bóczülteffének. Bizoni
mondgia IESVS hogi ez illietenek él-
vőttek ez földön iutalmokat. Minde-
zek én lelkē ha tudni akarod az bolond
zűzek tarsai, az hű dűczősegnel azért
ezeket iol még gondolvan iob te neked

Miből tör-
timik az
emberi bo-
londság.

mas ember karan tanulnod, hagi sem mint magad vezedelmevel á mit czelekedel ugi czelekedgied, hogy ez vilagon azokbol magad iovat ne keresed.

Mikor alu-
zik el em-
ber.

HARMADIK. Mulatvan kediglen az vő legeni. Az te iegiesed én lelkem lattatik teneked mulatni, mivel hogy az ő él io veteli kesedelmesnek teczik avagy az te lelki kívánságod nala halaadasba vagyon.

El alúzol mikor sokféle niavaliak miat még nehezitetel es ugi nem vigiazhatsz á mint te magad kívannad, az venség, az erőtlenség, á betegség, mind

Sap. 9. v. 15

Miczoda á
zuniadas
es az alom

ALMOK. Mert Corpus quod corrumpitur aggravat animam & terreni inhabitatio deprimat sensum multa cogitatem. Az tuniság, es restseg ki még az iokbais neha vagion, az is egik reze az alomnak. Az io czelekedetekbe valo megczokónes, avagy az él kezdet dolgoknak él hagiása az is nagi alom.

NEGIEDIK. Efeli korba kialtas lón. Errol ezedbe vehetted én lel-

kem

kem méli bizontalan az Vrnak él iöveteli, mikor ingien sem gondolnad akkor lezen á kialtas. Olykőriu aitodra, avagy ablakodra az halál mikor ingien sem varnad, mikor magadnak hozzu életet igirz gyermeksegedbe, oreg ember kort, ez után venséget, mikor iozagodat zaporítani akarod, imez amoz gondolatba foglalod élmedet.

ETODIK. Fél kelenek azok az zúzek mindniaian. Halvan á kialtást, ki ki mind lampa sat igazgattia, mikor immar halalanak ielen valo voltat lattia. Lampasokat kezitik mikor gyonas által lelki ismereteket tiztittiak, hagi vilagos legien, ki az alom közbe még hamaliosodot vala. Olaiat öntven lampasokba, az az irgalmasságnak czelekedtibe foglalvan magokat, zegenieknek ruhazatot öztvan, fogliokat zabaditvan, iozagokat Isten tizteffegere rendelven testamentomokba ez czelekedet az ez es zúzere.

Mint kelly-
en kezülni
á volegeni
eleibe.

HATODIK. Adgyatok nekünk

E e e

Mint

átüolaiatokból. Oh ki kesőn vezik ezekben olaioknak fogiatkozását, kesen kezdenek olaiat küldülni, holot senki maga fogiatkozásával mást nem segíhet, nincz is módja az segítségbe.

Peldad én lelkem ezeknek küldülsőknek hazontalan volta, Ezokaert ne halazzad utolsó zűksegedre az irgalmassagnak czelekedetét, mert ne talam akkor nem lezen kedves; se ne halazzad még terefedet utolsó napodra, akkor kesőven magadat vizsgálni, mert á mint az Z. Atiak tartják, sera pœnitentia raro vera, mig egesseges vagi, addig kezitcz. búuon olaiat irgalmassagnak czelekedetivel.

HETEDIK. A kik kezek valanak be ménenek. Egi zem pillantas á honnat fűg az örökke valóság én lelké, űgi éli ez dőgneke való testbe, hōgi még emlekezzel iőuendő dolgaidrol, űgi kezűli ez hozzu utra, kinek soha vége nē lezē, hōgy zűksegedre való kőltseget ideien zerez, kit kőnjen véled él vihes.

NIOLCZADIK. Vram Vram nisd még mi nekűnk. Kēsen mondod Vradnak, kinek él iővetelit resten vartad, felelemnelkül zolgalvan neki, igazan való zeretetedet tőle még vonuan, cziak nyelueddel mondván Vradnak, czelekedetteddel kediglen még tagadván. Imigi ámugi mikor akartad, avagi kedvednek teczet, egi Paternostert, Ave Mariával mondván, urad zolgalattianak éleget akartal tenni. Ha templomba mentel zaiadat masra tatottad, ki mit czelekedik zemlelted. Ha imadkoztal ezed élméd, avagy zolgaid kőzöt hazad nepevel, avagy barmaid kőzöt, aranjad ezűstöd kőzöt, avagi testi buiasagod kőzöt forgot, auagi ételed, italod, ruhazatod felől gődolkodtal. Auagi ha hebe hoba egizer templōba mētel, hōgi Pal Vramis templōba lat taffek, katalin azzonis magat ekes kőntősbe mutassa elegnek tartya, avagi egi fel oraigha olvasoian oluas, elég zolgalatot tot Istennek.

Miert nem nitatik meg az bōdog sagnak aytai mindeneknek.

Ecc. 5. v. 11.

Ec. 18. v. 20.

13. v. 27.

Ezekről mondgya *JESVS* bizoni mondom nem ismerlek tőteket.

EGIHÁZ ZENTE LESE Napian.

SZ. LUKÁCZ EVANGYELISTANAK 19. REZEBŐL.

tukar ma-
giarul.

BE menven *JESVS* iaria vala Ierichot. Es ime egi Zachäus neuember, ki az publicanufoknak feiedelme vala es kazdag vala. Keresi vala hogi *JESVS*T lathatna ki volna, es az neptől nem lathattia vala, mert kiczid allapatu ember vala. Es elől futvan, félhaga egi eperi fara hogi latna őtet, mert őt megyen vala altal.

Es mikor arra az helire ivtot volna, fél tekintte *JESVS* es lata őtet, es monda neki. Zachäe fietue zalile, mert máennekem áte hazad-

nal

nal kél maradnom. Es fietvé lézalla, es örömmel fogada őtet. Es mikor latnak mindniaian zugalodnak vala mondvan, hogi az bünos emberhez tert volna.

Meg alvan kediglen Zachäus, monda az Vrnak. Ime Vram félét iozagomnak, az zeginieknek oztom, es hogi ha valakit még czi-altam, negi aninit adok. Monda neki *JESVS*. Mert ma ennek á haznak üdveflége lőt mert őis Abrahamnak fia. Mett az embernek fia iőt keresni es üdveziteni á ki él vézet vala.

SUMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Zachäus kívánuan *JESVS*T latni félhag az Eperi fara latvan *JESVS* Zachäust zolittia hogi le zallion, mert az ő házaba akar ez napon maradni.

Nagi örömmel fogadgya Zachäus *JESVS*T, es minden ioz aganak félét igiri az zegenyeknek, gonoz keresetiért negi annit igir.

IESVS igazan való még terefeért Abrahámnak fiainak nevezi Zachaust.

EZ EVANGELIOMRA való elmelkedések.

ELSŐ. Mind az idő gondviselő czeledes ember háza nepe között zűntelen forgodik, ha kinek nagyobb niaivaliaiat lattia inkább forgolodik a körül, nagyobb zeretetés mutattya ához, vigasztalván es külömb külömb eledellel kinalván, hogi hamareb még gyógythassa. Igi az mi meniei gazdánk, latván sokféle zűksegeket háza nepenek, kinek kinek zűksege zerent való gondviselést mutattia, sok betegeket is azok közül latván egikhezis, másikhozis nagi lelki vigasztalással iarul, mint Evangyeliomnak is még tecczik olvasásból, holot ez halalos betegségekben lévő Zachaust vigasztalván v. életre támasztja.

Iosue. 6.

MÁSODIK. Be menven IESVS iaria vala Jerichot. Kit az élet igaz büntetésbeli haragiaba Iosue által föl-

földig lerontatott vala, es kiből az tisztatlan zemelt Rabot, mivel hogi Izraelnek kimeit hazába bekecsesesen még tartta, nemzetivel ki hozata: azon helyen mostan, nem rontani hanem építeni akarván, nagy kegyelmesen iar; hogi áhul ez élet való üdőkbe haragiat mutatta vala, ot vizontag kegyelmességét mutatna mindenkhez. Akkor az bünt büntetven, mostan kediglen bűnösöket keresven, es vélek akarván niaiaskodni nem haragból, hanem zeretéből, hozzáok igiekezik menni.

Te lassad én lelkem mint változtatod benned az régi haragot zeretetre, hogi IESVS HOZ vonatással. Mit halgacz illye niluá való kegyelmességét halván á te Vradnak, hogi nem siecz latni az te vradat, háczegeres bűnös vagis Zachaussal hozzá fogad IESVS, mert bűnösöket keres, semmit ne ketelkedgyel még hadgia magat latni, sőt né czyak még lathatod, hanem hazadba is vele egiüt kedvessen niaiaskodhatol, raitad mulik né Iesufon hané lathatod.

HAR-

Miert időt
IESVS ez
vilagra.

Ioan. 14. v.

23.

Ap. 3. v. 20.

HARMADIK. Zachæe sies zalyla. Tekincz még én lelkem, méli nagi kívánságalez ember akaria vala **IESVS** látni, kinek nagi hirtet hallotta vala á czudatetelekbe, sem fő emberseget kizdagságaert nem gondollia vala, sem az ismert sokaságnak nem tekinti vala nevetsegeket, hogi ilj ember leuen fara hagot volna, hogi egyéb modot **IESVS** latafaba nem kereset volna, ugi mint varosokbol es ablakokrol, hancm közönséges uton mindenek lattara minden pirulasnelkül fél hag.

Mint latta
IESVS
Zachæust,

Deit **Vram JESVS** nem vala ez, vilagi tekintet Zachæusba hanem á tete-kinteted, zünet, lelket, zémet minden tagaival együt él foglalta vala. Ot az emberi tekintet, maga tižtessége kívávanással együt még fogiatkozot vala, ki még te benned en lelkem naprol napra nagiob arniekot vër. Ha ezokon akarvan **JESVS** nem lathatodezek teznekaakadalt.

Sies mondgya **IESVS** zali le. Ha en-

gem

gem akarz latni hazadba iobban, lathacz, alat valo helyen nem ugi á mint te magadba rendeled. Zali le hamar gondolatidnak magasságrúl, sies zünedbe es lelkedbe keziteni helyet én nekem, ot akarok veled bezelleni, ot vegezek io akaratodnak indulatirol, ot ielentem még minden akaratomat.

NEGIEDIK. Még alvan Zachæus monda az **Vrnak**. Oh kegies **IESVS**, méli nagi az te kegielmessgednek bőféges aldasá Zachæus nē gondollia hogi hazaba be fogadgion teget, mert mindenek zemei elöt czege-res bünbe héver vala; sem az nepnek sokasága, ki te veled vala azt nem gondolhattia vala, hogi ili nilvan valo bünösnek hazaba ternel be. De töbet adcz hogi sem mint kívánhatna, hozzád valo io akarattiaert.

It Gondoliad én lelkem méli nagi örömmel hazahoz indul Zachæus, mint nagi vigaságaba hazat keziti, hogi ili bóczülhetetlen vendeget kedvesen fo-

Minden io
czelekede-
tre lsten
indittia az
embert.

Eee 5

gad-

Mat. 9. v. 18

Lu. 15. v. 5.

4. Re. 6. v. 6

Ex. 14. v. 22

28.

Min latta

IESVST

Zachaus.

gadhaſſon, mint annak felette ez nagi vendegnek zerelmeért, félét iozaganak zegineknekigiri, gonoz keresetuel, ha kit még czalt volna, negi aninit igir. Ihol Vrá IESVS mint megyen által az nagi teue á tőfokon, levetuē hatā not georbeē szomoiat. Ihol Vrá amaz igaz zo fagado Abrahānak fia. Ihol Vrá mit á czeger le vettetik, mert vège vagon á korczomanak; mint az ő hordo még mosatik, mint az él vezet iuh garassal egyűt még talaltatik, mint á feize vasa vizbe fellab, az véres tenger még zarad, mint egizersmind Pharaoh nepevel egyűt az véres tengerbe él merittetik. De mély kevesen talaltatnak ez vilagon kik Zachaussal igazan IESVST akariak latni, es hazokba tanitvanival egyűt be fogadni feltven hogy iozagok á miaz él ne fogyon, félven az emberek itiletitőlis, olyan kevesen mennek által á tőfokon, olyan kevesen néznek üdvezűlnék, olyan kevesen leznek Abraham fiai.

APOSTOLOK KOZON- seges Napian.

SZ. JÁNOS EVANGIELISTANAK 15. REZEBŐL.

EZ az én Paranczolatom hogi zereſſetek egi mast, mikeppen én zerettelek tūtőket. Senkinek nagiob zereteri ninczen, mint hogi az ő életet adgya az ő baratiert. Tű vattok az én baratim, hogi ha még czelekeditek á mit tű nektek paranczolok. Immar nem mondalak tūtőket zolgaimnak, mert az zolga nem tudgia mit czelekedik az ő Vra. Tūtőket kediglen baratimnak mondalak, mert mindeneiket valamiket hallottam az én Atiamtol még ielentettem tű nektek.

Nem tű valasztottatok engemet, hanem én valasztottalak tūtőket, es helyheztettelek tūtőket, hogy

él menyetek es gyümölcsöt hoz-
zatok, es á tū gyümölcsötök még
maradgion hogi mindent valamit
kertek az én atiamtól még adgion
tū nektek.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

IESVS az igaz Zeretnek modgyat fe-
lebaratokhoz tanittia.

Baratinak mondgia tanitvanit nem zol-
gainak, mert minden titkait nekik
megielentette.

Annak felette Apostoli valasztokat, es
tiztbeli hivatalloknak végét ielen-
ti.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSŐ. Hogi az mi Vrunk es Iste-
nünk tellyes akarattiat halala előtt ze-
relmes tanitvaninak még ielentene,
mit tőlők kivanna egi zoval még
mondgia. Ez ugimond az én paran-
czolatom hogi egi mast zereűetek, mi-
keppen én zerettelek tūtőket.

Oh

Oh kegielemnek Zent Istene. Eze V-
ram az rövid paranczolat, enyni sok fá-
radsgodert, enini daikafagodert tanit-
vanidal? Ez te paranczolatod Vram,
nem te haznodra vagyon, hanem á mi-
enkre, ha egi mast zereűtiük még egi-
mastol zereűtetünk.

De te nalad Vram nem semmi ha i-
gazan be tellyesitetik, mert á te peldad
még marad ez paranczolatba, holot te-
gedet semmi egieb az égheknek magaf-
sagiból, le nem vont mind az földnek
belső rezeig az Zeretetnel, ezzel felis e-
meled nagi esetünket, kik gyűlöfeg mi-
at veztünk vala él, Zeretet által vi-
zontag fél epitetenk. Nagi dolog ez V-
ram á te paranczolatodnak kívansága,
kin az én lelkem elmelkedésebe még fő-
giatkozik, holot peldad által intez,
mert ez által testünkbe őltőztel, ez al-
tal faradtal, ez által Zerelmes életedet
ata ellenségid kezebe, ez által emel-
tettel fel a Z kereztre: ez által pokol-
nak kapuit még rontottad; ez által még

Isten pa-
ranczolat
tya zere-
tetbe al.

1er. 12. v. 7.

hur-

hírat zinedet á kerezen az magasságnak dűczősegebe nagy feniesseget helyezettetted. Mert ez által Vram oda akar vitetni áhul te vagy, es ennek kiálkeppen való fundamentoma vagyon.

Zeretetert
holt meg
IESVS zere-
tetetis
kivan.

Ro. 5. v. 10.

MASODIK. Senki nek nagyobb zereteti ninczen mint hogi életet adgia az ő baratiert. Minden paranczolatidnak első czelekedőie voltak én Istenem, magadtörvenievel még öletetel. Első voltak zeretetnek talaloia, első paranczolóya, első betöltőye; Mégis holtal é mellet nem barátidert, hanem ellenségedert, kik tegedet kergettek, üldöztek, karomlottak, es zidalmaztanak, még tagadtanak, és él arultanak. Oh nagy Isten mély czudalatos á te czelekedetted, ha igaz, fiad vagiok peldad es abrazatod előtted forog, ha zeretlek, es tegedet paranczolatidba követlek, ot nagi haznomat talalom, mert á dűczőségbe zent zivednek latsara ez által vitetem.

Oh

Oh en Istenem, méli külömbtörüent erzek én bennem, ez zeretetre való tekintesembe, nem hogi életemet örömeit felebaratomert le tennem, de még csak ruhaimnak is hulladekit, kit le töttem, nem örömeit ádom mordulasnelkül; cziak egi zelet kenjeremet, sem adhatom á Zűkölködőnek valami indulatnelkül; áhul testi haznomat nem latom, ot minden kedvem él tavozik, zegeni nyomorultidnak cziak latogatasokra is rest vagiok, betegsegeket nem zenvedhetem, mert nyavalyaiokat, utálom. Ved el Vram kerlek, ved él ez gonoz zokasomat, változtasd él az én ellenségemnek bennem való ellenkező paranczolatit.

Ex vilag
zereteti-
nek tükö-
re.

HARMADIK. Nem tű valasztottatok engemet. Igaz Vram á te bezeded, melto á te kívánsagod, magam magamtól nem vagiok, tiednek vallom magamat á teremptesbe, tiednek á valtságba. Te valasztottal, az undok sarbol es az dögletes ganebol, az

po-

poganságból, az teveligesből, örök úd-
tol fogva, az ördögnek kementi rabfá-
ból te szabadítottal ki; ez világi hiúsá-
ból, az testnek fertelmes cselekedetiből
te általad ragattattam ki. Atiam, any-
am karyok között te valasztottal él.

Ha még tekintem magamat előbeli
életemmel ki vagiok, es ki voltam, ho-
va löttem volna, hul volnek, es hol va-
gyok mostan: es mit cselekedem, telly-
ességel él fogiok minden erőmbé. Czyak
zent Davidal azt mondom. *Quid retri-
buam domino pro omnibus quae retri-
buit mihi.* Ha magamba még gondolom
Vram, hul vagyon hazna Atiai valaz-
tasodnak, czyak gödölno mis pirontság,
nem hogi még mondhatnam, mert vé-
zem ezembe hogi meni felsegedről va-
lo gondolatim vadnak, anini ferges gy-
űmölcsőm, meni gonozra valo űgieke-
zetem anjnirothat gyűmölcsőm. Hogi
meniek elődbe én életemnek valazto
Istene, ili undokfagos gyűmölcsőkkel;
ha küül emberek előtt valami zine lat-

Ps. 115.

ta.

tatikis, gyűmölcsőmnek ha kezébe fo-
god es még zoritod Sodoma almaihoz
hasonlo lezen.

A P O S T O L O K

Napiar.

SZ. MATHE EVAN-
gelistanak 9. rezéből.

M Onda JESVS NAK Simon Pe-
ter. Ime mi mindenecket el
hattunk, es tegedet követtünk, mi
lezen nekünk? JESVS kediglen
monda nekik. Bizoni mondom
tű nektek, hogi tű kik engemet
követtetek, az még űitaskor, mi-
kor az embernek fia az ő meltofa-
gos zekibe űl, tűis űltők tizenket
zeken, itilven Izraelnek tizenket
nemzetsegit. Es minden valaki él
hadgya hazat, avagi attia fiat, a-
vagi neniet, avagi attiat, avagi a-
niniat, avagi féleseget, avagi gyer-
mekit, avagi zanto földet, az én

Marci. 10.

v. 28.

Lu. 18. v. 28

Fff

ne-

nevemért záz aninit vézen, es örök életet bir.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVS az ő követéseért tiszteffeges érdemet igr az Apostoloknak.

Annak felette kik ő erette mindeneket, él hadgytok záz aninit igr, es örök életet.

EZ EVANGIELIOMRA valo Elmelkedések.

EL SŐ. Nagy kegyelmességnek es Zeretetnek iele az, mikor az Isten semmi élőliaro érdemből, sőt gyakorta gonosz czelekedeteknek utairol él hiya, es ugyan kezen fogua él vonynia az embert, es zéme előtt él reitetet törőkből lábait még tartoztattia: nagi tiszteffegekre ezek mellet hagi hivatallyat, es kegyes inteset még nem utaltak félmagasztallia, es dúczőségnek koronaiaual még koronazza, kit ez Evangielionbol ezedbe vehetz.

MASODIK. Ime mi mindene-

ket

ket él hattunk, es tegedet követünk. Adna azt az üdvességének zerető Istene én lelkē hagi valaha te is igazán módhatnad. Ime én mindeneket él hattam, hagi egiebet ne kivannal se követnél az még se zitetet **I**ESVS NAL. De felette felelmes ha zinte mondodis nyelveddel ha czelekedetteddel né követed: mert ha igaz itileo lez, még latod, hagi né él hattad ez vilagot, hanem cziak még változtattad, a kurt a ruhaert hoz zabat vőttem, az sok zinu ruhaert feketet auagi zúrket vőttem; semmibe erkölcsedet még né változtattad cziak palastod, süneged, fegyed fedele mutat zerezetesseget, de ezek alatt a tiszteffeg kívánnas hū dúczőség, tesli kívájjag, buia termezet, kedves ételk, italok, czeimegekkel, vődegeskedések, vilagi baratsagok, bizelkedő bezedek, hivatalod ellen való zolasid, tanaczadasid még teczenek.

Ha azt mondod, hagi mindeneket él hattal, lásd még iol mit mondaz. Netalam az Zabadfagot inkább meg

Az igaz
Christus
követese
mit kíván.

Nagy Istene-
ni kegye-
lemnek iele
az Apostol-
sagra valo
hivatal.

Mit kel el
badni á io
zerzetes-
nek.

talaltad, nem él hattad, holot az mit
ez vilagon nem talaltal volna, it tor-
kodig heverz benne. Zegeni *IESVST*
kövecz kazdasagnak gondolativál,
bölcz tudományokkal; nagy birrel ne-
vel, tizt kívánással, előtted iarod ellen
valo zugolodasiddal, engedetlen segid-
del közköpű voltodal, te mondatat
hordozasiddal; ezekből nilvan cziak
iol elmelkedgiel ki teczik, mit hattal él
ez vilagon *IESVSERT*, avagi mit in-
kab nem hoztal be veled az iga sagnak
tarsasagaba, cziak al penz minden ke-
reseted, al orcza álat. Oh orcza nel-
kül valo orcza, mit véted köntösödbe
tökelleteffegedet, ki veled együt él ko-
pik életedbe, es él roshad koporsódba.
Ha mindeneket él hattal, ezekben to-
vab ne legyen rezed, mert mind ezek
testi czelekedetnek fiai, ördög igai, vi-
lagi kereset, kinek mind ellene mondot-
tal ha ez edbe iut.

HARMADIK. Bizoni mondom
tű nektek hogi tű kik engemet

kő.

követeték. Meli nagi veghetetlen
hozzad valo kegyelme ez az Istennek,
ki tegedet ilj tökelletes életre hit
kibe *IESVST* követheted ha akarod, ki-
re azon Isten ad erőt á ki ez hivatalra
hit. Ha nem akarta volna, avagy in-
kab sokaknal, naladnalis iobaknal, es
főbrenden valoknal, nē zeretet volna
kiket ez vilagi haboruknak vezedel-
mes zelei közöt hagyot, ez életnek ren-
dire nem hit volna, holot tulaydon
cziak *IESVSSAL* bezelgetnel, *IE-
SVSSAL* iarhatnal, *IESVSSAL* niug-
hatnal. Holot semmid nem leven,
mindenekkel birz, Kiralyok, Czazarok,
Feiedelmek, Vrak, es Nemesek, Zanto
vető emberek te taplalasidra Istentől
rendeltettenek. De mind ez semmi az
nagi Istennel, az. ő hivatallianak kö-
vetescért, holot nem cziak azokert az
kit el hattal, zazaninit igir, ez vila-
gonnis, hanem mind ezeknél dragabat
az örök életet, fiui fogadaft.

Oh én lelkem tekincz, ezokaert az

Fff 3

nagi

2 Cor. 3. v.
5. & 9. v. 8.

2. Cor. 6.
v. 10.

IESVS kö-
vetdinek
ez vilago-
nis böczü-
letek va-
gyon.

magi Istenre, ki tegedet kiualkeppen való zeretivel zeretven, ki vont ez világi vezedelemnek töriből es borgabol, saját zolgalattiara valasztot; mint zolgalj neki, mint keressed kedvet, mint agi halat neki: hogi holtod utan örök életet kezitet, egi faluert, egi hazert, egi varosert, egi tartomaniert, örök orzagot rendelt, kinek vége soha nem lesz.

MARTIROK KOZON-
fejes Napian.

SZ. LUKACZ EVANGYELISTANAK 14. REZEBŐL.

HA ki én hozzám iű es nem gyűlöli az eo attiat, es aniniat, es feleségét, es fiait, es attiafiat, ne-
 niet, es hugait még é félet az ő életetis, nem lehet én tanítványom.

Matth. 10.

v. 37. & 16.

v. 24.

Es á ki nem hordozza az ő ke-

rez-

reztit, es én utannam iű, nem lehet én tanítványom.

Kiczoda közölletek á ki tornior akarvan epiteni, előzőr le ülven még nem zamlalya ha, vagione költsége á kik zűkségesek az él végezetre. Hogi annak utanna mikor fundamentumot vetet, es él nem végezheti, mindniaian kik lattiak kezdgyek őtet, czufolmi mondvá. Ez az ember epiteni kezdet es él nem vegezhetette. Avagi miczoda kiraly hadat akarvan inditani, mas kiraly ellé, előzőr le ülve, magaba még né gondollya, ha tiz ezer magaval eleibe mehete annak, á ki zaz ezerrel iű ellene. Egyeb keppen még tavol leven, követet küldven, azokat kerit mellic bekeségesek.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVS Vdvezitőnk ielenti, ki legyen az ő igaz tanítványa.

Fff 4

Pel.

Pelda bezed által mutattia zűksegés gondolatit annak á ki IESVS akarya követni.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

EL SŐ. Méli nagy külömbseg legien, ez vilagi embereknek itileti közöt es az Isten tanacza közöt, ez ielen valo Euangielionból ezedbe veheted én lelkem: holot ez világ az Christus utajnak követésebe sokkal külömb modal él hogi semmint CHRISTVS tanit; az attia, es ania, testel, es ez vilaggal egiut, ugi zeregi magat hogi CHRISTVS követesetől, az az, az zegeni eletől, kereszt viselestől, tizta eletől tellyességgel fiat es leaniat él akaria fogni. Es ezokaert latod mostani időbe keves Christus követet, mert mindniaian az Attiak á fiakkal együt, á testnek iovat keresik, nem azt ami az IESVS Christuse. CHRISTVS az kereszttről sirvan kialt utanna, atiadis aniaddal együt si-

Miert Christusnak keves követői uadnak

Ehi. 2. v. 21

raf-

rással es ohaitással esedeznek niakadon; iozagod, örökseged, kire marad mond-gia, ha te még utalod; Ez vilagis io hirrel, nével, ti zteffegél, fő emberi allapatnak igiretiuel utannad kullog.

MASODIK. A ki én hozzam iű es nem gyűlöli az ő attyat. Ha CHRISTVS tanitvanya es követőie akarz lenni, sokkal külömb indulatodnak kelletik lenni, atyadhoz es anyadhoz, hogi sem attiadnak, avagy aniadnak vagion te hozzad. Az CHRISTVS zerelmeért, es az örök orzagnak él vételeért, gyűlölnöd kel á testi zeretet, kiuel atiad es aniad tegedet zeret, mert tellyességgel ellenkezik az Christus követésével.

Christus te zerekmedert Attiat él hagia meniorzagba, testedbe öltözek. Zent aninia zéme lattara mezitelen zakadozot testével fél véretek á keresztre, hogi nagio b keserűséggel valnek él aniniatol; igi válek él zerelmes tanitvanitolis; igi iő akaro baratitol; ugi

Mint kelly en attiat es aniniat gyűlölni.

Fff 5

gyű-

gyűlöle, aniniat egi kevesse, hoga iöuen-
döbe ezel valas utan, örök düczösegre
fél magasztalna.

Atiadat es anyadat zereffed mint
kik által ez vilagra zűlettettel, Istent
kediglen mind ezek félet, ugi mint te-
remptödet, es még váltodat, kinek io
voltaval legeltetel, kinek igazan
valo zolgalattiaert örök orzagot bir-
hacz.

It megteczik mint zereted Istent, es
mint boczűlod aniadot, kinek inkab ke-
resed kedvöt. Higied atiadnak es ani-
adnak lelki életedre ninczen oli gond-
giok mint Christusnak, Mert azok a-
zon sovarognak utannad, hoga ez vila-
gi előmeneteledet, kazdag sagodat, böl-
czesegedet, leanydnak es fiaidnak Zapo-
rodasokat lathassak, kivel nemzetseged
ez vilagon hiresedgiek: az Istent kedig-
len telliesseget ezek ellen tusakodik, ki
tegedet az ő Zine latsara akar vezér-
leni az kereszt által.

Laf-

Lassad én lelkem mit haznalnak a-
tiad, es aniad, felesged, avagi fiaid a-
polgatsi, holalod oraian, ki Christus
hivatalljat még vétetted ezekhez valo
zerelmedert.

HARMADIK. A ki nem hor-
dozza az ő keresztit. Ezen iol elmel-
kedgiel én lelkem es ugi heliheztesse
elmedbe hoga még ne csalattassal. Chri-
stus utan keresztel kel iarni, nem haia
huiaival, nem sipal, sem dobbal, sem he-
gedű zoval, sem tanczolaossal. Miczoda
á kereszt kerded? minden féle testnek
kivansaga ellen valo niavalia, üldözes,
kergetes az igazsagert, végezetre életed
nekis ha Istent ugi rendelte az ő neveert
vérrel valo peczetlese, mint az. Aposto-
lok es az Martirok. Vagi kőniu uagi ne-
hez, ha Christus tanitvania akar, len-
ni, Christus utan keresztel kellettik men-
ned: mint Christus te zerelmedert vi-
sele, felishaga rea, mégis mére halni
rajta.

Zemtelem vitez az á ki az ő had-

nagia

Miczoda á
kereszt vi-
seles.

Mint kina-
niak ele-
ket
az Atiak a
fiaknak.

nagia utan nem megyen mikor lattia hadnagia bai vivasat, véle együtt nem harczolvan az giozedelemnek düczősegeért, ot akarvan az utan vigadni ábul véle harczolo vitezek vigan laknak es pradaiokon oztoznak.

NEGIEDIK. Kiczoda az tú közülletek á ki tornior akar epiteni. Ily nagy épületre, es ily hatalmas Feye-delem ellen valo hadakozasra, menennő költséget kellyen kezűlnod, es miczoda erővel kellien hadakoznod elmelkedhetel, holot czyak leg kisseb dolgodnakis, io modgiaval valo él kezdese gondolatnelkül nem lebecz, sokkal inkább ez nagi toronynak épületre, kinek teteienek mind az eghig fel kelletik er-ni, nagi gondolkodasodnak kelletik lenni, meli iozagos czelekedeteknek, kőverből epitethetik, es zeretetnek mézevel foglaltathatiko zze: hűt es remen-ség munkalkodasi által, veghezis vitet-tetik, annak ereie által, ki mindenekre erőt, es segit seget bővön zokot adni.

En-

Ennek kediglen hogi iol ezedbe vegyed á toroni epitesnek sokkal külömb modgia vagyon, hogi sem mint á több épületeknek, kiket az hűtötlenek ez vilagnak fiaival epitenek, mert ennek fundamentoma erős koziklara rakattatik, hogi minden zelvezetől mégne mozdittasék, még se hasadozzon, magassaga ázig epitessek mint az Iacob laitoraianak; le űli ezokaert Christus tanaczabol, es ili nagi épületre valo költségedet, iol még zamlaliad, ha elég seges vagie él vegezese, hogi örök gyallatadra felbe ne hagiad.

Hatalmas ellensegedis vagyon ki ellen eiel es nappal hadakoznod kel, miczoda erővel kezűlz ennek űtközetire iol még gondold. De ezt az CHRISTVS ereie által még győzheted ketsegnelkül ha mint io es erős uitez hadakozol. Peldad legyen Samson, ki czyak egyedül egi hadat, egi zamar allal le vére. Peldad David ki az nagi goliatot parittiaabol ki ereztet kővel földre le véte,

Miczoda helyen kel epiteni á tornyot.

Iud. 15. v 16

1. Reg. 17.
v. 49.

e.

Eccl. 2. v. 1.

Eccl. 32. v. 24

es önnem segiverevel feiet veve. Z. Antal a puztaba, Hillarius, Pachomius, Macharius, Remete Z. Pal és a több zen-
tek kik Christus ereie által, nagy sereg
ördögöket még győztenek. Mind ezek-
nek gondolatira végied a bölcs tana-
czat, fiam ugi mond az Isteni zolgala-
tra iarulvan, kezit sed lelkedet a kefer-
tetre. Es, fiam semmit tanacz nélkül ne
czelekedgiel, es az után még né banod.

VGIAN AZON MAR-
TYROKROL.

SZ. MATHE EVAN-
gielistanak 16. rezéből.

Lu. 9. v. 23

Mt. 14. v. 17.

Ioan. 12.

v. 25.

HA ki én utannam akar iüni, ta-
gadgya még magát es vegye
fél az ő kereztit, es kövessén enge-
met. Mert a ki az ő lelket akarya
még tartani, él vézti azt, A ki kedig
len él akaria vézteni az ő életet én
erettem még talalia azt. Mit haz-
nal az embernek, ha mind ez vila-

got

got még nieriis ha lelkebe kart val
Avagi miczoda valtsagot ad az
ember az ő életeert. Mert az ember
nek fia él iövendő az ő Attianak
dűczősegebe az eo Angialival, es
akkor még fizet mindennek cze-
lekedeti zerent.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

IESVS igazan való követese, kereztel es
életnek még utalásával iar.

EZ EVANGIELIOMR A
való elmelkedések.

ELSŐ. Nem kiczid tudomani én lel-
kē az örök életnek útát tudni, es azon
iarni, hogi fogiatkozás nélkül zandeko-
dat véghez vibessed, kit ha még tanul-
bacz ez tudatlā vilagnak fiaiközöt, böl-
czéb lez. Aristotelesnel, Platonal es Sa-
lamō kiralinal. Hogi kediglē erre az tu-
domanira iuthas, ez következēdő elmel-
kedésekkel eiel es nappol elmedet elest-
sed. **MASODIK.** Ha kien utan-
nam akar iüni. Azten lelkem ezedbe

ve-

Matth. 7.
v. 14.

Az Chri-
stus követ-
tese zabad
akaratból
vagyon.

Nehez á
testnek te-
stet el had-
ni.

Phil. 3. v. 8

vegyed, hogy az Isten senkit nem erőltet, ez tökéletes életnek követése, azért mondgya, ha ki akar, mert bizonia ra á mint ő maga módgya, zeros az út á ki az életre vizen, es kevesentataliak még. Ha ki azért oda akar járni ábul én vagyok, és az én országomba rezes akar lenni, zűkseg hogi magát még tagadgia, ez földön való iovait él hagia, testi gyönyörűségtől magát még voninia, ez világ baratságotól él Zakadgyon, eletetis ezekkel együtt le tegye. Mint énis czelekedtem.

Ez én lelkem az egik kirali út meniorzagra, kin Christus iart az ő követő zolgaival, kik most véle együtt vigadnak. Nehez, tagadhatatlan dolog, á testnek egi kevesse magát él hadni, es még válni, minden kedve zerent való iovaitól: de ha az hű lelek még gondollia iövendő bodogságot, mindeneket kőnien él hagi, ugi mind emini ioknak ellenségit, mégis utal, mint az rothat ganet zent Pal Apostollal.

Gon-

Gondolliad gyakorta én lelkem azt az Zentek zavát, Altal mentünk á tűzö es az vizen, es hűösségre ivtottunk. Ebbe kediglen á te magad még utalásba legi hű mind halálig, igi hidgied ket segnelkül hogi él vèzed az életnek koronaiat.

Eleg legyen én lelkem á tegondolatra á mit mond zent Pal á kik Christu se, azok az ő testeket még seztettek az vetkekkel, es testi kívánságokkal. Ez az meniorzagnak kirali útja, ha ma st kerez él veztetted útadat, hova tovab meg annal inkább él teveliedel.

HARMADIK. Aki az ő eletet akarya még tartani, él vezti azt. Nagymondas ez én lelkem, es Isten zava, ha ez vilagon való életedet inkább zereted iövendő üdvességednel, oda le zen lelked. Mit hazzal CHRISTVS mondgia ez vilagon való életed, ez vilagnak iozagivalis együtt, ha karhozotodra vagyon. Iol elmedbe zedgied, hogi ez vilagi ioknak zereteti még őli

Psf. 65. v. 12

Ap. 2. v. 10

Menyor-
zagnaki-
gáz uta.

Gal. 5. v. 24

Ez világ
lelkeknek
gilkosa.

Matth. 11.

v. 12.

Iob. 31. v. 5

Iac. 5. v. 2.

Mibe al az
kazdagsag

az lelket, es ezekhez valo ragazkodas
még sozt Isten orzagatol. Ne hizelked-
giel magadnak Abraham kazdag pel-
daiaval, se Iobeval, se Davideval, se á
több zent emberekevel, mert keresztelő
Z. Ianoftol fogva meniorzag erőszakot
kivan, az zeginieknek is igirtetet Chri-
stustól, Iollehet azok sem győniörköd-
tenek iozagokba, sőt mindeneknek
beo adakozok voltanak; tekincz még
zent Iobot mit czelekedet kazdagsaga-
ba. Ha ugimond hiusagba iartam, ha
czalardsagba iartanak labaim; ha az
én falatomat egyedül öttem még, es ab-
bol az arua nem őt, ha az őz vegier
vartattam hazam előtt, ha még tagad-
tam á mit az zegeni kívant. Haliad
Z. Iakabot. Noza most kazdagok siri-
atok, orditvan á tű nyavalyatokba, kik
tű reatok iunek; Á tű kazdagsagtok
még rothadot, es á tű ruhazatotok az
molytól még emeztettének. Valami
hazadba vagyon, czűrődbe, gabonas ha-
zadba, pinczeidbe, es ladaidba, minden

nap

napi zűkseged kiűl, az mind kazdag-
sagnak mondatik, pokolra igazito utak,
ha azokat életedbe CHRISTVS tagai-
tól még vonzod, CHRISTVS tizteffe-
getől él reited.

NEGIEDIK. Az embernek fia
éliű az ő Attyanak dűczősegebe.
Kerlek én lelkem egi kevesse iobadon
valo gondolatidba allapadgial még ez
czikkelnek. Mit vižél véled ez vi-
lagbol Christussal valo zembe letele-
dert, azok között, kit te imigiamugi gy-
űitöttel, avagi atiadtól readmaratbol?
Miczoda io czelekedetid, mezeitelense-
gedbe veznek környűl, hogi rut sagid ne
lattašsanak? Miczoda gyűződelemnek
lezen ie le kezédbe mikor CHRISTVS
éliű az ő attianak dűczősegevel az
még fizetefre.

Oh en niomorult lelkem, miért zan-
zandekal fogod még utat dűcző-
segednek; miért hiž illyen igen ez ha-
mis világ hazugsaginak, hogi nem te-
kintez fél menyorzagra, miczoda

Miuel kel
Isten eleibe
menni.

Ap. 7. v. 14.

Heb. 11.

allapatu zolgak követik ot IESVS T, val
 lions nem azoke kik sok nyomorussagok
 es vérek hullasa által ivtottanak ez te-
 kintetes I E S V S követesére? te kedig-
 lē még az gienge duhna közöttis, sok
 hyaba valo gondolatid miat nem nyug-
 hatol, azok kediglen hegieken, völgye-
 ken, köziklak között, vadon erdőkbe, e-
 hezven Zomiuhoz van, á te keresetedet
 még utaltak hogy J E S V S T még nyer-
 hetnek.

VGIAN AZON MAR-
 TYROKROL.

SZ. LUKACZ EVAN-
 gelistanak 21. rezéből.

Mikor hallotok űtközereket, es
 Part űteseket ne rettegietek:
 mert ezeknek előzőr, zűkfég még
 lenni. De még mindgyart nem
 lezen vége. Akkor mondgia vala
 nekik, egik nemzet á masikra tá-
 mad,

mad, es orzag, orzag ellen. Es
 nagi föld indulafok leznek helie-
 ken, dög halál, es ehseg, es az egh-
 ből rettegesek.

De mind ezeknek előtte, tűtő-
 ket még fognak, es kergetnek gyű-
 lekezetekbe, es őrizetek alaadván
 es kiraliokhoz, es tiztartokhoz
 vonvan az én névemert; ez kedig-
 len törtinik tű nektek bizonyfag
 tetelert.

Teryerek azért á tű zűvetekbe,
 né gondolkodvan mikeppen fe-
 lellyetek, mert én adok tű nektek
 zayat, es bölczesegét, kinek éllene
 nem alhatnak, sem mondhatnak
 mindnyayan á tű ellenségek.

Elarultatok kediglen á tű atya-
 toktól, atyatokfiaitól, es rokonfa-
 gitoktól, es baratitoktól, es ne-
 mellyet közülletek még őlnék. Es
 minden embereknel gyűlöfegbe
 leztek az én névemert, es egy hai-
 zal á tű feietekről él nem vész. Be-

keségzenvedestekbe biriatok á tñ
lelketeket.

SVMMAIA EZ EVANGIE- liomnak.

Az utolsó üdőknek vezedelmes allapatti-
at ieleni IESVS tanítvannak.

EZ EVANGIELIOMR A valo elmelkedések.

ELSŐ. Mikeppen az giakorta valo
eső az földet még nedvesíti, es az folia-
mokat még arazttia, az őkeppē az bűn-
nek sokasága él araduan ez vilagon,
nagi haborusagokat indit, ugi, hogi ez
vilagnak utolsó vezedelmét lattassa ie-
lenten, méli haborusagokba, vizza vo-
nasokba, es üldözésekbe mint kellyen
magat viselni az hű elmenek, ez E-
vangieliomba Vdvezitőnktől kegies-
en intettetik.

MASODIK. Egik nemzet az
masikra tamad. Abűnnek sokasága
még araduan, haragot, gyűlöseget, viz-
za vonast, perpatuart, part ütest, es vér
ontast zomiuhozik.

Te

Te kediglen én lelkem, ez CHRI-
STVS iővendő mondasaba, ugi elmel-
kedgiel, hogi ez czalard vilaggal, enny
gonossagba ne tarsalkodgiel, kinek még
ért gonoszsága miatenini niomorusagok
következőnek az emberekre. Ha ez
mostani vezedelmes vizza vonasnak
okat, es eredetitol még gondolod, kibe
ez ielen valo oraba teteietől fogua tal-
paig be merittetet Magyar orzag, nem
egyeb az Istentelensegnél, az bűnőknek
sokasaganál, az hűtőlē eretneksagnél,
hogi magaba partot ütöt, segivert vöt,
kereztien attiók fia vèreve minden
hegieket es volgieket még aztatot, tem-
plomokat, nagi Istennek bozzusagara
es gialazattiara undokul még fertezte-
tet, es hogi az regi igaz Isteni tiztelet-
nek tanitoit ili kegietlenül üldözi es ker-
geti; saniaru tömlöczel, fő pazterit sa-
niargattia, az Istentelensegnek nagy
vakasága czelekedti. De mind ezek
cziak elei az iővendő keserűsegek-
nek.

Magyarok
vizza vo-
nasanak
miaz oka.

Ggg 4

Te

Te tanusagodra én lelkem, az külso haborusagoknak tekintetiből, tekincz te magadbannis, menti hasonlo fél indult haborusagnak iclei vadnak, gonoz gondolatoknak, az iokkat valo vérsenisege, gonozra valo indulatoknak haboru, elmedbe valo sok változások, busulasid, mind ezek iővendő vezedelmidnek elől iaroiele.

HARMADIK. De mind ezek előt tütőket még fognak. Az Christus igaz hiveinek soha ninczen bator-sagos életek, sok zantalan ellenség miat, kik eiel es nappal haborgattiak az bennek lakozo Istennek kegyelmet.

Ez Mostani haborusag üldözes, es kergetes kibe sok Istē felő kerezteni egyhazi vendek zankivetettnék tulaydon hozaiokból, ha még gondolat én lelkem nem egyebert vagyon hanem az CHRISTVS ERT, es az igazságot, kiről nagi vigasztalásod tenekedis azokkal egyiut, hogi Istennek hiveinek tarsasagaba zamlaltatol teis, kik ez előt valo ü-

dok-

dokbe hasonlo üldözeseket zenvedtenek az Istentelenektől, kik közirak között ehezven, es zomiuhoz van még emeztettének, testeket még süttették, es még zaggattatták, czigaztattak es egieb zantala kin zēvedesek ala adtak, te kediglen ez kegies Istennek erődhöz kepest adatot probaia alatis, még hiruadtal es még haniotlottal.

Tekincz áte JESVS Odra ki te erretted még mondhatatlan, üldözeseket, es kergeteseket, fogsgot, véreseget, es kereztsan valo zidalmas halalt zenvedet, te még semmi véred hullasaig nem zenvedtel mégis ohaitvan sühaitaz.

NEGIEDIK. Bekefeg zenvedesbe biriatok á tū lelketeiket. Minden iozasogs czelekedeteknek őrizőie, tugiad én lelkem á bekefeg zenvedes, kibe az okos gondolatok által á testnek zenvedesit igazgattiuk, mint az haios mester kormanival vezérli az haiot.

G g g s

Ha

He. 11. v. 36

He. 12. v. 4.

A bekefeg
zenvedes
eorizőye
az io cze-
lekedetnek

Christus i-
gaz köve-
tőinek nin-
czē bator-
sagos ele-
tek.

Ha külső, belső haborúságidat beke-
segnek szenvedésébe bírod, koronát ke-
zitez magadnak. Az embereknek
raitad való bozzúságtetelek, teneked
Pf. 117. v. 6. semmi kart nem teznek, ha te magad-
dal bírsz, és halgataással mulatod, hanem
Pf. 26. v. 3. inkább intalmot zereznek. Halliad Z.
David maga vigasztalásat. Nem fé-
lek akar mit czelekedgyek velem az
Job. 13. v. 15 ember. Ha zinte hadak indulnak is el-
lenem ebbe vetem remenységemet. Z. Iob
hasonló keppen. Ha zinte még ő is me-
gis ő benne bizom.

Nagy vigasztalásod én lelkem az
Christus igireti, á ki az te alázatos te-
stedet, kit zerelmeért ellenségi kezebe
Her. 12. v. 7. ereztettel még dúczóiti, czyak egy ha-
Lu. 21. v. 18 yad zalat sem hadgya él vészni feie-
He. 6. v. 10. dről, munkaidről sem felet-
kezik el.

CON-

CONFESSOROK

Napiara.

SZ. MATHE EVAN-
gelistának 24. rezéből.

V Igyazzatok mert nem tudgy-
atok méli oraba iovendél á
tű uratok. Azt kediglen tudgya-
tok, hogi ha tudna az czeledes em-
ber, méli oraba iűne él az or, vigy-
azna, es nem hadna házat még af-
ni.

Marc. 13.

v. 33.

Lu. 12. v. 39

Azert tűis legyetek kézek, mert
az méli orat nem tudtok, az em-
bernek fia él iű.

Kiczoda az az, hű, es ezes zolga,
kire bizta az ő Vra az ő haza népet,
hogi ideyebe éledelt adgjon azok-
nak. Bodog az á zolga kit mikor
eliű az eo Vra igy talál czelekedni.
Bizony mondom tű nektek, hogy
minden iozagan még bizza ő-
tet.

Ap. 16. v. 15

Hogi

Hogi ha kediglen á gonoz zolga az ő zivebe azt mondgya, él kelek az én Vram, és vért kezdi az ő zolga tartit, ezik es izik az rezegekkel. Elő az ő Vra azon á napon kit nem remenlet, es az oraba mellyet nem tud. Kétte vagya ötet, es az ő taga rezet az kep mutatok közé tezi, ot leze Siralom, es fogoknak czikorgatafi.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

IESVS zűnetlen valo vigiazafta inti tanitvanit.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedesek.

ELSŐ. Miert hogy sok vezedelmes ügybe forog embernek élete ez vilagon, ezokaert félette igen zűkség hogy gyakor vigiazaftokba az keresztien élme legyen foglalatos, hogi mikor Vranak zavaz hallya, kéz legyen minden akarattyara fél ebredven minden restsegnek nehez almaibol, kinek Zep pel-

dait

dait ez ielen valo Evangieliombol, értelmére veheti.

MASODIK. Ha tudna az czeledes ember mikor iuél az or vigiazna. Ez czikkelnek elmelkedesebe harom dolgot vehet, ezedbe én lelkem es czeledes embernek példaiabol, tudomant, vigiazaft; es tusakodast, az az, ha tudna vigiazna, es nem hadna hazat még asni az őrdög alattomba való czalardfaganak, ki soha nem aluzik minden oraba utannad oralkodvan, mindē zempillantasha azon ügyekezik hogi hazadat még ashasa.

Az halalt ornak nevezi Vdvezi-tonk, mert alattomba mint az or az hazat asfa, testet, aitaia, zaiat, es fűlét ostromlia, honnat hamareb, es kőniebben zomiuhozopradaiat él ragadhasa. Azert kél teneked én lelkem zűntelen vigiaznod hogiaz halat alu-va ne talalyon, hogi iastol, fiastol még ne foiczon hazadba, hanem éiel es nappal azon gondolkodgyal, mint ellene al-

has

Az pokol-
beli őrdög
az or.

1. Pe 5. v. 8

Az halat
orozuaiar

Mint kel
vigyazni.

has ez vezedelmes ornak, még tartoztatvan magadat á bűnnek almaitól, vigyazvan variad, es örömmel mint ellenségedet, kivel megh harczolhas Christus véled leven, raitad valo dühosszegen győzedelmét véhes.

Az vigyazásnak
háza.

HARMADIK. Bodog az, az zolga kit mikor él iű az Ő Vra vigyazvan talal. Hogy hyaba magad őriztibe, es az Vrnak zolgalattiaba ne lattással munkalodni, haznat es gyűmölcszét igiri űdvezitők minden iovainak birasat.

Mit restelkedel tehat én lelkem, hogi nem serkenz fél, az te Vradnak Istenednek él iövetelinek varasara. Miert ili rest vagi zolgalattiaba, kiert félvötted Zolgalatodnak bérét, sőt te magad, magad kézed irasat attad fogadasoddal, az Zent Angyalok előtt, es arra kötelezted magadat, hogi hiven, es igazan zolgalz neki, hogi az őrdőgneke ellene mondaz minden pompaival egiűt, miert viseled magadat ili orczat-

tanul, hogi él hagivan hivatalodat es fogadasodat az őrdőg után megy, annak pompaiait kivanod, annak zolgalz Istenedet él hagivan. Te lassad hogi az kep mutatoknak rezekebe ne rezelteffel.

VIGIAN AZON CONFESSOROK NAPJAN.

SZ. LUKACZ EVANGYELISTANAK 12. REZEBOI.

LEgyen fel őveczve á tű agyekotok, es kezetekbe eghő zövetnek, es tű hasonlatosok legyenek, az emberekhez, kik varyak az eo Vrokat, mikor teryen vizza az menyegzőből, hogi mikor él iövend, es zörget, mindgiart még nislak neki.

Bodogok azok az zolgak kiket mikor el iű az Vr vigyazvan talal. Bizoni mondom tű nektek hogi magat fel ővedzi es leülteti őket, es által menven zolgal nekik.

Es hogi ha második vigiaszba iŭ,
es ha harmad vigiazaskor iŭ, es i-
gi talalia őket bodogok azok az
zolgak.

**SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.**

Ez világi vigyázásnak köz peldaia által
modot ad IESVS, az ő eliovetelire
valo vigyazasba.

**EZ EVANGIELIOMRA
valo elmelkedések.**

ELSŐ. Mi állapotba legyen ember-
nek ez vilagon élete, es mint kellyen az
iővendő orzagt keresni, rövid bezed-
del ielenti az mi Vdvezitőnk, kit az
regi pogan bölczek sok gondolattal hea-
ba kerestének. Azert én lelkem mint
vradnak es io akaro zerelmes barátod-
nak tanaczat még fogadván, ez neha-
ni következendő czikkelekről ugi gon-
dolkodgial, hogi nem csak halván fű-
led mellől mulasd, hanem tellies ügye-
kezetednek czelekedetivelis köves-
sed.

Ma-

MASODIK. Legyen fel öve-
czve á tŭ agyekotok. Czyak uton
iario vagy én lelkem ez vilagon, kit
zantalan él mult es ielen valo példak
által zemeddel lattal, es lacz. Me-
ni czontok emberi tagokból előtted fo-
rognak anni bizonyitalan it valo mara-
dasodnak példai. Meni io akaro V-
rad, atiad fia, barátod tőled halál által
él valóztatot, anini emlékezeted vagy-
on. Miert hogi ezokaert czyak u-
ton iario vagi, es bizonyitalan dolgod ne-
mis tudod hul te read talal az hatal-
mas tolvai, ki hova tovább megy annal
közeleb kullog utannad, felette Zűk-
seg, ez te zerető IESVSOD tanaczat
még tartanod, hogi á te agiekod fél ö-
veczve legyen, mint uton iaronak, hogi
idestova ne haniatafsek ruhád zelve-
zektől, ki miat még tartoztassal előt-
ted valo utadba.

Ebbe kediglen az fél öveczesbe nem
czyak testedet kelletik még zorita-

H h h

nod

Ge. 23. v. 4.

1. Par. 29.

v 15.

Pf 38. v. 13.

1. Pe. 2. v. 11

Czyak u-
ton iario az
ember ez
vilagon.

Mit iegiez
az agiek
félővecze.

nod, hanem élmednek is idestova vag-
iakodo gondolatit, az az minden ertel-
medet, akaratoddal együtt, kikből gonoz
indulatok következhetnek ki miat, lel-
ked él arultatik, es ellenséged kezebe
adatik.

Az testnek agyekanak félővecze-
je, átesti kívánságoknak még zoronga-
tása, hogi gonoz czelekedetekre ne vi-
tetteffek, ki miat él kezdet utaid-
nak iarása még ne fogassék. Avagy
ez czalard vilagnak Vratol tömlecz-
be ne vetteffél mint idegen es gyamol-
talan. Ez okokert felette zűkseg
hogi félőveczteffek az Isteni felelem-
nek ővevel, az késérű halálnak emle-
kezetivel, az itélet napianak felelme-
vel, es az pokolbeli kinoknak rette-
gesével.

HARMADIK. Es eghő zövet-
nek legyen á tū kezetekbe. Mi-
nek utanna agiekodat félőveczetted,
zűkseg az utan hogi eghő zövetnek is

Miczoda
ouelkel fél-
őveczeni.

le-

legyen kezédbe, nem mas ember keze-
be, él hagivan az sötetsegnek czeleke-
detit, vilagossagnak czelekedeti legien
kezédbe.

Akkor giuitod kediglen még lam-
pasodat, mikor egiebeknek vilagossag-
nak czelekedetit mutatod. El tavoz-
tatuan azért az gonozt, zeretettétel eg-
hien benned, az hűtnek czeleke-
deti.

Gondolliad én lelkem méli zűkseg
keppen á te zerető Istened, ez ket vigi-
zasnak modgiat atta elődbe, hogi kő-
niebben még Zabadulhas ez vilagi ter-
hektől, agiekodat félőveczed, él hagi-
van mas birtokaba es iozagaba valo
zorgalmatosságodat, hogi kőniebben az
te Vradnak méhes eleibe, mint sokan
az regi pogánok közül is czelekedtenek,
az bölcsesegnek tanulásáert mindene-
ket él hagivan, kik közül nemcliek
minden elme haborgato kinczeket, á
tengerbê vetették.

Hasonlo keppen az kietlenekbe la-

Mit iegiez
az zovat
nek meg
giuitaja.

Hbb 2

ko

kozo regi zent Atiak, ez mostani üdö-
beis, sok Vrak, Vrfiak, kiraliok, Cza-
zarok, fejedelmek es ezeknek giengen
nevelt tizta zep rosaiok még utalvan
ez vilagnak czalard pompait, zerze-
tesek közibe attak, adgiakis magokat.

Masodik hogi ez vilagnak sötetse-
ges homali közöt iarvan eghó hűtünk
legyenkit zűntelen előttünk hordoz-
zunk, kinek vilagosito vilaganal, előt-
tünk valo akadaliokba még ne űtkoz-
zunk. Hasonlo leven azokhoz kik
minden zem pillantasba, variak az eo
Vroknak él iövetelit, hogi midön él iö-
vend, mindgyart még nithassad neki
vilagoskodo lelki ismeretedet.

NEGIEDIK. Bodogok azok
az zolgak kiket midön él iü az Vr
vigiazvan talal. Bodog lez én lel-
kem, kit Istentől kívanz, ha vigyaz-
van varod á te Vradat; tudnia illik
mikor az mit hűtöddel vallaz, czeleke-
deteddel telliesited. Midön testedet az

Mint kelly-
en varni
az urnakél
iouetelit.

le-

lelek zolgalattia ala haitod. Mikor
az mit nyelvettel Istenednek fogadcz
betelliesited. Az zent Vrakarattia-
ba éiel es nappal elmelkedel, mikor zű-
netlen imadkozol, avagi Isten kedve-
ert munkalkodol, böitölz, cziliciumot
viselz, testedet JE SVS emlekezetiért
ostorozod. Akkor bizoniara bodog
lez, es az Vrnak él iövetelit vigan
varhatod, mint Z. Pal Cupio dissolvi &
esse cum Christo.

Phi. 1. v. 23

Oh en lelkem kerlek tehát az, nagi
Isten zerelemeert serkeni fél az, bűnnek
almabol, mert utba vagion immar á te
iegiesed ki tegedet az, ő dúczósegenek
aztalahoz, akar űltetni; es ő magat te
zolgalatodra keziti, kit soha ez vilagi
fejedelmektől, ingien sem kívanhattal
volna. Ime mind ezeknek hatalmas
Vra, mennek es földnek teremптоie
mága zolgalattiat aianlia fogiatko-
zasnelkül. Egi zem pillantasig valo
vigiazasodert, tērdhaitasodert, zeme-

vólegenied

Eu. 12. v. 37

Hhb 3

id-

idnek fohazkodással az eghbe valo emeleseért, zived kesergeteseért, sirasodért, esohaitasodert. Mind te haznod, te tizteffeged, te bodogsagod valamit IESVS zerelmeert czelekedel.

V G I A N A Z O N
C O N F E S S O R O K
Napián.

SZ. LUKACZ EVANGYELISTANAK 12. REZEBŐL.

NE félietek én kiczínded seregim, mert az en Atiamnak teczet, hoga orzagot adna tũ nektek. Adgiatok elà mit birtok, es adgyatok alamisnat. Czinaliatok magatoknak sakoczkakat, kik még nem rothadnak, fogihatatlan kinczet meniorzagba, á hova az or nem kezelgét, sem á moli még nem vezti.

Mert

Mert valahul á tũ kinczetek vagyon, or lezen á tũ zűuete-kis.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Biztattya IESVS tanitvanit zent Attya orzagarendelesevel.

Paranczolja hoga mindeneket el adgyanak es abbol alamisnat agyanak.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSO. Mint bölcz hadviselő fiedelem biztattia es batorittia az mi Vdvezitőnk kiczínded gyűitőt seregetskeiet, az alhatatatossagra, Az eo meniei zent Attianak io akarattiaival, es orzagának igiretivel, hoga annal inkább fél gerieztene őket ez vilagi sok ellensegeknek reatok valo rohanások ellen, mivel hoga eo altzlok akaria vala még hodoltatni az egez vilagot.

H h h 4

MA-

Haki I E-
SVSSAL
farad vele
együtt meg
nyugzik.

MASODIK. Ne félyetek énki-
czinded feregim. Oh én lelkem, ha
az te Vraddal es Isteneddel való vége-
zeseddel, es zóvetsegeddel alhatatos
lez, nagi az igiret, kit az még változ-
hatatlan igasság teneked igir; ha ze-
geni uagiez földön, véghetetlen bo-
doságod nagi kazdagság al egütt va-
gyon meniorzagba. Ha JESVS
mellet faracz, IESVS SAL nyugodal-
modis lezen, ha vele zenvedcz vele
mégis dútzóitétel.

Ha mit ez vilagon él hattal IESV-
SERT ihol egez orzag adattatik. Mit
tud egiebet kivanni, ez vilagi feiede-
lem zúnetlen való hadakozással, ni-
ughatatlanfagaert, vére hullásával e-
giütt, hanem csak azt az nemzetse-
get, avagi orzagot, avagi varast, kit
erőssen ostromol hogi még véheffe, hirét,
es nevét teryezthesse, bekesegét lathaf-
sa, végezetre gyoniórúsegbe életet vé-
gezhesse. Ihol én lelkem mind hada-

ko-

kozasod, mind zúnetlen való tusako-
dasod á test ellen, világ ellen, es az ör-
dög ellen, miczoda egyéb hanem meny-
orzag ostromlása, hired es neved az eg-
heknek magasságiba való ki terieztese;
fokkal nagiob hirrel nevel Sandornal,
Iulius Czazar viadalinal, bóczúltette-
tel az magasságbeli Isten előtt. Min-
den munkad, minden faratságod, kólt-
segeddel együtt, fogiatkozás nélkül bő-
vön vizza ter záz anynyval, nyü-
godalmod bekesegel, es gióniórúseg
életeddel fogyhatatlan lezen mind ő-
rökke.

HARMADIK. Adgyátok él az
mit birtok, es adgyátok alamisnat.

Ha az súlt Pogan nepek közül so-
kak, io hir es neü keresesért minden
iozagokat él hattak, nemellyek él
aduan azzoknak arrait az tengerbe
vetették, hogi iob modgyával, minden
ez vilagi zorgalmatosságnelkül az io-
zagos czelekedetekbe elmelkedhetne-
nek, nemellyek vilagi feiedelmeknek ez

Minden ha-
dakozás-
nak vége á
bekeség.

Nagy be-
őlczéség
Christus
tanácsa.

Diogenes.

okert adomaniokat még vetettek; mit czelekedel te én lelkem, kinek hűt által, az igaz vilagosságnak drága iozaga még mutattatott, az igaz bölcseség zemed előt forog, miczoda orczával ragzkodol, ez vilagi hiúságoknak arnikihoz, kik teneked nem segítőid hanem akadaliid, az igaz iozagos czelekedeteknek ismeretire, ez bodogságnak él vetelere.

Pr. 1. v. 24.

Ef. 65. v. 11.

G. 66. v. 4.

Ier. 7. v. 13.

G. 35. v. 15.

Miczoda mentseged lezen ezeket halvan az igaz biro előt, kinek igaz bölcsesegenek tanasagát még utaltad, tanacsát még vétetted, el mulando kizdagaságidnak nagi sok sákot kezítetel, mellic után ez vilag követorvel es az ördögél együt naponkent olalkodnak hogi ismet tőled él vohassák, hogi még foithassanak, es örökke még ölhesfenek.

Még higied én lelkem bizonial hogi ha ez elmulando iokkal kit markodba hordoz, meniorzag még vetethe-

tet

tet volna, CHRISTVS nem paranczolta volna hogi zegeni tanitvani á mit birtanak két kezek munkaiok által ez vilagon, él adnak, es az zeginieknek osztanak, holot annelkülis nem igen kizdagok valanak. Gondolliad Z. Iob magarol valo mondasát, mezeitelen iottem ez vilagra az én aniamnak mehebol, mezeitelen esmēt oda megiek. Czyak ez én lelkem az egez Philofofia adgi el mindeneket nem atiad fiainak, nem vilagi baratidnak, hanem á CHRISTVS zegeni tagainak, kiert véghetetlen kinczet találz meniorzagba.

NEGIEDIK. Valahul áte kinczed vagy on, or vagy on á te züendis. Bizonios dolog az, áhul az zü foglalatos or vagy on zerelemeis akar lelki dolog legyen, akar ez vilagi. Az CHRISTVS hiveinek zent Pal tanitása zerevent, meniorzagba vagy on, Nostra Conversatio est in Caelis. Ez vilag fiainak kediglen maiorokba,

ioza-

Miert módgy á! ESVS hogi mindeneket el adgyanak.

Iob. 1. v. 21.

1. Timot. 6.

v. 7.

Phi. 3. v. 20

iozagokba, testnek kedve keresésébe, e-
telbe, esitalba, penzbe, es araniba.

Christus
kővetői-
nek meny-
orzagba
vagyon
kinczek.

Lassad te én lelkem hul akarz. ma-
gadnak kinczet gyűíteni, ketsegnelkül
él higyed hogi valahul zűned gyakra-
ban forog, ot vagyon kinczedis, vala
hova á galamb gyakrabban iar, ot vagi-
on kedves éledele, hasonlokeppen az
méh is az méli kertbe vétet viragot gy-
akrabban forogya, onnat gyűt magának
haznotis.

SZENT DOCTOROK
Napiar.

SZ. MATHE EVAN-
gyelistanak Eotodik
rezéből.

Marci. 9.
v. 50.

Lu. 14. v. 34

Tű vattok á földnek sava, hogi
ha az so izetlen lezen mivel
foznak? Semmire tovab nem io,
hanem, hogi ki vessék, es hogi

az

az emberektől el tapodtaf-
sék.

Tű vattok ez vilagnak vilagof-
sagi. Az hegien epitetet varos el
nem reiterhetik. Még sem giutiák
az giorttiat hogi á kad es veka ala
regiek, hanem á gyorttiatartoba,
hogi mindennek vilagoskodgyek
kik á hazba vadnak.

Vgi vilagoskodgyek az tű vila-
gosságtok az emberek előtt, hogi
lassak az tű io czelekedeteket, es
dűczőitsek az tű Atiatokat ki men
iorzagba vagyon..

Ne vélittek hogi azért iőttem
hogi az törvent él rontczam, a-
vagi az Prophetakat, nem iőttem
élrontani hanem be tölteni. Bi-
zoni mondom tű nektek miglen
az egh es az föld él mulik, egi pont
avagi egi bő tű él nem mulik az tör-
veniből, miglen mindenek be
nem telnek.

Marci. 4.

v. 21.

Lu. 8. v. 16

1. Pe 2. v. 12

Lu. 16. v. 17

A ki

Aki azért egiet az leg kisebbik paranczolatba még zég, es igitanittia az embereket, kisebbnek hivatartik menieknek orzagaba. Aki pediglen még czelekedi, es igitanittia az embereket, ez naginak hivatartik menieknek orzagaba.

SVMMAIA EZ EVANGIELIOMNAK.

Hasonlittia IESVS tanitvanit az sohoz, vilagossaghoz es az hegyen epitetet Varoshoz.

Az Isten paranczolatnak be töltését aianlia magapeldaiata által.

EZ EVANGIELIOMRA valo elmelkedések.

ELSO. Negy kivaltkeppen valo dologhoz hasonlittia IESVS az őtanitvanit, sohoz, vilaghoz, zövetnekhez, es varoshoz, hoga ezeknek elmelkedési által, mint kellene magokat viselni ezekben vehetnék, tudnia illik tanitasok-

ba,

ba, alhatatosságokba, io pelda adásokba, kik az nagi Istentől ilitiztre es meltosagra hivatattanak.

MASODIK. Tűvattok az földnek sova. Tekincz még én lelkem Istentől rendeltetet hivatalodat, akar szerzetes legi, akar tanito, akar Kirali, akar Czazar, akar Feiedelem, Vr, Hadnagi, Biro, avagi Tanacz, akar tizterbe levő gondviselő, akar czeledes ember, akar zűz, akar őzvegi, az Vrsten kivaltkeppen valo rendelese által, nem ccsak te magad iovaért, allatot ez, allapatba, hanem egiebeknek io peldaiara, ki alattad valokat, tanicz, tökelletes életnek követésére, avagi tudomaniod által, avagi io magad viselese által. Mert az sonak természeti az hoga ábul bővon vagyon, sovani földet czinal, eldelre valo allatot soz, huszt még zaraszt, es az rothatságtól még otalmaz. Az te buia földednek fél nevelt köver köroit ezzel még emeztedheted, étledet, es italodat,

Isten miért agya á tiztet.

A Sonak természeti.

ezzen

Sonak lelki
háza.

ezen es modjával még szorhatod,
hogi ez földön eletedbe még ne se-
nivegi; testibüi természetednek indu-
lattiát iol még szorad avagy hogi hiü-
sagoknak követesemiat még ne dög-
tesszel zúkség hogi még szorataással, an-
nak felette őt erzenisegid ez által
szorataffanak hogi io izűeknek találtaf-
sának Isten előtt.

Miert Isten
hásonlittya
embert a
sobož.

HARMADIK. Hogi ha az so i-
zetlen lezé mivel szorak. Ha te ben-
ned én lelkem, az Istennek draga io izű
sova még fogiatkozik izibe, mire valo
lész, ha sem magadat né szorod, sem fele-
baratodat nemepited, sē epületbe nem io
vagi, mert te magadba élol vacz, sem
io izet nem adcz, az eledelnek kit Isten
te töled varna az, ő akarattianak cze-
lekedetire: Mint CHRISTVS
mondgya az én etelem az hogi az én
Atiamnak akarattiat czelekedgiem,
ha ežokaert mindenekbe izedet él

vez-

veziven hazontalan lez, kivetette-
tel, es el nyomattatol.

NEGIEDIK. Vgy vilagos-
kodgyek á tū vilagossagtok. Nem
csak magad io vaert zűlettettel, mint
az pogan bölczis mondgya hanem egie-
bekertis. Sonak mondatol az Isten-
nek bened valo bölczeségeert, kinek ke-
gyelmenek io ize által egiebeket tani-
taz, vilagossag tanitasoddal, io pelda-
val, igaz tudomaniat, es io erkölczel.

Cic. libro
1. offic. ex
Platone.

Vegied iol ezedbe ez zent Vrnak,
nagi bölczesegel elődbe rendelt tanu-
sagát, hogi io eletednek rendelesevel,
előzőr magadba még szorataással, Isteni
felelcmmnek io izű sovaival, az után e-
giebeknek is ugi vilagoskodgyal, io tani-
tasoddal. Mert nagyi zemtelenfeg-
nek iele lezen benned, ha egyebeket ar-
rol kezdez feddeni, kibe te tellyessgel be-
merűtel. Hogi egiebek lassak io czele-
kedettedet, es Istent dűcz őitsek, nem te
benned hanem az ő io voltaba, ki tene-
ked azt á iot atta, kiből ő solseget diczi-

Ha ki mašt
akar szor ni
magat el
ne seleycze

Mint kel
embernek
vilagof-
kodni.

riek. Vilagoskodnod kel azért min-
den czelekedetiddel, es bezediddel, Ez
kediglen az vilagosság Istennek diczi-
retibe legyen helihez tetue, nem az em-
bernek dicziretibe.

ZVZEK NAPIAN.
SZ. MATHE EVAN-
gielistanak 13. rezéből.

Hasonlatos az menieknek or-
zaga az él reitetet kinczhez á
zato földbe, kit á méli ember még
talal él reit, es abba valo örömebe,
él megyen es mindeneket él ad, á
mie vagyon, es még vezi azt az
zanto földet.

Ismet hasonlatos á menieknek
orzaga az kereskedeo emberhez,
io draga kőveket keres. Talalvan
kediglen egi draga követ, él meg-
yen es mindeneket él ad, es még vé-
ziazt. Megint hasonlatos á me-
nieknek orzaga az tengerbe vétet

var.

varfahoz, es be gyűlven abba min-
den féle hal, ki mikor még tolt
volna, ki veven es á part mellett le-
űlven, ki valasztak á iokat az ő edi-
niekbe, á gonozokat kediglen ki
haniak. Igi lezen ez vilagnak vé-
gezetibe, ki mennek az Angyalok,
es az gonozokat az igazak közül
ki valaszttyak, es boczattiak azo-
kat az eghő kemenczebe, ot lezen
Siralom es fogoknak czikorgata-
sa. Erteteke ezeket mind? Mon-
danak neki ugi. Es monda nekik,
Ezokaert minden bölcz iras tudo
meninieknek orzagaba hasonla-
tos az czeledes emberhez, ki az ő
tarhazabol viat, es őt hoz elő.

SVMMAIA EZ EVANGIE-
liomnak.

Pelda bezedek által ielenti IESVS, az
menyiorzagi kincznek es draga kővek
dragalatos voltat.

Annak felette az tengerbe vétet varfa
által kibe minden féle hal gyűl, ielenti

lii 2

az

az utolsó itélet napját, km az Z. Angyalok az iókat él valasztják a gonozoktól.

EZ EVANGELIOMRA valo elmelkedések.

ELSŐ. Miert hogia ember természetzerent mindenkor azon űgiekezik ez vilagon, hogi nagyobrol nagyobra mebbessen, zegenisegből, kazdag sagra, zűkölködefről, bősegre, ezokaert, az igaz kazdag sagnak Vra tanit, es oktat ez Euangeliomba, mint kellyen az él reitet kincznek még vevésere kit még talalt űgiekezeni, hasonlokeppen az draga kőnek még vevésereis.

MASODIK. Hasonlatos az menyeknek orzaga az él reytet kinczhez. Bizoniara ez az nagi draga kincz, ez vilagi, Vrak, feiedelmek, Kiraliok, es Czazarok zeme előtt él volt reitettetue, hasonlokeppē ez vilagi kereskedőbőlcz elmeiű emberektől is az draga kő. Mint az első vilagba, az utan az Pogan sagnak undok sötetsegebe. Kit annak utan-

na az Vristen, Abrahamnak es az ő maradekinak még ielente; Kiert Abraham lako heliét es minden nemzet segét él hagyja, hogy ezt az draga még ielentetet kinczet, még találhatna, es még vehetne annak a földet, ki az mi Vrunk **IESVS CHRISTVS** vala, az ő Euangeliomi tanaczaval, az meniorzagnak kívanságaval, az Isten igienuel, a **CHRISTVS** igaz tudomaniaual, az ő es vi testamentomnak draga kinczevel, kik ez vilag zeme előtt ugi mint él reitettenek; mert hiaba valo gondolat tiok miat, él aradtanak es semmie lőttenek: kiknek lelki zemek előtt az Euangyeliom még homaliba teczik; kit igē ritka ember talal még, mert az Christus él reitet kinczenek keresesebe, keves ember foglalja magat, kevesen paranczolattiat tartiak; az Euangeliomi tanaczot kediglen ha konetikus kevesen tartiak meg, igaz levē amaz zēt David mondasá, Omnes declinaverunt & simul inutiles facti sunt, non est qui fa-

Hol talál-
tatik a dra-
ga kincz.

Aio kincz
ez vilag
zeme előtt
elreytetet.

Psal. 13.

Ier. 6. v. 13.

Phi. 2. v. 21

ciat bonum, non est usq; ad unum: Omnes avaricia student, mindniaian á testit keresik nem azt á mi az **J E S U S C H R I S T V S E**.

HARMADIK. Kit mikor még talál az ember él reiti. Nagi mélyseges tudománynak elmelkedése vagy on ez drága kincznek még találásába, es magad birtokába való tartásába, hogi él ne vezessed, él se vetessék tőled.

Ps. 118. v. 11

1. Cor. 1. v. 9

Mint kel
még tartani
az még
talalt kinczet.

Elmegyen ugimond **J E S U S** mikor az kinczet még találja az ember, es él reiti, mint **Z. David** Abscondi eloquia tua in corde meo ut non peccem tibi Meg talalod teis én lelkem ha híven keresed ebbe az ő fianak tarsaságába, igaz hűtettel, szeretettel, es reménységgel, ez annak keresetinek igaz útja; Még talaluan kediglen mindeneket él adgy, hogi azt az földet kibe talaltatott még véheessed; élis reyczed Zúkség, hogi az utánad olalkodo ellenség még ne találja, es zúvedből kine assa. Ez drága kincznek tulajdonfága az, hogi mentől mélieben él asód

asód, annal inkább ki tör az magasságba, mint az földbe homlítottat zoló, batorságos bis él reitue tartani, hogi sokaknak irigiségetől, es gonoz ügyeketitől könnyebben megtarthassad.

Ez á kincz, nagi draganak meltan mondattatik az mi üdvözítőnktől á földbe, az az romlando edenibe, kit könnyen ha rea találnak őrizet nélkül ki asótnak; Mint az, zep tizta Zúseségnek rojása, kit nagi zorgalmatossággal őrizven él reitenek az zúzek; kik testi zemeiket az hiságoknak gonoz tekintetétől be fedik, zúvóknekis gondolatit gonozra való ügyeketektől, be takariak.

Ez ama Z drága háromféle kincz, kiert minden józagokat él adtak az Apostolok, Martyrok, es zúzek, az kietlenbelakot zent atiak; zczeteseik köz. őt Isté felő emberek, zúseségnek, zegeniségnek, es engedelemnek drága kincze.

F I N I S.

A kincz-
nek tulaj-
donfága.

Miert mő-
datik dra-
ga kincz-
nek.

Heb. 11.

AZ KEGYES OLVASONAK.

TAvol letembe felette sok fogiatkozás eset az nyomtatásba, ugianyra, hogy ctyak egy level sem talaltatik, kibe beotfik nek változtatása, el hagyása, es fogiatkozása ne talaltatnek, kiknek még igazítása; egyeb keppen nem lehet, hanem pen-na által: kit en magam sok foglalatos utaim miatt nem Corrigalhatok. Magától az kereztyen olvaso meg emendalhattyá.

Az vasarnapokra, es innep napokra rendelt Epi-stolakat, es az embernek negy utolso dolgairól va-lo inteseket, két holnapra el vegezi a nyomtato re-mensegem az, hogy iob mogyaval, es vetekne. kül lezen nyomtatasa.

Ezē Evangeliomokra valo elmelkedeseket, kit ir-tam volt ez eleot, tizen három eztendeovel, idegen orzagba, Magyar orzagnak sok változasi keozót, mi vel hogy kéves zamulezen, vyonnan kellett ki ny omtattatni: remensegem leven az Zent Istenbe, hogy rendel eo fólsege Patronust az Vrak közül, ez iövendő Nyomtatásrais, mint erre Forgacz Sig-mondot Palatinus Vramat eo N. kinek az io Isten agyon hozzu eletet Magyar nemzetnek vezerlese-re, es otalmara.

Legy Egessége.

An. D. 1618. 19. Aprilis.

